

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שביעי

היכל
שלישי

מאמרי אדמו"ר הזקן

— הנחות הר"פ ז"ל —

הוצאת והכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י היים תשס"ט

מכ"ק אדמו"ר הזקן

הרב רבי שניאור זלמן מליאדי

(בעל התניא והשו"ע)

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

הוצאה שני' עם הוספות

יוצא לאור על ידי מערכת
" אוצר החסידים "

ברוקלין, ג. י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ארבעים וארבע לבריאה

The Publication of this volume was assisted by a grant from the Cultural Fund of the Conference on Jewish Material Claims, New York.

●

MAAMOREI ADMUR HAZOKEN

— HANOCHOS HARA" P ז"ל —

SECOND EDITION

Published and Copyrighted

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway • Brooklyn, N. Y. 11213

Tel.: 493-9250-1 • 774-0226

Printed in the U.S.A.

LCC# A59-1948

ISBN 0-8266—5559-9

5744

1983

נדפס ברפיס "עזרא"

ע"י מרדכי שוסטערמאן ושר"ב פוינער Brooklyn 7, N. Y.

480 Sutter Avenue

EVergreen 5-3278

בדפוס שמחה ובנו גרשון גלוקאוו

Bookmart Press, Inc.

N. Bergen, N.J. 07047

קובץ
שלשלת האור

שער
שביעי

היכל
שלישי

מאמרי אדמו"ר הזקן

— הנחות הר"פ ז"ל —

והוא ליקוט אמרים, מאמרים יקרים, מעוררים הלבבות לעבודת ה'
מפי קדוש עליון אדונינו וטורינו ורבינו הרכ הגאון הגדול
החסיד והעניו אור עולם מופת הדור איש אלקים
קדוש וטהור כ"ק שם תפארתו
מוהר"ר שניאור זלמן נבג"מ

הוצאה שני' עם הוספות

יוצא לאור על ידי מערכת

„ אוצר החסידים ”

ברוקלין, נ. י.

770 איסטערן פארקוויי.

שנת חמשת אלפים שבע מאות ארבעים וארבע לבריאה

פתח דבר להוצאה ראשונה

ב"ה.

בוה הננו מו"ל הכרך הראשון) של כתבי־יד של מאמרי כ"ק אדמו"ר הזקן.

המאמרים שבספר זה הועתקו מביכל הנודע בשם „הר"פ ז"ל", היינו שנעתקו מרשימות־הנחות הרה"ג והרה"ח וכו' וכו' ר' פנחס רייזעס ז"ל משקלאוו.

* * *

נוסח שער השני „והוא . . . נבג"מ" הועתק משער לקוטי תורה דפוס זיטאמיר, תר"ח — אשר, קרוב לודאי, נערך ע"י כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק".

* * *

בסוף הספר הוספנו: א) ד"ה כבוד מלכותך יאמרו — נאמר ע"י רבנו הזקן ליל ר"ה תקס"ו. רשימת־הנחת הר"פ, בצירוף הפאקסימיליא של כת"י הר"פ ז"ל. ב) פאקסימיליא מכת"י (מעתיק) ממנו נדפס ספר זה. ג) הערות וציונים מהמו"ל. ד) מפתח.

מנחם שניאורסאהן

י"ד כסלו ה'תשח"י, ברוקלין, נ. י.

להוצאה שני

באשר ההוצאה הקודמת של הס' „מאמרי אדמיר הזקן — הנחות הר"פ ז"ל”
אזלה מן השוק, הננו מו"ל בזה הוצאה שני.

בהוצאה זו הוספנו: א) הוספה להערות וציונים. ב) מ"מ וציונים לפסוקים
ומאחז"ל המובאים בספרי — נערכו ע"י הרה"ת ר' שלום דובער ש" לויין והרה"ת ר'
דוד משה שיחי' אולידורט.

מערכת „אוצר החסידים”

כ"ף מ"ח. התה"י שנת דברי משיח,
ברוקלין, נ"י.

*) י"ל בקונטרס בפ"ע במוצש"ק ור"ח מנחם אב, ה'תשמ"א.

מ פ ת ח

- פתח דבר מכ"ק אדמו"ר שליט"א.....iv
- מאמרי אדמו"ר הזקן — הנחות הר"פ ז"ל....א — קפ
- א.....גפתלי אילה שלוחה
- ג.....אמר א' אבא וכו' דא היא חכמה
- ה.....וילך למסעיו
- ז.....ביאור על הנ"ל
- ח.....לטוסתי ברכבי
- יא.....זכר רב טובך
- יב.....ענין שמינית שבשמינית
- יג.....וה' הולך לפניהם
- טז.....ת"ח ברזא דשמא קדישא
- יט.....אמר ר"א לאבוי אילין סעודתא
- כג.....אימתא זיווגא
- כח.....אני לדודי
- ל.....הללוי'
- לב.....פקודא ליתן מחצית השקל
- לד.....פקודא כו' לקדש החדש
- לה.....ואיש כי ימרט ראשו
- לח.....ברכו ה' מלאכיו
- מ.....וספרתם לכם
- מב.....לתוספת ביאור כל הנ"ל
- מה.....ת"ר כיצד מרגלין
- מו.....לבאר ענין ג' ידות
- מט.....כי על כל כבוד חופה
- נב.....זהר במדבר כו' סימנא
- נה.....ענין ספירה
- נו.....פזר נתן לאביונים
- נח.....ביאור ע"פ מים רבים
- סא.....ואכלתם אכול ושבוע
- סג.....והי' כמשוש חתן על כלה
- סה.....ששים המה מלכות
- סז.....ושבתי בשלום
- סט.....מים רבים
- עב.....ויאמר משה אכלהו היום
- עח.....אל יתהלל חכם בחכמתו
- עט.....הטעם שעושין משתה כו' בחנוכת הבית
- פב.....והחיות רצוא ושוב
- פה.....עיני כל אליך ישברו

מ פ ת ח

להבין השינוי הברכות משמח חתן וכלה..... פו
אני ישנה..... פט
והניף..... צו
אלה מסעי..... קו
המצווה מניח תפילין..... קכ
ענין חבלי משיח..... קכא
ת"ר גר חנוכה..... קכב
כל הנביאים עתידים לבטל..... קכה
שחורה אני ונאווה..... קכז
מדת חסדו של אברהם..... קלד
ענין היום לעשותן..... קלה
שיר השירים..... קלח
איתא במ"ח בענין מקיפים..... קמד
שער לבן קודם לבהרת..... קנד
פ' בהר בחוקתי..... קנו
ביאור על הג"ל..... קנט
יונתי בחגוי הסלע..... קס
ששים המה מלכות..... קסד
ונוגשיך צדקה..... קעז

הוספה :

פאקסימיליא כתי"ק של אדמור"ר ה"צמח צדק"..... קפב
פאקסימיליא כתי"י הר"פ ז"ל..... קפג
פאקסימיליא כתי"י (מעתיק) של ספר זה..... קפט
הערות וציונים מכ"ק אדמור"ר שליט"א..... קצא
הוספות להערות וציונים..... קצז
מראי מקומות וציונים..... רה

מאמרי אדמו"ר חזקו

— הנחות הר"פ ז"ל —

נפתלי אילה שלוחה הנותן וכו', הקושי הוא אילה שלוחה לשון נקבה ומסיים הנותן ל' זכר הא איתמר דעלמא עילאה דכורא איהו וכו' מנלן מעולה כו'. הנה כללות עולם אצי' נק' בשם דכר אף שיש בו גיכ בחי' נוק' כמו אימא שמקבלת מאבא עכ"ו לגבי כללות עולמות נק' כל הי"ס דאצי' בשם דכר כי כל הי"ס דאצי' איהו וגרמוהי חד בהון וכו'. והנה מל' דאצי' יש בה ב' בחי' היינו עיקר בחי' מל' קארי תדיר ולא שכיך אלקי' אל דמי לך וכו' ותשוקתה להיות נכלל למעלה וכו' ובחי' תחתונה שמתלבשת בכי"ע ותתן טרף לביתה וכו', וזהו כיון דסלקא מכנס"י ולעילא נק' בשם דכר מנלן מעולה בגין דסלקא לעילא מן נוקבא זכר תמים יקריבנו דהיינו דאשתמודע ב' האי שייפא ולא יסרסון ל' דא את קיימא כי מאי דסליק לעילא מן נוקבא דדכורא הוי' כו' כיון דמני קוב"ה וכו' בתריסר שבטי לאתתקנא בהון כו' כי הנה י"ב שבטים הם תיקוני שכינתא שהם מתקנים ומלבישים לבחי' מל' דאצי' אשר על ידם היא משפעת לבי"ע ולפי אופן שהם מלבישים אותה ומקבלים השפעתה בכל המדות כמו בחסד וכו' ולכן נק' ד' דגלים תיקוני שכינתא היינו בחי' שני' שבמל' הנותנת טרף לביתה וי"ב שבטין הם מתקני' אותה ומקבלים השפעתה כו' ועל ידם יכולים לקבל בי"ע השפעתה לכן הם נקראים תיקוני שכינתא וכו' והם בעיין נוק' ולכן אסתלק יוסף הצדיק מתמן כי הוא בחי' דכר יסוד כו' דבחי' בן פורת יוסף כו' עלי עין, עין הוא בחי' מל' כמ"ש עיני כל אליך ישברו כי מל' לית לה מגרמה כלום כמשל העני שצופה ומביט בעיניו אל העשיר קארי תדיר ולא שכיך ויוסף נק' עלי עין היינו יסוד רשימה דכורא. וכתוב ב' ביוסף משם רועה אבן ישראל דהיינו מיוסף בחי' יסוד אתון האי אבן ישראל, אבן דא כנס"י כי ישראל הוא ז"א אבן ישראל הוא בחי' מל' ולבעבור זה נק' אבן כי אבן הוא בחי' תחתונה מן ד' בחי' ארמ"ע שהוא דומם כמו"כ בחי' מל' היא יותר תחתונה מכל הי"ס ולית לה מגרמה כלום וכמו"כ אותי' נק' אבנים שתי אבנים בונות כו' כי האותיות הם גיכ מדרגה תחתונה והם בחי' דומם רק השכל והאהבה הוא פנימי' וחיות לאותי' שכפי שיחפוץ השכל והמדה כן יטנו להאותיות ומדבר בהן והאותיות עצמן לית לה ולא כלום בלי חיות הנ"ל כי הם בחי' דומם כמו אבנים ולכן על בחי' מל' אשר לית לה מגרמה כלום אמר דוד אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה וכמ"ש הה"מ ז"ל סוס ורכבו כו' כמו שהאדם הרוכב על הסוס הוא למעלה והסוס למטה אעפ"כ אין האדם הרוכב יכול בעצמו לילך על הר גבוה בלי הסוס והסוס מביא את האדם הרוכב למקום שאין האדם בעצמו יכול להגיע שם לכן האותיו' נק' סוסים כי האף שהם למטה והשכל ומדות רוכב על האותיות ומנהיגן אעפ"כ נחעלים השכל והמדות דוקא ע"י אותיות וכל ההעלאה ממטה למעלה ע"י האותיות דהרתור לאו מידי עביד רק בדיבור וכן בכריעו' ש"ע הכריעה היא יו"ד הזקיפה ו' כו' ולכן בחי' מל' נק' סוס וז"א רוכבו רק בחי' מל' אף שהיא אבן בחי' דומם

היתה לראש פנה שמגבי' ז"א למעלה מעלה וכמו שהאות' מעלים השכל והמדות למקום שלמעלה מן השכל האף שהאותיות הם בחי' דומם אבל שרש האותיות והדומם מקורם למעלה מן השכל מבחי' כ"ע וזהו כתר מלכות כי מלכות מקורה ושרשה מן כתר היינו למעלה מן השכל ואף שלמטה נק' אבן היתה לראש פנה כו' ולכן יוסף הצדיק דאיהו בחי' יסוד דדכורא נאמר עליו משם רועה אבן ישראל ובגין דכל תיקוני שכינתא אינון נוקבא וכו' אתמני תחות' אפרים כו'.

נפתלי אילה שלוחה הנותן וכו' לשון זכר ולשון נקבה בגין דקול מדבר לי' לדיבור ולית קול כו' אשתלח מאתר עמיקא כו', דהנה בחי' מל' שמתלבשת בבי"ע נק' דבור כמו דיבור שמגלה לזולתו דבחי' אצי' לשון אצל דאיהו וחייהי חד בהון אבל בי"ע בע"ג עולם הנפרדים הם נתגלים ע"י בחי' מל' המחיי' ומגלי' אותם להיות בע"ג ולכן נק' מל' דיבור אך איך אפשר זאת הוא ע"י הקול הכלול מן אמ"ר כמו קול גשמי אשר אם יחסר אחת מן היסודות הנ"ל לא יכול להגביה קולו וע"י יסודות הנ"ל נעשה קול ומגלה לדבור רק לא הי' יכול להתהוות כלל בי"ע עולם הנפרדים כי בעצם בחי' מל' קארי תדיר וכו' עלות למעלה מעלה מקורה כו' רק מחמת כי האי קול אשתלח מאתר עמיקא כידוע דתי' קו האמצעי עולה עד הכתר וע"י הארת הכתר אשתלח ממקום גבוה למקום נמוך ושליח מקמי' לאנהגא לדיבור ולהשפיע ולהתלבש בבי"ע כידוע שממקום גבוה הרבה יכול לירד ולהשתלשל מטה מטה ולכן נק' אילה שלוחה שנשתלח בבי"א מאתר עתיקא להחיות בי"ע כו' ע"י ד' דגלים שהן י"ב שבטי' וכולם הם תיקוני שכינתא נוק' כו' מחמת שהתיקוני' הנ"ל הם להחיות עולם הבע"ג ונפרדי' רק אעפ"כ מחמת שהוא שלוח מכ"ע עומק רום לאנהגא לדיבור והחיות ולהשפיע עולמות שלמטה כתיב הנותן לשון זכר, אמרי שפר לשון תענוג שפרו מעשיכם כי המקור הוא מבחי' כתר כו' ודאי כלל דצריך לפרט כו' כי עולם אצי' נק' כלל וצריך לפרט בי"ע כי תכלית בריא' עולמות הוא רק להחיות ולהתהוות עולמות העשי' אשר עלה ברצונו סוף מעשה במח"ת ופרט הצריך לכלל כי עולמות בי"ע חיותם והתהוותם הוא מכלל היינו עולם האצי' ודא קול נפקא מדרום ומדבר למערב וירית לתרין סטרין ודא הוא דכתי' ולנפתלי אמר כו' כידוע כי נפתלי פרק אחרון דהוד אשר הוא מחבר זעיר ונוק' לכן הוא מחבר לתרין סטרין וכו'.

בן פורת תרי זימני וכו' בן פורת לעילא כידוע שיסוד בחי' יוסף הוא המחבר או"א ובן פורת לתתא היינו יסוד המחבר ז"א ונוק', ואמאי לאו איהו בן וכו' בתיקוני מטרוניתא כנאמר לעיל שאתמני אפרים תחות' והוא יסוד דנוק' בגין דבנות צעדה וכו' דבעיין בנות לתקונהא ולא בנים כו' דתיקוני מטרוניתא בנות אינון כמד"א רבות בנות עשו חיל וכו' אלין תריסר שבטין מלבד יוסף כי הד' דגלי' נחלקים לי"ב שבטין רת"ס שבכל מדה אלין תריסר (שבטין) דאינון עשו חיל כדכתי' כל הפקודים למחנה יהודה

וכי ואי תימא וכי והא תריסר וכי אלא כמה דכתי' וכי כי רבה כמו גדלה וכי כי השבטים הם נשמות כוללות כמו ראובן יש במחנה שלו כמה אלפים וכי וכן כולם ונשמת ראובן עצמו הי' כולל כל השבטים שלו הענפים והנשמות שבשבטו וכן כל שבט כו'. וכמו משה רבינו ע"ה הי' נשמתו כלולה מכל נש"י ס' ריבוא ולכן נק' השבטים רבות כי נשמתן היו גדולות וכי כמו כי רבה כי הד' דגלים הם חו"ג וכי פני נשר וכי ונחלקים לייב שבטים רת"ס כו' ואח"כ נתחלק לפרטי פרטים חסד שבחסד וכי ונשמת השבטים אשר הם כלולים מכל הנשמות שבשבטן נק' חיות גדולות ועילאין והע' נפש שבאו מצרימה הם יותר פרטי ונק' חיות קטנות וע"ד בנות צעדה עלי שור לא הבנות צועדות דהא כתי' צעדה רק כך המשך הפסוק עלי עין היינו בחי' מל' דאצי' צעדה ופוסעת למיטל בנות כו' עלי שור דאסתכלות לתיקונה כפי מעשה התחתונים כך השפעתה וצעדה להשפיע ע"י איזה מרכבה מן הד' חיות אם בחסד אזי צועדות על חיות פלוני אם ברחמי' וכי'.

שבת הנ"ל זוהר פ' תרומה דף קל"ו ע"ב

אמר א' אבא וכי דא היא חכמה מ' איהו אם וכי היינו בינה ר' רישא בוכרא וכי היינו דעת. ולבעבור זה נק' רישא בוכרא כי דעת הוא שרש ומ' קור למדות כולל חו"ג רק שם נק' קלא פנימאה דלא אשתמע, היינו מדות שבשכל שנעשה בשכלו המשכה ומקור למדות היינו כשר פסול בשכלו ומוזה נולד מדות בלב אח"כ חו"ג קלא דאשתמע כי מדות נק' קלא אשר ממנו נעשה הדבור כי הקול כלול מן אש מים רוח ובלא ג' יסודות הללו באם יחסר א' מהם לא יוכלו לדבר ולהשמיע קול רק בצירוף כולם יחד ידבר וזהו זיווג יעקב ורחל שהוא בו' ימי המעשה יחוד ו' קצות עם מל' ונק' קלא דאשתמע יחוד זויג המשכה והתגלות בחי' דבור הנ"ל (מל') המחיי' ביי"ע. אכן שבת הוא קלא פנימאה הנ"ל קלא דלא אשתמע הבל הלב ג"כ יחוד ישראל ולאח ע"י בחי' דעת הנ"ל הכולל חו"ג ג"כ אשר מחמת התקשרות דעתו בעומק נמשך הארת המדות בשכלו כו' קלא פנימאה הבל הלב. ובגין דהאי אומר רזא עילאה וכי ולא כשאר אמירין וכי היינו מה שהוא בימות החול קלא דאשתמע לזה אמר אין אומר וכי כשאר וכי ומה שא' למעלה יום ליום כו' אומר היינו מפני שנגד למעלה מן יחוד או"א עצמיות המאציל נק' גם יחוד הג"ל אומר באתגליא ונחשב חכ' לבחי' עשי' כולם בחכ' עשית (וזהו בראשית נמי מאמר הוא) אבל נגד יחוד יעקב ורחל נק' אין אומר דלית תמן אמירין וכי אבל בכל הארץ יצא קוים אע"ג וכי. כלומר אע"ג דאינון סתימין עילאי' וכי בכל הארץ היינו מל' יצא וכי אשר הארת או"א נמשך לבחי' מל' המחיי' ביי"ע אבא יסד ברתא ובגין האי משיכו וכי וכל בני עלמא וכי אע"ג דלא אתיידע היינו השגת מציאותו ולא מהותו אבל במה אשתמודען השגת מהותו ולשמש שם אהל

בהם וכו' שמשא הוא בחי' יסוד אבא, כי נודע שכל דבר שאדם עושה או מגלה בהם חכמתו אין עצמות מהותו נגלה בהם כמו שיש מהות האדם עצמו אצל בן ובת אשר הם נבראים ונעשים ע"י המשכת טפה ממוח האב אשר יש בו מהותו ממש לכן ע"י שמשא הוא בחי' יסוד אבא ואבא יסד ברתא יכולין להשיג מהותו היינו שיהי' עצמות או"א נעשה בחי' מקיפים ל"ס דמל' דאצי' וזהו בגין שמשא קדישא וכו' וזהו ולשמש שם אהל בהם עצמו או"א הם מקיפין ואוהל עליהם.

והנה לכאורה זהו ירידה גדולה שישתלשל בירידת המדריגות מן או"א מהותו למטה כו' לכן אמר והוא כחתן יצא מחופתו כו' כמשל החתן יוצא מחופתו דלעילא אל הכלה למיהב לה וכו' כך הוא בכאן כי טבע הטוב להטיב ולהשפיע כל טוב ועל דא והוא כחתן וכו' דא עדן בחי' חכמה הוא חופתו דחפ"א על כלא וכו' ישיש בחי' חסד כגבור וכו' ולא גבור כי אבא כלול מחו"ג אבל אעפ"כ גבורתו נק' רק כגבור. ולא גבור ממש כי גבורו' דאבא נעשה החסדים דאימא וזהו לרוץ אורח כי השפעה נעשה בב"א במרוצה ממעלה למטה כד"א הנותן בים דרך וכו' ים היינו בחי' מל' כי ודרך הוא מקום מעבר מעיר לעיר מהות למהות מבחי' חכמה במרוצה למטה בחי' מל' זהו הנותן בים בחי' מל' כנ"ל דרך הארה על ידי שמשא הנ"ל מבחי' עדן חכמה. לאשקאה ולאשלמא וכו' לאנהרו לתתא שיהי' השפעת מל' בבי"ע ומה שאמר ולא שלמא נהירו דסיהרא בכל סיטרין. כי הנה ידוע פגימת הלבנה ומלואה היינו שאין ללבנה שום אור מגרמי' מלבד רק מה שמקבלת מן שמש לכן חצי עליונה העומדת נגד השמש תוא מאיר וחצי התחתון הוא חושך כי מגרמה לית לה נהורא. כמו"כ למעלה בחי' מל' אלקים אל דמי לך קארי תדיר ולא שכיך לכן ה"ס ראשוני' דמל' מקבלת הארה מן שמשא בחי' יסוד אבא כו' אבל ה"ס תחתונות אין בהם הארה כי לית לה מגרמי' כו' ומה שמחיי' בי"ע הוא כמאן דשדי' בתר כתפי' אבל בומנא דאיהו קיימא באשלמותא נהירו דכל סטרין מילוי הלבנה אזי השפעת מל' דאצי' בבי"ע ג"כ בבחי' הארה פנימי' כשמקבלת הארה מן שמשא בכל י"ס שלה בכל סטרין גם ב"ס התחתונות המחיי' בי"ע מקצה השמים מוצאו וכו' עתה מדבר האיך הוא סדר ההתגלות והשתלשלות שמים עילאין וכו' דסופא דגופא וכו' היינו יסוד אימא כשנבקע יסוד אימא ומצא התגלות הארת יסוד אבא לתוך יסוד זעיר וזה מקצה השמים וכו' להשפיע למל' וענין בקיעת יסוד אימא הוא כידוע כשאדם א' מעמיק בחכמתו ובמחשבתו בהעלמת הדבר אכן כשמעמיק מאד להבין הדבר בהרחבה וכל חכמתו ובינתו נתמלא מן הדבר אזי אין ביכולת מוחו לסבול ולקלוט עוד את הדבר הנ"ל ונתגלה ממנו תנועה ודבור שלא ברצונו וחפצו כלל לדבר רק ממילא נעשה הדבר שנבקע ויצא לחוץ איהו דברים, ותקופתו על קצותם וכו' היינו אף שיסוד אבא מאיר ליסוד זעיר ומלוכב בתוכו אעפ"כ סחרא בכל איגון סטרין קדישין וכו' היינו כל ששה קצות דז"א לאתנהרא ולאשקאה ולנצצאה

וכי' היינו בחי' רת"ס חביד חג"ת נה"י שבכל ספירה וזהו ואין נסתר
וכי' וכדין תורת ה' תמימה וכי' דהנה אורייתא מחכמה נפקת אבל
נשתלשלה בבחי' מדות כשר פסול וכשנמשכה הארה בכל המדות אזי תמימה
כמו סדר זרעים חסד וכי' שיש בהם ג"כ התגלות חכ' וטעמי' של המשכה
משיבת נפש היינו נשמה יתרה שנמשכה בשבת הארה מן אמ"ר הנ"ל
בחי' שבת כנ"ל.

לאדי פ' לך לך ט"ד

וילך למסעיו ממעלה למטה כו', הנה אברהם הוא שכל נעלם מכל רעיון אב רם
חכים ולא בחכמה ידיעה, והנה הי' צריך להשתלשל* ולירד ממדריגה
למדריגה חח"ן עד שיתגלה חסדיו ולברא בי"ע ג"ע עליון ותחתון התגלות
אורו לנבראים עד שכל יסורי גיהנם כלא נחשב ומוטב לידיניני' וליתי
לעלמא דאתי, עיקר ענין הדבר שנתחדש לאברם י"ל זהו ענין המשכת
יחוד העליון, כי סדר ההשתלשלות העולמות זה הי' ודאי מעלת בריאות
העולם וע' בע"ח שער עיגולים ויושר, אבל המשכת יחוד העליון זהו שיהי'
הגלוי למטה כמו למעלה כמ"ש בלקו"ת בדרוש עשיית ד"ה להבין פי'
יג"מ מי כמוך כו' נושא עון, ע"ש פ"ב פי' לשיקבה"ו זה נתחדש לאברהם, וע'
בלקו"ת מהאריז"ל פ' לך לך נהנה מזיו השכינה וזהו גילוי החסדים,
לזה נאמר והוא יושב פתח האוהל גילוי השפעת החסד ואז נק' אברהם
בתו' ה' תתאה התגלות חכמה הנעלמי' הנ"ל בבחי' מל' דאצי' רק אעפ"כ
לא הי' יכול להיות בי"ע בע"ג מן התגלות אורו וחסדו רק בצירוף יצחק
גבורות העלים אור החסד, וע"י שניהם הח' והמל' נשתלשל ירדת
המדריגות עד שיוכל לברוא בי"ע, ועל שניהם נאמר ויהי ערב ויהי בקר
יום אחד, חו"ג היינו ערב ובוקר אבל בלא גבורו' לא הי' יכול להתהוות
בי"ע מן א"ס רק ע"י גבורות צמצום אורו.

והנה קודם המילה הי' נק' אברם בלא ה' כי לא הי' יכול להיות גילוי
החסדים למטה שלא יהי' יניקה גם לקליפ' נוגה ובהסיר הערלה אזי נק'
אברהם התגלות החסדים והוא יושב פתח האוהל, ואז נק' אב המון גוים,
כי למה הצדיקים דומין לפני השכינה כנר בפני אבוקה, כשמקרבין נר
לאבוקה בסמוך לה נסתלק השמן הנר ונכלל באבוקה ככה ע"י מעשה
הצדיקים נבררים הניצוצות מבי"ע ונכללים במל' דא"פ, וזהו לא גלו
ישראל אלא שיתוספו עליהם גרים גלו לאדום שכינה עמהם כי בהגלות
נגלות אור השכינה נתוספו עלי' גרים ואורם נכלל בה ומבררי' הניצוצות
מה שהי' בעמקי הקליפות ושבירת הכלים ונכללי' באור מל' כביטול נר
בפני אבוקה נמצא כשנקרא אברהם בה' התגלות אור בבחי' מל' פתח
האוהל אז נעשה אב המון גוים כי המון גוים נעשה גרים ונכללי' בבחי'
מל' אור הגוים הנבלעים בבי"ע משבירת הכלים כנ"ל, וזהו מאחר שקודם
אברהם הי' דור הפלגה שבירת הכלים ע"י אברהם נעשה התיקון וביורר

*טניי בכת"י מקום חיבה אחת.

לכן לך שם מ"ה המתקן ומברר נשתלשל מאברם הנעלם מכל רעיון ונתגלה אל הארץ בחי' מל' אשר אראך אראה עצמך כלומר שאתה תבוא לידי התגלות ע"י מצות מילה ואעשך לגוי גדול כי אז יהי' הבירור ותעשה לגוי גדול אב המון גוים כו' והי' ברכה, כי אתה בעצמך תהי' ברכה מלשון ברכת מים מקוה מים הנאספים כי יקוו כל הניצוצות ויכללו בך כביטול גר בפני אבוקה כשנתגלה אורה.

והנה לכאורה זהו ירידה מאברם הנעלם מכל רעיון עד אברהם ה' תתאה רק באמת ה' תתאה שרשה היא מן ה' עילאה בינה. ואיתא בזהר גבי ועבד הלוי הוא דא עתיקא התגלות עתיקא בבינה דוקא ולא בחכמה כי התגלות מקור התענוג והתרחבותה הוא בבינה דייקא ונקבה תסובב גבר כידוע כי עצם התענוג נק' עתיק היינו שנעתק הגבה למעלה מעלה מן ההשתלשלות רק בחכ' נתגלה רק נקודה והארה מן התענוג והתרחבות התענוג הוא בבינה ונק' או נקודה בהיכלא נקבה תסובב גבר כי אז באה תענוג בהרחבה והתגלות כי שרש בינה מן עתיק. הנה להבין זה היטיב הנה כתי' בשלמה וידבר שלשת אלפים משל הענין הוא כמו שאנו רואים חכם האף שיודע דבר חכמה בעצמו אף על פי כן אין יכול להסביר החכמה ההיא לזולתו וקודם שהוא מסביר צריך לקשר דעתו בחוץ ולישב איך ומה שיכול להסביר ולהשתלשל למטה בדברים תחתונים ולהלבישם במשל דהיינו שיהי' יכול למצוא דבר החכמה ההוא גם בדברים תחתונים כי לזה צריך חכם גדול שיוכל להלביש חכמתו גם בדברים תחתונים שלמטה ממנו. רק שלמה המלך ע"ה ברוב בינתו הי' יכול למצוא שלשת אלפים משל ג' אלפים מדריגו' שלמטה ממנו גם הי' גם כן יכול למצוא ולהראות אותו דבר חכמה בעצמה שהיה יודע. לכן כשנצרך להשתלשל המדריגה שיהי' התבוננות בהרחבה צריך שיהי' מן מקור עליון יותר מן חכמה אזי יכול להיות התגלות בינה אבל מן חכמה עצמה אין יכול לירד ולהשתלשל ממנה בינה רק שרש בינה והתגלותה הוא התגלו' עתיק בה ועל ידה נשתלשל ונתגלה בהרחבה, וזהו ענין קוצו של י' העליון היינו י' חכמה אך שיתגלה בחי' בינה הוא ע"י הארת קוץ העליון על היוד' הארת הכתר נתגלה קוץ התחתון באות ה' עילאה היינו בינה כי י' שלה שני קוצין כנודע. וזהו התגלות עתיק בבינה וזהו ויאמר ה' אל אברם ע"י בחי' כתר נעשה אברהם ה' עילאה בינה ומהו נשתלשל ונגלה החסדים עד ה' תתאה בחי' מל' ואז וילך למסעיו ממעלה למטה וממטה למעלה הנ"ל. והנה אמרו נובלות חכמה של מעלה תורה כי אורייתא מחכמה נפקת והוא נובלות מן חכ' שלמעלה אעפ"כ שרש המצות הוא מן כתר' תר"ך תרי"ג מצות וז' דרבנן כי בכדי שיוכל להשתלשל בדבר גשמי ממש דהיינו כשיניח תפילין יהי' גילוי חכמה בפ' קדש או ע"י מעשה הצדקה גשמי ממש יעשה יהוד באצ"י למעלה מן ד' יעשה ה' הארת גילוי בבחי' מל' דאצ"י ממש ע"י דיבור גשמי מן חכ' עצמה לא הי' יכול להשתלשלו התגלות ולירד למטה בדבר גשמי ממש כו' רק מחמת כי שרש ומקור המצות מן חר"ך עמודי אור שבכתר מלבנונית שבכתר יכול להשתלשל מטה מטה כנ"ל ונתגלה הארה יותר משהי' בבחי' חכמה ואזי יכול

להשתלשל למטה כנ"ל ולכן עד שהי' אברהם בן ע"ה שנים לא נאמר בתורה מצות צדקה שעשה עד שבא לא"י כי קודם לכן כשהי' אבר"ם שכל הנעלם בבחי' חכמה לא הי' נעשים יהודים במצותיו כו' מאחר שמצותיו הי' בדברים גשמי' ולא הי' הארה בהם מבחי' חכמה ממש רק אחרי שנא' ויאמר הוי' אל אברם הארה מבחי' כתר קוץ העליון או ע"י מצותיו שעשה נעשה יהודים כו' וזהו לך לך השתלשלות למטה כו' ולכן כל ספר בראשית הוא הכנה לאורייתא שיוכלו אח"כ בקבלת התורה לעשות יהודים במצות ולבא להתגלות היינו לאברהם בחי' חסד הי' התגלות למטה ע"י ויאמר הוי' לאבר"ם ואח"כ ליצחק ג"כ ואחרי שהי' התגלות כל הג' קוין יכלו לקבל התורה שע"י מעשה המצות שלהם יהי' יהודים למעלה וזהו ותורה שם בישראל ע"י ישראל היינו ג' אבות נמשכה התורה ויקם עדות ביעקב.

ביאור

אך לפי"ז מדוע לא זכו ישראל לקבל התורה עד שהיו בגלות מצרים וימררו בחומר ובלבנים הלא כבר זכו ע"י אבות גם איך הי' יכול לעשות כל היהודים קודם שנימול כי המילה ניתנה לו אח"כ כשהי' בן צ"ט שנה. רק דאיתא קיים אברהם כל התורה כולה ואיך הניח תפילין אשר נזכר שם יצי"מ ואז עדיין לא הי' כלל גלות מצרים. אך באמת יש פנימי' וחיצוני' והקיום שלו הי' בפנימי' ויאמר הוי' היינו התגלות והמשכ' אוא"ס כ"ע מלמעלה למטה בבחי' פנימי' אבל שיוכל להתגלות גם בחיצוניות בדבר גשמי בקלף ממש גילוי אלקי' כנ"ל אין זה דרך השתלשלות רק ע"י וימררו חייהם וכו' בכל עבודה קשה נעשה התגלות מבחי' למעלה מהשתלשלות כי אז יוכל להתגלות גם למטה מהשתלשלות כי שם מעלה ומטה שוין גם חכמה לבחי' עשי' יחשב כולם בח' עשית וזהו כי עגולי אריך מקיפים רגלי עשייה מחמת כי נגדו מעלה ומטה שוין כו' מקיף גם רגלי עשי' היינו שההמשכה והתגלות הוא מן מקיף עליון הכולל אבי"ע כו' אזי יכול להשתלשל רצונו גם בדבר גשמי בקלף וכדומה אבל אברהם לא המשיך רק מבחי' פנימי' מלמעלה לכן לא הי' עדיין התגלות במצות מעשה ממש בבחי' חיצוני' רק הקיום שלו כל התורה בבחי' פנימי' וכשהי' בן צ"ט ניתנה לו במתנה מצות מילה במעשה ממש בכדי שיוולד ממנו יצחק שיצא מאתו אח"כ יעקב תמים ובניו יקבלו התורה בהתגלות חיצוניות מצות מעשה ממש לכן לא קיבל אברהם התורה שיצא ממנו ישמעאל וכו' רק אחר שנימול ונולד יצחק אחר המילה אז יוכל להוליד יעקב תמים אשר קיבלו בניו התורה במצות מעשה הארה מן העיגולים כו' אף בבחי' חיצוניות כי נגדו מעלה מן השתלשלות ומטה הכל חד כו'. (ועמ"ש ע"פ משה ידבר שם נת' היטב ההפרש בין מה שקיים אברהם כל התורה כו' למתן תורה ממש ועולה בקנה עם מ"ש כאן).

וזהו הוא עשנו ולו אנחנו קרי וכת' לא באלף. וביאור הענין כי איך יכול להיות שנהי' אנחנו עמו ע"י השתלשלות רק כי הוא עשנו ולא באלף זהו בחי' כתר כי א' רישא דאתון כתר על ידי בחי' המל' יכול להיות ולו בוי"ו אנחנו עמו כי מאחר שזהו למעלה מן השתלשלות הארתו יכול להיות גם למטה מן השתלשלות ולכן כשנתנה התורה ונצטוו מצות מעשה ממש מצוה ראשונה היא מתחלת באל"ף אנכי כו' כי שיקויים המצות במעשה ויעשה יחודים ע"י קיום מצות מעשה אי אפשר רק שיתגלה הארה מבחי' כתר כו' לכן מצוה ראשונה מתחלת באל"ף בחי' כתר הארה מלבנוני' הכתר כו'. וזהו ואברם בן ע"ה שנה בצאתו מחרן היינו כי ממוחזן למדות צריך לילך דרך הגרון ואחר שירד ממדריגו' מוחזן ועדין לא נעשו מדות קודם שיבאו להלב נק' או חרן וכשהי' אברם בן ע"ה היינו ז"פ עשר בחי' חיצוני' וה' חסדים בחי' פנימי' יצא מחרן שבא הארה והתגלות מחכמה למדות.

והנה כמו שאיתא רישא דעשו בעטפוי דיצחק כמו"כ קודם הבירור הי' לוט כלול באברהם בקדושה כמו סיגים אשר קודם הצירוף ובירור מעורבים הם עם זהב ולוט בגימט' מ"ה אחוריים דשם מ"ה אך הוא מקור חו"ב דקליפה לכן נק' לוט לשון קלה ולכן הלך לוט את אברהם קודם הבירור ולכן יצא מלוט עמון ומואב אשר יצאה מהם רות המואביה ונעמה העמוני' כי מואב חכ' דקליפה ונעמה הוא לשון נועם בינה התגלות עתיק בבינה וע"י בירור יצאה רות המואביה ונעמה העמוני' מן חו"ב דקליפה ואחר הבירור נפרדה סיגי לוט מאברהם ויאהל אברם עד מקום שכם כתפין חו"ג דנוק' ואלון מורה ת"ת דנוק' כי כל המשכות והתגלות הי' אברהם ממשיך להמלכות מן שכל הנעלם לכן אמר לו ישמעאל יחי לפניך כי אחרי שנק' אברהם בה' התגלות בבחי' מל' ונתנה לו המילה הי' יכול להעלות ניצוצות כנר בפני אבוקה שיהי' נכללים בחי' מל' הוספות גרים כו' גם שרי הי' נקראת מקודם ביו"ד מורה על צמצום ואח"כ כשהי' נצרך להוליד את יצחק הי' נקראת בה' בהרחבה להורות על המשכה והתגלות וזהו ויקרא שם אברם בשם ה' ויקרא היינו המשכה מאברם שכל הנעלם המשכה מיסוד אבא לע"ס דנוק' הנק' שם ה' כו'.

9 בשלח תקט"ד, שקלאב

לסוסתי ברכבי פרעה וכו' רעייתי, הדמיון הוא כמו שפרעה העמיד סוסים נוק' תחלה ואח"כ היפך וקודם הזכרים לנקבות כדאיתא בזהר בשלח דמ"ז כמ"כ בעת יצימ"צ וה' הולך לפניהם יומם ובשעת קי"ס ויסע מלאך ההולך כו' וילך מאחריהם.. ולהבין זאת אותיות נק' סוסים כמו הסוס הוא מרכב להאדם ובטל אליו אל אשר יחפץ יטנו והאדם עליו מלמעלה והסוס נטפל אליו מלמטה אעפ"כ הסוס נושא את האדם למקום אשר לא יוכל לילך בלעדו ד"מ הר גבוה מאד ונישא אשר

האדם לברו לא יוכל לילך והסוס נושא אותו לשם. כמו"כ אותי' הם מרכב לגבי השכל וכפי השגת השכל וחפצו כן הוא מדבר. ואעפ"כ האותי' מגביהין השכל ומדות למקום גבוה אשר בלתי האותי' לא יכול להגיע שם וכמבואר לעיל ג"כ מזה בזהר פ' ויחי קצת באריכות מקור ושרש האותי' מאד נעלה ולבעבור זה אותי' נק' סוסים שהם מביאים במרוצה את רוכבו למקום גבוה ונעלה.

והנה יש ב' מיני אותי' נקבים וזכרים. והנה כתי' בא אתה וכל ביתך אל התיבה היינו ע"י אותי' התפלה הנק' סוסים וכו' אך לא בגבורת הסוס יחפץ כי חפצו ורצונו של השי"ת לא באותיות לבד כ"א הם נק' שוקיים רק רוצה ה' את יריאיו שיהי' התבוננות ג"כ אם לא שהוא מקטני דעת אשר אין דעתו משגת וכו'. והנה ע"י סוסין נוקבין העלאות ממטה למעלה רוח אייתי רוח ואמשיך רוח ע"י סוסים דוכרין מלמעלה למטה התגלות מבחי' סובב והיינו באותי' התורה דהנה כתיב מלא כל הארץ כבודו שאין רק כבוד שמו ולא מהותו ועצמותו ופעם א' כתוב השמים והארץ אני מלא רק באמת שניהם אמת כי אני מלא אך איך יכול להיות התגלות בעולם הגשמי הזה ע"י מכה"כ ואין כבוד אלא תורה כבוד בגי' ל"ב נתיבות דחכ' כי אורייתא מחכ' נפקת וע"י התלבשות רצונו וחכמתו באותיות התורה אותי' זכרים המשכה ממעלה למטה נעשה השמים וארץ אני מלא ממש שכל היושב וקורא ושונה הקב"ה יושב וקורא כנגדו וזהו שבשעת מ"ת כתיב כי תרכב על סוסך ע"י סוסים דוכרין הנ"ל מדלג על ההרים וכו' שהיא בחי' דילוג ממוקם למקום המשכה והתגלות למטה וזהו וירד ה' על הר סיני בשעת מ"ת והנה זלעזו' וכו' כי גם בקליפת ר"ל יש ב' מיני סוסים הנ"ל ע"י התקשרו' להבלי העולם בדברים בטלים ומכ"ש לה"ר נק' סוסים נוקבא שמוליכין את האדם לעמקי הקליפות להמשיך עליו ההמשכה מבחי' פרעה עורף מלך מצרים מבחי' מקיף הנק' הבל ורעות רוח ונעשים לבושים צואים על האדם והוא בחי' סוסים דוכרין ולכן בשעת יצי"מ פרעה מלך מצרים רדף אחריהם והעמיד סוסים בנוקבין תחלה ורוח אייתי רוח וכו' שיהי' המשכה מעומק הקליפות ר"ל להקיף את נש"י בגלות מצרים והקב"ה בחסדו וה' הולך לפנייהם יומם בחי' סוסים נוקבים דקדושה וכו' וביטול מחשבת פרעה.

והנה כמו"כ יש בכל יום בעבודה כי לכל נפש ישראל יש בכל יום יצי"מ וקי"ס כדכתי' למען תזכור וכו' צאתך מאמ"צ כל ימי חיך וכמארז"ל בכל יום יהיו בעיניך כאילו היום יצאת מאמ"צ ובק"ש ג"כ אומרים יצי"מ ואח"ז באמת ויציב אומרים וים סוף להם בקעת כי העולמות הללו נק' בחי' גבול היינו מצרים מיצר וגבול מהלך ת"ק שנה וכו' שית אלפי שנין, וגלות מצרים נק' התקשרות בהבלי עולם וכו' ומלך מצרים היינו בהתקשרות השכל ג"כ כי השכל נק' מלך על המדות וכשנעשה התקשרות כ"כ בחוץ עד שהוא בלתי טעם ודעת כשנקשר ח"ו מהותו וכו' אזי נק' וימת מלך מצרים היינו למעלה מן השכל ויאנחו בני ישראל כו' ויועקו ותעל שועתם

מן העבודה קשה אשר מררו את חייהם ויצעקו צעק לבם בק"ש בחי' בכל מאדך בלי גבול לצאת מן הגבול והחשך גלות מצרי' וע"י התבוננות בפסוקי דזמרה ובשתים שלפני ק"ש בורא קדושים ישתבח שמך לעד, לעד היינו בלי גבול כי ברוחניות מלאכים ונשמות הם בלי גבול כמ"ש היש מספר לגדודיו והם רק מבחי' שמו לא כמו כח הפועל בנפעל שמתלבש ממש בנפעל אבל לפניו אין שום שינוי כלל אני הוי' לא שניתי כמו שהי' מרומם לבדו מאז קודם בריאת עולמות כן עתה בלי שינוי לכן נק' והמתנשא מימות עולם הוא לבדו הוא וחיית כל העולמות הוא רק מבחי' שמו לבד שהוא מלך עליהם כמ"ש אלקים חיים ומלך עולם ואעפ"כ העולמות הם בלי גבול ששמו בלי גבול וזהו בורא קדושים ישתבח שמך לעד בלי גבול זהו הכל בבחי' שמו אבל מהותו ועצמותו וכו', ואחרי התבוננות כ"ז בתפלה ממילא יתעורר בק"ש בחי' ובכל מאדך לצאת מן הגבול, והוא בחי' אותיות צעק לבם אל הוי' מי לי בשמים ועמך לא חפצתי למהותו ועצמותו ממש סוסים נוקבי"ן אתעדלית פ' ראשונה שבק"ש ועי"ז אתעדל"ע וכו' פ' שניה שבק"ש שמבואר שם לאהבה את הוי' פועל יוצא לעשות אהבה ממעלה למטה שיומשך להיות הוי' אלקיכם ממש רוח אייתי רוח וכו'. וזהו והחיות רו"ש ואז יכולים לומר ונתתי מטר ארצכם ונתתי עשב כי ע"י שנעשה הוי' אלקינו ממש בהתלבשות באותיות התורה הקב"ה יושב ושונה כנגדו היינו מה שהוא קדוש ומובדל ממש ואשים דברי בפוך ממש אזי יכול לומר ונתתי וזהו ודברת במ ולא דברת אותם היינו שמדבר ומוליך באותי התורה במ מה שהוא קדוש ומובדל לכן אמרו מתניתי מלכתא מאן מלכי רבנן שהם גוזרים כשר פסול אחרי ששם הקב"ה דברו בפיהם. וזהו והיו הדברים האלה אשר אנכי מי שאנכי מצוה אתכם וכו' וחיותם בק"ש אני הוי' אלקיכם אשר וכו' מאמ"צ שהוא בחי' יצי"מ וגבולי' שבא מלמעלה למטה ע"י אתעדלית.

וזהו עוד יש אותי זכרים שהם באים שלא ע"י אתעדלית והוא בחי' קי"ס אשר אומרים קודם שמו"ע כו'. כי הגה ענין ים הוא שכל מה שיש ביבשה וכו' אלא שבים הם מכוסים כמו כן למעלה נק' ים עלמא דאתכסיא ויבשה עלמא דאתגלייא כמ"כ באדם שהוא עולם קטן שכל הוא בחי' עלמא דאתכסיא ומח' ומדות נק' עלמא דאתגלייא שהם מגלים העולם השכל והדבור נק' ג"כ עלמא דאתגלייא שהוא מגלה יותר ונק' עלמא דאתגלייא אף לגבי מח' כמ"כ למעלה ואף כי לא מחשבותי מחשבותיכם וכמ"ש בזהר כמה מחשבתין אינון כו' מחשבה למחשבה גבוה מעל גבוה כ"א נק' אתכסיא לגבי חבריו הגבוה ממנו נק' עלמא דאתגלייא ונק' השתלשלות העולמות כמו שלשלת שכל א' גבוה מחבירו אעפ"כ נאחזים זבי"ז ומחובר כ"א לחבירו כמ"כ השתלשלות עולמות עילה ועלול אבל כ"ז הוא מבחי' חכ' ולמטה כולם בחכ' עשית אבל מזה לגבי מהו"ע אין שייך כלל עילה ועלול כמבואר בכמה מקומות מעלה ומטה שוין עלמא דאתכסיא ואתגלייא הכל שוין כולם בחכ' עשית הכל נחשב לבחי' עשי' גם חושך לא יחשיך ולילה כיום יאיר כו' לכן בשעת קי"ס הי' התגלות מהו"ע למעלה מעלה מן השתלשלות ואז ים ויבשה שוין עלמא דאתכסיא ואתגלי' הכל א' הפך ים ליבשה ויעברו בתוך הים ביבשה וזהו שם נשמחה בו ממש במהותו ועצמותו והוא בחי'

שמחה של מצוה וזהו ושמחת לפני הוי' אלקיך מתן שכרן של מצות שהוא לפני הוי' ממש דהנה אקביו וכו' דרמ"ח איברים הם רמ"ח מצות וכמו איברים של אדם דאף שהנשמה אין יכולים לאחוז אותה ולהוליך אותה ממקום למקום אעפ"כ ע"י שמוליך את האדם בידיו ממקום למקום ממילא נמשך הנשמה ג"כ כמ"כ מצות אברים דמלכא דהיינו כשעושין חסד דרועא ימינא הרי ע"י צדקה וחסד שעושין נמשך מלמעלה ג"כ מהו"ע בבחי' חסד דאכ שאין לו מכל אילין מדות כלל אעפ"כ מחמת שמלוכב בהמצות חפצו שלמעלה מהשתלשלות ממשיכין את מהו"ע ג"כ למטה כמו הנשמה המחיה את הגוף נמשך ע"י המשכת אברים כו' וכן גבורה דרועא שמאלא איזהו גבור הכובש את יצרו עי"ז נמשך מלמעלה בחי' דרועא שמאלא כו' וכן תפארת גופא עמודא דאמצעיתא בחי' תורה כי ע"י התורה הוא כמו שנוטלין את האדם בכל גופו וממשיכין אותו ממקום למקום ממעלה למטה גילוי עצמותו ומהותו וזהו בחי' קי"ס כי כשבא התגלות עצמותו ומהותו עלמא דאתכסי' ואתגלי' שוין קמי' קי"ס כחשיכא כאורה ולכן אח"ז ה' מ"ת כי ע"י התגלות הנ"ל הי' יכול להיות אח"כ מ"ת ומצות שהם אברים דמלכא כנ"ל ובהם מתגלה חפצו ורצונו ממש למעלה מהשתלשלות וזהו מה תצעק אלי בעתיקא תליא כי התגלות הנ"ל אין יכול אתעדל"ת להגיע שם מאחר שזהו למעלה מן מקור ושרש השתלשלות כי אבא יסוד ברתא אבל נגד מהותו ועצמותו כולם בחכ' עשית גם חכ' נחשב לבחי' עשי' נגד ע"ק לכן מה תצעק וכו' ה' ילחם לכם ואתם תחרישון היינו התגלות הנ"ל שבא שלא ע"י אתעדל"ת כלל.

תקט"ד אלוה, לאדי

זכר רב טובך יביעו. טוב הוא יסוד כדכתי' אמרו לצדיק כי טוב כי עיקר ההשפעה שנשפע והתהוות כל העולמות דרך עילה ועלול הוא ע"י יסוד. והנה כתי' רב טוב לבית ישראל כו' רב טוב היינו יסוד דא"א השפעת רצונו וטובו רצה"ע והיינו מפני שהוא גבוה ומרומם מאד ע"כ יכול להשפיל מאד למטה וזהו המגביהי לשבת המשפילי לראות כו' כידוע אשר במהותו ועצמותו אין בו התחלקות כלל וקטן וגדול משוה וכשנמשך בחי' כתר מ"מ הוא רק התחלת מיעוט לכן איתא בע"ז דאו"א מלבישי' לורועות דא"א אבא בחסד ואימא בגבורה אבל יסוד דא"א נמשך למטה כו' אבל מבחי' רב טובך הנ"ל אינו יכולין להביע רק זכר וראשי פרקים אשר נתמצם הארת רב טוב הנ"ל עד שנמשך במל' החסדים הנ"ל ומבחי' מל' נק' צדיק שנאמר צדק מלאה ימינך פי' מל' הנק' צדק מלאה מחסדים הנק' ימינך בכדי להחיות ביע' ויש מאזני צדק היינו כמה יהי' השפעה של בחי' מל' הנ"ל לכן ע"י צדקתך הנ"ל משפיע לבי"ע ירננו להיות מושג לנבראים ואצל נבראים נק' רינה כי רינה ברמשא היינו בתענוג שרוצה להתכלל באחד משא"כ שמחה בצפרא בבחי' אצי' דאיהו וחייהו

וגרמוהי חד כו'. והנה מה שלא נברא רק ג' עולמות הוא מחמת שיש ג' מסכים שבין העולמות ולבעבור זה נפסק שלא יברא עולמות עד א"ס מחמת המסכים הנ"ל שמפסיקים ומסתירים כח החיות כו'.

חננו ורחום ה' ארך אפים וכו' שהפנים ארוכים דהנה כתיב באור פני מלך חיים היינו ע"י הארת י"ג ת"ד רחום וחנון שמאירים בז"א מן מדות שבכתר ונק' רב חסד חסד שבכתר כי שם יש ג"כ מדות כמו מדות שלמטה מן השכל שרשן בשכל ויש מדות שלמעלה מן השכל כו' משם מגיע הארה לז"א כמ"ש באד"ר כשז"א מסתכל בא"א מקבל ש"ע נהורין כי קנ"ה יש לו בקביעות קנה חכמה כו' והסתכלות היינו שניתוסף לו עוד רכ"א נהורין מא"א אר"ך בגימט' רכ"א וזהו כסא דדוד מלכא רכ"א לוגין הוי"ן שנאמר כוסי רוי"ה ע"כ מן חנון ורחום הארת י"ג ת"ד כו' הוי' מאירים בז"א ואו וגדל חסד כי מחמת כי השפעה הנ"ל הוא מכ"ע גם החסדים הנשפעי' ונמשכין הם גדולים כמו ד"מ מלך רם ונשא בעשרו ובשמחת לבבו אזי גם הפירורין שלו וכל הניתון מאתו אף דבר מה הוא מתנה מרובה אפי' קטנה שבקטנות אצלו יחשב יכול להיות מזה להמקבל מתן הרבה ורב טוב וחסד כמ"כ חיות כל העולמות תחשב לגבי הכתר דבר מה וקטן מאד נגדו, וזהו וגדל חסד מחמת שהוא מרומם ונשא ע"כ איזה חסד שיושפע הכל נק' וגדל חסד ועי"ז יוכל להשפיע אף למטה בעולמות עשי' טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו כי הוא מחי' כל מעשיו והנה אצלינו הוא הכל רק בבחי' הודאה אשר כולם כל א' מישראל יכול להודות לשם ה' וליתן הודאה ע"ז וזהו יודוך ה' כל מעשיך אבל וחסדיך יברכוכה דהיינו איזהו חסיד המתחסד עם קונו שכל חפצו רק בשביל גילוי אלקות שלא ע"מ לקבל פרס כדכתי' קרוב ה' וכו' לכל אשר יקראוהו באמת וע"י חסידיך הנ"ל הם יברכו כ"ה היינו שיהי' המשכת אוא"ס מבחי' כתר ע"י ברכה שהוא יסוד אבא למל' שנק' כה וזהו דוקא ע"י חסידיך המתחסדים עם קונו כנ"ל, ומה שמבואר בע"ח הנ"ל כי יסוד דאריך אין מלוכש כלל ונמשך למטה ואו"א מלבישין רק לזרועות דא"א הוא כמו שאנו רואים בחוש אשר הטפה אין גלבש בשום דבר רק יורדת מעצמותה השפעתה ממעלה מעלה עד שמשפיע.

[בארדיטשוב תקע"ע]

ענין שמינית שבשמינית. כי משה אמר ואנחנו מה אכן ביהושפט כתיב ויגבה לבו בדרכי הוי', בדוד כתיב ואדברה בעדותיך נגד מלכים וכו'. והענין הוא כי במוחו וחכמתו צ"ל השפלות עד קצה וזהו חכמה בחינת מים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך, ולזה משה בחינת דעת א' ונחנו מה כי זהו עצם מדתו של מרע"ה ומשה ה' עניו וכו' כי אחרי שהאיר בו חכמתו ית' אז ממילא יש בחי' ביטול וכלא ממש חשיבא

ונחנו מה אמנם אעפ"כ צריך להיות בלבו הגבהה בדרכי ה' ואדברה בעדותיך וכו' ובלב משכן יסוד האש עולה למעלה ולכן ההגבהה כתיב גבי לב ויגבה לבו (וזהו בחי' דוד מלך ישראל לך אמר לבי וכו') אך איך באפשרי להיות ההגבהה בלב אחרי אשר בחכמתו ומוחו השפלות עד קצה לכן צריך לישאר חלק קטן במוחו ואיתא בפע"ח כוונת חוטי ציצית הם ד' הוויות פשוטין לכן הם ד"פ ח' והם ל"ב חוטי ציצית ויש ל"ב ג"ח ויש ל"ב דאבא ול"ב דאימא מספרם ס"ד שמינית שבשמינית הוא חלק הקטן יותר היינו חלק ס"ד וזהו ענין שמינית שבשמינית שצריך לישאר גם במוחו חלק קטן היינו חלק ס"ד כו' בכדי שעיניו יהי' יוכל להגביה לבו בדרכי ה' אם יצטרך ובלא חלק שמינית שבשמינית אף שטבע האש לעלות למעלה מ"מ לא יהי' ביכולתו להגביה לבו כי בטבע המוח שליט על הלב בתולדתו ואחרי אשר מאיר במוחו בחי' הביטול ממש ונחנו מה וכו' אי"כ איך באפשרי להיות ואדברה בעדותיך כו' אכן כאשר יש במוחו ג"כ חלק שמינית שבשמינית אז יוכל להיות ויגבה לבו בדרכי ה' והשרש מזה למעלה ה' מלך גאות לבש כו' וד"ל.

ביאור לפ' בשלח, תקס"ד שקלאב.

וה' הולך לפניו הוא ובי"ד היינו שכינתא שהי' בשעת יצ"מ הולך לפני מחנה ישראל ואח"כ בשעת קיי"ס ויסע וכו' וילך מאחריהם היינו שהלכה שכינתא מאחריהם, הנה ענין סוסים נקבות וסוסים זכרים המבואר בוהר דמ"ב היינו אתעדלית ואתעדליע אתעדלית נק' נקבות ודלעילא זכרים כי עולמות התחתונים נק' נקבה בחי' מקבל כמו הנקבה מקבל השפע מהזכר כן עולם התחתון מקבל השפע מלמעלה שהוא בחי' דכר.

והנה כמו הנקבה מוכרח להיות תמיד התעוררות והעלאת מ"ן מקודם ואח"ז דרכו של איש לחזור אחר אשה ומשפיע לה כמ"כ ע"י אתעדלית מעולמות התחתונים המקבלים מעוררים השפע מלמעלה מ"ד ואתערות' הנ"ל הוא בחי' סוסים כמבואר לעיל, והנה בחי' מל' המתלבשת בבי"ע קארי תדיר ולא שכיך אלקי' אל דמי לך למען יזמרך כבוד וע"י העלא' מ"ן מן הצדיקים פעמים בלשון שירה פעמים זמרה בקשה נק' הכל אתעדלית אשירה לה' כו' וע"פ מעשה התחתונים והעלאות מ"ן הצדיקים כך הוא עליות מל'. והנה בי"ע נק' מצרים בחי' מיצר וגבול עולם העשי' מהלך ת"ק שנה שיתא אלפי שני וכו' וכן יצירה ובריאה הם ג"כ בחי' גבול להשגתם מאחר שהם נבראים ואף ג"ע העליון שבבריאי' וג"ע התחתון הכל בחי' גבול משא"כ עולם האצ"י נק' עולם הא"ס דאיתו וחיהי' חד וכו' הכל או"א"ס רק מאצ"י לבריאה יש פרסה ומעקה לכן בי"ע נק' הכל בחי' מצרים.

והנהגה גלו לאדום שכינה עמהם אנכי ארד עמך מצרימה והיא גלות השכינה במצרים ואח"ז ויאנחו בני ויזעקו וכו' נעשה יצ"מ וגאולת השכינה לכן וה' היינו שכינתא הולך לפנייהם וכו' וע"י אתעדלית העלאת מ"ן מן התחתונים בחי' סוסים נקבות נעשה אתעדל"ע גילוי אלקות מלמעלה למטה גם בבחי' מלאכים ונשמות אברהם כו' ונק' ההמשכה ע"י אותי זכרים לכן פרעה מלך מצרים זלעו"ז רצה להמשיך מקליפות ע"כ העמיד סוסים נקבות תחלה ג"כ כמבואר בזהר הנ"ל. והנה בק"ש ג"כ ע"י התבוננות בשתים לפנייה ואח"כ שמע ישראל הוי' אלקינו היינו התהוות עולמות מאין ליש הוי' אחד איך שהיש בטל בתכלית לאין נעשה מזה צעק לבם אל ה' להוציא ממסגר נפשם ואתעדלית להיות ואהבת כו' בכל מאדך בלי גבול להיות נכלל למעלה כלחה נפשי וכו' למעלה מן הכלי זהו בחי' סוסים נקבות נעשה מזה אתעדל"ע סוסים דוכרן בפי' שני' שהוא לאהבה את הוי' אלקיכם פועל יוצא התעוררות אהבה מלמעלה למטה התגלות אלקות למטה בבי"ע ובנשמות הצדיקים שיהי' שייך לומר ונתתי מטר וכו' ונתתי עשב בשדך כו' וחותם אני הוי' אלקיכם אשר הוצאתיך מאמ"צ היינו יצ"מ ממש שהי' ג"כ כזה מקודם וה' הולך לפנייהם יומם היינו שכינתא אתעדל"ע כללות נש"י ועי"ז הי' אתעדל"ע התגלות אלקות ממעלה למטה בצדיקים ממש שהי' המרכבה ממש לאלקות שיהי' שייך לומר ונתתי כו' כי הי' התגלות אוא"ס בנבראי' והי' בטלים ממש וכו'.

ב) אך התגלות שבא ע"י אתעדלית אין יכול להיות רק למקום שיוכל אתעדלית לעורר שם דהיינו אבא יסד ברתא כמו כן הצועק אל אביו מחמת ששרשו מאביו, א"כ מעורר ג"כ התעוררות אצל אביו. והנה בחי' מלי' שרשה ומקורה מן חכמה אבא יסד ברתא ולכן נק' חכמה אב כי הוא ראשית ומקור השתלשלות אשר מחכ' ולמטה הוא דרך השתלשלות ולכן רוח אייתי רוח ואמשיך וכו' התגלות אוא"ס מחכ' דאצי' להתפשטו' התגלות בבי"ע אבל בחי' כתר הוא למעלה מהשתלשלות ולכן חכ' מאין תמצא כולם בחכ' עשית חכ' נק' עשי' נגד כ"ע כי השתלשלות הוא לשון שלשלת אשר יש שייכות זל"ז לא כן עשי' לבחי' אין וחכ' נק' עשי' נגד כ"ע ומאין תמצא לחכ' לכן אומרים אין ערוך לך דהיינו נגד כ"ע כי אין שייכות כלל אף חכמה עילאה הוי כמו בחי' עשי' נגד אין והוא מלי' דא"ס ונק' כתר כמשל הכתר שהוא דבר נפרד מהגוף רק כי הוא מקיף את הראש למעלה ממנו והוא בעצמו דבר חוץ לא כן הידים נגד הראש האף שהם למטה מהראש ובראש יש חיות יותר ועיקר החיות שם אבל עכ"פ שייך לומר שהחיות שבידים הוא מעט מן הראש אבל הכל חיות א' להם ומקור א' לכן מחכ' ולמטה נק' השתלשלות כמו שלשלת שמחובר זא"ז רק זה למעלה וזה למטה אבל כתר נק' למעלה מהשתל' כי הוא דבר חוץ ונפרד כו' רק השייכות הוא בבחי' מקיף על מה שלמטה כותרת לכן האתעדלית מבחי' מלי' אין יכול להגיע לעורר מבחי' כתר התגלות ע"י התעוררות ורוח אייתי רוח מאחר שאין ערוך ושייכות זל"ז רק התגלות שבא לפעמים מבחי' כתר לבחי' מלי' הוא שבא ממילא בלי אתעדלית כמו שבשבעות מתגלה בחי' הכתר ממילא ולכן

בשעת קי"ס שהי' מההכרח להתגלו' מבחי' כתר ולבטל מחשבת פרעה מלך מצרים סוסים שלו ושיהי' התגלות מלמעלה מבחי' המל' ולכן נק' זה קי"ס הפך ים ליבשה כי ים הוא עלמא דאתכסיא יבשה עלמא דאתגליא היינו הכל דרך השתל' אבל התגלות מכ"ע שם כחשיכה כאורה ים ויבשה שוין כי גם חכמה נק' עשי' כו' וגם עלמא דאתכסיא היינו חו"ב נעשה יבשה נגד התגלות המל' כולם בחכ' עשית כו'. וזהו ויאמר הוי' אל משה היינו ז"א מה תצעק אלי שאין הדבר תלוי בי כי מחכ' ולמטה דרך השתלשלות דשם יש ים ויבשה בעתיקא תליא כי נגד התגלות הנ"ל אשר היא כותרת הכל עלמא דאתכסי' וגליא שוין ונהפוך ים ליבשה ולכן נאמר ה' ילחם לכם ואתם תחרישון וכמ"ש בזה לא תתערון מידי כי אין אתעדל'ת יכול להגיע שם ולא יהי' התגלות הנ"ל אלא מבחי' חכ' שהיא מקור בחי' מל' כו' רק אתם תחרישון וממילא יהי' התגלות הנ"ל בלי אתעדל'ת.

ג) וכמ"כ יש בתורה ומצות כי אורייתא מחכ' נפקת היינו התורה וטעם של מצות הם מבחי' חכ' אבל שרש המצות הם מרצה"ע שם הוא התענוג של מצוה אשר נעשה רצונו כך והוא בחי' חיוורתא דגולגלתא תרי"ג מצות וז' דרבנן עולה תר"ך כתר שהם אורחות הוי' אשר בהמצות הנ"ל נתגלה מהותו של הוי' התענוג ורצונו ממש. ולכן נק' אברים דמלכא כמו שמוליכין את האדם בידו הימנית וכו' או בכל גופו האף שעצם הנשמה לא שייך לומר עליו תפיסא שיחזיק אותו שום אדם ויוליכה ממקום למקום אעפ"כ ממילא ע"י שמוליכין את האדם עצמו ע"י אבריו וגופו נמשך הנשמה ג"כ ממקום למקום כי הנשמה מחיה את הגוף ומתלבשת באבריו כמ"כ בחי' כתר רצונו ותענוג שלו אף שהיא למעלה מהשתלשלות ואין מגעת לשם אתעדל'ת אבל ע"י קיום מצותיו ורצונו והתלבשות במצותיו הנ"ל שהם אברים דמלכא חסד דרועא ימינא כו' תפארת כו' גופא כו' הוא קיום מצות התורה נמשכים ונתגלים הארה מבחי' כתר הנ"ל וזהו שם נשמחה בו שמחה של מצוה התגלות עתיקא וזהו ג"כ בחי' קי"ס אשר נגד הארה הנ"ל כחשיכא כאורה ים ויבשה עלמא דאתכסיא ואתגלי' הכל שוין כותרת הכל ולכן בשעת קי"ס אשר הי' נצרך להתגלות הנ"ל ואין בחי' אתעדל'ת יכול להגיע שם כו' רק ביוכ"פ בשעת נעילה אזי עליות המל' עד הכתר וגם זאת אינו אלא לדיקנא דאריך ולא לבחי' גלגלתא ולכן נאמר עד יעבור עמך הוי' שהגיע ישראל למעלה מהוי' לבחי' עתיק הארה והתגלות משם הפך ים ליבשה לכן ויסע מלאך ה' היינו שכינתא כנס"י ההולך לפני כו' מאחריהם שבשעת קי"ס נעשה ישראל למעלה והשכינה מאחריהם ולא כמו שהי' בשעת יצ"מ גאולת השכינה שהי' וה' הולך לפניהם יומם למען יזמרח כבוד כו' והצדיקים הי' מרכבה לשכינה כי אז הכל ע"י אתעדל'ת כו' כנ"ל.

זהר פ' יתרו מאהליב דף ט"ז ע"ב. ע"פ וישמע יתרו

ת"ח ברזא דשמא קדישא כו' הנה ע"ס דאצי' נק' שמא קדישא מחמת כי הכל מבחי' תחתונה שבמאציל מל' דא"ס ובחי' מל' נק' שם כנודע איהו מלך וכהו דמשמש וכו'. הנה אין מלך בלא כהן כי כהן נק' המשמש משרת את המלך כידוע אין מלך בלא עם ומי הוא המביא את העם להיות נק' מלך עליהם הכהן מביא העם לפני המלך להיות נק' שמו עליהם בין לעילא ובין לתתא כו' היינו בין באצי' גופא בין בירידת השפע ממל' דאצי' לבי"ע צ"ל מלך וכהו המשרת וכידוע ענין מיכאל עומד ומקריב נשמותיהן של צדיקים ע"ג המזבח וכמשי"ת לקמן כמו כן לעילא אית מלך לעילא כו' דקדש הקדשים ותחותי' אית כהן וכו' קה"ק היינו בינה אשר כתר וחכמה מלובשים בה כידוע אשר התגלות עתיק הוא בכינה אבל חכ' נק' כח מ"ה בחי' אין שאין עדיין התפשטות אורך ורוחב ולכן התגלות התענוג הוא בכינה דוקא ולכן הוא אם הבנים שרש למדות הגולדים מן התגלות התענוג הנ"ל וזהו אלקים חיים ומלך עולם על ז"א דאצי' וחסד דאצי' שהוא המשכת והתפשטות התגלות ראשונה נק' כהן דמשמש תחותי' כי בלא כהן המשמש תחותי' על מה יחול השפעתו והתגלותו נמצא מדת חסד אשר היא מקבלת השפעה מלעילא בינה המדה ההיא הוא כהן ומשרת תחת המלך וזהו והוכן בחסד כסאו כי מדת חסדו היא כסא למלך שיושב על הכסא והכסא היא מרכבה למלך ומקבלת השפעת אורו ודא איתו כהן דאק' גדול וכו' לפי שהוא באצי' דאיהו וגרמוהי חד לכן נק' גדול. אית מלך לתתא כו' היינו בחי' מל' דאצי' אשר היא משפעת טרף לביתה ביי"ע בע"ג לכן נקרא' גי"כ מלך על מטה ותחותי' וכו' מיכאל כהנא רבא כו' היינו חסד דבריאה, מל' דאצי' נק' מזבח ומיכאל היינו בחי' חסד דבריאה הוא המשרת את המלך היינו שמקריב נשמותיהן של מלאכים וצדיקים ע"ג המזבח היינו כל העלא' מ"ן ממטה למעלה מביא אותם ע"ג המזבח לפני המלך ואז המלך היינו מל' דאצי' משפיע להיות ראש לשועלים למטה לבי"ע נמצא בחי' חסד דבריאה אתעדל"ת ההובא למעלה ע"ג המזבח הוא משרת וכהו דלתתא אשר ע"י יוגרם אשר הוא מביא השפעת טובו וחסדו של המלך לתתא ובלעדו אין מלך בלא עם בסטרא אחרא וכו'. והנה להבין זה צ"ל מהו ענין שהיו עובדים ע"ז בכמה מינים שונים כי זלעז"ו וכו' כמו שבקדושה הי' מקריבי' על המזבח בהמות טהורים והי' מעלים החיות למקורן ושרשן היינו פני שור ופני נשר שהם מרכבה עליונה ומהם נמשך מקור חיות לבהמות ועופות טהורים לכן כשהיו מקריבין ע"ג המזבח ונתעלה החיות למקור ושרש הי' כדמות ארי' ע"ג המזבח אכיל קרבנין היינו ששבו אל מקורן ושרשן כי פני ארי' אל הימין במרכבה ונכלל החיות מן הבהמות ועופות טהורים ושבו ליכלל בפני ארי' וכו' להיות מרכבה שלמעלה מל' דאצי' ועי"ז ממשיכי' השפעת חסד והתגלות מל' דאצי' לבי"ע. כמו"כ בזלעז"ו חיות ועופות טמאים חיות שלהם מג' קליפות טמאות וכמו שבקדושה שבעים נפש נגד זה יש שבעים אומות וע' שרים עליהם למעלה. ולכן יש ריבוי ע"ז היינו שכל אומה עובד שר שלהם ומקטיר ומקריב ומעלה החיות גי"כ מבהמות וכו' להשר שלמעלה בכדי שעי"ז ממשיך שפע חיות טוב עוה"ז

למטה וזהו מאמר הנשים המקטרות מאז חדלנו לקטר למלאכת שמים חסרנו כל כי ע"י הקטרה והתקרבות העלאות ממטה למעלה להשר שלהם המשיכו טוב עוה"ז אשר ע' שרים הנ"ל הם ממונים ומשפיעים למטה במדינתנו כאו"א לעמו חלקם הניתן להם. והנה יתרו ה' הכומר שעבד כל הע"ז היינו שהי' יודע איך להעלותו למקור ושרש כל הא' מן הע' שרים, לכן נק' כהן און בס"א שהוא ה' כהן ומשרת משפיע השפעות מסט"א לכן נק' און לשון כח ופרעה ה' מלך של יתרו מלך מצרים אשר ה' או מושל על כל העולם ושרשו ה' מאחורי הדעת ולכן נק' שמו פרעה אותי' עורף כי העורף עומד ומכסה על הדעת כמו שמביא ס' שבילי אמונה אשר מוח חו"ב עומדים זא"ז בפנים והדעת עומד אחוריהם והעורף הוא מכסה הדעת ופרעה ה' יניקתו מאחורי הדעת והוא מלך הראשון מן ז' מלכים שמתו בלע כו' והיינו שמבליע דעת דקדושה היסח הדעת שלא ישתלשל ממנו מדות כנודע שע"י התקשרות הדעת נולדים המדות ופרעה מנע השפע למדות לכן אמר לא ידעתי את הו' היינו היסח הדעת שלא יהי' הדעת משפיע למדות הו' ולכן נק' הסט"א מלך זקן וכסיל מאחר ששרשם מן ז' מלכים שהמה בחי' תהו אשר קדמה לתיקון כנודע לכן נק' זקן גם נק' כסיל מאחר שאין בו דעת חכמה כלל כי החכ' תחי' כתי' לכן מן מוח חו"ב אין לסט"א שום יניקה כלל רק השבירה ה' מן אחוריי' דדעת לכן פרעה ה' מלך זקן וכסיל דסט"א ותחזותי' כהן און יתרו ה' משרת ומשפיע למטה השפעות ע"י עבודה של עכו"מ לכן נק' און שיש בו כח להשפיע כו' דא איהו רוא וכו' אך עשרתי מצאתי און לי וכו' כי ירבעם לא ה' רוצה לעשות לבהמ"ק להקריב ולהקטיר ולהשפיע שפע רב טוב מקדושה מחמת אין ישיבה בעורה ולכן יעץ ועשה ע"ז עגלים והקטיר והקריב על המזבח שעשה לע"ז בכדי להשפיע שפע מג' קליפות הטמאות ואצלהא לכן אמר אך עשרתי מצאתי און לי כי עלתה לו ומצא כח להמשיך המשכו' כו' כמבואר לעיל כהן און. רוא דמלה בשעתא וכו'. ואודן לי' וכו' כיון דאלקי' לי' וכו' ואתכפיא ההוא כהן דמשמש וכו' כדון וכו' לבתר יהב אורייתא וכו', הנה אורייתא מחכ' נפקת וידוע כי בכללות אבי"ע נק' אצי' חכ' בריאה בינה אימא מקנא בכורסייא וכו' והנה שיתגלה חכמתו בחי' אצילות למטה צריך מקודם לאתכפיא סט"א למטה בכדי שלא יהי' שום הסתר אלקות ואף שבאצי' איהו וחיהויה כולא חד וגרמוהי כו' בחי' א"ס ב"ה רק מקורם הוא בבריאה שם הוא מקור ומתחיל שרש יניקת לחיצונים י"ס דקליפה אע"פ ששרשם הוא מאצילות רק שם אין נקראים בשם רק מתחיל י"ס דקליפה מבריאה עכ"פ כדי שיהי' גילוי אוא"ס ותורתו בהתגלות מ"ת למטה צריך מקודם לאתכפיא סט"א שלא יהי' שום הסתר ח"ו וידעו מצרים כי אני הו' שידודו לשם הו' דוקא, כי הנה כתיב מלך אלקים על גוים כי שם אלקים מקור לצמצומים שמחי' עולמות נבראים כי שמש ומגן הו' אלקים כמו המגן נרתק ומכסה את השמש כן שם אלקים הוא מכסה ומסתיר לשם הו' בכדי שיוכל להיות השתלשלות עולמות נבראים כו' ובאמת שניהם נמשכין מאור א"ס ב"ה אשר הוא כל יכול גם שיוכל להשתלשל ממנו עולמות נבראים בע"ג רק האומות קורין אלקא דאלקייא ורם על כל גוים הו' שאין מקבלים חיות משם הו' לכן אומרים שאחרי ברוא אלקים את השמים וארץ עיקר שם אלקים ואין

מאמינים בזה אשר נאמר אני הוי' לא שניתי הי' הוה ויהי' כמו קודם בריאת עולמות לכן אמר פרעה לא ידעתי את הוי' כי אם שם אלקים אשר הוא מקור לטבע, וכיון דאלקי' לי' וכו' ובניסים ונפלאות למעלה מן הטבע אזי וידעו מצרים כי אני הוי' לא שניתי הי' הוה וכו' ואעפ"כ צריך ג"כ לאתכפייא ההוא כהן דמשמש תחותי' כי עדיין לא נעבר רוח הטומאה מן הארץ אשר עדיין יש מצרים בעולם רק לעתיד נאמר ואת רוח הטומאה אעביר כו' עתידה חזיר ליטהר ואז יהי' ביטול הקליפות לגמרי אבל בשעת יצי"מ הי' רק אתכפייא סט"א אבל עדיין הי' שרש ומקור להם לכן הי' יכול הכהן ע"י ע"ז להמשיך ולעורר עוד איזה המשכות והשפעות משם עד דאתכפייא גם ההוא כהן ואמר עתה ידעתי כי גדול ה' מכל אלקים אשר הודה לשם הוי' ומ"ש מכל האלקים כי יש ק"ך צירופי אלקים ה' אותי' בונות ק"כ בתים מכל אות כ"ד בתים ושרש הקליפות מן ב' אותיות אחרונות הן מ"ח בתים וזהו אדמת בני חם ולכן אמר מכל אלקים מכל צירופים הנ"ל ברוך הוי' אשר הציל אתכם היינו להמשיך שפע ואומר משם הוי' אני הוי' לא שניתי ואז הי' דוקא התגלות אא"ס מ"ת ואתייהב אורייתא בשלמא דשולטנא כו' ודא איהו רזא דאמרה רחל כו' כי רחל היא בחי' מל' המתפשטת בבי"ע וכד חמיאת רחל וכו' אמרה בן אוני שהוא סטר שמאל ואילגא דמותא שלטא ובג"ד אוחי יעקב וקרא לי' בן ימין שהמשיך לו חיות הקדושה מסטרא דימינא מבחי' אצי'.

פתח ואמר יודך עמים אלקים וכו'. הנה דוד הוא בחי' מל' דאצי' ובחצות לילה יורדת מל' דאצי' לבי"ע לברר בירורי רפ"ח ניצוצות שנפלו בשבה"כ וזהו ותתן טרף כו' כי רפ"ח עה"כ עולה טרף ושם ב"ן קדושה הוא המכרר את הניצוצות הנ"ל ונק' זה טרף ל' שטורפת החיות הניצוצות הנ"ל מן סט"א וממית הסט"א בזה מאחר שטורפת החיות שלהם והוא מגבורות דמל' ששרשם מגבורות דיסוד ומתלבשת הגבורות במל' דאצי' לברר בירורין. וזהו הנותן לשכוי בינה להבחין וכו' בירורין הנ"ל ומן הטרף הנ"ל אחר שמברר מקבלת מזון וחיות הכללוי' מל' דאצי'. וזהו ותתן טרף לביתה לפנימי' שלה, וחק לנערותי' חק ג"כ לשון מזון אך כי הוא מזון עם גבול לנערותיה היינו לנשמות והיכלות דבי"ע הכל מקבלים מזונם וחוקם מן טרף מבירורי הניצוצות הנ"ל וזהו דוד מלכא קם ואמר שירה בחצות הלילה אחר שטרף החיות מסט"א כמו הבא מן המלחמה עם שלל האויבים שהולכים בשיר וזמרה כמ"כ בחי' מל' דאצי' לאחר שעלה מבי"ע עם הבירורים מע"ש הם גימין דכינורא אזי אומרים שירה שאתכפייא סט"א ואז יודך עמים שיודו לשם הוי' וכו' וד"ל.

זהר פ' הנ"ל דפ"ח ע"ב. שבת הנ"ל.

אמר ר' אליעזר לאבוי אילין סעודת' וכו' בסעודת' תנינ' כתיב אז תתענג על הוי' כו' להבין כ"ז הנה כללות י"ס נק' הוי' היינו י"ד בחי' צמצום רק נקודה קטנה ונק' עדיין בחי' אין שאין השגה עדיין רק הארה בעלמא נקודה קטנה כמו שמבין אדם דבר מה למעלה מן השכל כי עדיין אין תופס בשכלו רק מקיפו ומתנוצץ איזה הארה אליו וזהו בחי' חכ' כח מ"ה שעדיין בעצמו אינו יודע ומבין בכירור מה שמאיר בשכלו ואח"כ כשבא בבחי' התפשטות ונתרחב בשכלו דבר ההוא ומבין אותו על בוריו ומקיפו להשכל ההוא אזי נק' ה' שהוא התפשטות אורך ורוחב התגלות השגה במרחב ונק' בינה אם הבנים כי מזה נולד אח"כ בנים שהם מדות ו' קצוות וכשנולד המדות מהשכל אזי נק' ששה קצוות ו' בחי' המשכה מן השכל למטה במדות ה' תתאה בחינת מל' שבא הדבר להתגלות בדבור ובמעשה נמצא שם הוי' כולל אצ"י מראש השתלשלות וכו'.

והנה נא' התגלות עתיק בבינה כנראה בחוש שכשמבין אדם איזה דבר שכל עמוק נעשה לו תענוג מאד והוספת התענוג הוא בא מבחי' עתיק מלמעלה מן השכל התגלות עתיק בבינה דוקא היינו ההתגלות בא ממקור כח המשכיל שמשם נופלים לו כל השכלו' חדשות ולבעבור זה התענוג הוא דוקא באדם שאצלו נתחדש השכל דוקא אזי ניתוסף לו תענוג אבל לא באדם ששומע השכל מפי זולתו אין ערך כלל הרגשת התענוג למי שממציא בעצמו השכל כי אליו נגלה תענוג מבחי' עתיק בתבונתו ולא מהשכלות דבר ההוא רק ממקור כח המשכיל שלו בחי' ח"ס שכל הנעלם. והנה כ"ז הוא תענוג שנתגלה בחו"ב ואח"כ נשתלשל מזה הארה מן התענוג ההוא בבחי' מדות אהבה ממילא מובן עצם מקור התענוג ההוא אין ערוך כלל לזה התענוג והגבה למעלה מעלה ואין שייכו' זא"ז כי בזה נשתלשל רק הארה ממנו בבינה ובמקור הדבר קודם השתלשלות ממילא שם הוא ענין ותענוג עונג עליון קודם השתלשלות, גם יש עוד בחי' למעלה מזה דהיינו כי שם במקורו הוא תענוג עצמי אשר שם הוא כולל כל התענוגי' ופשוט מבלי התחלקות דבר פרטי. ולהבין יותר הדבר הנה למשל כשאדם עוסק באיזה עשייה לעשות כלי מהודר או בנין נאה ומתכוין בשכלו איך ומה לעשות וטרוד בעשי' דבר ההוא הנה מחמת התענוג שיהי' לו אח"כ בגמר הדבר ההוא עלה ברצונו לעשות כך וצמצום עצמותו להתבונן הטיב בכל פרטי עניניו איך ומה לעשות שיהי' נאה ומתקבל אח"כ והנה בשעת עסקו בעשיית דבר ההוא יש מסתמא הארה מהתענוג אשר מחמת' עוסק בעשי' הדבר אבל מחמת טרדתו אין מורגש בו התענוג רק שמץ הארה מזה אמנם אח"כ בגמר מלאכתו ורואה בה שנגמרה מלאכתו חפצו ורצונו אז נתגלה בו התענוג יותר ונק' תענוג שבסוף שמקבל נחת שנעשה רצונו והכלי הוא יפה כחפצו אבל כ"ז הוא דבר פרטי מקצת ירידה לגבי עומ"ה תענוג עצמי ששם הוא כולל כל התענוגים אשר אין ערוך זל"ז כלל רק אח"כ כששוכח ממלאכתו וחוזר הכל למקורו ושם נכלל התענוג ההוא

בתענוג עצמותו מקור כל התענוגים בלי שום התחלקות דבר פרטי כלל, וכדוגמת זה יובן בבריאת עולמות אשר ו' יומין דחול הם ששת ימי המעשה ששת ימים עשה ה' שמים וארץ כל יומא דעביד עבדתי' יום א' בחי' חסד התפשטות והשתלשלות מדות מעצמותו ומהותו יום ב' וכו' ששה ימים שהם ו"ק וזהו הכל מחמת כי עלה ברצונו כך והוא כמשל בעת שטרוד במלאכתו אשר בהעלם יש הארת התענוג כו' ואח"כ וירא וכו' אשר עשה. והנה טוב וכו' ויכולו השמים וכו' זהו שבת דמעלי שבתא היינו לאחר שנגמר ששת ימי המעשה ונגמר מלאכת שמים וארץ ב' בלילה מתברכא מטרוניתא וכל חדוה דמטרוניתא כו' כי אז נתגלה התענוג בבחי' מל' דאצי' אשר יש לקוב"ה תענוג מן גמר ששת ימים אשר הוא עשה טוב וכו', ונתגלה בו תענוג מן ששת ימי המעשה הנ"ל.

אמנם כ"ז אין ערוך לגבי עצמות בחי' עתיק מקור כל התענוגים פשוט בתכלית בלי שום התחלקות דבר פרטי וכל התענוגים נמשכים משם וכמ"ש בג"ע צדיקים יושבים כו' ונהנין מזיו השכינה הארה וזיו נמשך ממנו תענוג ג"ע ובשבה"כ נפלה התענוג למטה במינים ממינים שונים כמו בתפוח וכל מיני מאכל טעם ותענוג דבר מאכל ההוא אין דומה לשל חברו וכל מיני התענוגים עד אין קץ הכל למטה נפלה בשבה"כ וזהו הכל בירידת המדרריגות ובהשתלשלות עד שהכלל בא ממקור א' שרש כל דבר ממקור התענוגים בחי' עתיק אשר שם בלי שום התחלקות א"ס ב"ה ממש. והנה כתי' וישבות ביום השביעי היינו שבת דיומא כששוכת ונח ובא למקורו ונכלל התענוג בתענוג עצמותו ומהותו אזי יתגלה בחי' עתיק ממש וזהו בסעודה תניינ' אמרי' דאיהו סעודת' דעתיקא או תתענג על הוי' כי עצם מהות התענוג מקור כל התענוגים כשנכלל התענוג שם אזי הוא למעלה מן הוי' התענוג עצמי ומקורו כי הוי' היינו הארה מעצם מהות התענוג כו' אבל כששבת וחזור למקורו אזי הוא למעלה על הוי' וזהו וחדוות' דעתיקא עבדין וכו' דההיא שעתא אתגליין עתיקא קדישא וכו' ולא בהשתלשלות וירידה ממהותו הארת התענוג רק עצם התענוג קודם כואו להשתלשלות בדבר פרטי רק מקור נכלל כל התענוגים ואח"כ בסעודת' תליתאה כתי' והאכלתיך נחלת יעקב אביך נחלת הוא לשון נחל מים שיורדין ממקום גבוה למקום נמוך.

וזהו נחלת יעקב נחלה בלי מצרים שמבריה מן הקצה אל הקצה וזהו דא היא וכו' דז"א דהוי בשלימותא וכולהו שיתא יומין וכו' מתברכין כי אז בסעודת' תליתאה מאיר ונמשך למטה מהתגלות עתיק שנגלה ביום השבת בסעודת' תנינא שבת דיומא אותו התגלות נמשך ונגלה בז"א ואזי הז"א מקבל ד' מוחין כחב"ד כי כשאין מקבל ז"א רק חב"ד ולא בחי' עתיק שאין מתגלה בו בחי' כתר רק הוא בהעלם אז אין נקראי' בשלימותא אבל בשבת בסעודתא תליתאה מאירים ומתגלי' כל ד' מוחין כחב"ד אז נק' סעודת' דז"א דהוי בשלימותא. והנה למעלה באצי' למעלה מן הזמן הכל ברגע א' נעשה אבל בהשתלשלות למטה מן הזמן סעודת' דמעלי שבתא נק' סעודת' דחקל תפוחין דהיינו התגלות עתיק במל' דאצי'. וזהו ויכולו השמים והארץ ויכולו לשון כלתה נפשי לשון תענוג מגמר

מלאכת שמים וארץ שנברא ב' מאמרות בחי' מל' דאצי' התגלות התענוג מגמר מלאכתו והנה טוב וכו' וזהו ועתיקא קדישא אתיין לסעדה בהדה כי נגלה התענוג מעתיקא בה ובמעלא שבתא הוא כנ"ל שאח"כ סעודת' דימא כששבת וחוזר לעצמותו, ונכלל במקור כל התענוגים או תתענג על הוי' דא הוא סעודתא דעתיקא קדישא ואח"כ בא מוחין חדשים כחב"ד בז"א אח"כ* השבת נשתלשלו עוד ימי החול ומאיר ומברך מהארת השבת שיתא יומין מההוא שלימו מתברכין וכו' ששבת היא נקודה אמצעית ואחר שבת חוזר ונשתלשל ימי החול כי כשנתגלה מוחין חדשי' כחב"ד בז"א אח"כ מהשבת נשתלשלו עוד ימי החול ומאיר ומברך מהארת השבת אח"כ בז' ימי המעשה וזהו מההוא שלימו מתברכין וכו' ובעי ב"ג כו' דאינון סעודת' מהימנותא שלימתא וכו' כי הג' סעודות הנ"ל הם ג' כתי' ג' בחי' התגלות התענוג הנ"ל ומחמת שהשלשה סעודות הם הארה והתגלות הכתרים נק' מהימנותא שלימותא בג"כ ביני ובין בני ישראל וכו'. כי ביו"ט לא כתי' ביני ובין בני ישראל מחמת כי ביו"ט היו מקריבים בסוכות שבעים פרים כנגד ע' אומות וכו' וכן בפסח וכו' אבל בשבת אין שום יניקה לחיצוני' לכן כתי' ביני ובין בני ישראל והטעם לזה כי יו"ט הוא התגלות מוחין דאימא אם הבנים מקור למדות שנולד מן השכל. והנה אחר כך כשנתהווה המדות אברהם יצא ממנו ישמעאל וכו' פסולת סוספיתא דדהבא כמו שרואין מן גבורות נולד כעס ובגשמיות ממש מן הידים נמשכים צפרניים וכו' והיינו מפני שבא לידי מדה ויש מי שאוהב בהרגשה אכן בינה דינון מתערין מינה דאף שבשם אין נקראים אעפ"כ מחמת כי שם הוא השגה והוא הבנה לכן היא מקור שנאמר עליו מתערין מינה ואח"כ נולד הרגשת יש מי שאוהב עד שבהשתלשלות אברהם יצא ממנו ישמעאל וכו' ולכן ביו"ט שהוא התגלות מוחין דאימא ויש קצת יניקה לחיצונים וכו' הי' מקריבים ע' פרים כו' ולכן תיקון אוכל נפש מותר שעדיין יש מה לברר ביו"ט ולכן יו"ט הוא בששת ימי החול ולכן מבררין ומבשלין אוכל נפש כי צריכים לברר עוד, בירור רע גמור היינו החורש והזורע כו' זה אין ביו"ט אבל אעפ"כ יש יניקה קצת לחיצונים לכן צריכים לברר גם ביו"ט בירור אוכל נפש משא"כ שבת הוא התגלות מוחין דאבא שהוא בחי' ביטול לגמרי ואין שום יניקה לחיצונים ואין בגדר ימי החול כלל לכן גם תיקון אוכל נפש אסור בהם כי מוחין דאבא בחי' ביטול לגמרי ואין בגדר מהות השגה והבנה ולא שייך לומר ע"ז שהוא מקור ושרש התהוות שום יניקה לחיצונים לכן נאמר ביני ובין בני".

ת"ח באילין סעודתא וכו' דאינון בני מלכא וכו' היינו נגד התגלות הארת מוחין דאבא דנק' מלך דאינון מבני היכלא כו' נגד התגלות מוחין דאימא דאינון בני מהימנותא כו' נגד התגלות בחי' כתר דא"ק מהימנותא ומאן דפגים כו' יהבין כו' תלת מילין דינא דגיהנם כו' היינו נגד ג' הארת בחי' עתיק שבג' סעודות הנ"ל וד"ל. ת"ח בכלהו שאר זמנין וחיין ואי איהו בשבת חדי וכו' היינו מטעם ג"כ כנ"ל שבי"ט התגלות

מוחין דאימא שהוא המתקת הדין אם הבנים שמחה שאין הדינים נמתקין אלא בשרשן ומחמת כי בינה דינין מתערין מינה מקור למדות כו' ולכן ביו"ט התגלות מוחין דאימא עלמא דחירות נמתקין הדינים. והנה מסכני' מיכלי' מצד שהמשכת חיותו ומזונו הוא בדין וצמצום וביו"ט שהוא המתקת הדינין צריך ליתן למסכני' ולהמתיק הדינין אבל בשבת שהוא התגלות מוחין דאבא שאין שם מקור דיני' כלל אף אם לא יהיב למסכני' אין עליו עונש רק גם בשבת מצוה לחדי' למסכני' מפני שאו"א הם תרין ריעין דל"מ אבל אין עליו עונש מחמת כי אז בהתגלות מוחין דאבא הכל תענוג והגבה למעלה מן מקור ושרש דינין דבחי' ביטול כו'.

מהו שבת כו' דאיהו שלים מכל סטרין וכו' דהיינו דיו"ט שהוא בחי' מוחין דאימא אין שלום מכל סטרין שאף בעצמיות בחי' בינה אין שם עדיין בחי' דינין בנין כלל עכ"ו בסטרא היינו תבונה אותי' בן ובת כי נה"י דתבונה נעשה מוחין למדות ומשם יניקת החיצונים לכן בינה אין שלם בכל סטרוהי אבל שבת מוחי' שלי' בכל סטרא אילין תלת סעודת' כו'. כלולין בהו היינו סעודת' דלילה שהוא התגלות התענוג וירידתה למטה לחקל תפוחין הוא בחי' אברהם המשכה והתגלות התענוג כי אברהם בחי' חסד הוא המשכה למטה. סעודת' שני' שהוא הסתלקות למעלה וישבות ביום הז' ונח בו חזור התענוג ונכלל במקורו זהו בחי' יצחק הסתלקות למעלה בחי' גבורות. סעודתא תליתאה התגלות עצם מהותו התענוג שלמעלה בז"א הוא בחי' יעקב מבריה מן הקצה אל הקצה וכולו חדו על חדו כו'. בהדין יומא מתעטרין אבהן כו' שבחי' כתר מאיר באו"א. בהדין יומא חייבא דגיהנם ניחין וכל דינין וכו' כי יו"ט שהוא בשבת ימי המעשה ועדיין צריך בירור ומבשלין ביו"ט עדיין יש גיהנום ג"כ לברר אבל בשבת שהוא אחר גמר הבירור ונתבררו כל הדיני' גם גיהנם נח בו. בהדין יומא וכו' בעטרין שלמין אורייתא הוא תשב"כ ושבע"פ שהוא חו"ב ובשבת מאיר באו"א בחי' כתר שנק' עטרה אך בכתר גופא כלול מ"ס כתר שבכתר וכו'. והנה בחי' נה"י שבכתר מוכרח להיות מאיר תמיד באו"א ולפעמים מאיר גם חג"ת וכו' אכן כשמאיר בחי' כתר באו"א אזי הם מתעטרין בעטרין שלימין בהדין יומא כו' במאתן וחמשין עלמין היינו התגלות ה"ח דעתיק כי אית חסד ואית חסד דהיינו שיש שעושיין חסד בעבור הפצרתו שמוכרח לעשות לו חסד כמו שאנו רואים שלפעמים עושים חסד אף לאיזה איש שאין אוהבים אותו כלל לא כן אם יש את נפשו מעצמו לבעבור שהוא בתענוג גדול רם ונשא בחדווה ושמחה גדולה רצונו לעשות חסדים זהו נק' חפץ חסד ממילא ההפרש הוא כשעושה חסד מעצמו ורצונו וחפצו לזה אזי הוא בעין טובה בכל פרטי פרטיות והתחלקי' או כדומה שאדם מסביר לאחד איזה ענין מחפצו ורצונו הטוב להטיב בעת שהוא בשמחה וטוב לבב אזי הוא מסביר לו ביותר שאת בכל פרטי הדברים לכן בשבת אשר או התגלות ה' חסדים דעתיקא חפץ חסד הוא אזי הוא נתמלא החסדים בכל הפרטים מחפצו ורצונו הטוב להטיב לברואיו

(* בכת"י נמצא כאן מקום פגוי. ועממשי"ת בסידור דרושי סעודת שבת ד"ה בהדין יומא צ"ל בכאן: כתר שבכתר.

וידוע דכל א' כלול מחבירו ויעלו לחשבון כ"ה חסדי וכ"א כלול מעשר עולה מאתן וחמשין עלמין אשר בהם חדוותא ותפנוקא אשתמע ומה שחשב רק ה"ח היינו מן חסד שבחסד עד חסד שבהוד ומה שלא נחשב גם יסוד כי יסוד הוא כולל היינו שמקבל בו כל ה' החסדים הנ"ל ומשפיע למל' ויסוד נק' חותם וכשמשיע למל' נק' חותם בתוך חותם הארה דהארה כו' וד"ל.

פ' כי תצא זהר אמור ק' ע"ב לאדרי

אימתא זיווגא כו'. וכד אתנהרא וכו', קדש וכו'. הנה קדש איקרי כי קדש לשון מובדל כי חכמה למעלה מגדר השגה הארה בעלמא אשר אין נתפס ואין מושג כלל רק מאיר למעל משכלו ובינתו ומאין תמצא כו' וכאשר נמשך הארה מועטת ע"י חלונות יסוד אבא בחי' י' ואח"כ כאשר בא בגדר המשכה ומשפיע לבינה נעשה מן י' וי"ו היינו שהתארה מועטת הנ"ל נמשך ממנה לבא בהרחבה להבינה בבינה ולא עצם מהות השכלה מבין כי זהו בחי' אין כו' רק ההארה בחי' י' דרך חלון אף גם זהו בגדר המשכה זה בא בהרחבה בבינה ולכן נק' בינה קדוש בוי"ו היינו שמן י' נמשך איזה המשכה משם ולא כפי עצמיות ההשכלה שבבחי' יו"ד רק נמשך ממנו השכלה כמו שמסביר א' איזה דבר קטן נקודה האחרונה שבשכלו לתלמיד בודאי מובן מאליו שאף הנקודה קטנה אין מבין התלמיד כמו שמבין הרב רק המשכה והארה מנקודה קטנה נמשך ומאיר בשכל התלמיד ולבעבור זה קדוש בו' היינו שמקבלת בהרחבה המשכה מהארת נקודה קטנה של קדש כו' וכאשר מקבלת בהרחבה בינה או נק' להנחיל אוהבי יש ש"י עולמות ושבתי אקרי ג"כ קדש לשון מובדל עליות עולמות ולמעלה מעלה כמו למשל כאשר אדם עוסק במלאכתו בכתיבה וכדומה או יורדים ונתפשטים כחות נפש ונתצמצם בעסק דבר מעשה ההוא וכאשר שובת ממלאכתו אזי חוזרים כחותיו למקורם ושרשם ונכללים שם ושובת ממה שהוכרח לירד כחותיו למטה. ולכן בשבת נאמר וישבות כו' כי כל ימי המעשה נמשך וירד מאתו ממקורו בחי' הכל לעשרה מאמרות יהי אור וכו' וביום השביעי שבת ממלאכתו ונתעלו כל העולמות לשרשן לכן איקרי שבת קדש למעלה מגדר המשכה ואז זיווגא דכנס"י במלאכ קדישא היינו להוליד נשמות חדשות דכתי' אין כל חדש תחת השמש כי אחר השתלשלות אין כל חדש רק לחזק הישינות אחרי שכבר בא בגדר השתלשלות אורות בכלים א"כ אין כל חדש רק לחזק כו'. אבל בשבת כשחוזר ונתעלה לשרשה למעלה מהשתלשלות או נמשך ונתגלה הארה אורו' נשמות חדשות וזהו למעלה מן השמש יש כל חדש נשמות חדשות דוקא אבל מלאכים יש להם גופ' בחי' אור וכלי עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לזהט לכן בשבת כשנתעלה למעלה מן השתל' או הויווג על התגלות אור לבד היינו נשמות חדשות.

והנה כתי' ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה. ולהבין זה איך ארץ שהיא בחינה תחתונה מן השמים יסודתו מחכמה ושמים

מבינה. אך שמים הם אהוי"ר ולמעלה הם חו"ג בחי' זעיר שהוא בחי' יש מי שאוהב נמשך מבינה שהוא מקור ושרש היש בינה דינין מתערין מינה כי אחרי שבא בגדר הבנה והשגה שייך לימשך מזה ע"י הבנה לאהוב את הדבר ולהיפך לכן בינה אם הבנים חו"ג אהוי"ר משא"כ בחי' מל' הוא ביטול היש כמו עבד המשתחוה לאדוניו שמבטל מהותו ועצמותו ומשתחוה לאדוניו שרשו ומקורו מבחי' חכ' רק חכ' הוא ביטול עצמי בלי שום יש ובחי' מל' שיבטל היש ולכן נק' דוד עבדי בחי' מל' ומשה עבדי הוא מבחי' חכמה הוא ביטול עצמי ואנחנו מה ולכן חכמה בראש חכ' בסוף יראה עילאה יראה תתאה הכל שם אחד לבחי' חכ' ולבחי' מל' רק זה עילא וזה תתא כי בחי' חכ' שרש ומקור לבחי' מל' כו' רק בכל ששת ימי המעשה הוא כמו למשל מלך שיוצא לעבדו לחוץ שישתחוה לו העבד שם אבל בשבת עליות עולמו היינו שהעבד נכנס לפניו לכא לפני אדוניו להשתחוות אליו ובוודאי אין דומה ההשתחוואה וביטול שבחוץ לביטול שבפנים לכן בשבת עליות עולמות שבא למקור ושרש הביטול עצמי ואז נעשה הזיווג להוליד נשמות חדשות כו' רק שם למעלה הוא רק התגלות אורו' לבד וע"י מטרוניתא ששם הוא ה"ג מנצפ"ך המחלקן לנשמות אברהם לבד כו' כ"א בפני עצמו לכן עיקר הולדה ע"י מטרוניתא. וזה זיווג דכנסי' במלכא קדישא כי ההשפעה שמקבלת מל' מן חכ' צ"ל ע"י זעיר לכן נק' מלכא קדישא כי בשבת מקבל זעיר מוחין מאבא הנק' קדש ומשפיע למטרוניתא.

אך ידוע כי באתעדל'ת אתעדל'ע וא"כ ממילא מובן שבשבת צ"ל העלאות מ"ן למל' באופן אחר שלא כאשר בימי החול ולפ"ע העלאות מ"ן כן נמשך מ"ד לכן אמר בוהר מהיכן יהי' הכח לבחי' מל' להעלות מ"ן גבוה בזמנא דנטלא מבי אבא כו'. כי בחול יש ג"כ זיווג בשמו"ע על השפעת לחזק הישינות וכו' וכל ההמשכות והשפעות דחול הוא הכל למטה מן השמש מה שנמשך ע"י השתלשלות מבינה דינין מתערין מינה היינו שהיא אם הבנים חו"ג אברהם ויצחק ומן אברהם יצא ישמעאל וכו' עד שבהשתלשלו' נתהווה צפרניים ויש גמור א"כ כל העבודה דחול אין יכול להיות רק לאתכפיא כי מאחר שההמשכה והתגלות הוא מן בינה אשר היא מקור להיות דינין מתערין א"כ אין יכול לאתהפכא והעלאות מ"ן אין רק ג"כ בבחי' לאתכפיא מאחר שבשבת ימי המעשה נמשך הכל רק ע"י השתלשלות אורות בכלים כו' אבל בשבת דנטלא מבי אבא שיש התגלות הארה למעלה מן השתלשלות מבחי' חכ' והחכ' תחי' ימותו ולא בחכ' שלא הי' שם שבירה כלל ומחמת זה יכול כל א' מיראאל למסור נפשו עקדה"ש בלי שום טעם ודעת רק מחמת שבחי' חכ' שבנפשו אין לסט"א מקום אחיזה כלל כנ"ל לכן בשבת דנטלא מבי אבא הארה מחכ' יכול להיות העלא' מ"ן בבחי' אתהפכא ולפי אתעדל'ת אתעדל'ע מן למעלה מהשתל' ג"כ התגלות אורות לבד להוליד נשמות חדשות ויו"ט שחל להיות בחול עיקר ההמשכה מאימא דרך השתלשלות רק בהעלם יש בה הארה מבחי' יסוד אבא לכן נק' מקרא קודש. ויו"כ אוכח דזיווגא לא אשתכח וכו' כי על יו"כ נאמר תבא האם ותקנח צואת בנה כי אין הדינים נמתקין אלא בשרשן

אשר אימא הוא מקור להיות מתערין כו' לכן תבא אימא דוקא וכו' כי ביו"כ הוא גמר המתקתן בשרשן כו' ובכל עשיית הכל הוא המתקת הדינין וביו"כ נגמר ליטהר אתכם מכל חטאותיכם לכן מחמת כי ביו"כ התגלות מאימא זיווגא לא אשתכח כי זיווג תלוי רק באבא כו' וביו"כ הוא רק הכנה כמו למשל שמכבדין ומנקין את הבית שיהי' ראוי אח"כ לכנס המלך לתוכה כמו"כ ביו"כ אחרי שבאה אמה וקנחה כו' אז בשמ"ת הארה מאבא ואז הוא הזיווג כו' וד"ל.

שבת הנ"ל

אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים שושנה יש בה תליסר עלין נגד י"ג מכילין דרחמי שבפסוק מי אל כמוך ושבפסוק אל רחום וכו' שממש הוא מקור התשובה להיות נושא עון וכו' והם המתגלים בר"ח אלול אשר אז הוא עת רצון ובהתגלות הרצון אז התגלות י"ג מכילין הנ"ל ומר"ח אלול עד אחר יו"כ הם מ"ם יום שעלה מרע"ה למרום לקבל לוחות אחרונות ומה ימים הראשונים ברצון כו' וא"כ מן ר"ח אלול מתחיל התגלות הרצון י"ג מכילין הנ"ל אשר ע"ז מרמו השושנה תליסר עלין לכן אני לדודי כו' הרועה בשושנים ר"ת אלול אשר אז הוא התגלות הנ"ל רק מהו ענין התגלות בר"ח אלול בשלמא מר"ה עד יו"כ אשר אז עשיית ימי סליחה וכפרה ולכן אומרים ויעבור הוי' על פניו ויקרא כו' אבל כל חודש אלול מה ענינו הענין הוא שצ"ל כל ימיו בתשובה מזה מובן שתשובה אין על עוונות לבד דא"כ איך שייך כל ימיו אך תשובה נק' ששב מדרכו הראשון אשר הי' בו וכמ"ש והחזירנו בתשובה שלימה לפניך.

וביאור הענין כי יש שני דעות אם תלמוד גדול או מעשה נמנו וגמרו תלמוד גדול שמביא לידי מעשה. ולהבין במאי קא מפלגי צריך להקדים מ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא והלא כתיב מלכה"כ ולא נזכר שמים וגם שם לא נזכר כבודו רק אני מלא סתם את השמים ואת הארץ. אך ידוע יש ממכ"ע וסוכ"ע פי' ממלא הוא מה שנמשך בע"ס יהי אור וכו' בדבר ה' שמים נעשו כו' נמשך חיות מהארת האלקים בנבראי' להחיותם ולקיימם ומחדש בטובו בכל יום תמיד מע"ב ומתלבש בתוך תוכם ובפנימיותם ממש החיות שלהם ובוה הבחי' החיות מתחלק בכאו"א לפום שעו"ד ועד"מ בגשמיות דצח"מ שהאף שהדומם נתהווה ג"כ בעש"מ ונמשך בו ג"כ חיות אלקות כמו במדבר ובלי זה לא הי' נברא כלל מ"מ חיות של הדומם הנמשך בו הוא מעט נגד החיות של הצומח וכמו"כ בצומח החיות שלו הוא מעט נגד החי וכו' עד שבמדבר נמשך בו חיות יותר בפנימיות ותוכו שהוא בחי' מדבר כמו כן בעולמות גשמיות ורוחניות יש התחלקות מדריגות רבות עד אין מספר אשר לכולם נמשך חיות משונה ונבדל מחיות הנמשך לזולתו והכל הוא ממד' מל' ית' שהוא הנק' ממכ"ע ומאין ליש הוא מזהוה

ומחיי אותם ממש וכל חד כפום שעויד מתלבשת תוך תוך העלמין אבל בחי' סוכ"ע הוא בחי' הארה שמאיר אור השפע ומקיף מלמעלה ואין נמשך ומתלבש בחי' גילוי אור בהתגלות ומושג בהשגתם רק מקיפו ומאיר עליו מלמעלה ולא בפנימיותו וכשהוא בחי' מקיף מלמעלה אי"כ הוא מקיף ומאיר על כולם בשוה ולא שייך לומר שמקיף ע"ז העולם יותר מזה מאחר שהוא מקיף וסובב לכולם לכן נק' סוכ"ע כי כל עלמין אין יכולין לקבל את האור בפנימיותו שוה ומשוה ועל אור המקיף הזה נאמר את השמים ואת הארץ אני מלא בחי' סוכ"ע דלית אתר פנוי מיני' רק על כל העולמות מקיף ומאיר ואו"ס בבחי' סובב על שמים וארץ.

וזוהו ענין תומ"צ כי התורה נעשה מזון לנפש אלקית וכמ"ש ותורתך בתוך מעי שהוא כמו מזון עד"מ הנכנס בתוך האדם ומחיה אותו בפנימיותו וכך ע"י התורה שאורייתא נפקת מחכ' ע"י ל"ב נתיבות וכמשל הנתיב שהוא שביל לעבור בו ממקום למקום כך מבחי' ח"ע חכמת התורה נמשכה ההשפעה ממקום למקום בהתחלקות להיות מושג לכל אחד חכמת התורה בפנימי' כשר ופסול ובגשמיות ממש תרומה ומעשר והיינו מכה"כ שנמשכה ע"י התורה כי אין כבוד אלא תורה בבחי' ממכ"ע בארץ בגשמיות ממש והיא היא המחיי' כ"ע ובאורייתא ברא קוב"ה כו' ואשים דברי בפוך ממש ממכ"ע ומחיי' אותם אבל ע"י המצות נמשך גילוי אור מבחי' סוכ"ע רצ"ע שהוא בחי' מקיף לבושי' על נפש אלקי' כמו הלבוש הוא על גוף האדם בחוץ ואינו נכנס בפנימיותו וכך ההמשכה הנמשכת ע"י מצות רצה"ע הוא מבחי' סוכ"ע למעלה מהשגה וע"כ הלבושיין יותר יקרים מהמזון כי בשרשם הם נעלים כו' וז"ש במצות תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך מרוב כל כל הוא בחי' ג"ע השגת אלקות נהנין מזיו השכינה בבחי' פנימיות אבל המצות הם מרוב כל יותר גבוהים ונעלמים מבחי' מקיפים ולכן א' מעשה גדול אך אעפ"כ נמנו וגמרו גדול תלמוד שמביא לידי מעשה כי א"א להיות התעורר' המשכ' סוכ"ע ע"י מצות שהם מדברים גשמיים ציצית מצמר וכדומה אם לא ע"י התורה שהוא הממוצע המחברם כמו עד"מ באדם שהדיבור הוא ממוצע המחבר ומוצא מהעלם לגילוי רצונו וחפצו.

וזהנה כתי' היום לעשותם היום דוקא שבעוה"ז הגא הנק' עולם המעשה שיכולים לעשות ולהפך ולהיות שב מדרכו שהוא בו משא"כ בעוה"ב כמו שהוא אין יכול להסיר הלבושים הצואים כ"א ע"י כף הקלע וכו' והטעם מפני שבג"ע הוא יושבין ונהנין בבחי' השגה וגילוי ממש מבחי' ממכ"ע בהתחלקות לכאו"א לפי ערכו מה שהוא וע"כ אם הוא מבחי' זו א"א להפך להיות בבחי' אחרת גבוה מזו וכאו"א על מקומו בא אבל בעוה"ז יש בחי' הארת סוכ"ע ואע"פ שאין בא בהשגה תוך פנימיות אעפ"כ בבחי' העלם יש מציאותו והארה מאתו מבחי' סוכ"ע אשר הוא שוה ומשווה ואין לפניו צדיק ורשע ואם צדקת כו' וכאשר בא לגדר זה יכול להתהפך ולעשות תשובה אף שהוא קעת למטה מטה רשע גמור מצד הארת הסובב

יכול לעשות תשובה ולהיות צ"ג וזהו יפה שעה א' בתשובה כו' מכל חיי וכו' שהוא רק מבחינת ממכ"ע כו' אבל תשובה ומע"ט הוא מבחי' סוכ"ע וזהו ה' כוונת ירידת הנפש להתלבש בגוף חומרי כי בעוה"ז מאיר הארת סוכ"ע לזאת תוכל לברר ולהפך מרע לטוב מה שנפל בשבחה"כ אשר שרשם מאד געלה מן המלכים שמלכו לפני מלך מלך לבנ"י ולפי ערך זה נותנים לאדם מספר ימי חייו כפי המספר שצריך לברר שבכל יום יבררם מהפך חלקו עד שבכל ימי חלדו נשלם כל הבריורים אשר בשבילה ירדה הנפש לעוה"ז ואם פגם ע"י איזה חטא והוריד חייו לסט"א ע"ז הוא ענין תשובה והחזירו בתשובה שלימה לפניך כי הגם שאמרו אינו זו משם עד שמוחלין לו היינו מחילת העוונות אבל החסרון עומד במקומו שלא השלים ההמשכה והבריורי' שניתן לו לזה אנו מבקשים תשובה שלימה לפניך פי' לפנימיותך שהוא למעלה גם מבחי' סוכ"ע כי סוכ"ע נק' שהוא סובב ומקיף עלמין לבד וגבוה עליהם שהעלמין אין יכולים לקבל הארתו תוך תוכם אבל עצמותו ומהותו ית' אין שייך אף גם זאת לומר עליו שהוא סוכ"ע וע"י התעוררות תשובה ששב מדרכו שהוא בו וכלה שארו ולבבו לה' אחד לו לבדו ונמשך אור חדש הארה מעומ"ה ממלא כל החסרונות.

רק איך יכול האדם לעורר כ"כ להמשיך אור מעצמותו ית' ע"ז אנו מבקשים והחזירו בתשובה השיבנו אליך ונשובה כלומר אתה תערה רוח ממרום ותשפיע עלינו רוח רחמים ממקור הרחמים י"ג מכילין מי א"ל כמוך כו' שנהי' יכולים לעשות תשובה אני לדודי ודודי לי כו' ואף שבכל השנה אומרים י"ג מדה"ר ה' ה' א"ל רחום כו' הם רק הרחמים על חיי נפש הגוף בלבד אבל י"ג מכילין המאירים בחודש אלול הם על הנפש לעוררם בתשובה שלימה לפניו לעצמותו ומהותו וזהו הרועה פי' רועה ומפרנס את ישראל להיות יכולין לעשות תשובה ובמה מפרנס אותם בשושנים הם הארת י"ג מכילין הנ"ל כי בכל השנה אומרים בק"ש ונתתי עשב בשדך לבהמתך היינו נפש הבהמית ונפש השכלית שיהי' גם הם מסכימים ואהבת את הוי' ולבעבור זה תקנו קודם ק"ש פסוד"ו וברכת יוצר והאופני' וחיות כו' וכל התבוננות הנ"ל עד שגם נפשו הבהמית מסכימים ע"ז כי יאתה כו' אבל נפש האלקי' אין צריכה להתבוננות שהרי נר ה' נשמת אדם מוטבע בנפש ישראל בתולדתה ממקורה להיות חפצה ותשוקת' ליכלל באור ה' ולדבקה בו. וז"ש ונתתי עשב בשדך לבהמתך היינו מלאכים שלוחי השפעה נותנים כח ועוז וע"י נמשך השפעה הנ"ל לנפש אלקית שתהי' תוכל להפך גם נה"ב. וכמ"ש בזהר ע"פ מצמיח חציר לבהמה דא אלף טורין וכו', אבל בחודש אלול רועה בשושנים הארת התגלות י"ג מכילין דרחמי' שנהי' יכולין לעשות תשובה שלימה לפניך למהו"ע שימלא כל החסרונות והנה א"ת שושנים אלא שושנים כי התשובה למלא כל החסרונות הן מה שפגם במצות בבחי' סוכ"ע הן מה שפגם בתורה מבחי' ממכ"ע כו' וע"י הארת י"ג מכילין דרחמי' שושנה הנ"ל נתעורר בתשובה שלימה לפניך ימלא כל החסרונות והיינו שושנה כפשוטו הוא מילוי נגד ביטול הארה דסוכ"ע אשר ע"ז מרמו תריסר עלין נגד י"ג מכילין דרחמי' מסוכ"ע ושושנים מלשון קורא ושונה זהו בחי' תורה ממכ"ע ואחרי שעשו תשו'

בר"ה ויו"כ מילוי כל החסרונות תו"מ או נעשה שמחה של תורה ומצות בשמחת תורה המשכ' השמחה על כללות השנה ממעלה למטה ממהותו ועצמותו ית'.

לבאר כל הנ"ל. הנה מעשה המצות הן בירורי נוגה לברר טוב מרע שמעורב בנוגה ד"מ אכילה יש זולל וסובא ויש אכילת קדשים סעודת מצוה בשבת ויו"ט וכדומה והמצות באין לברר טוב מרע מה שנפלה בשבה"כ כי השבירה הוא בשם ס"ג כולו ס"ג יחדיו נאלחו ונעשו בין להיות יש ודבר עם עולם הגשמי והבירור הוא בשם מ"ה לבא הנ"ל לביטול לכן כל התיקון הוא לשלשה עולמות ביי"ע אבל אצ"י א"צ תיקון וביטול ונכלל במאציל איהו וחיהו וכו' כולו חד ולכן הנשמה עצמה א"צ תיקון כי הנשמה היא מעולם אצ"י ואפי' נשמה דביי"ע היינו מאצ"י דביי"ע כי ל' כלים דאצ"י מתלבשי' בביי"ע ולכן מאחר שהבירור נגמר ע"י מעשה המצות דנק' לכן אמר מעשה גדול כי אחר הבירור יהי' ס"ג גדול אי"ח ע"ב, גם מה שבתפלה הוא ג"כ בירור הוא ג"כ כי עקימת שפתיו הוי מעשה כי כל הבירורים רק ע"י מעשה דוקא גם ע"פ קבלה מעשה מקורה מבחי' כתר כותרת הכל ומקיפים רצון עליון למעלה מחכ' שהיא התורה ולכן אמר מעשה גדול אך בחי' אחרת תלמוד גדול שהיא חכמת התורה בחי' מ"ה שמברר ומבאר איך מה יהי' המצוה איך תהי' הסוכה והאתרוג בחכ' אתברירו אם הם כך וכך כשרים גם מן חכמה יורד בפנימי' התורה ותלמוד והמעשה האף שהיא מבחי' כתר אבל משם אין יורד כ"א בחי' חיצוני' הכתר כנודע ואח"כ נמנו וגמרו גדול תלמוד שמביא לידי מעשה כי התהוות המעשה מצוה שיהי' במ רצה"ע והארה מבחי' כתר הוא ע"י התורה אשר היא המשכ' או"ס למעשה המצות מבחי' כ"ע כו'.

ובזה נתקיימו ב' המקראות את השמים ואת הארץ אני מלא היינו בחי' המצות שהם בחי' כתר הכותרת ומקיף את הכל שם אין נפקותא בין שמים וארץ הכל אני ומכה"כ היינו תורה שהיא בתוך פנימית עלמין ומחי' אותן בפנימיותן שם מלא כל הארץ דוקא בגשמיות ממש כשר ופסול כי אורייתא מחכ' נפקת ומחי' בפנימי' העולמו' ונתגלה כבודו בארץ עולם העשי'. והנה יש ב' מקיפים מקיף פרטי והוא מקיף החוזר דהיינו מחמת שהכלי אין יכול לסבול ולהקיף את האור יוצא לחוץ ומקיפו וזהו ענין שערות שבא ונתגדל ממותרי מוחין והשערות הם בחי' לבושים שהם המצות כנודע כי המצות נקראים לבושים של נשמה אכן זה המקיף נק' מקיף פרטי כמו מלבוש שהוא מקיף את האדם ומלבישו בהתחלקות פרטים בכל אבר כפי מה שהוא כן זהו המקיף החוזר שחזר מלהיות בכלי ונעשה מקיף הוא כמו מלבוש כנ"ל. והנה יש עוד מקיף הישר שהוא מקיף הכללי שאין יכול ליכנס כלל בכלי והוא ענין שמחה של מצוה שהשמחה היא בחי' מקיף שהוא בהשווא' א' מראשו עד רגלו הכל בבחי' א' ולא בבחי' התחלקות פרטי כו' והנה לכך נאמר היום לעשותם שבעוה"ז דוקא הוא השראת המקיפים שהוא בהעלם ע"י מעשה המצות ממשיכים מבחי' כ"ע בבחי' מקיפין כנ"ל משא"כ בעוה"ב הוא בחי' גילוי נהנין מזוי השכינה ולכן צריך לילך שם ממדרגה למדרגה וצריך להיות תחלה בגיהנם וזהו

תכלית יריד' הנשמות לעוה"ז צורך עלי' לברר בירורין ולהיות הכל בבטיול ע"י המשכת פנימ' ומקיפים וזהו ימי שנותינו בהם שבעים שנה כי ימי חייו הם לפי מה שהוא צריך לברר לכל אדם לפי מה שהוא אבל הנשמה עצמה א"צ תיקון לעצמה ולא להתפלל כו' ולמה הצדיקים דומין לפני השכינה כנר בפני אבוקה שכלה מאליו ובטל לגבי' וברא כרעא דאבוה רק עיקר ירידת הנשמה להפוך נפש השכלית שבנה"ב ע"י המשכת תו"מ כנ"ל אך מי שחטא ופגם המשכ' האורות שכבר נמשכו בכלים צריך להמשיך הוי' מחדש ממקור המשכ' להשלים החסרון והפגם. וזהו ממעמקים קראתיך, קראתיך היינו המשכה חדשה הוי' היא כללות אצי' חכמה וכו' והמשכה חדשה ממעמקים היינו מעשרה עומקים שבעשיית' עומקא דחשוכא ישת חושך סתרו וזהו השיבנו אליך, אליך מקורא דכולא משם צריך להיות תשו' בכדי להמשיך הארה חדשה להשלים חסרון כגודע שמא"ס ב"ה נעשה צמצום ומקור"פ וחלל ואח"כ נמשך הארה קו"ח ומקו זה נמשך כל העיגולים ומקיפים כמ"ש בשער עגולים ויושר וראשית הקו זה היינו בחי' מל' דא"ק פי' מקור התחלה ראשית כל הארה והמשכה עומקא דכולא משם נמשך יג"מ דרחמי וזהו בחי' בע"ת במקום שבע"ת עומדין דמשכינ ל' בחילא יתיר אליך ממש ואיך יכול להיות הכח הזה לבעי'ת חילא יתיר היינו ע"י י"ג מדות הרחמים שמר"ח אלול שעליהם נאמר ואנכי עמדתי בהר כימים הראשונים הם ימי קדם כגודע שיש ימי קדם וימי עולם שנות עולם שנים קדמוניות וימי קדם הם מעומקא דחשוכא מ"ל דא"ק ומשם נמשך הארת המקיפים ומוזה הכח הזה לבעי'ת חילא יתיר להיות שב אליו ממש כו' כנ"ל. וזהו אני לדודי ועלי תשוקתו ולא כתי' ואלי כלומר מלמעלה בבחי' מקיף עלי'. וזהו הרועה בשושנים תליסר עלין דסחרין ומקיפים לשושנה וכן יג"מ דרחמי שא' מיכה שהם בא"א והן למעלה מיג"מ שא' משה שמשה המשיך למטה מהן מז"א לפי שהי' צריך או לכך אחרי שא' ועתה הניחה לי וכו' ועי' נאמר ויקד ארצה וישתחוו שהשתחוואה היא המשכה שהמשיך למטה לחיות העולם אבל היג"מ שאמר מיכה הם יג"מ והן לחיי הנשמות וכו' כמ"ש בזהר אית חסד ואת חסד חסד עולם עולם חסד יבנה ורב חסד וכו' וזהו הרועה בשושנים היינו שבאלול יש הארת יג"מ הנ"ל דרחמי הנ"ל היינו שושנים תליסר עלין וזהו הרועה לשון זן ומפרנס את ישראל בהארת יג"מ דרחמי הנ"ל שיוכל להיות להם חילא יתיר שוב אליו ממש בכדי להשלים כל החסרונות בעשיית' כי בכל השנה הוא מפרנס את ישראל ורועה אותן בעשב כמ"ש ונתתי עשב בשדך לבהמתך עשב הם המלאכים כמ"ש ועשב לעבודת האדם מה שישאל מקבלי' התפעלות אהוי"ך ע"י המלאכים והאף שהנפש ישראל שבכל עולם גבוה מבחי' המלאכים שבאותו עולם כי הנשמה היא מפנימ' העולם והמלאכים הן מן חיצוני' העולם אכן נפש הבהמיות שבישראל נמשכו מפנימ' שמרי האופנים ומשמרי האופנים נמשכו ע"י שרים וכדי שגם נה"ב תסכים לזה להיות נכלל ולבטל להיות לה' אחד.

*כנראה חסר כאן — בלקו"ת פי' ראה ששם נדפס ד"ה זה הלי' הם יג"מ בא"א :

וזהו שמע ישראל היינו נפש אלקית וכו' ואהבת כו' בכל לבבך בבי' יצרך ובכל נפשך אפי' נה"ב היינו ע"י ונתתי עשב בשדך שזה היינו חקל התפוחין כדי להיות לבהמתך ע"י המלאכים בברכת יוצר כולם אהובים וכו' והאופנים וחיות ברעש גדול עי"ו מקבלת נה"ב ג"כ ומסכמת באהוי"ר להיות נכלל לה' אחד. וזהו ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת ע"י מה שמקבלת נה"ב מן העשב שם המלאכים כו' ואכלת ושבעת כענין אכלתי יערי עם דבשי כו' וזהו כל השנה אבל ברי"ח אלול רועה את ישראל בשושני' תליסר עלין המקיפין סחרין לשושנה בכדי להשלים כל החסרונות כנ"ל כי מרי"ח אלול עד יו"כ הם ארבעים יום שבהם ניתנו הלוחות אחרונות כימים הראשונים הארה מימי קדם כללות כל התרי"ג מצות והם מילוי ותשלום כל החסרונות ע"י המשכת פנימי' ומקיפים ממעמקים מחדש, וא"ת שושנים אלא שושנים כי ע"י התורה נמשך מקיף היושר הכללי שמקיף בהשוואה אחת וזהו שמחת תורה שהשמחה נכלל ביום א' כללות כל השנה בתו"מ כו' שע"י שמחה נמשך מקיף הכללי מקיף היושר והאף שהתורה היא המשכה פנימי' כו' רק זהו כענין גדול תלמוד שמביא לידי מעשה כנודע שאחר הצמצום ומקו"פ אז התחיל להיות התחלת הארה והמשכה והרי הוא בבחי' פנימי' וממנו נמשך אח"כ המקיפים וכנודע שמן מקיפים א"א להיות פנימי' רק פנימי' עליון נעשה מקיף לתחתון היינו מפנימי' עליון שהוא הקו וחוט נעשו כל המקיפים.

פ' כי תשא, ט"ז, לאדי.

הללויה, הלל הוא לשון בהילו גרו על ראשי שיאיר אוא"ס ב"ה כידוע בחוש האדם שהוא מעיין בעומק מחשבתו רם ונשא ונצרך לפעול אצלו שיפנה אל אחד לעשות בקשתו חסד וצדקה ע"י שמשבחין ומפארים אותו שיש לו מדות חסד וצדקה נתעורר ונתגלה אצלו מדה הלזו למלאות הבקשה, עי"ז הנה אומרים לאו דאית לך צדק ידיעא כו' ולא מכל אלין מדות איהו כלל וכשתחתונים משבחים ומפארים להקב"ה איך שהוא חסדן וכו' אז זוכר חסדי אבות לירד שיבא מהעלם לגילוי שישתלשל מאתו ית' מדות הללו וזה ע"י הללו מאיר המדות מהעלם לגילוי, אך נודע כי אברהם יצא ממנו ישמעאל ורישא דעשו בעטפוי דיצחק שמן המדות בהשתלשלות יש יניקה לחיצונים לכן אנו אומרים ומבקשים בתפלתינו הללויה דהיינו שיאיר במדות בחי' י"ה חו"ב של המדות אזי אין להם שום יניקה כלל כנודע שהם נקראים בשם זקן וכסיל והחכ' תחי'. הללי נפשי את הוי', נפשי היא בחי' מל' נפש דוד הוי' הוא ז"א י"ה הם חו"ב דו"א ו' ו"ק ה' אחרונה היינו עטרת יסוד לזה או' הללי נפשי היינו שבחי' מל' מקבלת הארה והשפעה מן הוי' היינו ז"א. אהללה ה' בחיי שתקבלה ויהי' המשכת אורות מז"א למל' כי אורייתא נק' חיים ומ"ש בחיים ל' רבים לפי שמכל הי"ס דו"א מקבלת הארה בחי' מל'

כי האורות הן כח מתפשט בלי גבול מא"ס ב"ה להחיות כל העולמות, עי' בה"ז פ' בשלח בדרוש משריין ורתיכין דבחי' הרצוא שבמל' אלקים אל דמי לך, למען יזמך כבוד זהו שייך רק בכלים דמ', וא"כ זהו אומרה לאלקי בעודי, אבל מש"כ שגם אורות דמל' הם בבחי' אהלה צ"ע לכאורה, ויש ליישב שכמו באדם לבד שהגוף משתוקק להנשמה גם הנשמה משתוקקת לגילוי עצם הנשמה או מקיפי הנשמה כו' כן י"ל גם במל', אומרה לאלקי בעודי היינו כלים שבמל' כי גם הכלים איהו וגרמוהי חד רק מחמת כי הכלים מגבילים ומצמצמי' את האור לכן הם נקראים בשם אלקים, אל תבטחו בנדיבים כו', הנה מבואר בזהר ויקחו לי תרומה בזכיות' דגרמי' כי כל המשכות שממשיכי' מי"ס דקדושה היא ביגיעה רבה וכו' ובמ"א נא' זכרנו את הדגה וכו' חנם ולכן רצו עע"ז לקטר ולזבח לע"ז כי שם ממשיכים בלי שום יגיעה ולא רצו להיות נכנעים לקדושה גם בקליפת נוגה שאין רע גמור מ"מ פועלים תומי' ולכן נקראים נדיבים ולזה אמר אל תבטחו בנדיבים הנ"ל בבן אדם שאין לו תשועה כי ישועה נק' חסדי' ואף שלפעמים הם נק' גבורות אבל גם זהו גבורות שבחסדים או חסדים שבגבורות הכל נק' בשם ישועות לא כן הנדיבים אין להם תשועה כי כל עיקר יניקתם הוא משרש הגבורות, תצא רוחו ישוב לאדמתו וכו' כי עיקר חיותם הוא מן רפ"ח ניצוצי' אבל אחר הבריר ויתעלו הניצוצי' הי' כלא הי' אזי או ישוב לאדמתו ביום ההוא וכו', אשרי שא"ל יעקב בעזרו יעקב הוא בחי' אחרונים דאבא נהיי שבח' ובכל ו' ימהמ"ע זיווג יעקב ורחל מנה"י דאבא אכן בשבת נתגלה פנימיות החכ' הנק' א"ל יעקב נהירא דחכמתא והוא בחי' עולם התיקון, שברו על הוי' אלקיו א"ת שביירו * אל שברו פי' לשון מזון וחיות שבפנימיות החכ' מקבלת חיות מה' אלקיו מן מזלות דכתר אבא יונק ממזל ח' ומשם נמשך עושה שמים וארץ עושה לשון תיקון שמשם נמשך התיקון ואורות למטה בשמים היינו דא' וארץ מל' מקור הנבראים, את הים ואת כל אשר בם כי מל' נק' ג"כ ים כידוע שכל מה שיש ביבשה יש בים רק ההפרש שבארץ הם בגילוי ובים המים מכסים עליהם ומקבלים חיותם בתוך המים כמו"כ בחי' מל' נאמר תוצא הארץ נפש חי' היינו נשמות צדיקים אשר הם מקבלים אור ושפע מבחי' מל' והם בגופי הצדיקים בגילוי על הארץ ובה נקראת מל' בחי' ארץ ויש בה ג"כ בחי' ים דהיינו נוני ימא ארכין שבימא היינו בחי' מלאכים שהם מקבלים חיותם מבחי' מל' ג"כ ונכללים בביטול שמקבלים הארתם מבחי' מל', וזהו חיותם כמו נוני ימא שהמים מכסים עליהם מלמעלה ומקבלים חיותם בתוך המים עצמם לזה נק' מל' בחי' ים כמ"ש כל הנחלים הולכים אל הים שהשפע נמשכת הכל לבחי' מל' הנק' יש, השומר אמת לעולם אמת הוא ראש תוך סוף של אותי', חותמו של הקב"ה אמת, דהיינו כמו שאחד חותם שמו אברהם וכדומה אשר האותיו' הנ"ל אין זה מהות ועצמותו רק הארה וזו ממנו כמו"כ בריאת כל העולמות אין רק בחי' אותיות הארה וזו בעלמא חותם של הקב"ה וזהו השומר אמת לעולם בחי' מקור ושרש אותיות הם מהארת כתר מלמעלה ועי' אותי' נבראים ונתתקנים כל העולמות, כמו"כ רואים בתינוק שיש הבנה לדבר חכמה להבין

(*) כן הוא בכת"י המעתיק. וכנראה טעה וצ"ל: א"ת שברו (בשין שמאלית)

אלא שברו (בשין ימנית) — ראה זח"ב קצ"ה, א. ופי' התהלים להציצ קמו, ה.

ואעפ"כ אין יכול לדבר הגם שיש לו כח לצעוק בקול גדול רק המניעה הוא שלא נתגלה בו כח בחכמתו שרש ומקור התחלקות האותיות עד שיגדל ונתגלה בו הארה מכתר בח' מקור התחלקות הנ"ל אוי יכול לדבר, והיינו השומר אמת לעולם הם הארת אותיות ממקורן לעולם היינו זעיר הנק' בשם עולם כי בהמדות נתעלם עצם החכמה עושה משפט לעשוקים עשוקים הם הניצוצי' שנפלו בשבה"כ מעולם התהו גם מעיה ע"י חטא אדה"ר או ע"י איזה חטא מן מעשה תחתונים הכל נק' עשוקים וזהו עושה משפט לשון תיקון העלאות אותן ניצוצי' שנפלו, גותן לחם לרעבים היינו שיש לו התבוננות ומוזה נעשה הרעב צמאה נפשי וכו' ואעפ"כ אין בו התגלות אהבה, ה' מתיר אסורים היינו דאף שיש לו התבוננות אין יכול לבא לידי התפעלות במדות בחי' מצרים מיצר ים כנודע, ה' זוקף כפופים כפוף נק' ראשו בין ברכיו תלת כלילין גו תלת שגם אין יכול להתבונן באלקים כי הוא חומר ואין בו מוחין כלל כמ"כ בגלות נאמר על ע"ס למעלה תלת כלילין וכו' ה' אהב צדיקים היינו צדיק וצדק יחוד טובב ונוק', ה' שומר את גרים היינו אותן הניצוצי' שכבר נתעלו ונתקרבו תחת כנפי השכינה צריכין שמירה שלא יפלו הגרים למטה כמו שרואים באדם בע"ת צריך שמירה שלא יחזור לסורו, יתום ואלמנה יעודד כמשארז"ל כאלמנה שהלך בעלה למדינת הים היינו בעלה זעיר הלך למדינת ים החכמה בשעת הגלות הסתלקות המוחין למעלה מעלה בבחי' חכ' ומל' ירדה לבי"ע ונעשה ביניהם ריחוק מקום ואו נק' יסוד בבחי' יתום שאין מקבל שפע מלמעלה להשפיע למל' ולכן בשעת גלות מצרים נאמר ביוסף אשר הוא בחי' יסוד ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה ר"ת יתום, אך אעפ"כ בשעת הגלות יעודד יתום ואלמנה הנ"ל לשון חיזוק שמקבלים אומץ וכח מלמעלה הארה מבחי' מזלות דכתר כנאמר ובטובו מחדש בכל יום תמיד כו' אף בימי הגלות מקבל טובו היינו יסוד חיזוק מלמעלה מספיחין כמ"ש בזהר תרומה האי גנא, ודרך רשעים דרך הוא לשון זיווג דרך גבר בעלמא כי בס"טא אמרו בזהר אל אחר אסתרס ולא עביד פירין שלא עלמא ובגמ' אמרו צינן את הזכר וכו' ומונע הזיווג מהם, ימלוך הוי' לעולם ה' היינו זעיר לעולם בחי' מל' אלקיך ציון יסוד דנוק' לדור ודור ר"ת אצלו היינו ימלוך ל' עתיד או יהיו שוין בקומתן ויהי' אצלו כי לע"ע זעיר מקבל מן או"א ונוק' מקבלת מזעיר ולעתיד יהיו שניהם מקבלים בשווה מן או"א, לכן ימלוך לעתיד יהי' אצלו כנ"ל וד"ל.

שבת הנ"ל, זוהר פר' תשא.

פקודא ליתן מחצית השקל וכו' ודא ו' וכו' בין שני ההי"ן, אבנא למשקל וכו' עשרים וכו' דא יו"ד, כוונת זוהר הנה ע"פ פשוט מחצית הפירוש הוא חצי הדבר והי' המכוון ליתן מחצית השקל יכול להיות חלק התחתון לזה א' כי כאן לא כן הוא רק הפירוש הוא כמו שם חצי ההי"ן אשר גם שם אין פירושו חלק החצי ממנו דהנה יש שתי ההי"ן ה' עילאה בינה ה' תתאה מל' ואין כוונת הכתוב לזה החצי רק כוונת הכתוב חצי ההי"ן המחלק ב' ה' וא"כ הוא דבר גבוה ורם מהם אשר הוא המחלק בין שניהן ודא ו'

ממוצע ביניהם היינו ה' עילאה בינה מחשבה ה' תתאה מל' דיבור וא"כ ב' ההי"ן הוא מוח' ודבור יחד והמחבר שניהן יחד נק' חצי ההי"ן ממוצע ביניהם היינו ו' כי הקול והמדות הוא המחבר בין מחור"ד כמ"כ כאן מחצית השקל היינו המחלק את השקל. וכי הוא זה שקל שלם עשרים גרה היינו יו"ד עם המילוי עולה הכל עשרים ענין המילוי הוא כי רואין אנו שמחשבה כשמחשב בהעמק שכלו שם כלול מדות ודבור ג"כ ולפ"ע שכלו כן יצא אח"כ הולדות המדות ודבור אם לדבר בצירופי אותיו' הללו או אחרים לכן יו"ד בעצם החכ' היינו שכל לבד וכשכלל ג"כ מדות ודבור אזי יש בכללו ג"כ ו' מדות ד' דיבור דלית לי' מגרמי' כלום. והנה כשמעיין בשכלו השכל עם המכוון היוצא ממנה בהשתל' למטה אזי נק' יו"ד עם המילוי כמו אשה עוברה שהולד ג"כ נעלם בבטנה בחי' עיבור ואז הכל ביחד נק' עשרים גרה השקל. מחצית השקל היינו מל' אבנא למשקל בי' כוונתו המחלק את היו"ד השלם והיינו חלק הגבוה יו"ד בעצם מקור החכמה והשכל אבנא למשקל בי' כי חכ' נק' אבנא. הנה עיקר התלבשות אוא"ס הוא בחכ' כידוע כי אין אני והוא יכולים לדור וכו' רק בחכ' אשר יש בה מ"ה בחי' ביטול לכן יכול להתלבש בה אוא"ס והנה אוא"ס הוא אני הוי' לא שניתי וכו' וא"כ מדוע יש אבי"ע ד' עולמות חלוקים בירידת מדריגות זה למטה מזה רק ההפרש הוא בהתגלות החכ' באותו עולם אשר בתוך החכ' מלובש בה אוא"ס כנ"ל ולפ"ע התגלות החכ' באותו עולם כך הם שינוי המדריגות זה למעלה מזה אבי"ע ויש קו המדה מלמעל' מגבורת דעתיקא שמודד כמה יהי' התגלות בזה העולם וכמה בזה וכו'. והנה בחי' מ"ה שבחכ' שרשו מן מ"ה החדש שממצחא דא"ק הוא המברר משם ב"ן הניצוצות שנפלו למטה בשבירת הכלים מן ז' מלכים שמתו בחכ' אתברירו ולכן נק' חכ' אבנא למשקל בי' כי לפ"ע התגלות החכ' למטה בעולם כך יתברר ויוגבה מלמטה ניצוצו' דשם ב"ן כנ"ל וזהו כמו שמניחין אבן משקל שמניחין אותו בכף ונגד זה יוגבה הכף השני' לפ"ע המשקל כבד שהניחו על הכף אם רב או מעט. ככה הוא ממש ע"י מה שיתגלה מחכ' בחי' מ"ה המברר למטה ע"י קו המדה אם רב וכו' נגד זה יבורר משם ב"ן העלא' אותו ניצוצו' למעלה וזהו מחצית השקל שהיו ישראל ממשיכין מלמעלה מן עצם יו"ד התגלות למטה מן מ"ה שבחכ' ונגד זה נתעלה מלמטה ונברר הניצוצו' להעלותן למעלה ולכן היו קונים עבור השקל קרבנות להעלותן למעלה ע"ג המזבח ונברר מלמטה כמ"כ היו עושין מהם האדנים שהם בחי' התחתונה שבמשכן שמעלים הכל ממטה למעלה ע"י מחצית השקל היינו י' מה שבחכ' המברר הניצוצו' ממטה משם ב"ן להעלותן כו'. העשיר לא ירבה דא עמודא דאמצעייתא כו'. בס"י עשר ולא אחד עשר כו' הנה ז"א נק' עשיר לפי שהגם שהמדות נמשכים ובאים בהשתלשלות ע"י שכל מ"מ שרשן ומקורן הגבה למעלה מן השכל כמ"ש באד"ר רישא דז"א בעתיקא אחיד ותלי' כמו שאנו רואים ע"י התפעלות המדות יוכל להיות התלהבות יותר מערך התבוננות השכל וזהו מחמת כי מקורן מלמעלה מהשכל רק המעביר שלהן הוא דרך השכל נעשה התפעלות אכל אח"כ הגבה למעלה ולכן נק' עשיר הוי אמינא שהם י"א עם כתר (בשגם שנת' במ"א ע"פ חיי שרה דמצד פנימי' הכתר מל' דא"ס הוי' יכול להיות ריבוא רבבות ספי' רק מצד שנמשך בחיצוני' הכתר נק' מאה שנה ע"ס וא"כ קס"ד שהעשיר

יוכל להמשיך ריבוי ספי' כו') ודעת לכן אמר לא ירבה כי פנימי' הכתר אין נמנה ב"ס כי דבוק פנימיותו במל' דא"ס. וכמ"ש בפרד"ס כדתי"מ הם עמודא דאמצעיתא ואם הכתר נמנה אז אין הדעת נמנה ואם נמנה הדעת אין הכתר נמנה. והדל לא ימעיט מעשר כו' עשר ולא תשע כו' הגה דל הוא בחי' יסוד והטעם הוא שנק' דל כי הוא יתום מאמו ולבעבור זה כתי' יוסף יפ"ה תוא"ר ויפ"ה מרא"ה ר"ת יתום כי במצרים הי' בחי' יתום מהארת אימא עילאה. והיינו כי יוסף הוא יסוד והפירוש לזה כי יסוד אבא ארוך משא"כ יסוד אימא קצר ומסתיים שאין נמשך רק עד בחי' הוד וזהו בינה עד הוד אתפשט' והטעם הוא כי בינה נוק' ומקבלת ההשפעה מלמעלה ואידי דטרוד למבלע לא פליט לכן אינו מאיר ביסוד. אבל יס"א דכר מאיר ומגיע עד יסוד ומשפיע למטה, ולהבין זה ע"פ שכל הגה בינה הוא קצת השגה באלקו' זה א"א שיושפע למטה בנבראים רק בבחי' הודי' אבל לא ביסוד דהיינו שיושפע בנבראים זה אין כח בשום נברא להשיג ולהתבונן בהשג' מהות א"ס ב"ה ית' רק באצי' משא"כ אבא שהוא בחי' ביטול זה יכול להיות נמשך ולהשתלשל גם למטה בבי"ע וכמ"ש וצבא השמים לך משתחווים, ולכן נמצא גם בפחות שבישראל למסור נפשו עקה"ש בלי שום השגה בדעת רק למעלה מן הדעת הארה מן חכ' ביטול עצמותו ומהותו עקד"ה ולכן אמרו כי יסוד אבא אריך ויסוד נק' רק יתום מאמו דווקא אבל יסוד אבא אריך ומתפשט' השפעתו גם בבחי' יסוד שמשפיע למטה בבי"ע כו' עכ"פ אחרי שבבחי' יסוד נק' דל יתום מאמו הי' הו"א שימנה רק תשע לזה אמר והדל לא ימעיט מעשר מפני שבחי' מל' נכללת בו היינו עטרת היסוד כו'.

פקודא בתר דא לקדש החדש בנין דסיהרא קדישא וכו' דמתקדשת ע"פ ב"ד דאיהו גבורה דתמן ליואי כו' כי ב"ד הם עיני העדה מקורם מן חכ' ולכן סמיכה צריך להיות איש מפי איש עד מרבע"ה שהוא בחי' חכמה. והנה העדים הרואים את החדש כשרים אפי' הדיוטים כי ראי' היא חיצוני' חכ' נגד עצם מהות חכ' ולכן כשרים אפי' הדיוטי' אבל ב"ד שצריכים לקדש בדבור אשר זהו בחי' פנימיות צ"ל סמוכין כו' ואף שהם ממקור חכ' נקראים ב"ד דאיהו גבורה דתמן ליואי כי כל העלאות שמקדשים ומעלים בחי' מל' למעלה הוא מבחי' גבורה והאף שחכ' היא מקורה חסדים אעפ"כ לגבי כתר נק' גבורות כי מ"מ מאחר שיש בחי' חכ' א"כ יש שכל ומקור שיהי' איזה דין אבל כתר נק' רחמים רבים בלי שום שרש ומקור לדין כלל רק הכל חסדים ולבתר דאתחזיאת סיהרא מברך וכו' כי תחלה מל' בבחי' נקודה ת"י ולבתר ז' ימים היא מתגדלת היינו כשמעלין אותה הב"ד ממטה למעלה לבחי' חכ' ומקבלת מן ז"ס דאבא ואז אח"כ איהו ברוך ואיהי היינו מל' ברכה התפשטות והמשכה כי אח"כ נמשך בה הארה והתפשטות החסדים מחכ' מלמעלה למטה בחי' מל', ואזי נעשו שוין בקומתן עם ת"ת כמ"ש עטרת תפארת כו'. ולזה אמר פקודא בתר דא דהיינו ששניהם הם ענין א' מחצית השקל הוא מקודם המשכה והתגלות מחכ' ממעלה למטה אבנא וכו' ועיז' אח"כ נתעלה ונברר ממטה למעלה כו' כמ"ש גבי קידוש לבנה מתחלה העלא' שמתקדשת

הלבנה ע"י שמעלין אותה למעלה לבחי' חכ' ואח"כ מתפשטת הארה מלמעלה למטה מבחי' חכ' איהו ברוך ואיהי ברכה וכו' וד"ל.

זהר תורי"ע, מאהלי"ב.

ואיש כי ימרט ראשו וכו' בכמה אתר אסתכלנא וכו' ואסתים מילוי בגו לגו היכלין קדישין וכו' פי' כי בחי' מל' יש בה בחי' אורות וכלים והיכלות ופנימי' וחיצוני' בחי' פנימי' נק' גו היכלא קדישא.

והנה מל' דאצי' יורדת למטה להחיות בי"ע יש מאין עולם הנפרדים יחודא תתאה מל' מלכות כ"ע כי אין מלך בלא עם ל' עוממות ואיך יכול לירד להחיות כו' הוא ע"י הוי' הוא האלקים הארה ממאציל ית' לבחי' נקודה פנימי' דמל' עי"ז יוכלל החיות כו' וכמשל יצירת הוולד שאין יכול להיות נוצר ונולד הולד עד שקלט בנוק' בפנימיותה טיפת הזכר אזי יוכל להיות נוצר ונולד הולד לכן נק' גם בעולמות עליונים בבחי' מל' בגו לגו היכלא קדישא בפנימיות' מל' דאצי' אזי נתהווה אח"כ שמחי' עולם בי"ע כו', בשבע דרגין דחכ' אתקרי כגוונא דלעילא כו', דהנה כמו בועיר דאצי' יש מדות חסד וכו' כמו"כ בבחי' מל' יש כנ"ל רק מל' נק' אספקלרי' דלא נהרא דלית לה מגרמה כלום מלבד מה שמקבלת מועיר וההארה הנ"ל ממאציל עליון א"ס ב"ה אין שורה כ"א בבחי' חכ' כידוע התלבשות אוא"ס בחכ' כי אין אני והוא יכולין לדור כו' רק בבחי' חכ' שהיא ביטול כח מ"ה וגם מקור לשכל ומדות בה נתלבש הארה העליונה וההשפעה מזו' מדות דועיר ד"מ מחסד דועיר נעשה חכ' שבחסד דמל' וכן מכל המדות כו' וכן אמר בזהר בז' דרגין דחכ' כגוונא דלעילא כי עיקר ההשפעה והתגלות מלעילא בא בבחי' חכ' דמל' מזו' מדות דלעילא כו'.

שית יומין לעילא כו' היינו בועיר ו"ק לך ה' הגדולה וכו' שביעאה עליהו היינו מקורם בחי' בינה לאה ילדה ששה בנים אם הבנים שמחה ומקור המדות היא בינה ע"י התבוננו' נעשה תשוקה בחי' שמחה וכן שארי מדות וכו' שית יומין לתתא כו' היינו בבחי' מל' יש ג"כ שש מדות ששה שבטים שביעאה עליהו בחי' בינה שבמל' כמו בועיר רק שם הוא עדיין קודם צירופי אותיו' ובמל' הם בצירופי אותיו' והו הכל בבחי' אלקות כידוע דבחי' דיבור שלמעלה גבוה מבחי' חכ' ושכל דלמטה כמ"ש ויאמר אלקים נעשה אדם מן עשרה מאמרות עליונים נברא אדם נשמות שכל ומדות כו'.

שיתא דרגין לכורסייא היינו אחרי שנמשך התגלות מבחי' מל' לבריאה שם נק' שש דרגין לכורסייא כי גם בעולם הבריאה יש שש היכלות היכל זכות וכו' כמבואר בזהר פקודי וכמשל כסא עם ששה דרגין והו ששה מדות שבעולם הבריאה והכסא עצמה היא בבחי' בינה

דבריאה והזהר מדבר בלשון שא' יחזקאל ואראה וכו' ועל דמות הכסא וכו' הוא ע"י כורסייא כדכתי' וישב שלמה למלך על כסא הוי' וכו' דהיינו בבחי' היכל ק"ק כסא דבריאה שם שורה בחי' מל' וזהו וישב ה' למלך לעולם ומה שנק' מל' הוא רק מלך גאות לבש אבל באמת שם נתגלה הארת מהו"ע וזהו וישב ה' מלך לעולם, ולשם הגיע מדריגת שלמה כדכתי' וישב שלמה על כסא הוי' לכן אמר אסתים מילוי לגוי היכלא קדישא כי שלמה שישב על כסא הוי' שהי' מדריגתו בבחי' פנימי' בהיכל ק"ק אשר שם הוא שורה בחי' מלוכה מל' דא"ס ובמקדש היו ג"כ עזרות וכו' ובפנים היכל ק"ק שם הוא השרא' שכינה שלמה הי' מרכבה לבחי' מל' לכן אסתים מילוי בגו לגו כו' וגם אתקרי בשבע דרגין דחכ' הכל כנ"ל.

שבעה כתרין דיומין לעילא וכדין לקבליהון ז' שמהן לשלמה וכו' פי' כי עד השתא מפרש הוזהר ששלמה השיג מדריגת חכ' ועתה א' שגם נגד ז' כתרין הי' לשלמה ז' שמהן וענין הכתרים היינו כמו שאנו רואי' עדימ' בתלמיד המקבל מהרב אין יכול לקבל כ"א מבחי' נה"י של הרב לשיש התחתון וזה המשפיע להתלמיד נה"י דז"א נעשה מוחין לנוק' כי אין יכול התלמיד לקבל מהרב עצם רוח שכלו ובינתו רק מה שמשפיע בו הוא קצה התחתון של הרב ועצם שכלו של הרב נעשה עליו בחי' מקיף שאין נתפס בשכל התלמיד רק מקיף עליו מלמעלה מן השכל כמו"כ בעולמות עליוני' ת"ת דז"א נעשה כתר לנוק' כמו כתר עטרה שמקיף על הראש מלמע' ואינו מעצם הראש רק על הראש כמו"כ מת"ת נעשה בחי' מקיף הארתו על הנוק' אבל לא נעשה או"פ לנוק' לקבליהון הי' לשלמה ז' שמהן ידידיה וכו'.

ראמר ז' הבלין לקבל ז' כתרין דלעילא פי' הבלים נק' כתרין וכאשר אנו רואים הבל הלב הוא מקור הדבור שהרי כשהוא בעצבות אינו מדבר וכשהוא בשמחה מדבר נמצא שהבל הלב הוא הגורם ומקור לדבור כמו בחי' כתר שהוא ו' מקור ומוצא בין המאציל לנאצלים שאין ערוך זל"ו לקבל השפעה ממאציל עליון אם לא ע"י בחי' כתר ממוצע כו' וזהו התרין כתרין שקבלו ישראל בסיני כשאמרו נעשה ונשמע כמו שמבואר דת"ת דאימא נחלק לג' שלישיין בחי' נה"י שלישי התחתון הוא המשפיע וב' שלישי' העליוני' היינו חב"ד חג"ת הן תרין כתרין הנ"ל כמו"כ במדות אהבה ע"י התבוננות בתבונת לבו נולד האהבה לכן אמר בזהר כי עלמא לא מתקי' אלא בהבל וכו' דאלמלא לא הוי הבל כו' כגוונא דא אמר שלמה וכו' הבל דמתקיים ב'י'. עלמא כו' פי' דשלמה א' מילוי על הבל התחתון היינו מקור וכתר לדיבור וזהו נמשך מהבלים דלעילא היינו ת"ת דאימא דכתר דז"א לכן אמר הבל הבלים בחטף פתח ודבוק מאחר שהבל התחתון נמשך מהבלים דלעילא כו'. וזהו על כל מוצא פי' הוי' יחי' האדם היינו ז"א דאצ"י יחי' מן מוצא פי' הוי' הבלים דלעילא דאימא כנ"ל. ולהבין זה יותר הנה אחרי כי לאו דאית לך צדק ידיעא ולא מכל מדות אלין כלל כו' א"כ איך יכול להתהוות ממאציל עליון ית' וי"ק הוא ע"י מוצא פי'

הוי' הכל בחי' כתר הנ"ל אשר הוא ממוצא כנ"ל ויכול האדם שיחי' כנ"ל ויומשך לאחזאה מדות חסד וכו'. וזהו כונן שמים בתבונה היינו שיבנה מדות בחי' שמים הוא ע"י תבונה הכל כתרין הנ"ל לכן אמר שלמה ז' הבלים אשר הוא ע"י ביטול השיג בעילוי אחר עילוי עד מדריגת כתר ז' הבלים הנ"ל בחי' הבלים דלתתא אשר מקורם מהבלים דלעילא וזהו הבל הבלים הנ"ל.

וראיתי אני שיש יתרון לחכמה וכו' לחכמה סתם מן סכלות סתם וכו' כוונתו הוא שאדרבה החכ' מקבל יתרון מן הסכלות ע"ד ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם שם ג"כ פי' הכתוב ותרב לשון ריבוי וגדלה שנתגדל חכמתו וקיבל תועלת ויתרון מן חכמת בני קדם היינו חכמות ותועלת מן חכמה חיצוני' וזהו חכ' סתם היינו חכ' אלקות וסכלות סתם היינו חכמת חיצוני' חכמת בני קדם שנפלה בשבה"כ כי מה שאין נכלל באלקו' דהיינו מחכמת חיצוני' ונק' סכלות סתם היינו שלא נכלל באלקו' רק אחרי שהשיג מדרגה גדולה כו' או קיבל יתרון ותועלת בחכמתו מן סכלות סתם הנ"ל. ולהבין זה הגה ידוע באחורי' דחכמה הי' השבירה שנפלה בחכ' פלסופיא וחכמת בני קדם בחי' יש ודבר אבל בפנימי' חכמה חכמת התורה ומצות לא הי' השבירה כי אף באתרוג וכדומה אשר קדשנו במצותיו והכל נכללים בקדושה בחי' ביטול כמו תפילין שורה בתוכו חב"ד או לולב ומצה הכל נכלל ונבטל בקדוש' מצותיו ושם שורה פנימי' חכמת התורה אשר אם הלולב ואתרוג הוא כך אזי דוקא ובא"ל פסול וכמו"כ תפילין וציצית הכל שורה במ פנימי' חכמת התורה.

והנה בחכ' אתברירו כח מ"ה מברר מחכ' חיצוני' שיוכללו בקדושה כמו תכונה לקידוש החודש וכן מכל ז' חכמ' בני קדם ע"י התורה נתבררי' ונכללים בקדושה ואחר הבירור אז יש יתרון לחכמה מן הסכלות ומקבל תועלת ונתגדל מחכמת בני קדם הנ"ל שנפלו בשבירה דהנה מה שנפלו בשבירה הוא מן המלכים שמלכו לפני מלך לבני מעולם התו בחי' ס"ג רק שנפלו בשביר' בחכמו' חיוני' קליפת גוג"ה אך אחר הבירור כשנכללו בקדושה יש יתרון ומקבל חכ' סתם תועלת מבחי' ס"ג הנ"ל וכמ"ש א"ח עט"ב שיהי' ס"ג למעלה מבחי' מ"ה ולזה אמר שלמה אחרי שנתעלה בנו לגו היכלי' קדישא והשיג גם ז' הבלים בחי' כתרין כנ"ל ובחכמתו בירר מה שהי' נצרך לברר כי הי' אז סיהרא באשלמותא אמר וראיתי אני דייקא שיש יתרון לחכ' מן הסכלות סתם כנ"ל. וכמו למטה ע"י שהי' הולד ט' חדשים במעי אימא ונדחה הפסולת ע"י חבלי לידה לחוץ בדם גדה ונברר הולד נקי כמרכיב בבחי' מל' אחרי שמברר בירורים ממטה ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה מה שטרפה הניצוצו' נבררין ממה שנפלה למטה בשבירת הכלים ונתעלו ונכללו בקדושה כו' כנ"ל וד"ל.

וזהו בלק תקט"ו, אלול, לאדי.

ברכו ה' מלאכיו גבורי כח וכו' בשעתא דאיהו גו רחימא כו' אועירת גרמה כו' פי' בתחלת בנין אצילות נמצא ג' ראשונות בכל י"ס אכן ז"א לא נאצל כ"א ו"ק והמוחין שבו באין אח"כ בסוד תוס' כמ"כ מל' לא נאצלה רק נקודה הנק' מל' בחי' הרצון וט"ס באין אליה אח"כ גם בתוס' כנ"ל והיינו ע"י מעשה התחתונים באתעדל"ת ע"י מלאכי' ונשמות הצדיקים שאומרים קדוש וברוך כו' והטעם לזה למה לא נאצלה בתחלה כל הע"ס מחמת כי היו הכלים קטנים מהכיל כל הע"ס וכלי"י שהי' בצמצום מאד לא היתה יכולה לקבל רק ספי' כתר שבמל' וקודם שנאצלה הכלי לא שייך לומר על שפע או"א"ס שהוא קרוב לחכ' יותר מן חסד רק אחר שהכלי הגביל את האור ועשה התמונה אז נק' הספי' בשם זו דוקא. וזהו בצלמנו כדמותנו כי עשיי' אדם נגמר דוקא אחר הצלם והדמות כשנאצלו גם הכלי' והגבילו את האור או נק' דרועא ימינא וכו' ולכן ספי' מל' שהי' הכלי קטנה רק להגביל בחי' כתר שבמל' ולא נמשכו כל הי"ס שבמל' מצד העדר הכלי וכמו שא"א לשתות יין מבלי כוס ואז אין יכולה להשפיע כלל לבי"ע וכמשל תיבוק הגם שיש לו מזון ומחיה ממה שיונק משדי אמו אין יכול ליתן לאחרים מפני שאין לו רק בצמצום להחיות את נפשו בלבד והוא תאב הכל רק לינק ולקבל שפע די סיפוקו והגם שמשל זה גשמי אבל מ"מ כך הוא מפני שאין לה רק בחי' כתר שבמל' וזאת א"א להיות ואינה התפשטות והמשכה לבי"ע והוא דבוק במאצילה תמיד קארי תדיר ולא שכיך לקבל אור ושפע מלמעלה, וזהו כי הוי' אלקיך אש וכו' בחי' העלא' ממטה למעלה כטבע האש לדבק בשרשה לעלות הכל למעלה כ"א כשיש למטה נר אוי שורה שם אבל בהסתלק הנר תחזור למקורה ושרשה לכן ג"כ בחי' מל' כשאין לה רק כתר שבמל' אשר היא דבוקה אז במאצילה לקבל אור ושפע מלמעלה איידי דטריד למיבלע לא פליט ואז המלאכים אומרים אי' מקום כבודו, והנה האף שתמיד צריך להיות ע"ס להאיר למטה והם מקוריי' לבי"ע אבל זהו בחי' אחר באחור אכן שיתוספו לה ט"ס להשפיע למטה שלא בבחי' אחריים צריך להחזיר פב"פ וכל הע"ס שהייתה לה מקודם נחשב לגבי פב"פ נקודא חדא וע"י אתדל"ת מן מלאכי' ונשמות הצדיקים ניתוספו בה ט"ס פב"פ וכמ"ש בע"ח שקודם חזרת פב"פ נק' נת"י וזהו מגו דחיקו דרחימו דלא יכלה למסבל אועירת גרמי' וכו' כי כשמחזרת פב"פ להשפיע לבי"ע להתהוות מזה השגת נברא נהנין מזיו השכינה צריך מקודם לצמצם עצמה מאד כי ע"ז נאמר אין ערוך לך ומרגלא הייתה בפומי' דהרב המגיד נ"ע א' לגבי רבבות נק' ערך מ"מ אבל נברא לגבי מהות אצילות אין שייך כלל לומר ערך כמובן הכל כי אצ"י הוא א"ס ומה שנק' חכ' היינו שהיא שרש ומקור התהוות שכל בבי"ע מכאל ונשמת מרבע"ה ולכן קודם חזרתה פב"פ להשפיע הארה לבי"ע הוא בתכלית הצמצום נת"י ואז נקראת נקודא חדא י' שאין בה לבנונית כלל ולא יכלה למסבל מחמת דחיקו דרחימו לקבל הארתה מו"א, וזהו נקודא חדא שחורה כמו אדם שיושב בחשך ורוצה שיאיר לו. וזהו בשעתא דאיהו גו רחימו מגו דחיקו דרחימו דלא יכול לסבול כשהתחילה לחזרת פב"פ ותשוקתה לדבקה במקורו עד

סבכת"י פנוי מקום תיבה אחת.

שלא אתחזיאת מינה אלא נקודא חדא נת"י בחי' יו"ד שאין בה לבנונית כלל כי לבנונית מורה על התרחבות הכלי כי האותי' הם כלים כידוע וכשיש בה לבנונית היא התרחבות הכלי מקום קבלה אבל כשאין בה לבנונית שחורה אזי לית לי' אתר לאעלאה לכון תחות גדפי' כי כשבחי' מל' היא בעי' אזי יסוד דנוק' נק' באר שמקבלת בתוכה העלאו' מ"נ מתחתונים וכדכתי' בידך אפקיד רוחי ונק' ה' שיש לה אורך ורוחב ולבנונית ואז מקבלת ג"כ האור מלמעלה בהתרחבות הכלי שמורה ע"ז הלבנוני' מקום קבלה וגם מקבלת מ"נ מלמטה אבל ביו"ד אין בה לבנונית כלל ונחסרים בה שני בחי' המל' ובג"כ לית לי' אתר לאעלאה לכון תחות גדפאי כי שחורה אני כאהלי קדר כיריעות שלמה דא ו' ואע"פ שאימא הוא מתפשט יותר מן י' אעפ"כ אין בו לבנונית מקום שחורה אני ולא תחמון בו כלל ואתכסיאת מכל משריי'ן, מה עבדין גברין כו' שואגי' כארי' כו' שהמלאכים אומרים ברכו ואין * שהם ממשיכים רק מוחין ז"א מאו"א וע"י מעשה הצדיקים ואתעדלית' שלהם ממשיכין ט"ס לבחי' מל' וזהו הנק' ברכו את היינו בחי' מל' להיות לה ט"ס להנהגת עולמות ע"פ מדות חסד לצדיקים התגלות בג"ע וגבורה על הרשעים בגיהנם מלך במשפט יעמיד ארץ זהו הכל ע"י מעשה הצדיקים כי מה שבא בסוד תוס' נסתלק בעת החטא ולבעבור זה איתא אשר נשמת משיח הוא בקן צפור ומשם יהי' התגלות בעת הגאולה כי בשעת הגלות לבעבור החטאים נסתלק למעלה בקן צפור לכן שואגי' כארי הכפירים שואגים שממשיכים ט"ס לבחי' מל' כלים שלה מאו"א כי ארי' הוא חסד כדכתי' ופני ארי' אל הימין ונמשך מבחי' חכ' ולכן ארי' אותיות ראי' זהו בחי' חכמה וזהו אנשי כה"ג החזירו עטרה ליושנה כי בעת התורבן הי' צריך להיות הסתלקות דאל"כ אם הי' ההשפעה הכל ע"י ז"א איך הי' יכול נ"נ להחריב כו' ולזה ויצעקו אל ה' בקול גדול במס"נ שמעלין מ"נ לאו"א אשר משם שרש נשמות ישראל כידוע כי ישראל עלו במחשבה ועי"ז ממשיכין הטי"ס להיות חזרת עטרה ליושנה וכדין שמע רחימא שהוא ז"א נפיק מגו היכלי' לחוץ אחר שנמשך בו ג"ר בכדי שאח"כ ע"י ז"א יהי' ההשפעה לנוק' דוקא כי בעלה חייב במוזנותי', אחרי שאתבניאת בנין הנוקבא שיהי' בה ט"ס כלים, לקבל ההשפעה אזי היא מקבלת הטפה מו"א כשניתוסף בו ג"ר מוחין לז"א היינו פי' א"ל עליון המשכת ג"ר מוחין לז"א בכדי שע"י אח"כ מביא גואל היינו יסוד לבני בניהם, בניהם היינו חו"ג בני בניהם היינו נו"ה למען שמו וכו' הכל בכדי שאח"כ באתה חונן היא מקבלת ההשפעה וזהו כדין נפיק לגבה, אחרי ששאגין גברין וכו' כארי וכו' והמשיכו לה כלים לט"ס אזי נפיק לגבה להשפיע לה כי הוא חייב במוזנותי' להשפיע לה אורות ברוחין ובוסמין היינו חו"ג מחבק לה היינו בחי' חיצוניות ומנשק לה היינו רוחא ברוחא בחי' פנימי' עד שנעשית ה"א כמלקדמין דהיינו שנעשית כעת בבחי' פנימי' כמלקדמין צורת ה' היינו שני קוין מחוברים וקו שלישי נבדל כמו חב"ד חג"ת הוא מחובר ונה"י לבר מגופא השפעה לבר ודרך פשוט מחשבה ודבור הוא מחובר אבל עשי' יכול לעשות אף שמחשב דברים אחרים ולכן עולם עשי' הוא נפרד וזהו בראתיו יצרתיו אף עשיתיו אשר בריאה ויצירה נאמר ביחד ועשי' בפ"ע דבר אחר, וזהו גבורי כח עושי דברו כי גבורתא דלהון

גרמא כי עיקר החיות הוא מגבורות דם הוא הנפש כי החיות הוא מדם חם ולח והחסדים הם רק מגדילי אבל מת בחי' עפר קר ויבש וכדין אינון חיילין קיימין לשמוע מה דהיא אמרה כי אחרי שתקנו אותה בי"ס וקיבלה השפעת הטפה מו"א או הם שומעים ומקבלים ממנה ההשפעה ואיהו קיימא וכו', וזהו סיום הינוקא שר"א דרש ע"פ ברכו וכו' מלאכיו וסיום הינוקא איך שגבורי כח עושי דברו.

ה' אמור, ט"ז, מאהליב.

וספרתם לכם ממחרת השבת וכו', וספרתם הוא לשון בהירות ומאורות כמו אבן ספיר וכן עשר ספירות הוא לשון עשרה אורות וזהו וספרתם לכם כו' היינו להמשיך המאורות שיאירו לכם שאתם בעצמיכם יהי' אור הבהיר, ולהבין זה הנה בפסח הי' יצי"מ אח"כ בשבועות הי' מ"ת אך קודם קבלת התורה היו צריכים לספור ז' שבועות מ"ט ימים (אף שלא נצטוו על ספירת העומר מ"מ היו שבעה שבועות מיציאת מצרים עד מ"ת כנגד ענין מצות ספירת העומר ועיין בזהר פ' אמור דף צ"ד ע"ב) ואז אח"כ היו יכולים לקבל התורה כי ידוע והחיות רו"ש דהיינו פסח הי' בחי' רצוא ממטה למעלה ע"י שהי' נגלה עליהם ממ"ה וגאלם בבחי' בחפזון ולע"ל כתיב כי בחפזון לא תצאו ובמנוסה לא תלכו אבל יצי"מ הי' בחפזון אבל שבועות הוא בחי' שוב ממעלה למטה וירד הוי' על הר סיני היינו מ"ת התגלות רצ"ע מלמעלה למטה, והנה כתיב למען תזכור את יום צאתך מאמ"צ כל ימי חיך וכמארו"ל בכל דור ודור חייב וכו' שצ"ל בכל יום יצי"מ המכוון מזה שבכל יום צריך האדם להתבונן ולהעמיק דעתו בגדולת הבורא ובהשגת אלקות אשר עי"ז ממילא יתעורר אצלו האהבה והתשוקה לצאת מן החושך ומהגבולים, ולהיות ואהבת את הוי' אלקיך וזהו בחי' יצי"מ ולכן בק"ש אחרי שכבר בא להמדה הנ"ל חותם בק"ש אני הוי' וכו' אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים וכל פסוקי דומרה הוא הכנה ע"ז ע"י שיתבונן איך שכל צבא השמים לך משתחיים וחיות הקדש ברעש גדול וכו' זעות מחיל כסא נושאות ומנושאות עם הכסא אלף אלפים ורבוא רבבן ישמשוני' אשר כולם המה בבחי' ביטול תמיד נגד התגלות אור וזיו בחי' מלכות, וזהו לבני האדם גבורותיו פי' כי זהו נק' בחי' גבורות וצמצומים רבים שיוכל להתגלו' אור וכבוד הדר מלכותו והוא בחי' הארת שמו בלבד ולא כמו שהנשמה מחי' את הגוף שעצמיות הנשמה מלווה החיות ממנה בגוף אבל מהו"ע רם ומתנשא ואין שום דבר מלבדו אני הוי' לא שניתי אתה הוא קודם שנברה"ע וכו' רק הארת זיו מלכותו בלבד זהו חיות כל העולמות, וזהו מלכותך מלכות כל עולמים פי' אף בחי' מלכותו הוא מכ"ע פי' כי כל העולמים שהם אלף וכו' וריבוא רבבן היש מספר לגדודיו כולם אין ערוך ובטלים לבחי' מלכותו ופי' אין ערוך היינו כי אחד לגבי אלף אלפים יכול לקרא ערך וחלק כמובן אבל נגד בחי' מלכותו זיו ואו"ס ב"ה כל גדודיו הם בטלים ממש כי אין ערוך לגבי ואו"ס ב"ה וזיו ממנו וזהו מלכותך הוא מלכות כל עולמים כולם וע"י שהמלאכים הם משיגים ונתגלה להם זיו והדר מלכותו

הם בבחי' ביטול תמיד לכן בכל פסוקי דומרה ע"י התבוננות בעומק הדעת בכ"ז אזי ממילא בק"ש בא לואהבת את הוי' וכו' בכל לבבך וכו' לצאת מן המצרים וגבולים של העולמות מן הארץ לרקיע מהלך ת"ק שנה והכל בבחי' גבול המכסה ומסתיר רק לדבקה בו ולאהבה את ה' אלקיך שהוא בלי גבול ולכן בגלות מצרים אמר פרעה לא ידעתי את הוי' היינו הוי' הוזה ויהי בלי שינוי כמו קודם שנבה"ע רק שם אלקים שהוא חיות ומקור לגבורות וצמצומים להיות יש ודבר בפ"ע וזהו לא ידעתי כי הדעת הי' בגלות ע"י פרעה מלך מצרים שהוא בחי' עורף שמכסה על הדעת לכן בק"ש חותם אני הוי' אשר הוצאתיך מאמ"צ הוי' דוקא הוציא מאמ"צ וגבולים התגלות אור א"ס ב"ה הי' הוזה וכו' כמו קודם שנבה"ע בלי שום שינוי.

ב) והנה תפלה אבות תיקנום כי אבות הם ג' מדות חג"ת כי בפסוד"ו יש ג' מיני פסוקים היינו פסוקים המעוררים מדת חסד ואהבת זרע אברהם אהבי להיות גילוי אהבה בנפש בחי' רצוא ועי"ז והיו הדברים האלה דברת במ וכו' ואף שבפ' שני' כתי' ואספת דגגך עכ"ז תורתו קבע ומלאכתו עראי וזהו כי האדם עץ השדה כמו אילן הצומח שעיקר הוא אחר שגידל האילן ויצא ממנו פרי עכ"ז יש ג"כ עצים ועלים כמו"כ האדם עיקר הפרי הוא דברת במ בד"ת תורתו קבע ואעפ"כ יש ג"כ ואספת דגגך מלאכתו עראי וזה נעשה הכל מבחי' אהבה ותשוקה לאלק' ולצאת ממצרים מיצרי וגבולי עוה"ו, ובחי' יצחק הוא בחי' גבורות ופחד וירא אלקים ויש פסוקים אשר הם בחי' יעקב דהיינו רחמנות לעורר ר"ר על נפשו מי שלבו לב אבן שאף שמתבונן לא יבא לבחי' ואהבת ע"י שמקושר בהבלי עולם ובשכל ובעומק דעת אזי העצה לזה לעורר רחמים על נפשו וזהו ליעקב אשר פדה את אברהם דהיינו ע"י התעוררות רחמנות עליו מרחמין עליו להיות נגלה אהבתו ותשוקתו ויצא מהעלם לגילוי, ולזה יש פסוקי רחמנות אב הרחמן ברחמיך הרבים וכו' למען לא נבוש לעולם ועד כו' דכתיב כי לא יראני האדם וחי בחייהם אין רואין אבל במיתתן רואין אחרי צאת הנפש מהגוף המגביל או רואים שהוא הוי' הוזה ויהי' בלי שינוי ואז הבושה גדולה עד מאד שהי' לו חוצפה והעזה גדולה כ"כ נגד ממה"מ וכו' שכל מגמותיו ומחשבותיו הי' בהבלי עולם בעסקיו כאלו הם יש ודבר כו' ולכן אומרים ברחמיך הרבים רחם עלינו ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל דבר מתוך דבר היינו בעוד, שהנשמה מלוכב בגוף ובינה נבין איך שהכל בטל בתכלית וכו' למען לא נבוש לע"ו כי הבושה שאח"כ הוא לעולם ועד, והנה ע"י פסוד"ו בג' מדות אהוי"ר רחמנות כל אדם כפי מה שהוא כשמתבונן בעומק דעתו ושכלו אזי יכול אח"כ בק"ש לבא לידי ואהבת כו'.

ג) והנה כל הנ"ל יצי"מ ותשוקה למעלה הוא לנפש אלקית שהי' בתוך הגלות מצרי' וגבולי' המכסה ומסתיר וכמ"ש אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך כו' וכמ"ש וירא ישראל את היד הגדולה כו' שישאל בלבד ראו שהוא נפש אלקי' ישראל עלו במחשבה כמ"כ בק"ש ואהבת אינו אלא שנפש אלקית חפצה ורצונה לדבוק ולמסור נפשה לשרשה כי חלק הוי' עמו אבל נפש הבהמית תשוקתה לדבר גשמי כטבע מעשה בהמה למלאות

תאוותה וכדי לקבל את התורה שהוא גילוי רצונו למטה בדברים גשמיים ממש נצרך מקודם להעלות גם נה"ב וזה הי' ע"י הנפת העומר וספה"ע כי עומר הי' מאכל בהמה מן השעורים, כמו"כ למעלה יש ג"כ בחי' בהמה מרכבה עליונה שנים עשר בקר גם במרכבת יחזקאל פני אר"י וכו' ובהמה בכלל חי' והנה הים הי' עליהם מלמעלה על שנים עשר בקר שהוא בחי' ים העליון בחי' מל' נק' בהמה רבה שם ב"ן בגימט' בהמה, והנה מרכבה הנ"ל הוא שרש ומקור לכל נה"ב שלמטה שנמשכי' ממנה, והנה יוצר משרתים שהם המלאכים שמתחדשים בכל יום ובטלים ונכללים בבחי' בהמה רבה הנ"ל וזהו נותן לבהמה לחמה כמו בגשמי' שעורים הוא מאכל בהמה כך המלאכים הנק' יוצר משרתים הם מאכל בהמה רבה הנ"ל והם הנקראים שעורה שעור ה', ע' לקמן בהביאור טעם לזה, וע"ז נאמר והניף את העומר לפני הוי' פי' למעלה משם ה' וזהו ממחרת השבת יניפנו הכהן שיניפנו למעלה מבחי' שבת לפני ה' וכו' לרצונכם דהיינו שאח"כ ע"י הנפה כנ"ל נתהפך גם רצון נה"ב שלמטה אשר שרשה מן מרכבת בהמה עליונה כו' דהיינו ע"י ספה"ע אח"כ שממשיכי' מקיפי' מן לפני הוי' לעומר, וזהו היום יום א' יום הוא בחי' חסד כמ"ש יומם יצוה ה' חסדו ואחרי שממשיכים מקיפי' מלפני הוי' למטה לעומר עיי' נעשה אח"כ ביטול רצון נה"ב ג"כ כי שרש נה"ב שבאדם הוא מן בהמה הנ"ל וכשנתגלה בה בחי' מקיפים מלמעלה נתהפך ג"כ למטה ביטול רצון וזהו וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה וכו' היינו אחר שהניפו העומר ממחרת השבת כנ"ל לפני הוי' אח"כ וספרתם לכם תמשיכו המקיפי' למטה ואז יהי' לכם שיהי' ביטול רצון ולהפוך נה"ב ומחמת כי ז' מדות כלול כל א' מזו' לכך הם מ"ט יום ואח"כ שנתגלה מן הארת המקיפי' מ"ט יום וכו' הי' בשבועות מ"ת גילוי רצ"ע למטה וירד הוי' על הר סיני וזהו למעלה מן תפלה רצוא ואהבת אשר עדיין יש מי שאוהב אבל בלימוד התורה ודברת בממש אלו ואלו דברי אלקים חיים הוא למעלה מעלה מבחי' הרצוא רק שצ"ל תחילה רצוא כי האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו כי קודם שהי' בבחי' ואהבת אף כשמדבר בד"ת אין זה נק' דברי אלקי' ר"ל שאין דברי אלקים שבתורה מתגלים בו בנפשו וזהו פי' אפילו תורה אין לו שאין התורה שייכה לו אשר ע"כ צ"ל תחלה יצי"מ שהוא בחי' רצון ממטה למע' אזי אח"כ רוח אייתי רוח רק שכדי שיתלבש הרצון עליון בדברי' גשמי ממש כמו תרומות וקרבנות ולאז אורחא דמלכא לאשתעי מילי הדדיוטא הי' זה צ"ל ע"י הנפת עומר שעורים מאכל בהמה לפני הוי' ואח"כ וספרתם לכם שנתהפך גם רצון נה"ב שבאדם ע"י המשכות המקיפים כנ"ל למטה אז הי' אח"כ מ"ת גילוי רצונו למטה ממש וירד הוי' על הר סיני.

לתוספת ביאור כל הנ"ל הנה בחי' מל' נק' בהמה רבה בכל עולם כי בחי' תחתונה שבכל עולם נק' בהמה וכמו שידוע שיש ד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן אשר בחי' מל' נק' בשם ב"ן גי' בהמה ונק' רבה כי בחי' מל' הוא כללי נגד מרכבה י"ב בקר שהמה פרטים ומל' כולל הכל לכן נק' רבה, כמו"כ מל' דא"ק נק' ג"כ בהמה רבה, והנה מבואר בזהר פ' בלק דקפ"ח קפ"ט בינוקא שעורה שעור ה' מיכלא דבעירא דהיינו דהיא בהמה דמגדלין לה אלף הרים כו' שהוא בחי' מל', כונת הענין הוא כי הברורים שבחי' מל'

מבררת מן הרפ"ח ניצוצין נק' מיכלא דילה וכמ"ש ותתן טרף לביתה לה לעצמה מזון לכך נק' שעורה שהוא מאכל בהמה ומה שמבואר בזהר דהוא שעור ה' כוונת הענין הוא שהכח שיש בבחי' מל' להתחלק בפרטים רבים שונים בכמה התחלקות ולברר הרפ"ח ניצוצין שנפלו למטה הוא מן ה' גבורות וצמצומים רבים שיכולה לצמצם למטה כנ"ל ולבררם וזהו שער ה' ולכן אי' כי מל' עיקר בנינה מהגבורות וגם נק' שעור ה' מפני שהכח שיש בבחי' מל' כנ"ל מקורם מן ה' גבורות דבינה ולכן נק' שעורה בב' אופנים א' על שם ההמשכה שמקבלת המל' השפעתה מלמעלה הוא מן דבינה ב' שגם מה שמבררת מלמטה מן הרפ"ח ניצוצין ונבלע ונכלל בה הוא גם כן על ידי ה"ג שבה שהכח שמברר וטורף הרפ"ח ניצוצין שנפלו למטה הכל בחי' ה"ג, וזהו ותתן טרף כמו ארי טורף ע"י בחי' גבורה שבו כמו והוי גבור כארי כך הבירור ע"י ה"ג דמל'.

ב) והנה בליל ראשון של פסח הי' יצ"מ העלאו' ממטה למעלה לנפש אלקי' ע"י שנגלה ממה' וגאלם בהגלות נגלות אור אלקי הי' יצ"מ ותשוקו' כל נשמות למקורם ושרשם מחמת כי שרש נשמות ישראל הוא מבחי' מל' דאצי', והנה מקור נה"ב הוא מן י"ב בקר וזהו יוצר משרתים היינו בחי' מלאכים שנבלעו ונכללו בכל יום ונבטלים בבחי' מל' ואשר משרתיו היינו כולם עומדים היינו בחי' י"ב בקר הנ"ל ד' חיות המרכבה אשר הם אין נבטלי' בכל יום תמיד רק הם עומדים תמיד מרכבה למל' דאצי', וזהו שהי' הים עליהם מלמעלה בים שעשה שלמה על הי"ב בקר ולכן כשהקריבו הקרבנות הי' על המזבח דמות ארי' דאכיל קרבנין כי מחמת ששרש נה"ב הוא מן מרכבה ד' חיות לכן כשנתעלה החיות מן הבהמות ונקרבו ע"ג המזבח ונכלל החיות שלהן בעילוי אחר עילוי לשרשן הי' מאכל למרכבה הנ"ל מאחר שנבטלו ונכללו שם במקורן פני ארי' וכו' לכן נק' זה ארי' דאכיל קרבנין, והנה להעלות נה"ב שבישראל שיהפוך רצון נה"ב ג"כ בכדי שאח"כ יוכל להיות קבלת התורה התגלות רצונו וחכמתו לנבראים בדברי גשמי' ממש וכמ"ש הרב המגיד פ' המשנה עשה רצונך בטל רצונך כו' כי יש ב' מיני רצון, רצון שלמע' מן השכל אכן יש ג"כ רצון שלמע' מן השכל שע"י השכל נעשה הרצון לכך אמרו עשה רצונך בטל רצונך כו' דהיינו שיהי' ביטול רצון בתכלית ובמקור מפני רצונו ועי"ז נעשה רצונו כרצונך שיהי' התגלות רצונו וחכמתו גם ברצונך בדברים תחתונים וגשמיים לכן להפוך גם רצון נה"ב שלא יהי' כ"א רצון א' הי' זה ע"י עומר שעורים מאכל בהמה והניף את העומר מיכלא דהוא בהמה לפני הוי', פ' שהכהן הוא בחי' חסד שרשו מן חכ' חח"ן קו ימין הוא העלה את בחי' מל' עם מיכלא דילי' היינו עם כל הבירורים שעורה שעור ה' ג"כ כנ"ל שהם המבררים ממטה הרפ"ח ניצוצין לפני הוי' למקור בחי' מל' היינו בינה כי הוי' הוא ז"א לך ה' הגדולה וכו' ובינה נק' לפני הוי' וזהו ממחרת השבת כי מל' נק' מעלי שבתא ושבת דיומא הוא בחי' ז"א ובינה נק' ממחרת השבת למעלה מן השבת והגם כי בינה נק' ג"כ שבת אבל נק' שבת שבתון לכן נק' ממחרת השבת ואחר שהניף את העומר לפני הוי' אז וספרתם לכם להמשיך מבחי' בינה ממעלה למטה לבחינת מל' מקיפים דאימא שזהו כוונת הסיפי' הנ"ל להמשיך מקיפי' דאימא

בכל המיט יום שהם כל ז' מדות כל א' כלול מז' ואחרי שנמשכו המקיפים מבחי' בינה למטה, וזהו וספרתם לכם וכו' לרצונכם וכו' כי אחר הנפת עומר למקורין ומיכלא דההוא בהמה שיעור ה' גבורות המבוררי' המבררים ממטה וכשנתעלו הכל למקור בחי' מל' לפני הוי' לבינה או אח"כ הי' יכול להמשיך המקיפים מאימא גם למטה ואז ממילא נתהפך ג"כ הרצון אף מן נה"ב יהי' אח"כ בשבועות מ"ת גילוי רצ"ע כתר תרי"ג דאורייתא וז' דרבנן ואורייתא מחכמה נפקת אבל מקור ושרש ההוא מבחי' כתר כנ"ל.

ג) והטעם שכל המקיפים הם מבינה, הנה מקיף הוא שומר את הדבר ומגין עליו כמור"כ בינה הוא מקיף על ז"א כי המוחין דז"א שהם נתלבשו בתוך ז"א אין יכול להיות שומר ומגין עליו שלא ישלטו ויהי' איזה יניקה לחיצונים רק המוחין שנשאר מקיף מלמעלה ולא נכנס ונתלבש בז"א זהו מקיף ושומר ומחסה שלא יהי' שום יניקה לחיצונים כמור"כ בעבודה מה שנעשה התפעלות בלב אהבה ותשוקה ע"י התבוננות ונכנסו המוחין במדות זהו יכול להיות נפסק המדות ולהתהוות ולהוליד מדות ורצונות אחרים רק השמירה ע"ז שלא יפול ממדריגתו ע"י מוחין שלא נכנסו כלל במדות רק מקיפי' עליו לשמרו בבינתו שלא יהי' חפץ ורצון אחר בלתי לה' לבדו ע"י התבוננות בגדולת א"ס ב"ה וכו' לכן אחרי שנמשכו המקיפים מבינה כנ"ל נתהפך ג"כ נה"ב להיות עשה רצונך וכו' כדי שיעשה רצונך כרצונו כו' אח"כ בשבועות ע"י מ"ת וירד ה' על הר סיני התגלות רצון למטה ומה שמבואר בזהר שיש ג"כ בחי' חטה היינו כ"ב אותיות אשר הוא ג"כ בבחי' מל' כמש"ש חטה ברתא דמתחט' לקמי' אבוה כו' הכוונה לזה כי מל' מקבלת ה"ח וה"ג ושרש נשמות ישראל מבחי' פנימי' דמל' המקבלת ה"ח הנ"ל אשר שרשן מאבא וכמאמר אין התינוק יכול לקרוא אבא ואימא עד שיטעום טעם דגן כי שיומשך גילוי השכלה הוא דוקא ע"י טעם דגן והיינו חטה מאכל אדם אשר הם קבלת השפעה מאבא בחי' אבא יסד ברתא ומה שאיתא בזהר אשר בשבטים לא הי' ב' אותי' הנ"ל ח"ט היינו כי באמת ב' אותיות ח"ט הנ"ל הם מגבורות והשבטים היו גבוהים מהם רק אחר שנצרף ה' לשני אותיו' הנ"ל היינו ה"ח דאבא או נמתקים ב' אותיות הנ"ל ונק' חטה לכן אמר בזהר כברתא דמתחטא לפני אבוה עושה לה רצונה פי' הענין הוא כברתא שעושה לה אבוה חסד וזהו כמתחטא כו' כי הן הנה ה"ח דאבא כנ"ל לכן אמר לפני אבוה דוקא, והנה חטה הנ"ל הוא ג"כ בבחי' פנימי' מל' גבורות ממותקי' מה"ח הנ"ל אכן אדם הראשון אשר נשמתו הי' שרשה מאילנא דחיי הי' גבוה מזה היינו ז"א לכן חטא דאדם הי' שאכל חטה כי חטה מדרגה למטה ממנו הי' מל' דאצי' כו' ושעורה הוא בחי' חיצוני' שבמל' שהוא להחיות כל פרטי התחלקות נבראים ומלאכים הוא ע"י ה"ג וכו' וכמו למשל בגשמי' אחה"ע מהגרונ וכו' כי הקול הוא קול פשוט ונתצמצם ונתחלק ע"י אותיות בצירופים שונים ומקור המחלקן הוא ע"י מח' כמור"כ כל פרטי התחלקות בחי' מל' הכל בחי' אותיות וצירופיהן מכ"א וכו' ומקור המחלקן הוא ע"י מחשבה בחי' ה"ג דאימא וכו' וזהו שעורה שיעור ה' כו' וד"ל.

חזתה זלאבין.

ת"ר כיצד מרקדין לפני הכלה ב"ש אומרים כלה כמות שהיא ובה"א כלה נאה וחסודה, ביאור הענין הוא כלה מלשון כלתה נפשי בחי' כלות הנפש שיש בכל א' מישראל בניצוץ נשמתו ליכלל ולידבק בה' אחד ואהבה זו יש בכח כל אחד מישראל בתמידות כמ"ש למען יזמך כבוד ולא ידום קארי תדיר ולא שכיך ואפילו בפחותי ערך ע"ה יש בחי' זה רק שאינה בהתגלות מורגשת בנפשם תדיר רק מסותרת בבחי' מקיף שומר עליהם מלמעלה ולכן יש בכח כל א' מישראל למסור נפשו עק"ה בלי שום טעם ודעת השגת אלקו' רק בבחי' אמונה היינו שהיא מקיפו מלמעלה מן השכל והוא מ"ש רז"ל אע"ג דאיהו לא חזי היינו בחי' השגה בבינתו מזלי' חזי היינו למעלה שרש נשמות כאו"א מישראל חזי ממש אשר אין באפשרי כלל לזו מזה כי רואה ממש בלי שום השגת שכל רק ראי' ממש כי משם נלקחו שרש נשמות ישראל עלה במחשבה רק אין בהתגלות במוחו ולבו ומסותרת היא למטה בהשתלשלות ועי' יש בחירה בכל אחד מישראל להוציאה בהתגלות מהסתרה שיאיר בשכלו ולבו בבחי' כלה כלות הנפש לשרשה ומקורה בלבו ובנפשו ומאודו כו' ממש ועי' אמרו כיצד מרקדין ב"ש וכו' פי' כי ב"ש שרשו מגבורות עליונות ע"כ נק' שמאי כענין שאמרו ע"פ ושם דרך כל השם אורחותיו וכו' דהיינו ששוקל כל דרכיו איך ומה ולפ"ע הסוד מרע כן יהי' אח"כ המשכת התגלות האור בחי' כלה כלות הנפש וזהו כלה כמות שהיא כלומר כמו שהיא העלאה ממטה למעלה מבחי' אתפכיא וסוד מרע שיסוד הסתירה המסתיר אלקו' אם רב או מעט כך יהי' אח"כ ממילא המשכת התגלות בנפשו בגילוי ממש כלות הנפש לאהבה את ה' וכו' אבל בעוד שיושב חושך אין נוגה לו לכן צריך לשום כלה כמו שהיא כו' אבל ב"ה ששרש נשמתו מבחי' חסדים חולק שלא יהי' ההמשכה לפ"ע ההעלאה רק אדרבה תחלה יהי' ההמשכה ע"י עשה טוב ממעלה למטה ואז ממילא מעט האור דוחה ורבה חושך וע"כ נק' הלל מלשון בהלו נרו וגם הלל מל' שבח והלל ע"י שבחי' בהתבוננות בגדולת הבורא ית' ממילא יפול הרע וזהו משכני אחריו גרועה מקודם משכני בהתגלות נגלות לנו ע"י התגלות אורו ית' ואז ממילא אחריו גרועה שידחה החשך המסתיר ומעלים ויפלו כל הרצונות אשר לא לה' המה, וזהו כלה נאה וחסודה לשון נפעל היינו שנעשה חסודה ע"י המשכת חסד עליון בל ימוט ועי' שיאיר בנפשו גילוי אור עליון ויהי' לו כלות הנפש בגילוי ממש ויפלו הרע וזהו ישראל אשר בך אתפאר וזהו אפי' חגרת אפי' סומא כי בהגלו' מלמעלה קמי' כחשיכה כאורה ואם צדקת כו' השווה ומשוה כו' וא"כ יכול להיות התגלות והמשכה אפילו לחגרת וסומא אז ידלג כאיל פסח חסד עליון בל ימוט ועי' שיאיר בנפשו גילוי אור עליון ויהי' לו כלות הנפש למקורה ושרשה ממילא יעבור ויבטל להרע לגמרי ויהי' תקוע בלבו האהבה בל תמוט, (וזהו רפאני כו' כי תהלתי אתה פי' רפאני מבחי' חגרת וסומא כו' ע"י כי תהלתי כו') משא"כ לדברי ב"ש צריך להיות מקודם סוד מרע ואיך יכול להיות בתכלית מקודם סוד מרע לכן אמר כמות שהיא לערך סוד מרע כן יהי' התגלות כלות הנפש ולא אפי' חגרא וסומא ומ"ש לשון מרקדין

הענין הוא כדי שיהי' התחברות חתן וכלה שני הפכים ומנגדי' החתן הוא נחו' המשכות מלמעלה למטה בחי' מים יורדין ממקום גבוה כו' משפיע ממעלה למטה וכלה היא כלות הנפש ליכלל למעלה בחי' אש עולה בלהב למעלה וא"כ איך יכול להיות יחד מים ואש, אך היחוד נעשה כענין שנאמר עושה שלום במרומיו ע"י החופה מבחי' מקיפי' סוכ"ע כמבואר לקמן כי על כל כבוד חופה באריכו' והתגלות האור מסוכ"ע הנ"ל נמשך ונתגלה רק בחי' חיצוני' המקיף כי הפנימי' א"א להכילו רק ע"י התגלות החיצוני' בלבד מזה ההתגלות המקיף אותם בהשוואה יחד נבטלים ונעשו לאחדים מבלי השאיר בם בחי' שבכאור"א להיות מנגדי' זל"ז מחמת כי הם נבטלים ממהותם ע"י התגלות אור גבוה חיצונית בחי' תחתונה מן מקיף סוכ"ע ולכן נק' זה ריקוד כמו ריקוד שהוא ג"כ בחי' תחתונה וחיצוני' ברגלים. וזהו כיצד מרקדין לפני הכלה כי בחי' ריקוד הנ"ל בחי' חיצוני' מן המקיף הוא לפני הכלה למעלה מן הכלה מבחי' סוכ"ע, ולכך נותנים כבוד לחתן וכלה ומגביהי' ומנשאים אותם בכדי להעלותם לבחי' סוכ"ע שהוא המקיף עליהם, וזהו צדיק ה' בכל דרכיו שהוא בחי' התחברות שלום בפמליא שלמעלה כו' וד"ל.

ביאור בולאבין חתונה פ' נשא. תקס"ד

לבאר ענין ג' ידות יד הגדולה יד החזקה ויד הרמה. יובן ע"פ מ"ש מקדש ה' כוננו ידיך הם ג' ידות הנ"ל אשר הם המכינים את המקדש ומשכן שיהי' יכול להיות ירדת והמשכת אוא"ס מאצילות לבי"ע דאין ערוך ביניהם שישכון אוא"ס בבי"ע בע"ג מחודשים כמו"כ שיהי' התגלות עצמות המאציל באצ"ו ויהי' המשכ' לאצ"ו גם כן הם רחוקים מעצמות המאציל צריך גם כן להיות על ידי ג' ידות ג' בחי' צמצום והתפשטות והמשכה וכמו שיתבאר והן הם שרש ג' ידות גרשון קהת ומררי אשר הם מכינים את המקדש ג' לויים הנ"ל ולזה אמרה לאה כאשר ילדה את לוי הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו ג' בנים לאה היא אם הבנים ו"ק בחי' מח' חיצוני' בינה ועיקר התהוות כל אצ"ו ובי"ע השרש הוא עלה במח' לפניו אין מלך בלא עם וכמאמר אנא אמלוך מן מח' א' הלזה נשתלשל ונבראים כל העולמות עם כל פרטי התחלקות בי"ע אך מה שיהי' לו רצון על מלוכה זה גם כן אין יכול להיות ע"פ פשוט כי מלך בו"ד רוצה לימלך על שארי אנשים אשר הם חוצה משא"כ נגדו ית' אשר הוא המחיה ומהווה כולם ומאתו הכל כל הנבראים כו' וא"כ איך שייך לומר עליו שעלה ברצונו להיות מלך רק זה הוא רק בחסדו נתלבש בלבוש כזה לכן נאמר ה' מלך גאות לבש היינו שיהי' ברצונו להיות מלך הוא שנתלבש בגיאות אבל איך שייך כלל לומר שיתגאה וימלוך עלינו בעצם רק הוא רצון שנתלבש בו ועלה במח' לפניו אנא אמלוך וכדי שיתפשט ויתגלה מהות המאציל לאצ"ו צ"ל ע"י ג' לויים ג' קוין הנ"ל או ילוה אישי אלי היינו בבחי' יעקב קו האמצעי מבריח מן הקצה לקצה וממשיך התגלות אוא"ס.

והנה ג' הלויים הללו הי' נושאים את המשכן במדבר מ"ב מסעות ויסעו ויחנו וכל המכוון הוא מדבר נק' מדבר העמים מקום מדור ויניקת החיצונים לכן אין גדל שם תבואה ואין בה שום חיו' להגדיל זרעים ולכן היו נושאים המשכן מ"ב מסעות נגד שם מ"ב דאנא בכח גדולת בכדי להכניע אותם ולהסיר הקליפות ועי"ז יוכל להיות אח"כ גילוי אלקות לכן הנושאים נק' לויים כי עתה ילווה וכו' שע"י התעוררות שלהם ויסעו ויחנו הוסר הסתרה והיו ממשיכין לגילוי אלקות הן מעצמות המאציל באציו' הן מאציו' לבי"ע ע"י התעוררות שלהם היו מעוררים מלמעלה ג"כ שיתלבש במח' דאנא אמלוך כו'. והנה ידוע דיש עולם שנה נפש ר"ת עש"ן וכמו כן יש כל פרטי' בנפש וכמו שבמשכן הי' כלים הפנימי' שהם ארון וכפורת וקדשי הקדשים ומזבח הפנימי' וכלים החיצונים הם הם קרשים ובריחים כו' ומקיפים הם יריעות שע"ג המשכן שש וארגמן כך יש הכל בנפש האדם מוחא ולבא וכבדא הם הכלים הפנימים ועצמות הם האברים החיצונים ועור ובשר הם בחי' לבושים כמ"ש עור ובשר תלבשני ושרשם הם מבחי' מקיפים. והנה נאמר כאן עצי שטים עומדים ולהלן שרפים עומדים מה להלן באימה ויראה וכו'. והענין הוא אין עמידה אלא שתיקה דהיינו מחמת אימה ויראה עומד ושותק מכל רצונות שלו ביטול רצון וממילא עמך לא חפצתי בארץ שאין לו רצון אחר בלתי לה' לבדו וזהו ראשי' עבודה בזאת יבא אהרן אל הקדש התחלת העבודה יראה תתאה ביטול רצונות שלו וזהו עצי שיטים עומדים כו' באימה ויראה מחמת היראה עומד ונתבטל מהות רצונות שלו רק אחר כך ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה היינו מדות אהבה וכלות הנפש שהוא נק' בשם מהלך ממטה למעלה מעלה וזה הי' יריעות שהי' במשכן על העמודים שהיו עצי שיטים עומדים בחי' יראה תתאה כנ"ל יהי' אח"כ עליהם יריעות תכלת לה' כלתה נפשי ועורות תחשים ות"א ססגונא והיינו שש גוונין שהם ששה מדות עליונות הבאי' אחר עצי שיטים עומדים מהלך בין העומדים. והנה כלים הפנימים הם הארון וכפורת שהתורה היתה מונחת בארון ובארון היתה מכוסה וגילויי שלה הי' במנורה ותורה אור ואורייתא מחכ' נפקת ובחכ' אתברירו שע"י נעשה כל הבירורים במ"ע ול"ת לברר הטוב ולבער הרע במצות ל"ת וזהו בחי' קהת ולו יקהת עמים לשון אסיפה אשר על ידו נאספו כל הרפ"ח ניצוצין שיהיה נושא כל הכלים הפנימי' הארון וכפורת ומזבח שהי' מקריבים עליו הקרבנות והפסולת נדחה לחוץ וכמ"ש והרים את הדשן שהיו זורקין אותו לחוץ ליניקת החיצוני' ופנימי' הרפ"ח ניצוצין הי' גקרב החיות ע"ג המזבח ונתברר ונכלל באלקו' לכן נק' יד הרמה שמרים ניצוצו' ממטה עד למעלה מעלה וזהו שת"א אליו יתכנסון עממי' וכמו"כ באדם עיקר הבירור הוא בכלים פנימים מוחא ולבא וכבדא שהמאכל נכנס באצטומכא ונתברר שם שהפסולת נדחה לחוץ והפנימי' עולה ללב ונעשה שם דם ומשם עולה למוח ונעשה שם חיות לנפש. וזה הי' הענין מור שהי' בקטרת מור וקציעה וכו' וכן בשמן המשחה קנמן בשם מר דרור כי המור הי' נעשה מדם חי' שנקרש מידעוני שהם שלש קליפות הטמאות אלא שהוא אחר שנתברר ונתהפך ליכלל באלקו' והיינו דאתכפי' ואתהפכא ונעשה ממנה אחר הבירור ועלי' ריח ניחות שנאמר בקטורת

שהוא לשון קישור שע"י הקטרת נעשה גילוי אלקו' כמו ריח שמשביב את הנפש שיאיר במוח חו"ב שבנפש ביתר שאת וכו' כמ"כ ע"י העלאת מ"ג מבירורים שנברר ממטה ליכלל למעלה מאתכפיא ואתהפכא כו' עולה לריח ניוחות נחת רוח המשכה מעומ"ה וגילוי בחו"ב כי מצד עצמו נאמר חכים ולא בחכ' כו' לכן להמשכ' שיתגלה אורו שיהי' נק' בשם חכם וכו' צ"ל ע"י קטרת ריח ממטה למעלה התעוררו' העלאות מ"ג או מקשרין ומשיבים את הנפש שיהי' נגלה אור עצמותו ומהותו להוסיף אורות באצ"י. ומור השני הוא להמשיך ממעלה למטה אחר שכבר נמשך בחכ' דאצ"י להיות אח"כ המשכה והתגלות למטה הי' ע"י מור השני וכל הבירורים הנ"ל הי' נעשה ע"י מ"ב מסעות ויסעו ויחנו וכו' כי ענין הנסיעה וחני' הם בחי' רוי"ש ולמעלה בשרשם הם בחי' מטי ולא מטי וע"י רוי"ש דוקא נמשך ההשפעה והבירורים כמו לולב וכדומיהן שצריך נענוע דוקא אשר הוא גם כן בחי' רוי"ש ועל ידי זה דווקא נגמר ההמשכה כו'. מררי הי' נושא את הקשרים עצי שיטים עומדים בחי' יראה תתאה.

והנה ידוע בכונת שם הוי' יראה בראש יראה בסוף דחילו ורחימו ודחילו שיראה עילאה הוא בחי' חכ' שלמעלה מן הרחימו מדות ודחילו תתאה היינו למטה מן המדות חכ' בראש חכ' בסוף. ומררי הוא יד החזקה שמאלו תחת לראשי כי הוא המחבר נושא את הקרשים שמחבר שניהם יחד ולכן נק' מררי שני פעמים מור כי הוא מחבר שני המור יחד היינו מור שבקטרת ממטה למע' העלא' מ"ג וע"י זה נתגלה אח"כ בחי' מור שבשמן המשחה התגלות חכ' שבאצ"י בחי' שמן דחילו עילאה ביטול עליון.

וגרשון הי' נושא את יריעות המשכן שהם בחי' המקיפים ובו נאמר ע"פ אהרן וכו' כי היריעות היו מתכלת וכו' נגד שש מדות ארץ וכו' והמדות הם באים אחרי שמתבונן בשכלו גדולת א"ס ב"ה ממכ"ע וסוכי"ע כו' ע"י נולדים המדות להיות כלות הנפש וכו'. אמנם שרש ומקור המדות הן מן למעלה מן השכל היינו מן הרצון שבנפש למעלה מן חו"ב והיינו המדות דז"א מקורן ושרשן מן חג"ת דז"א שהם מדות שברצון ונק' בזהר טורי חשוכא כי המדות נק' הרים ומדות שברצון נק' הרי חושך לפי שהם נעלמים ברצון למעלה מן התחלקות בחי' גילוי וכדי לחבר מדות הגלוי"י עם מקורן מדות שברצון אשר אין ערוך ביניהם וכמאמר אברהם שהי' מרכבה לחסד דז"א אנכי עפר ואפר כלומר לגבי חסד במקורו הוא כמו עץ שנשרף ונשאר מאתו רק אפר אשר אין ערוך ביניהם כלל רק שהוא אפר מן עץ שנשרף אבל אין ערוך וע"י האף שהי' מרכבה לחסד דאצ"י אין זה כ"א שנק' אפר עץ כמ"כ המדות הגלוי"י לגבי מקורן ושרשן טורי דחשוכא אשר אין שייך שם כלל לומר ולקרא בשם מדות רק מחמת כי הם שרש ומקור למדות נק' טורי אבל חשיכא באין שם עדיין שום התגלות והנה לחבר את המדות דז"א למקורן ושרשן הי' זה ע"י יד הגדולה. וזה הי' בחי' אהרן כה"ר מבחי' חסד דז"א שנק' יד הגדולה ולכן נאמר באהרן ויקבר בהר ההר כי המדות דז"א נק' הרים ומקור המדות היינו מדות דז"א נק' הר ההר כי זה הי' יכול דווקא כהנא רבא להמשיך מבחי'

חסד דא"א שנק' יד הגדולה ושם הוא שרש הדיקנא זקן אהרן ולכן ה' יכול להמשיך המדות שבא"א שיתלבשו במדות דז"א לכן אות' שלו הוא א' ה"ר היינו מדות שבא"א אח"כ כשהוא משפיע וממשיך אותם למטה שיתלבשו ויתגלו בז"א היינו גר"ן פשוטה שהיא מורה על התפשטות והמשכה ארוכה ממעלה למטה מא"א לז"א לכן נאמר בגרשון ע"פ אהרן כי גרשון ה' נקרא ע"ש שהוא מגרש החיצונים ונאמר ימינך ה' תרעץ אויב בחי' ימין דוקא לכן נאמר בו ע"פ אהרן כי ע"י אהרן הייתה זאת ההתגלות המשכה והתפשטות למטה בז"א מא"א ימין ה' משא"כ ע"י מדות הגבורות אשר רישא דעשו בעטפי דיצחק לכן לא ה' יכולים לגרש החיצונים כ"א ע"י ימינך דוקא תרעץ אויב זהו אות' גר"ש ואח"כ ו"ן כי וי"ו מורה על המשכה למטה ונו"ן מורה על המשכה יותר למטה לכן במשא המשכן ה' נושא כאו"א לפי מדרגתו ושרשו וגרשון ע"פ אהרן ה' מחבר וממשיך התגלות א"א בז"א יד הגדולה ואח"כ ה' יכול להמשיך ולהשפיע למטה התגלות ימינך ה' תרעץ אויב ע"י מ"ב מסעות בהליכתך וחניתך בהגלות נגלות אור חסד א"ס אזי נגרשו החיצונים לכן היו נושאים יריעות המשכן שהם מקיפים ונעשו מתכלת וכו' שהם נגד המדות אשר שרשן מן א"א מדות שברצון בחי' מקיפים כי אין שייך כלל ליקרא שם בשם מדה גלויה כו' רק בחי' מקיף ושרש ומקור על מדות של מטה בז"א כו' וד"ל. ועיקר בזהר וישב דקפ"א ב' בענין ישכיל כו' מאד מסט' דיעקב לפי שהוא קו האמצעי ע' ביאור הזהר שם וכמ"כ יובן כאן בענין מעלת יד הרמה דקתה כו'.

ביאור על תורה שבזלאב"י, שקלאב.

כ"י על כל כבוד חופה, שיש ב' מיני כבוד, כי הגה כתי' ברוך כבוד הוי' ממקומו הפי' לזה כבוד תתאה הוא בחי' מל' נק' כבוד הוי' כי הוי' היינו זעיר כבוד הוי' הוא בחי' מל' וברוך היינו מלשון ברכה שפע והמשכה יומשך לבחי' מל' כבוד הוי' ממקומו היינו ח"ע אשר בחי' מל' דבר ה' מקורה ושרשה מח"ע כי אבא יסד ברתא ואבא הוא נק' כבוד עילאה מקור השכל ונק' משכיל כבוד חכמים ינחלו כבוד בגימט' ל"ב ג"ח מקור חכ' ונק' כבוד שהוא רק זיו והתגלות למעלה מן השגה קודם התפשטותה משא"כ בינה רחובות הנהר שהשכל בא בגדר השגה והרחבה. והנה זו"נ הם תרי הפכים כי בחי' מל' עיקר בנינה מהגבורות קארי תדיר ולא שכיך למען יזמרך כבוד ולא ידום תשוקתה הכל למעלה מעלה בלהב השמימה כטבע האש שעולה למעלה, וז"א הוא רובו חסדים כנודע שזעיר הוא סוף עולם אצ"י להשפיע למטה מאצילות כי בכדי להיות ג"ע התגלות זיו או"א או נשמות אברהם מיכאל ומלאכים היותר גדולים עכ"ז השגתם שהם נבראים וא"כ צ"ל התגלות או"א"ס שפע אצ"י ג"כ כמה יתגלה להנבראים ויוכלו קודם כי כשיהי' התגלות פשוט יבטלו במציאות או"א"ס לכן סוף עולם אצ"י קודם התגלות השפע צ"ל מדות חו"ג ות"ת המכריע בכדי שעי"ז יושפע למטה לנבראים השגה לפי ערכם עכ"פ ע"י ז"א נגמר השפעת השפע למטה ע"י

יסוד לכן ז"א הוא בחי' מים יורדים ומתפשטין ממקום גבוה למקום נמוך למטה מנבראים, ומכל הנ"ל מובן למשכיל אחרי שז"נ הם אש ומים איך יוכלו להתחבר יחד ולהיות לאחדים יחוד ז"נ לכן יש חופה על שניהם היינו ת"ת דאימא נעשה כתר לז"א ונוק' בחי' כתר היינו כותרו' שמקיף ז"נ יחד ומקיפם בהשוואה אחת ועי"ז יוכל להיות יחד ז"נ וכענין שאמרו עושה שלום במרומיו היינו שר של אש ושר של מים נעשה שלום ביניהם אף שהם שני הפכים חו"ג רק ע"י התגלות הקב"ה התגלות אור גבוה אשר הם שניהם נבטלים לפני עי"ז ממילא כשיובטלו מערכם ומדותם נעשו לאחדים שלום ביניהם באין מנגד זל"ז כמו"כ ע"י התגלות ת"ת דאימא שהוא דבר גבוה והתגלות יותר ומקיף וכותרת עליהם יחד עי"ז מכריע ביניהם אשר נעשו לאחדים יחוד ז"נ. ולהבין ענין ת"ת דאימא עד"מ כמו שיש מדות הגלויות בלב אהבה ויראה והתפארת בודאי קודם התגלותם בלב הם במדות שבשכל היינו ע"י שמתבונן באיזה דבר איך שהוא טוב ונחמד נתעורר בשכלו המדה קודם התפשטותה בלב, כמו"כ בעבודה המדה שבלב ישחנה לפעמים שאין בהתגלות לבו משא"כ במוחו כשמתבונן בתפלה בגדולת א"ס ב"ה אזי המדות שבשכל מחייבים להיות משתוקק ותאב לה' לבדו דאף שעדיין אין נמשך האהבה בלב והן המה השרש להמדות שבא אח"כ ללב בהתגלות ושם במוח הן נכללים וכמו"כ יש במוחין חג"ת דהיינו מדות תפארת הכלול מחו"ג לכן ת"ת דאימא נעשה חופה כותרת ומקיף לז"נ יחד ומחבר אותם כי בת"ת דאימא הכולל שניהם שם גם יחד הם אינם בערך מה ונבטלים כי הוא מקיף שניהם בהשוואה יחד ונעשה זיווג ז"נ. והנה כמו"כ למעלה מעלה או"א אבא מקור החסדים ואימא מקור הגבורות ועליהם יש מקיף הכללי המחברן גם יחד והחופה עליהם היינו כתר עליון דאצי' מל' דאי"ק וזהו חופה שעל כבוד עליון דהיינו כמו שבת"ת דאימא חופה על ז"נ וכמ"ש בכל סדרי בראשית וכל יצר מחשבו' לבו כו' ומחמת זה הי' הסברא לחיוב ואח"כ בסדר נח ויאמר ה' וכו' לא אוסיף עוד כו' כי יצר לב האדם כו' מאותו טעם בעצמו נתהפך אדרבה ליכות וזהו הכל מחמת כי במקורן ושרשן קודם שבא המדה לידי התגלות אל לבו לכל אשר יחפרץ יטנו אם ליכות או לחוב יש בשכל טעם לזה לכן נק' ת"ת דאימא חופה שחופה ומקיף המדות יחד ונבטלים שם הכל בהשוואה יחד כשבא התגלות אור ת"ת דאימא כו' כמו"כ יש חופה על כבוד עליון או"א מל' דאי"ק אשר מקיף וכוללם יחד ושם הם אין בערך דבר מה רק הארה וזיו בעלמא. והנה ידוע כי אית רצון ואית רצון, רצון התחתון היינו הנולד מן השכל מחמת שמשכיל בשכלו יופי הדבר של אותו הדבר לכן רוצה בזה זהו רצון התחתון אכן אית רצון העליון כענין שאמרו שתוק כך עלה במח' ואין יכול להשיב לו טעם עי"ז זו תורה וכו' רק רצונו הוא כך בלי טעם זהו רצי"ע כי רצון התחתון אדרבא הוא עי" טעם שרואה בשכלו טעם הדבר לכן רוצה בזה והי' יכול להשיב טעם הדבר רק מה שאמר לו שתוק הוא מחמת כי רצון הוא כך רצון שלמעלה מן השכל לכן לא הי' יכול להגיד לו הטעם כי הרצון הוא גבוה הרבה ואין יכול להשתלשל ולבא לידי גילוי בשכל. אכן אי"כ הוא ח"ו יראה כעקשות שרוצה אף נגד השכל רק ידוע כי יש מוחין סתימאין הכוונה לזה שנק'

סתימאה כי בודאי יש טעם ע"ז הרצון העליון שרוצה כך רק הטעם הוא נשגב ונעלה גבוה שאין יכול להשתלשל ולבא לידי גילוי לזולתו רק כמוס ונעלם לו לבדו הוא לכן נק' מוחא היינו שכל גבוה רק סתימאה מכל נעלם לכן אמר לו שתוק בחי' שתיקה כך עלה במח' שהוא בחי' חכ' וטעם עליון שאין יכול להשיג לזולתו ולזולתו נראה כי הוא רק רצון בלבד בלי שום טעם ורק לו לבדו טעמו ונימוקו עמו ושם שורה התענוג מן הדבר ההוא תענוג עליון וזהו בחי' עתיק כי התענוג של הדבר נעתיק מכל רק במהותו ועצמותו יש התענוג מן הדבר ההוא ונגד זולתו נק' רצון העליון היינו רצון בלי טעם גלוי רק כך עלה במח' לכן יש בבחי' כתר ב' בחינות הללו היינו בחי' עתיק אשר משם הוא טעמו ונימוקו עמו ובחי' השני' הרצון הגלוי לזולתו אשר נחשב לרצון בעלמא בלי שום טעם ונק' גלגלתא דמחפאי על מוחא כי הרצון הנ"ל הוא למעלה מן השכל ומחפאי על מוחא כי רצון התחתון היינו ת"ת דאימא כתר לז"א היינו הרצון שנולד לו מחמת השכל רצונו כך וגלגלתא דחפאי על מוחא היינו רצון שלמעלה מן השכל וברצון יש טעם כמוס הנק' מוחא סתימאה כנ"ל והתורה נגלה הוא בחי' רצון המתגלה הנ"ל וכמ"ש בזהר דתרי"ג מצות נמשכים מן תרי"ג ארחין וזהו בעטרה שעטרה לו אמו כי הרצון הנ"ל נק' עטרה וכתר הנעשה מן אבנים טובים והם דומם ואעפ"כ יש בהם יופי הדר אשר מאיר בה אור מהודר ונעלם והוא כמשל הרצון הנ"ל שהוא רק בחי' חיצוניות של מוחא סתימאה הנעלם בפני' של הרצון וכמו"כ התורה הנגלה אין בה טעם גלוי ומספיק לנו על כל המצות רק דרך דרש בלבד כי שרשה הוא רק מחיצוניות שנגלה לנו כעת רצון בלי טעם גלוי רק שתוק וכו' אבל לעתיד איתא שיוותן לנו תורה חדשה הכוונה ע"ד כמ"ש ברש"י ע"פ ישקני מנשיקות פיהו שיתגלה לנו טעמי התורה הפנימי' היינו המוחא סתימאה יבא בהתגלות הטעם והעונג של הרצון אז תתענג על הוי' שהתענוג גבוה מהוי' וכעת הוא בעלם ונסתר מאתנו אז כשיתגלה הטעם והתענוג מוחא סתימאה יהי' התענוג על הוי'. וזהו ג"כ שרש ענין אירוסין ונישואין כי במ"ת הי' רק בחי' אירוסין אשר אשה מקבלת רק טבעת קדושין העגול אבל לעתיד יהי' בחי' נישואין כי בועליך עושיך שהאשה נקנה בביאה וטיפה נמשכת ממוח האב מפנימי' היינו שלעתיד יהי' התגלות בחי' פנימי' מוחא סתימאה והתענוג יבא בהתגלות נגלות לנו לכן אז נק' נישואין ע"י ביאה בועליך עושיך וכו' והטעם לזה שההתגלות הנ"ל יהי' דוקא לעתיד כי ידוע דשרש המצות הם רק לברר מעשי' הטוב דנוגה במ"ע והמל"ת להפריד הרע כי בכל דבר ובכל נפש ישראל יש טו"ר אשר ע"י נפילת רפ"ח ניצוצין אשר נתערבו ברע צריך ע"י המ"ע ול"ת להפרידם ולבררם ולאחר הבירור אזי הם גדולים וגבוהים הרבה כי שרשם מתהו אשר נעלה במדריגה יותר מן התיקון אחר הבירור ולבעבור זה המאכל מחי' את האדם כי שרש המאכל אף שלע"ע כשנפלו ונתערבו ברע אכן שרשם הם מתהו ולכן כשאדם אוכלן ומברר הטוב ומגרש הרע והפסולת לחוץ אזי אחר הבירור הטוב מן המאכל אזי אדרבה הם מחי' את האדם ומוסיפים לו כח וחיות בנפש כי אחר הבירור ועלייתם למקורן הם במדריגה יותר גבוה מן תהו שקדמה

לתיקון תוהו שם ס"ג ותיקון שם מ"ה. והנה לע"ע קודם שנברר עדיין הניצוצות שנפלו עדיין אין בהתגלות התענוג כי הם מעורבים טורר אכן אחר הבירור שישבו למדריגתם הקודמת או יהי' גמר וסוף מעשה אשר במח' הי' תחלה ולא יהי' שום הסתרה מרע או ממילא יהי' נגלה התענוג מאור וזיו העליון ודוקא מן דברים תחתונים שכעת, אשת חיל עט"ב יהי' אור מאיר טוב טעם ודעת הגנוז ונעלם מוחא סתימאה שכעת הוא בחינת דומם ויהי' האור או בהתגלות ויהי' תהו במדרגה יותר גבוה מן התיקון כי גם תיקון יהי' או אבל תהו יהי' האור יותר גבוה אחר הבירור לכן בשבע ברכות או' משמח חתן עם הכלה גם או' משמח חתן וכלה כי לע"ע הכלה מקבלת מהחתן אבל לעתיד יהי' שוין בקומתן כתר א' לשניהם כמו שהי' קודם הקטרוג וזהו קול חתן וקול כלה כי לעתיד יהי' לכלה קול כי קול הוא המשכה והתגלות כמו קול גשמי שנמשך ונתגלה מהבל הלב לקנה ולעתיד כשיהי' א"ח עט"ב אזי יהי' להכלה קול המשכה והתגלות. וזהו ביום הוא יצאו מים חיים מירושלים בחי' מל' חציים אל הים הקדמוני שהמל' תהי' עטרת ומשפיע לבעלה גבוה מן התיקון רק מחמת כי גם בחי' התיקון לא יתבטל לכן קול חתן וקול כלה שלשניהם יהי' קול המשכה והתגלות ב' המאורות הגדולים אחר הבירור.

והנה מו"ס הוא מקור כל הבירורים בחכ' אתברירו שרשה מן מ"ס הנעלם ואחר שיתבררו או יהי' התגלות מו"ס תענוג עליון תכלית השלימות ואז יהי' התגלות פנימי' טעמי חזרה ישקני מנשיקות פיהו לכן לע"ע שאין להכלה קול צלותא בלחש ועתה בחי' דבור בטל לגבי מח' ומדות אשה טפלה לגבי בעלה אבל לעתיד כשיתגלה אחר הבירור מו"ס טוב טעם ודעת או יהי' להכלה קול גדול ולא יספ' שמ"ע בקול רם ויהי' המל' עיקר אשת חיל עטרת בעלה כנודע שבבחי' או"ח מל' כתר יסוד חכ' וכו' וד"ל.

ליאדי בחודש אייר תקס"ו.

זהר במדבר דכ"ב ע"א ר"א שאל לר"ש אבוי סימנא כו'. כעין סחרא דמדבחא ובא לו לקרן דרומית וכו', פי' סדר העבודה צ"ל מתחלה דרך דרום שהוא ימין אהבה ואחר כך מזרחית בחי' ביטול כי אתה אבינו א"ל הא לא יכול כו' א"ל בא לו לקרן אמינא וכו' והא ידעת רזא דקרן כו' המכוון מזה כי ר' אלעזר אמר והא לא יכיל כי ההתחלה צריך להיות על ידי בחי' מל' יראה בזאת יבא אהרן ואם כן מדוע אמר לו כעין כו' דרומית שהוא בחי' אהבה בתחלה על זה השיב בא לו לקרן אמינא כי האמת הוא כי התחלה צריך לבא לקרן וקרן הוא בחי' מל' יראה. ויש על זה ב' טעמים שבמל' נק' קרן א' שמהקרן נמשך קול: כו', ב' כי קרן הוא זוויות היינו שני כתלים המתחברים יחד או נק' הזוויות שבהם קרן ובלא חיבורם יחד אין שום זוויות בכל א' מהם גם בחיבורם יחד לא ניתוסף שום דבר

ואף על פי כן נולד מזה זוויות נמצא הקרן לית לה מגרמה כלום רק ממילא מהתחברות הדבר נולד הקרן והקרן הוא המחברן שניהם יחד כך בחי' מל' לית לה מגרמה כלום זולת מה שהיא סיום אצ"י ועתיק לבריאה כידוע דמל' דאצ"י נעשה עתיק לבריאה. וכמו מלכות גשמי אשר הוא בעצמו דבר גבוה רם ונשא והוא במדת מלכותו מחובר לעמו דהיינו בזה שנק' מלך עליהם כי אין מלך בלא עם בזה הוא מחובר באחדות לעמו כמו"כ כל בחי' מל' נעשה רק מט' מלכיות דז"א וסיומם כי התהוותה הוא כך כתר שבמל' כשצריכה לחזור פנים בפנים נעשה נקודה תחת יסוד ונעשה עשר ספירות שבמל' מט' מלכיות דז"א ד"מ מלכות דחכ' דז"א נעשה מזה חכ' שבמל' מל' דבינה דז"א נעשה בינה שבמל' כו' ולכן יכולה לחבר חסד וגבורה אש ומים שהם שני הפכים כי כל ספי' מל' הוא רק מה שנשאר מכל ספי' בחי' תחתונה שבה נקודת מל' כו' ולכן נק' מל' קרן כי לית לה מגרמה כלום רק על ידי ההתחברות נעשה ספי' מל' והיא היא המחברת כנ"ל בקרן זוויות.

לבתר דרומית מזרחית דתמן הוא אילנא דחיי כו' פי' חיי נק' חכ' והחכ' תחיי' ואילנא דחיי הוא ז"א שמקבל מן החכ' ובא לאזדווגא לי' במזרח דאיהו אבא עילאה וכו' היינו כח"ב דחכ' הנק' אבא עילאה ומן החזה ולמטה, נק' ישראל סבא ובג"כ מדרום למזרח כו' מזרח נק' חכ' שבחכ' מקור השמש יסוד דאבא נק' שמש ומזרח השמש גילוי השפעה דאבא אבל מקור והתחלתה שמשם זורח נק' חכ' שבחכמה מזרח ולכן נק' אבא כי הוא התחלה ומקור הזריחה ומזרח דאתקשר בצפון יחודא או"א כי אבא הוא שכל הנעלם בהם המדות ולא ניכר כלל גם בגדר השגה אבל בינה היא השגה בגילוי והוא מקור למדות שבא על ידי השגה ונולד אחר כך מזה על ידי התבוננות בדבר אהוי"ר וכדומה והנה אח"כ כשנתהווה המדות נק' לידה בגילוי אבל כשהם בהתבוננות בשכלו ולא באו עדיין לידי גילוי הם צפונים כמו שמונח בתיבה ומכסה ונק' עיבור וכמ"ש בע"ח דז"נ מתעברים בבטן אימא וזהו וצפונך תמלא בטנם אבל בחכ' אין שייך כלל לומר גם בבחי' עיבור כי שם עדיין הם למעלה מעלה ממהות השגה רק בבחי' ביטול כי עיבור הוא מאחר שכבר הם יש ההשגה בהם רק שהם טמונים ומכוסים בבטן כי לא באו עדיין לידי לידה גילוי דהיינו בבינה לכן על יחוד אבא ואימא א' בזהר מזרח דהיינו אבא אתקשר בצפון דהיינו בינה בגין דהאי אשלים נחלים ומביעין וכו' היינו חסד וגבו' ומה דאתמר צפוני' וכו' ומסטר' דילי' נפיק צפון ודינין כו' אע"ג דאיהו רחמי ויחידה כו' שהרי נאמר אם הבנים שמחה אהוי"ר כגבור' דעתיק הנק' בוצינא דקרדוניתא מתלבש באימא למדוד משחתא קו המדה שיהי' למטה מהלב ת"ק שנה ומחמת זה נעשה מקור להיות מדות ודינין מתערין מינה כי למעלה בבחי' חכמה אין שם מקור לגבורות כלל ולהיות שום דין אף על ההפוך מאחר ששם מהות הביטול ומקור החסדים אין שום דין כלל אף על ההפך אשר אין תופסים מקום כלל ושממית בידיים תתפש וכו' אבל בינה אשר שם הוא השכלה להבין הדבר בהרחבה ומקור לגילוי היש אם כן מתערין מינה דיני' על היפך עמי לא התבונן כמו כן דרך משל מלך

במשפט יעמיד ארץ דינא דמלכותא דינא רפי' על מן שאין שומע בקולו ולכן נק' תכלת דאכיל ושצי כו' אבל ואתם הדביקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום.

וכד' איהי נפקת וצפון נפקת בה כו' כי מבחי' אימא ממנה נולד הגבו' לכן א' צפון נפקת מה שבטן אימא היא מכוסה אח"כ נולד ונפקת ולבחר צפונית מערבית מסטרא דאבא נפיק בן ומסט' דאימא נפיק בת וכו' לכן מאחר שז"א מסט' דאבא לכן בא"א אין שם עדיין שום מקור לבריאה כמו אבא שאין שם עדיין מקור הגילוי אבל בינה היא מקור לגילוי לכן מסטרה נפקת בת שהיא בחי' מל' אף שהוא אצי' ואיהו וגרמוהי חד אבל אעפ"כ היא מקור הבריאה ובג"כ צפונית מערבית ודא הוא קרן דבקדמיתא דהשתא אתקשר בצפון סתם וכו' היינו ג"כ בחי' יראה רק הקרן שבקדמיתא הוא קעומ"ש התחלת הדבר בחי' כתר מל' בלבד אבל השתא הוא מבחי' פחד יצחק שנעשה ונגמר הדבר ומה שמעיקרא נק' רק קרן קעומ"ש בלבד נעשה כעת כותל מערב כותל שלם מאחר שכבר נגמר היראה כי מל' בנינה מן הגבורות וזהו מן י' שבשם הוי' נעשה אחר כך ו' היינו מסט' דאבא נפיק בן ומסטרא דאימא נפיק בת היינו מן ה' דאיהו בינה נעשה ה' שני בחי' מל' כמו"כ בינה נק' צפונית שמשם נובע הצפון כמו שמבואר לעיל כד איהו נפקת צפון נפקת וכו' כי בינה היא מקור הגבורות שנובע משם ואחר כך כשנפקת נעשה צפון כותל גמור לבתר בעי לקשרא לי' בדרום תמן קשורי דכולא כו' היינו מתחלה קעומ"ש ואח"כ אהבה כו' קרן דרומית ואח"כ נגמר היראה כותל גמור אמנם היראה אינו אלא סו"מ אבל לעבוד את ה' בי"ע וחסד א"ל כל היום הוא מאהבה לזאת מתקשרת אחר כך בדרום ולכן לא נתנה תורה למלאכים אשר בקשו תנה הודך על השמים כי אצלם יש רק ביטול אבל לעבוד את ה' צריך להיות יראה ואהבה. אשתכח האי קרן ג' זמנים וכו' פעם א' קרן דבקדמיתא אח"ז צפונית מערבית ואחר כך מערבית דרומית כי קודם התגלות הפר- צוף הי' רק גקודה כתר שבמל' ואז נק' קרן ואחר כך צפונית מערבית פרצוף שלם והיינו מעיקרא לקבל לי' בר נש ולבחר לקשרא לי' בתרין דרועי' וכו' היינו חסד וגבו' ואז נגמרה בחי' מל' פרצוף שלם, וגם בדיבור רואין שצ"ל חו"ג כי בלי חסדים בחי' מים לא הי' יכול להשמיע קולו מחמת היבישות התגברות בחי' האש וכן צ"ל גם בחי' המים היינו חסדים ולא תחברא בגופו כו' היינו ת"ת כי ח"ס הוא רק חסדים עץ הכל וגבורות להיפך הכל דין ותפארת הוא רחמים על איש ששייך לרחם עליו וכך אמר מורי פנה לכבש כבשי דרחמנא הוא ענין דרך כבושה בהי' הצנע לכת ולבטש עצמו ופנה לסובב כ"ע בחי' קעומ"ש שהוא א"מ כו' וד"ל.

ענין ספירה הוא המשכת מוחין למדות וכל מדה כלול מו' לכן הם מ"ט יום ובשבועות נתגלה שער הנו"ן ממילא. ולהבין זה ד"מ מבשרי אחזה יש בני אדם שטבעם גומלי חסדים דרכם להטיב אינם מבחינים בין טוב לרע ומטיבים לכל בלי שום הפרש מחמת מדותם כי טוב הוא אכן כשמתבונן הטיב בזה ונתגלה ונמשך השכל במדות אוי משלם לרשע רע כגמול ידיו דאף שמדתו להטיב אך מחמת כי המוח שליט על מדותיו מהפך טבעו לעשות רע לאיש רע כמו כן אכזרי שטבעו להרע מחמת התבוננות בשכלו נתהפך מדותיו להטיב ולעשות חסד כי כשמאיר הארה משכלו במדותיו המוח שליט על הלב לכל אשר יחפוץ יטנו. והנה אצל השי"ת יש עוד בחי' אחרת היינו אם יחטא מה יפעל לך ואם רבו פשעיך מה יעשה לך אשר לגבי עצמות המאציל אין שייך כלל שום שינוי והתפעלות ושממית בידיים תחפש והיא בהיכלי מלך כי אין תופסים מקום כלל שיהי' שייך ויחיל בחי' על שום דבר וכולא ממש כלא חשיבי קמי'. והנה נמצא ענינים שונים היינו כי כתי' ה' איש מלחמה ובגמרא איתא שבשעת מ"ת נדמה כזקן שנתלבנו שערותיו והיינו חסדים גמורים טוב ומטיב לרעים ולטובים כי זה תלוי הכל איך הי' התגלות כי בשעת מ"ת התגלות רצונו בחי' תר"ך עמודי אור תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן בחי' כתר חסד דעתיק או נדמה כזקן שנתלבנו שערותיו טוב לכל חסד פשוט וכשיש התגלות הנ"ל התגלות עצמות המאציל או הוא אם יחטא מה יפעל לך וכו' שממית בידיים וכו' ואתה הוא עד שלא נברא"ע ואתה הוא משנברא"ע בלי שום שינוי כלל והנה כשנמשך התגלות הנ"ל מעצמות המאציל או התחלת הגילוי הוא בבחי' עתיק בג"ר ועל ידם נמשך התגלות הנ"ל למדות ולכן איתא לית שמאלא בהאי ע"ק ואין שם שום מקור על בחי' דין כלל רק הכל חסד וכחשיכה כאורה שאין תופסים מקום כלל וזהו המכוון להמשיך בספרה"ע גילוי חסדים מעצמות המאציל בו' מדות חסד פשוט מעצומ"ה ואפ"כ נק' בספרים המשכת מוחין למדות כי התגלות הנ"ל נמשך ע"י ג' ראשונות למדות כו'. והנה כתי' מכון לשבתך פעלת ה' כי איך יכולין כלי המדות לקבל אור התגלות מעצמות המאציל אך כי איתא אור החסד בכלי הגבורה ואור הגבורה בכלי החסד כי כלים דאצ"י יכולין לקבל אור היפך כלי שלהם כך נאצלו הכלים בתחלה מאתו ית' שיוכלו לקבל גם היפך מהכלי שלהם ומחמת כי מתחלה נאצלו כך לכן יכלו לקבל גם כן המשכת אור התגלות מעצמות המאציל וזהו מכון לשבתך פעלת ה' היינו אשר ה' פעל בתחלה הכלים באופן כזה בכדי שיהי' לו מכון לשבתך שיוכלו הכלים לקבל התגלות אור עצמות המאציל אף שהכלים הם כלים מדות דאצ"י אך מחמת שמתחלה נאצלו כך שיכולין לקבל גם אור הפך הכלי שלהם לכן הם מכון לשבת שם אור הוי' בעצמו. ולכן כשממשיכים בספה"ע התגלות הנ"ל מעצמותו ומהותו ונמשך דרך מוחין למדות אוי נעשה יחוד ושמחה התגלות אור מעצמותו חסדים פשוטים ורחמים רבים בכלי' מדות דאצ"י והיחוד הנ"ל נק' א"ל הוי' מספרו ג"ו, לכן אוי היום יום כי יום עם הכולל מספרו גם כן ג"ו וממשיכין הכל לעומר שהוא בחי'

מל' בוי' שבועות הנ"ל נגד ז' מדות וכל א' כלול מו' ובשבועו' נתגלה ממילא שער הנ' וכו'. והנה איתא בזהר פ' פנחס דרנ"ד ע"א חמשה אינון ששה אינון שבעה אינון המכוון בזה כי י' עצם המדות הם רק חמשה חג"ת נו"ה ובח' יסוד היינו בחי' שפע המשפיע לחוץ ואז הם ששה ועטרת היסוד היינו גילוי השפעה או הם שבעה אבל המדות בעצם הם רק חמשה. וזהו בינה עד הוד אתפשטת כי עצם המדות הם עד הוד לכן מבינה שהיא אם הבנים אתפשטת עד הוד הודי' שמודה על הדבר שכך הוא על פי התבוננות שמבין בשכלו אבל יסוד אבא ארוך מתפשט עד למטה לבחי' מל' איהו ברוך איהו ברכה כי חכ' בחי' ראי' חכם הרואה את הנולד מזה נתהווה ביטול עצמותו מחמת שרואה שכך הוא ראי' ממש וזהו ראי' מקרוב שמיעה מרחוק. ובזה יובן ענין ל"ג בעומר אשר פסקו למות תלמידי ר"ע כי כפי שמבואר לעיל שכונתינו והתגלות הנעשה בספה"ע להמשיך התגלות אור מעצמות המאציל על ידי מוחין למדות ועצם המדות הם חמשה לכן בל"ג בעומר שהוא יום חמישי לשבוע חמישי ונמשך התגלות להוד שבהוד נחשב כאלו כבר נשלמה התגלות החסדים אחרי שהגיע ההמשכה למדה אחרונה שבה' מדות היינו הוד שבהוד ולכן פסקו הדינים ופסקו למות תלמידי דר"ע.

להבין איך הוא אור החסד בכלי הגבורה גם להיפך רואין אנו הדם הוא חמימות ומחממין ומחייין את האדם ובלא דם יתקרר ולא יחי' וא"כ רואין דאף שהדם הוא בחי' חמימות וגבורות אעפ"כ מחייין את האדם מחמת כי באמת דם הוא בחי' גבורות והסתלקות למעלה מעלה אכן כשנמשך ומשפיע למטה וכשנתקרר החיות אזי אדרבה הוא מחי' את האדם וא"כ אור החסדים המחיי' הוא בכלי גבורות בבחי' דם בחי' אש וגבורה והם המה המחממין ומחייין את האדם כמו כן להיפך מים הם כלי חסדים שיורדין ומתפשטין ממקום גבוה למקום נמוך מטה ובעצמם הם קרים ועל ידי זה נלקח החיות ואם כן אור הגבורה בכלי החסד ובשם המגיד נ"ע אור הגבורה בכלי החסד כי כל השפעה אף שלהמקבלים הוא חסדים אכן על עצם ההשפעה שירדה ונשתלשלה למטה הוא בחי' גבורות וצמצומים שנשתלשל ממקום גבוה ונתצמצם לירד מטה מטה וכמו שאיתא בגמרא למה נק' גבורות גשמים שיורדים בגבורה היינו כנ"ל כי אף שלמטה ע"י הגשם יושפע חסד וטוב אכן אין באפשרי להשתלשל למטה עד שיתצמצם בצמצומים רבים וכמו שאיתא אלו ירדו שנים טיפים מנקב א' וכו' וכמ"ש נותן דרך לחזו קולות איוב וכו' כי לקבל השפעה צריך ההשפעה מקודם להתצמצם בצמצומים מיעוט אחר מיעוט ואז יוכלו למטה לקבלם ובלא זה אינו יכול לקבל רוב טובה כמ"כ יש למטה גם כן באדם דרך משל אב המכה את בנו מאהבתו אליו זהו אור החסד בכלי הגבו' אך שאין יכול למצוא כל הפרטות למטה וכל זה אין סתירה מה שאיתא כי עצם האור אין שייך כלל לומר עליו שהוא נוטה לחסד יותר מגבורה רק אחר שבא האור בכלי או לפי מה שנשתלשל הכלי נק' בשם חסד או גבורות כי באמת כך הוא בשרש ומקור השפע שנשפע משם האור אז הוא אור פשוט ואין נק' כלל בשם חסד וגבורה רק אחר התפשטותו אז נוטה לחסד יותר

מגבורה ד"מ או להיפך מאחר שבא האור בכלי או נגמר השפעה ונקראת בשם ואם כן שייך לומר אור החסד בכלי וכו' כי אחר התפשטותה או נוטה לאיזה מדה יותר ממדה אחרת שייך לומר עליו אור החסד כו' ודל.

ה' תמוז תקע"א שקלאב

פזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד. הענין הוא מעלת נתינת הצדקה וגמ"ח אשר עומדת לעד יותר מכל אהוי"ר ודביקות וכמה שכתוב גופין תקינת לון ואתקריאת בתיקונא דא חסד כו', הענין הוא כי נגד א"ס גם אצילות בכלל צריך להיות מקודם צמצום ומקו"פ ואחר כך על ידי דילוג נתגלה הארת קו"ח כי עצמותו סוכ"ע אף לאצילות לא הי' יכול לבוא שום התגלות אורו על ידי השתלשלות עו"ע אשר עצמותו ואורו הוא א"ס ממש ולא שייך שום עשר ספירות ולבעבור זה נק' כל האצו' רק בשם אפיקת עשר תיקונין גם בחי' גופין תקינת לון אשר הם כלים להשראת אוא"ס ב"ה על ידי דילוג אחר ההסתר וצמצום עצמותו או ע"י דילוג נתגלה האר' קו"ח בע"ס דאצו' וע"י אהבה ודביקות מישראל ניתוספו אורו באצילות אבל מכל מקום השראת אוא"ס הוא בעשר ספירות דאצילות אשר הם בחי' כלים וגוף נגד אוא"ס ב"ה השורה בתוכם ולא זהו כוונת וראשי' עלה ברצונו הטוב להטיב לברואיו שיהי' התגלות אורו וחיוו למטה ממש שיהי' חסד דרועא ימינא למטה בעולם עשי' ממש והי' הגוף ודרועא ימינא הי' כלי למטה ג"כ בעולם העשי' להשראת אורו א"ס ודבר זה לא יבא אף על ידי התפשטות הגשמי' וכל הדביקות שיהי' לא יבא לידי התגלות כזה ע"י אתעדל"ת ואהוי"ר והנשמה קודם בואה לגוף הי' גם כן דבוק והאופנים וחיות מתגשאים וכו' ומה שבאה התגלות והוספות אורות באצו' לבד אין נגמר כוונת המחשבה וטובו שעלה ברצונו להטיב לברואיו דווקא ובאצו' בלא זה איהו וגרמוהי חד אכן על ידי חסד וצדקה בארץ פזר נתן לאביונים על ידי שמשפיע ומחי' למאן דלית לי' מגרמי' ע"י גורם שיומשך וישרה אוא"ס למטה ממש ויהי' חסד דרועא ימינא בעולם עשי' ממש כי להיות תחה"מ שיקום הגוף מהקבר ויחי' צ"ל התגלות למטה ממש לכן נאמר על זה צדקתו עומדת לעד כי הצדקה שעושים ישראל עומדת בפ"ע עד לעתיד ואו יבא בהתגלות על ידי הפיזור שנתן לאביונים יהי' גם כן למטה חסד דרועא ימינא בגוף גשמי החסד אלקי' יהי' דרועא ימינא גם למטה ולא כמו שהוא עד התחי' שיש התגלות אלקות בע"ס דאלקי' דעשי' וזהו אף בלי מעשה התחתונים אכן שיהי' חסד דרועא ימינא בהתגלות ממש בעולם עשי' זהו א"א להיות בלעדינו על ידי צדקה וגמ"ח שעושים להחיות למאן דלית ליה מגרמיה ממשיכים למטה בעולם עשי' התגלות אלקות ממש כו' וזהו עומדת לעד כהיום עומדת עד לעתיד שיבא בהתגלות הצדקה וחסד וזהו סוף מעשה במחית עלה ברצונו הטוב להטיב לברואיו ממש למטה ממש וזהו זרעו

לכם לצדקה בעת שעושי' הצדקה הוא רק כמו זריעה בארץ שאין בה ההתגלות עד לעתיד או יהי' קצרו לכם לפי חסד כמו בשעת קצירה בא הטוב בהתגלות כן יהי' לעתיד יבא החסד בהתגלות ממש בעולם העשי' ישכון ויהי' הגוף כלי לאוא"ס והתהלכתי בתוכם כו' וד"ל. וע' בזהר בהעלותך ושם נת' ענין קרנו תרום כו' וע' לעיל במאמר דקרן.

ביאור ע"פ מים רבים דלקמן

ביאור הענין איך תפלת בעל עסק יכול להיות הגבה למעלה מעלה כי
הנה הנשמה ירדה ונתלבשה בגוף שעוסק בענינים גשמיים סרדת הפרנסה וכדומה למה הי' ירידה כ"כ באמת היא ירידה צורך עלי', וזהו המכוון מפסוק בשיר השירים רשפי' רשפי אש שלהבת י"ה מים רבים לא יוכלו לכבות וכו' היינו הנשמה שהיא רשפי אש וכו' כי אדרבה אח"כ נתעלה יותר ממה שהי' מקודם וכמאמר במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים א"י לעמוד שם וכו', והטעם הוא מפני שהדברים גשמיים שרשם מבחי' תהו ולכן הוא מוזן ומחי' את האדם וניתוסף בו דעת וכמאמר אנא לא צלילא דעתאי עד דלא אכילנא בישראל דתורא לכן אחרי ירדת הנשמה בגוף שעוסק וכו' ואחר כך היא שבה ומבררת כי אחר כך כשמתפלל לה' לבדו אז נתבררו הניצוצי' שנפלו בשבה"כ מעולם התהו ונתעלים ונתבררים ואז במקום שבעלי תשובה עומדים שם צדיקים גמורים וכו' כי עולם התהו יותר גבוה לפני מלוך לפני מלך לבניי רק שנפלו בשבה"כ ואחר כך כשנתעלים או צד"ג א"י לעמוד. והענין כי איתא מתחלה עלה במחשבה לברוא במדת הדין ראה שאין העולם מתקיים שיתף וכו' ואין הפשט מדה"ד כפשוטו על פי דעת העולם וכו' כי הלא בחי' גבורה היא ממדותיו ית' לך ה' הגדולה והגבורה ע"ס המשפיעים כל החיות למטה גם הדם הוא הנפש ודם הוא בחי' גבורות והוא עיקר חיות הנפש רק ענין מדת הדין הוא שמתחלה הי' המשכות גילוי אורות בתגבורת וריבוי אור בכל ספי' בתגבורת השפע ולכן הם נק' בחי' מלוכה הכל וממילא מאחר שבא בתגבורות יש מקום שאין ראוי לקבלם משא"כ בחי' חסד כשבא השפעה בקרירי' יכול לקבלם אף שאין ראוי ולכן כשבא השפעה בתגבורות גילוי אורות הי' הכלים קטן מהכיל גם מחמת שהי' המדה בתגבורות לא הי' יכול ליכלל דבר והיפוכו יחד מאחר שכל מדה הי' ברבוי אור התגלות מדה הֵיא לכן הי' כל מדה בפ"ע, ראה שאין העולם מתקיים כי באמת צריך להנהגת העולמות התכללות המדות זב"ו שיתף מדה"ר והיינו עולם התיקון שבא השפעה בבחי' קרירות במיעוט האור וריבוי הכלי ואז נעשה בחי' קוין התכללות המדות זב"ו חסד וגבורה וכו' כמארז"ל עשרה דורות מאדם כו', עשרה דורות מנח עד אברהם כמה ארך אפים לפניו וכמ"ש בבנין בהמ"ק כשאמר שלמה שיר השירים הי' חזוה וכו' ומלא כבוד ה' בית משכן הענין וכו' ואעפ"כ נאמר כי על אפי וכו' הי'

העיר מיום הווסדה כו' מן מה שלקח בת פרעה א"כ הי' ב' הפכים יחד בעת ובזמן והיינו אחר ששיתף מדה"ר ונעשה עולם התיקון יכול להיות הכל יחד גם התכללות המדות זבי"ו מאחר שאין המדה והתגלותה הולך ברבוי ובתגבורת האש ואם כן ממילא הכלי יכלה להכיל וזהו נק' ריבוי הכלים שהכלי גדול ויכול לקבל האור שהולך בקרירות בחי' חסד. והנה נשמת האדם הוא מבחי' אצ"י עולם התיקון ולכן נשמה כלולה מכל המדות כמבואר בתניא אכן מלאכים שרשם מעולם התהו ולכן מחנה מיכאל רק בחי' אהבה מחנה גבריאל וכו' כל מלאך אין לו רק בחי' אחת או אהבה או יראה בלי התכללות כי שרשם מעולם התהו בחי' אחת לבדו שר של מים שר של אש ומהם נמשכים פני אר"י אל הימין ופני שור מהשמאל אשר מהם נמשך למטה חיות משמרי האופנים לבהמות חיות ועופות אכן מקורם של נה"ב וכו' מעולם התהו לזה כתיב על האדם אחר וקדם צרתני שמצד התיקון בהשתלשלות בחי' אדם יותר גבוה כי בחי' בהמה נפלה למטה מאד משא"כ במקורם ושרשם נה"ב היא מעולם התהו במדרגה גבוה לפני מלוך מלך כו' ולכן בחי' בעלי תשובה בחילא יתיר בכל מאדך בלי גבול למעלה מהכלי שבא בהתגברות יותר כי אחרי שנברר הניצוצי' שנפלו בשה"כ על ידי שצעק לבו אל ה' דוקא אחרי עסקו בענינים גשמיים ובהמיו' אז יתרון האור מן החשך כי אחרי שובו אל ה' אז גם הבהמיות עסקו ומאכלו שאכל עי"ז יש לו כח לעבוד את ה' גם מחמת התבוננות ובחושך אשר הוא שם אז נתעלה הכל למקורם ושרשם שבעולם התהו לפני מלוך מלך וכמו שאנו רואים בחוש שכח הבהמה יותר מן כח האדם הכל מחמת כי שרש תבהמות מן לפני מלוך עולם התהו שם הכל בכח תגבורת יותר רק למטה בהשתלשלות עולם התיקון גבוה כי בהמיות נפלו בשבה"כ הם למטה מטה, אך אחר כך על ידי התבוננות בתפלה איך שטרוד כל היום בפרנסות מזון מזונו שחיותם הוא מבחי' מולא כמארז"ל אין לך עשב וכו' ונמשך מבחי' ע"ש אשר הם מקבלים משמרי אופנים והאופנים מקבלים מבחי' מלכותך מכ"ע אבל לגבי מהר"ע אין ערך שהכל הוא רק זיו והארה בלבד ששם התענוג עצמי וכמ"ש הודו על ארץ ושמים וירם קרן לעמו לבני ישראל עם קרובו כי ארץ ושמים הוא רק זיו והוד אבל בני ישראל עם קרובו בחי' מהותו ועצמותו מזה תתלהב נפשו מן החושך אשר הוא שם ביתרון האור ובהתגברות בחילא יתיר לדבקה בו ית' ועמך לא חפצתי כו'.

וזוהו ברוך וכו' מלך העולם אשר וכו' כי ממלא וסובב הכל הוא בחי' מלך מלכותו בכל משלה הארה וזיו כו' אבל אשר הוא לשון תענוג כמ"ש באשרי כי אשרוני בנות כו' דהיינו להשיג ולהגיע לעונג העליון ישראל עם קרובו למהותו ועצמותו קדשנו במצותיו כי על ידי המצות ממשיכין מעונג העליון תלית וציצית וכדומה וזהו כי מי נח זאת לי כי בחי' אריכות הגלות ושעבוד מלכיות כמו בחי' מי נח כי המבול שהי' אין המכוון להעביר הרשעים הלא ברגע א' היו כאין כמ"ש בפרעה ואולם כו' ותכחד מן הארץ רק הכוונה הי' כדי לטהר העולם כי בתחלה ותמלא הארץ חמס והמשיכו הקליפות ולזה הי' צריך לטהר העולם ע"י מים המטהרין

וירד הגשם גבורות גשמים מעולם התהו שאף כשהם נמשכים למטה מצמיחים זרעים וכו' אבל כשהם יורדים הם יורדים בגבורה מבחי' עולם התהו בהארה רבה ועצומה כי לטהר את הארץ או ה' צריך הארה מעולם התהו למעלה מן התיקון כי השחית וכו' וכאשר ה' התגלות מעולם התהו בהתקרבות אזי ממילא לא ה' יכולין לקבל כי לא היו ראויין. וזהו ויכוסו ההרים נק' עולם התיקון אברהם קראו הר התכללות המדות וכו' אבל כשירד המבול מבחי' עולם התהו גבוה יותר מתיקון ויכוסו ההרים.

והנה עתה בשעבוד מלכיות ואריכות הגלות והעסקי' בענינים גשמיים הכל הם בחי' מי נח מעולם התהו טרדת ומחשבות העוה"ז בכל ו' ימהמ"ע אכן נח הוא בחי' שבת וישבות תרגומו ונח ואין הפי' שבייתה בעצם רק נייחא הוא שבייתה אחר מלחמה כמו ונח בחמשה עשר בו היינו שבייתה אחר מלחמה או נק' נייחא דרוחא לכן וישבות ששבת ביום ה' אחר ששת ימה"ע תרגומו ונברכו בששת ימי המעשה הכל בחי' השפעות ויאמר אלקים יהי אור יהי רקיע כו' ובשבת עליות העולמות דבי"ע לבחי' אצילות בחי' תיקון איהו וחיהי היינו אורות וגרמוהי בחי' כלים הכל חד לך ה' הגדולה והגבורה כו' ובחי' תפלה גם כן נק' שבת שבתפלה גם כן עליות עולמות בירורי רפ"ח ניצוצין אחר כך בשבת נתעלים כל התפלות דחול וזהו ויאמר ה' אל נח בא אתה וכל ביתך אל התיבה תיבה הם מצירופי אותי' כי ע"י תפלה כנ"ל נתעלים על המים. וזהו ותשא את התיבה ותרם וכו' כי אדרבה אחרי שירד המבול והי' התגלות מעולם התהו אבל על ידי התיבה צירופי אותיות התפלה צעק לבו אל ה' יתרון האור מן החושך דוקא כי שרשו גבוה יותר כו' ובחילא יתיר בחי' בעלי תשובה ואז נעשה עליות עולמות אשר שם צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד. היינו בחי' תיקון כי תהו גבוה יותר כו' ואז נתעלה ונברר הכל אחרי אשר התפלל בכת אכילה ושתייה אשר שרשם הכל מעולם התהו כו' וכל עסקיו כו'.

והנה בכל תפלה יש הארה משבת ואח"כ בשבת נתעלים כל התפלות דחול וזהו נח ששוכת ממלאכתו. שבכל ששת ימי המעשה בחי' מל' מברר רפ"ח ניצוצין דבי"ע ורגלי' יורדות כו' ונח בשבת עליות עולמות כו' וזהו שבת תתאה שמתעלים בי"ע בבחי' אצי' למעלה מעלה ולא יצטרך אחר שבת לירד למטה ולהיות חול לברר בחי' מל' עולמות דבי"ע כי אז רוח הטומאה אעביר ויבולע המות לנצח ואשת חיל תהי' עטרת בעלה נקבה תסובב גבר כו' וזהו פ' הפסוק מים רבים. כו' הם טרדות עולם הזה ששרשם מבחי' תהו ונהרות שהם מחשבות הנמשך כמו נהר כי בבחי' תהו יש ג"כ מים ונהרות לא יוכלו לכבות את האהבה שבא אחר כך על ידי התבוננות וצעק לבו אל ה' ונעשה יתרון האור מן החושך כי בא למקורו ושרשו שנתעלים אח"כ רפ"ח ניצוצין שנפלו ונתעלו להיות ועמך לא חפצתי וזהו אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה וכו' כי ביתו הוא בחי' יבנה בית הון ביתו הוא פנימי' היינו טעמי תורה כמ"ש בדעת חרדים

ימלאו כל הון יקר ונעים והוא בחי' התגלות זיו הארה משם לג"ע כו' התגלות טעמי תורה אזי נק' הון ביתו ולהיות התגלות זה צ"ל ע"י ריבוי צמצומים אזי יוכלו להיות נהנין מזיו כו'. באהבה בוח יבוחו לו כי הון ביתו הנ"ל צ"ל ע"י איש בריבוי צמצומים שיוכלו להשיג נהנין מזיו אבל האהבה הנ"ל ועמך לא חפצתי בארץ שלא על מנת לקבל פריס גע"ע כו' רק ועמך למהו"ע אליו ולא למדותיו ואיך יוכלו להמשיך מבחי' מהותו ועצמותו הוא על ידי המצות כי תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן תר"ך עמודי אור בחי' כתר וכמבואר בתניא שכמו שעמוד הוא מלמעלה למטה כמו כן המצות רצון העליון הם מבחי' גולגלתא ממוצע בין מאציל לנאצלים אשר ע"י המצות יכולין להמשיך ולבא הארה התגלות מהות ועצמותו רצונו ית' למטה וכמשל החובק לחבירו מחמת האהבה פנימי' וחכמתו וטובו וכדומה רק מחמת שאין יכול לתפוס אותו כ"א ע"י גופו ואיבריו כמו"כ וימינו תחבקני ע"י המצות רמ"ח אברים דמלכא אשר ממשיכין מהות רצונו ית' למטה שנעשה רצונו ועל ידי המצות יכול לאשתאבא בגופא דמלכא וזהו שאנו אומרים בק"ש שמע וכו' הוי' אלקים יחוד או"א תרין ריעין וכו' הוי' אחד יחוד זו"נ בשכמל"ז יחודת והיו הדברים וכו' מצוה בחי' מצות הוא אנכי בחי' כתר ע"י ודברת בם מצות דיבור בתורה על ידי המצות אליו ולא למדותיו אנכי מי שאנכי למהו"ע וזהו אחות לנו קטנה פי' כתר נק' דודי אבל ע"י המצות כשנתעלה מעלה או נק' אחות לשון איחוי ושיהי' לאחדים ממש כשהי' א"ח ע"ב ואו נק' קטנה כי מבחי' חכ' נק' רבה אמונתך וכמארז"ל אימתי גדול כשהוא בעיר אלקינו היינו בבחי' מל' שיש השפעות והמשכות רבים למטה משא"כ כשיתעלה בחי' מל' להיות מעלה מעלה עט"ב או יהי' נקודא חדא וכידוע שנקודא חדא עליונה כולל כל בחי' התחתונה שהם נראים גדולים וכמ"ש רגלי החיות כנגד כולם שוקי החיות כי למעלה שם נכללים הכל בנקודא חדא במקורו ושרשו ולמטה נעשה מזה המשכות והשפעות התגלות רבות.

ושדים אין לה כי עתה שנמשך למטה מלכותו בכל משלה משפיע למטה בבי"ע אבל למעלה אידי דטריר למבלע שדי' אין לה לא פליט ומשפיע למטה כי טרוד הכל לבלוע אור התגלות א"ס מהו"ע, מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה כי למטה וידבר ה' דבר מלך שלטון בחי' הדיבור פרצוף בפ"ע מנהיג וממשיך לזולתו למטה משא"כ למעלה ידובר בה בחי' נפעל שהדבור אין מדבר לדבר בפ"ע רק בה ואין נמשך למטה ומשפיע לזולתה רק בה כו' וד"ל.

ואכלתם אכול ושבוע וכו' אשר עשה עמכם להפליא. כונת האכילה הנה כל הנק' בשמי לכבודי בראתיו וכו' ויש מלאכים דבריאה גם יצי' כו' המזון של מלאכים הוא מה שנשפע להם כח ועוז עם השגו' אלקו' ית' ונבטלי' נגד השגה הנ"ל תמיד מהשגה התגלות האור הנראה להם מאו"ס זהו מזונם וחיותם ומוה בהשתלשלות על ידי מדריגות בריבוא רבבן ממוצעי' מלאכים שבכל העולמות שעובר השפע ומזון לכל העולמות מקטן

ועד גדול שם הוא שרשם למעלה הוא מזון רוחני התגלות אוא"ס זהו מזונם ובהשתלשלות כו' נעשה למטה מזון גשמי כו'. וזהו שאמרו רז"ל אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל המכה המזל הוא כח רוחני גבוה מעל גבוה שרש הדבר במקור העליון וכענין שאמרו מזלי' חזי הכוונה בזה שאף שאיהו לא חזי ואין יודע מאומה רק מחמת מזלי' שהוא שרשו ומקורו למעלה מעלה מקיף עליון בשרשם שם הוא חזי כי מזל נק' שרש הדבר והתחלתו במקורו שמתחיל להיות נק' מזל לשון יזל מים כמו כן כאן כל דבר הנברא צריך להיות מקור הדבר למעלה מעלה על ידי התגלות אור זיו הארה למטה כו' העליונים במרכבה העליונה מפני שור שבמרכבה נעשה למטה בהשתלשלות ובירידת המדריגת מטה מטה בהמה שוורים ומבחי' פני נשר בהשתלשלות וכו' נעשה העופות על כל פנים כל דבר נברא למטה צ"ל למעלה מעלה מקור הדבר ברוחניות וזהו שמכה אותו על ידי השתלשלות וכו' ואומר לו גדל וכו' כשנתגלה למעלה מעלה איזה מזון רוחני והשפעה למלאכים בהשתלשלות וירידות המדריגות נתגלה ונתגדל למטה והמכוון בירידה זו דהיינו אחר כך אחרי גידולן כשיאכל האדם אותן ששרש נשמות האדם גם כן משם יש נשמות דבריה כו' והם בבחי' פנימי' יותר מן המלאכים וכשיאכל אותם והם מוסיפים בו כח ושכל יותר כי שרש כל הדברים שלמטה הם מלפני מלוך מלך וכו' אלא שירדו על ידי שבה"כ והאדם להיותו מבחי' קו האמצעי מברית מן הקצה וכו' יכול לבררן ולהעלותן וכשיאכל אותם ונכללו בו מעלה אותן לשרשן בבחי' פנימי' שהוא בחי' פני אדם לארבעתן והמאכל גשמי דעתה שרשן מבחי' בהמות וחיות שבמרכבה שהן בחי' מקבלים מאדה"ע, והנה התגלות הנשמות דעתה כ"ז הוא מהתגלות ממכ"ע ששרשו מקו"ח שאחר צמצום אור א"ס אבל לעתיד יהי' התגלות נשמות מסוכ"ע שהוא לפני הקו והנשמות דעתה נגד הנשמות דלעתיד נק' בחי' בהמות וכדאיתא בר"מ שיש נשמות בחי' בהמות וכו'. נמצא שלעתיד יצטרכו הנשמות דעתה ויצטרכו גם הם להעשות מזון להנשמות שיתגלו לעתיד ועי"ז יהי' העלאתן וזה יהי' לזיתן ושור הבר שעתידים הצדיקים לאוכלן היינו שהנשמות דעתה שהם לעתיד יהיה בבחי' בהמות שור הבר ולזיתן והצדיקים יאכלו אותן וזה יהי' סעודות לזיתן ושור הבר כי יתכללו הכל בהתגלות שיהי' אחר כך מסוכ"ע.

וזהו ואכלתם אכול פי' דהיינו מה שהי' עד עתה בבחי' אכול שכבר הי' הם מבררים היינו הנשמות דעתה שהי' בבחי' אדם או ואכלתם אותם שהם יחזרו להיות נתעלין מעלה מעלה עד שיהי' בבחי' מאכל להנשמות שיתגלו לעתיד מבחי' סוכ"ע ונגד הם בחי' בהמות ונעשו מאכל להנשמות הנגיל וזהו והללתם וכו' אשר עשה עמכם להפליא כי לעתיד אחר כל הבירורים והעליות שיתעלו כל הדברים תחתונים נשמות כנ"ל והנשמות על ידי נשמות שיתגלו לעתיד או יהי' אשת חיל עטרת בעלה בחי' אור חוזר מלמטה למעלה כתר מלי' שיהי' מלי' בבחי' כתר נעוץ סופן וכו' ויהי' כל השפעות ע"י בחי' מלי' ויהי' או בבחי' פלא וזהו אשר עשה עמכם להפליא היינו שסוף מעשה יהי' תחלה בבחי' פלא כתר מלי'. וזהו ענין קול כלה קול הוא המשכה כדוגמת הקול וההשפעה וזהו ולא יבשו כי עכשיו תנן פי' ז

דפסחים הכלה הופכת פני' מאן דאכיל לאו דילי' בהית (כמ"ש בירושלמי ע' תוי"ט פרק קמה דערלה) וכו' כי לית לי' מגרמי' כלום אבל לעתיד אחר הביורור והעלי' ותהי' עטרת בעלה או תהי' היא בחי' משפיע ביום ההוא יצאו מים חיים מירושלים בחי' נוק' חציים אל הים הקדמוני מן הנוק' יהי' השפעת מים חיים ואו יהי' קול כלה שהקול וההמשכה יהי' מבחי' נוק' מן הכלה דוקא, ולכן ולא יבשו כו', וזהו משארז"ל עתידים צדיקים שיאמרו לפניהם קדוש אבל עתה בגלות אומרת בעלמתי דומי' שהיא בחי' שתיקה כאלם לא יפתח פיו ולכך החתן אומר הרי את מקודשת והכלה שותקת כי אין לה קול ולכן שמו"ע בלחש כי בזמן הזה אין יכולה לקבל העונג העליון רק בבחי' ביטול ושתיקה צלוחת בלחש בחי' מקבל אבל לא משפיע אבל לעתיד כשתתעלה אחר כל הבירורים או יהי' א"ח עט"ב ובבחי' א"ח כתר מלי' ותהי' היא המשפיע כנ"ל או יהי' שמו"ע בקול רם קול גדול ולא יסף.

חתונה, שבת פ' ויצא

והיה כמשוש חתן על כלה ישיש עליך אלקיך. תשב"כ נק' חתן ושבע"פ נקרא כלה מקור כל נשמות ישראל נק' כנס"י נק' ג"כ כלה לבבתני אחותי כלה, והנה תושבע"פ נק' כלה מפני שמקבלת הכל מתושב"כ ואין בה כ"א פי' על תושב"כ וכנס"י מקור נש"י נק' כלה לשון כלתה נפשי היינו שכל איש ישראל יש לו תשוקה ליכלל באחד ואהבת את הוי' וכו' רצונו ותשוקתו וכו' בכל לבבך וכו' לכן נק' כנס"י מקור כל נש"י כלה, ויש ס"ר אותי' וס"ר נש"י לכל א' מישראל יש לו חלק וכו', ענין האותיות מבשרי אחזה כמו באדם אותי' הדבור מקורן מהשכל הנמשך משם לאותי' המח' ומשם לאותי' הדבור והגם שבשכל אינו נראה ונרגש בחי' אותי' כלל עכ"ז נמשך ונתהווה משם למטה בחי' אותיות, וזהו ונהר יוצא מעדן כו' נהר הוא המשכה שנמשך מעדן העליון מהתענוג ואף שבשם חכים ולא בחכ' ידיעה אעפ"כ נמשך משם הנהר המשכה להשקות את הגן ג"ן סדרים דאורייתא בחי' אותי' התורה ס"ר ומקור נש"י כו' וגם יתהווה מזה ג"ע ג"כ ע"י אותי' ביו"ד נברא העוה"ב הארה וזיו כל שהוא ע"י הנהר הנמשך מעדן נתהווה ונתגלה כל האותיות ומקור נש"י כנס"י ולכן מחמת כי מקור האותיות ושרשן מבחי' עדן לכן תשוקת כל א' מישראל ליכלל באחד וחפצו ורצונו ואהבת את הוי' אלקיך וכו', ג) • ועי"ן נתעלים בחי' אותי' הנ"ל למקורן ושרשן וזהו למען יזמך כבוד ולא ידום אין כבוד אלא תורה ס"ר אותי' התורה בכדי שיהא יזמך כבוד ולא ידום ויתעלו למקורן ושרשן עדן העליון לכן ה' אלקי לעולם אודך כי ע"י שישראל יש להם בחי' כלתה נפשי כו' ועי"ן נתעלים ג"כ אותי' התורה למקורן ושרשן יזמך כבוד ולא ידום וגם בהיפך מאין יש לישראל בחי' זו שיוכלו לעלות ממטה למעלה לעולם

אורך הוא ע"י יזמך כבוד אותי התורה ולא ידום מתעלים למקורן ושרשן כנ"ל לכן יוכלו גם ישראל להיות לעולם אורך ולעלות בעילוי מעלה מעלה דהא בהא תליא. והנה כשנמשך למטה אז ומשם יפרד עלמא דפרודא ולא כל העתים שיום אכן למעלה יזמך כבוד ולא ידום קארי תדיר ולא שכיך להעלות למקור התענוג והעדן אשר אין ערוך וכו' ולכן כנס"י למעלה בחי' כלה כלתה נפשי כלה שארי ולבבי למקורה ושרשה ממקום שנמשך הנהר ולהיות בעבר הנהר ישבו אבותיכם ישראל עלו במח' ולא ישאר כמו שהוא למטה אחר המשכה ונהר יוצא מעדן למטה לבחי' אותי אשר הוא מקור להיות ומשם יפרד. והנה ע"י בחי' ואהבת כלתה נפשי וכו' אח"כ כתיב ודברת במ' להמשיך לאותיות התורה ע"י ונהר יוצא מעדן קורא בתורה הארה והתגלות המשכה מלמעלה למטה בבחי' אותי התורה.

ד) אך באמת זהו שני הפכים חתן המשכה מלמעלה כו' וכלה היא בבחי' העלאה ממטה כו' וצריך לזה שמחה כמשל המלך בעת שהוא בשמחה אז נתגלה טובו והארתו לכל המקבלים ממנו ולכן נאמר משמח חתן וכלה דהיינו ע"י בחי' שמחה של מצוה יכולין להתחבר יחד ע"י כל כבוד חופה הוא בחי' סוכ"ע בחי' מקיף אשר לגבי' מעלה ומטה שוין כחשיכה כאורה סוכ"ע ומקיפים וכאשר נתגלה הארה משם אזי יכולין להתחבר ולהתכלל מעלה ומטה חתן וכלה יחד וזהו משמח חתן וכלה. ולהבין למה נצרך השמחה גם לבחי' כלה כי לכאורה נצרך רק השמחה לבחי' חתן להיות חות דרגא אבל לא לבחי' כלה כי זהו ממילא כלתה נפשי וכו' לשרשה וכו' אך המשל הוא כעבד שרוצה להתקרב לאדוניו תמיד אבל אעפ"כ אף בשעת הכושר לא נשאו לבו ולא יכול להתקרב לו אם לא בשעת שמחה וחדוה כו' כמו"כ הגם שכלתה וכו' רק א"א להתקרב ולהגיע לשם ולהיות בחי' ביטול נקוד' ת"י אשר זהו כל עיקר עליות המל' כ"א ע"י שמחה של מצוה אזי יכול להיות בבחי' ביטול הנ"ל שתהי' אחות לנו קטנה וכו' שדים אין לה כי תהי' בבחי' ביטול מהותה נקודה תחת יסוד וטריד למיבלע.

ה) והנה לעתיד יהי' כמשוש חתן על כלה וכו' היינו כשתהי' א"ח ע"ב וכו' נקבה תסובב גבר וכו' היינו שתתעלה בחי' כלה לבחי' חופה סוכ"ע ע"י והכלה תעדה כלי' היינו ע"י לבושי המצות וכמו למשל האוחז בלבוש האדם מנהיג את גופו ג"כ כמו"כ ע"י מעשה ולבוש המצות יתעלו גם ישראל בחי' כלה הנ"ל למקור ושרש המצות למעלה מעלה ואז יהי' הם המשמחים את החתן כי יהי' נקבה תסובב גבר הכלה תחעלה עם כלי' לבחי' חופה סוכ"ע ואז יהי' משמח חתן עם הכלה ע"י הכלה כנ"ל, ועתה הוא כיצד מרקדין לפני הכלה כמשל הריקוד שפעם יתקרב ופעם מתרחק וזהו עיקר התענוג כמו שני אוהבים שלא ראו זא"ז זמן רחוק ואח"כ נתקרבו שיש מזה תענוג גדול כמו"כ מחמת שירדה ונתלבשה למטה בבחי' ריחוק ואח"כ כשמתקרבים הכלה עם החתן ועולה למעלה

נעשה מזה תענוג גדול ויתרון האור מן החושך אחרי ששבה אל בית אבי' כו' וד"ל.

ליל שבת הנ"ל.

ששים המה מלכות וכו' אחת היא יונתי תמתי וכו' מקור נש"י קודם שירדה נק' כנס"י ונק' תמתי א"ת וכו' אלא תאומתי בחי' זוי"ג שרשם ומקורם מכל נש"י זוי"ג נק' כנס"י ס' מלכות הם ס' מסכתות, פ' פלגשים הם ברייתות עלמות אין מספר הם הלכות אחת היא וכו' תמתי בחי' כנס"י שנש"י למעלה מבחי' תורה וכמארו"ל א"ת מורשה אלא מאורסה שהתורה נק' כלה, ולהבין זאת גם שפעם נאמר להיפך תלת קשרין וכו' ישראל מתקשראן באורייתא, הנה כתיב אור זרוע לצדיק פי' נש"י הוא בחי' צדיק ועמך כולם צדיקים וגזרע בהם אור כמו למשל הזרוע גרעין יוצאין מזה הרבה גרעינין עד בלי גבול כמו"כ בעולמות בי"ע בגי"ע אשר אין ערוך וכו' רק זיו והארה הודו על ארץ ושמים, ושיהי' בהם גילוי אא"ס בלי גבול הוא ע"י ישראל שממשיכין בחי' גילוי אוא"ס למטה וזהו זרוע צדקות ע"י צדקה שנותן לעני דלית לי' מגרמי' ומשפיע למקום חושך הייתי ככוס חרבות נזרעין מלמעלה ג"כ שיהי' גילוי אוא"ס ב"ה, וכמו"כ ע"י כל המצות נעשה בחי' אור זרוע כו' ולכן מצוה ראשונה פרו ורבו שיהי' ריבוי ותוס' אור בלי גבול למטה ע"י מעשה המצות וזהו אור זרוע לצדיק ע"י צדיק ומעשה המצות נגלה אוא"ס ב"ה בלי גבול כמו שנגלה ע"י זריעה בארץ נגדל ונתהווה דבר חדש מארץ כמו"כ בצדיק נזרע בו אור אשר ע"י מעשה המצות של הצדיק נגלה אור בלי גבול וכו' רק מקודם הזריעה צריך חרישה ואח"כ כשזרעין מצמיח כמו"כ צריך מקודם חרישה היינו לאתכפיא סט"א ולהפוך מדת כעס סור מרע זהו נק' חרישה אשר אתכפי' ע"י שאינו עושה כרצון מדותיו הרעים ואו אח"כ יוכל להיות ולהתגלות בחי' אור זרוע הנ"ל ע"י מעשה המצות וזהו זרוע צדקות מצמיח ישועות היינו שע"ה נהורין הנמשכי' ונתגלים מן אור זרוע הנ"ל וזהו וישע אל הבל וכו' ואל קין לא שעה שלא הי' בו בחי' שע"ה הנ"ל שלא הי' בו חרישה כנ"ל מארי דרוגוין וכו' ולע"ל כתיב בחריש ובקציר תשבות כשיעבור רוח הטומאה מן הארץ אז לא יהיו נצרכים לעשות חרישה וזריעה ככדי שיתגלה במעשי המצות אוא"ס ב"ה כי אז עין בעין יראו וכו' וזהו עתידים צדיקים שיאמרו לפניהם קדוש ובבחי' זו גבהה נשמת ישראל למעלה ואורייתא מאורסה להם כי דבר ה' זו הלכה הנמשך בבחי' דיבור תורה שבעי"פ קריין לה כל פרטי הלכות הנק' שערך כעדר העזים כשיהי' כך אזי ההלכה כך אין בהם תוס' רק כפי שנמשך בבחי' דיבור ההתגלות וכמו שאין יכול להיות במלאכים הנמשכים מדבר ה' וברוח פיו כל צבאם ממלאך א' אין יכול להיות מלאך שני ולכן אין בהם פרו ורבו אבל אור זרוע לצדיק אשר הם ממשיכים בבחי' גילוי אוא"ס תמיד ע"י מעשה המצות בבחי'

ריבוי ותוס', וזהו אחת היא יונתי וכו' כי נש"י נק' בחי' אחת אשר מקורה א' למעלה ולכן יכולים להמשיך בבחי' ריבוי ותוס' התגלות אור א"ס וזהו תמתי מלשון תמימות כידוע מאמר המין מפלגא דלעילא כו' פי' כי למעלה באצ"י הגם ששם יש מדות גדולה וגבורה כו' איהו וחייהי חד וגרמוהי חד אבל בנבראים ומשם יפרד בבחי' יש מיש וכשישראל ממשיכין למטה ג"כ התגלות אוא"ס ב"ה אזי נק' תמתי תמימות מעלה ומטה שוין הכל אחדות פשוט כחשיכה כאורה רק מקודם צ"ל יונתי עיניך יונים וכמו למשל היונה שעיקר התענוג שלהם הסתכלות זו"ג כמו"כ כל איש ישראל צריך לקבל תענוג תמיד ע"י לאסתכלא ביקרא דמלכא התבוננות בגדולת אא"ס ב"ה ויהי' לו מזה כלות הנפש, ותענוג זה נק' שמחת כלה ואז גם מלמעלה עין ה' אל יריאיו שיש להם בחי' ביטול יראה עילאה כביכול גם מלמעלה יש תענוג מזה כמו מכלי יפה וירא אלקים כל אשר עשה והנה טוב וזהו נק' שמחת חתן ואז נעשה תמתי ל' תמימות בהגלות נגלות אא"ס גם למטה כי כתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד מפלגא דלתתא כו' משא"כ לעתיד כתיב דמעיינ יוצא מבית ה' והשקה את נחל השטים וזהו תמתי גם למטה ע"י שמחת חתן וכלה כו'.

והנה איתא בגמרא נהר מכיפי' מיברך היינו שהגדלתה של הנהר אין מחמת ריבוי הגשמים רק מכיפים מן מה שיוצא מן המעיין, ולהבין זה הלא מה שיוצא מן המעיין הוא לפי ראות דבר מועט ודק מוצא מארץ ואיך נתגדל ונעשה מזה בריכה גדולה, והנמשל מזה הוא ד"מ מדות התפעלות בלב שרש ומקור המדות מדוע יתאוו לזה או להיפך הם בשכל, והנה בשכל עצמם ההתפעלות אין תופסים מקום וא"כ אי' איפוא אח"כ נתהווה ונתגדל המדה, רק באמת מחמת כי המדה היא התגלות בלב לכן הם עצמם נעשים גדולים כי מה שבשכל הם נעלמים ואין תופסים מקום כלל וזוהו נהר מכיפי היינו מן המעיין מברך פי' מן המקור מן המעיין ואף ששם במקורם הם דבר מועט ואין תופסים מקום כשבא אח"כ בהתגלות מברך מעצמם ונעשים בריכה גדולה, וזהו ונהר יוצא מעדן כי שם בעדן הם בחי' מעיין בחי' אין וכשיוצא הנהר אז נעשים המדות לך ה' הגדולה והגבורה הכל נלקחי' מעדן שם שרשן ומקורן ולכן לאו דאית לך צדק ידיעא וכו' ולא מכל מדות אליו כלל מחמת כי באצ"י הם מכיפי מיברך מעדן, רק לאחזאה בהון וכו' אבל ומשם יפרד כשבא לבי"ע או נעשים בע"ג יש ודבר מעצמם אף שבמקורם הם בחי' אין כשבאו מהעלם לגילוי ממילא נעשים ונגדלים כמו נהר וכמו מדות שהם נרגשים ואין ערוך להם כלל נגד השכל אשר שם הם אין תופסים מקום כלל כי מסתמא מקור המדה הוא בשכל רק מחמת ששם הם לא באו לכלל גילוי אין תופסי' בגדר יש כלל וכשבאו לגילוי במדות ממילא נגדל כו' כמו"כ כשבא ההשפעה לבי"ע לגילוי מהעלם ממילא נעשים ונגדלים אף שבמקורם אין בגדר מה כלל, ולכן הי' בדעת המין אשר מפלגא ולתתא היינו אחרי שנתגלה השפעה למטה אזי הם דבר ויש בפ"ע והשיב לו דא"כ איך שביק לעבורי מיא כי באמת אם לא הי' מקבלים שפע מלמעלה לא הי' יכולין להיות כלל העולמות ולבעבור זה נק' נחל כי הם מקבלים שפע רק

נק' שטים לשון שטו העם לשון שטות גם לשון פיזור שנבראים ונעשים ליש ודבר אבל מ"מ לא הי' יכולין להיות בפ"ע לגמרי דא"כ לא שביק לעבורי מיא מלעילא היינו השפעה ואז ברגע א' הי' כלא הי' אבל לעיל יוצא מעיין מבית ה' שיתגלה מקור המעיין ואז והשקה את נחל השטים כי אחרי שיתגלה מקור המעיין אשר שם אין תופסים מקום כלל רק שם הכל בחי' אין ואז לא יהי' כלל נחל השיטים כי לא הי' יכולין להיות כלל שיטים לשון שטו וכו' מאחר שיתגלה המקור ממילא יהי' בבחי' ביטול הכל והשקה המעיין גם את נחל השיטים כי גם שם יהי' התגלות אוא"ס ב"ה כו' וד"ל.

שבת הנ"ל.

ושבתי בשלום אל בית אבי והי' הוי' לי לאלקים והאבן הזאת וכו' הי' וכו', ולהבין מה ענין האבן וגם האבן הזאת הוא לשון נקבה ואח"כ אמר יהי' וכו' לשון זכר, והנה מקודם נבאר ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה יעקב הוא י' עקב פי' יו"ד בחי' חכ"ע חכמתו ית' יומשך בבחי' עקביים ג"כ גילוי אלקו' גם למטה, וזהו צוה ישועות יעקב היינו שיעקב ממשיך שצ"ה נהורין עילאין שנק' ישועות למטה בבחי' עקביים, גם ישועות היא מלשון וישע אל הבל וכו' שהוא לשון ירידה והמשכה למטה וזהו ההמשכה למטה נעשה ע"י יעקב לכן נאמר ישועות יעקב וזהו ויצא יעקב מבאר שבע היינו מלמעלה שנק' באר שבע איהו וחיוהי וגרמוהי חד וילך חרנה להשתלשל למטה בבחי' חרן, ויקח מאבני המקום וכו' אבנים הם בחי' אותיות כמו שמבואר בס"י ב' אבנים בונות וכו' והטעם ע"ז כי כמו שמכמה אבנים שמתחברין יחד נעשה בית שידור בו האדם כמו"כ בצירופי האותיות נעשה תיבה אשר בה מתלבש השכל כמו שאבנים הם בחי' דומם בחי' תחתונה מן דצח"ם כן האותיות נגד השכל אינם רק דומם נגד ואינם בערך השכל כלל ובוה יובן מה שאיתא קדוש ה' צבאות אות הוא בצבאות דילי' שכל צבאות שלו, דאף שאין מספר לגדודיו אינם אלא בחי' אות א' דומם לגבי אור ה' שהוא בלי גבול איהו חיוהי וגרמוהי חד ואות א' וכו' הוא חיותם וקיומם, וזהו ויקח מאבני המקום צירופי אותיות שלמטה העלה אותם למקורן וישם מראשותיו בחי' חכ' יו"ד נקודה בלבד הוא בחי' חכמה ביטול, ואז אח"כ וישימה מצבה מן י' נעשה ו' המשכה למטה כי אחרי שבא לבחי' חכ' ביטול כו' אז יכול אח"כ למשוך התגלות אוא"ס למטה תו"מ שהוא בחי' ו' אורייתא מחכ' נפקת וזהו שראש הוי"ו הוא רק בחי' נקודה היינו כי מן היו"ד בחי' נקודה רק נמשך ההתגלות ונעשה ו', וזהו ויצוק עלי' שמן, שמן הוא בחי' חכמה שמן משחת קדש היינו שהציק והמשיך בחי' חכמה להיות נגלה בהם רצונו ית' וזהו ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל שיעקב המשיך בחי' תורה מח"ע ויצוק עלי' שמן וכו' היינו בשעת קבלת התורה שהי' בהתגלות

אנכי ה' אלקיך וכו' אף כאן היינו כמו שהתורה מלוכשת בדברים גשמיים ג"כ באימה וביראה גילוי אא"ס ב"ה רצונו וחכמתו וזה ה' הכל ע"י יעקב נעשה כל המשכות והתגלות הנ"ל בעוץ תחב"ס וכו', ולכן נאמר ושבתי בשלום אל בית אבי כו' היינו בחי' יצחק וכמ"ש כי אתה אבינו לעתיד יאמרו ליצחק דוקא כי אתה אבינו כי יצחק הוא לשון צחוק בחי' חדוה ותענוג וזה יהי' לעתיד כל השומע יצחק לי הוא לשון עתיד כי עיקר התענוג כמו שאנו רואים בגשמי שהשמחה הוא רק מדבר התחדשות כשציפור יכולה לדבר דאף שמה הוא נחשב הדבור שלה רק מחמת שאין דרכה ורחוקה היא מדבור לכן יש תענוג נפלא מזה, כמ"כ אחרי שיצא יעקב חרנה הוא עלמא דפרודא נק' חר"ן יש ודבר נפרד ונהר יוצא מעדן כו' ומשם יפרד ונק' בחי' חושך העלם והסתר אור א"ס נאלמתי דומי' וכאשר אתהפכא חשוכא לנהורא היינו שמהפך כל מדותיו הרעים מהבלי עולם להיות בלתי לה' לבדו ולא בבחי' נפרד אזי הוא בחי' תשובה וזהו במקום שבע"ת עומדין וכו' כי התענוג הוא דוקא כשנתעלה וישוב בחי' התחתונה או הוא הצחוק כנ"ל וזהו ושבתי בשלום אל בית אבי בחי' יצחק אחרי ששב יעקב מחרן היינו מעלמא דפרודא כי חרן אותי גרון רק כשהקול פשוט אזי נק' גרון אכן חרן נק' כשניחר גרוני מדריגה התחתונה ורחוקה המסתרת אלקי' נאלמתי דומי' וכששב יעקב משם נעשה מן ח' ה' ונעשה רנה כידוע ענין חמץ כשנעשה מן ח' ה' אזי נעשה מזה וזהו גער חיית קנה ואז כל השומע יצחק לי שיהי' צחוק ותענוג שיהי' לעתיד כשיתהפכא חשוכא לנהורא כו' ויאמרו על יצחק כי אתה אבינו כי כל התענוג שיהי' יהי' רק דוקא מבחי' בע"ת, וזהו ושבתי בשלום אל בית אבי כי שלום הוא המחבר ב' הפכים וכמ"ש עושה שלום במרומיו שר של אש עם שר של מים ואין מכבין זא"ז וזהו בשלום שלום ב"פ שלום ממטה למעלה לרחוק שנעשה קרוב ביטול ואתכפי' סט"א ועי"ז שלום ממעלה למטה, והי' הוי' לי לאלקים כי כתיב כי שמש ומגן הוי' אלקים היינו כמו שהמגן הוא גרתק מכסה ומסתיר אור השמש כמ"כ שם אלקים מכסה ומסתיר שם הוי' בכדי שיוכל להתהוות נבראים בע"ג וזהו המחדש בטובו בכל יום תמיד מע"ב שיהי' התהוות מאין ליש ואם לא הי' מגן ומכסה לאור הוי' ב"ה הכל כלא הי' בחי' אין ולעתיד כשיהי' ושבתי כו' לבית אבי אתכפיא סט"א והתגלות התענוג אתהפכא חשוכא לנהורא או יהי' התגלות הוי' הנ"ל לי לאלקים זה יחשב לבחי' מכסה ומגן לגבי אוא"ס ב"ה בעצמו גילוי עצמותו ומהותו כחשיכא כאורה יחשב שם למעלה מן השתלשלות גם בחי' הוי' שכעת אז לגבי מהו"ע לבחי' אלקים יחשב, והאבן הזאת יהי' בית אלקים שיהי' כלי ומשכן להשראת אלקים וכל אשר תתן לי אעשר כו' היינו תתן לעתיד אז יהי' כן בחי' מעשר כו' וד"ל.

9' נח, שקלאב.

מ'ים רבים לא יוכלו לכבות כו', מים רבים הם כל טרדת הפרנסה ומחשבו' עניני עוה"ז הגשמי' והם בחי' שעבוד מלכיות לא יוכלו לכבות את האהבה המסותרת בכל נפש אלקי' שבישראל אשר טבעה לעלות וליכלל תמיד למעלה מעלה כשלהבת העולה מאלי' למעלה לשרשה וכמ"ש לעיל מיני' רשפי' רשפי' אש שלהבת י"ה היינו האהבה שיש בכל נפש מישראל הוא בא מרשפי' אש שלהבת י"ה כי ממנה לוקחה זאת כי הנשמה קודם בואה והתלבשותה בגוף הגשמי היתה מיוחדת בתכלית היחוד באהבה ולזאת גם אחרי התלבשותה לעסוק בעניני גשמי' הם מים רבים הנ"ל עכ"ז לא יוכלו לכבותה להיות תמיד בבחי' אהבה ותשוקה נפלאה לעלות למעלה למקורה ושרשה ואדרבה ע"י התלבשותה במים רבים הנ"ל יכולה להגיע למדריגה היותר גבוה כי מים רבים הנ"ל שהוא בחי' שעבוד מלכיות נק' מי נח, וזהו כאשר נשבעתי מעבור מי נח וכו' כן נשבעתי מקצוף בך כו' היינו שלא יהי' עוד שעבוד מלכיות ולזה נק' מי נח כי אח"כ נעשה מזה נח ניחא דרוחא כמו אדם שובת ממלאכתו וחוזר לעצמותו ולכן על וישבות מכל מלאכתו תרגומו ונח ביום השביעי ונח נח ב"פ הם שבת תתאה ושבת עילאה שיהי' לעתיד יום שכולו שבת, כי המבול אם הי' רק להעביר את האנשים וכו' הלא ברגע א' הי' ביכולת ה' להעבירם רק המבול בא לטהר את הארץ מחמת כי נתקלקלה ומלאה הארץ חמס לזה בא המבול מים לטהר דוגמא מקוה שמטהרת את הטמאים וכמ"ש וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם ולזאת נק' מי נח שמטהרת ג"כ וכמ"ש רז"ל שבחר לו אברהם אבינו שעבוד מלכיות נגד גיהנם כי ע"י גיהנם נטהר הנשמה ויכולה אח"כ לעלות לג"ע ולהנות מזיו השכינה וכמ"ש מוטב דלידייני' וליתי לעלמא דאתי כמו"כ ע"י שעבוד מלכיות יכולים ג"כ לעלות למדריגה היותר גבוה ופי' שעבוד מלכיות אין הפי' שיש עלינו מס מלך ושריו שגם בזמן הבית הי' מס מלך ישראל עלינו רק הכוונה הוא כי ארץ ישראל הי' זבת חלב ודבש ולא הי' דאגת פרנסה וטרדתה ועתה יש שעבוד וטרדת פרנסה ולעסוק בעניני' גשמי' וזהו הנק' מים רבים מי נח כי אח"ז נעשה ניחא דרוחא ונתעלית הנשמה למדריגה היותר גבוה משהייתה קודם לכן וכמ"ש יפה שעה אחת כו' בעוה"ז מכל חיי עוה"ב יתרון האור מתוך החושך שאתכפיא סט"א ואתהפכא מחשוכא לנהורא ע"י שעוסק כל היום בענינים גשמיים בטרדת הפרנסה שנק' חושך ומתבונן אח"כ בתפלה איך שאין עשב מלמטה שאין לו מזל מלמעלה כו' כי המזלות הם המשפיעים חיות כל עוה"ז וכמ"ש ממגד תבואות שמש וממגד וכו' והמזלות מקבלים מע' שרים והם מקבלים משמרי אופנים שהם מקבלים מן מלאכים וגבוה מעל גבוה עד שכולם מקבלים מבחי' מלכותו ית' וכמ"ש מלכותך מכ"ע שמהווה כל עולמות מאין ליש ממש והוא רק בחי' זיו השכינה שאינו אלא הארה בעלמא לגבי מהו"ע ית' א"ס ממש הי' הוה וכו' בלי שינוי אתה הוא קודם שנברה"ע כו' ואחרי התבוננות כנ"ל בעומק הדעת תתעורר נפשו באהבה ותשוקה רשפי' אש לצאת ממסגר חושך העלם

הנ"ל הגשמי ולדבקה בו ית' מי לי בשמים ועמך לא חפצתי כו' ולא יחפוץ אף בג"ע כי הוא רק זיו והארה וכמ"ש צדיקים יושבין ונהנין מזיו השכינה כ"א לדבקה בו ית' לכלל בעצמותו לאשתאבא בגופא דמלכא וזהו בחי' בע"ת בחילא יתיר שבאה דוקא מתוך החושך רק בעניני' גשמיים ואז נעשה יתרון האור בכל מאדך בלי גבול ממש שבאה מן ההפך שהוא החושך וכמ"ש טוב מאד זה כו' שע"י החושך וההיפך שהוא נה"ב יכול לבא לבחי' אהבה בכל מאדך שהוא בלי גבול ממש והיינו לפי שבשרשה שרש נה"ב גבוה מאד ואלה המלכים וכו' לפני מלוך מלך וכו' וע"י שהם נפלו למטה מטה כמ"ש וימלוך וימת כו' ולזאת יש להם תגבורת על האדם מפני שבשרשם הם מבחי' מלוכה והתנשאות ולכן האדם מקבל חיות מכהמיות ובלעדם אין יכול להיות משא"כ כל המאכלים אינם צריכים אל האדם מפני ששרש נפשם הם גבוה יותר לפני מלוך מלך כו' ולזאת ע"י ירידה והתלבשות נפש האלקית בנה"ב ועוסקת בעניני' גשמיים מחשבותיהם הנק' מים רבים הנ"ל אח"כ ע"י יתרון האור ובחילא יתיר יבא לבחי' ואהבת בכל מאדך בלי גבול שהוא מדריגה היותר גבוה מהיותה קודם ירידתה בגוף שהיתה רק נהנה מזיו השכינה כי מאחר שבשרש נפש הבהמית גבוה כו' רק שנאמר בהם וימת ע"י שבה"כ וע"י אתכפיא ואתהפכא נעשה תחיית המתים, וזהו יפה שעה אחת כו' ולזאת נק' מים רבים הנ"ל מי נח כי ע"י שעבוד מלכיות הנ"ל נעשה אח"כ נייחא דרוחא תיבת נח שהוא תיבת התפלה בא אתה וכל ביתך אל התיבה וזהו ויגברו המים מאד כו' היא תגבורת נה"ב על האדם בעסקיו וענינים גשמיים אך ע"י נעשה אח"כ יתרון האור מן החושך ותלך התיבה ע"פ המים אשר ע"י המים כנ"ל ותרם התיבה שנתעלה למעלה מעלה כי אדרבה אחר עסקו יכול להתפלל יותר כיתרון האור וכו', ואז נק' מי נח נייחא דרוחא שחוזר למקורו ולעצמותו למעלה מעלה והוא בחי' שבת כמ"ש כי בו שבת וכו' כי בששת ימי המעשה הוא בחי' התפשטות והמשכות בחי' מלכותו למטה בעשרה מאמרות יהי אור וכו' בריאת שמים וארץ וכל אשר בם עד עולם עש' ובשבת שבת ונח ממלאכתו וחזר לעצמותו ומהותו כמבואר במ"א, כמו"כ אחרי עסקו במים רבים הנ"ל כשחוזר ומתפלל ואתכפי' סט"א ואתהפכא נעשה נייחא דרוחא וחזר לעצמותו וכו' בבחי' שבת כידוע מכל תפלה מן ו' ימי המעשה יש בו הארה משבת וזהו ותרם התיבה ע"פ המים, ויש עוד שבת עילאה שהוא מה שיהי' לעתיד ליום שכולו שבת, וזהו כאשר נשבעתי מעבור מי נח כו' כי דאף שהם באים לטהר אך לא בכל זמן צריך טהרה כן נשבעתי מקצוף בך היינו שעבוד מלכיות כי הגם שמבואר למעלה שע"י בחי' שעבוד מלכיות שהוא מים רבים הנ"ל נמשך יתרון האור בחי' בכל מאדך כו' עכ"ז יש עוד בחי' אה"ר הבאה מלמעלה שהיא למעלה מעלה אף מבחי' אהבה הנ"ל, וזהו הנק' וימינו תחבקני אשר בחי' זו יתגלה לעתיד כי ההרים ימושו וגבעות תמוטינה וחסדי דייקא הבאה מלמעלה וימינו תחבקני מאתך לא תמוש ובחי' אהבה זו שיתגלה לעתיד הוא יותר גבוה מאהבה הבאה ע"י בחי' מים רבים בחי' בכל מאדך אשר הוא כעת שיש שעבוד מלכיות וזהו מים רבים וכו' ונהרות וכו' כי המחשבה נק' נהרות דנייד' ואולי משא"כ מים הם מכונסי' ועומדים לא יוכלו לכבו' את האהבה כי

ע"י תבוא אח"כ ע"י אתכפיא ואתהפכא לבחי' בכל מאדך בחילא יתיר, אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה כו' הון ביתו נק' חכמות וטעמי המצות ופירושי' שנמשך מחכמתו ית' וכמ"ש ונהר יוצא מעדן כו' אשר מעדן שהוא בחי' חכ' יוצא נהר לשון המשכה להשקות את הג'ן סדרים דאורייתא, וזהו להשקות הן פירושי המצות ונעשה מהם ג"ע העליון ותחתון עד השתלשלות מטה מטה וזהו אם יתן איש וכו' כי כדי שיומשך ויתגלה פירושי טעמי התורה צ"ל ע"י ריבוי צמצומים וגבורו' רבים ואז נק' איש כמ"ש ה' איש מלחמה.

וזהו אם יתן איש את כל הון ביתו היינו פירושי וטעמי התורה הנק' הון ביתו אשר נמשך מחכמתו ית' ע"י צמצומים וגבורו' באהבה היינו אהבת בכל מאדך הבאה ע"י מים רבים כנ"ל בוז יבוזו לו כי הון ביתו הנ"ל נמשך מחכ' ראשי' השתלשלות ונעשה מזה ג"ע וכו' זיו והארה נהנין מזיו השכינה אכן בחי' אהבת בכל מאדך שהוא בלי גבול למעלה מן הכלי וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי שלא יחפוץ לא בג"ע וכו' שהם רק זיו והארה כנ"ל רק לאשתאבא בגופא דמלכא אליו ולא למדותיו מהו"ע ית' לזאת בוז יבוזו לו להון ביתו שאין רק זיו והארה כנ"ל, אכן כ"ז הוא פירושי המצות שהיו נמשך מחכ' אבל גוף המצות מעשיות תפילין וסוכה וכדומה שהן רצונו ית' שלמעלה מטעם ודעת, ולהיות ששרשם גבוה מעצמות רצונו ע"כ נתלבשו למטה בדברים גשמי' בעשיי' ממש וכמ"ש די לחכימא ברמיזא שדבר העמוק מאד א"א לגלות בחכ' ודבור מפני ששרשו הוא פנימי' רצונו למעלה מהשגה לזאת א"א לבוא לידי גילוי למטה רק בהתלבשות בעשי' בדבר גשמי ונעוץ תחב"ס וכו', וזהו והיו הדברים האלה וכו' אשר אנכי מצוך היום וכו' כי ע"י שמע ישראל בהתבוננות וכו' בא לידי בכל מאדך שהיא אהבה למעלה מן הכלי בלי גבול ולדבקה בו וכו' מי לי בשמים וכו' וזה א"א להיות רק ע"י קיום מצות רצונו ית' והיינו אשר אנכי מי שאנכי מהותו ועצמותו מצוך היום מצות מעשיות, וזהו היום דוקא כשהנשמה מלובשת בגוף גשמי אז יכול לקיים הנ"ל רצונו ממש אבל קודם התלבשותה בגוף הי' רק נהנה מזיו השכינה וזהו ודברת במ לקיים מצות דיבור בתורה והגית בו וכו' ועקימת שפתיו הוי מעשה כי ע"י מעשה דוקא יכול להגיע למדריגת רצונו ממש שלמעלה מהשגה כנ"ל ודי לחכימא ברמיזא וזהו אחות לנו קטנה וכו' שנעשה בחי' אחותי לשון אחדות מתאחדת בתכלית עם מהותו ועצמותו וכו' ע"י קיום מצות מעשיות כנ"ל ונעשה מזה וימינו תחבקני כאדם החובק לחבירו מכל צדדיו וזהו מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה בחי' דיבור כי עקימת שפתיו הוי מעשה וכו' כנ"ל וד"ל. ועיין ביאורו לעיל.

חתונה הנ"ל.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכַלְוּהוּ הַיּוֹם וְכוּ' הַיּוֹם לֹא תִמְצְאוּהוּ וְכוּ', לְהַבִּין לְמָה לֹא יֵרֵד הַמֶּן בַּשַּׁבָּת וְהֵלֵךְ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת גַּשְׁמִי' נִשְׁפָּעִים גַּם בַּשַּׁבָּת גַּשְׁם וְכוּ' גַם הָעֵשֶׂב בַּשָּׂדֶה צוֹמֵחַ גַּם בַּשַּׁבָּת וְאֵין לֶךְ עֵשֶׂב מִלְמַטָּה שְׁאֵין לוֹ מוֹזֵל מִלְמַעְלָה וְאִי"כ הַכֹּל נִשְׁפָּע מֵעֵילָא לְעֵילָא גַם בַּשַּׁבָּת וְזֶה נִשְׁתַּנָּה הַמֶּן אֲשֶׁר אָמַר כִּי שַׁבַּת הַיּוֹם לֹא תִמְצְאוּהוּ, גַם מֵה שֶׁא' אֲכַלְוּהוּ הַיּוֹם וְהֵלֵךְ כָּל הַיָּמִים אֲכַלְוּהוּ, וְהֵנָּה כְּתִיב גַּבִּי מִן וְלִקְטוּ דְבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ לִמְעַן אֲנִסְנוּ הַיֶּלֶךְ בְּתוֹרָתִי וְלְהַבִּין זֶה מְדוּעַ הַקִּדִּים הַלֵּיכּוֹת הַמֶּן לְנִתְיַנֵּת הַתּוֹרָה לִמְעַן אֲנִסְנוּ וְכוּ' אִיזָה שֵׁיכּוֹת יֵשׁ לְמֶן עַל קִיּוֹם הַתּוֹרָה, גַם מֵהוּ לְשׁוֹן הַיֶּלֶךְ הַלֵּ"ל הַיְקִיִּים.

(ב) אֲךָ הֵנָּה תוֹשֵׁב"כ יֵשׁ בַּה ס"ר אוֹתִיּוֹת נֶגֶד ס"ר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כָּל נִשְׁמָה יֵשׁ לָהּ בְּשֵׁרֶשֶׁה אוֹת א' וִידוּעַ הוּא כִּי אוֹתִיּוֹת הוּא מִלְשׁוֹן אֲתָא הֵינּוּ בַחַי' הַמִּשְׁכָּה מֵהָעֵלָם אֶל הַגִּילּוּי מַבְחַי' סוֹכֵ"ע מִמַּעְלָה לְמַטָּה בַּבְּחַי' מִמְכֵ"ע לִכֵּן נִקְרָאִים אוֹתִיּוֹת סוֹסִים כִּי תִרְכַּב עַל סוֹסִיךָ כִּי סוֹס מוֹלִיךְ אֶת הָרוֹכֵב גַּבְבוּהוּ לְנִמּוֹךְ לְמִקּוֹם רְחוֹק כֵּךְ עֵ"י אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה נִתְגַּלָּה רְצוֹנוֹ אוֹר אֶלְקֵי לְבַחַי' מִמְכֵ"ע וְעַד לְמַטָּה וְהֵנָּה בַחַי' אוֹתִיּוֹת הַנֵּ"ל אֵין רַק גִּילּוּי וְהֵאָרָה בְּעֵלְמָא מַבְחַי' עֲצֻמוֹת אוֹר אֶלְקֵי וְכִידוּעַ שֶׁהִתְהוּוֹת הָעוֹלָמוֹת מֵאֵין לֵישׁ הוּא רַק הָאָרָה דֵּהֵאָרָה כִּי נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הָאָרָה מִשְׁמוֹ ית' וְגַם שְׁמוֹ אֵינוֹ אֵלָא אוֹתִי' כְּמוֹ שֶׁשׁ שֶׁל אָדָם וְזֶהוּ הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וּשְׁמַיִם פִּי' הוֹדוֹ בְּשְׁמוֹ זֵיו מִמֶּנּוּ מֵאִיר עַל אֶרֶץ וּשְׁמַיִם כִּי בְרִיאַת שְׁמַיִם וָאָרֶץ אֵין כְּמַעֲשֵׂה בִּי' כַּח הַפּוֹעֵל בְּנַפְעַל וְהַשְׁכֵּל מְלוּבֵשׁ בְּאוֹתוֹ הַפּוֹעֵל בַּשְּׂעָה שְׁפוּעֵל וְלֹא כְּמוֹ שֶׁהֵי' הַכַּח וְהַשְׁכֵּל שֶׁל הַפּוֹעֵל מְקוּדָם כִּי אִז לֹא הֵי' מְלוּבֵשׁ וְנִתְפַסֵּס בְּשׁוֹם דְּבַר וְלֹא יִתְכַן זֶה לֹמַר עַל קוּב"ה כִּי אֲנִי הוּי' לֹא שְׁנִיתִי בֵּין קוּדָם הַשְׁתַּלִּי מֵאוֹרוֹ לְאַחַר הַשְׁתַּלִּי אֲתָה הוּא עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא וְכוּ' בְּלִי שִׁינוּי כִּלְל רַק עֵינֵי בְרִיאוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת הוּא רַק מִן מַח' קְדוּמָה דְּאֲנָא אֲמַלּוֹךְ מִרְצוֹן זֶה נִמְשָׁךְ בַּחַי' מִלְּכוּתְךָ מְכֵ"ע וְאֵין מֶלֶךְ בְּלֹא עִם נִמְשָׁךְ הָאָרָה מֵאוֹתִי' שְׁמוֹ בַחַי' מִלְּהִיּוֹת מְקוֹר לְעַם נִפְרֵד וְכֹאשֶׁר עֵדִיין הֵיטָה בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ הַקְּדוּמָה אֲנָא אֲמַלּוֹךְ עֵדִיין לֹא הֵי' מְקוֹר מְצִיאוֹת הַתְּהוּוֹת עוֹלָמוֹת הַנִּפְרָדִים רַק כְּשִׁיצָא בַחַי' מִלְּכוּתוֹ לִידֵי גִילּוּי מֵאוֹתִיּוֹת הַמַּח' אוֹ אַח"כ מֵהוֹדוֹ נִבְרָאוּ שְׁמַיִם וָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם וְזֶהוּ נִשְׁגַּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ רַק הוֹדוֹ מִשְׁמוֹ עַל שְׁמַיִם וָאָרֶץ הָאָרָה דֵּהֵאָרָה, וְהֵנָּה הַמִּשְׁכָּה לְהָאָרָה הַנֵּ"ל עֵ"י וִירָם קֶרֶן וְכוּ' עִם קְרוּבוֹ הֵם הַמְּמַשִּׁיכִים וְכִמְאָרְזִ"ל בְּמִי נִמְלֵךְ אֵי"ת בְּנִיךְ אֵלָא בּוֹנִיךְ שְׁעוֹסְקִי' בְּבִנְיָנוּ שֶׁל עוֹלָם וְכִמְאָרְזִ"ל כִּשֶׁם שֶׁאֵ"א לְעוֹלָם בְּלֹא רוּחוֹת כֵּךְ אֵי"א בְּלִי יִשְׂרָאֵל רוּחַ הֵם שֶׁשֶׁה קְצוּוֹת מַעְלָה וּמַטָּה וּד' סְטְרֵי עֵלְמָא, וְזֶהוּ גֵדֵר מְקוֹם גַּשְׁמִי וּבִלְעֵדָם לֹא נִק' בְּשֶׁם מְקוֹם וְזֶהוּ הַנִּבְרָא מֵאֵין לֵישׁ מִלְמַעְלָה שִׁיחַי' ו' קְצוּוֹת בְּעֵלֵי גְבוּל וּמְקוֹם כִּי בְּאֲמַת הֵנָּה מְקוֹם אֲתִי פִי' כִּי בְּמְקוֹרָם הֵם בְּטָלִים מִמְצִיַּאת גֵּדֵר וּמְקוֹם לֶךְ ה' הַגְּדוּלָה וְכוּ' אֶף וְ"ק הַרוּחָנִי' לְמַעְלָה הֵם גִּי"כ בְּטָלִים וְכוּ' רַק שְׁנִמְשָׁךְ וְנִתְצַמְצַם אוֹא"ס לְהִיּוֹת בְּשֶׁם מְקוֹם כִּי אֵ"א לְהִיּוֹת הַתְּהוּוֹת הָעוֹלָמוֹת בְּלִתֵּי הַמִּשְׁכּוֹת וְ"ק מִמַּעְלָה מֵעֵילָא לְעֵילָא עַד וְ"ק הַגַּשְׁמִי' הַנִּבְרָאִים מֵאֵין לֵישׁ, וְזֶהוּ כִּשֶׁם שֶׁאֵ"א לְעוֹלָם בְּלֹא רוּחוֹת הֵינּוּ רַק הַנֵּ"ל בַּחַי' וְגֵדֵר שֶׁרֶשׁ מְקוֹם כֵּךְ אֵ"א לְעוֹלָם בְּלִי יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵרִי הֵם הַמְּמַשִּׁיכִים אוֹא"ס אוֹתִי' הוֹדוֹ

משמו ית' להיות נמצא ממנו מקום ומציאות מקום וזמן בששה קצוות כי ישראל עלה במחשבה ועל ידם נמשך הארה דהארה שישתלשל בריאת עולמות אבל באמת במהותו ועצמותו אין שום שינוי כלל כי גם לאחר בריאת עולמות ונשגב שמו לבדו מובדל גם לאחר הבריאה רק הארה אות משמו כנ"ל.

וזהו ששה משמותם על האבן האחת בחי' ו"ק הנ"ל ששה משמותם וכו' כי הם כפולתי כידוע וכל א' כלול מיו"ד עד ס"ר והם ס"ר נשמות ישראל שיש לכל נשמה אות בס"ר אותי' תושב"כ וכו' שהאותיות הוא לשון הבאה ונק' סוסים להמשיך ממקום גבוה וכו' ועל ידם אור אלקי ביי' מאמרות ברא קוב"ה עלמא וזהו ה' בצאתך משעיר ארץ רעשה וכו' שעיר הוא מלשון שערות כי הארת מאותי' שמו והודו שנתגלה שע"י בריאת שמים וארץ אין לו דמיון רק כמו התגלות שערות שהם הארה מועטת ונמשכים רק ממותרי מוחין כח היותר חיצוני שהרי בהחתך השער לא יכאב למוח כלל וזהו הוי' וכו' מה שהוא מהווה כל העולמות ממלא וסובב הם בצאתך משעיר רק כמו השפע היוצא בבחי' שערות ואין להארה הנ"ל ערוך כלל לבחי' עצמותו כמו שאין ערוך לשערות למוח אשר בהחתך אותם וכו' וכל התגלות הנ"ל הי' בזמן מ"ת כמו שמסיים זה סיני כמ"ש וירד הוי' על הר סיני שירדה ונתגלה גילוי אלקות ואז הי' ארץ רעשה בבחי' ביטול אחרי שנתגלה אוא"ס באותי' של תושב"כ ושבע"פ וישראל הן הממשיכים התגלות הנ"ל כי הי' אז ס"ר נש"י אשר יש לכל נשמה אות מס"ר אותיות שבתושב"כ וע"י התגלות הנ"ל הי' אז ממילא ארץ רעשה ביטול במציאות.

ג) והנה המלאכים בקשו את התורה תנה הודך על השמים והשיב להם הקב"ה כלום יצה"ר יש בכם פי' שאינכם מהפכים הרע לטוב כי אין בהם רע כלל וא"כ אין אתכפיא סט"א ע"י משא"כ ישראל שבאותו הדור במצרים בחומר ובלבנים בשעבודם אתכפיא סט"א ע"י זכו למ"ת התגלות וירד הוי' כו' בבחי' אותי' התורה, והנה אנחנו אומרים נותן התורה לשון הוה ולא נתן לי' עבר כי בכל יום אוא"ס יורד ומתלבש באותיות התורה ודבריו חיים וקיימים נצחיות ולכן ארו"ל בכל יום חייב וכו' כאלו יצא ממצרים היינו ע"י ישראל יהי' אתכפיא בכל יום ואתהפכא לאהבה את הוי' וכו' וזהו בחי' יצי"מ ובעבור זה יומשך אוא"ס באותיות התורה כנ"ל וע"ז נאמר אכלתי יערי עם דבשי הן ק"ש ושמ"ע כי עיקר התפלה הוא לברר ולהפך מרע לטוב ביטול רצון נה"ב ואהבה בשני יצריך כו' במס"ג והוא נק' בזהר לאשתאבא בגופא דמלכא ממש וה"ז נק' בשם אכילה אכלתי כו' כי כמו מאכל אחר שנתעכל לגמרי וישונה מהותו אז נתהפך לרם המובחר ומחי' והפסולת נדחה לחוץ כי המאכל יש בו טו"ר בתערובות עה"ד טו"ר מע' שרים, כמ"כ נה"ב שיש בו תערובי' מעה"ד טו"ר נברר בק"ש ותפלה וכדמיון העיכול במאכל כמו"כ ע"י שיבוטל מהותה במס"ג לאשתאבא בגופא דמלכא כו' נק' זה אכלתי וכו' כמ"ש מצרף לכסף וכו' ואיש לפי מהללו פי' מהללו בתפלה לערך זה כך הוא הצירוף שבגפשו הגו סיגים מכסף והמובחר נברר ונתעלה ונכלל לאשתאבא כו' במס"ג בק"ש ומה שהוא יותר קרוב לפני

ה' יותר יראה בעצמו בחי' הרע ויפול ממנו ונדחה הפסולת לחוץ בשמו"ע ואו' סלח לנו.

ד) והנה יש ב' אכילות חול ושבת כמ"ש צדיק אוכל לשובע נפשו ובטן רשעים תחסר בחול הוא בטן רשעים תחסר היינו ע"י בירור שמברר האדם הטוב שבמאכל שתחת ממשלת ע' שרים ע"י שיתהפך לדם ובכח האכילה היא מתפלל ונתפעל במס"נ ובחכ' אתברירו והפסולת נדחה לחוץ עי"ז ובטן רשעים תחסר ממיאל האור שהי' תחת ממשלתם שנתהפך לבחי' אלקות, אבל בשבת בורר אסור ואכילה בשבת הוא צדיק אוכל לשובע נפשו כמ"ש בשבת או תתענג על הוי' וקראת לשבת עונג דא היא סעודתא דעתיקא המשכת עונג עליון שבאצי' הנק' עתיקא וזהו למעלה מכל הברורים כי בשבת כתיב בו שבת וינפש פי' עד"מ אדם הנח ממלאכתו שבשעה שעסק הי' כל כחותיו ושכלו טרודים באותו מלאכה ואחר שנת חוזרים הכל למקורו לעצמות הנפש, וכך יובן למעלה בראשי' ברא וכו' והיינו כתרגומו בחוכמתא וכענין שנאמר כולם בחכמה עשית וכו' ובשבת כששבת וינפש חוזר גם חכ' דאצי' לעצמות המאציל וזהו שבת להוי' היינו לבחי' הוי' מהווה כל העולמות יש בחי' שבת העלאה לעצמות המאציל היינו מה שנאמר הוי' בצאתך משעיר התהוות כל העולמות והתגלות שיצא בבחי' שערות כנ"ל ובשבת נח זה וחוזר למקורו למעלה שבת להוי' או תתענג על הוי' למעלה משם הוי' כי בשבת מאיר אור עונג העליון וזהו למעלה מן בירורין כי בהתגלות אור המשכה הנ"ל אין שום פסולת כמ"כ ההפרש בין תפילת שבת לתפילות חול, כי בחול עיקר התפילה לברר בירורין לדחות הרע שבנפש כנ"ל ואומר סלח לנו וכו' ובשבת הוא להמשיך בחי' עונג ה' בנפש וכמ"ש או תתענג וכו' לכן אין אומרים בשבת סלח לנו וכל בקשת צרכיו כי זהו הכל בירורין משא"כ בשבת הוא להמשיך עונג ה' למעלה מן בירורין כי בחכ' אתברירו ובשבת הוא בחי' עונג התגלות ע"ק וזהו בחי' מן כשמבררת הטל לילה ירד המן. והענין הוא כי יש אתדל"ע שאין מגעת שם אתעדל"ת ומן אתדל"ע הנ"ל נמשך שהי' יוכל להיות אתעדל"ת והוא בחי' כח המעלה מ"נ וירידת הטל הוא צורך עלי' שתוכל הנשמה להעלות מ"ן ובטל נאמר למען אנסנו הילך בתורתי פי' הליכה בתורה ע"י אותיות התורה שיוכל לילך מלמעלה למטה וממטה למעלה כי אותי' נק' סוסים ומבואר בס"י אותי' זכרים ואותי' נקבות המשכות האור מלמעלה למטה נק' אותיות זכרים כי תרכב על סוסך וממטה למעלה נק' אותיות נוק', וזהו הילך בתורתי העלאת מ"ן והמשכת מ"ד והנסיון במן הוא איש אל יותר ממנו עד בוקר כמ"ש על מי שיש לו פת בסלו ודואג על מחר הוא מקטני אמנה בבחי' קטנות ולכן צ"ל דבר יום ביומו היינו שהי' בכל יום בעיניך כחדשים כי גער הייתי גם זקנתי שרו של עולם אמרו אבל קמי' קוב"ה מי איכא זקנה קמי' כי הוא א"ס ואני הוי' לא שניתי ולכן עיני האדם לא תשבענה עיניך יונים בחינת לאסתכלא ביקרא דמלכא וזה הי' נסיון המן שהי' מטל העליון אני הוי' לא שניתי למעלה מזמן לכן צ"ל דבר יום ביומו רק בחול הי' נמשך הטל אל המחנה לילה בבחי' קוצותיו רסיסי לילה בבחי' שערות כמו קוצותיו תלתלים הוי' בצאתך משעיר אבל בשבת היום לא תמצאוהו בשדה שדה היינו בחי' עולם ו"ק כי שבת היום

להוי' שחזור למקורו או תתענג על הוי' ישא הוי' פניו אליך כי למטה יש בחי' פנים ואחוריים משא"כ כשישא הוי' פניו בלא אחוריים ולכן הי' האכילה בבחי' עונג לבד לשובע נפשו וקראת לשבת עונג כו' וד"ל.

ה) לבאר כל הנ"ל הנה יש ג' מדרגות בכללות א' בחי' ביי"ע עולמות הנפרדים בבחי' גבול גדר מקום וזמן כי גם במלאכים יש היכר זמן אשר ביום אומרים קדוש ובלילה ברוך רק שאין אצלם כמו זמן יום ולילה שלנו הגשמי, והמדרגה הב' בחי' אצ"י למעלה מבחי' זמן ומקום הנה מקום אתי שהוא בטל שם אבל מ"מ יש שם מדות חו"ג הגבלת אורות בכלים ע"פ קו המדה ועל זה נאמר כולם בחכ' עשית דהיינו מחכ' ראשית השתל' ולמטה לבחי' עשי' יחשב נגד עצמות המאציל למעלה מבחי' ע"ס או"כ וכמאמר לאו דאית לך מכל אינון מדות כלל כו' אני הוי' לא שניתי בין קודם השתלשלות לאחר השתלשלות ואמנם ההשפעה מן עצמות המאציל לנאצלים אחרי שאין ערוך ביניהם צ"ל ע"י בחי' ממוצעת והוא בחי' הכתר שנק' אין והחכ' מאין תמצא וז"ש היש ה' בקרבנו אם אין פי' שרצו לידע מקור שפעם אם מבחי' כתר הנק' אין או משם הוי' המהווה הכל ראשית השתל' אך לגבי עצמות המאציל גם כתר אינו אלא הארה בעלמא וכמאמר כ"ע אע"פ דהוא אור צח וכו' אוכם הוא לגבי עה"ע, והנה בבחי' כתר שם הוא מ"ס דא"א בחי' חכמה שבכתר והיינו בחי' טלא דבדולחא אשר משם שרש המשכות המן דכתיב ב' ועינו כעין הבדולח וברדת הטל או ירד המן לכן נאמר במן דבר יום ביומו מאחר שמקורו משם משפיע הממוצע בין המאציל וכו', אשר שם הארה מחודשת תמיד והנה בבחי' ח"ס דא"א הוא קו המדה להיות מודד שיעור לכל התהוות באצ"י גם מודד שיעור התהוות חכ' דאצ"י וכמ"ש מי מדד בשעלו מים היינו חכ' דאצ"י מי אסף רוח בחפניו שם הוא מדות דאצ"י י"ה שמו היינו מ"ה וקו המדה זה נמשך מבוצינא דקרדוניתא היינו גבורות דע"י המלוכש בח"ס, והיינו בחי' טלא דבדולחא דגוון סומק אתחזי ב' לכן אחר שירד הטל בהשתלשלות למטה לכן הי' דבר יום ביומו כי ע"י קו המדה נמשך בימים מחולקים באצ"י ומאצ"י לבריאה בזמן ממש ואז כל יום מובדל מחביריו אבל במקורו קודם ירידת השפע או הוא למעלה מן שרש השתלשלות והתחלקות, ומעתה יובן למה לא ירד המן בשבת כי ידוע ששת ימי המעשה מתחדשי' מהארת ו"ק דאצ"י יום א' בחי' חסד וכו' אבל באמת לך הוי' הגדולה וכו' כי לאו דאית לך מכל מדות אלין כלל, ובשבת כתיב שבת להוי' שהוא בחי' מדות דאצ"י המתגלות בששת ימי המעשה כי האור חוזר למקורו כמו אדם ששובת ונח מהתפשטות שכלו ומדותיו שחוזר אל בחי' עצמות ממש, ואין ירידה והשתלשלות למטה לכן לא ירד המן בשבת.

ו) ומה ששאר השפעות יורדים בשבת כי המן לא הי' דומה לשארי השפעות והמופת לזה כי לא הי' בו פסולת כלל כי שארי השפעות שרשם הם מהשתל' ולמטה ומבחי' חיצוני' אבל המן שירוד בטל אשר שרשו טלא דבדולחא למעלה מן ההשתל' לכן לא הי' בו פסולת כלל כי לא ירד ונשתלשל להיות גשמי ממש כי חם השמש ונמס כי לא הי' כשארי דברים גשמי

רק נתלבש בלבוש גשמי כזרע גד ולכן הי' נבלע באברי' כי שרשו מבחי' פנימי' דח"ס שהוא עצמות ומהות ולכן בשבת חוזר הכל לנוח לעצמותו ומהותו ולא יש כלל בחי' ירידה (מבחי' הפנימית) ולא ירד המן בשבת רק בחול שיורד השפע ע"י קו המדה מגבור' דעתיק בוצינא דקרדוניתא מלובש בח"ס אשר הוא מקור לחכ' דאצי' ראשית השתלשלות אבל בשבת חוזר לפנימי' עומ"ה ולא הי' שום ירידה כלל כי חזר למקורו מקור טלא דבדולחא למעלה מן מקור ושרש השתל' עצמות עונג עליון, ובוזו יובן אכילת שבת ואכילת חול כי ידוע דעיקר ו' ימי החול הם לברר בירורי נוגה והן ל"ט מלאכות המאכל לברר מן הפסולת ואח"ז נתברר בכבד ועולה המובחר ללב ולמוח והפסולת נדחה לחוץ וכמ"כ בבחי' אכילה שלמעלה אכלתי יערי וכו' שנתברר ע"י האדם והמאכל ובכח האכילה ההיא מתפלל במס"נ ומוחו ולבו נתפעלים והוא רוצה לאשתאבא בגופא דמלכא שרש נשמתו ומכיר פחיתותו או כי היותו יותר קרוב לה' באותו רגע ממש נברר גם נדחה הפסולת שבו ומכיר בעצמו פחיתותו ואחכפי' סט"א וכמשל המאכל שכל מה שהוא נתעכל יותר נדחה הפסולת לחוץ והמובחר עולה למעלה וזהו תפילות חול שהרוח תשוב אל האלקים בעילוי אחר עילוי ואכילה דחול הכל לברר בירורי נוגה וזהו ובטן רשעים תחסר לברר ולדחות הרשעי' הנק' קליפ' אבל בשבת בורר אסור רק אכילה דשבת הוא המשכה וירידת התגלות האור בלבד וכידוע בכונת י"ב לחמים שהם המשכות י"ב חיוורתו כי שרש בחי' שבת הוא בחי' עצמו' עונג העליון הפשוט שעשועי המלך בעצמותו כמו הגודר מלאכת בנין שמשחשעשע בעונג עצמי וכמ"ש וירא את כל אשר עשה והנה טוב ובחי' המשכה זו להיות בגילוי אור היינו דכתיב אז תתענג על הוי' דא היא סעודתא דעתיקא ואין בזה שום בירור פסולת רק אור עונג העליון מלמעלה למטה ולכן איתא מתנה אשר אין אתעדל"ת מגעת לשם למעלה מן השתלשלות רק מקודם צריך להיות הכנה לזה בחול מי שטרח בע"ש יאכל בשבת היינו אחרי שהכין וטרח ובירר כל מה שצריך לברר ועשה כלי מוכן או יורד ונתגלה מעצמו בדרך מתנה עונג עליון של שבת וז"ש צדיק אוכל לשובע נפשו היינו אכילה דשבת שהוא רק להשביע נפשו בעונג עליון ולא לברר בירורים ואין בה בחי' העלאה ממטה למעלה כלל ולכן אין בה פסולת ובוזו יובן ההפרש בין מן לשארי השפעות כי שארי השפעות הן מלמטה דרך השתלשלות מבחי' בירורי נוגה אבל בחי' המן הי' השפעתו מלמעלה מן השתל' ולכן הי' נבלע באברים בלי שום פסולת כי בא מלמעלה מבחי' עונג עליון ולכן בשבת כשחזר למקורו ושרשו לעונג העליון לא ירד המן כלל.

ז) ומעתה י"ל ה' בצאתך משעיר, דהנה בשערות גשמי' הם חלולין ובחלל זה מקבל האור ויונק מן המוח והנה בודאי אין יחוס וערוך זל"ז שהרי כשיחתוך אותם לא יכאב למוח כלל, וכדוגמא זה הוא באותיות הדבור הגשמיים שנמשלים לשערות כי הרי גוף אותיות הדבור הם גשמי' ממש הרכבת אש מים ורוח קול פשוט ואעפ"כ בו מלובש אור השכל כמ"כ אותיות שבכתב ד"מ מפרשי הש"ס כתובים האותיות בדיו גשמי ובודאי האותיות מצד עצמן אין בהם השכלה רק שאור השכל מתגלה על ידן וגוף האות

נמשל לשער הגשמי והאור היוצא מתוך האותיות שמבין התלמיד הוא כמו הארה היוצא מן המוח דרך חלל השערה, והנמשל מזה מובן למעלה באותיות עליונים בדבר ה' שמים נעשו אשר אין ערוך נאצלים לעצמות המאציל צריך שילך האור דרך הארה בעלמא וגם ההארה הזאת תבא בהתלבשות דרך שערות ואותיות שהם נבדלין בערך ואין ערך זל"ז וכו', והוא מדלג על ההרים כי א"א שילך ההשפעה דרך עו"ע בבחי' קרובה רק בדילוג המדריגות דרך שערות ואותיות כנ"ל ולכן נק' האותיות בשם סוסים כי תרכב על סוסים כו' כמו הסוס שמוליך ונושא רוכבו בדילוג שלא כהדרגת הרכב כך בחי' הארת אוא"ס הבאה בבחי' אותי' בדילוג שלא בהדרגה נק' סוסים והיינו במ"ת וירד הוי' על הר סיני שלא בהדרגה, והוא ענין הוי' בצאתך משעיר שיצא האור בבחי' שערות בבחי' אותיות שבתורה בדילוג המדריגות לכן ירידת האור מלמעלה למטה והשפעתה נק' סוסים זכרים והעלאות האור מלמטה למעלה שלא בהדרגה נק' סוסים נקבות ע"י אותיות תורה ותפלה ולכן בקשו המלאכים תנה הודך על השמים כי המלאכים נק' עומדים בלי תוס' וריבוי התגלות האור אצלם ולכן אמרו שיוותן להם הודך היינו צירופי אותי' התורה הנק' סוסים כנ"ל שע"י יוכלו להתעלות בעילוי המדריגות יותר מכפי הבריאה שלהם ע"י סוסים נקבות כנ"ל ואח"כ יורד האור שלא במדריגה ע"י סוסים זכרים כנ"ל, והשיב להם הקב"ה כלום יצה"ר יש ביניכם הנה שרש היצה"ר הוא בא משבירת הכלים מעולם התוהו מאלה המלכים כו' לפני מלוך מלך וכו' וידוע דעולם התוהו קדמה לתיקון ולכן אמרו טוב מאד זה מלאך וכו', וכאשר אתכפיא סט"א ואתהפכא חשוכא לנהורא הרי נתברר משבירה עולם התוהו ועלה לשרשו שקודם השבירה לפני מלוך מלך וכו' והיינו כאשר נתברר שם ב"ן ונעשה ס"ג דבינה כי שם הי' השבירה וכאשר נתברר ע"י שם מ"ה המברר אז אשת חיל שהמה שם ב"ן נעשה עטרת בעלה שהוא שם מ"ה, וזהו הנני בורא שמים חדשים וכו', נקבה תסובב גבר לכן ישראל דוקא שיש להם יצה"ר יוכלו לברר בירורי תהו כי עיקר התורה הוא לברר בירורי נוגה וכמ"ש להבדיל בין הטמא לטהור כי היא מתלבשת למטה לברר כנ"ל אבל המלאכים שאין בהם יצה"ר הבא משה"כ כנ"ל לא יוכלו כלל לקבל התורה כנ"ל רק ישראל שיש בהם יצה"ר כנ"ל וגם נשתעבדו בחומר ולבנים בגלות מצרים ואתכפיא סט"א זכו לקבל התורה ואפי' אברהם לא קיים רק ברוחניות ולא בגשמיות כמו שזכו ישראל מטעם גלות מצרים כנ"ל, ובוזה יובן ענין המן שכתוב בו למען אנסנו הילך בתורתו מה שייכות זל"ז כי התורה נק' לחם כמ"ש לכו לחמו בלחמי והמן נק' לחם מן השמים דוקא ובתורה יש ב' מדריגות סתים וגליא חיצוניי' ופנימיי' תורה הנגלות או"ה כו' הוא בחי' חיצוני' נק' לחם כי נתלבשה וירדה בגשמי' ממש לברר בירורין ולהעלותן ולהבדיל האוכל מן הפסולת בירורי שבירת הכלים להעלות הניצוצי' שנפלה בשבה"כ כשר או פסול וה"ז כמו לחם מאכל גשמי שנברר ג"כ האוכל ואז הפסולת גדחה לחוץ והמובחר עולה ללב ולמוח וכנ"ל, ואח"ז יורדת המשכה וחיות מעצמות הנפש למוח וללב ולכל הגוף כמו"כ אחרי שיתברר ויתעלה ע"י חיצוני' התורה כשר פסול כו' אז יהי' התגלות האורות מלמעלה למטה פנימי' טעמי התורה כדפירשי' ישקני

מנשיקות וכו' שלעתיד יתגלה פנימי' התורה מה שלע"ע הם געלמים וסתומים למעלה במ"כ המן שירד הוא מפנימי' מו"ס וזהו הנגי ממטיר לכם לחם מן השמים דוקא ששם נמשך טלא דבדולחא וזהו ברדת הטל ירד המן ולכן לקטו דבר יום ביומו בבחי' התחדשות למעלה מן הזמן ולכן לא הי' בו פסולת כלל ונבלע באברים מאחר שהי' למעלה מן השתלשלות כנ"ל למען אנסנו כו' כי ירידה הנ"ל הי' צורך עלי' הילך בתורתי כדי שעייז יוכלו בני' להלוך בתורה ולברר בירורי' כמו הלוך ונסוע הנגבה וכו' העלאת בירורי' שבירת הכלים נעשה ע"י חיזוני' התורה כו' לבעבור זה יורד בחי' המן ירידת אור אלקי מעצמו שלמעלה מבחי' בירורין ומאחר שיוכלו לקבל בחי' פנימי' מו"ס אור עליון ועונג עצמי ממילא יוכלו אח"כ לילך בתורה ולהעלות בירורין משבה"כ ויהי' התגלות המן כמו כח המעלה מ"ן וכיז הי' בחול ירד ממקום עונג עליון המן ונתלבש בכי"ע ליתן כח לברר בירורין ולהעלותן אבל בשבת בורר אסור כי בו שבת וינפש שעלה הכל לבחי' עצמות עונג עליון בלתי שום התלבשות לכן היום לא תמצאוהו בשדה להתלבש למטה בכי"ע כי שבת היום לה' שעשויע המלך בעצמותו כו' וד"ל.

חתונה הנ"ל.

אל יתהלל חכם בחכמתו וכו' בזאת יתהלל וכו' וידוע אותי כו' פי' בנו של ריב"ל א' עולם הפוך ראיתי וכו' א"ל עולם ברור ראית דהנה יש מחלוקת חד א' שמים נבראו תחלה בראשית ברא וכו' וחד אמר ארץ נבראת תחלה שנאמר ביום עשות ארץ וכו', ולהבין מחלוקתם יש להקדים כלל בהשפעת מה שבא אחרון במקבל בא ראשון במשפיע וכנראה בחוש שכאשר ירצה אדם להשפיע ולהסביר שכל אוי ראשית הדבר שבמחשבה ותמציתה בא באחרונה בדבור ומה שהי' במחשבתו בבחי' טפל יבא ראשונה כי כל השפע בהכרח כך שיתהפך הדבר מה שאצל המשפיע ראשון יבא למקבל באחרונה וזהו כחות המתהפך כו', והנמשל מזה יובן למעלה מה שעלה במח' ראשיתה יצא אחרונה בי' מאמרות כי המח' והדבור בחי' משפיע ומקבל ומה שאצל זה עליון אצל המשפיע הוא אצל המקבל באחרונה וזה הוא מחלוקתם חד א' שמים נברא תחלה פי' שיצא אור השפע בהתגלות תחלה בי' מאמרות יהי רקיע וכו' ומ"ד ארץ נבראת תחלה כוונתו עלה במח' בבחי' המשפיע ארץ קדמה לשמים וראשית המחשבה וכמ"ש ביום עשות הוי' א' ארץ ושמים ולבעבור זה בדבור בי' מאמרות יצא באחרונה ולזה רמזו ז"ל סוף מעשה במחש' תחלה כנ"ל ולזה א' בנו של ריב"ל עולם הפוך וכו' כי כאשר הייתה נשמתו מסתלקת מעלמא דאתגלייא עולם הדבור לעלמא דאתכסייא עולם המח' אז ראה עליונים למטה וכו' מה שבהתגלות הוא ראשית הדבר שם הוא באחרונה ותחתונה במדריגה ומה שבאתגליא הוא באחרונה וכו' וכנ"ל, והשיב לו אביו עולם ברור ראית כי באמת הוא כאשר הוא שם סוף מעשה במח' תחלה וזהו האמת, ומעתה יובן הפסוק אל יתהלל וכו' דסוף הפסוק מסיים

כי אני ה' עושה חסד ומשפט וצדקה בארץ כי באלה חפצתי נאום ה' פ' כי יש בחכ' ב' בחי' א' בחי' החכ' בעצמה ב' כח התפשטותה למטה לברר בירורין עד"מ חכם ששכלו חזק לעצמו ב' חכם שיוכל להתפשט חכמתו ולהבינו ולהלבישו בלבושים ומשלים רבים שונים גם התינוק ששכלו קטן להבין, וידוע דמי ששכלו חזק יותר אזי יכול ג"כ להשפיל ולהלביש החכמה גם לקטני הערך וכל מי שאין שכלו חזק כ"כ אין יכול להלביש ולהסביר לקטן כמבואר ע"פ וידבר ג' אלפי' משל וכו' א"כ מבואר ג"כ דמה שיצא יותר בהתפשטות באחרונה היינו מה שיוכל להסביר גם לקטני ערך זהו בעצם החכמה כח היותר חזק ובראשונה כנ"ל מה שבמקבל אחרון במשפיע הוא ראשון וע"ז א' הפסוק אל יתהלל חכם בחכמתו היינו כמו שהוא חכמת אלקות שם באצי' כ"א השכל וידע אותי אדרבה מה שחכמה מתפשטת למטה לברר בירורי' עד סוף רגלי עשי' משמרי אופנים אשר בחכ' אתברירו בזאת יתהלל המתהלל להשפיע ולהודיע בחכ' אמיתית או"ס גם למטה כי אני ה' וכו' וצדקה בארץ בארץ דוקא שם יש יותר התגלות אמיתית או"ס כי סוף מעשה עלה במחשבה תחלה מטעם הנ"ל מה שיצא באחרונה שם במחשבה הוא תחלה ועולם ברור וד"ל.

[למז"ט חנוכת בית חומה, כ' טבת, ט"ז].

הטעם שעושיין משתה ושמחה בחנוכת הבית, הנה יש ג' בחי' מזון ולבוש ובית מזון הוא חיות פנימי המחי' את האדם ונעשה עמו לאחדים ואעפ"כ נקנה בזול נגד מלבושים שהוא רק מקיף על האדם ומלבישו מבחוץ ולא בבחי' חיות פנימי כו', הטעם הוא מפני שלבוש הוא דבר היותר מתקיים מן המזון לכן הוא ביוקר, ובית הוא ביוקר גם מן מלבושי' ומתקיים עוד יותר והוא יותר רחוק מגוף האדם גם מלבושיין, כי מלבוש הוא מקיף את האדם בסמוך לו ממש לא כן בית, וג' מדריגות הללו יש בכל בחי' עולם שנה נפש גם בתורה ומצות גם בבריאת עולמות, כי הנה נודע שיש בחי' ממלא כ"ע ובחי' סוכ"ע, בחי' ממלא הוא כח הפועל בנפעל, מל' דאצי' המחי' בי"ע בכל פרטי אופנים והתחלקות בצמצומים שונים כפי סדר ההשתל' וזהו וגבורתך ידברו להודיע לבני האדם גבורותיו, שיתהווה התחלקות למטה עד עולם עשי' באין מספר כנודע, זהו הכל בחי' גבורות וצמצום שיתהווה מבחי' א"ס בי"ע וכח הפועל בנפעל הוא מחי' אותם בבחי' חיות פנימי כמו מזון המחי' את האדם והוא בתוכו חיות פנימי, והנה מבואר בתניא להחיותם עיקר חיותם הוא מבחי' מקיף וזהו סוכ"ע, כנודע שבכל דבר צריך להיות ממוצע בין מאציל לנאצל והוא בחי' כתר אשר הוא ממוצע דהיינו שהוא מחי' בבחי' מקיף עולמות הנאצלים ונק' השרש לנאצלים דהיינו שהי' שייך לומר עליו אנת הוא דאפיקת עשר תיקונין בחי' ההשתלשלות חד אריך וכו' כי הוא מחי' את הנאצלים בבחי' מקיף וזהו בחי' עליונה שבנאצלים אך יש עוד בבחי' ממוצע הנ"ל מדרגה תחתונה שבמאציל ונק' עתיק אשר אין לה ערוך גם להיות נק' בשם מקיף ושרש

לנאצלים רק מחמת כי הוא סוף ומדריגה תחתונה שבמאציל עליון מקור כל המקורים נק' מקיף למקיף וזהו כמו בית שאין סמוך לגוף ומקיף אותו בסמוך לו ממש רק הבית הוא בבחי' מקיף רחוק מגוף האדם, והנה נודע כי נעוץ תחלתו בסופן וכל דבר היותר גבוה נפילתו למטה יותר לכן בחי' אחרונה דהיינו סיום כל השתל' בחי' דומם שרשו ומקורו מאד נעלה לכן בית נעשה דוקא מאבנים דומם והם ביוקר ומתקיים יותר ונצרך יותר להאדם גם מן מלבושי' ושרשו מאד מעלה מעלה, מבחי' מקיף למקיף כו', ומלבושים שרשם מבחי' מקיף לבד לכן בירידתו נשתלשל רק לבחי' צומח, ואעפ"כ הוא ביוקר מן מזון ונצרך יותר לאדם מן מזון כי אי אפשר להלוך בלא מלבוש כלל לא כן מזון הוא לעתים רחוקים שחרית וערבית, ובחי' מזון הוא החיות הפנימי ושרשם מבחי' ממכ"ע כמו עד"מ נשמה המחי' את גוף האדם הראי' שמיעה וריח ודבור, ואחי"כ נשתלשל למטה בכלי מעשה ידיים ורגלים הכל בהשתלשלות ממדרגה למדרגה ושרשם הם מבחי' ע"ס עשר תיקונים לאנהגא בהון עלמין ומה שיש מיני מזון הוא ג"כ מפני שיש כמה מיני התכללות חסד שבגבורה וכו' ולכן יש כמה מיני מטעמים וכמה גוונים לערך התכללותם כו', וזהו הללוהו בגבורותיו הללוהו כרוב גודלו אבל באמת לאו דאית לך צדק ידיעא דאיהו כו' ולא מכל מדות אילין כלל, רק אנת הוא דאפיקת עשר תיקונים וכו', ומחי' אותם בבחי' מקיף כמו מלבוש כו', וג' בחי' הללו יש גם בתורה ומצות כי כמו תורה הוא בחי' מזון פנימי' ולכן אם קרא ק"ש שחרית וערבית קיים מצות לא ימוש ומצות הם בחי' לבושי' ולכן בכמה ענינים מצות יותר גבוה מת"ת כי כל התורה הוא פירוש המצות וארז"ל מצות עשה מכין אותו וכו', ואף שרשבי' שתורתו אומנתו אין מפסיק אף לק"ש, אבל ללולב וכדומה מחויב להפסיק כי מצות המה בחי' לבושין מקורם ושרשם מבחי' כתר וכו' וזהו אשר קדשנו במצותיו ואף שלמטה תלמוד גדול וכו' אבל שרשי מצוה למעלה יותר גבוה כו', אכן במצות גופא יש שני בחי' א' שמחוייב לעשות בשמחה וטוב לבב מרוב כל אבל יש מצות שהן דוקא שלא ברצון האדם כמו שאיתא בתוספתא דפאה על א' ששכחו עבדין עומר בשדה צוה לבנו להביא פר לעולה על שמחת מצוה זו יותר משארי מצות שקיים תמיד מפני שכל המצות הנעשים ברצונו אין גבוה בשרשו כמו מצות הללו שנעשה שלא ברצונו וידיעתו כלל ואם לא הי' שוכח רק הי' מניח בכיון לא הי' מצוה זו כלל והי' זה מעשה המצוה מתנה מלמעלה שלא מידיעתו ושרש מצוה זו הוא מלמעלה מן הדעת מבחי' עתיק כו' מבחי' אחרונה שבמאציל אשר אין תלוי כלל בדעת תחתונים ואין לו שייכות כלל רק נעתק הגבה למעלה מקיף למקיף בחי' בית כו', כמו"כ בחי' נשיאות אשר ר"ש בן שטח ברח למצרים שלחו אחריו להיות נשיא ואילו הי' רוצה בזה לא הי' נשיא כמאמר כל הרודף אחר הכבוד כי גם מצוה זו הוא מן מקור למעלה מן הדעת כמו בחי' בית כו' מקיף למקיף כו' ולא ירצה בזה האדם כלל אזי נעשה לראש ומלכות, לכן כתיב בבחי' מלכות בית דוד והקימותי לך בית נאמן כינה בחי' מלכות בשם בית מפני שאמר לא גבה לבני ולא רצה ברצון לילך בגדולות וכו' ונמשך הדבר למעלה מן הדעת בחי' מלוכה אשר זהו נק' בשם בית כו'

מקיף עלין ולכן מחמת כי בית הוא מבחי' למעלה מן הדעת לא שייך שם שמחה כו' צריך להמשיך לשם שמחה לכן עושין משתה בחנוכה הבית. וזהו מזמור שיר חנוכה הבית בבנין ביהמ"ק הי' ממשיכים לשם בחי' שמחה כי ע"פ פשוט לא שייך שם שמחה, כי בדבר שהוא מדעתו והפצו ורצונו שייך להשתלשל מזה בחי' שמחה אבל בדבר שהוא למעלה מן הדעת לא ישיג לשם שמחה ע"פ פשוט לכן צריך להמשיך לשם שמחה כו', וזהו ענין יהי ביתך כבית פרץ כינה הולדת הולד ג"כ בשם בית, כי בני חיי וכו' לא בזכותא תליא אלא במזלא דהיינו זכות הוא בחי' התפשטות י"ס בבחי' פנימי' השכלה שכל לזכות וכו' אבל בני שרשם למעלה מן השכל בחי' מזלא שהוא בחי' מקיף מלמעלה לכן נק' בשם בית ששרשו ג"כ כו', וזהו אל המנוחה זו שילה, ואל הנחלה וכו' הגם שלא הוסיפו על משכן שעשה משה רק שהחליפו הקרשים שבמשכן על אבנים והרי הקרשים היו של ארז מצופים זהב רק עיקר המנוחה הוא שילה בבנין בהמ"ק מאבנים דוקא בחי' תחתונה שכולם בחי' דומם ששרשו הגבה מלמעלה כו', ועצי שטים עומדים הם השרפים העומדים ממעל לו שהם ברכת יוצר לפני ק"ש והאופנים הם למטה מן השרפים לכן הם ברעש גדול מחמת שהם רחוקי יותר לכן כשרואין התגלות א"ס הם ברעש גדול מרחוק אקרא וכו', והשרפים אשר הם ממעל לו הם עומדים ואינם ברעש, אכן ק"ש עצמה נק' רמ"ח תיבין רמ"ח אבנים כי כל דבר היותר גבוה בהשתלשלות היא בבחי' תחתונה ביותר נערץ תחילתן בסופן, וזהו ויקח מאבני המקום וכו' מצבה ויצוק שמן על ראשה שהירים מבחי' אבנים בחי' דומם בחי' אחרונה שבכולן לשרשה אשר מאד נעלה, ולכן האותי' נק' ג"כ אבנים שני אבנים בונים שני בתים כי האותי' הם ג"כ בחי' דומם בחי' אחרונה ומחמת זה אמרו על כורש שהחמיץ אשר ציוה לעשות די אבן גלל תלת וחד די אעא לפי שאין רשאי להיות שום עץ בחי' צומח בבנין בהמ"ק, רק אבנים דווקא בחי' דומם כו', וכמו שכ' הרמב"ם לא תטע לך אשרה כו' שאסור לבנין בהמ"ק מעץ רק הכל מאבנים, וזהו אבן מאסו הבונים וכו' כי שרה נתנה שפחתה לאברהם באמרה אולי אבנה ממנה וכן רחל ולאה נתנו ג"כ כו' להבנות מבחי' שלמטה מהן שפחתן והכל ממנה מילוי מן ה' ויש שני ה' ויש מילוי ה' בחי' תחתונה ראש לשועלים להחיות ביע' וזהו אבן מאסו הבונים בחי' אחרונה מכולן כו' אשר מאסו כל הבונים היתה לראש פנה כי נערץ סופן בתחילתן, וע"י דוד אשר נולד מבחי' שפחה ג"כ ע"י נעשה הבנין כנ"ל לראש פינה.

בזהר ריש פרשת ויקרא חנוכה דביחא בסעודתא הרי בית גבוה ממזון והמחנך צריך להיות גדול יותר י"ל כמ"ש בסוף ביאור הרועה בשושנים מהקו מתעגלים כל המקיפים וז"ש מרבע"ה ארון וכלים ואח"כ משכן וכו' גם מל' נק' בית קדש תתאה וגי"פ קדוש ג' מקיפים לבי"ע, אכן שיומשך במל' מכתר זהו ע"י החכמה בחכ' יבנה בית.

אנא אוקיר ואפרנס כו' הגם דאמרו שאין אדם ניזון אלא בשביל אשתו כי באמת עיקר המשכת חסדים הוא מבחי' דכורא, רק שיכול

להיות החסדים למעלה בבחי' גילוי אלקות וכדומה אבל שיומשך חסדים ורחמים בגשמיות ממש להיות נותן לחם בפרנסה והרחבה הוא בשביל אשתו בחי' נוקבא מחי' בי"ע.

אם את כל דגי הים וכו', להבין הלא הם שאלו בשר ולא שאלו דגים כלל, אך משה אמר שש מאות אלף אשר אנכי בקרבו אנכי דייקא בחי' משה ואין שייך לו כלל נפש בהמה מרפ"ח ניצוצין שנפלו בשבה"כ כי בחי' משה בחי' אין אשר הוא למעלה מהנ"ל ואיך יכול להמשיך להם בשר וזהו מאין לי בשר, ואם יאכלו בשר יפלו ממדרגתם ויתגשמו וזהו הצאן ובקר וכו' ימצא להם דהיינו שיתגשמו בבשר שיאכלו מן הצאן ובקר ויהי' מן הנפילים, ולכן אוכלין דגים קודם בשר כי דגים הם ג"כ בחי' בשר רק שהם מהים וכל מה שיש ביבשה יש בים רק דגי הים הוא מעלמא דאתכסייא ולכן דגים עינא פקחא, וע"י שאוכלים תחלה דגים אשר הם מבחי' אתכסיי' כו' יוכלו לאכול אח"כ גם בשר אשר הוא מעלמא דאתגלייא ולא יתגשמו רק משה טען אף אם את כל דגי הים וכו' מחמת כי הם ממדרגו' גבוה אנכי בקרבו אף אם כל דגי הים יאסף להם וכו' יוכלו להתגשם כי מאין לי בשר אשר משה הי' בבחי' אין חכמה והוא למעלה מבחי' הנ"ל כי בשר הוא שבירת הכלים שנפלו מבחי' רפ"ח ניצוצי' ולכן ת"ח אוכל בשר אזי הוא מברר בירורי הניצוצי' שנפלו בטעם בשר גשמי אבל ע"ה שאין יכול לברר אזי מתגשם יותר ולכן ע"ה אסור לאכול בשר והשיב לו הקב"ה היד ה' תקצר ויגו שלווים הם עופות והם למעלה מבחי' בשר בהמה כי בהמה הוא מבחי' חיות פני שור וכו' ועוף יעופף הוא מבחי' כרובי', וזהו היד ה' תקצר שיכול להמשיך גם מבחי' חכמה בחי' בשר לכן הי' השליו שמן מאד, כי בשר הוא גבורה פני שור מהשמאל ושמן הוא חסד.

ביאור שבת פ' ויחי, שקלאב, ט"ז טבת, ט"ז

והחיות רצוא ושוב, הנה יש ב' בחי' עבודה מלמטה למעלה בחי' רצוא אהבה ורשפי אש תשוקה והתגלות אהבה מסותרת ממטה למעלה מישראל לאוא"ס ב"ה וזהו הנק' הר כמו בחי' בליטת החותם כי עצם התשוקה ממטה למעלה הוא כמו בליטה שבולט מגוף הדבר לחוץ כמו"כ תשוקתו ממטה למעלה הוא לחוץ ממנו ורוצה לצאת מנרתקו וכו', ולכן מלמעלה נעשו מזה בחי' שקיעה היינו שנמשך מזה התגלות והמשכות אורות בכלים, הר ההר, הר על גבי הר, בחי' שני' מלמטה בחי' ביטול ונפשי כעפר יראה בושת זהו בחי' שקיעה ועי"ז נמשך מלמעלה בחי' בליטה דהיינו עין בעין התגלות אלקות ולא יכנף וכו' כידוע שלא תעשה גדולה בחי' מבחי' עשה י"ה ו"ה י' בחי' צמצום וביטול כמו נקודה יראה עילאה ה' בינה המשכת אהבה עילאה וזהו דחילו ורחימו שבחי' יראה גבוה מאהבה היינו יראה בושת בחי' ביטול שנתבטל מהותו וכלא חשיב מחמת בושת הנ"ל

בחי' שקיעה כנ"ל, עוד יש ו"ה אחרונה אשר ו' אהבה קודמת ליראה ה' אחרונה היינו יראה תתאה וזה דחילו ורחימו, והנה להמשיך מבחי' א"ס שלמעלה מי"ס אי אפשר רק מבחי' ביטול היש שקיעה מלמטה נעשה התגלות ובלטיה מלמעלה עין בעין וכו' כי זהו הכלל סט"א הכל בחי' יש ודבר ולכן בביטול עצמותו היינו הן ולא שוין לא תלבש שעטנו וכל מצות ל"ת נתבטל ואתכפיא סט"א בחי' שקיעה ממילא נעשה התגלות מלמעלה גילוי אא"ס ולא יכנף עוד וכו' בחי' בליטה מלמעלה אכן ע"י בחי' אהבה וקיום מצות עשה לא יוכלו להמשיך מלמעלה מהשתלשלות כי אהבה הוא מדות לכן ממשיכין למעלה ג"כ התגלות אורות בכלים אשר הכלים מלביש להאורות וזהו שקיעה מלמעלה וזהו זוכר חסדי אבות או"א ומביא גואל לבני בניהם בניהם היינו מדות, גואל לבני וכו' היינו נה"י ולמען שמו מל' באהבה ב' אהבה, כמים פנים אל פנים ע"י אהבה מלמטה נמשך מלמעלה ג"כ אהבה ואהבת ב' פעמים אור כמו שע"י צדקה מעורר מלמעלה ג"כ רחמנות וצדקה כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים, דאף שלא שייך מדות כלל למעלה כי לאו דאית לך צדק ידיעא וכו' רק ע"י אתעדלית כו' נמשך מלמעלה מדות הנ"ל באהבה ב' אהבות וכמו שמבואר בע"ח שיש ב' בחי' העלאות א' היינו עליות עולמות בשבת הוא שפנימי' עולם התחתון מלביש עולם העליון וחיצוני' עולם העליון נמשך לפנימי' עולם התחתון היינו מחמת כי העלאה מעולם התחתון הוא ע"י מדות אהבה ולא בבחי' ביטול שקיעה כו' נמשך מלמעלה בחי' שקיעה כמו חותם שע"י בליטה נעשה שקיעה דהיינו שהתגלו' נעשה בצמצום ונתלבש בתוך פנימי' עולם התחתון התגלות אורות בכלים כמו שהי' העלאות מ"ן מלמטה ע"י מדות אהבה שהיא ג"כ בבחי' כלים, אבל יש עוד העלאות מ"ן בחי' עיבור בבטן אימא ג' בגו ג' היינו שנתבטל מהותו לגמרי בבחי' שקיעה ונכלל בעליון נמשך מזה מ"ד המשכת מוחין חדשים וזהו ענין יצי"מ כי גלות מצרים הי' בבחי' עיבור מצר' י"ם, ונעשה הגאולה ויציאה מן מצרי"ם מוחי' חדשים וזהו אשה מזרעת תחלה יולדת זכר היינו כשהעלא' מלמטה הוא בבחי' נוקבא כנודע יסוד דנוקבא שוקע יולדת זכר מלמעלה בחי' בליטה והתגלות האורות ולהיפך איש מזריע תחלה ממטה למעלה בחי' בליטה ע"י מדת אהבה יולדת נקבה מלמעלה בבחי' שקיעה המשכות אורות ונתלבשו בפנימי' כלים וזהו ענין ב' חותמות כחותם על זרועך וכו' כחותם על לבך תפילין של יד ותפילין של ראש כי אמרו כל אות שאין מוקף גויל מד' רוחותיו פסול כי ענין האותיות הוא לשון אתא שבא דבר חדש והתהוות חדשה דהיינו שיתהווה מבחי' חסד דאצי' יהי רקיע, או שיתהווה מכמה מדות נק' אותי', כמ"כ שיתהווה מלמעלה מן הדעת בחי' חכ' ג"כ נק' אותי' והוא שם בבחי' שערות שאין ערוך לעצמותו כלל כמו שאם חותך השער אין נוגע למהותו כלל ולא אכפת לי' כלל רק אעפ"כ השערות היא הארה והמשכה כל דהוא ממהותו וזהו אבא יונק ממזל ח' בחי' שערות כו' ומקור שרשן הוא בחי' גולגלתא לבנונית חסד דעתיק ומשם נמשך הארת שערות כו' שיתהווה מזה בחי' חכ' דאצי' ראשית מקור ההשתל', כמו כן באדם הגולגלתא בעצם היא לבנה ומקיף ד' מוחין ומשם צומח שערות וזהו ענין סופר וספר סופר הוא חכ' ראשית ומקור ההשתלשלות שמאתו

בא האותיות והתהוות חדשות בספר שהוא בינה ונק' פיתוחי חותם כשנבקע יסוד אימ' נפתח ונתגלה בחי' אותי' המדות וזהו ענין האותיות שבתפילין וגויל כי ד' פרשיות הם המשכות ד' מוחין קדש לי כל בכור חכמה להיות נמשך ונתגלה למטה בחי' חכמה כדכתי' למען תהי' תורת ה' בפיך, אני המשנה המדברת בפיך עוסק בתורה לשמה להמשיך לה אורות בכלים והי' כי יביאך מוח בינה כו' והגויל הלבן המקיף את האותיות הוא בחי' גולגלתא לבנונית אשר היא מקיף ומקור למוחין כו', וזהו ענין רצועות דתלין על ליבא כי הרצועות הם ג"כ מעור כמו קלף, וגם כשירין כשנעשין הרצועות מקלף כי הרצועות הוא המשכת ג"כ מבחי' לובן העליון לבנונית גולגלתא, ואף שמדות נמשכין משכל ותינוק ששכלו קטן אהבתו גם כן לדברים קטנים אעפ"כ יש במדות מקור ג"כ מן למעלה מן השכל וכמו שאיתא באיירא ז"א בעתיקא תליא שרש המדות דאצי' מבחי' חסד דעתיק רק ההמשכה הוא דרך השכל וכמו שאנו רואין בחוש התפעלות המדות נעשה התחלתן מן השכל אבל אח"כ כשנתפעל גדלה ההתפעלות למעלה מן השכל כמו שאם אדם רואה אהובו שראה אותו זמן כביר נעשה השמחה והתפעלות גדולה למעלה מעלה מן השכל והשגה והטעם הוא שמקור המדות הם למעלה מן השכל כו' לכן הרצועות שנמשך ונעשה ג"כ מגויל בחי' לובן המשכה מחסד דעתיק על הלב שהוא בחי' מדות רק שהארה והמשכה זו מחסד דעתיק למדות א"א להתלבש בפנימי' המדה כמו התלבשות השכל כו' רק בבחי' מקיף על המדה, וזהו וימינו תחבקני פי' ימינו חסד דעתיק תחבקני בבחי' מקיף כמו אדם המחבק חבירו הוא בבחי' מקיף, לכן הרצועות נמשכין ותליין על הלב בבחי' מקיף הנ"ל מן לבנונית דלעילא היינו הקלף, רק מחמת שנשתלשלו למטה אין בהם בהירות והארה כמו שהן במקורן לובן. הגויל לכן אמרו רצועות שחורות הלכה למשה מסיני ואף על הבתים מבואר בפוסקים שצריכין להיות שחורין להיות גלויין בבחי' חיצוני' שחורין, לא כמו הפרשיות עצמן מוחין בבחי' פנימי' הגויל הוא לבן דווקא, כי למטה בלב הוא בבחי' מדה רק הארה מן המקיף יש במדות מן לבנונית הקלף כו' לכן נעשי' מקלף והם שחורין אשר נשתנה מראיתו למטה, ולכן אמרו בזהר עד שמו"ע הוא תפילין של יד, ונק' תפלה מיושב שהוא בחי' נוקבא באשה קראו מושב וישב ה' מלך לעולם היינו שמל' דאצי' מתלבשת בתוך ב"ע אורות בכלים היינו שקיעה מלמע' בחי' נוק', דהיינו ע"י שהאבה מלמטה למעלה בחי' בכל מאדך הוא בבחי' בליטה והר נמשך מזה ג"כ הר ההר מלמעלה התלבשות אורות בכלים וא"ס מכוסה בתוך כלים דאצי' וזהו בנין ז"א דאצי' רמ"ח אברים וכלים דמלכא רמ"ח תיבין דק"ש ולכן נק' ההמשכה ג"כ תפלה של יד שכתוב בהן והי' לך לאות ולא לאחרים לאות מפני שהאורות מכוסין בתוך הכלים בבחי' שקיעה כו', כי האתעדלית הי' ע"י בחי' מדות האהבה ולא ע"י ביטול לכן התגלות מלמעלה נעשה ג"כ שלבושי' תוך כלים דאצי' לא כן שמו"ע שהם רק כריעות והשתחוואות ביטול היש ביטול עצמותו בחי' שקיעה מלמטה נעשה בליטה מלמעלה התגלות אוא"ס ולא יכנף עוד מוריך עין בעין יראו תפילין של ראש בגילוי לעין כל כמובן ההתגלות שנעשה ע"י שמו"ע

דהיינו כריעות והשתחואות ביטול עצמותו ומהותו נעשה התגלות ג"כ אשה מזרעת שקיעה מלמטה וילדה זכר מלמעלה בלא התלבשות בכלי רק בקרוב בליטה מלמע' ויראה כל בשר לכן שמרע' בלחש כמשל המדבר אל א' מקרוב לו שמדבר בלחש לא כן ק"ש בקול רם מרחוק אקרא כו', וזהו שמאלו תחת לראשי ק"ש תפלה של יד ע"י אהבה רשפי אש מלמטה בחי גבורות ואח"כ ימינו תחבקני ע"י שמרע' תפילין שבראש כו' התגלות מחסד דעתיק ותליין על ליבא כנ"ל.

חזונו הנ"ל.

עיני כל אליך ישברו וכו' הנה על מ"ש נודע בשערים בעלה אמרו בזהר באינון תרעין עילאין וכו' והן בחי' נ' שערי בינה וכל חד לפום שעו"ד דמשער בליבי' כו', ולהבין זה הנה אמרו הלב רואה הלב שומע וכן אמרו בינה ליבא וכו', ביאור הענין הוא בהתבוננות באוא"ס ב"ה איך שהוא סוכ"ע וממכ"ע וכו' כשהיא עדיין במוח תבונתו ולא באה הרגשה בלב נק' מוח בינה אכן כשנפתח ממנה אור להאיר גם בלב נק' שערי בינה עדי"מ כמו השער הנפתח לצאת בו לחוץ כך יוצא אור ההשגה מן מוח תבונתו ונתפסת בלב שהלב משער ומשיג גם הוא אותה ההשגה והתבוננות וע"ו נאמר שמע ישראל שמיעה בלב וכו' וזהו כוונת המאמר כל חד לפום מה דמשער בליבי' נודע בשערים בעלה כפי מה דמשער ומשיג בלבו את ההתבוננות שבמוחו מסוכ"ע וכו' לכל נק' ג"כ נ' שערי בינה שיוצא האור מן מוחו לחוץ לתבונת לבו כמו ד"מ שער נפתח וזהו כל בגי' נ' שהם נ' שערי בינה והיינו פי' עיני כל כו' כנס"י נק' כל נגד נ' שערי בינה כל חד לפום שעו"ד אליך ישברו כו' אך לפעמים נק' כנס"י כלה בה"א נוספת הטעם לזה כי יש ארוסה ונשואה קודם שנכנסה לחופה שאינה ראוי' ליחוד וזיווג עדיין נק' ארוסה והנשואה היא אחר שנכנסה לחופה וראוי' לזיווג או היא נשואה ואז נק' כלה בה', וביאור ענין זה בעבודה שבלב זו תפלה ע"פ המבואר כי כשנמשכה ההתבוננות בלב נק' שער דמשער בליבי' אמנם יוכל להיות שגם אם משער בלבו אבל לא נקלט האור בתוך תוך עומק לבבו כמ"ש בכל לבי דרשתיך פי' כשנקלט כו' או נק' בכל לבי היינו שנכנס כל נ' שע"ב בתוך נקודת לבבו אבל אם לא נקלט רק הוא בחיצוני' הלב נק' כל בלא ה"א אבל כשנקלט כנ"ל נק' כלה בה' ה' יורה על פנימי' הלב המקבל נש"ב בתוכה כפי דמיון קליטת הנק' טיפת דכר לכן נק' נשואה אחרי שנקלט אור א"ס ב"ה שבהשגת מוחו בתוך נקודת לבבו כיחוד וזיווג משא"כ בחי' ארוסה כשלא נקלט כנ"ל אזי נק' ארוסה נק' כל כנ"ל, וזהו נודע בשערים בעלה פי' נודע לשון יחוד וזיווג כמו והאדם ידע וכו'.

ב) אמנם אין בחי' הקליטה נעשה עד לאחר החופה לפי שבחי' החופה הוא אור מקיף מלמעלה מאיר על חתן וכלה שיוכלו להתייחד. הארת רצון עליון השורה בבחי' מקיף על הלב שיוכל לקלוט האור בתוכו ולמעלה בכנס"י הוא ג"כ בחי' מקיף עליון הנק' חופה כמ"ש כי על כבוד חופה בכדי שיהי' יחוד וזיווג ואז כנס"י כלה עם ה', וזהו עיני כל פי' קודם שנקראת כלה היינו קודם הקליטה ואז נק' עיני כל אליך ישברו בבחי' תשוקה מרחוק כמו ארוסה לארוס, אבל אחר החופה או זמן יחוד וזיווג לקבל ולקלוט האור בבחי' כלה ואז נק' נשואה וע"ז א' ואתה נותן להם את אכלם היינו לשון זיווג כמו באתי לגני כו' אכלתי כו' היינו השפעת אור עליון להתקבל ולקלוט בבחי' מל' שנק' לב ואז נק' כלה לבבחגי אחותי כלה ונק' המשכת מ"ד בשם אכלם כמו בלתי הלחם אשר הוא אוכל ומה שלא אמר בעתם כמו אכלם רק בעתו בוי"ו קאי על עת רצה"ע של עצמו המאציל לפי שהמשכת מ"ד הנ"ל תלוי באתעדל"ע בלתי אתעדל"ת כלל לכן א' בעתו רצונו רצ"ע לבד כמו בשבתו' וי"ט ולזה רמזו בקידוש לבנה חק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם וזהו פי' ואתה היינו המשכ' מחכ' התחלת המשכת מ"ד א"ת היינו כ"ב אותיות לה' תתאה בחי' מל' זהו אתה והוי"ו מורה על המשכה כי צורת וי"ו בראשו י' ונמשך משם קו דק והיינו ואתה וכו' נותן וכו' בעתו דוקא היינו בעת רצון עליון שהוא בחי' החופה שלפני יחוד כנ"ל.

ג) ואחר שנמשכה כנ"ל א' פותח את ידיך וכו' כמ"ש מקדש ה' כוננו ידיך כי צריך לעשות בית קיבול בחי' כלי במל' שתקבל המשכת מ"ד הנק' אכלם כו' כי קודם היחוד נק' בתולה לשון אוטם שלבו אוטם כבתולה נאמר באר חפרוה שרים וכו', וזהו פותח את ידיך שפותח ידיים העליונים לחפור בהם לעשות למטה כלים ובאר לקבל אכלם הנ"ל וזהו מקדש אדנ' כוננו ידיך גם ידיך הוא לי' יודי"ן כי פתיחו דיודי"ן הוא שנמשך מן יו"ד שבראשו ונעשה וי"ו וזהו המשכת רצ"ע כדי לבנות לה כלי בית קיבול כמארז"ל אין האשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי וכמ"ש כי בועליך עושיך וכו' ואח"כ משיב"ע לכל חי רצון כל חי היינו בחי' יסוד דנוק' שמקבלת מיסוד דדוכרא לכך נקראת כל חי שמקבלת מחי' עלמין ואחר הקליט' אז משיב"ע בבחי' שביעה היפך התשוקה כי התשוקה היא מרחוק כאשר לא השיג התאוה ואל אישך תשוקתך ואחר היחוד כשנקלט שפע האור בתוכה ועביד נייחא לה אז ומשיב"ע לכל חי רצון עליון שנמשך בעתו כנ"ל בבחי' שביעה כנ"ל. ועמ"ש כביאור ע"פ כה תברכו כו'.

חתונה הנ"ל.

להבין השינוי הברכות משמח חתן וכלה ובברכה שני' או' משמח חתן עם הכלה, הנה כתיב בעטרה שעטרה לו אמו מהו עטרה נקדים משארז"ל

חגיגה דף י"ג ע"ב ובתוספתא שם סנד"ל קושר כתרים לקונו מתפלת ישראל, הנה אנו אומרים יהי רצון היינו המשכת רצ"ע המשכה חדשה לגמרי ממקור רצון עליון הכוונה בזה שיומשך מהעלם אל הגילוי היינו מה שע"פ חכמה ד"מ באדם דאף שע"פ טעמי חכמה מהראוי להיות כך אך אעפ"כ כשמפצירין את האדם ומדברים על לבו יוכל להיות שיעשה איזה דבר מה שהוא נגד השכל ומדוע נשתנה הדבר, אך באמת בעצמיות מהות רצון הנפש כל הטעמים שבשכל כלא חשיב רק שהשכל מעלים ומסתיר את הרצון אבל כשמדברין על לבו אז יוצא מהעלם אל הגילוי הארה ממהות הנפש כמו"כ מובן למשכיל למעלה כי בוודאי ברצונו רצ"ע אין בו שום מקור דמקור מבחי' דין רק חסד ורחמים רב חסד רק מחכ' ראשית ההשלטנות שם יש פנים לזה כו' סברא לחיוב קצת לכן לפעמים נק' החכמה דין כי ע"פ חכמה מסתיר ומעלים הרצון עליון כי ההארה הבא מכתר לחכ' באה בדילוג אשר נסתר ונעלם מהות הרצון לכן מבקשים יהי רצון היינו שיבא ויתגלה מהעלם אל הגילוי ויוגבר הארתו על בחי' חכמה המעלים אור הרצ"ע ואז ממילא יתגלה רב חסד וכו' דאף שע"פ חכמה ויושר אין הוא כך אעפ"כ יהי רצון שיתגלה הארת הרצון כנ"ל, אך איך יומשך הרצון הנ"ל ע"י תפילות ישראל הוא ע"י מלאך הקושר כתרים לקונו ד"מ כתר למטה נעשה מאבנים טובות המבטיקים וגוף האבן הוא בחי' דומם רק שנעשה ונתברר עד שנעשה צח ואור מאיר בו וכאשר ניתן בראש המלך אז הוא עטרת תפארת ומייפה את המלך כך הוא בתפלה אותי' שבתפלה הם נקראים אבנים להיותם בחי' דומם בעשי' ומה שמאירין הוא מפני כי נתבררו ע"י מס"נ והעלאת מ"נ מבי"ע ולכן נקראו אבנים טובים וע"י מלאך הממוצע בין ישראל לאביהם שבשמים הוא אשר קשר כתרים בראש היינו שנתקבל תפלת ישראל הם אבנים טובים הנ"ל ונמשך הארת הרצון מהעלם לגילוי בראש ממ"ה היינו ז"א דאצי' וזהו קושר כתרים היינו מיחדים ומתבררים הארת הכתר לז"א דאצי' וזהו כמו ער"מ בחי' עטרה שנעשה למטה ואח"כ ניתן כתר מל' בראשו, כמ"כ בתפלה דלמטה נעשה למטה הכתר ואח"כ ניתן בראש ממ"ה כי האותי' הם בחי' דומם ונתגלה בהם אור מבהיק רצון עליון המאיר בהם ונתגלה הארת הכתר וזהו יהי רצון הארת רצון הנ"ל, יהי מ"מ דאף שלפעמים מצד מעשיהם אשר לא טובים ח"ו ומבחי' חכ' ראשית השתלשלות וע"פ החכ' התנהגות העולמות וע"פ חכמה צריך להיות לפ"ע העלאת מ"ן שלמטה וידונו לפי מעשיהם לכן היא מסתרת אור הרצון וע"כ מתפללים שיתגלה הארת הרצון ובבחי' הרצון אין זה תופס מקום כלל ואור הכתר כולו רחמים פשוטים ארך אפים אריכו דאנפין לרשעים ג"כ לפי שאין ההשתלשלות תופסי' שם מקום כלל כי אם צדקת מה תתן לו נמצא כאשר יתגלה וישיב אור הכתר בראש ממ"ה ז"א דאצי' אשר יש שם כל הברכות וטובות לישראל גם לשאינם ראוי' לכן צריכים אנו לבקש יה"ר דאף שבוודאי שישנו במציאות שם רק הבקשה הוא שלא יעלימנו אור החכ' ויבא מהעלם לגילוי ואז נק' כחשיכא כאורה דאף שע"פ העלאת מ"ן ומס"נ בתפלה לא הי' ע"פ מדת החכמה התגלות כנ"ל אעפ"כ יה"ר כנ"ל, והנה תורה הוא ג"כ דבר הבא מהעלם אל הגילוי כי הלא אלפים שנה קודם ברה"ע קדמה התורה, וכמ"ש ואהי' אצלו

אמון וגוי, וא"כ כבר הי' התורה כלולה בעצם המאציל רק ג"כ ע"פ חכ' יהי' המעכבה אשר דנה שבעת ההוא לא הי' העולם ראויים לתורה ע"פ מדת החכ' ואח"כ בשעת מ"ת או יצאת האורה מהעלם לגילוי צירופי אותיות תשבי"כ ג"כ א"מ"ו וזכו לכך ע"י שנשתעבדו במצרים בחומר ולבנים זכו לכתר א"ט הנ"ל, וזהו על כל דיבור פרוחה נשמתן במס"נ לכן המשיכו הכתר הנ"ל וכמ"ש ויתנצלו בניי את עדיים מהר חורב היינו מה שזכו בהר חורב עטרה הנ"ל וזהו בעטרה שעטרה לו אמו היינו כנס"י וכמאמר לא זו מחבבה עד שקראה אמי ביום חתונתו זו מ"ת כי ע"י מס"נ כנ"ל נתעטר ז"א בעטרה ויצא הכתר א"ט מהעלם לגילוי היינו אותיות תשבי"כ כנ"ל.

והנה יין הוא ג"כ דבר המביא מהעלם לגילוי נכנס יין יצא סוד כי בשעת השמחה יגלה מצפוני לבו לכן בשעת המשכת הרצון אשר נתגלה ומאיר למטה הוא בחי' שמחה עליונה המביאה מהעלם לגילוי לכן נאמר בעטרה שעטרה לו אמו כו' וביום שמחת לבו כי בשעת התגלות עטרה הנ"ל או שמחת לבו ונתגלה ונמשך ממעלה למטה וכמו"כ בחתן וכלה שהם תחת התופה אשר או ג"כ יש שמחה והתגלות למטה וזהו חתן נחות דרגא נעשה חופה אשר חופה עליהם מלמע' כמו עטרה הנ"ל התגלות ממעל' למטה וכמו"כ יובן בחי' חתן וכלה העליונים קוב"ה וכנס"י כמו שמבאר הכל בשיר השירים אבל עכשיו ע"פ סדר השתלשלות באה השמחה תחלה לז"א דאצ"י ואח"כ לכלה כנס"י בחי' מל' דאצ"י אשר עיקר גילוי רצון בז"א ומשמחתו תשמח גם היא בחי' מל' דאצ"י (וזהו שיעשה רצונך כרצונו וכמאמר ואני אפתח לך כפתחו של אולם שיהי' בך בחי' רעו"ד שלמעלה מהשכל והטעם כו' ומתחלה עשה רצונו כתר דז"א כו'). כמו"כ הברכה ראשונה משמח חתן וכלה פי' תחלה נמשך גילוי העטרה לחתן בעטרה שעטרה לו אמו ואח"כ לכלה אבל לעתיד כתיב ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד למהוי כולא חד בחד היינו שתתעלה בחי' מל' דאצ"י להיות שוה לז"א דאצ"י וכמ"ש למען אחי ורעיני שיהיו שוים במדריגה שמח תשמח ריעים אהובים ואו יהי' השמחה שוה לשניהם יחד המשפיע והמקבל שניהם כא' יקבלו מלמעלה והי' אור הלבנה כאור החמה א"כ יהי' גם שמחת שניהם יחד, וזהו משמח חתן עם הכלה שניהם יחד בהשוואה כי עכשיו הוא כסדר השתלשלות א"כ המשפיע קודם להמקבל ויגיע השמחה וגילוי עטרה מקודם לחתן ואף ששמחת החתן העיקר הוא בעבור הכלה אעפ"כ הוא קודם ע"פ סדר השתל' אכן לעתיד כאשר יתגלה סוף מעשה אשר במח"ת או יהי' המקבל והמשפיע שניהם יחד כי עיקר סוף מעשה הוא המקבל אשר במח' תחלה יהי' משמח חתן עם הכלה יחד יקבלו מלמעלה בהשוואה ונעוץ תחלתן בסופן כו', הג"ה ואדרבה אשת חיל עטרת בעלה א"כ עטרה זו שעטרה לו אמו יומשך לו מהכלה היא אשת חיל שתהי' היא עטרת בעלה כו' עכ"ה.

א"מ : כנראה ס"ס וצ"ל : א"מ — אבנים טובות.

בשולי ע"א של מאמר זה ומצדו נמצא כתוב : י"ל דזהו ערש"מ כשממשיכי' לז"א הכתר מא"א ע"י מק"מ פי' אחרי ס"ו ולפעמים כתר מ"ת דאין ע"י ביאור דכי על כבוד (כי פי' וענין רצון היינו שהוא לעולם מרוצה ברצון והארת פנים לא יקצוץ ולא יקעס ע"י בשליה בשער האותי' אות ר"יש ווי"ש שבע רצון כו' וע"י בחס"ל משא"כ ע"מ חכ' כו' ולכן נק' רעו"ד וארך אפים ונמשך ע"י תפילותיהם של ישראל שמעוררים אצלם ג"כ בחי' רצון כזה שיהי' בחי' שותי' השתחת וא"כ לעולם הוא מרוצה כו'.

חתונה, חצי שבט.

אני ישנה ולבי ער וכו', איתא בזהר אני ישנה בגלותא פי' בגלותא דווקא לפי שהגלות נמשל לשינה, עורה למה תישן, כי ענין השינה שסותם עיניו ואינו רואה כלום אבל כל הגוף הוא בשלימות, כך בגלות עד"מ למעלה בחי' שינה אשר כל הגוף עם החיות שבו והנפש הכל בשלימות רק שבאיני' בהתגלות וניעור, והוא בהסתלקות החיות למעלה וברגע א' חוזר וניעור ובא החי' בהתגלות נגלות כך עד"מ למעלה פנימי' התגלות אור אלקי נסתר ונעלם אל מסתתר אורו וזיוו וע"כ נראין העולמות ליש ודבר בפ"ע וזהו אותותינו לא ראינו פי' אותותינו הוא בחי' אותי' מלשון אתא שהוא ההבאה לכן נק' אותיות התורה ותפלה כי ע"י נמשך ואתא בהתגלות מן העלם סוכ"ע לבחי' ממכ"ע ולכן נקראו האותיות בשם סוסים כי תרכב על סוסיך כמו הסוס נושא את הרוכב ומביאו למקום רחוק כך עד"מ אותיות התורה ותפלה הן הן הממשיכים ומביאים בהתגלות בחי' אור א"ס וחפצו ורצונו וכו' וזהו האותיות שאלוני על בני וכו' פי' האותיות ההתגלות מהעלם פי' שאלוני על בני להתגלות עליהם ע"י אותי' כנ"ל אכן בגלותא אני ישנה אותותינו לא ראינו כמו אדם ישן הסתלקות החיות למעלה מן הגוף ואין בהתגלות כמו"כ בגלותא אין התגלות אא"ס לעינינו רק האותיות הם מסותרים ונעלמים.

ב) אבל ולבי ער כי למעלה מעלה שם יש כל התגלות האורות ופי' לבי כי קדב"ה נק' לב כמ"ש צור לבבי, לבבתי אחותי כלה, שכנס"י הנק' כלה מחשבין את הקב"ה ללב. והטעם שנק' לב האם מפני שהוא מחי' את כל העולמות כמו לב ששופע מדמו ויחלק חיות לכל העולמות הלא גם המוח שולח חיות רוחני דרך גידי המוח לכל הגוף רק אמרו בזהר תלת שליטין וכו' מוחא ולבא וכבדא ועד"מ באדם המאכל מתברר ונהפך לדם ונתבשל בכבד והכבד שולח המובחר שנתברר מן הדם אל הלב ובלב יש ב' חללים בחלל א' בו מתקבצים ונאספים הדמים ואז נסגר ונסתם מיד ואח"כ מחלל השני חוזר ויוצא הדם הזה אל כל הגוף להחיותם וה"ז כדמיון כל הנחלים הולכים אל הים והים אינו מלא כי הם שבים ללכת, כך הוא בלב שאחר שהוא מקבל הוא משפיע בחזרה וזהו ענין הדפיקה שבלב תמיד כי תמיד נכנסו כל הדמים ויוצאים הימנו רצוא ושוב לכן קוב"ה נק' לב כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח אם ישים אליו לבו כו' באתעדל"ת ע"י אהבה במס"ג ואהבת את הוי' אלקיך בכל וכו' אזי ימשיך רוח התגלות אתעדל"ע להחיות כל העולמות להיות התגלות למטה וה"ז כדמיון הלב שאחרי שבא הדמים למעלה בלב בא אח"כ אור שפע וחיות לכל הגוף מן הלב לכן נק' הקב"ה בשם לב שכל העולמות מקבלים חיות מלמעלה כו' צור לבבי ע"י אתעדל"ת רוח אייתי רוח המשכה אלקי' מלמעלה וזהו מאמר תלת שליטין לעילא מוחא ולבא וכבדא פי' בכבדא הוא העלא' מ"נ של העולמות כי אם לא הי' נתבשל בכבד לא הי' יכול לילך ללבא ולבא אח"כ חיות לכל הגוף כמו"כ כאן ע"י אתעדל"ת במס"ג כנ"ל נעשה אתעדל"ת לבא אח"כ אתעדל"ע מלב

צור לבבי להחיות עולמות וזהו ולבי ער כמו בשינה אפ"כ הדפיקה נשאת כמ"כ בעולמות ע"י אתעדלית והעלא' מ"נ ממילא נעשה אתעדל"ע ולבי ער רק אותותינו לא ראינו שאין בה בהתגלות למטה בזמן הגלות אבל קול דודי דופק.

ג) והנה בחי' אתעדלית הוא בבחי' רעותא דלבא כמ"ש ואהבת כו' מלשון אבה שיהי' חפצו ותשוקתו לה' אחד מי לי בשמים ועמך לא חפצתי וכו' ולא ברצון לבד שהוא יכול להיות גם בחיצוניות לבד כמו כופין אותו עד שיאמר רוצה אני אכן חפץ הוא בבחי' פנימי' עצמות מהות הנפש מחמת התענוג ונח"ר וזהו ועמך לא חפצתי רק בע"כ אתה חי וכל חפצו רק לדבקה בה' אחד, וזהו אשר קדשנו במצותיו אשר הוא לשון תענוג כמו באשרי כי אשרוני כו' הגם שהמצות מלובשים בענינים גשמיים בתבואה וצדקה מ"מ ע"י אתעדלית ועמך לא חפצתי שאין לו תענוג אחר בלתי לה' לבדו אתעדל"ע נמשך עי"ז בחי' עונג עליון במצות מעשיות וזהו ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל כמו אחר שעלה מן כבדא ללבא ממטה אח"כ בא הארה ממות אל הלב בכדי לפתוח אותו ולהמשיך חיות לכל גופא כך כאן ע"י אתעדלית במס"נ כו' נמשך מזה אתעדל"ע חפץ ועונג ורצון עליון להיות בחכמת התורה ומצות ונמשך חכמתו והתגלות התורה למטה והושמה ביעקב וישראל, וזהו שארז"ל במשנה אריב"ק למה קדמה פ' שמע כו' כדי שיקבל עליו עומ"ש בתחלה פ"י הוא האהבה בכל לבבך כו' ואח"כ יקבל עליו עול מצות כי ע"י קומ"ש כנ"ל בא ממעלה ג"כ המשכת עונג העליון בתומ"צ, והנה אף שהתגלות אור שנמשך במצות אין נגלה כמ"ש אותותינו לא ראינו היינו מה שאנו ממשיכים אור בכלי אשר התגלות הנ"ל נק' בשם אותי' למעלה לא ראינו עדיין אבל למעלה הם גלויים לפני המאציל לעושה נפלאות גדולות לבדו נפלאות ל' הסתר ולעתיד יתגלו האותיות גם לנו וזהו אותותינו שהם אותי' שלנו אשר הם כבר יש שם לא ראינו עדיין וזו היא המשכה פנימי' אשר נאמר ע"ז ולבי ער קול דודי דופק שם המשכת העונג בתומ"צ רק שלא ירד למטה אכן יש עוד דופק שביד ששרשו מבחי' חיצוניות שבמוח וכמ"ש וה' פקד את שרה פקד פקדתי שזהו בחי' המשכת חסדי ה' בגשמיות אהבתי אתכם אמר ה' וזהו קול דודי דופק אותיות פקד כי הדפיקה בא אחר שנמשך הארה ממוח ללב אז נפתח הלב ופליג לכל שייפין ולכן דופק תמיד בלב וזהו בבחי' פנימי' כמ"כ בבחי' חיצוניות דופק תמיד ביד כך למעלה צור לבבי לבכתני אחותי כלה אחרי שבא אתעדלית במס"נ ממטה ונעשה ג"כ דופק מלמעלה בב' בחי' בחי' הא' בפנימיות הארה והתגלות אור תורה ומצות אשר נעשה ע"י קבלת עומ"ש וזהו אשר לא ראינו עדיין עד לעתיד אזי יתגלה גם לעינינו ובחי' שני' דופק מבחי' חיצוני' בחסדי ה' בגשמיות אהבתי אתכם אמר ה'.

ד) ועל אתעדלית כנ"ל נאמר פתחו לי וכמארז"ל פתחו לי כחודה של מחט וכו' ואתעדלית הנ"ל נק' גם אחות היינו אם בא אתעדלית מבחי' אהבה טבעית שרשה בא מאהבה רבה כי אהבה טבעית היא בלא דעת רק כמו אהבה טבעית שבין אח לאחות שהוא מצד שרשם א' כך שרש נש"י

כי חלק ה' עמו אכן שרשה הוא למעלה מן הדעת אהבה רבא כשבא האהבה טבעי שבהעלם לגילוי וכמבואר במ"א. גם יש מדריגה באתעדלית הנק' רעייתי היינו פרנסתי ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים כמו המאכל שמפרנס לנפש אכלתי יערי עם דבשי יערי הם המלאכים עצי שיטים עומדים כולם עומדים ברום עולם ומשמיעים ביראה וכו' שאומרים בברכת יוצר שלפני ק"ש, ומעו יצא מתוק אלו הנשמות ארץ זבת חלב ודבש מה שישראל מוסרים נפשם אח"כ ע"י התבוננות בק"ש ואהבת את הוי' וכו' ונק' זה בשם אכילה כמו אכילה המחי' את האדם, אף שבאדם יש ג"כ מוצא פי הוי' אך מוצא פי הוי' שבאכילה שרשה יותר גבוה וכמ"ש אחר למע"ב כי מאמר נעשה אדם וכו' הוא אחרון שבעשרה מאמרות לכן יש כח במאכל שיהי' גורם התחברות הנפש בגוף שיאירו כחותי' באברים, כמו"כ יובן למשכיל למעלה כמה גופין תקינת לון ולא דאית לך צדק וכו' ולא מכל אלין מדות כלל ומצד עצמותו הוא אור פשוט בתכלית ולהיות שורה אוא"ס בגופין היינו המדות כנ"ל הוא ע"י ישראל או שורה אוא"ס בכלים מכלים שונים לכן נק' ישראל פרנסתי כמו מאכל שגורם ג"כ התחברות הנפש בגוף ומאין יש כח הנ"ל לישראל הוא מחמת כי במחשבה ישראל עלו ובמחשבה יש ג' מדריגות מעשה שבמחשבה היינו שמדמה פועל ציור המעשה ונק' מעשה במחשבה, גם דבור שבמחשבה היינו שחושב מה שמדבר או ששומע דברי זולתו ומחשבה שבמחשבה היינו אותי' שבמח' עצמה הנמשך מכל השכל כי בשכל עצמו אין בו אותיות עדיין וכאשר אמרו ישראל עלו במחשבה הם ממח' שבמח' שגבוה מדבור שבמח' וכ"ש לדבור ממש. ע"כ יש כח לישראל ע"י מס"נ בק"ש באתעדלית הנ"ל להיות שורה אוא"ס במדות היינו הגופין הנ"ל וזהו כי אמרתי עולם חסד יבנה כי מח' קדמה לדבור י' מאמרות וזהו האותי' שאלוני על בני וכו' פי' ע"י העלאת מין מתחתונים נעשה מזה התעוררות מ"ד להיות התחברות והתקשרות אוא"ס בעולמות בב' מדריגות בבחי' פנימי' שאלוני על בני ובבחי' חיצוני' לעולמות הם נקראו פועל ידי תצוני לשון צוותא והתחברות תוס' אורות בכלים הכל ע"י ישראל שנק' רעייתי כמו מאכל הנ"ל אכן במאכל צריך להתעכל ולהעשות דם כך צריכין להיות ישראל ע"י המס"נ ממש לאשתאבא בגופא דמלכא אזי הם מפרנסין להיות שורה אוא"ס כנ"ל כי אם אינו מתעכל אין נעשה חיבור כלל הנפש בגוף כך צ"ל לאשתאבא בגופא דמלכא ולמהוי אחד באחד כו', יונתי פי' כמ"ש עיניך יונים כמו עד"מ היונים זו"נ המסתכלים תמיד זב"ז ונהנין בראייתם ואין שבעים בהסתכלות ולהפסיק כלל ויש להם תענוג כל שעה כאלו מסתכלים מחדש וכך הוא הדבר לאסתכלא ביקרא דמלכא שיהי' העונג בהסתכלות השגות אלקות עד שלא יהי' הפסק כלל וכמ"ש עיני האדם לא תשבענה מפני שבבחי' אוא"ס א"א לומר שיעור וגבול שיהי' שייך לומר בה התיישבות מי איכא זקנה קמי' קוב"ה וכמארז"ל בכל יום יהיו בעיניך כחדשים וזהו שארז"ל האדם הגדול בענקים זהו אברהם שנאמר בו הלוך ונסוע בתמידות בלי הפסק עיני אדם לא תשבענה וגם נאמר וקדושים בכל יום יהללוך סלה היינו אין לה הפסק ונגד זה ממע' למטה כתי' עיני ה' אל צדיקים, תמתי פי' לשון תאומתי שע"י כנסיי' ואתדלית נעשה הקב"ה תם ושלם זו"נ כי דכר בלא נוק' נק' פלג גופא ואף שלא שייך זה אל הקב"ה אעפ"כ אחרי שלא מכל אלין מדות כלל וע"י ישראל שעושי' צדקה ד"מ הם

ממשיכים אור בכלי ולהיות נק' בשם חסד דרועא ימינא נמצא ישראל הם משלימין ועושין גופא דמלכא, וזהו שארז"ל ועשיתם מעלה וכו' כאלו עשאוני שישאל הם עושין גופא דמלכא כלים מכלים שונים כנ"ל, שראשי נמלא טל כענין שנאמר אהי' כטל לישראל כי טל לא מיעצר ואליהו פעל עצירת הגשמים אבל לא עצירת טל, והטעם לזה כי גשמים הן המשכה מלמעלה שבא מאתעדל"ת של ישראל לכן הי' היכולת ביד אליהו לעצרו אבל טל הוא המשכה מלמעלה מה שאין אתעדל"ת יכול להגיע שם רק ההארה הוא מעצמו ממעלה לכן לא הי' יכולת ביד אליהו להעצר כי מצדו אין מסך מבדיל וקמי' כחשיכה כאורה וכולא קמי' כלא חשיבא ומה תלוי במעשה התחתונים וזהו שארז"ל פתחו לי כחודה של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם למה תלה בפתחו של אולם דוקא רק שאיתא כל השערים הי' להם דלתות בר משל אולם הענין הוא מה שצריך להיות המשכה והארה ע"י אתעדל"ת צריך להיות לה פתח הואיל ואין השפע הוא בתמיד' וכשאין יש אתעדל"ת נעצר ההמשכה ע"ז שייך לומר כי יש דלתות להסגר בעת שאין שם אתעדל"ת או אין יורד השפע אבל בחי' טל שהוא יורד תמיד זה כפתחו של אולם בלתי דלתות אשר השפע בא בתמידות בלי שום אתעדל"ת כי הגשם שבא מאידים מן הארץ העולים ממטה למעלה היינו כמו מאתעדל"ת שבא אתעדל"ע אבל הטל הוא הולך מעצמו, ומעתה זה הכוונה פתחו לי כחודה של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם הארה והתגלות ממעלה מה שאין אתעדל"ת יכול להגיע שם מפני שראשי נמלא טל בחי' טלא דבדולחא הארה מעצמות המאציל למעלה מכל השתלשלות ואין תלוי באתעדל"ת כלל וזה כפתחו של אולם בלי דלתות כי אחרי שאין אתעדל"ת מגעת שם רק ההשפעה מעצמות המאציל זהו בתמידות כי קמי' כולא כלא חשיבי וכחשיבא כאורה יורדת ממעלה בתמידות אף בלי שום אתעדל"ת כי הארה הנ"ל הוא גבוה מגדר השתלשלות כו' וד"ל.

והנה לתוס' ביאור כל הנ"ל, תכלית ירידת הנשמה לגוף ונה"ב ד"מ כמו נשמת אברהם ירדה מלמעלה מבחי' אלקו' מעולם אהבה שיש בנשמות שכל ומדות וירדה ונתלבשה בגוף בי"ס דנה"ב, וכשהנשמה מעוררת אהוי"ר הן שנתעורר אהבה טבעית כנר בפני האבוקה שנכלל הנר באבוקה וכך דומין צדיקים בפני השכינה מחמת כי משם לוקחה נשמת הצדיקים לכן כשנתעורר האהבה או ממילא חפצה ורצונה ליכלל בא' כנר שנכלל באבוקה ששם מקור הנר הן כשנתעורר האה' ע"י שכלית התבוננות בגדולת הבורא ואו אף שהנשמה היא במאסר הגוף הרי גם נה"ב מסכמת מתרצית לאהבה זו ואתכפיא ואתהפכא זהו תכלית ירידת הנשמה צורך עלי' ומפני מה נק' עלי' כשהנפך נה"ב כי נה"ב נלקחה מפני שור פני ארי' והנה בכריאה הם נק' שרפים ביצירה חיות ובעשי' אופנים והכל מה שכבר נברר ונכלל בקדושה ונמשך בהם בחי' ביטול והאופנים וחיות ברעש גדול וכו' אך שמרי האופנים עדיין לא נברר וצריכים עוד לברר שיהי' גם בהם בחי' ביטול ומן שמרי אופני' מפנימי' שלהם נלקח נה"ב שבאדם בעלת שכל ומדות ומחיצוניות של הנ"ל נלקחה נה"ב ממש אכן שרש פני ארי' הם מעולם התהו לפני מלך מלך

ולכן הבהמה יותר חזקה מאדם מפני ששרשה יותר גבוה רק בשבה"כ נשתלשלה ונשתברה וירדה מטה, והנה גלו לאדום שכינה עמהם הכוונה בזה היא התלבשות השכינה וירידתה בע' שרים בכדי להחיותם ולהעלותם מן השבירה שירדה מטה אשר כעת בגלות כל השפע והחיות הם בע"ש ונגלה שכינה עמהם בכדי שאחר שיהי' אתכפיא ואתהפכא ע"י ישראל שיש גם להם נה"ב וע"י אתו"ר שלהם שירצו ליכלל ולמסור נפשם בא' וכאשר אז גם נה"ב תסכים לזה השכליות שבנה"ב או נתהפכה ונתעלה למקורה ושרשה לפני מלוך מלך וזהו תכלית ירדת הנשמה לצורך עלי' נק' זה רעייתי פרנסתי בחי' אכילה למעלה כמו אכילה המחי' את האדם מחמת שיש בו מוצא פי הוי' שקדמה להאדם כאמרם אחר למע"ב כך נה"ב ששרשה גבוה לפני מלוך מלך כו' כשאתהפכא ואתכפי' ואהבת את ה' בכל לבבך בב' יצריך מי לי בשמים ועמך לא חפצתי ונחמד ונעים ונורא כו' וליכלל באחד לאשתאבא בגופא דמלכא אז היא מחי' כאלו עשאוני ועשיתם אתם המשכות או"ס בכלי' דאצי'.

ב) לכן נק' קוב"ה בשם לב כמו אחרי שנתבשל דם בכבד שהמזון נהפך ונתעכל ונעשה דם אז הולך המובחר ללב ונסגר שם בתלל הלב והמובחר ממנו עולה למוח ובא ההארה ממוח ע"י גידי המוח לקנה הלב ונפתח הלב ויוצא ממנו החיות לכל האיברים זהו בחי' רצוא ושוב רצוא מה שיוצא אחרי העיכול והתהפכות המאכל לדם יוצא ממנו המובחר ללב ואח"כ שוב כשבא הארה ממוח יוצא החיות לכל האיברים להחיותם כמו"כ דופק תמיד בלב רצוא ושוב, ומוזה מובן שהקב"ה נק' לבא דעלמא שכל העולמות הם חיותם וקיומם ע"י רו"ש כנ"ל רצוא היינו אחרי שנתברר ונתהפך הנה"ב ונתברר הכל ע"י מלאכים ונשמות להיות הכל בבחי' ביטול ולאשתאבא בגופא דמלכא וזהו כדמיון המזון שנתעכל ונתהפך לדם כנ"ל ועולה ללב היינו ליכלל בא' לאשתאבא כנ"ל או נמשך הארה ממוח אבל* לאדם דאצי' תוס' אור בכלי ומשם יורד השפע לכל העולמות וה"ז כדמיון הלב שאחר שבא הארה ממוח נפתח הלב ויוצא ממנה שפע וחיות לכל האדם לכן נק' קוב"ה לבא גם בחי' דפיקה קול דודי דופק כנ"ל רצוא ושוב לכן נק' רעייתי פרנסתי כמו ששורה החיות הנפש באדם מחמת שבמאכל יש בו מוצא פי הוי' שקדמה כמו"כ ע"י ישראל שנתהפכא נה"ב שורה או"ס בתורה בכלי' מחמת כי שרש נה"ב ממקום גבוה רפ"ח ניצוצין מלפני מלוך מלך כו' רק ירדה בשבה"כ בע"ש לכן גלו לאדום היינו בע"ש ירדה שכינה עמהם להעלות משם הרפ"ח ניצוצין וכשנתעלו ונתהפכא לאשתאבא בגופא דמלכא אזי הם פרנסתי וניתוסף אורות בכלים כנ"ל.

ג) והנה בזמן הגלות נאמר אותותינו לא ראינו כי נמשל לשינה אני ישנה בגלותא והנה בשינה כל החיות ודפיקה בלב הוא כמו בהקיץ רק שהוא בהסתר כך בזמן הגלות ולבי ער והכוונה בזה בזמן שבהמ"ק הי' קיים הי' דמות ארי' אכיל קרבנין היינו שהי' נראה לעין גשמי ממש איך ומה שישראל מפרנסין לאביהם שבשמים בקרבנות שלהם כי גם קרבן כך

הוא שנתברר ונתעכל באש הבהמיות ועלה למעלה בבחי' מ"ג וירד מ"ד ממעלה ואכיל קרבנין כי ה' גילוי אלקו' בהיכל ק"ק ממש בבחי' גילוי וגם ריבוי אותות ומופתי' כמו או ממש אבל אותותינו לא ראינו כי לעיני בשר נראה עולם כמנהגו נוהג לעין שכל אנושי עושה נפלאות לבדו ולכן נק' אני ישנה בגלותא כי בחי' שינה שלא נראה לעין אבל באמת ולבי ער כי לפניו הם גלויים בלתי שינוי ממש כמו שהי' או בזמן שבהמ"ק קיים כי בזמן הגלות תפלות במקום קרבן א"כ כל העלאות מ"ג שנעשה בתפלה ע"י אהוי"ר והמשכת מ"ד יש גם כעת בהעלם והסתר, קול דודי דופק המה אחרי שבא הארה והמשכה ממוח ועי"ז בא החיות לכל הגוף בא הארה הנ"ל בב' בחי' הא' בבחי' פנימיות ובבחי' חיצוני' כמו שאנו רואים שיש בגשמיות באדם ג"כ ב' דפיקות כנ"ל הא' בלב הוא בבחי' פנימיות והשני ביד ג"כ דופק תמיד זהו הנק' בחי' חיצוני' והדפיקו' הנ"ל הוא הכל ע"י רו"ש כמ"כ למעלה אחרי שבא ע"י אתעדל"ת ברצוא במס"ג למעלה בא השוב ג"כ בב' בחי' בבחי' פנימיות ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל וידוע אשר תושב"כ נמשכה מח"ע מוחין דאבא ותושבע"פ מבחי' מוחין דאימא והמשכה חיצוני' היא נמשכה מבחי' אחוריים דאבא, אותי' דפ"ק קפ"ד בחי' אחוריים דשם הוי' ומבואר בע"ח אשר ניכר בדפ"ק שביד כמה פגם כי יש בדפ"ק עשר דפיקות בקמץ הוא בכתר ופתח כו' ומחמת שהארה הנ"ל הוא בבחי' נקודות לכן הארה והתגלות הנ"ל אין יכול להשתלשל למטה רק בבחי' חיצוני' לבד כמו וה' פקד את שרה כשבא הארה מבחי' פקד זהו אחוריים דחי' כו' אזי יכול להיות ולד לשרה אבל בבחי' פנימי' אין יכול לבא בהשתל' למטה להיות ולד לשרה וכן פקד פקדתי את העשוי לכם במצרים היינו כי מבחי' נקודת ואחוריים דחי' יכול לבא בהתגלות והשתלשלות למטה אף בבחי' מצרים וזהו קול דודי דופק היינו בב' בחי' כנ"ל ובחי' דופק שביד הוא כנגד בחי' חיצוני' ואחוריים דחי' כידוע דנקודים הם בחכ' כידוע היא חכ' להיות בבחי' ביטול העדר התפשטות רק הארה נקודא בעלמא ולכן האורות אוא"ס בחכ' דוקא ולכן המשכה שנמשכה בהתגלות בדפ"ק יכול להשתלשל למטה בהתגלות רק מבחי' אחוריים מלמעלה בבחי' חיצוני' וזהו דפ"ק אותי' קפ"ד אחוריים דשם הוי' כנ"ל.

ד) פתחו לי וכו' ארז"ל פתחו לי כחודה של מחס ואני אפתח כפתחו של אולם ההפרש הוי' שכל הפתחים הוי' להם דלתות מלבד של אולם לכן הוי' האולם פתוח תמיד כי שארי פתחים לפעמים נסגרים ופעמים פתוחים והשערים הנ"ל הם כמו שנאמר פותח שער לדופקי בתשובה היינו שע"י אתעדל"ת ואם ישים אליו לבו וכו' ורוח אייתי רוח וכו' או נפתחו השערים ולפי העלאת מ"ג מאתעדל"ת בא אתעדל"ע אמנם העלאת מ"ג אין יכול להגיע רק לבחי' חכ' ראשית ההשתלשלות וכולם בחכ' עשית לזה יכול אתעדל"ת להמשיך משם הארה ואתעדל"ע אבל למדרגת כתר אשר הוא למעלה מגדר השתלשלות וגם מכתר למדרגת חכ' בא דרך דילוג זה אין יכול העלאת מ"ג לעורר משם מ"ד ואיזה הארה רק הארה הבא משם הוא בא בעצמו וע"ז רומז פתחו של אולם אשר הוי' פתוחה כלל רק הוא פתוח תמיד

ה" פתוח : בהכתי' : לא הוי' לו פתוח והעביר קולמוס על התיבות לא לו. וכנראה מחק בטעות. והכוונה שלא הוי' לו פתוח כו' — וכבסיום הפרק. ובלק"ת כאן : לא הוי' לו דלתות.

מעצמו אבל אעפ"כ אין יכולים לכנס לאולם אם לא עברו בשערים שקדמו ופתחו מקודם הדלתות ואח"כ הי' יכולים ליכנס לאולם בלי שום פתיחת דלתות, כמו"כ למעלה אף שבא הארה והתגלות למטה בלי העלאת מ"ן מחמת כי אין יכול להגיע לשם כלל כי הוא למעלה מגדר השתלשלות רק שבא ההארה מעצמו אך אין בא מעצמו עד שיש שלימות למטה מיחוד זר"נ אשר מחכמה ולמטה אז שורה מעצמו שלימות העליון שלימותא דכולא מכ"ע היינו אחר שנפתחו השערים ע"י העלאות מ"ן ודופק בתשובה וזהו פתחו לי כחודה של מחט כי העלאות מ"ן הנ"ל נגד למעלה מהשתלשלות אשר אין ערוך וכו' נק' חודה של מחט רק מחמת כי ע"י העלאות מ"ן הנ"ל יהי' נפתחים השערים עם התגלות מ"ד מלמעלה ויהי' שלימות למטה אזי ממילא אפתח לכם כפתחו של אולם הארה משלימותא דכולא אשר הוא למעלה מהשתלשלות ודוגמא זו מציינו בהארת הכתר בחג השבועות ביו"ט עצמו וספירה הוא רק מ"ט יום כשאו' היום יום כו' אזי ממשיכין בכל יום הארת אותו ספירה שמאותו יום ויום חמשים אין מוני' כלל כי זהו נגד שער החמשים שבנ' שערי בינה ולשם אין מגיע כלל מעשה התחתונים שיהי' נמשך שער החמשים ע"י ספירות התחתונים כי הוא למעלה מגדר השתל' רק ממילא אחר ספרו מ"ט יום והי' שלימות למטה יחוד מה שלמטה מהשתלשלות אזי ממילא דרך מתנה באה הארה מעצמו וזהו תספרו חמשים יום כו' דאף שאין מונין רק מ"ט אך כי יום החמשים והתגלותו תלוי ג"כ בספירות התחתונים ספרו ועשה יחוד שלימות למטה כמ"כ בנפש האדם אחרי אשר פתח כחודה של מחט מחמת כי הכין נפשו בכל מדות וחכמה שלו אזי ממילא אח"כ שורה עליו ממעלה בחי' רצון עליון דרך מתנה בלי התעוררות למטה כי אין מגעת לשם אתעדל"ת רק מעצמו בא וזהו כפתחו של אולם שהוא פתוח מעצמו בלי שיפתחו אותו לכנס בו רק אעפ"כ צ"ל מקודם פתחי לי בכדי שיהי' שלימות מלמטה.

ה) **אחותי רעייתי פי'** כי לפעמים נק' כנסי בשם אחותי לשון התחברות בעצם לפי שהם ממקור א' כמו"כ אהבה טבעית שבנפש כל א' מישראל כי חלק ה' עמו שרש נפש אלקית אכן אין אהבה זו נק' עבודה כי זהו בתולדה וטבעה רק עבודה הוא מלשון עורות עבודי' שמתקן דבר חדש מכמות שהי' מקודם ומעבדו בעבודת ה' עבודת משא פולחנא דרחימותא האהבה מיגיעת נפש ובשר שפעל בנפשו ע"י שכלו ומדותיו זהו נק' רעייתי היינו פרנסתי כמו המאכל המפרנס לאדם הוא להתהפך ממהות למהות ואז הוא מפרנס ומחי' את האדם כמ"כ האהבה שנולדה ע"י התבוננות בשכלו ומדותיו שנתהפך ואתכפיא סט"א להתהפך חשוכא לנהורא ולאשתאבא בגופא דמלכא זהו בחי' הביוררים והעלאת מ"נ אשר ע"ז נאמר ותקם בעוד לילה ותתן טרף רפ"ח ניצוצין וזהו עבודה שמתקן דבר חדש ומעלה אותו ממה שהי' מקודם זהו נק' רעייתי פרנסתי מפרנסי' לאביהן שבשמים כמו המאכל אחרי התהפכו מחי' לאדם כו' וזהו בחי' רעייתי כמו איש ואשתו דאף שאין מקורם א' אעפ"כ ואל אישך תשוקתך מחמת אהבה הבאה מצד עצמם כמו"כ האהבה הבאה ע"י התבוננות בשכלו וחכמתו בגדולת הבורא ביגיעת נפש ובשר נק' העבודה הלזו הבאה מעצמו בשם רעייתי, יונתי

כמו יונים שאין שבעים להיות הפסק רק תמיד מסתכלים זכ"ו ויש להם צונג נפלא כמו"כ עיני האדם לא תשבענה גם באברהם האדם הגדול כו' גדול הוא מבחי' אהבה לא הי' הפסק כלל לאהבתו וכתיו' ביו' הלוך ונסוע הנגבה שהי' הולך ברו"ש בלי הפסק כלל רק בתמידות לא תשבענה עיניו מהסתכלות ביקרא דמלכא וכמ"ש באד"ר באסתכלותא דו"א במצוח דע"ק שעי' נהורין וזהו מצמית ישועות וישע ה' אל הבל כו' ואל קין לא שעה כי הארת מצחא דעתיק שהוא התגלות הרצון הנק' רעוא דכל רעיון רצון הפשוט שבו הארת אוא"ס ממש למעלה מבחי' שיעור ע"כ עיני האדם' לא תשבענה כנ"ל כי הארה הנ"ל הוא מלמעלה מהשתל' כנ"ל וזהו בכל יום יהיו בעיניך כחדשים כי בחי' היושן הוא מפני בחי' הזמן אבל הסתכלות ביקרא דמלכא ועונג עליון אשר למעלה מבחי' זמן מי איכא זקנה קמי' קוב"ה ובחי' זו היא גבוה מבחי' אהבה טבעית ואהבה שכלית כי זהו אהבה בתענוגים אשר אין סוף לדבר בהסתכלות עונג עליון וכמ"ש עיניך יונים. תמתי זו היא גבוה מכולן תמתי משלים וממלא כל החסרונות כי בחי' הקודמי' הם תיקון נפשו אבל תמתי להשלים כל החסרונות וזולתו וכמ"ש בס' הגלגולים שיש ס"ר נש"י אשר יש בכל שרש כמה נשמות וכל מי שהוא עם חבירו משרש א' הוא ערב יותר בעדו וצריך לבא בגלגול או בעיבור כדי לתקנו ומתקנו ביחודים עליונים שעשה כי האדם עץ השדה ויש בשרש א' כמה ענפים אשר כלולים הכל בשרש א' לכן מוכרח שיבא בגלגול אף צדיק לתקן הנשמות שכלולים בשרשו וענפיו ומשה רע"ה יורד לעולם בשביל כל ישראל כי הי' שרשו ס"ר נש"י כמ"ש ת"ר אלף אשר אנכי בקרבו ממש וזהו בחי' גבוה יותר מכולם ונק' תמתי להשלים כל החסרונות כי להשלים החסרונות צריך להמשיך אוא"ס שנק' שלימותא דכולא אשר הוא ממלא כל החסרונות דוקא להיות עצם השלימות ממקום גבוה ראשית ומקור השתלשלות ואז נק' תמתי מתאים ומשלים כל הפגמי' וחסרונות.

ו) שראשי נמלא טל הוא טעם איך אפתח לכם כפתחו של אולם כו' מחמת שראשי נמלא טל, דארו"ל טל לא מיעצר שהרי אליהו לא פעל על עצירת הטל כי הטל יורד מעצמו בלי שום התעוררות מתחתונים והעלאות מ"ן שלהם וכמ"ש במן ותעל שכבת הטל ומקור הטל הוא למעלה נק' טלא דבדולחא מן ז' תיקוני גלגלתא היינו כמו עד"מ בגשמיות עצב המוח הוא מקור אשר שם הוא משכן לקבל חכמה והשכלה הנגלות אכן יש לחלוחית במוח יסוד מים רוחני הוא משרש כח המשכיל זה נק' למעלה טלא דבדולחא והוא למעלה מהתחלת השתלשלות ולזה אין אתעדלית מגעת שם מאחר שהוא למעלה מהשתלשלות רק ההשפעה יורד מעצמו לכן לא מיעצר וזהו אהי' כסל לישראל לכן מאחר שראשי נמלא טל מטלא דבדולחא למעלה מן השתל' לכן אפתח לכם כפתחו של אולם היינו בלי שום דלתות רק ההשפעה יורד מעצמו אך באופן שתפתחו לי כחודה של מחס היינו שיהי' שלימות שלמטה מ"ן ומ"ד וכמו שיהי' לעתיד כי טל אורות טליך. קוצותיו רסיסי לילה כי המשכות אור זה נמשך למטה בבחי' שערות הנק' מותרי מוחין ומשם שרש המשכות י"ג מדה"ר הנק' י"ג תיקונין, וביאור הדברים שיש ב' מיני השפעות א' דרך קירוב עילה ועלול כמו התלבשות השכל במדות שמהות

חשכל מלובש במדות כמו שמלובש בשכל התלמיד שכל הרב הנשפע מאתו להבין ולהשכיל להתלמיד וכן התלבשות המדות במחדו"מ וזהו הנק' למעלה התלבשות הפרצופים ואמנם א"א לומר כן בהשתלשלות כל העולמות מעצמות המאציל שאין ערוך ביניהם איך יוכל האור להתלבש בהם ממש לכן מצאו חכמי הקבלה דמיון להשפעה הנ"ל שיהי' השפעה ואעפ"כ לא יהי' מלובש בה שום עצמיות המאציל כ"א לקרוא בשם שער אשר בודאי יש חיות מעט מועיר מתוך החלל של הגומא שממנה יונקת השער ומלובש בה מותרי מוחין ועכ"ז בלתי מלובש עצם האור שהרי כשיחתוך השער אין מרגיש שום כאב ואין נוגע לעצמותו כלל וא"כ אין המשפיע מלובש בו אעפ"כ יש קצת אחיזה ויניקה למקבל בדילוג גדול שלא בדרך ההשתלשלות כלל, כמ"כ השפע אור מעצמות המאציל לכל העולמות אשר אין ערוך וכו' בא אור השפע בדילוג נק' זה שערות מן מו"ס והן הן י"ג תיקונים כו' וכל הכינויים וכו' הי' כו' ורב חסד וכו' כל התוארים הם השייכים אחרי שהאציל העולמות ולולתו שייך לומר ורב חסד וכו' אבל לעצם מהות המאציל לא שייך כלל התוארים הללו ולא מכל אליו מדות כלל וכו' לכן השערות וי"ג תיקוני' הנ"ל הם רק מותרי מוחין להיות מקור לבחי' השתלשלות אבל לא לבחי' עומ"ה והשערות הנ"ל הם נק' קווצותיו לשון שנדמו לווי"ן יודי"ן לשון קוצין כי כל המשכות הנ"ל הוא רק קוץ ולכן נאמר רסיסי לילה כי מה שנמשך מן טלא דבדולחא הנ"ל שראשי נמלא טל כו' ההשפעה הנמשך משם בבחי' שערות נק' רסיסי לילה פיזור חלקים המאירים למטה בחלקים והארה קטנה מאד כנ"ל לכן הטל שיורד בלילה ללחלח הארץ יחלק לחלקים קטנים מאד ונק' רסיסים, וזהו שראשי גלגלתא דז"א נמלא טל מטלא דבדולחא הנ"ל מקבלת השפע בבחי' שערות קווצותיו רסיסי לילה כנ"ל להאיר למטה כנ"ל רק שיהי' פתחו לי כחודה של מחט שיהי' שלימו' למטה כנ"ל וד"ל.

(שבת פ' מסעי ביאור על תורת והניף כו') ד' פ' אמור.

והנניף וכו' שמניף הלחם על הכבשים, מקודם נבאר ענין תהו ותיקון, דהנה כתיב כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי על כל מוצא פי ה' יחי' וכו', הקושי' בזה הלא גם באדם יש מוצא פי הוי' שנברא מן מאמר נעשה אדם וכו' ומוצא פי הוי' שבמאכל הוא מאמר תדשא הארץ וכו' וא"כ מדוע מחי' מוצא פי הוי' שבמאכל את האדם יותר מן מוצא פי וכו' שיש באדם עצמו וצ"ל שמוצא פי הוי' שבמאכל גבוה יותר בשרשו ממאמר נעשה אדם וכו' והגם שלמטה מאמר נעשה אדם מחי' לבחי' מדבר והוא נכבד במעלה ממה שמחי' מאמר תדשא כו' היינו דצ"ח אכן בשרשם של יו"ד מאמרות מאמר תדשא גבוה, ויובן הענין בהקדמת ענין דהוה ותיקון כי שרש נפש אדם הוא מבחי' תיקון נעשה אדם בצלמינו שהוא בחי' אדם עליון דאצי' אכן שרש דצ"ח הוא מבחי' תהו שקדם לבחי' תיקון וכמ"ש באד"ר בני עלמין ולא אתקיימו עד דאתברו' פרצופא דאדם, וביאור הדברים

הנה אנו רואים בנפש אדם בחי' מציאות נבדל מכל הברואים שהוא מושל בכל הברואים וכמ"ש וירדו בדגת הים וכו' אך הענין הוא לפי שאדם הוא בחי' פרצוף כלול מע"ס וכל המדריגות של כל הברואים ואינה בבחי' מדרגה ומדה מיוחדת כמו שארי הברואים שיש לכל א' מדה מיוחדת בלתי הרכבה מזולתו כלל כמ"ש כל עוף למינהו דוקא וכו' כמו ד"מ בעופות הנשר טבעו רחמן על בניו והעורב טבעו אכזרי הנה לא יש הרכבה בגשר מטבע העורב כלל וכמו"כ להיפך בעורב אין בו כלל מטבע הנשר (ולשון הרמב"ם בהקדמתו לפי' המשניות כל מיני בעלי חיים והאילנות יש להן פעל א' בלבד או ב' פעלים כו' אבל האדם יעשה מעשים רבים משתנים זה מזה כו') רק כמו שהוטבע טבע בריאותו לא יש בו נטי' ממנה אפילו כמלא נימא שיתגלה בעורב פעם א' רחמים מחמת כי בריאתו הוא שטבעו בא במדה אחת בלתי התכללות ומדות אחרות כמו"כ גם במלאכים הרוחניים שיש כנפיים לא' בחי' עופות וכמ"ש במדרש ועוף יעופף זה מיכאל וגבריאל ויש אשר נקראים בשם חיות כידוע ממרכבה עליה פני ארי' וכו', הנה אין בכל א' מהם הרכבה ממת זולתו אלא כל א' ממדיגה ומדה מיוחדת שלו דוקא כמו שהוא מיכאל מדריגתו אהבה בחי' חסד הנה הוא עצם פשוט במדריגה זאת בלתי מורכב מבחי' אחרות יראה וכדומה וכן גבריאל בראה לבד ואין כלול כלל מבחי' אהבה כמו"כ במרכבה עליה פני ארי' אל הימין בחי' חסד בלתי דין כלל (ולכן אין מלאך א' עושה שתי שליחות) וכו' אכן אדם הוא טבע מורכבת מכמה מדות שונות כלל מדבר והיפוכו והנה מלבד שיש לו כל המדות ע"ס אף גם זאת בכל מדה ומדה שלו כלול ג"כ מהיפוכו ואינו אור ועצם פשוט ד"מ באכזריו' שבו כלול רחמנות וכן להיפך וכו' היינו אב שמכה את בנו הנה הכאה זו אכזריות אכן כלול בה רחמנות כי מה שמכה אותו הוא מחמת אהבתו אליו ורחמים עליו שלא ילקלל מעשיו ואין זה כשאר בע"ח העורב כולו אכזרי וכו' וגם כלול בו כל חלקי דצ"ח יש באדם ולכן נק' אדם עולם קטן וכ"ז הוא מחמת שנברא בצלם ודמות שלמעלה אדם דלעילא אשר הוא בחי' פרצוף התכללות מע"ס וכל ספי' כלול מן י' וי"ד מ' וכידוע ההפרש בין נקודה ספי' לפרצוף גם יש בפרצוף בחי' מוחין חב"ד אשר בא בשינויים לפעמים בחי' גדלות ופעם קטנות ומחמת כי בצלם אלקים נעשה אדם לכן יש בו כל בחי' הנ"ל גם בחי' פנימיות ותיצוניות וכל אלה אין בשאר הברואים לכך מאדם שנברא בצלם אלקים שהוא בחי' פרצוף אדה"ע שכולל הכל וכמ"ש פני אדם לארבעתן גם באדם שבמרכבה נק' אנפי זוטרי ואנפא רברבא ולוה נאמר באדם וירדו בדגת הים ובעוף השמים וכו' שהוא מושל ורודה בכולם לפי שנעשה בבחי' פרצוף בצלם אלקים ולכלול כל הבחי' דצ"ח וכמו שאדם דלעילא על הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה על הארבע חיות וכו'.

(ב) והטעם לזה למה אדם דוקא הוא בא בהתכללות ופרצוף ולא שאר דצ"ח והיינו מפני שרש אדם הוא מבחי' התיקון ושרש דצ"ח הוא מבחי' תהו שקדם לבחי' התיקון דהנה מבואר ז' מלכים שנאמר בהם וימלך וימת שזהו ענין שבה"כ דתהו מחמת ריבוי האור שהי' והכלי הי' קטן מהכיל ולבעבור זה נפלו הכלים בבי"ע ונשברו והאור נסתלק למעלה שלא

יכלו לסבול האור ולזה נעשה אח"כ בחי' תיקון מיעוט האור וריבוי הכלים רבות, וביאור הדברים מה זה ריבוי האור היינו התגלות האור בתוקף ובתגבורת בתכלית ולכן הי' ז' מדות דתהו בלי התכללות רק כל א' אמר אנא אמלוך הכוונה בזה הוא מחמת כי האור והמדה הי' בא בהתגלות ותגבורת לכן הי' זת"ז בלתי מתחברין רק כמו ענפין מתפרדין ד"מ איש הקשה במדותיו בלי נטות מהן כלל משום דבר המנגד כך הי' אותו האור והמדה בא בחוץ התגלות מדה ההיא לכן לא הי' נכלל ממדה אחרת כלל מחמת ריבוי התגלות מדה ההיא וזה נק' ריבוי האור אשר כל א' על מעמדו דמדה ההיא דוקא בלי התכללות היפוכו וזהו אנא אמלוך כי התגלות אותה האור והמדה הי' בתגבורת וחוץ ולמה מחמת כי הי' התגלות האור בחוץ לא הי' יכולי' הכלים לסבול אורם הרב והחוק ונשברו ונפלו בבי"ע והאורות נסתלקו למעלה שנשאר למעלה בבחי' העלם כמו שמבואר אמנם בחי' תיקון הוא מיעוט האורות היינו שאין המדות בתגבורת רק חלשים ר"ל ע"ד לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהי קשה כארו ע"כ הם בהתכללות זמ"ז ד"מ חסד שבגבורה וכו' וזהו ההפרש כי אדם ששרשו מבחי' תיקון לכן בא למטה כלול מכל המדות וכל מדה כלול מחבירו אכן בחי' דצ"ח שנמשכו מבחי' ע"ס דתהו ואלה המלכים וכו' אנא אמלוך שכ"א הוא בא במדה בפ"ע לכן גם טבע דצ"ח בבחי' פירוד והתחלקות כל מדה ומדה שיש באיזה בע"ח ואין בה מדה אחרת כלל, והנה הגם שבחי' תהו קודמת הגבה למעלה בשרשה מבחי' תיקון אעפ"כ יש בתיקון מעלה גבוה שאין בבחי' תהו כי יש בתיקון גילוי אוא"ס שאין בתהו כמ"ש בזהר קוב"ה לא שרי' אלא באתר שלים פי' קוב"ה הוא עצמות המאציל שנק' שלימותא דכולא וע"כ לא ישרה אלא באתר שלים היינו כשיש התכללות בכלל ספי' מחבירו ולא יחסר כל בה מטעם שהאור אין בא בתגבורת ולזאת יכול להתכלל זה מזה ע"כ באתר שלים כזה ישכון אור א"ס שלימותא דכולא שהוא עצמות המאציל למעלה מע"ס דלאו מכל אליל' מדות כלל (וכמשנ"ת בפ' נח ע"פ ויאמר ה' הן עם אחד כו' שיש ג' בחי' עקודים נקודים ברודים וע"י בחי' ההתכללות שבעולם התיקון הנק' ברודים עי"ז מאיר אור עליון שלמעלה מתהו ותיקון והיינו מבחי' עקודים בכלי א' כו' ע"ש), והנה אחרי ששוכן בבחי' תיקון הארת אוא"ס שלמעלה מע"ס עי"ז יכולין אח"כ ליכלל האורות והמדות בבחי' ביטול במציאות ממש יותר מקודם שהי' התכללות רק מחמת חלישות התגלות האור אבל לא בביטול עצמות מהות המדה כלל, אכן בהגלות גלות עליהם גילוי אוא"ס שלימותא דכולא אשר כל המדות כאין נגדו אשר לאו דאית לי' שום מדה וכו' וכנר בפני אבוקה אשר נבטלים ממהותם ואין תופסים מקום כלל וע"כ יבאו ב' הפכים בהתכללות אחת כענין עושה שלום במרומיו אשר שר של אש ושר של מים אין מכבין זא"ז וכו' והיינו ענין שם מ"ה מלגיו דאיהו ארח כל אצי' ושקיו וכו' היינו השראת אוא"ס ששורה בשם מ"ה דחכמה הנק' שלימותא דכולא אשר כל אורות ומדות נבטלין נגד התגלות אוא"ס הנ"ל איהו ארח אצי' ומקשר ומחבר לכל אורות וספי' דאצי' שיהי' מתחברין בבחי' התכללות ממש כי כל האורות בטילים ממהותן נגד אוא"ס שלימותא דכולא המתגלה באתר שלים כנ"ל בבחי' תיקון דוקא, ומעתה יובן נעשה אדם כו' וירדו בדגת וכו' כי האדם הוא

שרשו מבחי' תיקון כנ"ל אשר יש בו השראת אוא"ס וגם התכללות כולם כנ"ל ולכן יכול האדם דוקא לרדות ולמשול בכולם לכן איתא בספרי הקבלה שהדפק שבאדם מורה על אוא"ס כי דפ"ק אותיות קפ"ד אחוריי' דאור אבא ובאור אבא שורה אוא"ס התלבשות אוא"ס בחכ' וזהו ענין הדופק שדופק ב' דפיק' הוא מורה על רוי"ש ולמעלה נק' מטי ולא מטי והיינו בחי' מטי ולא מטי דחכ' לפי שאוא"ס שורה בחכ' (ועיין מ"ש בפ' יתרו על פסוק וכל העם רואים כו' וקול השופר), ומעתה יובן כי לא על הלחם וכו' למה יחי' מוצא פי הוי' שבלחם את האדם דאף שהכל נברר ע"י האדם ונתעלו ממה שנפלו בשבה"כ היינו מחמת ששורה התגלות אוא"ס בחכ' כנ"ל לכן מחמת חלישו' האור אשר נתכללו שורה משלימותא דכולא באתר שלים ולבעבור זה האדם אשר נפשו ושרשו מבחי' התיקון יכול בברכתו שמברך ברוך אתה הוי' להמשיך גילוי אוא"ס בחכ' ובחכ' אתברירו לברר מוצא פי ה' שבמאכל לחם וכו' אשר שרש דצ"ח ע"י שבה"כ נפלו הכלים למטה בבי"ע ומשם שרש כל דצ"ח והאורות דתהו נסתלק למעלה במאציל עליון. והאדם שרש נפשו מתיקון דאצי' גם יש בו שלימותא דכולא כנ"ל אמנם אחר הברירור וההעלאה של המאכל לבחי' התיקון ע"י הברכה הרי אח"כ מתעלים בחי' הכלים דתהו לאורות שלהן שנסתלקו למעלה ומתאחדין כשמתקרבין זע"ז ונתגלה אורות דתהו בהן אחרי הברירור כמו ד"מ שמתגלה אחר התחי' נפש בגוף שלו שהי' צרורה בחיים בג"ע כמו"כ הכלים דתהו אחר שנתקנו ונתעלו נתגלה בהן המשפיע והאורות דתהו מהעלם שלהם שנסתלקו במאציל עליון כעת אחר שנתעלו ונתבררו הכלים ע"י בחי' תיקון וא"כ הרי נתגלה גם האורות דתהו ונמצא שניתוסף ריבוי אור גדול לבחי' תיקון ומחי' את האדם ע"י מוצא פי הוי' שבלחם כי התגלות אורות דתהו שנשארו בהעלם עצמות המאציל הם גבוהים הרבה מאורו' דתיקון כנ"ל רק מחמת תגבורת ותוקף התגלות האור לא יכלה הכלי להכיל כו' אכן אחרי שע"י התגלות אור שלימותא דכולא שנבררו ונתעלו הכלים ועי"ז נתגלו האורות דתהו כנ"ל יחי' האדם דתיקון שנתגלה בו אור גדול וגבוה הרבה משרש נפש האדם שהוא מתיקון וכפי שנתבאר עמ"ש במ"א ע"פ מאמר הרע"מ פ' תשא אבנא למשקל בה דא' י' כו' (וכמו שאיתא בענין יעקב ועשו שהשתחוהו ז"פ עד גשתו וכו' כדי לקבל ממנו שיתחברו אורות דתהו עם התיקון שהוא בחי' יעקב. ובזמן הגלות שאין התחברות תיקון עם תהו נאמר ויבכו שניהם כו'). ובוה יובן מה שאיתא בגמרא פתח במזבח וסיים בשולחן לומר לך מה מזבח מכפר וכו' כי קרבנות נק' ג"כ בשם אכילה וכמו שאיתא בגמ' אכילת מזבח גם את קרבני לחמי וכו' שהוא אכילת אדה"ע כו' וע"כ איתא בזהר כי מן קרבנות מתהנים מלאכים כי ע"פ פשוט נראה הפשט אשר ע"כ מתהנים המלאכים פני שור וכו' מחמת כי נפש הבהמה שרשה מהם ובהסתלקות החיות מהבהמה תשוב אל שרשה אך א"כ הוא מה זה תלוי בהקרב' הבהמה אף שמתה מאל"י תצא נפשה ממנה ותשוב רוחה לשרשה ויתהנה מזה פני שור כו' רק באמת הטעם הוא דוקא כשתצא רוחה ע"י הקרבת בהמה ע"י הכהן וכו' כי גם פני שור וכו' וכל המלאכים הם נבראים ע"י מאמר תוציא הארץ נפש חי' וכו' ושרשם הוא מן שבה"כ דתהו כמו כל דצ"ח אשר ע"י שבה"כ נתעלו

בבריא ונבראים המלאכים והכהן אשר הוא בחי' תיקון הוא מעלה ומקריב את הבהמה ע"ג מזבח כמשנת"ל האדם שמעלה את הלחם באכילתו וכ"ש כהן שהוא בחי' חסד דו"א כשעושה הברכה ברוך אתה הוי' ושוחטה ומעלה ע"ג המזבח הוא מברר רוח הבהמה ומעלה משבה"כ ע"י בחי' גילוי אוא"ס משלימותא דכולא כנ"ל באדם וזה נק' אכילת המזבח כי נתעלה ע"י בירור לשרשה פני שור וכו' ונכלל הכל בבחי' תיקון כנ"ל בהאר"ת אוא"ס ב"ה כנ"ל ואחר שנברר כלים דתהו או נתגלה ונמשך אורות דתהו להתלבש בכלים שלהם הנבררים ונעלים כנ"ל ע"י הקרבן ואז מתהנין ומתזנין גם המלאכים וחיים באור חדש עליון זה שנתגלה אורו' דתהו מהעלם אשר הוא נעלה מאורות דתיקון כנ"ל ולכן מתהני' מיני' מלאכים אשר שרשם ג"כ מתהו כנ"ל בהגלות נגלות אורות דתהו אשר משם לוקחו וכו', וזהו לחמי לאישי ריח ניחוח כי לחמי הן הן הקרבנות כאשר נתבררו ונתעלו ע"ג המזבח ונתעלו ממה שנפלו משבה"כ דמיון המאכל ולחם האדם כשאוכלין הם נתבררים כנ"ל להיות כי אחר הבירור או נתגלה אור חדש דתהו זה נק' ריח ניחוח להוי' דמיון ריח שמשיב את הנפש ותשוב אורה להאיר בתוס' אור חדש ובהיר ע"י הריח שמריח ממטה למעלה ומשיב את הנפש להאיר ממעלה למטה בגוף כן הוא הקרבן ע"י בירור שנתבררו ממטה ונתעלו למעלה לשרשן ואז ע"י העלאת מ"נ מכלים דתהו שנתקנו נק' זה בחי' ריח ע"י משיב את הנפש וזהו נק' ניחוח לשון נחות דרגא שמאיר וממשיך התגלות אורות דתהו למטה בכלים ונתגלה ממה שהי' בהסתלקות למעלה בהעלם במאצילן וזהו להוי' שנעשה הוי' חדשה כי גם בתהו בע"ס יש בחי' הוי' ונתגלה לע"ס דתיקון לבחי' שם הוי' דתיקון וזהו פתח במזבח וכו' לומר לך מה מזבח מכפר אף שולחנו כו' היינו כמו שהמזבח מכפר ע"י הבירור שנתבררו ע"י העלאת הקרבן כשנתבררו משבה"כ אשר בזה תלוי הכפרה אחר אכילת מזבח את החלב והדם כו' כך עדין שולחנו של אדם מכפר ע"י אכילתו בברכה וטוונה שנתבררו דצ"ח ע"י ברכתו וכו' למעלה משבה"כ (וכמ"ש וירח ה' את ריח הניחוח ויאמר לא אוסיף עוד לקלל וכו' אשר מפני ריח ניחוח מאור חדש נתקנו כל הדינים) וזהו ואכלת ושבעת וברכת את הוי' אלקיך וכו' היינו שנמשך הוי' חדשה תוס' אור חדש מתהו להוי' דתיקון ע"י ברכות האדם מחמת כי פרצוף אדם נברא בצלם אלקים ויש בו התכללות כנ"ל לכן הוא רודה ומושל ויש בכחו לברר ע"י שמברך ברוך אתה הוי' ובעבור כי יש בו גילוי אוא"ס שלימותא דכולא כנ"ל ואחר הבירור נתגלה אורות דתהו כנ"ל והיינו הברכה שאמר וברכת את הוי' אלקיך וכו'.

והנה יש שתי אכילות דחול שהיא ענין הבירורים גם יש אכילה דשבת וכו' כמבואר במ"א.

ד*) ובוזה יובן מה שאיתא על פסוק את הכבש א' תעשה בבקר להמתיק דיני לאה ואת הכבש כו' להמתיק דיני רחל כי הנה כבש זהו אשר כתיב כרחל לפני גוזה נאלמה שהוא בחי' מל' שנק' רחל וכדאיתא בזהר

רחל הוא בחי' מלי' הטעם לזה מה שהשכינה נקראת רחל כי נמשלה לרחל במה שמצינו שיש ברחל טבע מה שאין בשום בהמה היינו בחי' ביטול והכנעה יותר מכל הבהמות וגם לכל רואי' מעירה רחמים עלי' וגם כשרוצים לגווזה היא במנוחה ואינה מבעטת כלל כי כל הבהמות לא ישקטו ולא ינוחו כשרוצים לגווזם לא כן רחל אשר לא תשמיעה קולה לכן נאמר בה לפני גוזזי' נאלמה, והדוגמה בזה בשכינה אשר יורדת להשפיע לעלמא דבי"ע ומחי' גם את החיצוני' וסובלת מה שיש יניקת חיצונים אכן היניקה שלהם לא מעצמותה רק משערות ועיר דנוק' דז"א וכדאיתא בזהר בשעריה' אחידן כו' והשכינה משפיע לכולם בעלמא דפרודא לכן נאמר בה לפני גוזזי' נאלמה מחמת כי יניקתן משערות כנ"ל דמיון גוזזי', והנה להמתיק הדינין שנאחזי' בשערי' דרישין נוקבי' לאה ורחל נאמר בהם את הכבש אחד תעשה לשון תיקון כמו ועשתה את צפרני' והיינו אחרי שמעלין ומבררין ע"י הקרבנות ע"ג המזבח אשר שרש הכבשים ג"כ מעולם התהו וכשמקריבין ע"ג המזבח ונתעלו הרפ"ח ניצוצין משה"כ ע"י העלא' מ"ן שלהם נעשה נחות כנ"ל, יורד מ"ד מלמעלה וזהו שאיתא אשר אח"כ יורד אש מלמעלה כי העלא' הקרבן ונעשה הברירור הוא אש שלמטה ע"ג המזבח העלא' מ"ן ממטה למעלה ואח"כ יורד אש מלמעלה היינו מ"ד להמתיק הגבורו' דנוק' והיינו ארי' דאכיל קרבנין בחי' חסד דדוכרא כי ארי' אותיות ראי' שהוא הארת שם מ"ה היינו מבחי' חכמה כח מה המברר כו' וכל הקרבנות נק' בחי' אכילה כנ"ל קרבני לחמי ואחר שבא ונמשך הארת התגלות החסדים הנ"ל נמתקין דיני לאה ורחל וזהו זיווג יעקב ולאה וזיווג יעקב ורחל כי לכל נוק' צריך המתקה לבא מדוכרא ויעקב הוא בחי' ז"א דאצי' וע"י נמתקים הנוק' הנ"ל היינו אותיות הדבוי' ואותיות המחשבה ושניהם נק' נוק' כי בחי' אותיות הוא רק גילוי ההעלם של עצמיות ונמתקי' ע"י זיווג יעקב חסד דדוכרא לכן נאמר את הכבש וכו' תעשה בבוקר להמתיק דיני לאה כי אותיות המחשבה הם ג"כ באים מהתחלקות כמו אותיות הדבור שבא ע"י התחלקות ה' מוצאות הפה המפרידים את הבל הקול והן הן בחי' ה"ג מנצפ"ך אשר על ידם נתצמצם הקול ונתחלקו ולכן נתגלה אותיות הדבור ובלא צמצום הי' קול פשוט בלי שום אותיות נמצא גילוי האותיות הוא הצמצום אשר בא ע"י גבורות וכנ"ל ומפרידים את הבל הקול ולכן איתא שעיקר בנין המל' הוא מגבורו' כמ"כ באותיות המח' שנק' לאה יש בחי' התחלקות הזאת ע"י ה"ג מנצפ"ך דאימא נמצא כי בבחי' נוק' הנ"ל לאה ורחל יוכל להסתעף מהן גבורות כי הצמצום בהעלם והסתר האור עד שיתהווה למטה עלמא דפרודא (ועמ"ש ע"פ ויקחו אליך פרה כו' איך ע"י השתל' הה"ג נמשך יניקת החיצונים ולכן צריך להיות המתקת הגבורות בחסדים) רק נגד רחל נק' לאה עלמא דאתכסי' כי אותיות המח' נגד אותיות הדבור נק' אתכסי' כי גילוי אותיות המחשבה הוא גילוי בעצמי' האדם ואותי' הדבור נגלה לזולתו אבל מ"מ בחי' גילוי אחד הוא בלי שינוי שהרי מה שחושב במח' הוא הדבר שנגלה בדבור בלי תוס' ורחל הוא בחי' מל' נק' עלמא דאתגליא אשר בדבר ה' שמים נעשו, וזהו שם הגדולה לאה היא אותיות המחשבה אשר היא ילדה ששה בנים שהן המדות והן ב' ההי"ן אשר בשם הוי' שע"י תרין נוק' הנ"ל נתהווה הכל ויעקב הוא בחי' ז"א

המשפיע כידוע אשר מה שאדם חפץ מהרהר במח' ומדבר ולכן כשמקבלים המו"ד מן המדות הנק' יעקב ונמתקים נק' או זיווג ולכן נעשה בו כבשים תמידי' הא' בבוקר וכו' היינו כדי שע"י העלא' מ"ן ע"י בירור משה"כ כנ"ל יומשך מ"ד מיעקב בלאה בחסדים ובין הערבים מיתוק יעקב לרחל וכמ"ש במ"א.

ה) וזוה' יובן מ"ש והכשבים הפריד יעקב שי"ן קודם לבי"ת ובכל מקום נאמר כבש ב' קודם לשי"ן ויש להקדים מה שאיתא בע"ח דא"א מלבישין לזרועות דא"א אבא מלביש לחד דא"א ואימא לגבו' דא"א וכמ"ש אני בינה לי גבורה ולכאורה יש סתירה ממ"ש בע"ח דאבא יונק ממול ח' ואימא ממול י"ג ופי' מול היינו בחי' שערות דא"א שהוא בחי' תיקונים דגלגלתא ונמשכה מבחי' ח"ס והנם גבוהים מבחי' זרועות דא"א, אך להבין מהו לשון יניקה הוא כמו ולד שיונק משדי אמו הרי עצם מהות הולד הוא מציאות דבר בפ"ע זולת אמו ומה שיונק משדי אמו הוא פועל רק הגדלה וריבוי באיברי הוולד ולכן כל ימי יניקתו הוא הולך וגדל אכן זהו שפע להגדילו אבל עצם מציאותו הוא כבר נולד מבטן אמו ממש ויש ודבר בפ"ע ומקבל החלב בו להגדילו כמו"כ מה שאבא יונק ממול ח' היינו הארה שנמשך ממול דא"א להיות עי"ן ריבוי והגדלה באור אבא כמשל יניקה הנ"ל אמנם מציאות ומהות החכמה כבר נאצל מאור המאציל במהות ובמציאות בפ"ע רק ההגדלה וריבוי באור אבא הוא ע"י שיונק ממול ח' וכו' כי מתחלה אצילותה לא היתה רק בבחי' נקודה ואחר היניקה נתגדלה להיות כלולה מע"ס וי' מ' וכו' עד שנעשה בחי' פרצוף אבא אוי נה"י שלו נמשך מוחין לז"א ומו"א לנוק' חכ' תתאה מל' דאצ"י להחיות ב"ע ואם לא הי' בחי' פרצוף לא הי' יכול להשפיע למטה בירידות המדריגות רק אחרי שיונק ממול ח' כו' אשר הוא בא מח"ס דא"א שנק' חכ' שבכתר ומשם יונק אבא ונתגדל אז יכול גם להשפיע למטה וכפי שידוע בכלל שיש איש שאף שהוא בר שכל ומבין דבר לאשורו אעפ"כ אין יכול להסביר הענין למי שקטן ממנו אכן איש שהוא גדול בחכ' ושכל יותר יכול להסביר אף לאחרים והיינו מחמת כי דבר גבוה יותר יכול להשפיל יותר למטה לכן אחרי שיונק ממולות דא"א שבאו מחכ' שבכתר יכול להשפיע למטה כנ"ל, אבל קודם לזה אשר א"א מלבישין לזרועות דא"א שהם חג"ת שבכתר עדיין לא יכלו להשפיע למטה ועדיין הם בבחי' נקודה כו' רק אח"כ יונק ממולו' ונתגדל כנ"ל, (ועמ"ש ר"פ לך לך כו') ולכן נק' זה בחי' יניקה שהוא להגדיל דבר שיש כבר נמצא רק היניקה מגדילו אכן היניקה היינו השפעה חיצונית' ממו"ס שנמשך רק ע"י בחי' שערות עדי"מ אבן מציאות ומהות חכ' הוא מה שמלביש לזרועות דא"א והוא בא בבחי' פנימי' ר"ל שמלבישים ממש לעצמיות זרועות דאריך ולא כמו יניקתם ממו"ס שאינו אלא ע"י שערות וכמו עדי"מ לבוש מדות שמלביש לשכל שמפני השכל נולדה המדה בלב, הנה מתאחד השכל במדות והי' לאחדים כמ"כ מה שאו"א מלבישין לזרועות דא"א הלבשה הזאת הוא התאחדות הרצון הנק' כתר בחכ' בבחי' קירוב להיות מלוכש ונתפס בו ממש וכן מחכ' למדות דז"א וזהו מה שמביא בע"ח דא"א מלבישין לזרועות

דאי' היינו מציאות מהות אר"א היינו מהלכשה דזרועות דאי' שהם חג"ת שבכתר, אכן הגדלה וריבוי האור שיעשה פרצוף שמשפיע למטה הם מקבלים ויונקים ממקום יותר גבוה ממזלות שהם ממותרי ח"ס דאי' שהם האור הבא ומאיר דרך שערות ומשום דההארה הנ"ל היא ממקום גבוה ונעלה מאד לכן בא רק בכחי' חיצוני' היינו שיונק דרך שערות וכמו שהתינוק ג"כ יונק ממקום אחר וזהו השפעה בריחוק נגד עצם מהות התהוות התינוק שנתהווה מטפת האב אעפ"כ עיקר גידולו הוא מיניקה כנ"ל דאף שאין החלב פועל בפנימי' שפע חיותו כי פנימי' מציאותו כבר נולד אכן ריבוי ההגדלה תולה רק בניקת הולד הולך וגדל באבריו כמ"כ כאן ע"י שיונקים ממזלות וגדל ונתרבה האור עד שיוכלו להשפיע בכחי' נה"י שלו למטה שנעשה פרצוף כנ"ל אכן הלבשה הוא כמו עדי' שהשכל מלביש לרצון היינו עדי' ענין השוחד יעזור אשר מחמת רצונו יטה שכלו ג"כ לזכות מפני הרצון המלובש בו הרי מתאחד הרצון עם השכל ונתאחד עמו וזהו אר"א מלבישי' לזרועות דאי' כנ"ל שהוא עצמי' מציאו' אר"א כמו שמחמת רצונו לאיזה דבר נתהווה אצלו שכל חדש וטעם לאותו דבר היינו התהוות עצם מהות של השכל נעשה ע"י הרצון (וכמ"ש וירח ה' את ריח הניחוח ויאמר לא אוסיף עוד כ"י כי יצר לב האדם רע מנעוריו הרי ע"י התגלות הרצון עליון נמשך טענה ושכל זה עצמו דיצר לב האדם רע מחובה לזכות כמ"ש במ"א) וגם התהוות עצם המדה נעשה ע"י השכל אשר מחמת שכלו נתהווה המדה בלב זה נק' הכל בחי' לבושי' כמו"כ מה שאר"א מלבישין לזרועו' דאי' היינו התהוות עיקר מציאות אר"א הוא מזרועות דאי' כנ"ל (וזהו הכל תלוי במזל אפי' ס"ת שבהיכל היינו יחוד אר"א לצורך העולמות דווקא זה תלוי במזל להוסיף בה אור ולהיות יחוד אר"א להשפיע למטה בנה"י שלו כו') ובוה יובן כש"ב שי"ן קודם לבי"ת, אות כ"ף דכש"ב היינו בחי' אור הכתר ואות השי"ן בחי' חג"ת שבכתר ג' קווין זה ה' קווין לו בחי' קוין והב' הוא אר"א תרין ריעין כו' ולכן השי"ן קודם לב' כי בעצם מציאות אר"א שע"ז מורה השי"ן קודם לבי"ת שהב' מקבל מג' קוין הנ"ל שהוא שי"ן דהיינו חג"ת דאריך, וע' בפע"ח בפי' עבדים היינו לפרעה במצרים ויוציאנו ה' אלקינו אר"א שהלבישו לזרועות דאי' וכמ"ש במ"א, והנה לכאורה יש ג' מוחין היינו חב"ד, אמנם הענין הוא כפי שמבואר בס"י עשר ולא י"א הגם שעם דעת הם י"א אבל באמת כאשר הכתר נמנה אז אין הדעת נמנה לפי שאור הדעת הוא מובלע בין חו"ב ואין נחשב לספי' בפ"ע כי הוא בחי' ממוצע לחבר ולייחד חכ' בבינה וכמו"כ דעת המתפשט למטה מקשר השכל במדות וכל בחי' מיוחד ומקשר אין נחשב בפ"ע רק נבלע בניניהם כי מדריגתו ובחינתו הוא רק לייחד אותם לאחדים (רק לפעמים הדעת נמנה ואז אין הכתר נמנה) אכן אח"ז נמשך מחו"ב למטה חג"ת והיינו מדות דז"א ואז כאשר נמשך למטה נק' כבש ב' קודם לשי"ן כי השי"ן היינו חג"ת דז"א מקבל מן ב' חו"ב וזהו נעשה ע"י יעקב אשר הוא בריח התיכון קו האמצעי ואת הכשבים הפריד יעקב היינו מה שהי' שי"ן קודם לבי"ת היינו קודם השפעתו למטה הי' חו"ב מקבל מן שי"ן היינו חג"ת דאי' אח"ז המשיך יעקב שיומשך מחו"ב לחג"ת דז"א, דהנה המדות דז"א נקראו

בזהר (פ' חיי שרה דקכ"ג) ענפין מתפרדין ויעקב המשיך מבחי' שרש המדות שבחג"ת דא"א הנק' כשבים לבחי' הפירוד שהם מדות דו"א שיהי' נק' בשם כשבים והיינו כדי שיהי' נמשך ביטול העליון גם במדות דו"א וכנודע דיעקב הוא המייחד חו"ג כו' ומהמדות דו"א יומשך הביטול גם בעלמא דפרודא ממש היינו ביי"ע והיינו ע"י יחוד זו"נ כו' וזהו והכשבים הפריד יעקב שיושפע מחו"ב חג"ת דועיר ויהי' כבש אשר חג"ת דועיר מקבל מן חו"ב וכתר כנ"ל. גם פי' הפריד שיהי' שני פרצופין לאה ורחל וע"י בחי' יעקב יומתקו כנ"ל, את הכבש א' תעשה בבקר להמתיק דיני לאה ואת הכבש השני וכו' להמתיק דיני רחל והכל הוא ע"י בחי' יעקב כנודע שיש שני זיווגים היינו זיווג יעקב ולאה וגם זיווג יעקב ורחל כנ"ל אשר כל זיווג הוא להמתיק דינים דנוק' בחסדים דכדורא וזהו בחי' יעקב ז"א דאצי'.

(ו) ובזה יובן ענין ב' כבשי עצרת שהניף אותם תנופה לפני ה' והי' מניח ב' הלחם על שתי הכבשים ולהבין מדוע הי' הלחם על הכבשים הרי בחי' החי הוא לכאורה נכבד במעלה מן צומח. אך כפי שמבואר למעלה דשרש דצ"ח הם שרשם גבוה יותר מן האדם דאף שבהשתלשלות אדם בחי' מדבר יותר נכבד מן דצ"ח אכן בשרשם נהפך הוא אדם מתיקון ודצ"ח שרשם מתהו שהיא גבוה מן התיקון דאף שבהשתלשלות נפל למטה מאד כמו"כ בדצ"ח עצמם אשר גם בתהו יש מדריגות רבות זו למעלה מזו וזהו הכלל כי מה שגבוה יותר נופל למטה יותר, וכמו שנדרש באור החיים אשר ארי' לעוצם רוממותו למעלה לא יכול ליפול למטה במדרגה רק למטה מזה בתוך חיות טמאות נמצא מובן מזה אדרבה מחמת כי צומח נפל למטה יותר מן בחי' חי שרש אורו יותר גבוה מן החי ולכן בנפילתן לא יכול להתלבש בבחי' חי רק במדריגה שלמטה מזה היינו בחי' צומח והמופת לזה כי לחם לבב אנוש יסעד דוקא אבל לא בשר ולא יתחזק כחו וישבע ממש רק דוקא לחם אשר הוא בבחי' צומח ולכן ברכת המזון על לחם דוקא הכל מחמת כי בשרשו לחם בחי' צומח גבוה מן בחי' חי ולבעבור שאורו בשרשו יותר גבוה נפל למטה יותר כנ"ל ואעפ"כ בחי' שביעה ומזון נשאר בו יותר מן חי כנ"ל ולכן הניח השתי לחם בשבועות על הכבשים כי אחר שיניפם למעלה לשרשם או במקורם שתי הלחם שהוא בחי' צומח יותר גבוה מן הכבשים שהם בחי' חי לכן אדרבה הכבשים נתעלו באמצעות הנפת שתי הלחם שרשם אורם יותר גבוה כנ"ל. (ואפשר שתי הלחם מורה על הא דאורי' דאורייתא מחו"ב נפקת הם יונקים מב' מזלות דא"א כי לחם בגימט' מולא וזהו גבוה מבחי' שתי הכבשים שהוא מה דאורי' מלבישים לחו"ג דא"א כנ"ל וכן הי' שתי הלחם ע"ג שתי הכבשים גם כמו שהלחם הוא בחי' צומח כך שערות ומזלות הם בחי' צומח כמ"ש במקום אחר). והי' הנפת שתי הלחם וכבשים בחג השבועות כי אחרי סספרו מ"ט יום והי' התגלות מ"ט שערי בינה הי' בחג השבועות התגלות שער החמשי' של נשיב ואו הי' הנפת ב' הכבשים היינו שיתעלו בחי' כבשים שהם מדות דו"א לשרשן ומקורן חג"ת דא"א שלא יהי' ב' קודם שיין ויהי'

נצרך להמתיק דיני לאה ורחל כנ"ל והכשבים הפריד יעקב רק יתעלו למעלה ש' קודם לביית היינו ג' קוין שבכתר מהם יקבל ב' חו"ב זהו לפני הוי' דחכ' והי' הנפתם ע"י שתי הלחם דוקא כנ"ל שבחי' צומח יותר גבוה בשרשו מבחי' חי כנ"ל. וע"כ הי' הלחם ע"ג הכבשים והי' התגלות הנ"ל הכל בשבועות שנתגלה בחי' אור הכתר בשער הנר"ן כנ"ל והי' שני הלחם נגד תורה שבכתב ותורה שבעל פה היינו ח"ע וח"ת חכ' בראש חכ' בסוף ותושב"כ הוא כ"ב אתוון ונק' חטה וזהו לחם א' בחי' חכמה עילאה ולחם הב' הוא נגד דבור חכמה תתאה דתושבע"פ חכמה בסוף. והנה יש מעלה בתושבע"פ אשר בה מבואר גילוי טעם של רצון בפרטי' איך ומה לעשות המצוה איך לעשות ציצית ותפילין ובתורה שבכתב וכתבתם ועשו להם ציצית וכו' אכן כמו כן יש בתורה שבכתב מעלה יותר היינו הנגינה וכמ"ש ויהי שירו חמשה ואלף, ושרש הדברים איתא בפע"ח כי האריז"ל פעם א' ראה בחלום והשיג השגות ברזין דאורייתא שאם הי' רוצה לכתוב הי' צריך ע"ז להיות משך על הכתיבה ששהי' שנים ולכאורה זהו פלא איך אפשר השגה בשעה אחת צריך כתיבה משך כזו אך יש ב' מדריגות והשכלה א' ההשגה שמשגיג ומבין בשכל בהרחבה שיכול להביא השכל ההוא בדבור ובכתב זהו נק' הבנת השכל, אכן יש עוד מדריגות היינו השגות המושכל בהתחלתו קודם שמושג עדיין בהרחבה רק הארת השכל בעצם זה אין יכול להסביר לזולתו בדבור וכ"ש בכתב ואם רצונו להסביר צריך על הארה א' שמתנוצץ בשכל משך זמן הרבה כי עצם הארות המושכל ועומקו א"א לבא בדבור וכתב רק בהתלבשות והקדמת דברים רבים אז יכול לגלות אפס קצהו מעצם השכל אכן ברמו יכול לגלות דבר מעצם השכל בלי הקדמות וע"ז מורה הטעמים והנגינות שיוכל לגלות ע"ז עומק השכל בעצם ובלי התלבשות והקדמות כך הוא הענין בתורה שבכתב אשר הטעמים והנגינה שבתורה שבכתב מתגלה אפס קצה הארה מחכמה עילאה ומה שלא יוכל להתגלות ולבא בכתב בתורה וזהו כוונת הפסוק ויהי שירו חמשה ואלף שע"י שירה הי' צריך להתגלות עצם שכלו ולא יכול לבא בהתגלות דבור כלל. (והי' כל התגלות הנ"ל ע"י שתי הלחם דוקא כי בשרשה בתהו צומח יותר גבוה מבחינת חי ולכן אין התינוק יכול לקרות אבא עד שיטעום טעם דגן דוקא ואף שלמטה בחי' חי נק' חכמה וכמ"ש והחכמה תחי' וכו'. והמדות בצומח והדבור בדומם היינו דוקא בהשתלשלות בתיקון כנ"ל אכן בשרשם למעלה בחי' תהו נהפך הוא ששרש הצומח גבוה וכו' כנ"ל וד"ל).

שבת הנ"ל

אלה מסעי וכו' מאמ"צ לצבאותם ביד משה ואהרן. להבין אשר יצאו מאמ"צ שהוא חדא יציאה מרעמסס לסוכות ובאמת הי' מ"ב מסעות.

גם מהו ביד משה ואהרן גם מהו קומה ה' כו' ובנוחה וכו', בהקדים כי המדבר הי' נק' מדבר העמים שכל העמים שרש קבלת חיותם הוא מן המדבר הנ"ל ושרש יניקת החיצונים הם ממדבר הנ"ל לכן נק' מדבר העמים כי העכו"ם אשר שרשם מג' קליפות הטמאות הם מקבלים שפעם ממדבר הנ"ל אשר שם נחש שרף ועקרב משכן ג' קליפות הנ"ל. והנה כנסת ישראל נק' רחל וכמ"ש רחל מבכה על בניה וכתוב כרחל לפני גוזייה גאלמה פי' כל הבהמות אינן מניחי' לגוזו מלבד רחל שמניחה עצמה ליגוז ואינה מבעטת כמו כן בחי' מל' נק' רחל אשר מלכותו בכל משלה שאפי' ע"ש מקבלים חיותם מבחי' מל' כי היא המשפעת לכולם רק שקבלת שפעם הוא בבחי' שערו' והיינו כמו שערות הם בחי' חיצוני' ואינם ממהות עצמות ולבעבור זה אין שום כאב בגזיות השער כמו"כ מה שמקבלים ע' שרים הם רק שפע חיצוני' וזהו כרחל וכו' גאלמה גאלמתי דומי' היינו כי הכל נברא בע"מ אך הע"ש אין מקבלים מגילוי ע"מ שהדבור בהתגלות רק כשהדבור בבחי' אלם דומי' שתיקה ואחר הסתרת אור ע"מ הם מקבלים שפעם, וזהו כרחל לפני גוזייה שהם מקבלים שפעם בבחי' שערות אחר הגזייה, וזהו גאלמה כי בחי' מל' הוא בחי' דבור והתגלות ע"מ אך כשמקבלים שפע מבחי' מל' ע"ש אז גאלמתי דומי' שהדבור נסתר בבחי' אלם בעת שבחי' מל' היא כרחל לפני גוזייה אז גאלמה ומשפעת לע' שרים בבחי' שערות אחר הגזייה כנ"ל ואין מקבלים חיותם מע"ס עצמם. והנה המסעות הי' בכדי שינוסו משנאיך שלא יהי' להם שום יניקה והיינו ע"י מסעות בני ישראל דוקא שנבראו בצלם ודמות ית' כדכתי' נעשה אדם בצלמנו הוא בחי' יחודא עילאה ודמותנו הוא בחי' יחודא תתאה שהוא רק דמות ולא בחי' עצם כי כל הברואים שמים וארץ הנבראים לעיני בשר הם רק דמות ומראה הנגלות כך לעינינו וכמ"ש ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם מלמעלה כי אין מלך בלא עם אבל באמת כולא קמי' כלא חשיב ממש ואתה הוא עד שלא נברא העולם וכו' ואני הוי' לא שניתי וכו', והנה האדם הנברא בצלם ודמות יש בכחו ג"כ ב' בחי' הנ"ל להמשיך מבחי' ממלא וסוכ"ע ולזאת הי' מ"ב מסעות לצאת ממצרים בחי' מצרים וגבולים ולהפכא חשיכא לנהורא כל חז' מדות ולהיות לך הוי' הגדולה והגבורה וכו' ולהיות הדבור של ע"מ התגלות האור ומחמת כי כל מדה כלולה משבעה ע"כ היו מ"ב מסעות במדבר העמים לצאת מארץ מצרים והיינו להפוך כל מ"ב בחי' הנ"ל מבחי' מצר וגבול כי במדבר הנ"ל שם הוא שרש יניקות ג' קליפות הטמאות כנ"ל וע"י מסעות בני ישראל שנבראו בצלם ודמות יחודא עילאה ויחודא תתאה נתהפכו מ"ב בחי' הנ"ל וזהו שם של אנא בכח גדולת שהם ז' פסוקים שהוא שם של מ"ב והוא מבחי' עלי' מלמטה למעלה וכמ"ש בשתים יעופף היינו עלי' הנשמה מלמטה למעלה בשם של מ"ב של אב"ג אשר נחלק כל הפסוקים לב' תי' וכמבואר בע"ז ולכן הי' המסעות ע"י משה ואהרן דוקא כמו שהוא בחי' יחודא עילאה וזהו משה לי' דלי' והמשכה כמ"ש מן המים משיתיהו ומה שנק' משה לי' וזהו הוא מרמו על יחודא עילאה היינו שתמיד נמשך מבחי' מהות עצמות הארה והמשכ' טובב כל עלמין אכן כל הארה הנ"ל אינו אלא

כטפה מים אוקינוס וכמ"ש דלה דלה לנו פי' כי כל הארה ודלי' כו' הוא
 רק לנו ולעיני בשר נדמה ונראה שמש וארץ אבל קמי' כלא ממש חשיבא
 ולזאת כל העולמות בטילים ונכללים אליו ית'. הנה מקום אתי הוא מקומו
 של עולם ולכן נמשל הארה הנ"ל לטפה שהיא עגולה כמו"כ הארה הנ"ל
 היא מקפת וסובבת את כל העולמות מכל צד ונכללים ונבטלים בה, אתה
 הוא עד שלא נברא וכו' וזהו בחי' יחודא עילאה שבפ' שמע ישראל שיש
 בו ג"כ ו' תיבות ע"י התבוננות יחודא עילאה הנ"ל מגיע לבחי' ואהבת
 כו' מל' אבה שהוא בחי' רעותא דלבא אליו ית' לבדו ועמך לא הפצתי
 כו' בכל לבבך בבי' יצריך להפוך כל מדותיו שכל חפצו ורצונו יהי'
 שיהי' הוי' אלקיך. ובחי' אהבה זו היא מדת החסד וכלול ג"כ בה
 מדת גבורה שבחסד היינו כי מחמת אהבתו ית' ירא לנפשו שלא יחטא
 ויפחד מאחודותו ית' ח"ו אפי' איסור דברי סופרים כי עוונותיכם מבדילים
 וכו' וגם כלול בה מדת הרחמים כי על התבוננות הנ"ל מעורר רחמים
 על ניצוץ אלקי' שבו איך שירד מאיגרא רמא וכו' וכמ"ש נשמה שנתת
 בי טהורה היא אתה וכו' וירדה ונתלבשה בגוף חומרי לחשב בעניני
 גוף חומרי כמו דאגת פרנסה וכו' וכנראה בחוש שכשישן האדם אין לו
 שום דאגה והנשמה ג"כ בחי' כרחל לפני גוזויה שההארה אשר מתפשט
 בגוף חומרי הוא רק האר' מועטת ממנו מאיר בגוף רק בבחי' שערות
 כנ"ל והיא כרחל לפני גוזויה שע"י שמאירה בגוף או הגוף חושב בעניני
 גשמיות ואי לזאת גודל הרחמנות על ניצוץ אלקי' וזהו ברחמיך הרבים
 רחם עלינו ברחמיך דוקא כי אין אנו משיגים עוצם הרחמנות כי לית
 מחשבה תפיסא כך כלל אבל ית' המדע והיודע גודל הרחמנות רחם
 עלינו וכ"ז הוא ע"י התבוננות בק"ש וברכותי' אך אחר התפלה שאין מאיר
 עוד בשכל התבוננות הנ"ל כי א"א להתפלל כל היום כמארז"ל הלוואי שיתפלל
 כל היום לכן צ"ל אח"כ מדת הנצחון להיות שישראל עלו במחשבה ויעקב
 חבל נחלתו לכן יש בהם אהבה טבעית בטבע תולדתו מוסתרת בלבו ויש בו
 כח להתחזק בטבע לאהוב את ה' אף לאחר התפלה וע"ז אמר עם קשה
 עורף הוא היינו עם מדת ניצוח בלבד לאהוב את ה' וכמארז"ל עז שבאומות
 ישראל וכמו שהארה ה' בחי' זו ליעקב ויאבק איש עמו, והוד שבחסד נק'
 שמודה על הדבר שהוא אמת ליעקב אף בלי שום השגה בשכלו רק שמודה
 בלבו שכן הוא הדבר אשר מה אנחנו וזהו ההפרש בין ברכה והודאה ברכה
 הוא מלשון בריכה המשכה והתגלות ההעלם שמאיר בשכלו הדבר שכן הוא
 והודאה אין בבחי' גילוי השגה ושכלו ואעפ"כ הוא מודה בכל לבו שכן הוא
 הדבר מודים אנחנו לך וכו' בחי' יסוד הוא ההתקשרות שבכל מדות בעומק
 וחזק הדעת במדה ההיא וזהו כי כל בשמים ובארץ כל הוא בחי' יסוד כו'
 וכמו"כ בחי' גבורה כלול בה כל המדות כולן היינו יראה קבלת עול מלכות שמים
 שום תשים עליך מלך העול הזה צריך לקבל באהבה ולא בבחי' משא
 ע' בתד"א פי"ח וכמו"כ לאהבה את ה' אלקיך כי הוא חייך אלקיך הוא
 בחי' יראה וכמ"ש ירא' ה' לחיים כי כל חיות העולמות הוא מבחי' מל'
 וכמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים ואין מלך בלא עם וזהו נק' חסד שבגבורה

וכמ"ש וכולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים ונותנים באהבה וכן
 לא יבעט ביסורין וכמו מלך במשפט וכו' וגם מדת הרחמים כלול בה היינו
 אחרי שישים אל לבו איך שאין מתפעל מכל התבוננות כי הוא מחמת
 טמטום הלב שטמטם ונעשה לב אבן יעורר רחמנות על ניצוץ אלקות ויבקש
 רחמים בתפלתו ברוך אתה הוי' היינו ברוך לשון המשכה וגילוי שיהי'
 הוי' בבחי' גילוי וכמארז"ל יעשה תפלתו רחמים וכו' לפני המקום והיינו
 הוא מקומו של עולם שיהי' התגלות אלקות כמו"כ כל פרטי המדות כלולים
 ג"כ במדת גבורה וצריך להפוך מחשיבא לנהורא לבטל וליכלל ביחודו ית'
 וזה הי' בחי' מ"ב מסעות שנסעו במדבר בכדי להפוך הכל וליכלל מלמטה
 למעלה הי' זה במדבר העמים אשר שם משכן ג' קליפות הטמאים נחש שרף
 וכו' ומשם יניקת החיצונים להיות הסתרה וכו' בחי' אלם והנה במסעות שהי'
 העלאה ממטה למעלה הי' מ"ב היינו ששה מדות כלול כל א' מז' ובספירת
 העומר הוא מ"ט דהיינו מן לך הגדולה כי סה"ע המשכה למטה כמ"ש
 להנחיל אוהבי יש משא"כ המסעות ממטה למעלה אז לא נחשב רק לששה
 מדות כל א' מז' כנ"ל כי אז אין בחי' יש כלל ונרגש מהרגש אהבה או
 וכו' ולכן אמר ר"י בן זכאי שאינו יודע באיזה דרך מוליכין אותו ואף
 שבודאי הי' לו יראה ואהבה אך שלא הי' אצלו בבחי' הרגשה כנ"ל רק
 הי' הכל בהעלם אצלו בפנימי' שכלו אשר לא נודע לעצמו שיש לו אהבה
 ויראה. והנה אהרן הוא אותיות נראה בחי' גילוי היינו כמ"ש בהעלות אהרן
 את הנרות ולא כתיב בהדליק וכו' כי נרות הם הכוונה נשמות ישראל
 וכמ"ש נר הוי' נשמת אדם ואהרן הי' מעלה את הנרות וכו' היינו שהעלה
 אותם להיות נראה ונגלה נר הוי' נשמת אדם הנ"ל בבחי' גילוי אורו
 ולהיות הכל בכל הבחי' להוי' לבדו המה לכן היה כל המסעות ע"פ משה
 ואהרן ולהפוך כל מ"ב בחינות כנ"ל אכן שבכל דבר צריך להיות בחי' רצוא
 ושוב וכמו בתפלה אשר קריאת שמע הוא בחי' רצוא ואח"כ תפלה הוא
 בחי' שוב אשר אומרים ברוך אתה הוי' ברוך הוא המשכה שיהי' נמשך
 הוי' בהתגלות ויהי' אתה לנוכח לכן גם במסעות נאמרו ובנוחה יאמר
 שובה הוי' וכו' בתכלית המסעות שהיה לצאת מבחי' מיצר וגבול שאפי'
 מה שמשגיגים ונהנים מזיו השכינה בגן עדן הוא בחי' גבול ולזה הי'
 ויסעו ויחנו להיות חניתם בירדן ירחו ל' ריח ההארה מועטת מעצמות
 וכמ"ש ריח אפיך ד"מ כמו שמריח באיזה דבר הריח שמקבל אין מהות
 הדבר כ"א הארה ממהות ולזה כתיב וירח את ריח בגדיו וכן בזהר בריחא
 דלבושייכו כי בגדים הם בחי' מקיפים בחי' רצון עליון שלמעלה מן
 חכמה ואורייתא מחכמה נפקת כי בחי' החכמה נכלל בו ג"כ בחי' תבונה
 תפיסא והשגת הדבר ולזה נהנה מזיו שהוא משיג איזה דבר אכן רצון
 שהוא מקיף ואין נתפס בהשגה ולכן ארז"ל יפה שעה א' בתשובה ומעשים
 טובים וכו' כי שכר מצוה מצוה עצמה למעלה מן בחי' עולם הבא בחי'
 רצון עליון שהוא מקיף הכל ולמעלה מן חכ' ותורה ולכן נאמר וירח את
 ריח בגדיו ויברכהו ויתן לך שמריח הנ"ל בחי' מקיפים נמשך ברכה
 והשפעה לטל השמים ותורה שבכתב ומשמני הארץ תורה שבעל פה כי
 בבחי' מקיפים אין שום השגה ולית מחשבה תפיסא בי' כלל רק בבחי'

ריח וכמ"ש וירח ה' את ריח הניחוח ריח ניחוח להוי' כי מבחי' ריח נעשה ניחוח לשון חות דרגא להוי' שנמשך משם הוי' חדשה בחי' מקיפים כו' ולעתיד יתגלה בחי' זו וכמ"ש והריחו כו' וארז"ל דמורח ודאין וזהו סוף כל המסעות לירדן יריחו בחי' ריח אשר הוא גבוה ונעלה מאד כו' ולכן עד סוף כל המסעות עד ירדן יריחו הי' הכל בחי' יציאת מצרים כי גם עוה"ב אשר נהנין ומשיגים וכו' הוא בחי' מיצר עד יריחו ששם הוא התגלות בחי' מקיפים למעלה מעלה מן שום השגה אחרי שנסעו ויחנו מ"ב מסעות בבחי' רצוא ושוב כנ"ל והפכו ממטה למעלה לה' לבדו כל ששה מדות אשר כלול כל א' מו' בבחי' התכללות להיות הכל לה' לבדו ואז נגלה אור של עשרה מאמרות של ימי בראשית באין הסתרה כלל ולא הי' הדיבור בבחי' אלם כרחל לפני גוויזה ולא הי' שם עוד יניקה במדבר לחיצונים וזהו קומה ה' וכו' וינסו משנאיך מפניך שנתגלה פנימי' האור של ע"מ וכולא קמי' כלא חשיב והי' זה ע"י בני ישראל שנבראו בצלם ודמות לכן יש בהם כח התגלות יחודא עילאה ויחודא תתאה כנ"ל כי ישראל עלו במחשבה סוף משה במחשבה תחילה ולכן ישראל יכולין להמשיך מבחי' ממלא וסוכ"ע כו' וד"ל.

ביאור על הנ"ל

עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל העולם וירושלים תתפשט בכל א"י. המכוון מזה שיהי' כל העולם כולו במדריגת א"י דעכשיו ואז יהי' א"י במדריגת ירושלים דעכשיו ונמצא יהי' ירושלים שלעתיד עוד במעלה גבוה יותר כי לעתיד יהי' עליות המדריגות ולהבין כ"ז הנה מבואר בע"פ במעלת א"י על ארץ העמים שמטמא אורה מדרבנן לפי ששם יורד השפע האלקי' מבחי' מל' דאצילות על דרך התלבשות רבות היינו מל' דאצ"י מלובש במל' דבריאה ומל' דבריאה במל' דיצירה ומל' דיצירה במל' דעשי' כו' אבל בארץ ישראל יורד ונמשך אור שפע אלקים מבחי' מל' דיצירה מבלי התלבשותה במל' דעשי' ואף שבהכרח יבא האור והשפע דרך שר העשי' המושל בא"י אין זה כ"א דרך מעביר בעלמא ולא בא בבחי' התלבשות ממש כמו בארץ העמים שמל' דיצירה מלובש ממש בעשי' ומקבלים השפע מעשי' וכמו לבושי המסך שמעלים האור לגמרי בלא נראה עצם האור כלל רק מן המסך ע"ד הארת השכל המלובש במשל וחייה אף שנתגלה ונראה איזה דבר אכן הוא נתלבש בחידה ואין נגלה עצם אור השכל רק נתעלם האור אכן בחי' מעביר הוא אשר איננה מעלים האור לגמרי רק הוא בחי' ממוצע שעל ידו רואין האור בלי הסתר ולא נשתנה מהות האור וכמו שרואין אור השמש ע"י זכוכית הבהירה אשר לא נשתנה ונתעלם אור השמש אלא יצא בה דרך מעביר וכמ"ש ע"פ ושמתי כדכד שמשותיך וכו', ולהיות כן הנה בארץ ישראל הארת השפע

מיצירה באה בלתי התלבשות והעלם בעשי' רק שיצא התגלות האור מיצירה דרך מעביר בלבד בעשי' ע"כ האויר של ארץ ישראל אין נטמא בטומאת קליפות דעשי' אכן בארץ ע"א שהעשי' מלביש ומעלים אור היצירה לכן האויר נטמא כי אין נגלה בחי' עצם אור אלקי' שביצירה רק ע"י לבוש המעלים ומכסה עצם האור ההוא (ונק' ירושלים לגבי א"י כתר שבמל' דיצירה וירושלים עצמה נחלק לעשרה קדושות שבה ק"ק עד חומת ירושלים ומ"ש אין זה כ"א בית אלקים וזה שער השמים היינו כתר שבמל' דבריאה כמ"ש בזהר דיש שם פרוכתא קלישת' שר"ל בחי' מעביר בעלמא ולאפוקי מסך מבדיל בחי' התלבשות כמו שדרך ק"ק הוא פרוכ' קלישת' מעביר לירושלים כמ"כ יש בחי' מעביר מירושלים לארץ ישראל אבל בחי' היצירה מתלבש בעשי' המעלים ומסתיר כנ"ל). והנה לעתיד נא' ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ ואז ידוכך גם ארץ הע"א ויקבלו מן היצירה כמו עכשיו א"י, זהו כוונת עתידה א"י שתתפשט בכל העולם היינו מה שמקבלים עתה ע"י לבוש המעלים לעתיד תתפשט בחי' א"י בכל העולם ויקבלו כל העולם מיצירה דרך מעביר כמו עתה ארץ ישראל (וממילא מובן שא"י דלעתיד יהי' במדריג' ירושלים דעכשיו שהוא בחי' כתר שבמל' דיצירה וירושלים דעתיד יהי' במדריגת היכל ק"ק דעכשיו שהוא כתר שבמל' דבריאה שנק' שר השמים לגבי היצירה והיכל ק"ק דעתיד יהי' בבחי' כתר שבמל' דאצ"י).

ומעתה יובן ענין המסעות שבמדבר אשר שם יניקת החיצונים וכמ"ש בזהר אתר אית במדבר' וכו' הוא בחי' כתר דקליפה לכן יש שם נחש שרף ועקרב שהם בחי' ג' הקליפות הטמאי' ושם מקור כל טומאה ולכן שעיר המשתלח נשלח להמדבר דוקא ולזה הי' המסעות שם להכניעם ולזכך האויר שיוכל לקבל מבחי' יצירה עצמה שבהעלם בעשי' עכשיו וזהו קומה הוי' היינו ו"ק דיצירה שמלוּבש בבחי' ירידת המדריגות ויתרום ויקם מהשפלתו להיות מאיר בגילוי ואז ממילא ויפוצו אויביך.

(ב) והנה להבין איך מקבלים החיצונים יניק' במדבר, נקדים ענין כרחל לפני גוזויה נאלמה בחי' רחל הוא בחי' מל' דאצ"י המסתרת בבי"ע עד שיונקים ממנה ע"ש דעשי' ונקראים גוזויה מפני שכל יניקתם הוא רק מבחי' שערות דנוק' וכמ"ש בזהר בשער הא כו' ולכן נאמר לפני גוזויה נאלמה בחי' אלם שהוא קטנות שבדבור אלם מאלקי' כמ"ש בע"ח וכמ"ש בדבר ה' שמים נעשו שהוא כמו דרך משל בחי' צירופי אותיות הדבור אשר על ידם נגלה הצפון ונעלם במחשבתו לזולתו ובא בגילוי מאין ליש כך כל המלאכים ונשמות נתהו מאותי' י' מאמרות גילוי העלם של עצמות המאציל ובחי' דבור זה נק' אדם היינו בחי' מדבר וכמ"ש ויהי אדם לנפש חי' ותרגומו לרוח ממללא. וזהו נעשה אדם בצלמנו כדמותנו צלמנו יחודא עילאה שרש הראשון בחי' אור אבא ששם אוא"ס בגילוי ונמשך בו"א דאצ"י ודמותינו בנוק' דז"א בחי' מל' צירופי אותי' הדבור שבעשרה מאמרות וזהו דמות בלבד, (ונק' מראה דמות כבוד הוי' דז"א וכמ"ש הן במראה אליו אתודע והארה המתלבשת בבי"ע אינו

אלא הארה דהארה מבחי' האצילות שנק' הוי' וזהו כל הנביאים נתנבאו בכה שהוא בחי' מל' יחודא תתאה בבחי' דמות בלבד) וצלמינו הוא צלם דאבא הנמשך בז"א דאצילות וכמ"ש אך בצלם יתהלך איש אמנם גם בחי' המל' נק' אדם וכמ"ש נעשה אדם בצלמינו כדמותינו יחודא עילאה ויחודא תתאה גילוי כח אלקו' בנבראים בבחי' צלם ודמות וזהו בדבר ה' שמים נעשו שהוא בחי' מל' דאצילות המתלבש בבי"ע גילוי אור ה' גם בנבראים שהם בע"ג אכן כל זה הוא בגילוי בחי' הדבור בנבראים וכמ"ש ויאמר אלקים אכן בירידת והשתלשלות האור למטה יותר בחיצונים בעשי' שמה שאין אור אלקי' מאיר בבחי' דיבור בהתגלות רק נסתר בתכלית ההסתר עד שיוכלו לומר אני ואפסי לכן נק' הדבור שם בבחי' אלם נאלמתי דומי' החשתי כו' וכמו המעלים דיבורו ושוקק, וזהו מי כמוכה באלים מי כמוכה באלמים ע"א מרקדים בהיכלו כו' והן הן גבורותיו כי זהו בחי' צמצום הדיבור והסתרות אור אלקי' עד שיוכלו להיות יניקת החיצונים שהם נפרדים לגמרי יקבלו חיותם מחיצוני' שפע דבר ה', וזהו גלות השכינה שמשפעת שפע שלו גם לכל החיצונים אף שהם בחי' פירוד גמור והשפע בא להם מבחי' אחוריים מחיצוניות מותרות הדבור והיינו בחי' שערות שיונקים מנקבים וחללים שיש בעור שממש יוצא הזיעה והפסולת מן הגומות ונקבים שיש בעור הג"ק ששם הוא יניקת החיצונים משערות הנ"ל. וזהו כרחל לפני גוזיה נאלמה כי מחמת יניק' החיצונים משערות כנ"ל לכן נקראים גוזיה ובחינת מל' נק' רחל שמניחה עצמה לגוז שיהי' החיצונים מקבלים שפע ממנה שפע חיצונית הבאה בבחי' שערות כנ"ל ואין מבעטת כלל רק גותנת להם המשפיע שלא ברצונה בבחי' אחוריים הפסולת של השפעה ודבר זר כמו השערות אף שמקבלים שפע מן המוח עכ"ז כשגוזזין וחוחכין אותם לא ירגישו שום כאב בהבדלתן כך כל השפעה שמקבלים ויונקים החיצונים היא רק מחיצוני' ואור הפנימי נסתר לגמרי, וזהו נאלמתי בבחי' אלם ונסתר אור העצם, (וזהו נאלמתי דומי' החשיתי ר"ת נד"ה כי מה שמקבלים החיצונים הם בחי' ה' דמים טמאים המשכות בחי' פסולת הדמים שנופלים מה"ג שבמקורה ולכן החשיתי שלא תוכל לברר ולהפוך אותם מרע לטוב) וזה הי' בחי' גלות מצרים שהוא בחי' מצרים וגבולים המעלימים והמסתירים השפע הנמשך מבחי' מל' דאצילות והאור המתגלה ע"י דבר ה', וזהו אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים כי כללי' המסעות הוא רק יציאה מארץ מצרים פי' העלא' מל' מבחי' מצרים וגבולים מן יניקת החיצונים המסתירים האור המתגלה ע"י דבר ה' כנ"ל, ליכלל ולעלות במעלת ומדריגת בחי' אצי' בבחי' התגלות הדבור שבבחי' אדם וכמ"ש נעשה אדם בצלמינו כדמותנו כו' (וזהו מי זאת עולה מן המדבר פי' בחי' מל' נק' זאת היא העולה מן המדבר כי מחמת ששם אין ישוב האדם רק שם יניקת החיצונים וע' שרים שלמטה המסתירים האור בתכלית ההסתר וכאשר בחי' מל' עולה מן מצרים וגבולים אז נק' זאת עולה מן המדבר שאין נסתר עוד דבר ה' ויש לבחי' מל' עלי' מן המדבר) וזהו קומה הוי' פי' ז"א דאצי' ג"כ יש לו בחי' קומה והעלאה מן בחי'

מצרים כי מאחר שכל השתלשלות מתלבשים זה תוך זה ומתאחרים זע"ו וכמו שמבואר בע"ח שנוק' דז"א מלבשת לז"א וז"א מלובש בה וכמו"כ ז"א לאימא כו' וידוע שכל תחתון המלביש לעליון הוא בחי' מסתיר ומצמצם אור עליון דרך משל הדבור מלביש ומצמצם למדות שבלב שלא יאירו ויתגלו למטה רק כפי אופן שנתלבשו ונתצמצמו בדבור וכמו"כ המדות מלבישין ומצמצמין ההשגה להיות בא ונגלה רק באופני גבול המדות וכמו"כ השגה שבמוח בינה מלביש לאור אבא שהוא בחי' נקודת השכל שיתגלה במיצר וגבול של השגה ומזה יובן הדוגמא למעלה מל' דאצי' הנק' דבור עליון שהוא מצמצם את בחי' המדות הנק' ז"א דאצי' שיתגלו לפי אופן התלבשותן במיצר וגבול של דיבור עליון היינו מל' דאצי' כמו"כ בחי' וכו' לגבי בינה וכו' כמו"כ בינה לגבי אור אבא נק' מצרים מיצר ים לגבי אור אבא כו' וא"כ מובן שיציאת מצרים ההעלאה מבחי' מיצר וגבול הוא מסוף כל דרגין הוא בחי' מל' דאצי' המסותרת בבי"ע עד ריש כל דרגין אור אבא שהוא ראשית אצי' היינו כאשר בחי' מל' עולה מן המיצר דע"ש תחלה ואח"כ עולה מן המיצר שנתלבש בבחי' צמצום בבי"ע ויש התגלות יותר אור עליון א"כ ממילא אין מצמצם בחי' מל' לבחי' ז"א דאצי' ועולה בחי' ז"א מן המיצר מה שנתצמצם בבחי' מל' דאצילות רק הכל בא ומאיר בבחי' גילוי יותר וכמו"כ בחי' בינה ג"כ וכו' ואור אבא ג"כ שמאיר ונתגלה אור א"א כי מאחר שבחי' תחתונה יוצא מהצמצום ומאיר יותר א"כ ממילא אין מצמצם לדבר הגבוה ממנו שנתלבש בה בבחי' תחתונה ואחרי שכולם מלבישין זל"ו א"כ כאשר יש עלי' לבחי' מל' נעשה עלי' עד רום המעלות היינו העלא' ויחוד שם הוי' בכלל כידוע דה"א אחרונה הוא בחי' מל' והוי"ו הוא בחי' ז"א וכו' וכאשר יש עלי' לבחי' מל' ה"א אחרונה שבשם ואז אין מצמצם להוי' שהוא בחי' ז"א ונגלה בחי' ז"א ומאיר יותר (וזהו יחוד שם הוי' אחרי שנתגלה ומאיר כל בחי' יותר בהתגלות בבחי' תחתונה) וזהו פי' קומה הוי' כי כללות האצילות נק' הוי' יו"ד באור אבא וכו' כידוע כי כאשר היתה בחינת יציאת מצרים אז היתה קומה והעלא' לכללות שם הוי' היינו לכללות כל האצי' היתה קימה ע"י יציאת מצרים כנ"ל ונכלל הכל למעלה שהי' עליי' המל' בז"א וז"א באימא ואימא באבא להיות יחוד אור"א והיינו בחי' יחוד ד' אותי' הוי' עד שכולם מתאחדים יחד משא"כ בגלות הוא בבחי' הסתלקות ופירוד זמ"ז (וכמ"ש קוב"ה בגלותא אסתלק וכו' והוא בחי' פירוד י' מה"א אחרונה שהוא ענין גלות השכינה ומה שמבואר למעלה שהכל תלוי בבחי' מל' בין בעליי' בין בירידה היינו כשיש יחוד בשם הוי' וכו') ודרך פרט אמרו אור אבא מקנן באצילות ואימא בבריאה וז"א ביצי' ומל' בעשי' היינו כאשר המל' מוסתרת בעשי' אז ז"א מלובש בה בבחי' אור היצירה הנעלם ומתלבש בעשי' ואור אימא שבבריאה מתלבש ביצירה כו' וזהו בבחי' ירידת והתלבשות המדריגות למטה מטה היפך בחי' עליי' המדריגות זמ"ז עד רום המעלות שנוק' יציאת מצרים כאשר יש עלי' לבחי' מל' כו' כי הכל תלוי בבחי' מל' כו' (אבל כאשר דא יורד לברר בירורין כמ"ש בע"ח אז אין הכרח מזה לבחי' מל' שתד

עמו וזהו שרמוזו רז"ל עולה עמו ואין יורדת עמו וכמ"ש בע"ח. אכן כל המסעות הי' ע"פ משה ואהרן דוקא כי שרש בחי' משה הוא בחי' יסוד אבא פי' יסוד הוא גילוי אור השפעה של אבא בבחי' בינה הוא בחי' השגה ויש ורחוקים בערך זמ"ז וכדי שיתאחדו להיות גילוי אור החכמה הוא ע"י בחי' יסוד אבא טפת דכורא הארה בעלמא אור של החכמה ולא עצם החכ' רק בחי' נקודה א' אמנם בחי' המשכה זאת היא תמידות כי יחוד או"א נק' תרין ריעין דלא מתפרשין המשכת גילוי אין עצמות דחכ' לבא בבחי' השגה שנק' אור אימא והמשכה זאת צ"ל בתמידות בשביל חידוש וחיות אור לעולמות ולבעבור זה נק' משה ל' הוה שמורה על המשכה תמידית וכמ"ש גם דלה דלה לנו כו' כי עיקר המשכתו היא לנו תמיד לחיות עולמות ולכן נק' משה שושבינא דמלכא כי עיקר התלבשות וגילוי או"א היא בחכ' ומשה הוא שושבינא דרך משל שושבין המביא חתן לכלה כך הי' בחי' משה אשר על ידו נמשך גילוי אור חכ' בבחי' בינה כי משה הי' שרשו מן מ"ה דחכ' וכמ"ש ונחנו מ"ה ואהרן נק' שושבינא דמטרוניתא שהוא מעלה ומביא מדות שבמל' דאצ"י לבחי' בינה והיינו בחי' כח מעלה מ"ג דנוק' לשרשם באימא וזהו בהעלותך את הנרות נר ה' נשמת אדם וע"י אהרן מתעלים לשרשם בבינה ובחי' משה הוא מקור המשכ' מ"ד דאור אבא ונעשה ע"ז יחוד או"א וזה פי' תיב' אהרן אות א' הוא בחי' אלופו ש"ע הארת כתר בחכ' וכמ"ש אאלפך חכמה כי גם אהרן שרשו מן בחי' מ"ה דחכ' המקבל מכתר וכמ"ש ונחנו מ"ה על שניהם הם בחי' מ"ה ואותיות ה"ר הוא בחי' מדות שבבינה הנק' הר כי מדות נק' הר וכמ"ש לא כאברהם שקראו הר כו' ואות נר"ן פשוטה היינו בחי' ירידתה והמשכת בינה לבחי' מל' ולהעלות' בהעלא' מ"ג לבחי' בינה וזהו בהעלותך את הנרות כו' שושבינא דמטרוניתא וזהו בחי' אחד ואהבת אחד הוא בחי' משה הארת מ"ה דחכמה בחי' ביטול ואח"כ נעשה בחי' ואהבת גילוי האהבה שהוא בחי' אהרן אותי' נראה גילוי המדות שנכללים בבחי' מדות דאימא, וזהו ענין המסעות ויסעו ויחנו בחי' רצוא בחי' העלאת מ"ג ויחנו בחי' שוב המשכת מ"ד ויהי' ע"פ משה ואהרן דוקא כי בחי' משה הוא שושבינא דמלכא הממשיך תמיד או"א ס מקור המשכות מ"ד שנמשך מאור אבא השוב שאחר הרצוא והרצוא הוא בחי' העלאו' מ"ג מבחי' מל' לבחי' בינה ע"י בחי' אהרן שנק' שושבינא דמטרוניתא כנ"ל. ונמצא ע"פ משה ואהרן נעשה המסעות ויסעו ויחנו יחוד או"א ולכן נאמר הכל ויסעו ויחנו הוא בחי' רצוא ושוב ויסעו היינו העלא' מל' לז"א ומז"א לאימא כו' והחניות הוא המשכת אור אבא לאימא כנ"ל והכל הי' ע"י משה ואהרן לפעמים הוא א' הוא משה ואהרן ולפעמים הוא אהרן ומשה כי יש נסיעה אחר החני' ויש חני' אחר נסיעה כמו שיש רצוא אחר שוב וכו' (והיינו פי' ובשתים יעופף העלא' הנשמה בבחי' שם מ"ב דאנא בכח כי הי' מ"ב מסעות רצוא ושוב מ"ב פעמים וכידוע ומבמ"א).

ד) • והנה יש להבין למה המסעות מספר מ"ב דוקא הלא בספירת העומר הוא במספר מ"ט לפי שהמדות עם בחי' מל' הם ז' וכמ"ש לך הוי'

הגדולה עד לך הוי' הממלכה וכל א' כלול מזו וכידוע הכוונה בספירת העומר אשר לבעבור זה מונים ז' שבועות כל שבוע ז' ימים מי"ט יום, והטעם ע"ז כי ספירת העומר הוא בבחי' המשכה מבינה לז"א כו' ולכן המספר מי"ט אבל המסעות הוא בבחי' העלא' ע"כ הם מספר מי"ב. ולהבין זה הנה ידוע כי ה' ראשונה שבשם הוי' בחי' בינה ותמונת ה' הנ"ל הוא שיש בתוכה הרגל בצורת ו' ובסופה נטי' והמשכה לבר והתמונה הלז מורה הוי' שבתוך ה' מורה על הששה מדות שהם בבחי' עיבור והתכללות באימא לאה ילדה ששה בנים והנטי' לחוץ של רגל הה"א הוא מורה על בחי' נקודה פסיעה לבר הוא בחי' מלי' והטעם על זה שכל המדות אינם נקראים כשהם כלולים בתוך אימא כ"א בחי' ו' ששה מדות ומדוע לא יחשוב ז' מדות היינו עם בחי' מלי', אך ידוע דבנין פרצוף נוק' נבנה מבחי' מלי' דששה מדות היינו מבחי' מלי' שבחסד דז"א נעשה חסד שבמלי' מבחי' מלי' שבגבורה דז"א נעשה גבורה שבמלי' כו' כי בחי' מלי' עשירא' דכולא בכל ספי' הוא בחי' גילוי השפעת אותה המדות ולכן מבחי' מלי' שבכל הששה ספירות נבנה בנין פרצוף הנוק' בחי' מלי' גילוי השפעה למטה וכו'. וזהו ויבן ה' את הצלע כו' היינו מבחי' מלי' דמדות דז"א או נק' ג"כ בשם ספי' בפ"ע ונקראים ז' מדות (והיינו תמונת ה' אחרונה שבהוי' שמילוי כמו יו"ד כי כשנבנה פרצוף נוק' או יש לה ג"כ ע"ס כמו כל מדה דז"א) אבל כשהיא כלולה באימא אין יכול להחשב לז' מדות כי אז מדות מלי' כלולה בתוך הששה מדות דהיינו מלי' שבחסד ומלי' שבגבורה וכו' אשר בכל מדה כלול בתוכה בחי' גילוי השפעת אותה מדה רק אח"כ נבנה מכל בחי' הגילוי הנ"ל ספי' ובנין מלי' אבל כשהיא כלולה במדות לא יתכן להקרא בשם בפ"ע כ"א ו' מדות שכל א' כלול מזו' ואז הם מספר מי"ב ולכן בתוך ה' הראשונה צורות ו' היינו ששה מדות המכוסין במעי אמן רק הנטי' שבסוף נ' לחוץ מורה שעומד אח"כ להתגלות אבל לא יוכל להקרא מדה בפ"ע רק בחי' פסיעה לבר מעצמותו כי זהו בחי' מלי' שבכל הששה מדות התגלות אותה המדה לחוץ אכן עצם המדות הם ו"ק וכל א' כלול מזו' שבתוכם נכלל ג"כ בחי' מלי' בכל מדה ומדה גילוי אותה המדה לחוץ. ומעתה יובן ענין הנ"ל בספירת העומר שהוא בחי' המשכה והתגלות מבינה לז"א וכו' ואז נבנה גם פרצוף נוק' ונק' בשם פרצוף אכן בחי' קומה ה' העלאה והתכללות ממטה למעלה וז"א נכלל באימא או אין אלא ו"ק כו' וכל א' כלול מזו' היינו עם בחי' מלי' שבתוך כל מדה ואין נחשבת בחי' מלי' למדה בפ"ע רק בבחי' פסיעה לבר כנ"ל וא"כ הם מ"ב ולכן הי' מ"ב מסעות לבד להיות המסעות הי' בבחי' עליי' מדות דז"א באימא כנ"ל, וזהו המכוון בפסוק לא יחפוץ כסיל בתבונה כ"א בהתגלות לבו פי' כסיל הוא בחי' יניקה חיצוני' שיונקים מבחי' מדות דקדושה וכענין אברהם שיצא ממנו ישמעאל ועז"א לא יחפוץ כסיל בתבונה היינו אותיות ב"ן וב"ת הכלולים ונעלמים המדות במוחין דאימא ונק' תעלומות לב כי אז אין להם שום יניקה כ"א דוקא בהתגלות לבו שהוא הרגשת המדות או יוכלו לינק ולהיות אברהם יצא ממנו כו' כי כשהמדות הם בתעלומות לב עצם

המדה של חכמה סתימאה בלתי מורגשת עדיין ליש ודבר רק כאשר צריך להשפיע לזולתן חסד גשמי או נרגש התגלות המדות ליש והתגלות מדת החסד אבל כמו שהאדם בפני עצמו בלתי בחי' השפעה לזולתו אין מדותיו באים בהתגלות יש רק כמו שהמדה היא בעצם מחמת אור בינה המאיר בה ועכ"ז הרי יש כח הגילוי בהמדה ונכלל בהמדה גם כח התגלות של החסד אכן או אין אלא בבחי' טפל לגבי עיקר המדה אבל בהתגלות המדה הרי הגילוי זה בבחי' יש גמור כמו"כ בעבודה שבלב כשהמדה היא בתעלומות הלב ונכלל האהבה ומכוסה בשכלו והשגתו עד שאין מרגיש שום אהבה רק הם כלולים באור אימא ואינם בבחי' הרגשה וישות כלל ואז נק' תבונה אותי' בן ובת הכלול באור הבינה או לא יחפוץ בהן כסיל וא"א לו לינק מהם כ"א בהתגלות לבו כשבא המדה ליש ודבר הרגש בלב יש מי שאוהב או ממותרי המדה מבחי' יש שבמדה יכול להיות יניקות החיצונים ולהיות יוצא ממנו ישמעאל להיות אח"כ יש נפרד ג"כ ממותרי חסדים ועשו ממותרי הגבורות לכן ו' שבתוך ה' ראשונה של שם הוי' יש כה נטי' לחוץ להורות על פסיעה לבר התגלות לבר מעצמותו כי עצם המדות הם רק ששה ולכן ו' בתוך ה' ראשונה שמורה כלול בבנין אימא ששה מדות לאה ילדה ששה בנים רק הנטי' לחוץ הוא מחמת כי בכל מדה יש בה כח התגלות אותה מדה לכן הנטי' לחוץ התגלות לזולתו אבל לא יחשב למדה בפ"ע או עד שנבנה ונתגלה המדות בגילוי ויבנה פרצוף נוק' מבחי' מל' שבששה מדות הבאין בגילוי המדות או יש יניקה לכסיל מבחי' ישות ומותרי הרגש המדות יש מי שאוהב ואינם בבחי' ביטול בתעלומות לב רק בהתגלות המדה, וזהו המכוון מפסוק כ"א בהתגלות לבו בזה יחפוץ הכסיל ויש לו יניקה מהם כנ"ל. והנה ענין המסעות הי' להכניע החיצונים שלא יהי' להם שום יניקה והמדות נתעלו ונתכללו באור הבינה וכמ"ש קומה ה' ולא הי' בהם הרגש גילוי המדות כלל ולכן לא הי' נחשבים כ"א בששה מדות שכל א' כלול מו' היינו בבחי' פסיעה לבר שכלול כח התגלות אותה המדה ולכן הי' המסעות מ"ב ששה פעמים ז', אכן בספירת העומר המשכת המדות ממעלה למטה לחוץ ובכל מדה נגלה כח והתגלות השפעה לחוץ היינו כח בחי' מל' שבכל מדה הנגלה ליש ומבחי' מל' שבכל מדה נבנה בנין הפרצוף בחי' מל' כנ"ל או נחשב בחי' מל' לספירה בפ"ע ואז זפ"ז מספרו מ"ט ולכן ספירת העומר מ"ט יום כי ספירת העומר הכל המשכת וגילוי האור למטה, ובוה יובן מ"ש ריב"ז איני יודע באיזה דרך מוליכין אותי וכו'. ולכאורה איך הי' מסופק שיוליכיהו לגיהנום מאחר שכל ימיו הי' בתורה ועבודה שבלב אהבה ויראה אך מפני שאהבה ויראה שלו הי' בבחי' התכללות במוחי' דאימא ששם בלתי מורגשים כלל לכן לא הי' יודע ריב"ז אם נתפעל מעולם באהבה ויראה מאחר שלא הרגישם מעולם וע"כ א' איני יודע באיזה דרך כו' כי מדותיו הי' מכוסים ונעלמים בשכל והשגה וכמו שאין מרגישים מי שהוא בעומק השכל והעיון או אין מרגיש בשום מדה אף שהוא כלול ג"כ בעומק השגה.

ה) והנה יש להבין בעצם המדות אשר ידוע כי גויה נק' ירכין לבר מגופא ונקראו בדי ערבות שאין בהם טעם וריח היינו חג"ת הן עצם המדות אכן נה"י הם התפשטות המדות לזולתו לכן הם נק' לבר מגופא כי הם הכל לצורך זולתו ולא לצורך עצמם כלל גם הם למטה מחג"ת כי בחג"ת יש עדיין הארת השכל וטעם ולפי הארת המוחין והשכל כך הם אופני המדה בהתפעלות הלב אם רב אם מעט כי הארת המוחין מאירין בחג"ת ולכן בחג"ת יש בהם טעם היינו הארת הטעם מהשכל בהמדה אכן בנ"ה אין בהם טעם כלל כי נסתלקו המוחין והשכל אין מאיר שם בהמדה ולא נשאר רק ההסכמה לבד ונצח הוא ענף החסד ד"מ כאשר יסתלק אור השכל מהמדה וגם גילוי התפעלות המדות נתעלמה אעפ"כ יחפוץ ועושה חסד ההוא נק' זה ניצוח היינו שהוסכם אצלו לעשות חסד ההוא ולכן נק' בדי ערבות בלא טעם כלל היינו שכבר נסתלקו מלבו המוחין הנק' טעם ולבו בל עמו אך הניצוח הנק' הסכם הנ"ל עושה החסד בלא טעם והתפעלות כללי כמו כן ההוד נק' ענף הגבורה בקו שמאל (ונקראים גויה ענפים כמו ענף האילן שמסתעף בדרך נבדל וחוף ממנו כך נצח והוד הם ענפי מהמדות וחוצה להם כי לא נשאר בהם טעם והארת ממוחין והתפעלות המדה) ונמצא לפ"ז מובן כי חג"ת הם למעלה מבחי' גויה כי אין דמיון וערך באור וחיות נגד חג"ת המאירין בהם טעם והארת המוחין. והנה מבואר בע"ח בפי' א"ל עליון גומל כו' היינו א"ל עליון בחי' הכתר א"א גומל חסדים היינו חג"ת* ומביא כו' לבני בניהם היינו גויה כי בניהם הוא חג"ת בני בניהם גויה וא"א מאיר דוקא בבני בניהם ונמצא מובן ששרש גויה מבחי' א"ל עליון שהיא א"א שהוא למעלה מבחי' חג"ת וח"ב ויש לזה מופת ג"כ מבשרי, כי גויה נק' תרין ירכין והירכיים הן המוליכין את כל גופו של אדם והן המעמידין כל הגוף ומצב לשכל הגוף ונושאים גם את הראש וא"כ גדול כח הרגלים גם מהראש וזוהו נראה לראי' אשר גויה בשרשם יותר נעלה גם מבחי' חו"ב ושרשם מבחי' כתר שלמעלה מבחי' המוחין והיינו לפי שנעוץ תחלתן בסופן וגם באדם יש גידים שבראש סופן ברגלים וזהו כמו שמבואר בע"ח א"ל עליון וכו' לבני בניהם אשר א"א מאיר לגויה ויובן זה ע"פ שאנו רואים באיש למדן וחכם אין יכול להשפיע חכמתו למי שהוא קטן ממנו ולעצמו מבין ומשיג הענין אבל להשפיע לזולתו אין ביכולתו ואדם שהוא יותר חכם ממנו יכול להשפיע וללמד לאחר החכמה ההיא וטעם ההוא מאחר שהוא יותר חכם ויבין הדבר לאשורו ותכליתו אז דוקא יכול להשפיע וללמד לזולתו וכמ"ש והחכמה מאין תמצא מאין דכתר וכאשר השיג זה לעומקו ושרשו הוא משפיע ג"כ א"כ רואים שגם להשפיע לזולתו זהו ירידה מעצמותו והכל הוא צורך זולתו ולא לצורך עצמו תלוי דוקא בהשגה אם משיג לתכליתו בבחי' אין שלמעלה מן השכל אז יכול להסביר ולהשפיע לזולתו ולא כן במי שאין מבין החכ' בשרשו אף שבעצמו הוא חכם ומבין אעפ"כ אין יכול להסביר ולהשפיע לזולתו וכמו"כ גויה שהם לבר מגופא ירידת התגלות השפע מהמדות לחוף שרשם מבחי' אין מכתר שהוא למעלה ממוחין שבראש וכמ"ש והחכ' מאין תמצא אשר בחי' אין גבוה

ונעלה רק שאח"ז תמצא בחי' חכמה ולכן יובן א"ל עליון וכו' לבני בניהם ששרש נ"ה הם מבחי' א"א כי אי אפשר להיות התפשטות השפעה לבר מגופא אם לא שיאיר מבחי' אין מא"א (ובזה יובן שנק' בחי' ניצוח בלבד בלי טעם ובלי הארת המוחין רק אעפ"כ עושה הדבר וחסד ההוא ומוזה מוכרח שיש להמדה הנ"ל כח ושרש מעצמות הרצון שלמעלה מן הטעם וכמו שידוע אין טעם לרצון וכמו מדת אהבה טבעית הנק' אהבה מסותרת ששרשה בסתר ובהעלם הרצון בלי שום טעם ודעת כלל וזהו שאמר שמואל וגם נצח ישראל לא ישקר ויכזב פי' לא יופסק הארתו כמו נהר כוזב ומופסק כי אין הפסק לעצמות הרצון מאחר שהם בלי טעם כלל ובחי' נצח שרשו מבחי' רצון כנ"ל, וזהו שרש נשמת שמואל מנצח ענף החסד ותיקן פגם שבירך יעקב הימנית ועי"כ שקל שמואל כמשה ואהרן כי משה ואהרן בחי' נו"ה דאבא ושמואל בנצח דו"א ונצח דו"א גבוה יותר בשרשו מבחי' א"א כו' לכן שקול הוא כשניהם וזהו משה ואהרן בכהניו כי בחי' נצח דאבא הוא שרש הכהנים וזהו שמואל בקוראי שמו דאיהו בנצח ואיהו בהוד והיינו בקוראי שמו כי בחי' מל' מקבלת מנצח דו"א כו', ובזה יובן אשר בן ט' ביאתו ביאה להוליד ולא פחות כי כשנתגדלו שניו וגדלות המוחין נמשכו לו ממקור החכ' מבחי' יחידה אז יוכל להוליד דוקא. א"כ אנו רואין שלבחי' הולדה היינו לבחי' נה"י לבר מגופא תלוי בבחי' אין דכתר למעלה מן המוחין דראש וזהו עטרת זקנים בני בניים פי' זקנים זה שקנה חכמה ממקורה מבחי' אין כו' או ב"ב ע"ד ומביא גואל לבני בניהם ודו"ק) והנה הוד הוא ענף הגבורה וכידוע ההפרש בין ברכה להודאה הודאה הוא רק מרחוק בחי' הגבו' בעצם הוא מקרוב יראה והשגה ברוממותו וענף היראה בחי' הודאה מרחוק שמודה על דבר ההוא בלי השגה בעצם וכמו"כ יש במדת הגבורה כל הו' המדות חג"ת נה"י ובחי' נצח שבגבורה הוא שמקבל בעקשות עומ"ש וכמ"ש וירא ויאמר מה נורא כו' פי' וירא הוא שהמשיך עליו להיות מתירא וכמ"ש שום תשים עליך מלך לקבל אימתו עליו אף שבעצם אין לו יראה כ"כ הוא ממשיך עליו היראה אף שאין בו טעם מצד ההשגה מקרוב ונק' זה נצח שבגבורה שכך הוסכם הדבר אצלו קבעומ"ש.

ו) והנה כל המסעות הי' עד ירדן יריחו, ולהבין זה למה עד ירדן יריחו דוקא. הנה כתיב במשיח לא למראה עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו וכו' אלא וכו' דומרה ודאין וכמ"ש והריחו ביראת ה' נמצא בחי' ריח גבוה מחו"ב כידוע שראי' בחי' חכמה וזהו ולא למראה עיניו כי ראי' בחי' חכמה ולא למשמע אזניו שהוא בחי' בינה כ"א והריחו ביראת ה' דמורה ודאין שהוא בחי' גבוה יותר מחו"ב כי שרש ריח הוא מבחי' חוטמא דא"א כמ"ש ותהלתי אחטם לך, וגם בגמ' יש רמו ע"ז לבעל החוטם אני מבקש וכו' וזהו הריחו ביראת ה' מבחי' חוטמא דא"א ולז"א דמורה ודאין, ולהבין מקודם הפרש בין טעם לריח אף ששניהם מתחייקים כח השכל ג"כ, אך מ"מ יש הפרש ביניהם כי המאכל נברר קודם בקיבה ומשם עולה המובחר לכבד ואח"ז ללב ומשם למוח ונעשה מזה תוס' אור וחיות במוח ונמצא נמשך הטעם להיות בחי' אור וחיות במוח בבחי' אור פנימי ומתחזק כח השכל

להבין יותר וכמ"ש ר"ג עד דלא אכילנא בישראל דתורא וכו' כי נברר חיות המאכל ונשתנה להיות בבחי' אור וחיות פנימי ויחי' את האדם ומאיר בו פנימי' השכל כי נשתנה עצם מהות המאכל ונתהווה מאתו אור פנימי אכן בחי' ריח אף שהוא משיב את הנפש ומחזק לכח השכל שיאיר בו גילוי אורו בתוס' אך אין זה דומה למאכל כי המאכל נשתנה מהותו לכן נכנס יותר אחר הברירה וכליון העצם ולא נשאר רק טעמו בלבד אכן הטעם נכנס בבחי' חיות אור פנימי ונתפס מהותו ממש במוח אבל הריח אינו אלא הארה בעלמא מעצם הפרי כי הפרי נשאר בשלימות כבתחלה רק הארה חיצונית מתפשט מחיצוניות הבושם או הפרי ומחזק את המוח בבחי' הארה החיצוני' מאיר שם כחו ומחזק את השכל לא כן במאכל שמחי' את האדם בבחי' או"פ כנ"ל, כי אחר שלעתיד יבורר המצות ויעלו לשרשן בבחי' ריח בגדיו כפי שיבואר כי המצות הן תר"ך בחי' כתר וכו' כמו"כ למעלה בחי' אכלו רעים לעילא שהן או"א היינו כשהחכמה מקבל מהארת הכתר וכמאמר אבא יונק ממזל ח' ונוצר וכו' ויניק' הוא ע"ד מאכל שיונק ממש ונתלבש אור הכתר בחכ' בבחי' פנימי' הארה וכדוגמא שאיתא בגמ' צדיקים נהנין מזיו השכינה שהשגה שמשגיגים מאיר בהם בבחי' פנימי' (וכמ"ש ויחזו את האלקים ויאכלו וישתו) וכמ"כ למעלה כשאבא יונק ממזל ח' מאיר בבחי' פנימי' והוא אכלו רעים לעילא והחכ' מאין תמצא והנה נק' ג"כ לחם לכו לחמו בלחמי כי אורייתא שהוא טעמי המצות נעשה מזון לנשמה בהשגתן בבחי' פנימי' צדיקי' נהנין מזיו השכינה שהארה עליונה מאיר ומתלבש בבחי' פנימי' תענוג השגתן וזהו הנק' טל השמים שהוא תושב"כ ומשמני הארץ היא תושבע"פ (ווי"ש טל תורה מחיהו כי נעשה בחי' מזון וחיות ממש לנשמה וזהו טל ושמן הארץ מפני טעם ועונג הנמצא בהם וכמו שפרש"י ישקני מנשיקות פיהו לעתיד יתגלה טעמי המצות ועונג שיש בהם), והנה למעלה יש ג"כ בחי' ריח וכמ"ש וירח ה' את ריח הניחוח, וביאור הענין כי אורייתא מחכ' גפקת היינו טעמי המצות אבל שכר מצוה מצוה כי עצם המצוה גדול משכרה כי שכר מצוה הוא שנהנין מזיו השכינה היינו טעמי המצות אשר מחי' בבחי' פנימי' כדוגמת אכילה כנ"ל וזהו בא מבחי' ח"ע אבל עצם המצוה היא שרשה מכתר תר"ך עמודי אור מרצה"פ למעלה מטעם ועונג אשר א"א לבא הגילוי שיהי' נתפס ולהיות בבחי' פנימיות כמו נהנין בהשגתן בזיו אלא מרחוק ה' נראה עליהם היינו כמ"ש בזהר תפיס ולא תפיס ואין בה בפנימי' התענוג רק כדוגמת הריח שמאיר ומחזק את השכל בבחי' חיצונית והיינו לעוצם רוממותו כידוע שכל הגבוה ביותר במעלה לא יוכל לבא בהתגלות למטה בבחי' קירוב אלא בבחי' ריחוק בבחי' חיצוני' בלבד, וזהו אשר מצות הם אשר מהם נעשה לבוש לנשמה כג"ע כי לבושים שרשם מן מקיפים כי מחמת ששרש המצות הם מכתר כנ"ל לא יכול לבוא בהתגלות בבחי' פנימי' כנ"ל רק בבחי' מקיף על הנשמה ולבוש לנשמה כג"ע כי לבוש הוא מה שמקיף על האדם ולא כמו מאכל שהוא בחי' חיות פנימי באדם, ובוה יובן וירח, את ריח בגדיו ויברכהו וכו' כי הבגדים הם המצות כנ"ל ולכן נאמר בהם וירח וכו' כי מצות בא ההתגלות רק בבחי' ריח הארה חיצוני' ולא בבחי' פנימי' כנ"ל ולכן ראה

ריח בני וכו' ויברכהו וכו' ויתן לך מטל השמים ומשמני הארץ טעמי המצות
 תושב"כ ותושבע"פ כנ"ל כי ריח בגדים הם שרש עצם המצות אשר מתלבש
 בבחי' לבושין בחי' אור מקיף כי מעצם רוממותו לא יוכל לבא למטה רק
 בבחי' מקיף ולבוש ולזה הארה שבא משם נק' ריח שדה אשר ברכו ה'
 (בחי' אוא"ס פנימי' כתר) ומשם נמשך אח"כ טל השמים וכו' הם טעמי
 המצות שנמשכו בח"ע והארת עונג טעמי המצות הנ"ל שהיא התורה נק' לחם
 שהוא כמו מאכל שבא בבחי' פנימי' ובהשגה לנשמות להיות נהנין מהם
 ומתלבש בפנימי' הנשמות (וזהו צדיקי' יושבין ועטרותיהם בראשיהן מגוף
 המצוה שנק' עטרה על הראש בבחי' מקיף כו' ומה שהן נהנין הוא מטעמי
 המצות שהיא למטה מעצם המצוה מבחי' עטרות הנ"ל ולכן מחמת שהוא
 למטה במדריגה יכול לבא בבחי' פנימי' נהנין וכו'). והנה יריחו הוא עיר
 החמרים, ותמר הוא בחי' צדיק וכמ"ש צדיק כתמר יפרח ויש ב' בחי'
 צדיקים צ"ע וצ"ת היינו דעת המחבר או"א ויסוד המחבר ז"ג ולכן הי'
 ביריחו ז' חומות בחי' ז' אומות כי יריחו הי' מנעלה של א"י שהוא בחי'
 יסוד (וכמ"ש גן נעול אחותי כלה והוא כללות א"י ולכן הוצרכו לטרות
 במלחמה עלי' וכמו יסוד דקדושה כולל ו"ק ומחבר למשפיע ומקבל כמו"כ
 כשהי' א"י ביד ז' אומות הי' כלול ביריחו שם כל ז' אומות כי יריחו
 הוא עיר התמרים בחי' יסוד כנ"ל ולכן הי' שם ז' חומות היינו ז' מקיפים
 וע"י ז' הקפות נפלו ז' מקיפים דקליפה) ולכן לא נחלקה כלל לשבטים כי
 הוא כלול מכל א"י (רק מי שיבנה בהמ"ק בחלקו כי יריחו כלול כו' כנ"ל)
 ולכן ירדן יריחו וכמ"ש למה נק' שמו ירדן ל' המשכה וירידה שהוא
 המשכת בינה למל' (וכידוע דה"ג מנצפ"ך דאימא שרש הנ"ל שבמל' ולכן אחר
 שהי' מ"ב מסעות והי' בחי' קומה ה' ועלי' לכללות שם הוי' ונתעלה למעלה
 בהתכללות ויחוד עד רום המעלות מו"א לאו"א כו' עד מל' דא"ק זהו ירדן
 יריחו מל' דא"ס שמאיר בחוטמא דא"ק ובחי' יסוד הוא בחי' ריח כי בא
 ממוח ואין מאיר בגילוי שכל רק כח נעלם בטיפה להוליד בדומה לו כו' וד"ל.

המצווה מניח תפילין שנעשה ע"י עור מבהמה יש גשמי ששרשו מסוכ"ע אכן
 הי' ליש ודבר בפ"ע נכסה ונעלם האור וע"י עשיי' המצוה ע"י
 ישראל דוקא נתגלה אור הצפון שרש מה יש אמיתי ואו ניתן כתר מל' בראשו
 עטרה של הראש שעטרה לו אמו נתגלה עונג העליון סוף מעשה במח"ת,
 וז"ש במ"ת כי תרכב על סוסך מרכבותיך ישועה גם כתיב רכב אלקים וכו'
 במ סני בקדש כי ע"י מס"ג וביטול רצון נעשה ונשמע הקדימו עשי' לשמיעה
 כנ"ל נתגלה בחי' אור הסוכ"ע ע"י מצות התורה בחי' כתר מל' כנ"ל בעטרה
 שעטרה לו אמו המקיף על הראש ואח"כ נאמר ועשו לי מקדש ושכנתי
 בתוכם גילוי שכינה בדברים גשמיים ממש שנעשה מהם המשכן הזהב והכסף
 ונחשת ויריעות וקרשי' כו' והמשכת אלו להיות גילוי רב למטה בדברים
 גשמיים ממש הוא ע"י אותי' הנק' סוסים כנ"ל אשר יש אותי' הנק' סוס

ויש אותיות הנק' כרוב הכל לפי ערך ההמשכה כנ"ל וההמשכה וגילוי בדברים גשמיים ממש נק' בשם סוס כנ"ל, ומ"ש וילבש המן את מרדכי כי מרדכי מן התורה מנין שנאמר מר דרור ומתרגמינן מרי דכי' והענין כי בחי' מרדכי למע' הוא בחי' יסוד אבא ושם באצי' נק' מר דרור ל' וקראתם דרור עלמא דחירות משומר מהס"א ולא יגורך רע, והנה אורייתא מחכ' נפקת נמשך התגלות למטה בחי' דכי' ומסאבין ובחכמה אתברירו כשר ופסול וכו' סוד בירורין דבי"ע ואז נק' מרי דכי' כשמתלבש בבירורי ענינים גשמיים דכי' כנ"ל, אכן שרש המשכתו למטה הוא ממקום גבוה יותר או יכול להשתלשל ולהתגלות למטה כנ"ל, ולכן נאמר וילבש המן את מרדכי כי כדי שישתלשל ויבא התגלות התורה למטה בחי' דכי' ומסאבין מרי דכי' בעולמות בי"ע ובדברים גשמי' תרי"ג מצוות דאורייתא ה' הגורם לזה בחי' המן שהי' להם מס"נ כנ"ל ונתגלה הארה מלבוש מל' מאור הסוכ"ע ואז נשתלשל למטה מטה גי"כ כי כל דבר ששרשו ממקום גבוה יותר יכול להשפיע למטה יותר ואז נתגלה התורה לישראל ע"י נעשה ונשמע כנ"ל וכמו"כ בפורים כתיב קיימו וקבלו שקיימו מה שקבלו כבר בשעת מ"ת כי ע"י מס"נ שנעשה ע"י המן נעשה כלי הכנה על השראת אוא"ס מסוכ"ע ונתגלה בחי' לבוש מל' ואז נתגלה תר"ך עמודי אור כשישראל עושין המצוה דוקא בחי' בעטרה שעטרה לו אמו מבחי' כתר מל' גילוי רצונו ממש בעשי' דבר מצוה בעניני גשמי' וכשנמשך התגלות הלבוש למטה נק' מרי דכי' לשון מרירות שנתלבשו ההלכות שהמה דבר ה' בגסו' עוה"ז וחומריו' בתרומה ומעשרות וע"י חכ' אתברירו וזהו יסוד אבא אריך שנתגלה רצונו וחכמתו חכמת התורה בדברים גשמיים למטה ממש וכו'.

[ח] אייר תקע"ב שקלאב]

ענין חבלי משיח דוקא קודם ביאת הגאולה בבוא עת צמיחת הישועה קרובה לבא או יש חבלי משיח וכמו שרואי' באשה שיש לה חבלים קודם הלידה אשר כל עת הריון אינה מרגשת חבל דוקא קודם הלידה יש לה חבלים ועי"ז אחי"כ נולד הולד כמ"כ במילי דעלמא בבנין שאדם בונה לו בית לשבת קודם הגמר ניתוסף אצלו להב התשוקה והחפיצה שיבא לידי גמר בחיפזון כמ"כ בעניני זיווג ותאלצהו שריחקה עצמה ממנו קודם גמר ביאתו וכמו שמפרש רש"י שאז קודם גמר הביאה ניתוסף להב כו', וזהו למעלה ענין יסוד לבר מגופא היינו שנותן המשפיע להמקבל הכל כי מקודם יש חו"ג ותפארת הוא מכריע ואח"כ יש נו"ה והכל הוא בחי' גוף אשר יש כמה מזווגי' שנמוג חו"ב בכמה מיני אופנים ובחי' שונות, (כידוע מקודם שנותן המשפיע להמקבל צריך מקודם להיות מזיגה מחו"ב שא"א להמקבל לקבל רב טוב יותר מכלי קבלתו שיכול לקבל מהמשפיע ולכן צ"ל מקודם צמצום השפע לפ"ע שיוכל המקבל שאת וכמו ד"מ בעל שכל גדול צריך לקצר ולהקטין שכלו שיוכלו ללמד עם מי שהוא תלמיד קטן ואז יכול להבין

ולהשיג התלמיד מה שאומר הרב וצריך המשפיע הארתו וטובו לקצר אורו
 נמצא להשפיע לזולתו טובו צריך להיות ג"כ גבורות וצמצום וע"י גבורות הי'
 יכול להתצמצם ולמנוע כל השפעה מהמקבל לכן צ"ל נמוג חו"ב יחד מקודם
 שישפיע המשפיע להמקבל וזהו בחי' נ"ה כליות יועצות (כו') אכן בחי'
 יסוד הוא לבר מגופא היינו לאחר כל המזיגות והוא רק שפע הנשפע להמקבל
 לבדו ולכן הוא כלול מחו"ג יחד כי השפע הנשפע צריך להיות מקודם
 מזיגה כמה בחי' חו"ג חסדים וצמצומים ואחר כל נשאר רק מה שנצרך
 להמקבל השפעה וטוב בכדי כלי קבלתו לבד שיוכל שאת ולכן נק' לבר
 מגופא כי הוא רק צורך זולתו לקבל הארה וטוב מן המשפיע שיעור
 השפעתו לזולתו לבדו לכן כלול הוא מחו"ג היינו שיעור קבלתו ולא יותר
 (ולכן קודם גמר הבנין או דווקא נולד להם התשוקה אשר זהו בחי' יסוד
 עת גמר הדבר חדש הנולד כמו"כ או יש חבלי לידה כי קודם שמקבל
 המקבל צ"ל מקודם גבורות וצמצומים כנ"ל) ובוה יובן ענין מלאך שהוא
 מהלך ת"ק שנה ולא ת"ר שנה כי הם כלולים רק מחמשה בחי' היינו החו"ג
 אכן בחי' ששה היינו בחי' יסוד לא נשתלשל בו והטעם אשר צבא השמים
 לך משתחווים כתיב כי הם תמיד בבחי' ביטול למעלה ומחי' את כולם
 ולכן א"א להיות במ בחי' יסוד אשר זו היא בחי' שנשפע כולו למקבל
 וניתן לו הכל והי' יכול ח"ו להשתלשל ולהתהוות יש גמור, וכונת הבריאה היא
 לכבודו בראו שיהי' הבע"ג ונברא בבחי' ביטול היש לאין והאופנים וחיות
 כו' ברעש וכו' ולכן לא השתלשל בע"ג עולמות ביע בחי' יסוד אשר הוא
 לבר מגופא, היינו עצם השפעה שניתן רק למקבל ונשפע לו לבדו וא"כ
 הי' יכול להיות ליש ודבר בפ"ע ולא בבחי' השתחוויו וביטול רק באצ"י
 שם יש בחי' יסוד אשר שם גם בחי' מל' איהו חיהו וגרמוהי חד הכל
 בחי' א"ס קארי תדיר ולא שכיך ומיוחדת בא"ס בתכלית היחוד אבל
 בעולמות ביע אשר הם בע"ג ונפרד לא הי' יכול להשתלשל למטה ולהיות
 נשפע בהם גם בחי' השישית שהוא בחי' יסוד אשר היא לבר מגופא שהוא
 ההשפעה רק להמקבל לבדו ואם הי' נשפע זה בבחי' בע"ג הי' יכול לישאר
 כך יש ודבר בפ"ע לכן לא נשתלשל רק ת"ק שנה שהי' ה' חו"ג ולזה
 צבא השמים לך משתחווים תמיד בבחי' ביטול רצוא ושוב כי החמשה
 בחי' הם עדיין בכלל גופו כו' וד"ל.

חתונה שבת חנוכה, תקע"א.

ת"ר נר חנוכה ב"ש אומרים פוחת והולך נגד פרי החג בה"א מוסיף והולך
 מעלין בקדש וכו', להבין מה ענין נר חנוכה לפרי החג נקדים מ"ש נר
 מצוה ותורה אור שהמצות נק' נר וגם כתיב נר ה' נשמת אדם שהנשמה
 נק' נר ובוהר מבואר שהמצות נק' לבושינ אשר הנשמה מתלבשת בהן
 בגי' וצריכה הנשמה לקיים תרי"ג מצות בכדי שיהי' המלבוש בשלימות

ואם חסר א' מהמצות חסר לבושו לכן צריכה לבא בגלגול לקיים המצוה
היא שחסרה בכדי להשלים המלבוש.

א) ולבאר ענין הלבוש לנשמה בג"ע דהנה בג"ע הנשמות נהנין מזיו השכינה וענין הזיו הוא הארה מאור א"ס ומתענגים הנשמות בגן עדן שמשגיגים איזה הארה מהזיו ובחינת הזיו הוא הארה מא"ס בלי גבול ולכן אף שבכלל יש רק ב' בחי' ג"ע עליון בבריאה וגע"ת ביצירה אבל בפרטי' יש השגו' בלי גבול צדיקים ילכו מחיל אל חיל אשר נשמתם נתעלו בעילוי אחר עילוי כי אין מספר להשגות אור וזיו אשר היא הארה מא"ס ב"ה וכל זמן שנצרך להנשמה להתעלו' מג"ע לחבירו צ"ל מקודם בחי' נהר דינור שיבוטלו כל השגו' הקודמות כי השגה הקודמת נגד השגה שלמעלה ממנה אין ערוך כלל והיא בטילה לגמרי נגדה אחרי שהשגות הנ"ל הוא להיות משיג הארה מאוא"ס ב"ה א"כ כל השגה יתירה שמשגיג מהאור השגה שלמטה בטלה נגדה ולבעבור זה כל צדיק נטוה מחופתו של חבירו היינו מבחי' השגה ההופף על חבירו מאחר שאין השגתן א' ויש לכל א' השגה אחרת אשר נהנה מזיו השכינה המאיר עליו, וזהו וקדושים בכל יום יהלודך סלה קדושים היינו נשמות בג"ע נק' קדושים יהלודך סלה כל מקום שנאמר סלה הוא בחי' בלי גבול אשר תמיד מתחדשים השגתם מאוא"ס אשר היא בלי גבול ולכן ארז"ל מוטב לידייני' וליתי לעלמא דאתי כי אין כדאי כל הדינים נגד תענוג השגתן הנ"ל אף שבג"ע התחתון אין ערוך כלל וכו' וכן ג"ע תחתון נגד ג"ע עליון עד רום המעלות כי התענוג שנמשך מאוא"ס מקור כל התענוגים הם בלי גבול וכמו שרואין בחוש שאף מה שנפל בשבחי"כ תענוגים גשמיים הם ג"כ בלי גבול כי יש כמה מיני תענוגים כידוע לאין מספר א"כ על אחת כמה וכמה השרש ומקור לזה תענוג רוחני אף מג"ע התחתון הם בלי גבול מא"ס.

ב) ולבעבור זה הנשמה שהיא בחי' בע"ג אי אפשר לה להשיג גילוי הזיו שהוא מהות אלקות כ"א ע"י לבוש שהוא בחי' מסך וע"י אותו לבוש ומסך יכולה לקבל האור והזיו וכמו שמבואר בע"ה שיש בחי' מסך ופרגוד וכמו ד"מ אור גדול שאין יכולים להביט בו מחמת רוב בהירותו וכשיש מסך מבדיל או יכולים לקבל את האור אחר שנתעלם ההארה קצת ההארה ע"י מסך וכמו דבר חכ' ושכל גדול אין יכולים להסביר לפני קטן בחכ' כ"א ע"י לבוש משל אז מבין הדבר כמו"כ נקראים מצות לבושינן שהם ג"כ בחי' משל וכמ"ש משל הקדמוני היינו שיהי' התגלות עצם רצון אור א"ס זהו א"א שיכול לבא לידי גילוי לשום נברא רק ע"י התלבשות רצונו ית' בעשי' גשמי' מעשה המצוה ולכן נקראים מצות לבושי' ושרש המצו' גבוה מאד ששרשם מבחי' כתר עליון תר"ך עמודי אור ונשתלשלו ע"י שערות וכו' עד שנשתלשלו למטה בעשי' גשמי' ציצית וסוכה ובהם דוקא נתגלה רצונו ית' סוף מעשה במח"ת נעוץ תחב"ס דפעם א' נאמר בראשית ברא כו' השמים ואת הארץ שמים תחלה, וכתוב ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים ארץ תחלה כאן במעשה כאן במחשבה ודרך כלל שמים הוא בחי' רוחניות וארץ

בחי' גשמיות ובמעשה קדמה שמים כי דרך השתל' רוחני' מחי' ומהווה בחי' גשמיות אבל במחשבה קדמה בחי' גשמיות סוף מעשה במחית' כי התגלות האור מסוכ"ע וגילוי הרצון תר"ך עמודי אור הוא ע"י קיום רצונו בדברים גשמי' ממש אשר שרשם מעולם התהו ובהם דוקא מתלבש רצ"ע ולכן המצות הם לבושים אשר ע"י תוכל הנשמה להשיג ולהנות התענוג והזיו בג"ע ולזה המצות הם כמו לבוש אשר הלבוש אין בא אדם להיות לו חיות פנימי' כמו מזון שנעשה לאחדים ממש עם האדם ומחי' אותו אעפ"כ צ"ל שיש במלבושין מעלה יתירה ששרשם מבחי' מקיפים ולבעבור זה הוא מקיף על האדם ומגין עליו ומשמרו כמו"כ מעשה המצות אשר שרשם הם מבחי' מקיפי' כ"ע לכן לא בא התגלותם למטה בבחי' אור פנימי רק בעשי' גשמי' ממש וכידוע מה שבשרשה יותר גבוה נופל למטה יותר אכן ע"י מעשה המצות נעשה בחי' מקיף ומסך שע"י המצות תוכל להתענג בתענוג אא"ס והוה תכלית ירידת הנשמה ירידה צורך עלי' ע"י עשיי' המצוה תוכל לקבל האור והתענוג ע"י מסך כניל אשר מתלבשת הנשמה בג"ע בלבושי המצות ומחמת כי המצות שרשם מגולגלתא וכ"ע לכן ע"י קיום המצות רצונו ית' והיום לעשותן ולמחר לקבל שכרן בג"ע אשר נתגלה אורן או כשנתלבש הנשמה בלבוש המצות תתענג הנשמה בתענוג אוא"ס בלתי בע"ג ע"י מסך ולבוש המצות כניל אשר הם בחי' ממוצעים שרשם נעלה מכ"ע ונשתל' למטה בדברים גשמי'.

ג) וזהו ענין מראות הצובאות כי ענין מראה הוא זכוכית שרואין בו אכן נאמר מראות לשון רבים כי יש ב' מראות אספקלריא המאירה היינו זכוכית הבהירה אשר ע"י יכולין לראות מרחוק אור ישר וזהו ההפרש בין משרבע"ה לכל הנביאים שבמשה נאמר במראה ולא בחדות ונכתב במראה בסגול שהוא לשון דבר והוא אספקלריא המאירה אשר על ידה רואין אף דבר הרחוק מהאדם רואין אותו דרך ישר כמו"כ מעשה המצות אשר נתלבשה הנשמה בג"ע בלבוש המצות ע"י לבוש הנ"ל ע"י מסך מצות הנ"ל יכולה הנשמה ליהנות מזיו השכינה בג"ע וליהנות מאורו ית' כמו באספקלריא המאירה אור ישר אשר נמשך ונתגלה אוא"ס ממעלה למטה בג"ע ומשה רבינו ג"כ לא הי' רואה בלי אספקלריא הנ"ל וכמ"ש במראה ולא בחידו' והיינו באספקלריא המאירה אשר בלא אספקלריא לא הי' יכול להשיג בחי' אא"ס, אכן שאר הנביאים ראו במראה בקמ"ץ אספקלריא דלא נהרא וביד הנביאים אדמה וענין אספקלריא שאינה מאירה הוא הנק' שפיגעל דהיינו שיש מסך וכיסוי על הזכוכית אבל המסך אינו דבר עב שהוא מסתיר לגמרי ומכסה האור רק דבר דק שאין גשם כ"כ ואז כשרואין בו באספקלריא הנ"ל נמשך ממנו אור חוזר אבל אין יכולין לראות דרך הזכוכית באור ישר ולכן אין רואים מהות הדבר הנראה ועצמותו כמו ע"י אספקלריא המאירה כי אם רק דמות לבד נראה ע"י אספקלריא שאינה מאירה אמנם יש באספקלריא שאינה מאירה מעלה א' גבוה במדריגה שיכולין לראות עצמו וגם לראות מאחוריו כידוע מה שאין יכולים לראות באספקלריא המאירה והוה ארץ קדמה ודו"ק. ועד"ז תירצו בגמרא ביבמות דישעי' שאמר ואראה את ה' היינו באספקלריא שאינה מאירה שבה יוכל

לראות את ה' משא"כ באספקלריא המאירה כתיב כי לא יראני כו'. וענין אספקלריא דלא נהרא הוא בחי' בכל מאדך, והיינו ע"י בחי' בכל מאדך היינו ענין יריד' הנשמה בגוף ירידה צורך עלי' להפך נפש הבהמית וע"י בחי' אתכפיא ואתהפכא בכל מאדך בלי גבול למעלה מן הכלי אז נמשך מלמעלה ג"כ שלא כסדר ודרך השתלשלות מאיר אור עליון וזהו אספקלריא דלא נהרא דהיינו ע"י דבר מסך ומבדיל שאין מאיר האור דרך ישר היינו שנפש הבהמית הוא מכסה ומסתיר האור אכן אין הדבר המבדיל מסך עב שהוא מסתיר לגמרי רק יכול לאתכפיא ולאתהפכא אז נעשה מזה בחי' אור חוזר כמו בזכוכית שע"י המסך המסתיר נוסף עי"ז אור חוזר חדש שלא הי' מקודם שהי' המסך הנ"ל ויכול לראות אח"ז אור חדש היינו שיכול לראות גם מאחוריו, כמו"כ אחר שנתהפך נפש הבהמית אז ע"י בחי' בכל מאדך ניתוסף אור המאיר ג"כ יותר מקודם שהייתה הנשמה בגוף ירידה צורך עליי' שע"י אתכפיא סט"א אסתלק יקרא דקוב"ה לעילא לעילא ומאיר שלא על פי סדר השתלשלות וזה נק' אספקלריא דלא נהרא, וזהו ענין נר מצוה וענין נר אלקים נשמת אדם.

כל הנביאים עתידים לבטל חוץ ממגילת אסתר. הענין הוא דכתיב ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא ואמרו בגמ' אסתר מן התורה מניין וכתיב ואנכי הסתר אסתיר כו' המכוון הוא שהשכינה מסתתרת בגלות בבחי' ביום ההוא עלמין סתימין דלא אתגליין ולכן נאמר ההוא לשון נסתר שלא נתגלה שכינת כבודו בגילוי אור כמו שהיה בזמן בהמ"ק קיים ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם גילוי זיו אורו. והנה בחי' ביום ההוא הוא בחי' בינה אימא עילאה המקננת בבריאה בכורסיא אכן מל' דאצי' נעשה עתיק לבריאה שנעתק וגבוה מבריאה ואינה באה בהתגלות בעולם הבריאה ששרשה כתר מל' מעתיק דאצי', והנה לע"ל כתיב ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה היינו שבחי' ביום ההוא שהוא בינה עלמא דאתכסיא יאיר אור בגילוי ויאמרו הנה אלקינו זה, ולכן כל הנביאים עתידים להבטל כמו שבטל זיו השמש במאור בשמש עצמו אף שיש שם בשרשו זיו גדול ביתר שאת אך שנכלל שם במאור ואין נק' בשם זיו וזה אשר הנביאים לע"ע שרש קבלתם מנצח והוד לע"ל כאשר יתגלה בחי' ביום ההוא ויאמרו הנה אלקינו זה ויהי' זו"ג שוין בקומתן או כל הנביאים יתבטלו כמו שבטל זיו השמש כאשר מתגלה מקור אור השמש ונכללין שם בביטול במקורן וראו כל בשר הנה אלקינו זה וכו' אכן בחי' מגילת אסתר אשר ע"ז נאמר הסתר אסתיר פני ביום ההוא שאפי' מבחי' יום ההוא הוא בבחי' העלם והסתר ששרשה מסתימא דכל סתימין אתה א"ל מסתתר, ומה שנאמר אסתיר פני שכן נק' מל' דאצי' שמקבלת מכל הי"ס ממל' דכתר דאצי' נעשה כתר שבמל' ממל' שבחכ' נעשה חכ' שבמל' וכו' לכן מגילת אסתר לא יתבטל כי שרש בחי' אסתר הוא מגבוה על גבוה איהו כתר מל' וכו' לכן ימי הפורים ששרשן מכתר עליון לא יעברו וכו'. וכן הלכות אין בטילים ששרשן הם

מנימין דמוחא סתימאה ותר"ך עמודי אור. כי הנה כתיב ששה חדשים בשמן המור זה הפסוק מדבר על ביאת הנשמה לג"ע אשר אמרו בגמרא אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו היינו הלכות וע"ז נאמר ששה וכו' שמן המור שמן הוא בחי' חכמה עילאה המלוכש בבחי' מור ומרירות שהן הלכות גשמיות דוקא אך מזה שנמשך ונשתלשל ונתלבש בגשמיות ממש הוא מחמת כי מקור ושרש הלכות הוא מקור עליון רצונו תר"ך עמודי אור כמו עמוד המחבר גן עליון עם ארץ גם יחד וכמשל האבוקה שגדולה למאד מאיר למרחוק או חביות שנתמלאה או נשפך ממנה לחוץ ג"כ שפע רב ועצום וזהו סימן ברכה בית שנשפך בו יין כמים כי מה שנשפך יעיד על מקורו ושרשו שבא מריבוי שפע וכמו גם בחי' הולדה לא בא באדם עד שיגדיל ויכנס בו מוחין דגדלות או ניתוסף בו כח ללידה נמצא מזה שנתגלה גילוי רצונו בהלכות גשמיות ציצית ותפילין כו' זה יעיד על עוצם המאור בשרשן למעלה לכן יוכל הגילוי לבא למטה מטה ממש אף בדברים גשמי' קיום והתגלות רצונו רצון עליון ולזה ההלכות אין בטילים כמבואר למעלה אשר לע"ל ואמרו ביום ההוא הנה אלקינו זה בחי' עלמא דאתכסיא יהי' באתגליא זהו על בחי' אימא המקנת בכורסייא בעולם הבריאה ולזה עולם הבריאה נק' ג"כ ובורא חושך שעולם הבריאה הוא עלמא דאתכסיא אימא מקנת בכורסייא ולע"ל יתגלה בחי' עלמא דאתכסיא אכן ההלכות אשר הם מלוכשות בדברים גשמיים רצונו וחכמתו אינם בטלין כי הא שההלכות יוכלו להשתלשל בדברים גשמי' הוא מחמת כי שרשן הגבהה למעלה יותר מן עלמא דאתכסיא ולכן אף לע"ל שיתגלה בחי' ביום ההוא עלמא דאתכסיא מ"מ ע"י ההלכות יתעורר ויתגלה הגבה למעלה קיום רצונו כתר עליון גילוי מאור הסובב כל עלמין נתגלה בהלכות המלוכשים בדברים גשמיים התגלות סובב בממלא ע"י הלכות דוקא ולזה בפורים נאמר שקבלו יהודים אשר החילו לעשות כמ"ת אשר במתן תורה הי' התגלות הנ"ל ע"י שאמרו נעשה ונשמע ביטול רצון הקדימו עשי' לשמיעה ע"י העלא' שבטלו רצונם בנעשה נתגלה המשכות התורה וזהו ונשמע ובפורים הי' הקיום היינו במסירת נפש ממש וע"י אתערותא דלתתא אתערותא דלעילא כנ"ל נתגלה מאור הסובב כל עלמין שלא ע"י דרך השתלשלות ונתלבשו הלכות בדברים גשמיים ממש מאיר אור הסוכ"ע ונכללים באור ה' א"ס ב"ה המתגלה בהם בלי הסתר כלל ולזה הניסים שהי' בפורים הי' מלוכש בדרך הטבע ע"י אסתר ואחשוורוש כי זהו ג"כ מחמת כי פורים שרש הגילוי הוא ממדריגה הגבה למעלה מעלה לזה יכול להשתלשל שנתלבש למטה מטה בדרך הטבע ממש ולכן כתיב הסתר אסתר פני ביום ההוא שבחי' אסתר הוא בחי' העלם אפי' מביום ההוא ואף לעתיד שיתגלה ואמרו ביום ההוא הנה אלקינו זה אעפ"כ בחי' פורים יהי' גם לעתיד גילוי יותר מסובב כל עלמין יאיר ויתגלה מבחי' המקיף לכל עולמות בשווה יאיר בלי הסתר אף ובדברים גשמיים אשר שרשם מלוכש מל' הקודם לחלל ומקום פנוי כנ"ל.

[ביאור שבת פ' עקב, וויטעפסק, תקע"א]

שחורה אני ונאוה בנות ירושלים. הנה בין המאציל לנאצלים צריך להיות ממוצע כידוע דלאו ב'י' מכל אינון מדות כלל ואף מה שנקראים ספ'י' חכמה כו' היינו הכלי המגביל את האור דעשר ספירות נק' בשם חו"ב, ועל עצם האור לא שייך לקרא בשם ספירת חכמה רק אור המהווה ספ'י' חכ' והאור הוא רק זיו והארה מעצמו' המאציל ואין פועל שום שינוי בעצמותו ומהותו כי אני הו'י' לא שניתי כמו קודם שנבראו כל העולמות, ובוה מתורץ קושי' הפלסופים שכל התוארים אין פועלים שום שינוי בעצמות כי אינם שייך כלל להעצמות ואף האור המהווה כל הספירות הוא רק כמו זיו השמש אשר אינו פועל שום שינוי בעצם המאור לכן נק' בשם אור אין סוף שהוא לשון זיו והארה בעלמא. אך אף גם זאת שיהי' אור אין סוף יכול לבא לידי גילוי שיתהווה מזה כל הספ'י' צריך להיות מקודם בחי' ממוצע בין המאציל לנאצלים ואז יוכל האוא"ס להוות ולחיות הספירות וזהו ספירת כתר שיש בו מבחי' אחרונה שבמאציל וראש לנאצלים לכן לפעמים נק' הכתר בשם אוא"ס כי עצמותו ומהותו עצם אין סוף אינו בגדר כל עלמין שיוכל לבא בגילוי איוה השפעה אף בעולם האצ'י' אם לא ע"י בחי' ממוצע הנ"ל. והנה כתיב לך הו'י' הגדולה היינו שהמדות דאצ'י' בטלים בעצמות אור אין סוף דלאו ב'י' מכל אינון מדות כלל כמ"כ בחי' מל' לך הו'י' הממלכה ובאצ'י' איהו וחייוהי וגרמוהי חד אפי' בבחי' הכלים, אכן בחי' מל' הוא בחי' ממוצע ג"כ מל' דאצ'י' עתיק לבריאה ויש בה גם כן ב' בחי' היינו מל' שבאצילות אשר שם בחינת היחוד בבחי' אוא"ס גם בחי' מל' שמתלבשת בבריאה היינו מלך מלך ימלוד וכשירדת מל' בבריאה נקראת בלשון גמרא בשם שכינה ששוכן בהיכל ק"ק שהי' שורה שם בחי' אלקו' ושם שייך לשון שכינה דבאצ'י' לא שייך ל' שכינה מאחר שמיחדת שם באא"ס בתכלית היחוד רק בחי' עתיק לבריאה אשר בריאה הוא בע"ג ושורה שם התגלות אלקות שייך ל' שכינה על בחי' מל' ששוכנת בתוך בריאה.

(ב) והנה הנשמות שרשן מבחי' פנימי' כלים דאצ'י' מבחי' פנימי' כלים דמל' דאצ'י' אשר הכלים הם מגבילים את האור ולכן שייך להקרא בשם נשמה וכמאמר אליהו חי ה' אשר עמדתי לפניו היינו בבחי' מל' דאצ'י' אך שם הכלים ג"כ בבחי' הביטול באוא"ס איהו וחייוהי וגרמוהי חד ולכן הנשמות כשהיא עומדת שם היא בתכלית היחוד וביטול באוא"ס שמקודם הפרסא ונקראות בנות ירושלים. אשר יכולה לקבל בחי' יראה שבבחי' מל' בשלימות וזהו נשמה שנתת בי טהורה היא חי ה' אשר עמדתי לפניו בבחי' ביטול אכן כשירדת הנשמה אח"כ לבריאה וידוע שבין אצ'י' לבריאה יש פרסא הנק' בל' הגמרא פרגוד כדי שיוכל להוות ולהשתלשל בחי' נברא בעל גבול או נאמר אתה בראת שם נקראת כלה ל' כלתה נפשי כי כשהנשמה היא בבחי' בעל גבול או כלתה נפשי מתי אבא ואראה כי שם ההתגלות היא בבחי' בעל גבול ולכן המלאכים אומרים ג"פ קדוש אשר

בכל ד' שעות או' קדוש מחדש כי אין יכולין לקבל יותר מהגבלתן וכשבא התגלות יותר מבחי' מל' דאצי' או נבטלין וכמאמר הושיט אצבעו ושרפן לכן הנשמה שהיא שם בבחי' בעל גבול הכלות הנפש מבעל גבול לבא לבלתי בעל גבול התשוקה בהתגלות וכלות הנפש יתירה מתי אבא ואראה וכו' כי עדיין לא בא וכו' אבל הנשמה שעומדת שם בבחי' מל' דאצי' נקראת בשם אחותי, אהבה בהסתר ובבחי' ביטול ושם נאמר בתולות אחרי' רעותי' וכו' בהיכלי מלך שעומדים שם בהיכלות דאצי' ומקבלת בחי' יראה שבשם בשלימות ולכן נקראת בנות ירושלים ועם היות שהם בבחי' הכלים המגביל את האור היינו מפנימי' הכלים דמל' דאצי' ולכן נקראת בעל גבול אבל שם איהו וחיהו וגרמוהי חד בטלים בתכלית ביטול לא"ס קודם הפרגוד כנ"ל אכן בבריאה נקראת כלה ולכן בשה"ש נזכר הכל בל' חתן וכלה גם בבחי' דודי כשהנשמה ירדה לבריא' ואמרו ביום חתונתו זו מ"ת אשר נובלות חכמה שלמעלה תורה וכמשל מטפה גשמיות שירדת מהמוח ונתהווה ע"י השתלשלות בבחי' אחורי' דרך חוט השררה ואז נתגשמה ונולד ממנה ולד כמ"כ מה שירוד מבחי' חכים ולא בחכ' ידיעא בחי' הנובלות דשם שנשתלשל למטה עד שיוכל להיות תורה גשמי' ואז נקראת המל' בשם כלה כל ה' היינו בחי' כלליות מכל המדות וה' הוא בחי' התגלות. לכן הנשמות קודם שנבראי' מלמדי' אות' כל התורה ואח"כ סטרו וכו' ואח"כ ע"י יגיעתו חוזר ללימודו ולכן ביום חתונתו זו מתן תורה כי בחי' התגלות התורה שישתלשלו למטה הוא בחי' חתן חות דרגא לבא בהתגלות התורה מחכמה עילאה עד שנקלטת בבחי' כלה.

ג) והנה מקור נש"י שבבריא' אימרת שחורה אני בבחי' בעל גבול אעפ"כ ונאווה שע"ז יש התגלות יותר משהי' בבחי' בנות ירושלים שהיתה הנשמה או בהיכלות דאצי', דהנה איתא באידרא קל"ב כתיב ושער רישי' כעמר נקא וכתוב שחורו' כעורב לא קשי' הא בדיקנא עילא' הא בדיקנא תתאה. גם שם דקל"ו ע"א איתא בגולגלתא דרישא וכו' תליין דכין ומסאבין תלת חללי דגולגלתא וכו'. והנה כשנצרך להיות המשכה והתגלות חדשה צריך להיות הכל ע"י כתר שהוא בחי' ממוצע בין המאציל לנאצלי' כנ"ל ונמשך ממקור בחי' א"ס וכמו שאומר המחודש בטובו וכו' ואז כשנמשך ורב חסד אח"ז אור חדש על ציון תאיר. והנה בעצמותו נאמר אני הוי' לא שניתי וכו' ולא בני' מכל אינון מדות כלל ושיהי' המשכה והתגלות שיומשך מאנת בחי' חכים וכו' ההמשכה בכלל גק' בשם חסד עולם חסד יבנה שנמשך מבחי' רב חסד ההשפעה שיהי' גק' בשם חכים ומבין וכו' והכלי לזה שיהי' התגלות אור אין סוף הוא ע"י מצות תרי"ג ארחין דגולגלתא שרש המצות רצון עליון ונמשך ע"י שערות י"ג תיקונים מדה"ר ורב חסד ואבא יונק ממזל ח' התגלות טעמי המצות. והנה כל בחי' השתלשלות הוא מבחי' י' אחרונה דס"ג שבטהירו עילאה כנזכר בס' עמק המלך, ובוהר פ' שמות שהתהוות כל העולמות הוא ע"י מחשבה אחת ולכן הכל נחשב כטפה בים אוקיינוס ובעצמותו לא שייך לומר טוב כל עלמין כי טוב הוא שטוב כל עלמין גם מה שאו' אנת חכים היינו שמבחי' אנת

מ"מ נמשך אח"ז הארה והתגלות שיוכל להתהוות ולהחיות ספי' חכ' אבל בעצמותו ומהותו לא שייך גם זאת כי עצם א"ס פשוט בתכלית הפשיטות ואור צח ומצוחצח אוכם הוא קמ' וכלא ממש חשיבי אני הוי' לא שניתי וכמו קודם שנברא כל העולמות וכל מקור ההמשכות וההתגלות הוא רק מבחי' מל' דא"ס אבל בעצמותו לא שייך גם זאת שיהי' איזה מקור שיתגלה איזה הארה ואינו שייך לעולמות כלל שיאמר את חכים וכו', רק מבחי' מל' דא"ס אף שהיא אא"ס מ"מ הוא בחי' שיוכל לומר ולהשתלשל מזה עולמות אבי"ע סובב כל עלמין ע"י דילוג והארת קו וחוט. והנה התגלות האור מבחי' את לבחי' חכים שיהי' התגלות מסובב הארה לעלמין הוא ע"י מצות עשה וע"ז נאמר ושער רישי' כעמר נקא בחי' לובן התגלות רצונו וחסדו ממש ונשתלשל ע"י רמ"ח מ"ע דמלכא ועושין המצוה ומקיימין רצונו ממש בעולמות והאבות קיימו את התורה ברוחניות והי' התגלות למעלה באצי' ע"י עובדו שלהם אבל שיהי' התגלות למטה ממש כעמר נקא הוא ע"י מעשה המצות בגשמיות ממש, אך שיהי' התגלות עצמותו לא יוכל להיות כ"א לעתיד לבא וע"י מל"ת שמקיימין וכמו שיבואר ומצות ל"ת הם בבחי' שחורות קווצותיו תלתלים שחורות כעורב כי מצות ל"ת הם תלי תלים של הלכות ספר וסופר הם גדרים וסייגים דרבנן עקרם של הסייגים הם רק במצות ל"ת לכן נק' תלתלים והם כעורב בבחי' אכוריות שנצרך לזה ג"כ בחי' גבורות דהיינו לפסוק שלא יוכל להיות עליי ד"מ טמאי' וכדומה, וזהו בחי' דכין ומסאבין שזה הוא טהור וכשר ויכול להיות עלי' וזה מסאב ואין יכול להתעלות יש בזה ב' בחי' כמו שיש בקדושה פנימי' ומקיף כן יש בקליפה ג"כ ב' בחי' הנ"ל כמו לא תאכל חלב וכדומה זהו בחי' פנימי' כשאוכלו או אסור ויש בחי' מקיף היינו אף שאין נכנס בפנימי' שום דבר נטמא גופו כשנוגע בו כסדר טהרות זהו בחי' מקיף דקליפה, ואז לע"ל יתגלה הארת עצמותו ומהותו לכן נאמר על ל"ת קווצותיו וכו' שחורות כעורב כי כל ריבוי גדרים וסייגים יש בהם מדות גבורות להרחיק מהדברים האסורים ולדחותם וע"ז נאמר שחורה אני היינו דעם היות שהנשמות בכריאה בעל גבול שחורה וכו' אבל ע"י שחרותה שיורדת בבחי' בעל גבול ואתברירו בחכ' ע"י התחלקות המדות חו"ג ודקדוקי סופרים בגדרים וכייגים תלי תלים וע"י גבורות קדושים נדחו סט"א לכן אף שלמטה אני שחורה ג"כ כעורב שלא בבחי' המשכה אבל ע"יז ונאוה כי המצות ל"ת הם כלים שע"י יהי' לע"ל התגלות עצמותו ומהותו מה שנאמר בו אני הוי' לא שניתי ואינו בגדר שום הארת המשכה מאתו ית'.

ד) ולבאר זה צריך להקדים ענין תהו ותיקון דהנה המלכים שמתו מחמת שהי' אורם רב והכלים קטנים מהכיל כי לא יוכל הכלי להגביל את אורו לכן נשברו ונפלו הכלים למטה והאורות נסתלקו בעצמות המאצי'. ואח"ז נתקנו ע"י פרוצופים ונאצלו כל מדה כלולה מעשר ובריבוי הכלים נתקנו האורות וכמבואר במ"א, ומה שלא הי' יכול להכלל באצי' ירד לבי"ע ונבררו שם שנתגלו נשמות ומלאכים ולזה החיות נושאות את הכסא

ועל הכסא כמראה אדם עליו מלמעלה וזהו מחמת כי אחרי אשר נבררו החיות ששרשם מעולם התהו ואורת דתהו יותר גבוה מאורות דתיקון רק ע"י שבה"כ נסתלקו במאצילן האורות והכלים נפלו למטה אכן אחר שנבררו הכלים ונתעלו מנפילתן חוזר להתגלות בהם שרשן אורות דתהו לפני מלך מלך לבני ישראל, כי ע"י הביטול שבחיות המרכבה נבררו ונתקנו בבחי' תיקון ואז נתגלה בהם הארה מאורות דתהו שנסתלקו לעצמות המאציל ונושאות את הכסא והאדם שעל הכסא למעלה לבחי' כי לא אדם הוא בבחי' עצמיות. והנה המלאכים והנשמות אשר נתכללו בבחי' ביטול א"צ תיקון כי נבררו שיוכלו ליכלל באלקו, היינו ע"י ביטול שלהם ואשר משרתיו שהם תמיד בביטול כי כבר נתבררו כמו"כ נשמה וכמבואר בע"ח שהנשמה עצמה א"צ תיקון ונתבררו, אכן מה שלא נתברר כמו בהמה שאין בה דעת וגם יש בה תאוה ולא יוכל להגיע לכלל ביטול ושרשה מהחיות שבמרכבה פני שור וכי' וכמו שיש ג' שותפין באדם והקב"ה נותן הנשמה כמ"כ נפש הבהמה שרש נפשה מחיות שבמרכבה ונפלו למטה בשבירת הכלים ושרש החיות שבמרכבה הם מהכלים ואורות דתהו כנ"ל ונתבררו הבהמות ע"י האדם שאוכלן ואח"ז אומר אחד ואהבת בכל לבבך בב' יצריך ובכח שאכל הבהמה יכול ליכלל ולהתפלל במסירת נפש בב' יצריך ע"ז נבררו גם הבהמות וכל דברים המותרים לאוכלן או שעושין מהם איזה מצוה כמו סוכה ולולב ציצית ותפילין וכדומיהן.

ה) והנה אברהם שיצא ממנו ישמעאל בבחי' סיגים או נעשה אברהם מרכבה לחסד דאצ"י ובעת שהי' בבחי' תוהו קודם הבירור הי' כלול הכל בחי' ישמעאל ג"כ בבחי' אברהם ונעשה שבירת הכלים כנ"ל. אכן שרש ישמעאל גבוה מיצחק (אין ר"ל בחי' מקור דישמעאל ממש ע"ד שאנו אומרים שרש הנפש אלקי' כי בקדושה השרש והענף דבר א' ששניהן בקדושה מה שאין כן ישמעאל שהוא הרע שנתהווה ע"י שבירת הכלים ושרשו היינו עולם התוהו א"כ באמת אחר השבירת הכלים הרי הן רחוקי' כו' ואין זה שייך כלל לזה אלא שע"י הבירור הרע כשנכלל בקדושה מעוררים גילוי השרש) אשר הוא הבכור אעפ"כ בהתגלות למטה לא הי' יכול ליכלל בבחי' קדושה רק בבחי' נפרד וסט"א ואחר הבירור בחכמה נעשה אברהם בבחי' התיקון ביטול ומרכבה לחסד דאצ"י ואעפ"כ מקבל ישמעאל חיותו מאברהם שהוא מחי' אותו בבחי' מקיף כי הסט"א אין יכול לקבל את הקדושה בפנימי' רק בבחי' מקיף מחי' וכמו י"א סימני הקטרת שהעשרה מקבלים מבחי' הקדושה שהיא לבונה ע"י מקיף ואור הקדושה על הסט"א ויש מקיף מקרוב בחי' לבוש גם יש מקיף מרחוק כמו אהל ודירה שמקיף ג"כ אבל הוא מקיפו מרחוק ובחי' הקדושה מחי' לסט"א רק מרחוק וזהו כאהלי קדר וכמו שיבואר. כמו"כ במרכבה פני ארי' פני שור פני ארי' קודם במעלה וגבוה מפני שור ואעפ"כ למטה בהתגלות השור מותר לאכלו ויכול להיות עלי' ע"י האדם או שאוכלו או מקריבו ע"ג המזבח נתעלה עצם השור ונכלל בקדושה לא כן ארי' הוא מחיות טמאות אשר אסורין באכילה וגם לכל דבר שבקדושה בעינין מן המותר בפ"ך.

והענין הוא אשר קליפה קדמה לפרי בשרשה ואעפ"כ למטה בהתגלות הוא קליפה בבחי' סיגים וכמו שליא שמקפת לולד כי בשרשה כשהיתה כלולה בהטפה היא נעלה יותר ולזה היא מקפת את הולד ואח"כ ע"י הביורור נפרדת חורקין אותה. והענין הוא כי מה שגבוה יותר בשרשה נופלת למטה ביותר ולכן מהאורות דתהו שנסתלקו לעצמו' המאציל הכלים שנשתברו ונפלו למטה מטה ונשתלשלו בבחי' בהמה וחיות ויש בזה כמה בחי' דהיינו בהמות המותרים באכילה וגם מה שגבוה יותר בשרשה נפלה למטה בדברים שאסור באכילה כי מה שבשרשה גבוה יותר א"א לבוא לידי שום גילוי למטה. וזהו אל תראוני שאני שחרחורת שזפתני השמש כי אף שאני למטה בבחי' שחרות ובעל גבול ובקיום דברים גשמיים אבל ע"י כ"ז הנני בא למעלה גדולה שע"י יתגלה התגלות חדשות התגלות עצמותו ומהותו דהיינו ע"י קיום המצות עשה ומצות ל"ת בכל הדברים אשר שרשם מעולם התהו ואורות דתהו נסתלקו בעצמו' המאציל ולכן ע"י קיום רצונו רצון עליון דוקא בדברים הנ"ל יתגלה אוא"ס יותר נעלה ממה שנתגלה באורות דתיקון. ואף שלמטה אני בהסתר וצמצום אבל שזופתני השמש כי שמש ומגן הוי' אלקים ושמש הוא המאיר בחי' יחו"ע לך הוי' הגדולה וכו' שבטלים בבחי' אוא"ס ולכן כשמאיר למטה השמש הארה מבחי' יחודא עילאה או נתגלה האור המאיר ע"י ההתבוננות ביחודא עילאה וקיום המצות כנ"ל כי כל התגלות והארה חדשה מהארת א"ס אשר אין בגדר שום השתלשלות צ"ל ע"י בחי' ממוצע היינו ע"י בחי' כתר וע"י תרי"ג ארחין שנמשכו ע"י י"ג תיקונים מלגלגתא ונשתלשלו למטה בקיום רצונו ממש וע"י נתגלה האור מסובב כל עלמין ע"י קיום רצונו בדברים גשמיים אשר שרשם מעולם התהו שנסתלקו האורות למעלה כנ"ל, אך בבחי' סובב כל עלמין יש ג"כ ב' מדריגות היינו סובב עלמין א"כ שייך הסובב לעלמין שאף שהוא סובב הכל ואין מתגלה הארה ממנו מ"מ שייך לקרותו בשם סובב עלמין ולכן ע"י קיום מצותיו ורצונו ובמעשה המצוה נתגלה הארתו ע"י שנתעלה מה שנפלו בשבירת הכלים ע"י קיום המצות חזורים להיות מאיר בהם אורות דתהו ע"י קיום מ"ע אשר המקור לזה שער רישי' כעמר נקי התגלות רצונו וחסדו ממש למטה בקיום רצונו בדברים גשמיים ששרשם מעולם התהו ואורות דתהו גבוה יותר מתיקון כנ"ל, אבל התגלות עצמותו ומהותו לא שייך גם לקרא בשום שם סובב כל עלמין ואין יכול לבא לידי גילוי שום הארה א"כ פשוט אני הוי' לא שניתי כמו קודם שנברא העולם וא"כ איך יכול להיות ע"י המשכה איזה הארה ע"ז הוא בא לגילוי ע"י קיום מצות ל"ת דוקא ע"י גבורות אשר גבורות גבוהים מהחסדים כמו מעלת הזהב על הכסף או כמו שמלח ממתיק את הבשר היאכל תפל בלי מלח וע"י המלח נתגלה הטעם גם כמו מלה בסלע משתיקא בתרין דהיינו דוקא ע"י קיום המצות הל"ת בבחי' שלילה אשר הם בדברים האסורים אשר לרוב גבהם בשרשם כמו ארי' נגד שור לא יוכלו להשתלשל למטה בגילוי להיות מדברים אשר הם מותרים רק נפלו עוד למטה בדברים האסורים כנ"ל וכמ"ש קליפה קדמה לפרי ונתגלו ונפרדו ע"י הדבור בחכמה בבחי'

סיגים ומסאבים ומקבלים חיותם מבחי' מקיפים דקדושה כנ"ל לכן ישנו עדין לדברים האסורים במציאות בעולם וע"י קיום רצונו ית' בבחי' ל"ת היינו בבחי' דחי' שדוחין אותם הפנימי' והמקיפים דקליפה היינו ע"י אכילה לא תאכל או שנוזהרים מלטמא בהם וכל הגדרים וסייגים בהם ע"י רוח הטומאה יעביר מן הארץ ולא יהי' שום הסתר וקליפה ונשגב ה' לבדו ביום ההוא והתהלכתי בתוכם כו'.

ו) וזהו שנתנה תורה באש שחורה ע"ג אש לבנה כמו שהוא בנר הדולק אשר עיקר האור נראה מאש השחור אבל מאש הלבן אין בא לידי גילוי כלל וזהו ישת חושך סתרו הוא נראה מתוך חושך ענן וערפל גבוה יותר ולכן לא בא לגילוי האור מאתו כמ"כ נתנה התורה מצות עשה הוא אור אשר יוכל לבא לידי גילוי האור וחסדו מאתו ית' קיום רצונו ממש כעמר נקי אבל אש לבנה הוא האור המקיף אשר אין יכול לבא לידי גילוי כלל וזהו ישת חושך סתרו הוא נראה מתוך חושך ענן וערפל היינו להיות הארת עצמות א"ס אין באפשרי לזה שום קיום המצוה שיהי' כלי לזה במצות קום ועשה התגלות מהותו ממש לזה בא מצות ל"ת אשר המה באותן דברים האסורים היינו אשר שרשם ממקום גבוה יותר מעולם התהו ולזה אי"א שיהי' הכלים שנפלו מהם בהשתלשלות דברים המותרים רק נפלו עוד למטה בדברים האסורים וכשמקיימין רצונו ית' בהם ע"י בחי' ביורוד בחכמה בבחי' הדחי' בבחי' לא דהיינו שהתגלותם למטה ע"י הביורוד בבחי' סיגים כמו ישמעאל מאברהם אשר מהסיגים הנ"ל למטה התהוות דברים האסורים וע"י הביורוד למטה וקיום מצות רצונו ית' במצות ל"ת נדחו לגמרי ורוח הטומאה יעבור מן הארץ ונגלה כבוד ה' ממילא באין שום מקור ומסך מבדיל ולזה בחי' ל"ת הם בבחי' קווצותיו וכו' שחורי' בדיקנא דו"א ונתבררו ע"י ג' חללי גלגלתא דו"א ועם היות שמצות ל"ת הם גבוהים יותר מן מצות עשה אך מוחמת כי להתגלות עצמותו א"א כ"א ע"י מעלת הגבורות ומשתיקא חכ' כנ"ל וזה לא הי' יכול להיות בדיקנא עילאה אשר שם הכל הוא בחי' רחמים רבים ורב חסד ולכן שם הוא כעמר נקי התגלות רצונו בקום עשה. אכן בתלת חללי גלגלתא דו"א אשר שם הוא מקור התחלקות מדות חו"ג ולכן הי' יכול להיות למטה בחי' ל"ת ובבחי' הדחי' באותן הדברים אשר שרשם מאד נעלה מאורות דתהו וע"י קיום רצונו בהם בבחי' ל"ת נתגלה עצם האורות דתהו שנסתלקו בעצמו' המאציל וע"י בבחי' הדחי' יבוער רוח הטומאה לע"ל ונגלה כבוד ה' לבדו ביום ההוא. אבל ע"י מצות עשה א"א להיות כלי לאור אין סוף אשר אין בגדר המשכ' ולא בגדר טובב עלמין כלל כנ"ל כי עצם אוא"ס אין בגדר שום המשכה רק ע"י קיום מצות ל"ת בבחי' הדחי' כנ"ל אך אחרי שהנשמה למטה בגוף גשמי איך יוכל להיות זה כ"א ע"י התבוננות ביחודא עילאה ולך הוי' הגדולה וכו' וכלא ממש נחשבין אז ע"י קיום מצות ל"ת ומצות עשה בדברים גשמיים ממש יבוער רוח הטומאה ויודחו הסיגים וזהו אל תראוני שאני שחרחרת שמה שאני למטה בשחרות ונתבררו

הסיגים אשר שרשם מאד נעלה מעולם התהו לפני מלוך מלך קליפה קדמה לפרי כי מחמת שבשרשם נעלה מעלה מעלה א"א לבא בהתגלות למטה וע"י שזיפת השמש היינו יחודא עילאה כאשר יתבונן אשר קמי' כלא חשיבי ומאיר הארת יחודא עילאה עי"ז בקיום המצות ל"ת ובחי' דחי' יודח הרע ובאין הסתר כלל ולא יהי' שום מסך מבדיל ויאיר בהתגלות עצמותו ומהותו. וזהו שחורה אני פי' שאף שאני בשחרות שנשתלשל הנשמה למטה בבחי' בעל גבול אעפ"כ ונאווה יותר מבנות ירושלים אשר הם בהיכלות דאצילות ומקבלות בחי' יראה שלם אעפ"כ הוא יותר נאווה והמשל לזה כאהלי קדר דוקא מחמת שנשתלשל עוד למטה מבחי' התבררות מבחי' ישמעאל מן אלה המלכים אשר מלכו לפני מלוך מלך כו' יבוער רוח הטומאה מן הארץ ע"י קיום מצות ל"ת וע"י גבורות בבחי' דחי' ומאיר אור א"ס אני הוי' לא שניתי אחר שיוברר הכל בחכ' ולא יהי' כלל דברים האסורים ולא יהי' הסיגים כלל.

ז) וזהו כיריעות שלמה שהשלום שלו כי יש ב"פ שלום או יחזיק במעוּזי כו' היינו שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה שיהי' התאחדות וגילוי אצי' בבי"ע צ"ל ע"י שלום הוא המחברן ומקשרן זהו שלום בפמליא של מטה ושלום בפמליא של מעלה היינו התקשרות ועל"י גילוי אור המאציל בנאצלים ולהיות בחי' חכים וכו' הכל הוא ע"י בחי' יסוד המייחדן ועושה שלום בין דברים רחוקים אשר אין ערוך זה לזה המתנשא מימות עולם דאצי' ומחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית וכו' גם באצי' גופא יש ב"פ שלום היינו חב"ד דאצי' גם חג"ת דאצי' גם כל מדה כלול מחביריו מדות כל א' כלול מעשרה הכל הוא ע"י בחי' שלום שיוכלל כל מדה להיות כלול מהיפוכו אך יריעות שלמה היינו שהשלום שלו שאין שייך כלל שם לומר שני דברים עושה שלום ביניהם כ"א הכל כלא ממש חשיבי אפי' אור צח וכו' אוכם הוא ובטלין במקורן כזיו השמש במקורו אשר אין שייך לקרא בשם אור מחמת כי הוא בטל במאור. וזהו כאשר יהי' התגלות עצמותו ומהותו אני הוי' לא שניתי אז נק' יריעות שלמה שהוא מקיף על כל השלומים וגבורה מהם. וזהו בחי' יריעה שהוא אוהל ומקיף על הכל ולכן הוא בתכלי' הלבון עצמו כי יש בחי' לבן אשר נאמר וישכם לבן בבוקר וינשק לבניו ולבנותיו, היינו שבכל יום בא הארת לובן העליון התגלות הארות חסד בכל הפרצופים בנים ובנות היינו עילה ועלול ואח"כ וישב לבן למקומו אך זהו הכל בחי' הארת החסד הנגלה באצי' ובכל העולמות אבל יש בחי' ליבון שני פעמים הרבה לבנונית בתכלית הלבון שאינו יכול להתלבש כלל בע"ס והוא בחי' עצמו' ומאיר רק בבחי' מקיף בחי' יריעות שלמה שהשלום שלו ומקיף על הכל וזהו נוטה שמים כיריעה וזה בא לידי גילוי לעתיד. והכל ע"י שחורה וכו' שירדה הנשמה למטה ולהיות על ידה אתכפיא ואתהפכא וקיום מצות ל"ת דדוקא בדברים שנפלו בשבירת הכלים מן אלה המלכים כו' לפני מלוך מלך וכו' אשר האורות נסתלקו בעצמות המאציל ואחר שנבררו הכלים ע"י גבורות בבחי'

דחי' כנ"ל ולא יהי' סיגים כלל ויאר אור אני הוי' לא שניתי כי אחר שנבררו הכלים יאירו אורות דתהו שנסתלקו למעלה כנ"ל ולא יהי' שום מסך מבדיל ונגלה כבוד ה' לבדו ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו א', וזהו שאמר משה אעברה נא ואראה את ההר הטוב הזה והלבנון ואמרו בגמ' וכי לאכול מפריה צריך אלא לקיים מצות התלויות בארץ היינו שע"י שיקיים מצות התלויות בארץ יוכל לבא בבחי' רא"י לראות את וכו' והלבנון כי עצם הגילוי לא יהי' רק לעתיד לבא או יהי' בבחי' התגלות בחי' יריעות שלמה שהוא עצם הלבון ובהיר התגלות עצמותו ומהותו והתהלכתי בתוכם וכו'. אך אעפ"כ ע"י קיום מצות התלויות יוכל לבא שיראה את וכו' הלבנון בחי' רא"י לבד ונק' זה בחי' יריעות שלמה מקיף של כל השלום שהשלום שלו כי בחי' שלום הוא שיעשה שלום בין דבר והיפוכו ולהיות התכללות כלול זמ"ז והיינו ע"י שיאיר אוא"ס או תכלל המדה בהיפוכה להתכלל ביחוד גמור כי מאחר שיאיר אא"ס שלימותא דכולא הארה מעצמי' המאציל הארה מן למעלה מע"ס אשר כל המדה ולא דאית לך צדק כו' ובטילים במציאות ממש ולא שייך להיות שם מדה בפ"ע לכן נתכללו המדות ונעשה שלום ביניהם שר של אש ומים וכו' עושה שלום במרומיו ולכן ממילא עצם אור עצמותו ומהותו הוא מקיף על השלומים וזהו יריעות שלמה שהשלום שלו שיתגלה לעתיד אשר הכל כלא ממש חשיבי כזו השמש במקורו אחדות פשוט ולא יהי' שייך לומר שיש דבר שנעשה שלום ביניהם כי כל האורות בטילים במאור וזהו יריעות שלמה שהוא מקיף הכל מעצם הלבון הרחבה לובן עצמי אני הוי' לא שניתי כו' וד"ל.

מדת חסדו של אברהם כאמרו ואנכי עפר ואפר וכלא ממש נחשב א"כ ממילא הוא כשירים ויספיק לו כל מה שישאר ואיך לא יתן ממה שנשפע לו חסד וטוב מ"ה ועושה חסד לכולם ומעט הנשאר לו מחויב ג"כ שישמח בחלקו ויספיק לו מאחר שהוא עפר ואפר וע"י הברור יצא ממנו ישמעאל אשר גם הוא פוזן אכן שרשו הוא משבירת הכלים שנפלו למטה אכן פורנות בכדי להראות את עשרו ורוב גדלו ומחמת רוחב לבבו הוא משפיע בכדי שיהי' לו לשם ולתפארת ונמצא ממילא שאינו משפיע רק מהמותרות שישאר אחר שימלא תאוות לבבו אז הוא משפיע ג"כ לכבודו אבל לא מה שנצרך לו לעצמו וידוע כי כל מה שנפל למטה ביותר שרשו ממקום גבוה יותר. ויובן זה כי בספרי מקובלים וקדמונים נק' גג"ת היינו מדת חסדו נק' בשם גדולה רק בע"ח נק' המדה בשם חסד כמ"כ בפסוק לך הוי' הגדולה והענין כי בע"ח מדבר בע"ס דאצי' ושם נק' ע"ס דמ"ה בחי' ביטול לאין סוף ב"ה ע"ד ונחנו מ"ה וזהו בחי' חסד לאברהם אבל למעלה מהאצי' שהוא בא"ס ב"ה לא שייך לומר כן כי אליו ית' לא שייך לומר שישפיע חסד רק מחמת כי לגדולתו אין חקר וטבע הטוב להטיב ולהשפיע חסד א"ל כל היום הוא חסד אין קץ ותכלית לחסדו הטוב ולחיות נבראים ובעל גבול להשפיע טובו לשפלים ולהחיות לב נדכאים אכן כאשר בשבירת הכלים נשתלשל למטה בכעל גבול אז

כשנסתלקו האורות דא"ס או ממילא הכלים שנפלו למטה מטה נתגלה בהיפוך היינו שיהי' עושה חסד מחמת להראות גדלו ועשרו וכי יש לו רב ומשפיע לאיש אשר כפוף אליו וכמשנת"ל שמה שגבוה יותר בשרשה לא יוכל לבוא למטה לידי גילוי רק בהיפוך יותר וכמו ארי' שנתגלה למטה בדברים האסורים באכילה וכו' ולכן צריך המדה הזו להיות מדמה אותה בבחי' גבורות וכמו שמבואר למעלה ועי' ממילא יאיר אור הוי' כנ"ל וד"ל.

דובראונא בחודש שבט, תקע"ב

א) ענין היום לעשותו ומבטלין ת"ת לפני מצות מעשיות, ומקודם יש להבין ענין קרבנות כי כמו שיש ג' שותפים באדם והנשמה נותן הקב"ה כמ"כ שרש נפש הבהמית מחיות שבמרכבה פני ארי' ופני שור ועי' השתלשלות בעילה ועלול נשתלשל בנפש הבהמית ועופות ועי' שנשחט הבהמה עם כוונת הכהן איש חסד כוונתו לש"ש נתעלה נפש הבהמית לשרשה ולבעבור זה יתכן שזורקין את דמה ע"ג מזבח כי הדם הוא הנפש ועי' שחיטתה וזריקתה נתברר החיות מה שנפל בשבירת הכלים ונשתלשל למטה וחזרת לשרשה ומקורה אכן מה שמקטירים על המזבח האימורים ועולה כולה כליל וזה לכאורה לא יובן ואדרבה כתיב להקטיר אשה ריח ניחוח להוי' היינו שע"י הקטרה שמעלין גוף הקרבן ע"ג מזבח עי' נעשה אשה ריח ניחוח להוי' כמור"כ בקין שהקריב מפרי האדמה קרבן להוי' וארז"ל שנה הי' זרע פשתן א"כ חזינן אשר מהקרבת דבר גשמי מזה נעשה נח"ד להוי' ונק' קרבן מנחה להוי', נקדים לזה מה שאיתא אין לך עשב למטה שאין לו מזל מלמעלה המכה ואומר לו גדל וכמ"ש וממגד תבואות שמש וממגד גרש ירחים היינו שהשמש ממתקת הפירות ויש פירות שהלבנה ממתקן אין הכוונה שמחמת חמימות השמש זהו פעולה שנמתק ומגדל הפירות דא"כ הי' באפשרי אם הי' מניחין ומבעירין אש גדול שע"ז הי' יכול להתחמם הזרעים הי' ג"כ נגדל לא כן הוא אלא כח הצומח שבארץ נשתלשל מן השמש ואף שאין זה דמיון כלל כח הצומח שבארץ שמגדל פירות להשמש שבשמים אעפ"כ בהשתלשלות עילה ועלול רבים ועצומים נשתלשל למטה מעצם הארת השמש כח הצומח אשר נתמעט השמש ונשתלשל מטה מטה עד כח הצומח אשר בארץ והם ממש דבר א' וכמו ד"מ חבל ארוך אשר למעלה בראשו הוא עב עד מאד ונשתלשל מטה מטה עד שנתמעט מעוביו וכל מה שנמשך יותר הוא דק יותר עד שבסופו הוא דק כחוט השערה אף שאין ערך סופו שהוא כחוט השערה לראשו שהוא עב מאד מאד אעפ"כ נק' הכל חבל א' רק בהשתלשלות נתמעט הולך עד שנעשה דק כחוט השערה כמ"כ כח הצומח שבארץ הנמשך משמש וירח המולות הוא ממש קו א' ואף שאין שייכות זל"ז בערכו אך מ"מ ע"י עילה ועלול נתמעט ההמשכה עד שלמטה נעשה כח הצומח שבארץ וזה יתכן על מה שאיתא מזל מכה ואומר לו גדל

כי אמירה הוא לשון המשכה שנמשך ממהות הנפש ומגלה אמירת דבר א' דבר חדש מה שהי' קודם כלול בעצמו' מהות הנפש ומדות כמו"כ נמשך מעצם המול למטה ומגדל העשב וזהו כח הצומח שבעשב הנמשך ממזלו' אכן זה יתכן על כח הצומח המצמיח הזרעים אבל עצם העשב שיתגשם ויעשה בריא' עשב או פירות ושאר דברים גשמי' זה לא יתכן להיות בהשתלשלות כי אף שנתמעט הארת וכח המול יתכן להיות נקטן ביותר אבל איך יתהפך מרוחניות להתגשם ולהיות דבר גשמי ממש אשר אין שייכות זל"ז אף אחר כל הצמצומים.

ב) ולהבין זה יש להקדים ענין והחכמה מאין תמצא היינו שספי' חכ' נק' מציא' מאין כי חכמה נק' עשי' לגבי א"ס כולם בחכמה עשית אשר אין ערוך עולם אצי' לגבי מאציל עליון וכ"ע הוא ממוצע בין המאציל לנאצלים כי מעצם אוא"ס א"א לבא התגלות השפע כ"א ע"י צמצום ומקום פנוי מקודם ואח"ז ע"י דילוג הארת קו"ח אבל ע"י השתלשלות מאא"ס ב"ה לא יכול להשתלשל אף עולם אצי' רק ע"י דילוג וע"י כ"ע אשר הוא ממוצע בין המאציל לנאצלים ואז ע"י הארת קו"ח נאצלו ונבראו עולמות אבי"ע אכן באא"ס יש ב' בחי' היינו בחי' ממלא וסובב בחי' ממלא כל עלמין וחיותם הוא ע"י השתלשלות עילה ועלול ואוא"ס נק' התפשטות והשפעות מאור א"ס ויש ב' בחי' היינו בחי' ממלא כל עלמין אשר בתוך עולמות אבי"ע הוא ע"י עילה ועלול והשתלשלות כמו שלשלת שזה אחוז בזה אשר הקו וחוט נתמעט מחכ' ריש כל דרגין עד סוף כל דרגין היינו עולם עשי' חכ' ושכל אנושי כידוע שחכ' ראשי' הקו ואף שאין ערוך ושייכות בעל גבול ונברא נגד אצילות איהו וחיהו וגרמוהי חד אכן נגד עצמות המאציל עליון כל העולמות כאין נגדו וגם חכ' דאצי' נק' בחי' עשי' כולם בחכמה עשית והכל נשתלשל מקו וחוט שאחר הצמצום ומקום פנוי נמשך הקו וחוט וממלא כל עלמין מחכ' דאצי' עד שנתמעט הקו וחוט עד שנשתלשל גם חכ' דעשי' שכל אנושי גם כח הצומח שבארץ אכן עצם כמו גוף העשב או בשר בהמה ע"ז לא יתכן לומר שישתלשל מכח רוחני' גשם ממש זהו מסובב כל עלמין וע"ז נאמר כל אשר חפץ ה' עשה בשמים וארץ היינו שלא יכול להיות ולהשתלשל מרוחני' רק אשר חפצו אין סוף ב"ה שיעשה גשמי' גוף העשב או בשר בהמה וזהו מסובב כי מבחי' ממלא איך יכול להיות שיברא גשם מרוחניות ע"י השתלשלות רק מחפץ ה' הסובב כל עלמין ואין בא לידי גילוי כלל השפעות בעולמות כ"א דרך סובב ומקיף ובוה אין נפקותא שמים וארץ ימים וכל תהומות כי נגדו עולם אצי' ספי' חכ' ועשב הקטן הכל שוין נגד מאציל עליון וע"ז נאמר החכ' מאין תמצא אשר לא שייך כלל לומר שנאצל מאתו א"ס ית' ע"י שום השתלשלות רק כענין מציאה מאין שנמצא ספי' חכ' כי אין עויוך וכי' רק ע"י דילוג וא"כ נגדו א"ס ב"ה מציא' כל העולמות בשוה ואין נגלה הארה משום השפעה תוך העולמות רק בבחי' או"מ מסובב כל עלמין מקיף לכל העולמות בשוה וזהו כל אשר חפץ ה' עשה בשמים וארץ

היינו מחפצו ית' נעשה שמים וארץ בשוה אף בחי' עשי' גשמי' גשם העשב או בשר בהמה נעשה מחפצו ית' הסובב כל עלמין כי נגד סובב כל עלמין מעלה ומטה שוין ואף חכ' דאצי' נגדו נק' בחי' עשי' כנ"ל. וזהו הגדול והקדוש בשמים ובארץ בחי' גדולה הוא בבחי' אא"ס הממלא כל עלמין וזהו המאיר דרך השתלשלות אשר נתמעט הארה מראשית הקו וחוט חכ' ריש כל דרגין עד סוף כל דרגין חכ' דעשי' ואף שחכ' דעשי' בעל גבול ונברא מ"מ נק' נמי גם בעולם עשי' חכ' שמקבלת הארתה ג"כ מקו וחוט הממלא כל עלמין אחר שנתמעט הארת הקו ואף שבעולם העשי' הוא בעל גבול החכ' מ"מ נק' בשם החכ' רק באצי' חכ' דא"ס אבל נק' ג"כ חכ' דאצי' אבל נגד עצמותו ומהותו לאו דאית לי' חכ' ולא שייך לקרא בשם ספי' כלל רק הוא קדוש ומובדל משמים וארץ באין שום הפרש מקיף וסובב כל עלמין בשווה ולכן כתיב החכ' מאין תמצא כי הוא בדרך מציא' ולא משום השתלשלות דבר מה מעצמות המאציל רק יש מאין כמו"כ עולמות בי"ע נק' יש מאין מאחר שהם בעל גבול נגד אצי' איהו וחייהו וכו' חד אשר מציאר בריא' עולמות בי"ע הוא משרש המקיפים.

ג) והנה בהארת קו וחוט הממלא כל עלמין ומאיר דרך השתלשלות כנ"ל אם ע"י עוונות מעשה התחתונים יש איזה פגם אוי צריך תיקון כי עוונותיכם מבדילים וכו' לכן צריך תיקון ממקום שמשלי' כל החסרונות ופגמים משלימותא דכולא היינו מסובב כל עלמין וצריך לעשות יחוד סובב וממלא היינו שיאיר מבחי' סובב כל עלמין ויתוסף אורות באצי' ואז נשלם כל החסרונות כי שם הוא שלימותא דכולא מאחר שהוא למעלה מכל השתלשלות אשר אין מגיע לשם שום פגם לכן צריך לעשו' יחוד סובב וממלא ע"י קרבן היינו להעלות גוף הקרבן ע"ג המזבח דוקא וע"י כוונת המעלה ע"ג מזבח אשר כוונתו לש"ש הכל הוא מבחי' ממלא כל עלמין גם הכהן איש החסד השוחטו לש"ש הכל הוא מבחי' ממלא כל עלמין ועצם גוף הקרבן הוא מבחי' סובב כל עלמין כל אשר חפץ עשה כי א"א שישתלשל מרוחניות גשמיות ממש רק שרשו מסובב כל עלמין וכאשר נתעלה ונקרב ע"ג המזבח גוף בשר הבהמה ונתעלה ונכלל בקדושה אז ממילא נתגלה בו הארת סובב כל עלמין שרשה אשר משם לוקחה וע"י כוונת הכהן השוחט ומעלה לש"ש אשר הוא מבחי' ממלא כל עלמין נעשה יחוד סובב וממלא ונעשה אשה ריח ניחוח להוי' הוי' בכלל נק' בחי' אצי' כידוע וע"י הקרבת הקרבן ניתוסף אור באצי' מאא"ס הסובב כל עלמין ונעשה ריח ניחוח להוי' תוס' אורות באצי' מלמעלה מהשתלשלות כנ"ל המשלים כל החסרונות ופגמים שלימותא דכולא. וזה הי' גם קרבן קין אשר ארז"ל שהי' פשתן היינו בד שגדל הכל בד בד לבדו זהו מורה ששרשם מבחי' א' ולזה בגדים של כה"ג ביוכ"פ הי' הכל בגדי בד, והפי' של בד הוא יחידי מחמת ששרשם מבחי' א' ולבעבור זה הם מראה לובן כידוע שמראה לובן הוא עצם הגוון ולא שום צבע כי שחור אדום שהוא צבעים שנצבע הבגד במראה כזה, לא כן בגדי פשתן שהם מראה לובן עצם מהות המראה הוא לבן והכיבוס של בגדי פשתן הוא רק שיתגלה עצם לבנונית

בהיר יותר, ולכן באבל אסור רק גיהוץ בכלי פשתן כי ע"י הגיהוץ והכיבוס נתגלה מראיתם עצם מהות המראה ולא שאר גוונים שאין אסור באבל כי שם בשאר גוונים לא נתגלה רק צבע ולא עצם המראה ושרשו וכ"ז מורה אשר מחמת כי פשתן שרשם הוא מבחי' א' לכן נתגלה בו עצם המראה היינו גוונים לבנונית. ולכן הי' קרבן קין פשתן אשר שרשו מסובב כל עלמין כנ"ל. וע"י הכוונה לש"ש אשר הוא מבחי' ממלא כל עלמין כי מה שנתפס במוח שום כונה הכל הוא בחי' ממלא כל עלמין וע"י הקרבת הפשתן נעשה יחוד טוב וממלא ומאיר הארת א"ס ב"ה מסובב כל עלמין לממלא כל עלמין. וזהו שמבטלין ת"ת לפני מצות מעשיות עש"י גשמיות עצם גשמי' הדבר שרשו מסובב כל עלמין כנ"ל, וכל אשר חפץ עשה בשמים שלא נברא ונעשה ע"י השתלשלות כ"א ע"י הארת מסובב כל עלמין המקיף לכל העולמות בשוה אשר כל יכול ומחפצו נאצל ונברא ונעשה ג"כ גשמיות ממש. וזהו ענין עילת העילות וסיבת הסיבות עילת העילות הוא אור פנימי אשר מקו וחוט נשתלשל ע"י עילה ועלול מראשית הקו עד סוף כל דרגין ומסיבת הסיבות הוא אור השובב הכל ומקיף לכל העולמות וע"י אור השובב ומקיף הוא סיבת כל הסיבות נאצלים ונבראים כו' עד שנברא ונעשה גם גשמיות ממש אשר אין זה באפשרי כלל שישתלשל מעילה ועלול כו' רק מחפצו ורצונו הקדומה כל יכול וע"ז לא שייך לומר עילת וכו' כלומר* סיבת הסיבות אשר הוא ית' הי' סיבה אשר נסבב שנעשה הגשמיות מחמת כי כן הי' חפצו ונעשה שמים וארץ, וכמו"כ רואין בפרנסה ד"מ בגשמיות ממש שזורעין גרעין מתבואה ונצמח מזה הרבה ונעשה מזה אח"כ מאכל לחיות האדם זהו שרשו מעילת כו' זהו דרך השתל' ושייכות זלו"ש ע"י זריעה נצמח ואח"כ אוכל האדם וע"ז יכול לחיות אכן שיהי' נצרך לחיות האדם שיסע למקומות ולעשות מסחור בסחורה זהו שרשו לאו דרך עילה ועלול רק ממקום גבוה יותר היינו אשר הוא ית' סיבת כל הסיבות היינו ששרש וטעם דבר ההוא מסובב כל עלמין לכן בא חיות ופרנסת האדם ההוא שלא כדרך השתל' רק ע"י סיבה שעשה מסחור וע"ז מצא פרנסתו וחיותו לכן יש סיבות שינות דאדם זה סיבתו ממסחור זה ולזה ממסחור אחר והוא ית' סיבת כל הסיבות וכו'.

(חתונה שבט תקע"א)

שיר השירים אשר לשלמה וכו' דודיך מיין, הנה הקב"ה נק' חתן כדכתיב צאינה וראינה כו' ביום חתונתו, גם איתא כל המשמח חתן זוכה לתורה וכו' ואורייתא וקוב"ה כולא חד, מזה מוכח נמי אשר קוב"ה נק' חתן ולכן כל המשמח חתן זוכה לתורה, וכנס"י נק' כלה פי' כנס"י היינו שבכל איש מישראל מקור נשמתו הוא חלק וניצוץ אלקי' ומקור כל נשמות ישראל נק' כנס"י בחי' מל' המח' ביי"ע ונק' כלה, והנה כלה יש בה ב' פירושים

א' מלשון כליון ב' לשון כלות הנפש נכספה וגם כלתה נפשי והוא ענין ב' בחי' מס"ג האמור בק"ש כי מקודם אומרים שמע ישראל וכו' ה' אחד יהודא עילאה אשר כולא כלא חשיבי ביטול בתכלית וא"כ איך שייך אח"כ לומר ואהבת יש מי שאוהב. אך באמת מהו בחי' כלה הנ"ל שצ"ל כל איש מישראל מקודם צריך להתבונן איך הוי' אחד וכדכתיב אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקי' ואני הוי' לא שניתי ואת השמים ואת הארץ אני מלא כמו קודם שנברא העולם מבלי שום שינוי וכל הגילויים הוא רק זיו והארה בלבד וכביטול זיו השמש במקורו אשר לבעבור זה כל העולמות כלא ממש חשיבי ולכן או' שמע ישראל וכו' שמע ל' התבוננות כאשר יתבונן בזה בעומק דעתו ומחשבתו איך הוי' אחד עי"ז ממילא נתבטל כל רצונותיו וזהו כלה ל' כליון שנק' כנס"י היינו לבעבור אשר בכל איש מישראל יש בשרש נשמתו חלק אלוך' ממעל לכן יש בכחו שכאשר יתבונן באחד יתבטלו כל רצונותיו ולא ישאר אפי' שום רצון כי אני ראשון ואני אחרון ואני הוי' לא שניתי וכל העולמות בטילים ממש כיוו השמש במקורו וזהו במס"ג באחד כמבואר למסור נפשו באחד היינו ע"י התבוננות בהוי' א' יתבטלו כל רצונותיו ולא ישאר אצלו שום רצון וזהו מס"ג ממש באחד. אך אח"כ אומרים בשכמל"ו אשר כך עלה ברצונו להמשיך בחי' שם כבוד מלכותו ושיהי' לו דירה בתחתונים היינו ע"י צמצומים והסתרים, וכמ"ש שמש ומגן הוי' אלקים, אשר בחי' אלקים מכסה ומסתיר וז"ש ומבלעדי אין אלקים פי' בחי' אלקים הנ"ל אין בלעדו ח"ו רק כהדין קמצא דלבושי' מיני' ובי' וצריך להמשיך בחי' גילוי אלקות להוי' הוי' הוא האלקים וזהו בחי' כלה שני' שהוא מלשון כלתה נפשי היינו אחר שנמשך ונתהווה בחי' אלקים להיות מכסה ומסתיר ולהיות מקור ושרש לעולמות בי"ע שנראה ונברא אח"כ העולמות ולבעבור זה יכול להיות בכל א' חפץ ורצון ותשוקה. אך בהתבוננות כזה אשר כל ההסתר וצמצום מאתו ית' והוא מחי' את כולם עקרה ושרשה דכל עלמין או נתהפכו כל רצונותיו ותשוקתו להיות נכספה וגם כלתה נפשי לצאת מן ההסתר ולהיות גילוי אלקות הוי' אלקיך, וזהו ואהבת את הוי' אלקיך שהוא ל' אהבה שרצונו ותשוקתו בכל לבבו ונפשו להמשיך גילוי אלקות בחי' הוי' המהווה ומחי' את העולמות כולם ושימשיך ההתגלות למטה ויאיר בחי' הוי' בעולמות זה א"ל ואנוהו, והנה ב' בחינות כלו' הנ"ל נק' יחו"ע ותתאה ונק' שכינתא עילאה ושכינתא תתאה היינו מה שיש בכל נפש מישראל ושוכן בתוס' ב' בחי' התגלות ב' בחי' יחודים כנ"ל המקור והשרש לזה שיהי' כח בכל נפש מישראל כנ"ל ונק' בשם שכינה השוכן בתחתונים היינו שמשם מקבלים נפשות ישראל ויש בכחם ב' בחי' ביטול כנ"ל.

(ב) והנה כמו שיש מלמטה למעלה ב' בחי' כלות כנ"ל כמו"כ יש ב' בחי' המשכה ממעלה למטה ולכן נאמר קול מצהלות חתנים מחופתן ל' רבים ב' בחי' התגלות והמשכה מעלה וזהו חתני' לשון נחות דרגא מחופה החופה עליהם, ולהבין זה הנה בגמרא ובמדרש מכנים בשם הקב"ה ותעטם לזה כי אנו אר' מלך משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול, גם איתא אשר

עד שלא נברא העולם הי' הוא ושמו בלבד ולכאורה איך שייך בחי' שם קודם שנבה"ע והלא ענין שם הוא מה שקוראין אותו אדם אחר ואיך שייך זה קודם שנברא אשר הי' הכל עצם פשוט מופשט מכל כינוי ומדה וכמ"ש ולא מכל מדות אילין כלל. אך ידוע כי ענין התהוות העולמות מאא"ס ב"ה אין הענין בהשתלשלות בחי' עילה ועלול כי מה שנשתלשל ע"י עילה ועלול צריך להיות השתנות בעילה קודם שנשתלשל ובין אחר שנשתלשל כמו שאנו רואים בהשפעת רב לתלמידו א"א להשפיע השכל כמו שהוא אצלו לשכל תלמידו הקטן אלא א"כ אחרי שנתצמצם ונשתנה שכל הרב אזי יכולים להסביר השכל להתלמיד ויש בזה אופנים שונים בבחי' ריבוי השפעה או מועט כפי שנשתנה ונתצמצם השכל כפי ערך המשפיע להמקבל וגם בעת עסקו של המשפיע שמשפיע שכל זה א"א לו להתבונן בשארי ענינים ושכלי"י כי כל ההתבוננות ועיונו בזה הדבר שמשפיע נתלבש ונתפס מהות של המשפיע משא"כ בבחי' אא"ס אני הוי' לא שנית קודם שמשפיע כמו בעת שמשפיע ואתה הוא קודם שנברא העולם ואתה הוא לאחר שנברא וכו' וא"כ איך יוכל להיות מבחי' אור אין סוף דרך השתלשלות בריאת העולמות. אכן באמת התהוות כל העולמות הוא רק בבחי' הארה ודילוג ונק' זה בחי' שם בלבד היינו שם כבוד מלכותו כמו מלך בשר ודם שנק' מלך על מדינה אין לו בעצם חיבור עם המדינה כי הוא בעצמו רם ומתנשא רק בזה הוא יש לו התחברות עליהם אשר נק' שם מלכותו עליהם ומלך על עמו. כמ"כ התהוות כל העולמות הוא רק הארת בחי' שם כבוד מלכותו וזיו מאתו ית' הוא מחי' ומהווה כל העולמות אשר עלה ברצונו אין מלך בלא עם זהו מחי' ומהווה העולמות וניכר ונגלה בחי' מלכותו דרך דילוג ע"י הסתר וצמצומים אבל באמת את השמים ואת הארץ אני מלא כמו קודם שנברא העולם וכל העולמות הוא רק שם כבוד מלכותו מלכותך כל עולמים. והנה קודם שנברא העולם הי' הוא ושמו בלבד היינו המקור ושרש שיש בבחי' אא"ס שיהי' יוכל להיות איזה עולמות ראשית הגילוי שיעלה בחפצו זה נק' שמו בלבד כי עצמותו אין שייך לקרא בשם ואפילו אור צח אוכם הוא קדם עילת כל העילות, והשרש והמקור על ראשית גילוי זהו נק' בחי' שם וזהו קודם שנברא העולם הי' הוא ושמו בלבד היינו המקור שיוכל להיות אח"כ עולמות אצ"י בריאה יצירה עשי' וזה נק' שמו הגדול וע"י צמצום האור נאחו ע"י דילוג הארת הקו ממל' דאא"ס בלבד נתהווה כל העולמות אבי"ע אבל מעצמותו ומהותו לא יש שום הארה וגילוי כי הוא סובב כל עלמין, ובאמת בעצמותו לא יש שום שינוי כמו קודם שנברא העולם כחשיכה כאורה קמי' כלא ממש חשיבי כביטול זיו השמש במקורו. וזהו שיר השירים וכו' היינו שיהי' נמשך הארה מבחי' שמו הגדול הוא ע"י בחי' שיר. וצ"ל ענין נגינות טעמי התורה זרקא סגול מה נצרך זה לאותי' התורה אמנם ידוע כי אורייתא מחי' נפקת מי' כי כל חכמי' התורה כשר פסול וכו' הוא מבחי' חכמה עילאה והנה לגבי עצמותו ומהותו כבי' הוא צמצום גדול וכמשל טפה מים אוקיינוס וכמאמר אנת חכים ולא בחכמה ידיעא וכו' לאו מכל אילין מדות כלל.

והנה בכדי שיהי' הארה והמשכה משמו הגדול להתהוות ספי' חכמה הוא ע"י נגינה ושיר פי' בחי' תענוג נתאוהה הקב"ה ועלה ברצונו הפשוט שיהי' עולמות אבי"ע עי"ז נתהווה בחי' ספי' חכ' את חכים ונתגלה חכמת התורה. והנה יש בחי' שהוא לשון זכר גם בחי' שירה שהוא לשון נקבה וכמ"ש אז ישיר את השירה הזאת היינו ההמשכה וההתגלות למטה הוא ע"י שיר ותענוג. גם העלא' ממטה למעלה הוא ע"י שיר וכמאמר כל בעלי השיר יוצאין בשיר ונמשכין בשיר, ויש בכל נגינה תנועות העלאות והמשכות כי מעצם מהות התענוג נתגלה ונמשך השיר וזהו שיר השירים פי' כשיהי' המשכה והתגלות בחי' שיר היינו משמו הגדול יומשך ההתגלות למטה וגם יהי' עליות עולמות ע"י שירה ממטה למעלה או יהי' שיר השירים שיתאחד שיר ושירה ולא יהי' הסתר וצמצום ויהי' שלמה אשר נכלל בתיבה המל' בחי' דכר ונוק' גם יחד כו', וכמו ענין עושה שלום במרומיו המחבר ב' הדרכים בחי' מיכאל בחי' מים חסד ממעלה למטה גבריאל גבור' בחי' אש ממטה למעלה ושלוש הוא המחבר פמליא שלמע' עם שלמטה וכוללם יחד ע"י הארת אא"ס המאיר בהם ולכן כשיהי' שיר השירים ויהי' התגלות והמשכות למטה משמו הגדול או יהי' נק' לשלמה מלך שהשלום שלו ומחבר יחד בחי' דכר ונוק'.

ג) וזהו ישקני מנשיקות כו' כי זה שיומשך בחי' שיר הארה למטה משמו הגדול הוא בחי' ישקני. כי ארו"ל ג' שעות ראשונות הקב"ה יושב ועוסק בתורה ולהבין ענין התעסקות קוב"ה בתורה, הנה עיקר מעשה המצו' הוא בדברים גשמיים דוקא כמו סוכה וציצית ודומיהן וע"י האדם העושה הציצית והסוכה נתעלו הצמר והעצים ונעשה מצוה להיות אקב"ו, וכדכתיב אלה המצות אשר יעשה אותם האדם להיות אדם אדמה לעליון אדם גי' מ"ה ע"י הביטול שיש באדם אזי בחכ' אתברירו מברר מה שנפלה ע"י שבירת הכלים מעולם התהו, ונשתלשל ונפלו למטה לג' עולמות בי"ע וע"י האדם שלובש הציצית ויורש בסוכה ומחמת כי האדם שרש נפשו מעולם התיקון אשר יש בחכ' התגלות ואו"ס לכן נתברר ונתעלה ממה שנפלה בשבירת הכלים וחזרו למקורן ונתגלו בהם אורות שלהם ואז אח"כ שנעשה המצוה ע"י האדם וחי בהם שהאדם מקבל חיות מהם ואף כי המצות הם מדברים גשמיים אכן שרשם הם יותר גבוה אדם* מעולם ההוה לפני מלך לבני רב שנפלו בשבירת הכלים, אכן אחרי שנתעלו ע"י האדם עושה המצוה ונתגלה בהן האורות שנתעלו למקורן אזי הם מחי' את האדם שרש נפשו מעולם התיקון כי תהו קדמה לתיקון כידוע וכמבואר במ"א. וזהו הקב"ה יושב ועוסק בתורה יושב הוא בחי' ירידה והמשכה וכמשל היושב יקטן קומתו וזהו יושב עוסק בתורה שמצמצם השפעתם לירד ולהשתלשל שיומשך התורה למטה בדברים גשמיים וזהו יומם יצוה ה' חסדו פי' שביום הוא הכל המשכ' חסדים מלמעלה למטה ג' שעות ראשונות יושב ועוסק בתורה היינו חסד א"ל שיתגלה רצונו וחכמתו בעשי' מצוה גשמי' דוקא שם הוא עצם גילוי רצון עליון וחכמת התורה איך לעשות הסוכה וציצית וכדומה שני' יושב ודן כו' זהו הכל בחי' ישיב' שהוא ירידה והמשכ'

חסדו למטה בעולמות ובלילה שירה עמי כי בלילה הוא העלא' ממטה למעלה כדכתיב ותתן טרף. לביתה כו' הכפירים שואגים לטרף ויש בחי' שירה ג"כ חולם בחי' זכר גם ה' בחי' נוק' היינו כשיתאחד אורות של המשפיע ומקבל והנה להיות התגלות הארה ממעלה הוא בחי' נשיקה כי א"א שיקבלו התחתונים פנימי' הארה מלמעלה והתגלות אוא"ס רק בבחי' נשיקה וכמשל איש אשר אהבתו בוער בלבו לזולתו לא יוכל הראות לו אהבתו מפנימי' לבבו ולהתאחד כאחד רק בבחי' נשיקה ואף שזהו מעשה גשמיות ממש אעפ"כ נגלה בו בהבל הנשיקה פנימי' האהבה כמו"כ הארת אוא"ס שנמשך למטה נק' רק בחי' נשיקה זה יוכלו לקבל התחתונים הבל הנשיקה וכדכתיב וברוח פיו כל צבאם וזהו ישקני מנשיקות פיהו ע"י בחי' שיר השירים כו' ויהי' הארה משמו הגדול יוכל לבא בהתגלות רק בבחי' נשיקה לבד ולכן כתיב פיהו ולא פיו כי בתיבת פיהו יש ג"כ ה' שהוא בחי' נוק' כי מתי יכול להיות בחי' ישקני הנ"ל היינו כשיהי' שיר השירים היינו שיתאחד שיר ושירה ע"י כלות הנ"ל ע"י מס"נ כמבואר לעיל התבוננות הוי' אחד ולמסור נפשו באחד מי לי בשמים ועמך לא חפצתי או אח"כ יתגלה הארה משמו הגדול נשיקות פיהו ולכן נק' בגמ' קוב"ה היינו שבאמת הוא קדוש ומובדל מכל העולמות כמו קודם שנברא העולם ואין בגדר עלמין ואעפ"כ ברוך הוא ע"י תו"מ נגלה הארה משמו הנ"ל ונמשך לעלמין וזהו חתן ל' חות דרגא שנק' הקב"ה חתן שהוא ירידה וצמצום גדול ויש בבחי' חתן א' שיומשך מבחי' שמו הגדול דרך דילוג שיתהווה ספי' חכ' וכמאמר כולם בחכ' עשית שחכ' נק' בחי' עשי' נגד עצמותו ומהותו כי לגבי' לא שייך כלל ליקרא בשם ספי' ולכן אמרו בגמרא יושב ועוסק בתורה היינו אף על חכמה עילאה מקור אורייתא ושיהי' תורה נק' יושב שהוא קטנות המהות כנ"ל וירידה ממדריגתו.

ד) וחתן ב' הוא שיומשך יחודא עילא' התורה למטה וכמארז"ל אלפים שנה קודם שנברא העולם קדמה התורה אשר לכאורה איך שייך אלפים שנה קודם שנברא העולם, אך ענין אלפים שנה הוא אאלפך חכ' אאלפך בינה היינו שהתורה נמשך למטה מבחי' ב' אלפים הנ"ל חו"ב וכמא' אורייתא מחכ' נפקת היינו מחכ' עילאה וזהו אלפים שנה שקדמה התורה לעולם כי עולם היינו ז"א ותורה קדמה אלפים שנה שחכ' התורה היא מחו"ב ולכן שיומשך חכמת התורה למטה איך שיעשה סוכה וציצית גשמי' נק' ג"כ חתן נחות דרגא מחכ' עילאה למטה בבי"ע והנה התגלות והמשכ' ב' בחי' חתנים הנ"ל הוא ע"י ב' בחי' כלות הנ"ל וזהו משמח חתן עם הכלה ע"י הכלה משמח וממשיך התגלות חתן הנ"ל וכידוע שע"י שמחה נתגלה העלם פנימי' ולכן ע"י הכלה נתעורר שמחה למעלה ונתגלה למטה ממעלה בחי' חתן ירידה ממדריגה עליונה לבא בהתגלות למטה מסובב כל עלמין, וזהו מצהלות חתנים מחופתן החופה וסובב כל עלמין ע"י שמחה בא לידי גילוי וכמו צהבו פניו של ר' אבוה ע"י שמחה נתגלה בפני' פנימי' שלו וצהבו פניו, וב' בחי' חתני' הנ"ל נאמרו ג"כ בק"ש ע"י כלה ראשונה שהוא למסור נפשו באחד בחי' כליון וביטול רצון ממש כי חלק הוי' עמו יעקב

חבל נחלתו בני בכורי ישראל וברא כרעא דאבוה ואין שום רצון ברגל כי היא בטילה לראש וכמ"ש שכינה מדברת מתוך גרונו של משה כי ה' בטל בתכלית הביטול ממש ע"י כלה הנ"ל ממשך ממעלה גם כן בחי' חתן עליון הארת שמו הגדול לבחי' חכמה עילאה וחכמת התורה, וזהו והיו הדברים האלה אשר אנכי מי שאנכי היינו בחי' שמו הנ"ל יאיר שיהי' הדברים האלה, וע"י כלה שני' ל' כלות הנפש בכל מאדך לאשתאבא בגופא דמלכא ולהיות גילוי הוי' אלקיך עי"ז נמשך בחי' חתן ב' להיות גם למטה ודברת במ שיומשך התגלות באותי' התורה ודברי אשר שמתי בפין אני המשנה המדברת בפין שהדברים שמדבר בד"ת למטה הוא ממש בחי' דבורו אשר שם בפיו וזהו ודברת במ ממש בתורתו אשר מחכ' עילאה נפקת שיומשך ההתגלות למטה כאשר עוסק האדם בדברי תורה וזהו ודברת במ ל' ידבר עמים שהוא לשון מוליך היינו ע"י בחי' בכל מאדך למעלה מן הכלי בלי גבול מאיר אור חכ' התורה למטה בעת עסקו בתורה הקב"ה יושב ושונה כנגדו וזהו משכיל לאיתן כו' חסדי ה' עולם אשירה פי' איתן הם תנאים ע"י עבודתם הם ממשיכים בלימוד התורה בחי' משכיל חכ' עילאה להיות נמשך לעולם בבחי' חסד וזהו חסדי הוי' עולם אשירה שנמשך לעולם בבחי' שיר ותענוג נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים ע"י כלות הנפש ומס"ג ממטה נעשה מזה יחוד חתן וכלה שיר השירים אשר כו' אך מקודם שיומשך ויתגלה בחי' חתן צ"ל חופה וכמ"ש ובצל ידי כסיתך בחי' חופה ומקיף בחי' טובב כי על עצמות אין סוף ב"ה אין שייך לומר שהוא טובב אשר הוא מופשט משם וכינוי אף מזוי השמש טובב וכשיומשך ונשפע איזה גילוי צריך להיות מקודם בחי' חופה וטובב ואח"ז נתגלה ונחת התגלות בחי' חתן מצהלות חתנים מחופתן.

ה) כ"י טובים דודיך מייך, הנה אמרו"ל עין לא ראתה אלקים זולתך וכי' זהו יין המשומר בענביו, ויין הוא המשמח אלקים וכי' ואמרו בגמרא מכאן שאין אומרים שירה אלא על היין ושמחה של יין היינו תענוג הבא מהעלם לגילוי וכנראה בחוש שיש שמחה כשנגלה איזה דבר נעלם וכל מה שהי' הדבר יותר בהעלם מתחלה כשנתגלה אח"כ גדלה מזה השמחה ויש תענוג יותר, וכמו בגלות מצרים וימררו את חייהם כו' אנכי ארד עמך מצרימה כו' בחי' ירידה והסתר אח"כ כשנפרדו ונגאלו מן הגלות מיגון לשמחה אנכי אעלך גם עלה וזכו לקבל התורה, ולכן עתה אשר בעוה"ר אריכות הגלות ושעבוד מלכיות יהי' הגילוי לעתיד יותר והתהלכתי בתוכם ואוליך אתכם קוממיות עתידים צדיקים שיאמרו לפניהם קדוש וכמו ברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא וכשצריך להיות התגלות צ"ל מקודם העלם והסתר ולכן שם הוי' מתחיל אות יו"ד שהוא בחי' צמצום ואח"כ נתהווה ונגלה בחי' הוי' וכמו מבשרי אחזה כשרוצים להסביר איזה דבר שכל לזולתו צריך מקודם לצמצם כל שכלו ואח"כ יכול להעמיק יותר ולהסביר הטיב בטוב טעם ודעת לזולתו שביין הדבר על בוריו וכמו זורע צדקות מצמיח ישועות כמשל הזריעה שמה שנרקב יותר הגרעין בארץ תוציא צמחה בהתגלות רב יותר ונתגדל ונתרבה הרבה גידולם ומגרעין א' נתרבה להיות כמה וכמה ונתגלה כח

הרוחני שבו בהגרעין ובארץ ונעשה שבלין עם הרבה גרעינין כמו"כ ע"י המצות שירדה ונתלבשה בהסתר דברי' גשמיים דוקא סוכה ולולב בחי' צומח ע"י האדם אשר יעשה אותם להיות מצוה ונולד מזה צמיחה רבה מצמיח ישועות ע"י שנורע צדקות מקודם כי סתם מצוה נק' בשם צדקה כמבואר במ"א ע"י שנורע המצוה בגשמיות ממש כי נצמח ישועות וישע ה' וכו' בחי' שע"ה נהורין וכו', וזהו יין המשמח אלקים פי' אלקים בחי' צמצום והסתר כי שמש ומגן הוי' אלקים בחי' אלקים הוא המגן המכסה ומסתיר ומצמצם גילוי ההוי' ובחי' יין הוא המביא לידי גילוי וכמ"ש נכנס יין יצא סוד מה שהי' נעלם תחלה זהו יין המשמח אלקי' כי ע"י ההסתר מקודם בחי' אלקי' גדלה אח"כ השמחה כשבא לידי גילוי ע"י יין וזהו בחי' עוה"ב יין המשומר בענביו גילוי אור מה שהי' נעלם משומר ומסתיר אשר גדול התענוג מזה מאד כו' אך כ"ז הוא כשהוא ע"י השתלשלות בחי' עו"ע או התענוג הוא ע"י גילוי אור השגת מחשוכא לנהורא אבל דודיך בחי' עצמותו ומהותו אשר הוא למעלה מעלה מערך השתל' וקמי' כחשוכא כאורה כקטן כגדול הארה שנמשך משמו הגדול טובים דודיך הנ"ל מיין שהוא בחי' גילוי העלם כי ע"י בחי' דודיך לא שייך כלל לומר גילוי אור מהעלם כי אפי' אור צח וכו' וקמי' כחשיכא כאורה סוכ"ע ולכן א' כי ע"י מס"נ בשני בחי' כלות הנ"ל ויהי' שיר השירים או יהי' בחי' נשיקין כנ"ל וכנודע שבחי' נשיקין הוא התגלות רוחני' ופנימי' האור או יהי' טובים דודיך וכו' כי אז ונהר לילה כיום יאיר כחשוכא כאורה מגלה עמוקות מיני חושך דוקא כו' וד"ל.

ביאור תורה דפוריט, תקע"ב.

איתא במ"ח בענין מקיפים ופנימי' שהמקיפים הם כגלדי בצלים זע"ז העליון מכולם הוא המשובח ובפנימי' שהם בבחי' התלבשות זת"ז הפנימי' מכולם הוא המשובח, והנה גולגלתא היא חיצוני' כתר היא ממקיפים ומו"ס כל הפנימי' והם בחי' תו"מ כי מצות רצ"ע נמשך מגולגלתא בחי' כתר תר"ך עמודי אור והתורה שהוא ענין ביאור וטעמי המצות הוא בבחי' מו"ס והוא פנימי' הכתר פי' וטעם לרצון לכן מוח הוא בתוך הגלגלת אשר הגלגלת הוא הרצון עצמו והוא המקיף על המוח והוא חיצוני' כתר והטעם של הרצון הוא בחי' מו"ס והוא פנימי' הכתר וטעמו וביאורו, ובוה יובן שלכאורה מארו"ל סותרים אשר אמרו גדול תלמוד שמביא לידי מעשה א"כ משמע שמעשה המצות עדיף מתורה וגם אמרי' שכל טוב לכל עושיהם ללומדיהם לא נאמר כו' ואיתא בגמ' וכל חפצים לא ישוו בה אפי' חפצי שמים כי א"כ משמע שתורה עדיף אבל באמת אין כי שניהם אמת יש מעלה וחובה יתירה בתורה שהיא בחי' פנימי' הכתר כנ"ל ונתגלה בבחי' פנימי' טעם ודבר לא כן מצוי שהוא רצו"ע למעלה מטעם ודעת ולכן שרשם מבחי' גולגלתא שהוא

עצם המקיף על המוח והוא בחי' חיצוני' ולזה גלגלת שנחבשה דוקא ברובו וקרום של מוח בנקב בעלמא מחמת כי הגלגלת עצם בעלמא בחי' חיצוני' לא כן מוח אשר שם שורה עצם החיות ולכן אף נקב כ"ש טריפה, אכן היא הנותנת אשר לפי ששרש הגלגלתא הוא מאד נעלה וגבוה בשרשה יותר לכן לא נתגלה רק בחי' חיצוני' ויובן עד"מ אשר נראה אור וזיו מאבוקה ואור גדול אשר לא יוכל לראות את האור מקרוב מחמת גדול ותוקף אור המאיר לכן א"א לראותו בקירוב כ"א מרחוק אכן זאת בדאי שיכול לראות את האור גם בריחוק מקום מאד וכאשר רואי' בפיתוחי חותם אותי' הנחקקים על אבן טוב ובהיר אשר לרוב המאור אשר מאיר בא"ט ההוא אין יכולים לראות שם שום אות מחמת תוקף בהירתו וכאשר ישים את האבן הטוב על שעה אז ניכרין האותי' מה שיש בא"ט ההוא כמ"כ כשרואי' איזה אור הרחוק הרבה אז האור הנראה מרחוק אינה מאירה כ"כ כמו אור הנראה מקרוב סמוך אצל האבוקה אף אבוקה קטנה מ"מ להעומד שם סמוך ורואה שם האבוקה מאיר יותר אכן אור הגדול אשר א"א לראותו שם בשרשו ואין נראה כ"א הארה אחרונה לתוקף בהירתו בשרשו ומרחוק הרבה ממילא אין האור מאיר כ"כ אכן אחרי אשר נראה מרחוק הרבה אשר הזיו כל שהוא נראה מרחוק ממילא בשרשו ומקורו צ"ל האור גדול ומאיר מאד כמ"כ כתר בחי' גלגלתא אשר היא ממוצע בין מאציל לנאצלים רדכ"ר ושרשה מאא"ס ב"ה הסוכ"ע ולית מחתב"כ אפי' מח' דאצי' ומר"ס אינה תפיסא בי' ואין שייך לבא שום התגלות אור אשר אין לו תחלה ותכלה ואפי' אור צח ומצוחצה אוכם הוא קמי' וכלא ממש חשיבי ואחרי אשר עלה ברצונו שיהי' עולמות אבי"ע א"א הי' לבא התגלות האור למטה כ"א בחי' אחרונה אשר נק' בשם גלגלתא ובחי' תחתונה ההיא מקפת כל העולמות וסוכ"ע כמו שגלגלת שמקפת על האדם על המוח והחכ' ששורה בתוך המוח והיא רק עצם לבד כמ"כ הבחי' דממוצע בין מאציל עליון לנאצלים אשר הוא סוף ומדריגה תחתונה שבמאציל א"א להיות בא בהתגלות איזה הארה שיהי' מקפת על הנאצלים כ"א רק בחי' תחתונה אשר היא עצם לבד, וע"ד דוגמא להבין כ"ז בשלמה נאמר וידבר שלשת אלפים משל היינו עצם שכלו אין יכלו להבין בהשגה אכן מחמת גדול חכמתו הי' יכול להלביש שכלו בשלשת אלפים משל ואז מבינו באיזה דוגמא מדבריו במשל השלשה אלף האחרון, והנה להלביש שכלו בג' אלפים משלים צריך לזה שכל עמוק אכן אם לא הי' חכם כל כך אז לא הי' מבינים כלל דבריו כי אז לא הי' יכול להשפיל ולהלביש שכלו בג' אלפים לבושים ועצם חכמתו אין יכול להיות נתפס בשכל אחר נמצא כי אדרבה מחמת אשר שכלו עמוק מאד לכן אז מבינים שמץ מזה אמת כי הוא רק לבוש האחרון שבג"א משל אכן אם לא הי' שכלו עמוק כזה לא הי' יכול להלביש שכלו בהרבה לבושין לא הי' בא כלל לידי גילוי שמץ דבר מה משכלו, וכדוגמא זו לשבד את האזן אשר מבחי' מאציל עליון אין יכול לבא שום הארה וזיו בהתגלות רק מבחי' התחתונה שבמאציל ולכן היא רק גולגלתא היינו עצם לבד אשר שם חיות מועט ומועט התגלות האור אכן אף בחי' התחתונה שבמאציל אשר נגלה משם הארה מועטת כנ"ל לא יכול לבא בהתגלות ממש בעולם אצי' בבחי' אור"פ

רק בבחי' גולגלתא וכתר המקיף על כל העולמות וסוכ"ע, ומשם נמשכי' תר"ך עמודי אור היינו תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן שרשם מכתר עליון כמו עמוד הנמשך ממעלה למטה מגג לקרקע כמו"כ רצ"ע נמשך בעשי' גשמי' ממש נתקנים ונגלה רצונו מכ"ע משם שרש מצות' ששרשה ממו"ס אור אורייתא מחכ' נפקת ראשי' ההשתל' ומקור לאו"פ אכן מצות שרשם מכ"ע אור הסוכ"ע בין מאציל לנאצלים אף שההתגלות שבשם הוא רק בבחי' חיצוניות גולגלתא עצם לכד היא הנותנת מחמת כי שרשה גבוה יותר לכן לא נתגלה רק אור וזיו בעלמא וכמו שרואין בריחוק מקום הארה בעלמא מאבוקה הגדולה שאינו מאיר כ"כ כי בקרוב אין יכולים לראות את האור כלל לתוקף בהירתו רק שמאיר מרחוק ג"כ איזה זיו והארה ממנו ולכן לפי שהיא מרחוק אינה מאירה כ"כ אכן שרש האור הוא מאור גדול אשר עצם האור אין יכול להראות כלל לתוקף בהירתו רק הארה וזיו כל שהוא מרחוק ומאחר שאין נגלה רק הארה וזיו של המאור הגדול זה יכול להשתלשל ולהאיר אף רחוק מאד גם למטה וכו' ולזה ההארה שבגולגלתא אף שהיא רק בחי' עצם ההארה בבחי' חיצוני' בעלמא אכן ההארה הוא מבחי' אור סוכ"ע ותורה הוא בבחי' או"פ הממכ"ע כי חכ' נק' ראשית והיא ראשית ההשתלשלות ראשית הקו אשר מספי' חכמה נק' בשם ממלא כל עלמין ואף שחכ' הוא ריש כ"ד אכן ההארה וההתגלות שנתגלה משם ואילך הוא בבחי' או"פ היינו כמו מוח חכ' שהוא תוך הגולגלת ומקורה מו"ס וחכ' נק' מוחא דאתפתח לל"ב שבילין היינו שנתגלה עצם הארתו ונתפסת הארתה או"פ ולזה היא נק' ראשית ההשתלשלות כמו שלשלת אשר זה אחוז בזה מראש עד למטה וחכ' היא ראשית קו"ח שהוא מאיר בהארת או"פ ע"י עו"ע ולא דרך דילוג כי אור הכוכ"ע אין יכול להאיר האר' ממנו דרך עו"ע כי האור הוא סובב ואין יכול לבא בהתגלות תוך עלמין רק דרך דילוג ולכן נק' מקיף וסוכ"ע שהאור אין מאיר תוך עלמין בבחי' או"פ רק האור סובב ומקיף כ"ע, ולכן אורייתא דמחכ' נפקת מבחי' או"פ הממכ"ע אכן שרש ת"ת אין גבוה כמו מצות ששרשה מסוכ"ע אכן בזה גדלה מעלת ת"ת אשר שרשה ממו"ס שהוא בבחי' פנימי' כתר לא כן מצות ששרשם מגולגלתא והיא בחי' חיצוני' כתר ואף שבזה גדלה מעלת מצות כי שרש גולגלתא הוא מא"ס כ"ע ולכן לא הי' יכול להיות ההתגלות רק בבחי' חיצוניות והיינו מבחי' תחתונה שבמאציל הסוכ"ע אכן בזה גדלה תורה שהגילוי הוא בבחי' פנימיות לא כן מצות שלא בא לידי גילוי רק מבחי' אור הסוכ"ע שאין יכול כלל לבא בהארה בבחי' או"פ ולכן תורה הי' ביאור והשכלת טעמי התורה שההתגלות הוא בבחי' או"פ טעם ודעת וטעמי' חיים וכו' אכן הארת והמשכת או"ס ב"ה במעשה המצות הוא רק בחי' חיצוני' ודרך דילוג ולא התגלות עצם אור אשר הוא סובב ומקיף כ"ע ואין יכול לבא בהתגלות או"פ רק ע"י בחי' כתר הממוצע בין מאציל לנאצלים ממדריגה התחתונה שבמאציל נתגלה אור וזיו בבחי' עצם היינו בבחי' חיצוניות לבד ומשם שרש מעשה המצות מבחי' גולגלתא כנ"ל, ולבאר ענין ממלא וסובב הנה בע"מ נברא העולם אבל יש בזה בחי' שונות אשר בכל דבר נברא צריך להיות בו הארה מבחי' ממלא וסובב כי אף שחכ' היא ראשית ההשתלשלות היינו אשר משם ואילך הוא דרך

עו"ע בהתגלות או"פ בבחי' ממכ"ע, אכן כ"ז יתכן שע"י שנתמעט ונתצמצם קו וחוט יתצמצם החיות רוחניות ומתחלקות בכל עולם לפי ערכו וכמו ד"מ בראש יש הארת החיות ובזרועות נתמעט החיות ונתצמצם יותר כמו"כ ברגלים וכו' או כמו ד"מ יש בעל שכל גדול וחכם גדול בו מאיר הארת החכ' ביותר ואצל מי שקטן ממנו בחכ' ודעת החכ' אין מאיר בו כ"כ אכן בכ"ז שייך הכל לומר השתלשלות עו"ע שהכל סוג א' רק ההפרש הוא שנתמעט ונתצמצם הארתו ואין מאיר כ"כ בשפע וגילוי רב אכן שיתהווה גשמיות ממש זה לא יתכן איך יתהווה ע"י השתלשלות עו"ע מן רוחניות יתהווה גשמיות אשר אין שייכות זל"ו ואין ערוך ביניהם כלל ואיך יתהווה זה דבר חדש שלא מן סוג הראשון ולא מן מהות העילה כלל ולא יתכן שיתהווה הגשמיות ד"מ גוף העשב או גוף הבהמה אשר שרש נפשה מן פני שור וכו' אשר שם הוא בתכלית הרוחניות איך יתהווה גשם הבהמה מבחי' אור הממכ"ע בבחי' אור וחיות פנימי אשר אין הגשם מענין של רוחני' כלל לכן לא יתכן שישתלשל זה מזה, אך באמת כי הוא צוה ונבראו כתיב היינו דוקא מן אור הסוכ"ע אשר קמי' חכ' דאצי' עם הגשמיות שווין כמ"ש אין ערוך לך שאפי' ח"ע אין ערוך אליו, וזהו סוכ"ע כי אורו ית' רחוק ומובדל אף מח"ע ולכן נאמר החכ' מאין תמצא כי אי אפשר לבא שיתהווה דרך השתלשלות מאור הסוכ"ע אף ספי' חכ' דאצי' רק תמצא שלא ע"י השתלשלות רק דרך דילוג לכן כמו שיוכל להמציא ספי' חכ', כמ"כ יוכל להתהוות גם יש הגשמי ממש הגם אשר שם באצי' איהו וחיוהי וגרמוהי חד, לא כן ב"ע שהרי בע"ג ואין ערוך ויחוס כלל בע"ג עם בלתי בע"ג אכן נגדו נגד אור הסוכ"ע הכל צריך שיתהווה דרך דילוג והכל שוין שא"א להשתלשל דרך עו"ע אף ח"ע כולם בחכ' עשית גם ספי' חכ' נק' עשי' כי אורו הסוכ"ע אין יכול להיות גילוי השפעתו תוך עליון כלל אף באצי' כ"א דרך סובב מאור המקיף על כל עליון ומקיף על כל העולמות בשווה אף עולם עשי' ויכול לברא אף גשם ממש וכל אשר חפץ עשה בשמים וארץ כי כל יכול הוא שיתהווה אף גשמיות הכל הוא מאור הסוכ"ע, נמצא החיות רוחני שבבריאת העולמות הוא מן בחי' אור הממכ"ע היינו מן הקו וחוט אשר הארת הקו הוא מח"ע ריש כ"ד ונמשך למטה ונתמעט הארתו ע"י צמצום רב לאין חקר ומחי' כל העולמות בבחי' אור פנימי וזהו הכל מן הארת קו וחוט הנתגלה דרך דילוג אחר הצמצום ומקום פנוי ומתלבשת בפנימיות העולמות ומתחלקות הארתו והחיות בכל עולם לפי ערכו ותבונתו ובכלל נק' אדם וכמו שבאדם יש בראש התגלות חיות יותר מבמוחו ובעיניו וכו' ונתמעט הארתו ונמשך למטה בזרועות נתצמצם מעט החיות וכו' כמו"כ למעלה ג"כ באצי' חב"ד נק' מוחין ואח"כ חו"ג הם זרועות ת"ת גופא וכו', גם בכלל העולמות אצי' נק' חכ' בריאה נק' בינה וכו' וזהו הכל שנתמעט האור הארת הקו"ח ומאיר ומחי' בבחי' או"פ הממלא כ"ע עד שנשתלשל גם בעולם עשי' ומחיות גם בהמות וחיות עד בחי' צומח שבארץ אכן זהו הכל בחי' הרוחניות והחיות שבכח הצומח או החיות שבאדם אכן שיתהווה הגשמיות עצם העשב או בשר הבהמה איך יתהפך ע"י עו"ע מרוחניות גשמיות וזהו שרשו מאור הסוכ"ע כי הוא צוה ונבראו

כל אשר חפץ עשה בשמים וארץ כל יכול אור המחי' ומאיר ע"י טובב ומקיף כל עלמין בשוה גשמיות ורוחניות הכל חד קמי' כחשיכא כאורה, והנה מקור אור הסוכ"ע הוא הנק' לבוש מל' כי מל' דא"ס בחי' אחרונה שבספי' מל' דא"ס הי' הנק' לבוש מל' שהיא קודם הצמצום ומקום פנוי כמו לבוש עד"מ כמו טלית שהאדם מתעטף בו והטלית הוא ממעל לראש ומקיף את כל האדם מכל צד כמו"כ למעלה נק' זה לבוש מל' שהוא העיגול הגדול שקודם החלל ומקו"פ ומקיפו וסוכ"ע בשוה לכל ד' עולמות אבי"ע והוא ממעל לראשם כמו טלית היינו שנק' לבוש המקיף גם לגולגלחא שהוא בחי' כתר דאצי' אשר אף שכתר נק' בחי' מקיף וכותרת היינו לגבי מו"ס שהוא בחי' פנימי' כתר ומקור לחכ' דאצי' אשר משם הוא בחי' או"פ וראשית השתלשלות כנ"ל לכן נגד מו"ס נק' גולגלחא בחי' מקיף כי הוא ממוצע בין מאציל לנאצלים ויש בו הארה מבחי' תחתונה שבמאציל הארת אור א"ס ב"ה הסוכ"ע שם שורה בחי' רצ"ע אבל נגד מל' דא"ס עצמותו ית' גם כ"ע הוא מכלל ציור אדם דאצי' כי הוא ממוצע בין מאציל לנאצלים ולכן שייך לקרא בשם ציור אדם דאצי' לגבי מל' דא"ס שהוא קודם חלל ומקום פנוי ומל' דא"ס נק' לבוש מל' המקיף את החו"פ העיגול הגדול המקיפו נק' לבוש מל' שמקיף לכל עולמות אבי"ע בשווה, ונק' זה לבוש מל' כי עצמותו נתלבש רק בלבוש כזה שהי' יכול לקרא בשם מל' לכל העולמות אשר באמת כולא קמי' כלא חשיבי ואני הוי' לא שניתי כמו קודם שנברא העולם וא"כ על מי שייך שיהי' מלך עליהם מאחר שבאמת אין ואפס נחשבו ולא יש שום שינוי כלל אך מחמת אשר עלה ברצונו הפשוט כך נתלבש בלבוש זה הי' מלך גאות לבש היינו כי באמת אין שייך כלל גיאות על אין ואפס רק שנתלבש בלבוש גיאות והתנשאות בחסדו הגדול ואז נק' בשם מלך והתנשאות לזה נק' לבוש מל' שאחרי אשר רצונו הפשוט להיות בחי' מלך ואין מלך בלא עם לזה הוצרך להיות צמצום הראשון צמצם עצמותו ומהותו חלל ומקו"פ ואז שייך לקרא בשם מל' דא"ס לכן נק' אור א"ס המקיף לחלל ומקו"פ בשם לבוש מל' המקיף לכל ד' עולמות אבי"ע אשר המה נאצלים ונבראים וכו' ואחר הצמצום וכו' ע"י קו וחוט המאיר בתוכם בבחי' או"פ ומבחי' לבוש מל' הנ"ל המקיף לכל עולמות ומאיר בבחי' טובב על גשמיות ורוחניות בשווה שרש היש הגמור ומקור דמקור הגשם משם הוא אשר הוא צוה ונבראו כל יכול כל אשר חפץ עשה בשמים וארץ אף עצם גוף בשר הבהמה ועשב וכדומה, וזהו שמבואר בכתבים שאור המקיף מצחצח הכלי מבחוץ כי הנה כתיב בדבר הי' שמים נעשו שכל הנבראים נעשו בדבר הי', היינו כי מציאותם והתהוותם נשפע ע"י דבר הי' המחי' כל העולמות בבחי' אור פנימי' להיות נברא העולם וכל אשר בו וכל הבריות כולם הן ברוחניות והן בגשמיות השפע הולך ע"י דבר הי' ונעשו אכן מקור ההשפעה והאור כזה שיוכל אח"כ להתהוות ולהעשות יש גשמי הוא מן המקיף המאיר בבחי' טובב ומצחצח את הכלי מבחוץ אז יכול אח"כ כאשר נשפע הארה כזו ע"י בחי' דבר הי' שיוכל לברא אדם או בהמה גוף ועצם הגשם ומצחצח את הכלי ע"י אור המאיר מבחי' טובב שיוכל להתהוות כלי גשמיות ממש, ואור הרוחני' המחי' את הגשם בבחי' או"פ שרשו

מאור המאיר בבחי' קו וחוט דרך השתלשלות עו"ע כנ"ל אשר נתצמצם ונתמעט הקו בריבוי השתלשלות עד למטה בחיות עשב קטן אבל גשמיות העשב לא הי' יכול להשתלשל מרוחניות בבחי' עו"ע כנ"ל אשר אין ערוך ביניהם זל"ז רק מאור הסובב ומקיף כאשר מאיר הארתו בבחי' מקיף זה מצחצח שיהי' ויתהווה גם גשמיות הכלי והגבלה לאור הרוחני שיתהווה גם גשמי' ממש וזהו כי הוא צוה ונבראו וכל אשר חפץ עשה, היינו כי בריאותם ועשי' הגשמי' ויש ממש הוא רק אשר רצונו רצון עליון כך הוא שיעשה ויברא הגשמי' ויש אבל לא ע"י התלבשות והשתל' עו"ע בבחי' או"פ רק כל יכול הוא וקרצונו וחפצו כן יעשה אשר כך הוא עלה ברצונו הפשוט להיות אין מלך בלא עם לכן הוכרח ממילא להבראות גם הגשמי' ויש ממש, נמצא כי שרש ומקור דמקור שגשמי' שרשו הוא מבחי' אור הסוכ"ע מבחי' לבוש מל' המקיף לחלל ומקו"פ ומקיף לכל עולמות בשוה וזהו חי עולמים מלך כי באמת אני הוי' לא שניתי כמו קודם שנברה"ע רק חיות כל העולמות הוא מלך אשר הי' מלך גיאות לבש וכמו מלך המושל במדינה שאין עצמותו ומהותו נתפס במדינה רק רם ומתנשא עליהם יקר תפארת שם גדולתו וזהו המלך המרומם לבדו מאז כי הוא לבדו מרום וקדוש, והמתנשא מימות עולם כי מבחי' מלכותו ומבחי' התנשאותו זהו חיות והתהוות כל העולמות אשר הוא רם ומתנשא מימות עולם ומלך עליהם, והנה שיאיר מאור הסוכ"ע ויומשך הארתו תוך עלמין הוא ע"י אתעדל"ת, וזהו יביאו לבוש מלכות ע"י עשי' ממש יכולין להביא שיתעורר אתעדל"ע אחרי' אשר שרש העשי' בגשמיות מקור דמקור הארתם והתהוותם הוא מלבוש מל' כנ"ל מאור הסוכ"ע לכן ע"י עשי' יכולין להמשיך הארה והתגלות משם והיינו נעשה ונשמע שהקדימו נעשה לנשמע במס"נ וביטול רצון ממש למעלה מטעם ודעת ולמעלה מהאור והכלי להכלל האור והחיות עם הגוף הגשמי' ממש ביחודו ית' והקדימו העשי' לנשמע בלא טעם והשכלה כלל רק ביטול בפ"ע לזה ע"י אתעדל"ת אתעדל"ע וממשיכין הארה מאור הסוכ"ע שיתגלה תוך עלמין רצונו בבחי' כתר תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן תר"ך עמודי אור הנמשכין ממעלה ונתגלה רצונו ית' למטה במעשה המצוות ועשיית רצונו בעשי' וגשמיים ממש וזהו בעטרה שעטרה לו אמו אשר עטרה נעשה מאבנים טובות שהם בחי' דומם אשר הם בחי' תחתונה בבחי' דצח"ם כשנלטשים היטב אז נתראה ויתגלה בהם אור המאיר בהם אז נעשים עטרה על הראש כתר שמתלבש בו המלכות ומתענג ומתפאר בהם להראות את יופים כך קיום המצות הם כדברים גשמיים כמו ציצית אשר הם מצמר ועור של תפילין או עצי סוכה אכן שרש התהוותם הוא מלבוש מלכות אכן אין נתגלה בהם אור המאיר אשר הוא סוכ"ע ואין מאיר באור פנימי' ובגילוי האור הצפון והנעלם, וע"י אתעדל"ת נעשה ונשמע מכ"ע למעלה מהטעם ודעת הקדימו עשי' לשמיעה עי"ז אתעדל"ע נמשך ונתגלה מאור הסוכ"ע וניתן לישראל התורה תרי"ג מצות התגלות רצונו בקיום מצותיו בדברים גשמיים ממש ואחרי שנתגלה בהם שרשם ואור הצפון מאור הסוכ"ע אז נעשה עטרה על הראש בחי' כתר וזהו עטרה שעטרה לו אמו ע"י אמו שהיא כנס"י שהקדימו נעשה לנשמע ונתן לישראל תרי"ג מצות אשר שרשם הם מכתר תר"ך עמודי אור ונתגלה

האור מבחי' סוכ"ע, וזהו ענין יביאו לבוש מל' כי בפורים קבלו את אשר החלו לעשות במ"ת אשר הי' להם מס"נ בפו"מ כי המן ביקש להשמיד כל היהודים דייקא ולא רצו היהודים להיות כופרים ח"ו ומסרו נפשם על קדושת שמו הגדול וזהו יביאו לבוש מל' אשר ע"י אתעדל"ת אתעדל"ע אשר מסרו נפשם וגופם למעלה מן הכלי ובלי גבול ומדה כמו"כ נתגלה אור מסוכ"ע ונמשך הארה למטה אשר דברים הגשמי' אשר שרשם מאור הסוכ"ע כנ"ל, אך בכל המעשים אשר לא לה' המה אין נתגלה בהם אור המאיר רק בבחי' התחלקות וצמצום האור ומאיר רק בבחי' סובב ומקיף אכן כשבא התגלות בקיום מצותיו בדברים גשמי' ציצית ותפילין כנ"ל או נתגלה רצ"ע בדברים גשמיים ונמשך בהם הארה מסוכ"ע מלבוש מל' שהביא הלבוש מל' במס"נ כנ"ל ואז אשר ניתן כתר מל' בראשו כי כאשר מאיר האור בדברי' גשמי' מלבוש מל' כנ"ל אז נעשי' עטרה על הראש כמו כאשר נתגלה האור באבנים אז נקראים א"ט ונקבעים בכתר מל', וזהו שנאמר יביאו לבוש מל' ואח"כ אשר ניתן כתר מל' בראשו כמו במ"ת אשר ע"י שאמרו מקודם נעשה ונשמע בביטול רצון עשי' קודם לשמיעה עייז וכו' לשני כתרים עדים שבהר חורב וזכו אח"כ שניתן להם תרי"ג מצות התורה קיום רצונו והתגלות בדברים גשמיים ממש כמו"כ כאן בפורים ע"י שמסרו נפשם על ק"ה הביאו לבוש מל' מקודם וניתן הכתר מל' בראשו התגלות אור הסוכ"ע בקיום מצותיו רצ"ע בדברים גשמיים כנ"ל אשר קודם שנעשה המצוה הי' יש ודבר בפ"ע ע"י צמצום והסתר מכסה ומסתיר אור ה' הסוכ"ע שלא יאיר ויתגלה אור הסוכ"ע, וע"י קיום מצוותיו ורצונו הרי הם בטלים ונכללים באור ה' א"ס ב"ה הנתגלה בהם בלי הסתר פנים ועל ידם דייקא נתגלה רצ"ע ותר"ך עמוד אור, וזהו שבחי' כתר הוא ממוצע בין מאציל לנאצלים אשר ע"י תר"ך עמודי אור הנ"ל נתגלה האור מסוכ"ע למטה בנאצלים אפי' בדברים גשמיים כמו עמוד המחבר גג עם קרקע ע"י עשיית המצוה וזהו בעטרה שעטרה לו. אמו, כי גשמי' הדבר שבהם נעשה המצות כמו ציצית והצמר או עצי הסוכה שרשם מסוכ"ע מלבוש מל' כנ"ל ועשי' המצות שרשה מבחי' כתר שהוא בחי' בעטרה שעטרה לו אמו ע"י כנסי' בעשי' המצות כנ"ל, ונמשך ונתגלה שרש היש אשר הוא מסוכ"ע רק הוא אין מאיר האור בהתגלות כי הוא סוכ"ע וע"ש העשי' נתגלה אור הצפון ונעשה עטרה על הראש אשר ניתן כתר מל' בראשו עונג העליון ונח"ר שאמר ונעשה רצונו בקיום מצותיו ע"י צמר ועורות בציצית ותפילין, וענין סוס אשר רכב עליו המלך הוא ע"ד מאמר בלילה מאי קא עביד רוכב על כרוב קל שלו ושאת בח"י אלף עלמין שנאמר רכב אלקים רבותים אלפי שנאן וכו' שאינן שחסר ב' אלפים מב' רבאות, והנה ח"י אלף עלמין הם בבריאה ולמעלה באדם דאצי', הם בחי' ח"י חוליות שבשדרה והן הן ברכאן דצלותא כי ברכה הוא מלשון בריכה והמשכה וכמו מבשרי אחזה הטפה נמשכת ממוח דרך חוט השדרה עד הירכים ואח"כ נשפע למקבל כמו"כ כל המשכות למעלה הן מח"ע עד נו"ה כלי השפעה, ונגד זה הם ח"י ברכות דש"ע, ולכן בברכה הראשונה כורע בברוך שהכריעות והשתחוואות הוא כפיפת הראש הנמשכ' השפעה מח"ע עד סוף ברכות שמ"ע שמשותווה

בברכת מודים אנחנו לך בחי' הודי' שהוא נגד נו"ה בחי' ירכין אז נגמר ההשפעה להשפיע למקבל אשר נשמות ישראל ממשיכין ג"פ בכל יום, ומלאכי' אומרים שירה בלילה ואז מקבלים השפע כי אז זמן ותתן טרף לביתה, והנה המלאכים הם בע"ג וכו' מהלך ת"ק שנה ולא יכול לקבל הארה יותר מכדי קבלתן וכמאמרם הושיט אצבע קטנה בנייהם ושרפן אשר מאחר שהם בע"ג אין יכולים לקבל הארה מאצי' אשר שם איהו וחיוהי וגרמוהי חד בהון וכאשר נתגלה הארה יותר מכלי קבלתן נבטלין בביטול ממש, ולזה מתחלק הארת התגלות מת"י חוליות כנ"ל לח"י אלף עלמין אשר מתחלק השפע בח"י אלף מדריגות ועולמות ונתגלה הארת לכל העולם בכדי השגתם אשר יוכלו שאת ולא יהי' בטלים במציאות, והנה ההמשכה מאצי' לבריאה הוא ע"י כרוב קל כי כרוב הוא בחי' פרצוף אדם ויש אנפי רברבי ואנפי זוטרי וכמו שאיתא בגמרא כרבי' זהו אנפין זוטרין והענין הוא כי כל השפע' הוא ע"י אדם דייקא אשר הוא פרצוף שלם מוחין ומדות ועיקר התגלות והשרא' אוא"ס ב"ה הוא בבחי' חב"ד וע"י המוחין נתפשט למדות חג"ת ונה"י כלי השפעה ולכן אדם בגימט' מ"ה אשר שם מ"ה הוא במילוי אלפ"ן וצורת א' הוא ב' יודי"ן חכמה עילאה וחכמה תתאה וביניהם ו' המחברן וההתחלקות* הוא ע"י ביטול כענין עושה שלום במרומיו שנעשה שלום בין שר של אש ושר של מים אשר הם תרי הפכים, אך בהתגלות נגלות עליהם אור א"ס ב"ה אשר מתבטלים ממציאותם מבלי להיות שום דבר יש לכן ממילא נתכללים בביטול אור א"ס ב"ה ונתכללים זה בזה מבלי היות שם תגבורת המדה אש ומים, ולזה הוא ענין שם מ"ה אורות אצי' ואיהו שקי' דאילנא וכו' היינו התכללות המדות זה מזה היינו כי שם מ"ה הוא בחי' ביטול ע"י גילוי אוא"ס ב"ה ולכן ממילא נתכללי' המדות שקי' דאילנא וכל שנתכלל המדה בהפכה להיות אחד וכו', ויש ב' בחי' אדם הגדול שנק' אנפי רברבי ואדם הק' היינו אנפי זוטרי רברבי' כי יש מוחין דגדלות ומוחין דקטנות. והנה באצי' נק' פרצוף אדם הגדול אשר שם הארת אוא"ס מאיר בשפע ובגילוי יותר ולזה שם באצי' הוא התכללות הספי' הטיפה נמשכ' ממוח דרך חוט השדרה עד שבא בגילוי בכלי השפעה בירכים אכן גילוי הארה הבאה בכי"ע אשר שם נתצמצם הארת הגילוי בבחי' קטנות לכן נק' כרוב קל אנפי זוטרי. ולזה ההארה הוא בבחי' התחלקות יותר אשר מבחי' ח"י חוליות כנ"ל נקרא ההתגלות בבריאה ח"י אלף עלמין. ולזה נק' מט"ט שמו כשם רבו אשר הוא בחי' כרוב פרצוף אדם אבל הוא בחי' אדם הקטן מוחין דקטנות וזה שכ' נער הייתי גם זקנתי שר של עולם אמרו וממנו מקבלים המלאכים גילוי הארתם בלילה וכמ"ש ותקם בעוד לילה ותתן טרף וכו' אשר בלילה דוקא אז מקבלי' המלאכים מזונם הארה הנתצמצם השפעה בחי' גבול אשר בחי' מל' נתצמצם ויורד' להשפיע בבחי' ראש לשועלים בג' עולמות ב"ע בעלי גבול והשפעה הנ"ל נמשך ע"י כרוב קל שהוא מט"ט כנ"ל. אכן כ"ו הוא בחי' רוחניות של ג' עולמות ב"ע אשר הארתו הוא מקו וחוט המתפשט ונתצמצם בבחי'

אור פשוט מריש כל דרגין ונתמעט הארתו ונתצמצם ונתגלה בכל עולם לפי ערכו ותבונתו ובכלל זה נק' בחי' פרצוף אדם אנפי רברבי ואנפי זוטרי בחי' כרובי' אבל להיות השתלשלות שיברא גשמיות יש ממש זה אי אפשר להיות ולהשתלשל ע"י בחי' כרוב הנ"ל שישתלשל גשמיות מרוחניות אשר אין ערוך ביניהם כלל ואין שייכות זל"ז כנ"ל ע"ז נאמר וסוס אשר רכב עליו המלך עד"מ בגשמיות הסוס כחו גדול שיכול להוליך את האדם למקום שלא יכול האדם בעצמו להגיע שם. כמו"כ בחי' חיות עולמות הסוס אשר רכב עליו המלך היינו שמוריד החיות והשפע במרוצה מה שאין ביכולת הכרוב להשפיע לשם כי ע"י הכרוב שהוא אדם הקטן אנפי זוטרי לא יכול להשתלשל ולהשפיע עולמות ביי"ע רק בחי' רוחניות העולמות אבל לא הגשמיות אשר זהו שלא כדרך השתלשלות, רק ההתגלות היש הוא מסובב כל עלמין אשר נגד סובב כל עלמין חכמה עילאה וגשמיות ממש שוין הם וכל אשר חפץ עשה בשמים וארץ כל יכול הוא הכל מאור הסובב כל עלמין המאיר דרך מקיף וסובב כי הוא צוה ונבראו וזה הגילוי הוא ע"י בחי' סוס שנושא גילוי השפעה הנ"ל אף למטה מטה גשמיות ממש. והענין הוא כרוב שהוא בחי' אדם בחי' שם מ"ה ובחי' סוס הוא שם ס"ג כי ב"פ ס"ג בגימט' סוס ונדוע שבחי' שם ס"ג הוא למעלה משם מ"ה ולכן יכול להשפיל עצמו שיתגלה יותר למטה וכנדוע שכל הגבוה יותר יכול להשפיל עצמו למרחוק יותר וכמשל האבוקה גדולה מתפשט האור וזיו למרחוק וכו' כנ"ל באריכות. וזהו סוס אשר רכב עליו המלך כי שיתגלה היש גשמי ממש אשר שרשו מאור הסובב כל עלמין הנק' לבוש מל' כנ"ל צריך להיות ע"י סוס כי יש צירופי אותי' הנק' בשם כרוב ויש צירופי אותיות הנק' בשם סוס שע"י נמשך גילוי מלבוש מלכות שיברא גשמיות ממש כנ"ל. והנה בהמן כתיב ויקח את הלבוש ואת הסוס ולא נזכר כתר מל', והענין הוא כי המן מזרע עמלק אשר הוא בחי' חוצפא בלא תנא שמדתם הוא בחי' גסות אכן מהמן יוכל ג"כ להיות בירורים כי גם לעבודת ה' צריך להיות קצת הגבה וכמ"ש ויגבה לבו בדרכי ה' וכענין שאמרו רז"ל ת"ח צריך להיות בו שמינית שבשמינית שנאמר כולו סג יחדיו וכו' כי א"א להיות שום התחלת העבודה אם לא יהי' בו שום שמץ הגבה או יוכל להיות עובד ה' בכלות הנפש אליו ית' שאל"כ מי הוא זה הראוי לזה וגם רשב"י אמר אנא סמנא בעלמא ולכן גם המן יכול ליקח את הלבוש כי השרש ה' מלך גיאות לבש ושרש יש הגשמי שרשו ומקורו הוא מבחי' לבוש מל' מאור הסובב כל עלמין אשר נתגלה מאור הסובב כל עלמין ההשפעה ע"י סוס כנ"ל דייקא כי שיוכל להיות ולבוא יש גשמי אשר זה אין יכול להתהוות ע"י שום השתלשלות כ"א דוקא מאור הסובב כל עלמין מלבוש מל' כנ"ל ע"י בחי' סוס כנ"ל ולזה נק' סוס אשר דרכו במרוצה שלא ע"פ סדר כלל רק כח גדול מאד ולזה הלבוש והסוס יש איזה שייכות להמן אשר מדתו הוא מדות גסות ויוכל להתברר ג"כ מחמת כי שרשו הוא מהארה מלבוש מל' גיאות דקדושה נק' ה' מלך גיאות לבש אשר בחסדי א"ס נתלבש בזה שהי' לו גיאות עלינו, וזה נק' רק לבוש נגדו ית' אחרי אשר באמת כלא ממש חשיבי כל העולמות וכמו קודם שנברא העולם ואיך יתכן

להתגאות על שום דבר מה רק אור א"ס בחסדו נתלבש בלבוש כזה שיהי' לו נח"ר ומתגאה עלינו ומתנשא מימות עולם. אבל באמת מעלה ומטה שוין גם יש גשמי' אני היי' לא שניתי וזהו שאמרו המן מן התורה מנין המן העץ היינו שגם להמן יש מקור למעלה וההפרש בין המן לשארי גוים כל הגוים שרשם מעץ הדעת טו"ר והמן הוא למעלה וזהו המן העץ לשון בתמי' והוא למעלה מהעץ. אך איזה שייכות יש לו רק כידוע כי זלעז' נעשה הכלי ושרשו של המן הוא בכנגד זה מבחי' מקיפים לכן מדתו בחי' גסות והגבה ולכן כתיב המן העץ אף שהוא לשום בתמי' מכל מקום יש לו שייכות ג"כ לזה הבחי' כי שרש הגסות למטה הוא מבחי' מקיפים ושרשם מקיפים דקדושה למעלה מלבוש מל' כנ"ל ולכן גם בחי' המן יכול להתחבר כנ"ל, ומבני בניו למדו תורה ברבים וזהו שאמרו בגמ' צ"ל עיניו למטה ולבו למעלה עיניהם הוא בחי' חכמה כח מ"ה בחי' משה בחי' ביטול עניו מכל אדם, אכן לבו צריך להיות למעלה ויגבה לבו שבלבו ששם יסוד האש טבעו לעלות הכל למעלה, בחי' צמאון ורשפי אש התשוקה לגשת וכו' ואדם הוא כלול משניהם גם לכלל בו בחי' ביטול ממש בהמשכ' חכמה עילאה כח מה בעסק התורה דאורייתא מחכ' נפקת, וזהו ודברי אשר שמתי בפך וכו' אני המשנה המדברת בפך רק מקודם צריך להיות העלא' בחי' התנשאות דקדושה הגבוהות הלב לחברו למוח חכ', ולזה הכנה והכלי להתגלות אור הסובב כל עלמין לבוש מל' קח את הלבוש ואת הסוס נעשה ע"י המן שמסרו נפשם על קדושת השם בלי טעם ודעת למעלה מהאור והכלי מס"נ בפועל ממש. ולזה נתגלה אור הסובב כל עלמין למעלה מהכלי שאין יכול להתגלות תוך עלמין כלל גילוי אור הסובב אכן המשכת הגילוי אור הסובב כל עלמין שיומשך בהתגלות האור ע"י התורה ומצות ששרשו כתר מל' זהו אין שייך כלל להמן. כי גוי שלמד תורה או עושה מצוה ומניח תפילין אין נעשה על ידו שום גילוי רק על ידי ישראל דווקא ולזה לא נזכר בהמן הכתר מל' רק לבוש וסוס אשר שרשו ממש כנ"ל ששורש גשמי' יש ולזה נעשה ע"י ביטול היש כלי להשראת אור א"ס הסובב כל עלמין כנ"ל. אכן בחי' כתר מל' ההמשכה עצם הגילוי הוא אור הסוכ"ע נעשה בגילוי רצונו תר"ך עומדי אור כו' תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן זהו נמשך ע"י ישראל דוקא שלהם נתנה התורה וזהו בעטרה שעטרה לו אמו דוקא ביום חתונתו כנס"י שלא זו מחבבה עד שקראה אמי ע"י ישראל שעשה א"כ אז לא נשאר מכל המזונות רק השפעה לפי ערך המקבל לפי כלי קבלתו ולא יותר ולזה נק' לבר מגופא שלא נשאר רק מה שנצרך להשפיע לזולתו היינו למקבל ולזה אנו ניתוסף להם התשוקה לגמור השפעתו שלא נשאר כ"א מה שיוצרך להשפיע (וע' זהר ר"ח ח"ר ולא יכול יוסף וכו' אילין אינון דקיימא לאתונא ולזה ב' וניתן הכל למקבל ולא יכול יוסף דייקא כנ"ל).

ס"ט יום ה' דשלושה ימי הגבלה בדרך

שער לבן קודם לבהרת טהור וכו'. ספקו וכו' קוב"ה אמר טהור ומתיבתא דרקייע וכו' לבאר כ"ז, הנה קדוש הוא בחי' כתר אף שלפעמים בחי' ת"ת הוא קדוש, אכן הוא נק' כן ע"ש כי שרש ת"ת הוא מבחי' כתר וכתר נק' קדוש אשר הוא קדוש ומובדל, וברוך הוא בחי' חכמה, נמצא קדוש הוא בחי' טובב כל עלמין וברוך הוא בחי' ממלא. ולפעמים נק' ברוך מקבל השפע היינו בחי' מל' מקבלת ההשפעה בחי' ממלא כל עלמין והמלך שלמה הי' ברוך. ולפעמים נק' יסוד אבא ברוך כי הוא מקור המשפיע בבחי' ממלא כל עלמין וכמו שמבואר איהו ברוך ואיהי ברכה היינו בחי' מל' נק' ברכה איהו היינו יסוד אבא נק' ברוך כי הוא המשפיע לבחי' ממלא כל עלמין. אכן למעלה ממנו אין יכול לבא בהתגלות כלל להיות בבחי' ממלא רק הוא טובב ומקיף והארתו זורחת בהעלם כידוע שאור הפנימי' ואור המקיף דבקים וכו'. אך כי אור המקיף אין יכול להאיר בתוך הכלי בבחי' פנימי' כי אורו גדול ואין יכול לבא כלל להתגלות כי אין הכלי יכול להגביל אורו כלל אך אעפ"כ הארה מאור המקיף זורחת בתוך הכלי בהעלם, וידוע כי יש חיות דבריאה וחיות דאצי', והנה המדות נק' חיות דאצי' רקייע שעל ראשי הוא בינה מתיבתא דרקייעא הוא התפשטותה והתגלותה. וידוע כי מבינה נמשך ג"ע העליון כי בינה הוא שהי' מקור להשגה שבאתה בגדר השגה, ולכן נמשך ממנה מתיבתא דרקייעא כי רקייע נק' בחי' בינה כנ"ל והתפשטותה והמשכתה נק' מתיבתא דרקייע כי מחמת שבינה מקור היש לכן נמשך ממנה הג"ע הנהיין מזיו השכינה התגלות שבה הזיו בגדר השגה. והנה מקודם יש להבין מה שאיתא אשר קליפ' נוגה דאצי' חצי טוב וחצי כלפי חוץ רע, ולכאורה אין זה מובן הלא היא מקבלת מאצי' אלקות ואיך יתכן לומר שיהי' כלפי חוץ רע. עוד צריך לבאר מה שאיתא שהתרגום על נגע צרעת היא סגירותא היינו כאשר נעלם ונסגר אור אבא או בא הנגע ולכן נאמר והובא אצל הכהן. כי כהן שרשו מחכ' לכן צריך להחזיר שמאיר אור אבא וע"י כהן ששרשו מחכ' נתעלה שמאיר אור החכ' כבתחילה אכן כאשר נסגר ונעלם אור חכ' אף שיאיר אור הבינה יכול להיות הנגע כי כוונה הוא מקור ליש, וגם זה לכאורה לפלא איך יכול להיות הנגע כי כוונה הוא מקור ליש. וגם זה לכאורה לפלא איך יכול להיות כאשר יאיר אור הבינה אעפ"כ יהי' הנגע. ולבאר כ"ז נקדים מה שאיתא שמות הספירו' חסד נק' א"ל גבורות אלקים תפארת הוי'. והנה ידוע כי שם הוי' הוא ראשון וגדול שבשמות ולמה ת"ת שהוא שלישי במדות קרא בשם גבוה מספי' חסד שהוא ראשון במדות. ותירץ ע"ז המגיד וצוק"ל הלא ידוע ששבירת הכלים הי' כל אחד בפ"ע כל מדה ומדה ולא הי' התכללות המדות ולכן היתה השבירה ובבחי' התיקון נעשה התכללות המדות שזה צריך לזה וע"י מה נעשה ההתכללות היינו ע"י הארת בחי' א"ס המאיר בהן נתכללו זה בזה שלא יהי' כל מדה ומדה בתגבורת המדה ההיא שלא תוכלה שאת מדה שני' רק ע"י בחי' אין אור א"ס המאיר בהן תוכל המדה להתכלל עם הפכה. והנה מדת חסד

וגבורה מאיר בהן אוא"ס, אכן אעפ"כ נק' כל מדה מהם בשם בפ"ע היינו או חסד או גבורה כי כאשר מאיר אא"ס או יש התכללות וכאשר אין מאיר או חסד בפ"ע רק כאשר נצרך שיהי' התכללות או מאיר בהן אוא"ס בכדי שכאשר יאיר אוא"ס או תכלל המדה בהפכה להיות אחד, נמצא אוא"ס אין מאיר בהן בתמידות רק כאשר יוצרכו להתכלל זה בזה ביחוד גמור. אכן בחי' ספי' תפארת ומדתו הוא התכללות היינו ממוצע בין חו"ג וכוללם יחד זו היא מדת תפארת. וא"כ מוכרח שיהי' הארת אוא"ס בתמיד' מאחר שזו היא מדת תפארת ההתכללות, והתכללות אין יכול להיות בלתי הארת אור א"ס. ולכן נק' מדת ת"ת בשם גבוה מכולן היינו הוי' מאחר שמוכרח להיות שיאיר אוא"ס בתמידות, לא כן חו"ג שאין בהם הארת א"ס רק בעת שיוצרכו להתכלל זה בזה בהתכללות גמור. והנה קליפת נוגה דאצי' אף שהיא מקבלת הארת אלקות מאצי' אכן מדת התכלל הארת אור א"ס שמאיר בספי' דאצי' בכדי שיכללו זאת אין מאיר בנוגה ולכן מחמת שאין מאיר בהם הארת א"ס התכללות גמור וכידוע שמשבירת הכלים דעולם התהו נפלו בנוגה דאצי' שלא הי' בעולם התהו התכללות רק כ"א בפ"ע. לכן אף שמקבלת מאצי' לכן חצי' דכלפי פנים טוב, אכן מחמת שאין בהם הארה מאור א"ס התכללות גמור לכן יכול להיות חצי' שכלפי חוץ רע, ובזה יובן תרגום סגירותא כשאין מאיר אור אבא כידוע התלבשות אור א"ס בחכ' דוקא וכאשר אין מאיר אור אבא או לא יש בחי' התכללות כנ"ל שעיקר התכללות כאשר מאיר אוא"ס או נתכללו ביחוד גמור וכאשר אין מאיר אור אבא להתכלל יחד או יכול להיות נגע היינו שיהי' לקליפ' נוגה יניקה יותר כי כאשר מאיר אור חכ' והתלבשות אור א"ס בחכ' או ע"י התכללות יחד לא יכול קליפ' נוגה להיות לה יניקה, כי בה אין מאיר שום הארת א"ס שתתכלל יחד כי שרש נוגה הוא מעולם התהו שאין בהם התכללות אכן כאשר אין מאיר אור החכ' שיתכללו יחד או יכול להיות יניקה לקליפת נוגה מעור המל' וכאשר מאיר האר' אור אבא כאשר הובא אל הכהן או אין יש יניקה לקליפה רק משערות דנוק' ולא מעור הנוק' עצמה. ובזה יבא לבאר, שער לבן קודם לבהרת טהור כי כך הוא הדבר שיש יניקה לקליפת נוגה דאצילות שערות דנוק' היינו מבחי' אחרונה שערות שגדילים מעור הנוק' השפעה האחרונה דאצי' ולכן הוא טהור אבל בהרת קודם לשער לבן היינו שיש יניקה לנוגה דאצי' מעור הנוק' טמא כי מאחר שיש לה יניקה א"כ מוכרח שאין מאיר הארה מאוא"ס הנתלבש בחכ' דאצי' והוה סגירותא ספק מתיבתא דרקייע אוימים טמא כי כך הוא דין תורה ספקו לחומרא וקוב"ה אומר טהור היינו שאין מטמא כ"א שודאי בהרת קודם אכן אם הוא ספק שאין נודע לנו טהור הוא וכמו שממזר ודאי לא יבא אבל ספק ממזר כשר לבא בקהל (הג"ה י"ל משום ששבירת הכלים מתחיל מהדעת דתהו אבל בבחי' שלמעלה מהדעת לא הי' שבירת הכלים לכן כשלא נודע שהבהרת קדמה לשער לבן א"כ כשאין בא הענין בבחי' דעת לא יש יניקה לק"ג הבא משבירת הכלים שעיקרם מתחיל מהדעת עכ"ה). והענין של המחלוקת איך הי' ובאיזה מקום הי' הפלוגתא, הנה ידוע כי התנאים ואמוראים הי' תורתם אומנתם הכל

להמשיך מכתר עליון מלמעלה למטה מבחי' טובב כל עלמין לבחי' מל' ובחי' טובב כל עלמין אין יכול להאיר בכלי בהתגלות רק הארתו מאיר בהעלם מחמת כי פנימי' האור והמקיף הם דבקים יחד זה בזה לכן הארה מן המקיף זורח בפנימי' בהעלם וידוע כי היום לעשותם ומחר לקבל שחרם ולכן בג"ע כשלמדו פנימי' התורה ראו אור הזורח מסובב כל עלמין היינו קובי"ה כנ"ל שקדוש הוא בחי' כתר טובב כל עלמין אשר ע"פ הארה הנ"ל דין הוא שטהור ספקו ולא השיגו האור והטעם בגילוי ממש מחמת כי התגלות הנ"ל הוא בחי' מקיף מסובב כל עלמין רק בהעלם זורח מבחי' מקיף לבחי' ממלא ולא יכול לבא בהתגלות בכלי כי הוא מקיף אך מחמת כי בג"ע הוא בקיבול שחרן ראו שע"פ התגלות המקיף צ"ל טהור אכן אעפ"כ בטעמו לא ידעו מחמת כי הוא התגלות מסובב כל עלמין ובמתיבתא דרקייע היינו בבחי' ממלא כנ"ל טמא ספיקו דאורייתא לחומרא אתו שיילי' לרבה בר נחמני אמר טהור כי רבה בר נחמני אמר אני יחיד בנגעים, ולכן ידע הדין על מקורו ומצא פסוק ודרש שגם בתורה נכתב כך שאין טמא רק וודאי אבל ספקו טהור. כי הם שם במתיבתא דרקייע לא ראו התגלות המקיף רק העלם מה שזורה המקיף בבחי' ממלא בהעלם זה ראו בג"ע לכן ידע שהוא טהור אבל טעמו לא ידעו בבירור כי המקיף אין נתגלה בכלי רק בהעלם, אכן רבה בר נחמני שהוא יחיד בנגעים מצא טעמו ממש שע"פ דין שכתב ומפורש בתורה הוא טהור כנ"ל ד"ל.

והנה רמב"ם פסק דספק טמא ותי' הכ"מ דלא בשמים היא וכו', והענין נ"ב עמ"ש במ"א בענין לא בשמים היא כו' ומוה יובן דעת המתיבתא שלא בטלו דעתם נגד הקב"ה וע' מאמר קובי"ה אתי לאשתעשא ועיין מענין משיח יהי' מלך ורב שעד"ז הוא מה שהקב"ה לומד עם צדיקי' בג"ע ודויק. בפ' קדוש וברוך עד"ה צאינה וראינה נת' בע"א דהקדוש הוא ברוך מקדש, ומ"ש בפ' המלות ובוהר בלק ע"פ ברכו וכו' וי"ל מצד שחכ' מקבל ממ"ס נק' כתר קדוש ומצד זרועות דא"א נק' ברוך, בהרת כמו לכן דקליפה בהיר מן גוון אדום.*

פ' בהר בחוקתי והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלקים ואולך אתכם קוממיות, היינו שיהי' התגלות ממעלה שהקב"ה ילך בתוך בניי. ובמקום אחר כתיב אחרי ה' אלקיכם תלכו שישראל ילכו אחר ה' ובאברהם אבינו כתי' התהלך לפני שיהי' ההילוך בפנימיות, לבאר כ"ו, ע"פ דכתי' אשר אנכי מצוך היום אמרו בגמרא בכל יום יהיו בעיניך כחדשים, ואיך יכול להיות שיהי' בכל יום כחדשים נקדים לבאר בחי' ממלא וסובב כל עלמין בחי' ממלא הוא כח הפועל בנפעל התגלות האור המלושב ומחי' את עולמות ואתה מחי' את כולם, ובזה יש הדרגות שונות נשמות ומלאכים וג"ע ורקייעים

* בצד חגליון נמצא כתוב: סהרת המצורע ב' צפרים עמי"ש ע"פ זכר רב טובך תקסיב שהם ב' בנות לבן ארי"ש להגיל צרע' לובן כו'.
תורה אדם א' דם או כי הדם הוא הנפש החיות מגבו משאי"כ קרירות וכו'.

בכל אחד יש התגלות האור יותר מבחבירו ומבשרי אחזה אשר בראש יש גילוי החיות יותר מבשאר אברים אשר יש בראש כח השכל וראי' שמיעה כו' מה שאין בגילוי החיות כזה בשארי איברים אכן בחי' טובב כל עלמין הוא אוא"ס שאין יכול לבא להתלבש האור בכלי ולבא לידי שום גילוי רק מקיף האור את כולם בהשווא' טובב כל עלמין קמי' כחשיכה כאורה כלא ממש חשיבי. ואי אפשר להמשיך שום התגלות בעולמות מבחי' אור טובב כל עלמין כ"א ע"י מצות יוכל להמשיך התגלות לכן אנו אומרים ברוך אתה הוי' מלך העולם שיהי' המשכה מסובב כל עלמין להיות מלך העולם ע"י אשר קדשנו במצותיו קדש ל' מובדל כי המצו' הן רצון עליון מבחי' כתר אשר הם רצונו ממש וכמאמר שתוק כך עלה במחשבה שהם בחי' שתיקה רק רצונו כך למעלה מהשכל ע"י קיום מצותיו אנו ממשיכין התגלות האור מסובב כל עלמין ולכן אמרו היום לעשותן ומחר לקבל שכרן ויפה שעה אחת בתשובה ומע"ט וכו'. כי בג"ע שהוא קיבל שכר התגלות האור נהנין מזוי השכינה צריך לילך ממטה למעלה ממדריגה למדריגה וצריך להיות מקודם בגיהנום ואפילו מי שהוא בג"ע כשעלה למעלה גבוה יותר צריך לטבול בנהר דינור אכן היום לעשותן היינו עשי' המצות אפי' רשע גמור כשעושה תשובה ופושעי ישראל מלאים מצות כרימון יבא למדריגה גדולה כי ע"י המצות שהוא ממשיך התגלות מסובב כל עלמין ומקיף את כולם וקמי' כחשיכא כאורה ואם צדקת מה תתן לו ואם יפשע מה יפעל. ולכן יובן אשר אנכי מצוך היום כחדשים התגלות אור א"ס מסובב כל עלמין.

ובזה יובן מה שמקשה בגמ' ואספת דגנך והלא כתיב ועמדו זרים ורעו צאנך ומשני כאן בעושיין רצונו של מקום כאן כשאין עושיין וכו' אשר לכאורה אין מובן כי הלא כתיב והי' וכו' מצו' ה' בכל לבבכם ובכל נפשכם ואיך שייך לומר אין עושיין רצונו של מקום אך באמת הפי' עושיין רצונו של מקום כמו ברוך המקום היינו שממשיכין מסוכ"ע לממלא התגלות אור מרצון עליון למקום זהו עושיין רצונו של מקום כמו הגה מקום אתי ולכן בפ' ראשונה אשר כתיב בכל מאדך בלי גבול ובלי שום הסתר הממשיך ג"כ התגלות למטה מסובב כל עלמין או ועמדו זרים ורעו צאנך כי לא יהי' נצרכים לברר בירורין מאחר שיהי' התגלות מסובב כל עלמין אבל בפ' והי' אם שמוע שלא נאמר בכל מאדך אע"פ שנאמר בכל לבבך ובכל נפשך (נק' אין עושיין רצונו של מקום ר"ל שאין גמשך הרצון והצנור מסובב כל עלמין להאיר בממלא כל עלמין הנק' מקום בבחי' פנימית רק בבחי' מקיף מאיר). ואז צריך לברר בירורין ואספת דגנך בעצמך. וגם יכול להיות פן יפתה לבבכם וסרתם וכו', ובוה יובן אשה בפ' ראשונה כתיב ושנתם לבניך כו' ואח"כ וקשרתם היינו תורה מקודם ואח"כ תפילין ובפי' שני' כתיב וקשרתם וכו' ואח"כ ולמדתם תפילין קודם תורה היינו כי בפ' ראשונה שכת' בכל מאדך או ההליכה הוא בפנימי' ממעלה למטה ולכן תורה מקודם התגלות פנימיות התגלות אוא"ס בחכ' ואורייתא מחכ' נפקת ואח"כ תפילין היינו מצות מעשי' כי הוקשה כל התורה לתפילין שמצוה

מעשיות הוא לבסוף ממעלה למטה כסדר מחשבה דיבור ומעשה אבל בפי שני' שכתוב פן יפתה לבבכם ואח"כ כשחוזרין בתשובה ושמתם את דברי אלה על לבבכם וכו' או צריך לברר בירורין ממטה למעלה, או מקודם מצות מעשיות הבירור בעשי' כי כל המצו' בעשי' המצו' נתברר עשי'. ואח"כ ולמדתם היינו תורה בירור חכ' ודיבור. משנה היינו בחי' בירור יצירה כשאומרים כשר. או פסול נתברר זה מזה בהלכה פסוקה זה יכול לעלות וזה אין יכול לכלל ולהעלות למעלה. ותלמוד בקושייתן פרוקין נתבררו בריאה, כי ע"י קושי' ה' הסתר ע"י הקליפה וכשמתרצין נתלבנה הלכה ואין לה הסתר עוד. ולכן כעת שהוא עקבא דמשיחא עיקר הבירור במצות צדקה וכדומה היינו רגלין ברגלין בירורי העשי'. וזהו אחרי ה' תלכו כי מי שהוא בחי' בעל תשובה צריך לילך ממטה למעלה לברר בירורין אבל אברהם אבינו שהי' צדיק גמור ה' הליכתו ממעלה למטה דרך פנים וזהו התהלך לפני ולכן נאמר באברהם שקיים כל התורה ואח"כ מילת מצות מעשית לבסוף ממעלה למטה כנ"ל ומה שכתב התהלך הוא בחי' רצוא ושוב, ולכן אמרו בגמרא על פסוק וראית את אחורי מלמד שהראו קשר של תפילין שמאחר שכתב וראית את אחורי הוא בחי' ראית קשר של תפילין היינו מצות מעשיות כו' אחרי ה' אלקיכם תלכו ובאברהם שנאמר התהלך לפני בבחי' פנים היינו ע"י תורה שקיים אברהם כל התורה זהו דרך פני להתהלך לפני. ותפלה הוא ג"כ בירור ממטה למעלה. ולע"ל כתיב והתהלכתי בתוכם שיהי' ההתגלות ממעלה מעצמו ע"י אתערותא דלעילא בלי שום עשי' דלתתא ומ"ש והתהלכתי היינו שיהי' התגלות סובב בממלא וממלא בסובב וההפרש ביניהם בין התגלות סובב בממלא או ממלא בסובב, ד"מ אם המלך העומד למעלה יורד להתגלות לעמו למטה או להיפך שעמו עולים אל המלך למעלה וכמו שמצינו אלי' וחנוך עלו למרום שנזדכך החומר שלהם ועלו למעלה, זהו עליית ממלא לסובב, אכן התגלות סובב בממלא שיתגלה בגוף ממש בלי הזדככות כזה ובהשגה יש ג"כ חילוק כי כשיתגלה גילוי גדול כזה שיוכל להתגלות לגוף. ממש צריך מקור שרש הגילוי להיות ממקום גבוה יותר בכדי שיוכל לבא לירד ולהשתלשל הגילוי למטה בגוף ממש וא"כ גילוי סובב בממלא או ההשגה שמשיגין למטה הוא השגה גדולה ממקום גבוה יותר מן מה שממשיכין בעלות ממלא לסובב היינו כשנזדכך הגוף לעלות למרום. כי או ההשגה א"צ להיות שרש הגילוי ממקום גבוה כזה, וכידוע שמה שמקור ושרשו ממקום גדול יותר יוכל לבוא להתגלות ולהשתלשל למטה יותר ואולך אתכם קוממיות ואמרו בגמ' מאה אמה כידוע שיש ג' אמות ושבע' כפולות וכל א' כלול מעשר רק שבזמן הזה אין בא ההתגלות בגוף ונגד זה הוא מאה ברכות היינו מאה המשכות. אכן לע"ל שיהי' התגלות הנ"ל והתהלכתי בתוכם או ואולך אתכם קוממיות מאה אמה שיהי' כל התגלות מאה הנ"ל בתוך גוף ממש ולכן עתידים צדיקים שיאמר לפניהם קדוש היינו לעתיד כשיהי' התגלות סובב בממלא או יאמרו לפניהם צדיקים קדוש, כי קדוש הוא ל' מובדל היינו מסובב כל עלמין ולעתיד שיהי' התגלות סובב בממלא יאמרו לפניהם קדוש.

ולבאר כל זה אשר משה לא יכול לראות רק בחי' אחוריים: כדכתיב וראית את אחורי ופני לא יראו, ובאברהם כתיב התהלך לפני, הלא גם משה ג"כ הי' לו בודאי בחי' הילוך שלפניהם ע"י תורה. אך באמת משה אמר הראיני נא את כבודך היינו ראי' ממש וכמו שידוע ההפרש בין חכם לנביא, וזהו בהשגת מציאותו ולא מהותו. אכן בחי' נביא הוא בחי' ראי' מהות ממש, ולכן יחזקאל ראה המרכבה רק ביצירה, ישעי' ראה בבריאה, ובאצ"י כתיב לא יראני האדם וחי ואף בג"ע איתא שמיכאל מקריב נשמותיהן של צדיקים ע"ג המזבח בכדי שיהי' להם עלי' באצ"י כי נשמה הוא מבריאה, ולכן אין יכולים שיהי' להם עלי' באצ"י רק זוכין לזה ע"י מעשים טובים לאחר מיתתן ע"י שמיכאל מקריב נשמותיהן ע"ג המזבח ואח"כ יש להם עלי' באצ"י, והנה במשה נאמר ותחסרהו מעט מאלקים היינו שהשיג רק מ"ט שערי בינה אכן שער החמשים אשר בו מלוכש יסוד אבא לא הי' יכול לראות כי חו"ג תרין ריעין דלא מתפרשין ולכן בפ' של תפילין אשר בו מלוכש עצם החכ' כש"כ שלא הי' יכול להשיג ולכן אמרו שהראהו קשר של תפילין אשר בהקשר מלוכש מל' דתבונה כי למל' דתבונה יש ג' עורות פנימי' ואמצעי' וחיצוני' כי יסוד אבא מתלבש באותי' מחשבה דבור ומעשה אמצעי' בדיבור ומוזה נתהווה נשמת אדם, וע"כ הי' אדה"ר חכם שידע לקרוא שמות לכל החיות כי שרש נשמתו היתה מדבר ה' ממאמר נעשה אדם אשר בו הי' מלוכש אור מל' דתבונה וחיצוני' עור ממנה נעשים ונבראים רקיע, והנה בפ' של תפילין נתלבש בה עצם חכ' שיש אותי' ותגיין וטעמים. וע"כ אין כשר לכתוב תפילין כ"א על פנימיות העור היינו על קלף מצד פנימי לבשר מזוהה כשר לכתוב על דוכסוסטוס ורצועות נעשים מעור החיצון שלצד חוץ כי שם אין מלוכש רק חיצוני' העור ממל' דתבונה וקשר של תפילין הוא ברצועות ומעשה קשר הוא מרמו על מזיגות המדות כידוע מלאכת הקשר שלוקחין הרצועות מימין לשמאל ושמאל לימין ונעשה מזה תמונת ד' זה נגד מזיג' המדות לאכללא ימינא בשמאלא שמאלא בימינא אכן השתלשלות הנ"ל לבד עדיין אין התכללות גמור ד"מ אב המכה את בנו מאהבתו אותו נתכלל חסדיו בגבורות, אכן ההתגלות הוא גבורה. כמו"כ משלם לשונאיו על פניו ההתגלות הוא חסד ונכלל בו גבורה לכן אין זה ההתכללות גמור כי ההתגלות כאן הוא חסד וכאן הוא גבורה ואא"ס אין שורה אלא בדבר הנכלל בהתכללות גמור לכן צריך עוד להתפלל יחד בכדי שיתכללו היחוד גמור וזהו מזיגות המדות אשר הם ארבעה ויש בזה פרטי פרטי' התכללות עד אין חקר אך בדרך כלל הוא ד'. וע"ז ירמו קשר של תפילין וזהו שהראהו למשה וראית את אחורי היינו קשר של תפילין המלוכש בו חיצוני' י"ס ודאבא חיצוני' העור של מל' דתבונה אכן תפילין שמלוכש בו עצם החכ' באותי' ותגיין ופני לא יראו. והנה מה שנאמר באברהם התהלך לפני שהי' ההילוך בפנימיות לא הי' בבחי' ראי' ממש גם יש הפרש מדתו של אברהם הי' קו ימין חסד דרועא ימינא. ומבשרי אחזה שחכ' מתלבשת ביד כי יוכל לכתוב בידו דבר חכמה, אך אעפ"כ אין זה ערך לעצם החכ' איך שהיא במוחו לכן איתא חח"ן קו ימין היינו שחכמה מתלבשת בבחי' חסד דרועא ימינא אכן כל ההתלבשות נקרא הכל בחי'

אחוריים לגבי מהות אבא. ומה שנאמר התהלך לפני גבי אברהם היינו בבחי' פנימי' של חכמה סתימאה דרקייע ימינא מדת אברהם אבינו ע"ה. ובוה יובן שאיתא בוזה מי דלא קימא לשאלא ואעפ"כ דרש האר"י דרושים בא"ק, אך כל הדרשות הוא רק השגות מציאותו בלבד אבל לא מהותו כי לא יראני וכו' וד"ל.

פ' אמור, מינסק

יונתי בחגוי הסלע בסתר המדריגה וכו'. נשמת ישראל גק' בשם יונה עיניך יונים כמו יונים שכל הנחת שלהם מהסתכלות דכר ונוק' כמ"כ נאמר בישראל ישמח ישראל בעושיו לאסתכלא ביקרא ע"י התגלות בגדולת הבורא. וע"י אתערותא דלתתא אתערותא דלעילא עיני ה' אל צדיקים וזהו כל פסוקי דומרה קודם ק"ש הכל התבוננות יקרא דמלכא אך אם ההתבוננות הוא דרך מעבור לבד כלא חשיב ואין נולד מזה אח"כ אהבה ויראה. וזהו שמע ישראל ההתבוננות עם העמקת הדעת בגדולת הבורא שהוא הוי' אחד והוא ממלא וסובב כל עלמין והכל הוא זיו והארה בלבד מאתו ית', וכמ"ש אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהלוך סלה. קדושי' היינו נשמות ישראל אשר יתעלו תמיד בעילוי אחר עילוי ויהללו סלה והכל הוא בבחי' שמך קדוש בבחי' שם וזיו בלבד וע"י התבוננות כנ"ל בהעמקת הדעת נולד מזה אהבה בתענוגים וזהו שמע ישראל וכו' ואהבת אחר שיתבונן כנ"ל נולד ואהבת את ה' וכו'.

ב) והטעם שאצלינו נקל להתגלות אהבה יותר מיראה איתא בר"מ בניי דאברהם בגלותא דאדום וכו' כי בודאי לאברהם הי' ג"כ מדת יראה כמ"כ אצל יצחק הי' בודאי מדת אהבה, רק ההפרש הוא כי אצל אאע"ה הי' מדת אהבה בגלוי ומדת יראה בהעלם וביצחק הי' להיפך. אבל בודאי הי' לכ"א ב' הבחי' ומטעם זה איתא בע"ח שפעמים חסדים קודם גבורות ופעמים להיפך כי אצל מי שמדתו חסד בגילוי אף שיש בו ג"כ מדת יראה בהעלם חסדים קודמי' לגבורות, ולכן בס"י שחיבר א"א איתא אם רץ לבך שוב אל אחד כמדתו של א"א אהבה קודמת. וזהו רץ לבך אהבה רשפי אש ממטה למעלה שוב אל אחד היינו תורה שהיא חכמתו ורצונו ית'. כמ"כ אחר שמע ישראל אומרים בשכ"מ היינו אחר התבוננות ויהי' בחי' רצוא ממטה למעלה ולמסור נפשו באחד צריך להיות אח"כ בבחי' שוב ממעלה וצריך להשפיל א"ע שאין ראוי לכך ולהיות בבחי' ביטול ויראה בבחי' שוב, ובכל דבר עבודה צריך להיות רצוא ושוב דכר ונוק' וזהו שאמרו בגמרא והיו הדברים האלה ע"כ מצות כוונה מכאן ואילך. מצות קריאה היינו ואהבת וכו' בכל מאדך זהו הכל בבחי' רצוא ממטה למעלה, ואח"כ הוא בבחי' שוב ממעלה למטה ע"י התורה שהיא חכמתו ורצונו היינו מצות קריאה. והיו הדברים האלה שקורין וממשיכין הוי' ממעלה למטה בתורה שהיא היכלא עילאה דמלכא כדכתי' הלא כה

דברי כאש נאום ה' וצריכה עמה להתאחו. ותורה היא כלי שבו נתלבש וכמ"ש עוטה אור כשלמה, והכלים היינו מקרא משנה וכו' כלים מכלים שונים וזהו ותמלא כדה כ"ד ספרין דאורייתא ותעל שנשאב מים החכמה, ותפלה היא ממטה למעלה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה בכדי לעלות ע"י ולהשפיע ולהשיג תורה שהיא היכלא עילאה דמלכא ע"י התפלה משפיעין התורה ממעלה למטה לכן נק' תפלה סולם שעולין בו למעלה וממשיכין התורה מהיכלא עילאה ומחמת כי בגלותא דאדום בנוי דאברהם לכן אצלינו אהבה בנקל וקודמת.

ג) והנה בחי' יונתי הנ"ל היינו נשמת ישראל ירדה בחגוי הסלע בגוף שהוא דומם כסלע בסתר המדרגה היינו נפש הבהמית ונקרא מדריגה שיש בה מדות ותאוות שונות זה אוהב כך וכו' ונקראת סתר המדריגה כי נשמת ישראל נתלבשה בגוף נפש הבהמית היינו המדות שלמטה מן הדעת כי תאות נפשה הבהמית ומדותיו הוא בלא דעת ושרש נפש הבהמית הוא מן המרכבה פני ארי' פני שור וכו'. אכן שרש המרכבה הוא מלמעלה מן הדעת כי שרשם מן המלכים שמלכו לפני מלוך מלך לבני ישראל אך ע"י שבירת הכלים נפלו למטה ונשתלשלו למטה מן הדעת ופני ארי' מחי' כל החיות ופני שור כל הבהמות ופני גשר כל העופות, וזה יובן והחיות נושאות את הכסא כי על הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה. והנה כתיב ג"כ כי לא אדם הוא וכו' א"כ קוב"ה הוא למעלה מבחי' אדם ולוה החיות נושאות את הכסא והאדם שעליו לבחי' כי לא אדם הוא היינו למעלה מבחי' אדם. כי מחמת שהמרכבה שרשם הוא מלמעלה מן הדעת המלכים שמלכו לפני מלוך מלך לבני, לכן יכולין להיות נושאות לבחי' למעלה מן האדם. והנה מחמת כי ע"י שבירת הכלים נפלו למטה מן הדעת עד שמחי' נפש הבהמית, ונשמת ישראל ירדה ונתלבשה בגוף לכן נקראת סתר המדריגה, וזהו יונתי היינו נשמת ישראל וכו' בסתר המדריגה ולמה ירדה כ"כ הנשמה שהיא ירידה לצורך עלי' כי מקודם היתה רק נהנה מזיו השכינה ואחרי ירידתה והתלבשותה בסתר המדריגה יכולה לאשתאבא בגופא דמלכא להיות נבלע באיברים למהוי אחד באחד ממש. כי המדות נקראין גופא חסד דרועא ימינא וכו' וכל שכל ומדה אי אפשר להיות בלתי שתתלבש באותי' לכן נקראים האותי' לבושינ ונשמת ישראל היא מן האותי' ולבוש וכמו שאיתא לבושינ תקינת לון דמינייהו פרחין נשמתין ויש ס"ר אותי' נגד ס"ר נש"י וכמו זה יכנה זה בשם פנימי' וחיצוני' ובע"ח נק' בשם אורות וכלים שהכלים מגבילים את האור שלא יהי' בבחי' א"ס ואחרי שנתצמצם האור בכלים אז יוכל להיות בריאת העולם, לכן היתה בריאת העולם ע"י אותי' ובע"מ נברא העולם כי האותי' הם כלים ולבוש שיוכלו לקבל האור וכמו שבגמ' פרק כל כתבי נק' לבושינ בשם כלים גבי מצילין שמונה עשר כלים אשר נתצמצם האור ע"י האותי' וביום ראשון מאמר ואותי' יהי אור הוא כלי לאור החסד ויוכל להיות התגלות חסד לנבראים, וביום שני וכו' וע"י מאמר נעשה אדם בצלמינו נהווה נשמת ישראל וכל בריאת העולם הוא הכלי מאותיות ולבושינ אשר הכל הוא בחי' שם וזיו

לכד הארה בעלמא משמו אבל מהות ועצמותו מתנשא מימות עולם לך הוי' הגדולה וכו' אכן אחרי בא הנשמה לעוה"ז ונתלבשה בסתר המדרגה יכולה להגיע למדרגת לאשתאבא בגופא דמלכא ע"י בחי' בכל מאדך שהוא בלי גבול אחרי התבוננות בגדולת הבורא למסור נפשו באחד ואהבת כו' בכל מאדך שלא יהי' שום מניעה וכו' אז במדה שאדם מודד בה מודדין לו וע"י אתערותא דלתתא אתערותא דלעילא ונתגלה מלמעלה מגלה עמוקות מיני חושך כי אפילו בשעת מ"ת שהי' התגלות גמור נאמר ויצא כברק חיצו ד"מ שמקודם הברק יש ענן ואח"כ מאיר הברק כמו"כ כל התגלות אינו רק הארה בעלמא וזו שיתגלה האור מתוך החושך, אכן ע"י בחי' בכל מאדך בלי גבול והסתר כלל ע"ז נאמר ולא יכנף עוד מוריך ח"ג ר"ד ב"י, והיו עיניך רואות את מוריך.

ד) וזוהו מה שנאמר הראיני את מראיך וכו', כידוע שיש בחי' ראוי ושמיעה ובחי' ראוי הוא יותר גבוה מבחי' שמיעה, ואעפ"כ בראי' יכולין לראות אף דבר גשמי ממש ובחי' שמיעה יכולין לשמוע רק קול שאין גשמי כ"כ אך באמת הכל חד מחמת שראי' גדולה בשרשה לכן יכול להשתלשל יותר מטה, וכמו שאנו רואין בחי' צומח מחי' את האדם ובאמת צומח נשתלשל יותר מטה מבחי' אדם שהוא מדבר, ואעפ"כ הוא מחי' את האדם אי"כ מוכח ששורש הצומח הוא גבוה בשרשו מן האדם ולבעבור זה מחי' את האדם, ובהשתלשלות נשתלשל יותר למטה מן האדם כי כך הוא הדבר מה ששרשו יותר גבוה יכול להשתלשל יותר מטה וכמו ד"מ מה שזורק ממקום גבוה יותר נופל ויורד למטה יותר כמו"כ כאן הראיני את מראיך היינו מצות אשר שרשם בכתר תר"ך נשתלשל מעשה המצות בעשי' גשמי ממש והם ששרשן מרצון עליון ממש וכמו שיש דברים שע"פ שכל אין ראוי שיהי' כך רק ההסכם הוא כן וכמו שתוק כך עלה וכו' והוה מבחי' רצון שלמע' מן השכל לכן להשתלשל למט' אין יכול להשתל' כ"א בבחי' רמו ודי לחכימא ברמיזא ונשתל' למטה דוקא בעשי' ממש ושם הוא התגלות רצון עליון ממש ודוגמא לדבר הא שאיתא באור החיים על בחי' ארי' אשר מחמת ששרשו גבוה יותר במעלה אין יכול להשתלשל בדבר טהור שהוא מקליפ' נוגה שמעורב בו טוב רק ההתגלות דייקא בדבר טמא כי ארי' למטה אחרי השתל' הוא חי' טמאה ולכן המצות שהוא גבוה יותר במעלה מן התורה וכמו שאמרו גדול תלמוד שמביא לידי מעשה, גם החכ' תחי' את בעלי' אשר המצות הם בעלי' דחכמה נשתלשלו למטה בדבר גשמי ממש בעשית ציצית ותפילין, אכן תורה ותפלה הוא בחי' קול כידוע שקול כלול מג' דברים אש רוח מים וכמ"ש ניתר גרוני היינו בהתגברות כח הא"ס אין יכול לדבר כלל, וכמ"כ בתפלה ג"כ גי' בחי' הנ"ל ממטה למעלה וממעלה למטה רצוא ושוב גם מדות רחמנות וכמו שאי' מתנשא מימות עולם היינו ממטה למעלה ואח"כ אומרים ברחמיך הרבים רחם עלינו, אבינו אב הרחמן, כמו"כ בתורה קורא בתורה הוא ממעלה למטה להמשיך גילוי אלקות באותי' התורה ובכלל צריך להיות רצוא ע"י תפלה, שוב התגלות אלקו' ע"י תורה דאורייתא מחכ' נפקת והתלבשות אוא"ס בחכמה.

ה) והנה לי הראיני השמעני הוא לשון מפעל וכמ"ש ועשיתם אותם אתם כתיב כאלו עשאוני, היינו שע"י מצות נעשה בחי' ראי' וזהו הראיני שעשה אצלי בחי' ראי' הארת הכתר בחכ', והוא להיות עיני ה' אל צדיקים, והשמעני ע"י תורה ותפלה רו"ש נעשה בחי' שמיעה הארת חכ' בבינה, וזהו שאר' קוב"ה לאור א"ס הראיני השמעני אשר ע"י מעשה המצות ותורה ותפלה נתגלה בחי' ראי' בחי' שמיעה וזהו כי קולך ערב שע"י הקול גולד עריבות התגלות התענוג בבינה וממילא נמשך התענוג גם למטה, וההתגלות מזה הוא עוה"ב נהנין מזיו השכינה ביו"ד נברא העוה"ב ונעשה מזה הארה להנשמה ע"י תורה ותפלה נעשה ג"ע ונהנין הנשמות מזיו השכינה, כי מחמת שתורה ותפלה הם בחי' שמיעה שאין גבוה כמו בחי' ראי' כנ"ל לכן אין יכול להשתלשל למטה כ"כ ונעשה ע"י רק התגלות פנימי' היינו לנשמה שנהני' מזיו השכינה בעוה"ב ואין מגיע ההתגלות לגוף גשמי רק נעשה מזה גע"ע ותחתון התגלות אורות לנשמה אכן מעשה המצות ששרשם גבוה יותר מבחי' כתר ולבעבור זה נשתלשלו למטה בעשי' ממש לכן ע"י מעשה המצות והי' נחות טלא עתיקא לבחי' גוף גשמי ממש תחיית המתים כי כמו שרשו מבחי' כתר ונשתלשל למטה בעשי' ממש כמור"כ המצו' גורמין שהי' יורד טל של תחי' ויהי' נחות טלא דע"ק להחיות גוף גשמי ממש כי הארה ממקום גבוה יותר יכול להשתלשל ההתגלות למטה יותר, וזהו עתידים צדיקים שיאמרו לפניהם קדוש התגלות הנ"ל ויהי' לעתיד אחר תח"ה ולא יהי' קליפות מסך מבדיל ויהי' לא יכנף עוד מוריד והי' עיניך רואות את מוריד או יאמרו לפניהם קדוש כשיתגלה אור הכתר ויהי' התגלות אור הנ"ל להחיות למטה ממש ולא יהי' נצרך אכילה ושתי', וזהו הראיני את מראיך פועל יוצא כי ע"י מעשה המצות נתגלה ונולד למעלה בחי' ראי' הארת הכתר בחכ' כי המצו' שרשה מגולגלתא בחי' כתר ולכן מראיך הוא כמו ענין מראה באצבע ר"ל כענין מחוי לי' במחוג שמעשה המצות הם רמיזות לשרש המצות שבבחי' הכתר תר"ך עמודי אור, והענין הוא כי בחכ' אתברירו בחי' מה עולם התיקון המברר מה שנפל בשבחה"כ מעולם התהו ונפלו למטה עד שנשתלשל ג' עולמות בי"ע ונבראו גם למטה בהמות כמו שרש בהמה מן פני שור כו' כנ"ל, והנה כשכותב פ' שמע ישראל על קלף של הבהמה ע"ז נתבררו והנה האף שהקלף נתברר ע"י האותיות אמנם אחר הבירור הקלף גבוה יותר' מהאותיות ולכן צ"ל הקלף והגויל מקיף להאות מארבע רוחותיו וכמ"ש ענין זה במ"א, כי הקלף שרשו מעולם התהו שקדמה לתיקון והאותיות המבררים הם מבחי' חכמה עולם התיקון נמצא מעשה המצות אין יכולים לקרא בשם כ"א בחי' מראה ורמיזא היינו שמראה באצבע ורמוז לדבר מעלה מעלה לבחי' תוהו הגבוה ובעשי' המצוה הוא רמוז שם בבחי' תוהו וזהו ודי לחכימא ברמיזא כי בעשי' נעשה שם רמוז הנ"ל ונולד בחי' ראי' התגלות כתר בחכ', וזהו השבח שמשבח החתן לכנס"י שע"י נתגלה ערבות ותענוג כנ"ל, וגם מראה נאה שיכולה לרמוז מעלה מעלה שפעלתה שנתגלה למעלה בבחי' עולם התהו בבחי' רמיזה ע"י מעשה המצות כנ"ל נתגלה הארת הכתר כנ"ל, והנה יקיר יופי הדר הוא משנים ושלשה גוונים דוקא כמו שבעטרה יש אבנים טובות

אדומים ולבנים כמו"כ יש כמה מיני מצות עשית סוכה ותפילין וצדקה הכל הוא המשכת ממעלה למטה. קרבנות הם העלא' ממטה למעלה אח"ז ארי' אכיל קרבנין ממעלה בא התגלות ובוה"ז תפלה במקום קרבן יש ג"כ בתפלה ממטה למעלה ולהיפך כנ"ל וזהו ומראיך נאווה ע"י עשיי' מצו' אשר שרשות בה מבחי' כתר יכולה להשתלשל למטה ממש בעשי' וע"י המשכות ממטה למעלה וממעלה למטה אז הם נאוה כי קוב"ה לא שריא אלא באתר שלים התכללות דכר ונוק', והאף שהמצות הם בדבר גשמי' ממש אעפ"כ הוא כמו שעושין עטרה ולובשין אותו על ראשו וחכמתו והעטרה נעשה מדבר גשמי' מאבנים שונים במראה וע"י דוקא ניכר המלוכה.

ששים המה מלכות ושמונים וכו' אחת היא יונתי וכו' וארו"ל ס' מלכות המה ס' מסכתות, ושמונים פלגשים הם ברייתות, ועלמות קאי על הלכות וצ"ל למה נק' המשניות בשם מל' וברייתות פלגשים וכו', גם להבין מ"ש גבי מ"ת וידבר ה' את כל הדברים האלה לאמור הלא י' הדברות שמעו כל ישראל מפי הגבורה כמאמר אנכי ולא יהי' לך מפי הגבורה שמענום וא"כ איך שייך תיבת לאמר, בשלמא במצוה שנאמר למשה שיאמר לבני ישראל שייך לאמר היינו שמשה יאמר לבני' אבל בעשרת הדברות ששמעו כל ישראל מפי הגבורה א"כ מאי לאמר, וצריך להקדים פי' הפסוק קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות, קול דודי קאי על מ"ת שנאמר בו וכל העם רואין את הקולות ומה שנאמר הנה זה בא הכוונה הוא כי גם היום. כשעוסקי' בתורה אזי בא ונמשך קול דודי היינו אותו הקול עצמו שהי' בעת מ"ת גם היום הוא בא בעסקו בתורה, ולכן כתיב הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות, ולהבין כל הנ"ל צריך להבין מקודם ענין השתלשלות כי כתיב בכל חכמי הגוים ובכל מלכותם מאין כמוך, וכתיב רבות עשית אתה ה' וכו' אין ערוך אליך אגידה ואדברה עצמו מספר, הכוונה הוא כי גם חכמי האומות מודים באלקותו רק שאומרים שהבריאה היא בדרך השתלשלות בדרך עילה ועלול וידוע כי לכל עילה יש לה ערך עם העלול איזה ערך שהוא ד"מ, יש שכל ומדות ומח' ודבור וכ"א נתהווה מחברו מן התבוננות בשכלו נולדה מדות ולעשות חסד וכו' האף שאין ערך מדה לעצם השכל מ"מ יש שייכות זל"ז היינו שכפי ערך השכל איך ומה הוא כך הוא המדה בהתגלות אהבה ועשית חסד גם נתלבש השכל בהמדה ההיא וכמו"כ נתלבש המדה במחשבה ומתרבה בדבור וכ"א נתהווה זה מזה בהשתל' ולכן פועל כל אחד שינויים בחבירו ואחרי שנתהווה ונשתלשל זה מזה ומן השכל נתהווה המדה והיית סובר אחרי שהעולמות נבראים ממחשבתו ית' שגם הם נבראו ע"י השתלשלות ער"ע כדעת אר"ה ע"ז אמרו אין ערוך אליך כי כל העולמות אין פועלים שום שינוי בו ית' ואתה הוא קודם שנברא העולם וכו' אני הו'י לא שניתי, וזה נפלאותיך ומחשבותיך אלינו פי' האף שע"י מחשבתו ית' נשתלשלו העולמות אעפ"כ אין ערוך אליך אגידה ואדברה עצמו מספר היינו שיכול להשתלשל

מאותיות מחשבתו העולמות עצמו מספר כי אחרי שיהי' איזה ערך ושייכות לו ית' הי' הכל א"ס ולא הי' יכול להיות כלל נברא ובע"ג, רק באמת אין ערוך אליך אגידה ואדברה כי אחרי שאין ערוך אליך א"כ היא אי אפשר כלל שיברא ע"י השתל' העולמו' כי בדרך השתל' עצמו מספר שלא הי' יכול להיות מלברוא עולמות בע"ג כי עצמות אוא"ס פשוט ומובדל הוא ואי אפשר להיות שום השתל' שיהי' אח"כ עולמות רק עצמו מספר הכל א"ס ובלי גבול לכן כינו חז"ל בשם קוב"ה היינו שהוא קדוש ומובדל מכל העולמות ואין העולם ומלואו פועלים בו שום שינוי כי אין להעולם שום יחוס אליו כלל כי הוא סוכ"ע ואין נגלה שום התגלות מסוכ"ע ואני הוי' לא שניתי כמו קודם שנברא העולם וכידוע שפי' של סוכ"ע אין הפי' שהוא מקיף מלמעלה על כ"ע כי את השמים ואת הארץ אני מלא כתיב רק שהסוכ"ע הוא שאין נגלה בעולם שום השפעה מאתו ית' כי א"כ לא הי' יכול להשתלשל ולהיות כלל עלמין, אבל באמת לית אתר פנוי מיני' כמו קודם שנברא העולם רק הבריאה יש מאין ועיקר הטהוות העולמות הוא מבחי' מל', כמאמר יחיד חי העולמים מלך שבאמת הוא יחיד וכו' רק חי העולמים הוא מלך כמו עד"מ מלך ב"ו שהוא בעצמו חכם ונבון ואין לו ערך ויחוס כלל למדינתו ורם ומתנשא מהם אעפ"כ מצד מלכותו הוא מולך ג"כ על הארץ גשמיות לכן למעלה נק' הטהוות ובריאת כל העולמות רק בשם מל' שאין לכל העולמות שום שייכות אליו וערך רק רם ומתנשא וזהו חי העולמים מלך חיות והטהוות כל העולמים הוא רק מבחי' מל' אין מלך בלא עם ולכן נק' בחי' מל' כתר מל' כמו כתר שהיא עטרה על הראש ונעשה מאבנים טובים ואין לה שייכות עם עצם הלובשה מ"מ בהיות הכתר עליו אז נתגלה וניכר בחי' מלכותו כמו"כ בחי' מל' דאצ"י הוא שכל העולמות אין שייכים לעצמותו שיהיו פועלים בו איזה שינוי רק חיות והטהוות העולמות שנבראים הוא שע"י העולמות ניכר ונקרא אז מלך כי אין מלך בלא עם, עם הוא לשון עוממות שנגלה וניכר בחי' מלכותו ע"י הסתר וצמצומים ע"י עם אז נק' מלך, אבל באמת הוא סוכ"ע ואני הוי' לא שניתי כמו קודם שנברא העולם ואת השמים ואת הארץ אני מלא ולכן בחי' מל' נק' שם כי שם מורה על גילוי כי מה שנק' מל' הוא רק שנגלה בחי' מלכותו ע"י הסתר והעלם עצמותו ולכן נק' קוב"ה היינו כי הוא בעצם קדוש ומובדל מכל עולם ואעפ"כ ברוך הוא שהוא מקור הברכות שיהי' יכול להתהוות עולמות ע"י בחי' שמו ומלכותו כנ"ל, וזהו שאיתא נתאוהה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים דהיינו שיהי' הסתר והעלם עצמותו ויהי' עולם התחתונים ושם ג"כ יכירו וידעו כבוד מלכותו אשר כאין ואפס נחשבו וע"ז אמרו בגמ' במקום שאתה מוצא גדולתו שם אתה מוצא ענותותו, כי אחרי שהוא קדוש ומובדל וסוכ"ע א"כ אין שייך לומר שזהו גדולתו דוקא מה שברא עולמות עליונים ואפי' ג"ע עליון הכל הוא רק זיו והארה בעלמא ולפניו כחשיכא כאורה ואפי' אור צח ומצוחצח וכו' אוכם הוא קדם עילת העילת עד"מ משני עגולים עיגול בתוך עיגול שמעיגול שמבחוץ הוא למעלה גבוה מעיגול שמבפנים. ולמטה בתחתוני' הוא גמוך מעיגול שלפנים כי הוא סובב כל עלמין ומקיפם בהשוואה א"כ אדרבה מה שמשפילי לראות ובווח

כליות ולב ומה' מצעדי גבר הכל בהשגחה פרטיות זהו גדולתו. ועד"מ נסימות עיניו של בלעם הרשע באמרו טהור עינים מראות ברע וכו' כי לפי טעותם שהוא דרך השתלשלות עילה ועלול הי' לדעתו שיהי' רם על כל גוים ה' כי מה שהיא דרך השתלשלות ונתלבש העילה בעלול ופועלים שינוים זה ע"י זה לכן אמר איך יכול להיות שיתלבש כ"כ למטה להיות טהור עינים רוא' ברע והי' נכון שיהי' רם על כל גוים בלי השגחה פרטיות אבל אחרי שכפי האמת הוא קדוש ומובדל מכל העולמות ואין העולמות פועלים בו שום שינוי באמת כמו קודם שנברא העולם א"כ אין שום דבר קטן וגדול שיעשה חוץ ממנו וכמאמרם אין אדם נוקף אצבעו מלמטה וכו' וכמ"ש שאול ואבדון נגד ה' וכו' ידע מה בחשוכא וכו' ולכן כל השבחים וגדולות ועולמות עליונים וכל התגלות הכל נחשב לעונה אחרי שאין דבר חוצה לו וא"כ אדרבה זהו גדולתו ענותותו שמשפילי לראות בשמים וארץ כי אני הוי' אל שניתי ואת השמים ואת הארץ אני מלא וכו' וכל העולמות הוא רק בחי' שם מלכותו. ובלשון זהר נק' בחי' הנ"ל בל' שכינה יחוד קוב"ה ושכינתא היינו שיהי' התגלות ויחוד מן קוב"ה מה שהוא קדוש ומובדל וכאשר יש התגלות זה בעולמות תחתונים או נק' יחוד קוב"ה ושכינתא היינו במה ששוכן בתחתונים אך ע"י מה נעשה התגלות הנ"ל ע"ז נאמר ששים המה מלכות ושמונים פלגשים וכו' כי משניות נק' מל' וכמארז"ל מתניתא מל' מאן מלכי רבנן וכמארז"ל כל הקורא ושונה הקב"ה יושב ושונה כנגדו וכמ"ש המגיד לב"י אני המשנה המדברת בפיו וזהו מה שכתוב בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וכו' והי' לכתוב תזכיר אך הוא כמאמר איוב רוח ה' דבר ב"י לשוני שהוא דבורו ית' בעצמו וכמ"ש דוד המלך אדנ"י שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך כי הכל מאתו ית' רק פי יגיד הוא לשון המשכה כמו נגיד ונפיק מן קדמויה שהפה הוא רק הכלי שיומשך על ידו ויתגלה דבורו ית' וחכמתו ורצונו ממש כי באמת לית אתר פנוי מיני' ואתה מחי' את כולם ולך הוי' הגדולה וכו' וכל העולמות הוא הסתר וצמצום רק לעינינו אכן כשעוסק בחכמתו ותורתו הוא גורם להפך חשוכא לנהורא. וכמו שאיתא מהפכין חשוכא לנהורא ומרירו למיתקא פי' מרירו למיתקא הוא קאי על שבירת התאוהו שיהפך כל מדותיו לה' וכו'. וחושך לנהורא הוא כשמחשבתו ודיבורו בתורה או במקום החושך יאיר טהור וכו' הוא כמלך הגוזר ואומר שהוא מותר שהוא מצד החסד שמתיר אותו ממה שהי' קשור ואסור למטה ע"י שבירת הכלים וכעת הוא* ע"י שיאכל את הבשר ויתהווה ממנו דם ויעבוד ה' בכחו זה ויתכלל ויבטל הכל לעלות למעלה, וכשפוסק אסור הוא מצד הגבורה שמאל דוחה שלא יוכל המאכל לעלות ולבטל ולכלל באין. ולכן מלכין רבנן שכשפוסק כשר ומותר רוח ה' דיבר בו ומצד החסד מים יורדין ממקום גבוה למקום נמוך שמתפשט החסד למטה חסד דרועא ימינא מתיר את הדבר ויוכל לכלל באחד. וזהו מתניתא מלכתא, ומה שכתוב שישים המה מלכות הוא נגד ששה מדות וכ"א כלול מעשר. וע"י אורייתא אשר מחכ' נפקת ע"י חכ' אתברירו מלמטה מה שיכול עלות למעלה ולכלל באחד, וזהו יחוד קוב"ה ושכינתא כי בשעה שעוסק במשנה או נמשך ונתגלה במקום החושך אור ה' שונה כנגדו אזכיר

בי : בכת"י פנוי כאן — וכנראה צ"ל ומלתו על לשוני. וכ"ה בלקו"ת.
הוא : בכת"י פנוי כאן — ואולי צ"ל : סתיר אותו שיתהפך מחשוכא לנהורא.
כ"ה בלקו"ת.

את שמי וכו' לכן הוא יחוד קוב"ה ושכינתו שנעשה יחוד והתגלות למטה בשכינתו מה ששוכן בתחתונים נגלה כבוד ואור ה' ממש ורוח ה' דיבר בו וכמו שהקב"ה בעצמו אמר הדין כי אני המשנה המדברת בפיך וזה מהפכין חשוכא לנהורא ושמונים פלגשי קאי על ברייתות כי על ברייתות אין בא ומאיר בגילוי ממש רק בצנעה קצת בהסתר וכמ"ש משל ההולך לפלגשי בא אלי בצנעא גם היחוד אינו מתדירא רק באקראי וכמו שיבואר ועלמות אין מספר ועלמות קאי על הלכות שבגמ' ופלפולא נק' עולמות כי הם בהעלם דאף שהגמרא מפרש הטעם על הדין אעפ"כ לא יכול הטעם לבא בהתגלות למטה, ואף שמפורש הטעם אבל בעיון בעמקות לא בא הטעם בהשגה כמו כסות לילה פטור מציצית דכתי' וראיתם אותו וכו' וסומא חייב בציצית שישנו בראי' אצל אחרים, ולפ"ז ה' כסות לילה לפי שכלינו יותר ראוי לחייב בציצית אך באמת אין הטעם יוכל לבא בהתגלות שכלינו רק בדרך כלל אבל לא בא בהתגלות ובעמקות כל פרטי ענינים מהטעם כי זה אין יוכל לבא כלל בהתגלות בעולמות וכמו שכתוב מה רבו מעשיך ה' מאד עמקו מחשבותיך. ואף שבהשתלשלות משתלשל השגה שיוכל להשיג למטה מטה לאדם הטעם שעל המשנה וא"כ לכאורה איך שייך ע"ז מאד עמקו וכו', אבל באמת אדרבא מה שמשתלשל יותר למטה שרשו ממקום נעלה וגבוה יותר ולכן מה שנשתלשל יותר בפרט למטה אין יכול לבוא לעומק המושג ולכן נק' עולמות מלשון עלמה שלא קבלה עדיין טיפת דבר בתורה ואיש לא ידעה שלא בא התגלות הטעם ועומקו למטה רק נשאר בהעלם, והנה כשלומד כנ"ל ע"ז נאמר קול דודי הנה זה בא שעל ידי עסק בתורה כנ"ל בא קול דודי הקב"ה שונה כנגדו אך קול התגלות הנ"ל אינו יכול לבא בהשתלשלות למטה דרך עילה ועלול כנ"ל אין ערוך אליך וכו' עצמו מספר ע"ז נאמר קול דודי וכו' מדלג על ההרים מקפץ וכו' שבא ההתגלות דרך דילוג וקפיצה שלא ע"י השתלשלות עילה ועלול. ומתי בא התגלות הנ"ל ע"י עסק התורה אחת היא יונתי כשיהי' בחי' אחת, אחת היא לשון נוק' כשמקבל האדם בפנימיותו בחי' אחת יחודו יתברך באמרו שמע ישראל שמע הוא לשון אסיפה בתוך תוכו ולא ידיעה לבד כ"א ע"י העמקת דעתו בהתבוננות ולאסתכלא ביקרא דמלכא כמו יונים מסתכלים זה בזה וזהו התענוג שלהם כמ"כ תקנו פסוד"ז הוא ענין התבוננות כל חד לפום שעו"ד ברוך שאמר אשר באמירה ומחשבה אחת ברא כל העולמות ומחדשם בטובו בכל יום מעשה בראשית וכו' כי הוא צוה ונבראו ממילא וזהו יהללו את שם ה' וכו' כדי שיתגלה שם ה' ומלכותו כו' נבראו ממילא כי אין שייך לומר שהוא בראם אחרי שאין ערוך ודמיון כל העולמות אשר הם בעלי גבול לא"ס אשר אין לו תחלה וכו' רק ע"י הסתר וצמצומים נברא ממילא. וזהו ציוה ה' ונבראו דבר מלך שלטון כך עלה ברצונו שאין מלך בלא עם כנ"ל הללו את ה' כל מלאכיו הוא מלאכים שהם בביטולם מחמת התבוננות בהתהוותם תמיד מאין ליש, וכמאמר אתה קדוש וכו' וקדושים הם המלאכים יהללוך סלה שהלול שלהם הוא סלה מחמת התבוננות בבחי' שמך קדוש המהוה ומחיי אותם כנ"ל וע"י התבוננות כאו"א בכל פסוקי דזמרה עד מ"ש בהעמקת

הדעת לאסתכלא ביקרא דמלכא יקבל יחודו ית' תוך תוכו לאמיתו ויבא לבחי' ואהבת וכו' ובכל נפשך אליך ה' נפשי אשא ואפי' נוטל את נפשך וזה יכול כל אחד מישראל להיות לו מס"ג כנ"ל כי נשמת ישראל שרשה מעלה מעלה וכמ"ש נשמה שנתת בי טהורה מבחי' טהירו עילאה וירידתה היא צורך עלי' אתה בראת וכו' ואתה עתיד להחזירה בי וכו' ומחמת שרש נשמתו יש בכח כל אחד מישראל למס"ג אחר התבוננות בהעמקת דעתו ויאיר בו נשמתו לכן אחר שאמר שמע ישראל וכו' שהתבונן והאזין לשון הסכת ושמע כו' הוי' אחד. ואחרי שנתגלה בו אור נשמתו בגופו ונפשו שלא יסתתר שום דבר ואזי גם נפש השכלי' בל ימנע ותסכים, ואז אומרים ואהבת וכו' ובכל מאדך כי יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו מה גם כי כל המס"ג אינו בפ"מ ורק בהסכם ורצון על מס"ג אכן כשנותן אח"כ צדקה או הוא מקיים בפועל ממש שנותן מיגיעו כפו מה שעמל ויגע בהם בגופו ונפשו ומה לי' קטלי' כולא וכו' ואחר שקיבל עליו יחודו ית' ומסר נפשו וכו' אומרים והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום בכל יום יהיו בעיניך כחדשים והאף שהתורה נתנה מכבר אך ע"י מס"ג כנ"ל ממשך מבחי' אנכי מי שאנכי מסובב כל עלמין שאין בגדר זמן ומקום וא"כ בכל יום הם כחדשים וע"י מס"ג או אנכי הוי' אלקיך שלך ממש יחוד קוב"ה ושכינתי' הקב"ה שונה כנגדו דירתו ממש בתחתונים. ולכן נאמר וידבר ה' את וכו' לאמר היינו שבשעת הלימוד יהי' כמו שהקב"ה בעצמו אומר אנכי ומדבר כמו בשעת מ"ת. וזהו והיו הדברים האלה הללו ממש אשר אנכי מצוך היום בכל יום יהיו כחדשים כמו אז בשעת מ"ת אחרי שהגילוי יהי' מאנכי מבחי' טובב כל עלמין. ואז יהי' תמתי שישראל גורמים התמימות והשלימות יחוד קוב"ה ושכינתי' התגלות טובב כל עלמין מה שהוא קדוש ומובדל ואין יכול לבא בהתגלות תוך עלמין ע"י כל הנ"ל יהי' יחוד ותמימות ממש אחרי שמסרו נפשם כנ"ל וכמארז"ל א"ת תמתי אלא תאומתי וכו' ברה היא לילדתה מלשון ברה כחמה וכו' וזהו געוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן וד"ל.

ולבאר ענין דילוג הוא עד"מ מי שהוא הולך כדרכו גופו עומד על הארץ ממש ואף בשעה שהוא הולך ומגבי' רגלו אחת אבל רגלו שני עומד על הארץ ואף מי שהוא רץ במרוצה הוא מגביה רגליו במהירות גדול אבל מ"מ רגל אחת ימין או שמאל עומד על הארץ ורגלו השני באויר אבל הדילוג הוא שמגביה כל גופו ושתי רגליו מארץ והוא באויר ומדלג ממקומו שהוא דרך אויר ואח"כ עומד ונתגלה בארץ. וקודם שעומד על הארץ הגביה עצמו ונעשה חלל ומקום פנוי בינו לארץ כמ"כ להתהוות עולמות אבי"ע לא הי' יכול להיות ע"י השתל' עילה ועלול מעצמותו א"ס ב"ה ואחרי שהוא א"ס איך יכול להתהוות שום עולם, ולכן נק' טובב כל עלמין שאי אפשר שיתהווה מא"ס שום עולם רק ע"י צמצום שצמצם עצמותו ואורו מקום פנוי ואח"כ נתגלה הארת קו וחוט לכן נק' זה דילוג מדלג על ההרים שמקודם שנתגלה עולמות אבי"ע הוצרך להיות חלל ומקום פנוי צמצם אורו לגמרי ואח"כ נתגלה הארה קו וחוט והארת הקו הוא ממלי'

דאור א"ס ב"ה ולא מעצם א"ס ב"ה דא"כ הי' חוזר לקדמותו בלי שום עלמין וכמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים, מלכותך היינו מל' דא"ס ב"ה היא מל' כל עלמין מבחי' מלכותך הנ"ל הי' הקו וחוט. וכל שם ספירה לא שייך לקרא בעצמותו ומהותו רק בבחי' אוא"ס שם שייך לקרא בשם ספירה אבל לא בבחי' ע"ס. כי גם בבחי' אור א"ס ב"ה אין מספר ואף בעקודים הי' הכל עקוד בכלי אחד רק אח"ז יחשב לעשר ספירות בעולם נקודים זת"ז אבל באור א"ס ב"ה לא יש מספר לספי' רק כי באוא"ס ב"ה שייך לקרא בשם ספירה, וקודם שנברא העולם הי' הוא ושמו בלבד אבל בעצמותו ומהותו לא שייך שם ספי' כלל. וע"ז נאמר קול דודי וכו' מדלג הנה אורייתא מחכ' נפקת, וההתגלות לחכ' דאצי' בא בבחי' דילוג כנ"ל מחו"ג דאור א"ס ב"ה כי לאצי' מאור א"ס ב"ה צריך להיות מקודם חלל ומקום פנוי צמצום האור ואח"כ בא ההתגלות בבחי' דילוג כנ"ל שלא ע"י השתלשלות כי ל' השתלשלות הוא כמו שלשלת אשר זה אחוז בזה עד למטה, לא כן בהתגלות הנ"ל התהוות העולמות הי' צריך להסתלק האור ולהגבי' למעלה, ואח"כ בא התגלות בעולמות דרך דילוג הארתה קו וחוט אבל כל עולמות אבי"ע הם דרך השתלשלות והאף כי באצי' איהו וחייה וגרמוהי חד, היינו עצמותו ואורו וכלים הכל חד א"ס וא"כ איך יכול להשתלשל עולמות בי"ע שהם בעלי גבול, מ"מ בכלים דאצי' שייך לשון בעל גבול אחרי אשר ל' כלים דאצי' משתלשלין ומחי' בי"ע והם מגבילים את האור הוא עד"מ חיות הנפש באדם עם הגוף הכל חד וכשיש מכאוב אף ברגל מרגיש כל החיות מ"מ יש חילוק הארה וגילוי החיות בראש מאיר יותר מן אשר מאיר בידיים ורגלים ונתמעט התארה וגילוי ברגלים מאשר יש הארה והגילוי במוח והגוף מגביל את האור. כמו"כ ל' כלים דמל' דאצי' הם מגבילים את האור שלא להאיר בעולמות בי"ע להיות הכל אין סוף, ואף שצריך להיות פרסה מפסקת בין אצי' לבי"ע אעפ"כ נגד התגלות מעצמות המאציל עליון לכל עולמות אבי"ע לא יקרא כאן בשם דילוג, רק כמו הפסק מחיצה וכמו שנתלבש עצם השכל בלבוש משל שלא הי' בבחי' סילוק כל העצם רק שהגילוי הי' הארה הכל במקום א' ומחיצה ומסך מפסקת בין המשפיע להמקבל בכדי שיוכל לקבל אבל מעצמות המאציל צריך מקודם הסתלקות והגבה צמצום כל עצמותו ואין נתגלה העצם כלל סובב כל עלמין והגילוי נתהווה אח"כ דרך דילוג אשר יש חלל ומקום פנוי בינו לבין אבי"ע אכן מאצי' ולמטה נק' בשם ממלא כל עלמין ודרך השתלשלות כי בחי' כלים דמל' הם מחי' בי"ע ובחי' מל' מקבלת מכע"ס כידוע שמבחי' מל' דחסד דאצי' נעשה חסד דמלכות דאצי' ומספי' מל' דגבורה דאצי' נעשה גבורה דמל' דאצי', לכן שייך לומר בכלל ממלא כל עלמין והאף שעולמות בי"ע הם בעלי גבול, יש בכלל מאתיים מנה. ובחי' ממלא כל עלמין והשתלשלות הוא דרך עילה ועלול ובחי' הארה וזיו מאור מל' דאצי' מאיר ומחיה כל עולם ויש הארה והתלבשות בכל עולם לפי ערך המקבל דרך עילה ועלול. וכמו ד"מ מן השכל נשתלשלו המדות והשכל נתלבש במדות ובמח' דבור ומעשה וגם במעשה הכתב נתגלה השכל וכותבין דבר שכל בכתב וא"כ השכל

עצמו נשתלשל ע"י עילה ועלול עד שנשתלשל ונתלבש עצם השכל במעשה הכתב נתגלה השכל ולפ"ע השכל כן נשתלשלו המדות וקטן ששכלו מעט גם מדותיו בדברים קטנים רק בעולמות נשתלשל האור ומאיר בכל עולם לפי ערכו ומחי' ומהוה אותם, בבריאה מאיר יותר בגילוי וכו' עד עשי' שם נתצמצם האור ומחמת זה יכול להיות שינויים בעולמות כמו קיץ וחורף בנין הבית וחורבנו וימות המשיח. כל זה הוא מחמת שהוא רק הארה שמאיר בכל עולם ומחי' אותן בבחי' ממלא וא"כ ממילא אין הגילוי בשווה בכל העולמות רק בצמצום בכל עולם לפי ערכו ככה נתגלה בחי' ממלא ולבעבור זה יש שינויים לפ"ע הגילוי אכן בחי' טובב כל עלמין שהוא עצם האור הרי לגבי עצמותו ומהותו אני הוי' לא שניתי מעלה ומטה שוין גשמיות ורוחניות כמו קודם שנברא העולם וכמו ד"מ זיו השמש שמאיר יכול להיות מסכים המסתיר את האור והזוי אבל בכל זה אין שום שינוי בעצם השמש כמו"כ לגבי עצם אור א"ס אשר את השמים והארץ אני מלא אין שום שינוי והסתר כחשוכא כאורה כלא חשיבי קמי'. רק כשנסתר ונתצמצם האור העצם ונמשך רק הארה ומאיר הזוי דרך דילוג וחלל ומקום פנוי כנ"ל אז שייך שינויים כנ"ל אבל לע"ל כשיהי' התגלות האור מבחי' טובב כל עלמין יקום גם גוף הגשמי בתחית המתים ולהנות מזיו השכינה ולחיות בלא אכילה ושתי' כי בפני עצם האור אין שום תיקון הסתר כלל ולבעבור זה יכול להשיגח על כל פרטי פרטים וכמ"ש מה' מצעדי גבר כוננו ואין אדם נוקף אצבעו וכו' ידע מה בחשוכא ונהורא עמי' שרא כי לפני עצמותו מעלה ומטה שוין הכל כלא חשיבי קמי' וזהו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים וארץ, אשר לבעבור שעצמותו מגביה לשבת טובב כל עלמין ואין בערך עלמין כלל לכן אין שום הפרש בין שמים וארץ. אבל העכומ"ו אומרים רם על כל גוים הוי' לפי טעותם שהוא דרך השתלשלות והתלבשות בעלמין לכן יש חילוק מעלה ומטה שישתלשל כ"כ למטה בהשגחה פרטיות בארץ מתחת כמו בשמים ממעל ולכן אומרים על השמים כבודו. ועל דבר זה נסמית עין בלעם הרשע באמרו ומספר רובע ישראל אבל באמת במקום גדולתו שם ענותנותו שמחמת שמגביהי לשבת משפילי לראות אשר לפני טובב כל עלמין ושאין בגדר עלמין כלל אין שום הפרש מעלה ומטה כלא ממש חשיבי.

והנה שיאיר בבחי' טובב בבחי' ממלא הוא ע"י עסק התורה קול דודי הנה זה בא כי מתניתא מלכתא ובעסקו בתורה אומר טהור וכו' הוא כמלך הגזור אני המשנה המדבר בפיד והגילוי מאיר מאוא"ס במשנה בתדירא ו"ק מקננין ביצירה ופסקי הדינין הם בחי' מדות דיצירה והמדות ששה קצות מאירין שם בגילוי ובתדירא כידוע שהתגלות אור אין סוף בחכמה ואורייתא מחכ' נפקת וכל הדינין כשר ומותר וכו' המבוארים במשניות הם ע"י חכמה אתברירו מברר הטוב מרע ומאיר שם עצם הגילוי ומברר ופוסק הדין שמותר לאכול ועי"ז נתעלה הדבר ההוא או להיפך ועי"ז נאמר והבדלתם בין הבהמה הטהורה וכו' משא"כ ברייתא ההארה והגילוי שם מועטת ואין בתדירא וכמשל ההולך אל פלגשו וכו' כי המשניות הם בחי' הגית שהם

כלים אמצעים תפארת גופא וכו' אכן ברייתות הם בחי' נה"י שהם לבר מגופא כלים חיצונים לכן נק' ברייתא ל' חוצה ומתלבשים גם בעשי' לכן נתרבו הברייתות דוקא בזמן הגלות כי אז מטי רגלין ברגלין בחי' נה"י ולכן התארה והגילוי בהן מועט. אכן קודם הגלות הי' הכל נכללין במשנה וע"ד מ"ש אילפא ולא פשיטנא ל' ממתניתין כו' ועלמות הוא הלכות תלמוד בבלי ע"י שמותב ומפרק ניתוספו דינים חדשים, ומדמה מילתא למילתא ותלמוד בבריאה שמאיר שם חכמתו ית' וכמ"ש בע"ח אימא מקננא בבריאה ונק' עלמין ל' העלם וכמו שאיתא יוצר אור זהו יצירה ובורא חושך עולם הבריאה נק' חושך והטעם לזה כי יצירה ששם מקננין ו"ק דאצי' שהם מדותיו ית' יכולין לירד ולהתלבש שהמקבל יכול לקבל חסד ממש במדה ומרגיש הטוב הגם שאין ערוך לעצם החסד דאצי' כי ביצירה הב בעלי גבול אעפ"כ שייך לשון אור שהמקבל מקבל על בוריו. אכן בחי' חכמתו אין יכול להשתלשל כ"כ למטה ולכן כל מה שמשיג השגה אינו משיג לשרשו ולעמקו כי חכמתו ובינתו ודעתו של אור א"ס ב"ה שבאצי' אינו יכול לבא בהתגלות כלים בע"ג חכים ולא בחכ' ידיעא ולכן אף שלמעלה באצילות שם חכ' מאיר יותר אבל בהתגלות למטה בבריאה בעל גבול נק' בורא חושך ויצירה נק' אור כי חכמתו אינו יכול לקבל בע"ג ולכן על תלמוד בבלי נאמר במחשכים הושיבני כי לבעבור שתלמוד הוא טעמי המשנה וחכמתו ית' זהו במחשכים כי אין יכול לבא בהתגלות שבינינו הטעם על מכונו ושרשו. ולכן תפלה של יד נק' יוצר אור שמאיר בה מדותיו משא"כ תפילין של ראש שהוא בחי' מוחין נק' ובורא חושך התגלות מחכמתו ית' בא בהעלם ואין מאיר בגילוי ממש, ולבעבור זה נק' ג"כ עלמות לשון עלמה שהיא בתולה ואיש לא ידעה מאחר שטפת החכ' אין מאיר בתוכה בגילוי ממש. אך אעפ"כ נתגלה איזה הארה אכן לא על בוריו לכן ובורא חושך והתגלות הארה כמו שרואה בחשך עדי"מ שנתבטל מהותו ואין רואה שום דבר הטיב רק מה שרואה איזה דבר אין רואה על בוריו ועל מכונו ואין מקיף את הדבר שרואה בעיני ראי' שלו. וזהו לרקמות תובל למלך בתולות אחרי' רעותי' כי בהלכות שהם נקראים עלמות שהם בשבעה היכלות דבריאה והם נקראים בתולות שלא קיבלה הארה בתוכה בהתגלות רק בבחי' ביטול מהותה כי מ"מ איזה הארה יש מאור אך לא יכול לבא בהתגלות בכלי בעל גבול אשר לבעבור זה נתבטל המהות ולכן נק' אחרי' רעותי' וכשיש עלי' לבחי' מל' ותובל למלך כו' אז נתעלים גם ז' היכלות הנ"ל מובאות לך ממילא כי לא קבלו ההשפעה תוך תוכם ואין מאיר בה בהתגלות בתוך הכלי שאין הכלי יכול להגביל אורה אך מחמת ההתגלות שיש מובאות לך ממילא.

והנה להמשיך ע"י עסק בתורה כל הנ"ל צריך להיות מקודם אתערותא לתתא ע"י ק"ש ותפלה וכידוע שתפלה היא ח"י ברכאן דצלותא שמחברת ח"י חוליות שבשדרה מראש עד הרגלים וזה נעשה ע"י העלא' מ"ג שבק"ש. וז"ש אחת היא יונתי פ"י שצ"ל בחי' אחת ואחת היא לשון נוק' שמקבלת מאחד ז"א. וע"י העלא' מ"ן למטה בבחי' אחת או רוח אייתי רוח ואמשיך רוח וזהו יונתי ע"ש עיניך יונים ע"י אסתכלותא ביקרא דמלכא בא לבחי'

אחת עיי התבוננות בפסוקי דמרה, משובח ומפואר עדי עד שמו הגדול פי כל השבחים והתפארת מריש כל דרגין עד אין קץ זהו עדי עד הוא רק מבחי' שמו הגדול היינו רק בחי' הארה וזיו מעצמותו ישתבח שמך לעד שכל בחי' השתלשלות מרום המעלות הכל הוא בחי' שמך וכו'. והנה עיי התבוננות בפסודין באריכות או הוא בא לבחי' אחד ואהבת וכו' ובכל מאדך בלי גבול מס"נ ולבעבור זה אומרים לשם יחוד קוב"ה ושכינתי, היינו שגם למטה צריך להיות יחוד מס"נ, גם במה ששוכן בתחתונים עיי העלא' מ"נ בלי גבול בכל מאדך או עיי אתערותא דלתתא אתערותא דלעילא יחוד סובב וממלא ובלא זה אין יכול להיות התגלות סובב בממלא ואין יכול להמשיך עיי למוד התגלות הסובב מה שהוא קדוש ומובדל ואין בגדר עלמין כלל והאומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו, כ"א כשיש לו מס"נ בלי גבול בחילא יתיר יותר מהכלי או ממשיך עיי עסק התורה התגלות סובב ולכן שייך הלשון יחוד קוב"ה ושכינתי שנעשה יחוד מ"נ ומ"ד ולשון הגמ' אין טיפה יורדת מלמעלה שאין טפים עולים מלמטה. ועיי תפילה נעשה הבירור מקליפת נוגה כי מחמת שאכל בשר כשר ושאר מ'אכלים המותרים ניתוסף בו כח וחיות, ובכח זה הוא מתפלל ואו' שמע ישראל כו' ואהבת וכו' עיי נתבררו הניצוצות מקליפת נוגה ונכלל בחי' אחת לבחי' אחד ועיי התבוננות בתפלה מאיר הנשמה בהגוף שלא תהי' שום מונע מהגוף אכן המס"נ הוא מצד נשמה נפש אלקית כי חלק הוי' עמו יעקב חבל נחלתו שהנשמה הוא חלק הוי' בני בכורי ישראל ברא כרעא דאבוה ממש שאין שום מניעה מחמת הרגל ד"מ ולכל אשר יחפוץ הראש להשים את הרגל או במקום קר או במקום חם היא בטלה ועושה מחמת כי היא באחדות ממש עם הראש וכל החיות שלה בטל לשם ככה ממש נשמת ישראל חלק אלקים וכרעא דאבוה ויש בזה בכח כל נפש מ'שארל למס"נ ממש רק המניע' הוא מחמת נפש השכלית של בהמיות. אכן עיי התבוננות בתפלה כנ"ל אז גם נפש השכלית תסכים ע"ז לאשתאבא בגופא דמלכא מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ ואדרבא או נתעלה יותר אשת חיל עטרת בעלה כמבואר במ"א והלימוד שבכל יום עולה בתפלה של אותו היום ותפלה של כל השבוע עולה בתפלה של שבת, לכן עיי יונתי היינו בחי' הסתכלות ביקרא דמלכא נעשה תמתי תמימות ושלמות בכל הבחי' יחוד קוב"ה ושכינתי ועיי מס"נ כנ"ל נעשה ונתגלה יחוד סובב בממלא כנ"ל. והו' אחת היא לאמה כשהיא בבחי' אחת הנכללת באחד כנ"ל או היא עולה לבחי' אמה בינה אם הבנים כי הנה בדבר ה' שמים נעשו. והנה ד"מ באדם הדיבור נמשך ממחשבה אכן נשמת ישראל עלו במח' וכשנשמת ישראל הגיע לבחי' אחת ושגם הגוף תסכים על מס"נ יחוד קוב"ה ושכינתי שנכלל בבחי' אחד או עולה כל השתלשלות ונתעלו למקורן ושרשן והו' ברה היא ליולדתה בינה אם הבנים. ועיי תורה ותפלה נגמר כל הבירורים וברה היא ונכללים ועולים ליולדתה כנ"ל אשר נתבררו הברירורי' מקליפת נוגה ובכח שאכל המאכלים אשר שרשם מקליפת נוגה ובזה הכח התפלל אחד ואהבת וכו' וידוע כי שרשם הוא מעולם התחתו כי לא על הלחם לבדו יחי' האדם כי על כל מוצא פי' הוי' יחי'

האדם שהמוצא פי הוי' שבמאכלים הם גבוהים יותר בשרשם ולכן כשמתפלל במס"נ בכח המאכלים כנ"ל או נכלל הכל ונעשה מזה אח"ז התגלות טובב בממלא, העלאות מ"נ כנ"ל והמשכ' מ"ד כנ"ל. ולכן ע"י תפלה שהיא העלא' מ"נ מקודם אז ע"י עסקו בתורה נמשך התגלות טובב בממלא קול דודי הנה זה בא וכו'.

ולתוס' ביאור ענין מקרא משנה תלמוד מבואר בע"ח דמשנה הוא בכלים אמצעים דנוק' דיצי' ובע"ח איתא תלמוד בבריאה ומשנה ביצירה ומקרא בעשי' ובמקום אחר איתא בע"ח מקרא משנה תלמוד הם בחי' חב"ד חג"ת נה"י דאצי' היינו מקרא חב"ד דאצי' ומשנה חג"ת ותלמוד נה"י דאצי' וצריך להקדים מה שאיתא בע"ח בשער עיבור זו"נ שבחי' חב"ד חג"ת נה"י כלול מיו"ד היינו בבחי' חב"ד יש גי'כ חג"ת שבחב"ד ונה"י שבחב"ד וגם בחג"ת יש חב"ד שבחג"ת ונה"י שבחג"ת, ומבחי' נה"י שבחב"ד נמשך חב"ד שבנה"י ומנה"י שבחג"ת נמשך חג"ת שבנה"י נמצא גם נה"י כלול מיו"ד, רק כשהם דרך כלל והתלבשות זב"ז או דרך כלל נקרא חב"ד חג"ת נה"י אבל באמת כל בחי' בפני עצמה כלול מיו"ד כנ"ל. ולכן הם שלשים כלים דאצי' שמהם נעשה בנין הנוק' להתהוות ולהחיות בי"ע ביו"ד ספי' בכל עולם דבי"ע וזהו המל' נקנה בשלשים מעלות ויש להבין מה שאיתא בע"ח שבחול הוא יחוד ז' ונוק' דיצירה ועשי' מלבוש ליצי' ובשבת יחוד זו"נ דאצי' ובריאה מלבוש לאצי' וזהו בגדי חול ובגדי שבת ולכן בגדי שבת הם בגדי לבן והענין הוא כי להתהוות עולם עשי' הוא ע"י זיווג זו"נ דיצירה, ומבחי' ז"א דיצי' לבד שהם בחי' אלקות ואין בגדר חסו"ג גשמי' לא הי' יכול להתהוות ולהשתלשל ו"ק דעשיי' גשמי' כ"א כשהולך השפע ע"י בחי' מל' דיצי' ונתצמצם עצם האור דיצירה או יכול אח"כ להתהוות עולם העשי' ע"י מסך מבדיל וזהו. ויאמר אלקים יהי אור בעל המאמר הוא חסד דיצירה ויהי' אור הוא כשנתהווה חסד דעשי'. יקו המים הוא בחי' גבורה דיצירה וכו'. ומה שנאמר אלקים האף שבעל המאמר הוא ו"ק דיצירה אך מט"ט שהוא בחי' ו"ק דיצירה שמו כשם רבו. (צ"ע הלא המד"ר ר"פ בראשית אומר שמלאכים לא נבראו כ"א ביום שני או ביום חמישי שלא תאמר מיכאל הי' יותר בדרומו של רקיע וכו' ואיך אומר כאן בעל מאמר יהי אור הוא ו"ק דיצירה וגם אומר ו"ק דיצירה הוא מט"ט ומאי שנא מט"ט ממיכאל. ואף דכותנתו שמט"ט הוא כלים דו"ק דיצי' ובו מלוכש האור שנמשך מכלים דו"ק דאצי' מ"מ א"א לומר בשום אופן שעשרה מאמרות נמשכו ע"י מט"ט שהוא מלאך כנ"ל בשם המד"ר שלא הי' עמו שום שותף ח"ו בהבריאה וכמש"ש מי אתי כתיב ומ"ש במד"ר פכ"ז ע"פ ויתעצב אל לבו משל למלך שבנה פלטרין ע"י אדריכל הנה אדריכל זה היא מדת מלכותו ית' הנק' לבו כמ"ש בפרדס ערך אדריכל, ויש ליישב ע"פ מ"ש בפרדס ערך מט"ט בשם ר' משה שהמלכות נק' מט"ט, ומ"ש כאן שזהו ביצירה צ"ל דהיינו שמל' דאצי' הנקרא מט"ט מלוכשת בו"ק דיצירה ועדיין צ"ע). וזהו שכתב ויאמר אברהם הוא בחי' חסד דאצילות, אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו הוא בחי' ו"ק דיצירה אכן בשבת

הוא יחוד זו"נ דעולם אצ"י והתגלות השגה למלאכים ונשמות שיהנו מזיו השכינה וע"י התלבשות בריאה לאצ"י, אימא מקנת בבריאה התגלות בינה וכו' וזהו בחי' בגדי שבת, ובוה יבאר כי בוודאי מקרא מחב"ד דאצ"י וכמ"ש ותמלא כדה ותעל, היינו כ"ד ספרי' דאורייתא נשאבו מים החכ' דאצ"י אך מחמת שהוא ממקום נעלה החכ' מאין תמצא ואין מושג כלל א"כ אין יכול לבא בהתגלות שום השגה רק בא הגילוי דוקא בעשי' ממש כמו שרואין שכל התורה הוא סיפורי מעשי' והאף המצות שכתובים בתורה הם עשי' היינו מצות עשה או מצות ל"ת ובמקרא עצמה אין מבואר כלל איך יהי' אופן עשייתה רק בקצר הד"מ לעשות סוכה אינו כתוב בתורה שהיא פסולה למעלה מעשרים אמה וצריך להיות מגדולי קרקע. גם ציצית אין מבואר שתכלת אינה מעכבת את הלבן וכו' וכמו כן כל המצות אין כתוב בתורה רק עשי' לבד צריך לעשות סוכה ולהניח תפילין. ע' בת"א פ' וארא בד"ה לכן אמור לבנ"י בענין תורה שבכתב שהוא ע"ד לחכימא ברמיזא, וזהו מה שמביא בע"ח מקרא בעשי' היינו שלא נתגלה רק בחי' נה"י שהיא עשי' כי מחמת שמקרא שרשה מחב"ד דאצ"י ממקום גבוה יותר אינו יכול להביא בהתגלות רק דוקא במקום היותר נמוך. ע' בת"א בד"ה כי אברהם לא ידענו ושם ד"ה והנה פורים גבי כי הנה ידוע ממשל הארי כו' וכמו"כ התורה חכמה עילאה מוכרח להתלבש במקום היותר נמוך, ונתגלה רק בחי' נה"י שבחב"ד היינו בקצרה רק לעשות המצוה אכן חכמתו אין יכול לבא בהתגלות השגה לשום נברא כמ"כ חג"ת שבחב"ד עצם עשי' המצוה ורצונו ית' כתוב במקרא. אכן משנה שהיא שרשה מחג"ת דאצ"י יכול להיות הארה עצם המדה חו"ג ביצירה וזהו מה שמבואר בע"ח משנה ביצ"י ומקרא בעשי' ובמ"א מבואר משנה חג"ת דאצ"י ומקרא חב"ד כנ"ל היינו שרש המקרא היא חב"ד דאצ"י ומשנה חג"ת ולבעבור זה שרש המקרא היא מחכ' וחכ' מאין תמצא והתגלות או"ס בחכ' לכן לא יוכל לבא בהתגלות למטה רק בחי' נה"י שבחב"ד מעשה המצוה לבד אבל משנה ששרשה חג"ת דאצ"י יכול להיות הארה המדות חו"ג בעולם יצירה אשר יבואר במשנה כל הפרטי' בהתחלקו' אשר באופן זה כשר הקרבן ויכול לעלות ולכלל באור א"ס וכך הוא מדת חסדו שגם בחי' נברא יכול לקרב וליכלל באלקות ובאופן אחר אין כשר הקרבן ויתרחק ואין מאיר בו מדת חסדו וזהו בחי' חו"ג אבל במקרא אין מבואר התחלקות כל פרטי חו"ג כנ"ל. ואף שגם כתי' עשה ול"ת היינו מפני שגם בחי' נה"י נחלק לגי' קוין כמבואר בע"ח. אבל מ"מ אין מבואר בתורה כל הפרטים מהתחלקות כמו שמבואר הכל במשנה אשר שרשה מחג"ת וכל מדה כלול מיו"ד ויו"ד מיו"ד חסד שבחסד וכו' לכן במשנה נחלק כל מצוה לפרטי דינין והתחלקות רבות אבל בתורה שבכתב אין מבואר רק הן ולא ואין בהתחלקות פרטי' ואין בא התגלות חב"ד שבחג"ת בעולם יצ"י וכידוע אשר מה שבשרש יותר גבוה בא ההתגלות דוקא במקום היותר נמוך ונשתלשל עצם המצוה בעולם העשי' עשית המצוה לבד מבואר במקרא אכן משנה שאינה גבוה בשרשה כ"כ כי שרש המשנה מחג"ת דאצ"י מאיר עצם התגלות בעולם יצירה אשר

שם הארת והתגלות חו"ג בבחי' אלקים ו"ק מקננין ביצירה, והאף שגמר העלא' אינו נגמר כ"א ע"י עשי' המצוה במעשה ממש אכן ההארה וההתגלות של המשנה ששרשה מחג"ת דאצי' אין מאיר בהתגלות כ"א בעולם יצירה ועד"מ כמו שלומדי' משנה בג"ע אשר אין דומה ההתגלות מהמשנה שם, או איך שבא ההתגלות כשנתלבש המשנה ולומדין בעולם עשי'. והנה הברייתא הוא מבחי' נה"י בחי' ירכין לכן נק' ברייתא שהם לבר מגופא. וענין נה"י כלי השפעה אזי צריך לקצר ההשפעה כי המשפיע מחמת שהוא מרומם לגמרי מהמקבל אין יכול המקבל לקבל ההשפעה ד"מ בעל שכל גדול אין יכול ללמד ולהשפיע השכל לתלמידו כמו שהשכל אצלו כי מחמת שהתלמיד אין לו כלי ושכל כ"כ לקבל בהשגה כמו הוא לכן צריך המשפיע לקצרו לפי אופן הכלי והשגתו של המקבל בתכלית הקיצור אז יכול המקבל לקבל החכ' או החסד של המשפיע וזהו נצח והוד נצח הוא ענף החסד והוד ענף הגבורה כי ע"י שנתצמצם ההשפעה זהו מענף הגבורה עי"ז מקבל השפע והחסד, נמצא להשפיע צריך ג"כ להיות הוד שהוא ענף הגבורה כמ"כ הברייתא אשר נכללו במשנה ברמו כמו שאמר אילפא מי איכא מידי בברייתא דלא פשיטנא ממתניתא רק אחרי שנטקן כלי המקבל ושכלם אז הי' צריכין להעמיד באופן אחר לפי אופן קבלתם ולכן איתא בזהר שהברייתות הם בזמן בית שני מפני שאז ירדה בחי' מל' להתלבש בע' שרים כי הי' אז ממשלתן חב"ד דקליפה ולכן היו מאמינים באחדות רק כפרו בהשגחה פרטיות וכן בחי' גבורות דקליפות היא מל' אדום כמ"כ בכל שבעים אומות וירדה בחי' מל' דקדושה להתלבש ולברר מלהעלות מ"ן ולבעבור זה היו צריכין לברייתות אשר הוא קיצור ההשפעה מאחר שירדה בחי' מל' דקדושה למטה והברייתות הם לברר מעולם עשי' ולכן נקראי' ברייתות בחי' נה"י שהם ירכין שהוצרך לקצר הארה והשגה לפי ערך המקבל. והנה בחי' נה"י פנימין כליות יועצות שהם מבשלין את הורע ומשהין אותה שלא ילך השפע במרוצה והכל בכדי שהמקבל יהי' יכול לקבל ההשפעה ובחי' נה"י שהם חיצוני' הם בחי' ירכין לקצר ההשפעה והכל הוא מחמת כי הכלי קטן מהכיל השפע איך שהוא במקורו לכן מוכרח להשהות אותו וכו' כנ"ל וגם לקצרו ואז יכול המקבל לקבל ולבעבור זה נק' משנה בשם מל' מתניתא מלכתא והברייתות נק' פלגשים כי המשנה היא ביצירה ושם היחוד תמיד ובגילוי מאיר שם אוא"ס בחי' אלקות וזהו מלכתא אשר היחוד הוא עמה תדיר ובפרהסי' כו' ולכן התנאים היו בימיהם ניסים מצויין כי ענין הנס הוא ע"י גילוי אור א"ס כוללה תהפך מים ליבשה גם ההופכי הצור אגם מים כי קמי' כלא חשיבא ומהפך ומחדש מעשה בראשית ולכן עשה מרע"ה כל האותות ומופתים כמ"כ התנאים ע"י תורתם ועבודתם הי' ג"כ יכולין לעשות ניסים בהתגלות ומצויין הי' ניסים בימיהם וזהו מלכתא כי משנה התגלות חג"ת ואור מדותיו ית' כי ביצירה מאיר בגילוי בחי' אלקו' משא"כ בזה"ז לאו בכל עידן מתרחש ניסא כי כעת הוא בירור עשי' בחי' נה"י רגלין ברגלין לכן ברייתות שהם בחי' ירכין לברר עולם עשי' ונק' פלגשין השיחוד אין תדירים וגם בצנעה כי אף שיש איזה נס לפרקים הוא בצנעה ולא בא הנס לעין כל

בהתגלות כי בעולם עשי' אין מאיר רק בצמצום גדול וזהו בחי' ברייתות שהם קיצור ההשפעה כשירדה בחי' מל' נתלבשה לברר עולם עשי' ואז נקרא התגלות בשם הפלגשים (נמצא משנה מאיר מתו"ג דיצי' עיי מל' דיצי' וזה הי' בימי תנאים האף שהם היו ג"כ בעולם עשי' אבל הי' מאיר בהם דרך מעביר ולא דרך התלבשות ממש בעולם עשי' אבל ברייתות כשירדה בחי' מל' ונתלבשה ממש בעולם עשי' לברר הוצרך לצמצם ולקצר ההשפעה בחי' נה"י ירכין).

והנה ההלכות נק' בשם עולמות אין מספר ועלמות הם ג"כ לשון בתולות דרך השגה בעלמה. וכתי' בתולות אחרי' וכו' מובאות לך, הענין הוא כי בתולה לא הי' עדיין יחוד וכמ"ש בתולה ואיש לא ידעה והם נערו' אסתר שהם ז' היכלות דבריא. והנה יש שרשים בתלמוד ד"מ אוקי ממונא בחזקת מ"ק או המוציא מחבירו עליו הראי' ועל שרש הזה בניית כל הסברות והטעמים על כל דין. אכן אם באנו לחקור ולפלפל בעצם השרש מדוע זה לכלל ממונא וכו' או ד"מ רשויות לשבת לא נוכל להשיג למקורו רק אחר שניתן זה המקור לכלל או נוכל לפלפל ולהבין טעמי המשנה נמצא כי מ"מ העיקר והטעם של הדין אין יכול לבא בהשגה להיות מושג בשכל ולבעבור זה נק' התלמוד עלמות כי הוא בהעלם ואין מושג החכמת התורה והטעם וזהו בתולה ואיש לא ידעה שלא בא ההשגה בגילוי, וזהו כמו בתולה שעדיין לא קבלה ההשפעה בתוכה ולא הי' עדיין יחוד גמור והענין הוא כמו שבכל מצוה יש טעם נגלה ונסתר כמ"כ ע"פ סוד יש ג"כ נגלה ונסתר כי מבואר באד"ר ע"פ קווצותיו תלתלים שחורות שהוא בחי' שערות שחורי' דז"א והוא מסאגין ומדכין דאורייתא ובתיקונים איתא ודלת ראשך כארגמן הם טעמי התורה והם בחי' שערות דנוק' ובאמת לא סתרי אהדי כי מוחין דז"א שהם שרשם משערות דז"א אין יכול לבא בהתגלות טעם כלל ע"פ סוד רק בא התגלות עיי שערות דז"א בהיכלות דז"א וזהו קווצותיו תלתלים הנוכר בזה שהם בחי' שערות דז"א. כמ"כ מבחי' מוחין דנוק' ששרשה משערות דז"א אין יכול לבא בהתגלות בעולמות ביע' רק דרך שערות שהם מותרין מוחין, וזהו דלת ראשך כארגמן שהם ג' גוונים ולכן בפנימי' יש ג"כ נגלה ונסתר בטעמי התורה היינו בהיכלות דז"א שהם מן קווצותיו תלתלים וכו' זהו בפנימי' טעמי התורה שע"פ סוד ומן דלת ראשך כארגמן היינו מן מוחין דנוק' בא ג"כ המשכה והתגלות תוך ז' היכלות דבריא אבל הי' המשכה הוא דרך שערות מותרין מוחין כי עצם החכ' נוק' דאצי' אין יכול לבא בהשגה בבריא ולכן שם הם בחי' נערות ובתולות שלא הי' יחוד גמור רק כמו אמה העברי' אשר כתי' גבה אשר לא ידעה ויש קרי וכתוב, וקרי הוא בויו' היינו כי באמת הוא שייך הכל להאדון וקנויי' לו לגמרי ובטילה אליו, אך מחמת שלא קיבלה ההשפעה מאת אדוני' כמו אשתו ממש כמובן ההלכות מתלמוד אשר הם בבריא ג"כ אין מאיר שם הארה מחכ' החורה בגילוי ממש וכמ"ש ובורא חושך וכו' כי אין יכול להשתלשל ולבא בגילוי תוך בעלי גבול ולקבל חכמתו ית' רק בטלים לגמרי בכחי' ביטול לבד וזהו בתולו' אחרי' רעותי' מובאות לך היינו מחמת שהם בטילים

וקננים להיות שלה לגמרי אז בשעת עלי' המל' יש ג"כ עלי' לז' היכלות דבריאה ממילא לעלות וליכלל בבחי' אצ"י וזהו מובאות לך ממילא לרקמות תובל למלך שהם בחי' ג' גוונים חג"ת ולכן לא יכול לבא על שרש ועיקר הטעם מהדינין שאי אפשר לבא בהשגה תוך בעלי גבול עצם חכמת התורה רק הארה בעלמא אכן אין הכלי יכול להגדיל את האור ולבעבור זה נק' עולמות ל' העלם גם לשון בתולה שלא קיבלה ההשפעה לתוכה בפנימיותה ממש רק מובאות לך ממילא מחמת שבטלים אצ"י וקנויים אלו לגמרי כנ"ל. (ובזה יובן מה שאיתא בע"ח תלמוד בבריאה היינו התגלות חכמת התורה מאיר בבריאה והארה באה בבחי' ובורא חושך שאין מאיר האור מעצם החכ' להבין שרש ומקור חכ' התורה על בוריו כנ"ל ומה שאיתא בע"ח כי התלמוד הוא נה"י דאצ"י היינו כי שרש ומקור התגלות הוא מחב"ד שבנה"י דאצ"י משם בא ההתגלות ע"י נוק' דאצ"י, וע"י שערות בא ההתגלות תוך ז' היכלות דבריאה כנ"ל אבל מקרא שרשה מחב"ד דאצ"י זה אין יכול לבוא בהתגלות שום הארה אפילו בבריאה כ"א דוקא בעולם עשי' בחי' מעשה המצו' בלבד מנה"י שבחב"ד כנ"ל ור"ל).

בארדיטשוב

ונוגשייך צדקה. הענין הוא כי כתיב בהנחל עליון עכו"ם וכו' כי הארץ נתחלק לע' שרים מלבד א"י חלק ה' עמו. אבל כל שארי ארצות תחת ממשלת השרים. ועמ"ש ע"פ אי לך ארץ כו' אשריך ארץ בוח"ב ס"פ תרומה וע' רבות במדבר פ"ב דרט"ו ב' הרבה דברים כו' ובורר לו אחד מהם, ומקבלים השפעתם דרך השרים וזהו אין לך עשב מלמטה שאין לו מזל למעלה שמכה ואומר לו גדל היינו שההשפעה מן השר ולמעלה נשפע בו ובוה מגדלו. והנה כשחטאו ישראל וגלו בין העכו"ם אז גם הם מקבלים השפעתם דרך השרים, ע' באגה"ת פ"ה ובד"ה וישב יעקב בפ"י ובקשתם משם ובד"ה ואני אראה ובהיאור בענין ב' השכינ' שמתלבשת להחיות ע"ש וע' במהרמ"א בפ' מקץ בענין ירידת יוסף למצרים כדי שיבא מקור השפע להשר על ידו כמו"כ ע"י ישראל נמשך להשר וע' ע"פ והנה רוח סערה באה כו'. והנה כשגלו לאדום שכינה עמהם וכו' ובכח אכילה ושתייה שאכלו ושתינו בארץ ע' שרים וקבלו חיות דרך השפעת השרים הנ"ל אך כאשר מתפללין שמע ישראל למסור נפשו באחד ואו' ואהבת וכו' אז נתברר הכל ונתעלה למעלה כמ"ש חיל בלע ויקיאנו ומבטנו יורישנו א"ל ע' בד"ה בשלח פרעה בענין ותקח רבקה את בגדי עשו כו' ומ"ש ע"פ בצאתך משעיר כו', אך צריכין מקודם ליתן להע' שרים חלקם כי בלא זה יוכלו ח"ו לינק מהקדושה אחרי שכל העלא' מ"נ דישראל הוא בכח שאכלו ממה שגדול בארציכם וקבלו השפעתם ע"י שרים הנ"ל כנ"ל לכן נותנים להם חלקם מקודם ואז לא יוכלו לינק מהקדושה, ואפשר להעיר

מענין ע' פרים וע' זהר ר"פ בא בענין איוב, וכמו ענין כריתות ערלה שנותני' חלקי ערלה כמ"ש ונחש עפר לחמו, וכמו שעיר המשתלח ששולחין אחד לעזאזל ועי"ז ונשא השעיר עליו את כל העונות שנותני' לו חלקן שלא ינק מהקדושה ולא יקטרג, ונותנים לו כבוד בזה שנותנים לו חלק ועיין זהר ר"פ וישלח קס"ו ע"ב ע"פ טוב נקלה בענין יעקב שהשפיל א"ע לפני עשו ופי' הרמ"ז שזהו משום שיש עת אשר שלט האדם באדם ועמ"ש מזה בד"ה ראה ריח בני, וזהו ענין גורל א' לה' אשר גורל א' הוא ענין שעושיין בין שני אנשים שווים ולא שייך זה כאן הי' הנכון לברור א' לה' בלא גורל גם הי' נצרך שיהי' בין שני השעירים שוים בקומה ובמראה אשר הכל לכאורה לא יתכן לעשות כאן שנצרך א' לה' וכו', אך ידוע כי כל סט"א שרש ענינים הוא רק גסות וגבהות כי הלא באמת כל העכו"ם כאין נגדו ואפס ותהו נחשבים אך חוצפא כלפי שמיא מהני כי חוצפא מלכותא בלא תגא, דווקא כלפי שמיא שהוא ז"א אש ומים חו"ג משא"כ לגבי בחי' שלמעלה משמים נק' גם כן על הוי'. ולזה כשנצרך להעביר את רוח הנ"ל מוסיפים להם עוד כבוד וגבהות ובוזה הם כלים ויאבדו. ולכן לוקחים שני השעירים שהם שוים בקומה וכו' ועושיין גורל, גורל א' לה' וכו'. ואז הם כלים ונופלים ונשא את השעיר עליו את כל העוונות. וזהו אם רעב שונאך האכלהו לחם וכו' כי גחלים אתה חותה על ראשו, ע' בהרמ"ז ר"פ פנחס, ואז לא מניק עוד מקדושה ולא מקטרג ויאבדו כל אויבי ה' כמ"כ המן הפיל פור הוא הגורל הכל גסות וגבהות אשר זה מקור ס"א כי עצם הגורל מורה איך שיפול הן או לא שווין לפניו הכל בגדלות כמ"כ כתי' הפיל פור וכו' לפני המן כי הוא בעצמו לא עשה הגורל רק ציוה לעשות גורל לפניו לפני המן וכו' ואחרי שנתמלא סאתו וקיבל כל הגסות או כאשר החל לנפול וממילא נפל יפול, ע' בדיה כי אברהם לא ידענו ומענין חיל בלע בד"ה אכלוהו היום ובד"ה יגלה לן טעמיה ובד"ה כנשר יעיר. חיל בלע ויקיאנו כי החיות שלו הוא כשיש בתוכו ניצוץ המחיי' כו' אכן כשנתמלא סאתו אז ממילא נפדה הניצוץ והחיות מה שבתוכו ואז ממילא כלים ויאבדו וכאין ואפס נחשבו וזהו נקרא שנתמלא סאתן זח"א פ' חיי קכ"א ע"ב ופ' נח דס"א ע"ב. ואחרי שקבלו גבהותם עד קצה אחרון אז הם בטלים ונבטלים ולזה כשישראל הם בגלות אצל עובדי כו"מ ומקבלים שפע דרך ע' שרים כנ"ל, ובוזה שמתפללין ומעלין מ"ן הם מעלים הנצוצי' הנבלעים בין עיכוי"מ הנ"ל, אכן אי אפשר להעלותן כי יכולין הס"א לינק מהקדושה ולקטרג כי בכח שאכלו ושתו מן השפעת השרים הנ"ל בארצם עי"ז יש להם כח להתפלל ולמסור נפשם באחד וכו' ולכן צריכין ליתן להם חלקם וליתן להם ממון ולמלאות רצונם וחפצם להשתיקם ואז חיל בלע וכו' נפדה הניצוצי' ונתעלו בעולמות ע"כ נפדה השכינה שנגלה עם ישראל בין האומות ולכן נאמר ונוגשייך צדקה היינו הנגישות שנוגשים עכו"ם את ישראל שמחוייבים ליתן מעות זהו צדקה כמו פדיון שבויים שפודין הניצוצי' ונפדה השכינה מהגלות שלה כי אחר שניתן להם ממון או יכולין ישראל להעלות מ"ג בלי שום קטרוג ונתעלה כל שפע ארץ עכו"מ הנ"ל ע"י שישראל קבלו

השפע הנ"ל באכילה וכו' ובכח זה התפללו ומסרו נפשם באחד וכו' ואז אין יש שום יניקה לסט"א כנ"ל. ועמ"ש בענין ורב שלום בד"ה וכל בניך שמבחי' ורב יהי' שלום ועמ"ש בד"ה ראה ריח בני בענין טענת לנו המים ומאמר לבן ליעקב שהכל שלו הוא ומכל אשר לאבינו עשה יעקב כו'. וזהו מה שנאמר אשריכם זורע על כל מים המכוון הוא כי ענין הזריעה הוא אשר אח"כ יצמח דבר חדש ונתגלה מהעלם כמו"כ כל המצות נקרא בשם זריעה כאשר ישראל עושיין המצות דוקא אז נתגלה רצון העליון ממש מהעלם אשר קודם עשיית המצוה ונתצמצם הארה והחיות ד"מ באתרוג וכדומה ואחרי שישאל עושיין אז מאיר ונתגלה עצם רצונו ית' כפי שמבואר באריכות בתורה הבאים ישרש יעקב וזהו זורע על כל מים כי יש ב' מיני מים כי מה שנתגלה ע"י עשיית המצוה הוא יותר גבוה מבחי' מים היינו השגת גע"ע ותחתון וזהו נק' מים כענין ונהר יוצא מעדן וכו' ומ"ש על כל מים כי יש ב' מיני מים אשר יש ג"כ מים הזדונים השפעת ע' שרים וס"א והיינו אשריכם זורע צדקות וכל המצות נק' בשם צדקה כמבואר במ"א עי"ז משלחי רגל שור וחמור כי יש ב' מיני קליפות שור הוא בחי' גבורות שור נגח חמור בחי' קרירות ועצלות חמור בתקופת תמוז קרירא לי' וע"י צדקה ומצות שעושי' הם משלחי רגל שור וחמור הנ"ל ואז נפדה הניצוצי' דקדושה שנבלע בע' שרים ויאיר האור מתוך החשך וההסתר. או הפירוש הוא כשישראל משלחי רגל שור וחמור מקודם היינו אתהפכא ואתכפאי ס"א אז זורעין על כל מים ונתגלה מהעלם לגילוי זה שנבלע מרפ"ח ניצוצי' במים הזדונים הנ"ל ע"י אתהפכא וכו' וע"י עשיית צדקה נפדה משם הניצוצות ויאיר מתוך החושך וכו', ומה שכתב רגל שור, כי שור דקליפה מקבל החיות מרגל שור דקדושה. ולשון נוגשייך הוא מה שנותנים בלי חק קבוע לשרים זהו בא בניגושה דוקא כי מה שיש קביע' זה אין שייך לשון נוגש כי החק נותני' בלי שום נוגש רק מה שנותנים לשרים, וזה אין להם חק ע"ז נאמר ונוגש צדקה ומה שנצרך ליתן גם לשרים כי בשרשם הם גבוהים יותר מהמלאכים וכמו שאיתא בליקוטי תורה פרעה אחורי העורף, ושר הטבחים ושר האופים שר המשקים הם קנה, וושט וורידין. נמצא המלך שהושיב ערוף שהוא עצם והשרים שרשם יותר נעלה היינו בבשר כנ"ל גם מבואר במ"ח על הך דינא מה שעוליי' על שולחן שרים יש בו ג"כ משום בישולי עכו"ם כי הם בסוד מלכים, אבל מלוכה הוא ע"י שרים דוקא כי כן דבר המלך לפני כל יודעי דת ודין, ובזה יובן מה שאמר ר"ג אני כשר לפני מלך וכו', כי ע"י ר"ג הי' הנהגת מדת מל' והתגלות או"א"ס בעולמות ואע"פ יוצא מה שאמר כשר יש לו עלי' ומה שפסק אסור אין לו עלי' לכן הוא כשר לפני מלך כמו שרים שעל ידו יצא כל הנהגת המדינה. אכן ר' חנינא בן דוסא לא נזכר במשנה בדיני' רק חסידותיו נזכר בעבודת הש"י אבל לא בפסקי הלכות לכן לא נק' רק בחי' עבד אבל לא בחי' שר כמו"כ רואין השרי' ממליכים ומקבלים את המלך ובלעדם לא נקרא בשם מלך ועל ידם נתלבש בכתר מלוכה כי שרשם גבוה יותר ממל' רק אח"כ כשנכתר בכתר מלוכה אז הוא גבוה יותר ומולך

על השרים כמריכ בכללות עולמות וכמבואר בע"ח מן מל' דבחסד דז"א נבנה חסד שבמל' ומל' דגבורה דז"א נבנה גבורה שבמל' וכו'. נמצא כל בנין הנוק' מבחי' מל' שבכל ספי' דז"א הם בונין בנין מל' והוא כמו במשל שהשרים מקבלים ומכתירים את המל' משם הוא שרש שרים, כמריכ כשנבנה ונתגדל בנין הנוק' וחזרת פב"פ ועלה להיות ז"א ונוק' שוין בקומתן. חסד שבמלכות הוא כמו חסד ז"א כמ"כ כל ספי' שבמל' נעלה וחזרת פב"פ שור לקומת ז"א ואז היא נעלה יותר מן השרים מבחי' מל' שבכל ספי' ז"א אשר מקודם לזה הם הבונין בנין הנוק' ספי' מל' כר' נמצא שרש השרים הם גבוהים יותר ממקום נעלה כמשל שבכלים פי' ז"א של ישראל שהם בונין בחי' מל', וכשיגמר בנין הנוק' וחזרת פב"פ אז נתגדל להוי' כמו חב"ד דז"א עצמו כנ"ל. גם הנהגת העולמות בבי"ע הוא ג"כ ע' שרים כנ"ל במשל ששת ימי המעשה יום ראשון חסד וכו' כנ"ל וד"ל.

בענין אלה הנה מדבר לשון דיבור זיוב' כי בחי' ניהר גרוני נאלמה ע' וילך חרנה ולהפך מדבר לו ידבר היינו לא בחי' גזיזה, והדיבור בו מלובשים המדות כמ"ש ויצא יעקב כר' וע"כ ע"י מ"ב מסעות ו' מדות והדבור הכלולי כ"א משה שמהפכם מחשוכא מכניע מדבר הנ"ל וזהו ע"ל ג"ר, היינו משה ואהרן חו"ב, וכן בשמע ובשכמל"ו אח"כ ואהבת מ"ב כר', וזה נק' קבלת עול מלכות שמים, אח"כ והא"ש עול מצות זהו ירדן יריחו ע"ב גשרים.

הוספות

ברוך זה הוא הנחמ וכו' היחף גא' יעקביו .
נאמה או רה מעמיתו אפני .

ברוך א פני אצורה נע קני היגמו אוסו/עט/ הנפיה אפיק תפיה
וכיפ שפגטו אה א היהפני

פאקסימיליא מגוף כתייק של אדמו"ר ה.צמח צדק

ה ו פ ו ת

דרוש זה הוא הנחת וכי הר"פ ז"ל משקלאו, נאמר ליל ר"ה תקסוא"ו לפ"ק.
דרוש של כ"ק אאזמור נ"ע בג"מ המתחיל להבין ענין הנסירה עבבון תקס"ה
נכתב מצעטיל זה של הר"פ ז"ל.

כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו להודיע לבני האדם גבורותיו וכו', הנה
מלכות עיקר בנינה מן הגבו', דהיינו שיהי' יכול להיות מבחי'
א"ס בי"ע עולם הנפרדים צריך להיות הסתרי' וצמצומים, כי בבחי'
אצילות איהו וגרמוהי חד כמשל כחות הנפש המתפשט במחדו"מ וכו',
כמו כן בבחי' אצילות אפילו הכלים הכל הוא בחי' אלקות, אבל בי"ע
עולם הפירוד אפילו מלאכים אשר צבא השמים לך משתחווים אעפ"כ
הם בחי' יש ונפרד דבר חוץ בעל בחירה אפקוה למט"ט וכו', לכן
צריך להיות מקודם בנינה מהגבורי' שיוכל אח"כ ע"י הסתרי' וצמצומים
להיות בי"ע, דאל"כ הי' הכל בחי' א"ס וכו'. אך אם לא הי' הגבורי'
ממותקו' הי' יכול להיות נפרדי' לגמרי, לכן אברהם אתקין לכורסיי
וע"י שהגבורי' ממותקו' יוכל להיות ביטול בעולם הנפרדים, צבא השמים
לך משתחווים. הנה בריש הורמנתא דמלאכ גליף וכו' עלה ברצונו
הפשוט שיהי' דירה בתחתונים, אך אח"ז צריך להיות ע"י העלאת
מ"נ שיהי' לו תענוג מביטול דנבראים אשר כולא קמי' כלא חשיבי'
ואיך יוכל להיות שיקבל תענוג מהם כמשל ביטול הזבוב אשר אין ערוך
וכו', והכל נתהוה ע"י צמצומים רבי' ממנו בהשתלשלות וכו', לכן צריך
להיות אתערותא דלתתא להמשיך בחי' תענוג או תתענג על ה'. והנה
בראש השנה זה היום תחילת מעשיך אשר חזור הדבר לקדמותו צריך
להמשיך כנ"ל. וזהו אמרו לפניו מלכיות כמו וה' האמירך היום לשון
התפארו' כמו שמביאין חפץ לפני מלך ומשבחין אותו לפניו בכדי להמשיך
להמלך שיהי' לו תענוג מן זה החפץ. וזהו לדור ודור המליכו וכו', כי
הוא לבדו מרום וקדוש. לכן צריך להמשיך שיהי' לו תענוג מבחי' מלוכה
וכו', וזהו ג' ובכן הכל כנ"ל. וצריך להבין דא"כ בליל ראש השנה קודם
המשכה כנ"ל ע"י מלכיות וכו' מהיכן קיום העולם וכו'. אך ידוע כי בכל
דבר יש פנימיות וחיצוניות כמו שרואין במדו"מ אשר בכל אחד מתפשט
כחות הנפש, רק כח הנפש שבדיבור יותר פנימי' מכח הנפש שבמעשה,
כמו כן כח הנפש שבמחשבה יותר פנימי' מכח הנפש שבדיבור אעפ"כ כל
אחד כלול מהכל דהיינו חב"ד חג"ת נה"י כמו שרוא' שגם במעשה יש
שכל וכו' רק זהו בחי' פנימיות וזהו בחי' חיצוניות וכו' — כמו כן בכריאת
עולמות דהיינו בבחי' מלכות יש כל הספירות כנ"ל, ולכן המלאכים המקבלים

דרוש זה.... הר"פ ז"ל — רשימת אדמור"ה הצמח צדק.
לפני התיבות „והנה בריש“, „וצריך להבין“, „ומלכות מקבל“, „וע"י שופר“
— נמצא בכתיי ציון (עיגול ונקודה בתוכו). וכנראה סימן הוא להתחלת פרק.

מבחי' מלכות יש להם השגה ונהנה מזיו וכו', שש כנפים וכו' ומכ"ש נשמות. ומלכות מקבל השפעה מזעיר. ויש בזה בחי' פנים בפנים שיהי' מלכות מקבלת מבחי' פנימיות דזעיר וכו' וכמשל אשר אחד מקבל דבר חכמה מפי החכם בעצמו, ויש שמקבלים מבחי' אחריים ע"י בחי' נה"י כמשל שמקבלים השכל מפי הכתב וכו' האף שהשכל מלובש בכתב ואעפ"כ הקבלה הוא מבחי' אחריים ע"י בחי' עש"י. והנה בראש השנה בכסא ליום חגנו וכמשל אם המלך רוצה להטיל אימה הוא מסתתר וכל העולמות קיומם הוא רק ע"י קיסטא דחיותא ומקבלת מבחי' נה"י בחי' אחריים ויש שהמקבל מקבל רק בבחי' נה"י, ואז נקרא אחר באחור, וכשהמלכות בשמחה אזי הוא בהתגלות ועושה סעודה וכו' ואז נקרא ימינו תחבקני בחג הסוכו' וכו'. ולכן בראש השנה צריך לקרוא את המלך שיחזיר פניו לנו ולהמשיך תענוג ממקור כל התענוגים ע"י פסוקי תורה אורייתא מחכמה נפקת ושרשה למעלה מבחי' כתר בחי' עתיק וכו', רק זה בלבד אין מספיק כי מלכות הוא בחי' דיבור בדבר ה' שמים נעשו ואין חבוש מתיר וכו' לכן צריך להיות ג"כ שופר דהיינו תקיעה קול פשוט רעותא דליבא מהעלם הלב לגילוי ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח מהעלם אל הגילוי מבחי' רצון וכו' וע"י שופר דוקא כידוע שיש דצח"מ ודומם הוא בחי' התחתונה ואעפ"כ החי ניזון מצומח ומדבר מחי כידוע וכו' והוא כי בשרשו הדומם מבחי' גבוה שבכולם בבחי' עולם התוהו, וכמו שנראה בחוש שבקייץ בא התגלות מאין ליש דוקא מבחי' דומם שצומח שם כל העשבי' ואלנות כי הגבוה שבכולם יוכל להשתלשל יותר מטה מטה וכו'. ואצל אדם יש בחי' התיקון דהיינו הנפש אלקי' שבו בחי' מה המברר ויש בו ג"כ בחי' נוגה הנק' צלם וכו' המתברר. ולכן בומן שבהמ"ק הי' קיים הי' אין שמחה אלא בבשר בחי' חי כי כשנתברר בחי' נוגה או יש שמחה כי בשרשו הוא גבוה יותר וכו' ולכן ע"י השופר יכולים להמשיך בחי' תענוג וכו' ממקור התענוג שפרו מעשיכם וכו'. וע"י האדם והשופר המברר ומתברר העלאת מ"ג מתוהו ותיקון ממשיכים כנ"ל, והוה בפיד ובלבבך וכו'. אך ע"י תקיעה בלבד דהיינו המשכה קול פשוט ממקור העליון לא היו הנבראים יכולים לקבל פחד יצחק וכו' וכמו הושיט אצבעו ביניהן ושרפן ע"י התגלות אור הגנוז יותר מכלי קבלתן. ויש מלאכים שנבראים בכל יום ובטלין זהו מצמיח חציר לבהמה גמע להון בגמיעא חדא ע"י התגלות אור כנ"ל, ויש מלאכים הנקראים עצי שטים עומדים וכו' וזהו יוצר משרתים ואשר משרתיו וכו' וכשיהי' לעתיד התגלות כתיב יבאו במערות צורים וכו' מפני פחד וכו' ולכן שברים לתברא תוקפיה וזהו אתה פוררתה בעוזך וכו' להיות בחי' פירור, ותרועה הוא ילולי יליל לעורר רחמים מ"ג מדות וכו' וע"י זה אח"כ תקיעה אחרונה ממעלה למטה שיהי' הכל בחי' רצוא ושוב

הערות וציונים

הרה"ג והרה"ח ר' פנחס משקלאוו הי' מגדולי תלמידיו של רבנו הזקן. ובבית רבי' כתב אודותיו: הרה"ח המפורסם ר' פנחס זלה"ה משקלאוו בן הגאון ר' חנוך הענך שיק זלה"ה, הי' תלמיד מובהק לרבנו נ"ע ואח"כ לבנו אדמו"ר האמצעי נ"ע, ורבותינו הק' היו מחבבים אותו מאד והיו מגלים לפניו כל מסתורין וכל אשר הם עושים הוא הי' עושה כו'. בעת החתונה של בת אדמו"ר האמצעי נ"ע עם בן הרה"ק מטשארנאָביל נ"ע בשנת תקע"א שהי' זה בחיי רבינו נ"ע קרא אותו רבינו החדרה עם בנו הנ"ל וישימהו לעומד על המשמר שלאחר הסתלקותו יהיו נעשים פדיונות ע"י בנו הנ"ל דוקא ולא ע"י זולתו כו'. ולאחר פטירת רבינו כתב מכתב לאנ"ש להודיעם קושט דברי רבינו נ"ע. הוא הי' רושם ד"ח של רבינו בדקדוק גדול מאד ואדמו"ר בעל צ"צ נ"ע הי' סומך על רשימותיו יותר מעל כל הרשימות. הי' עשיר גדול ובעל צדקה גדול מאד. ונפטר בליובאוויטש בערך בשנת תקפ"ה. והניח עזבון גדול לצדקה ערך תשעים אלף רז"כ סיגנאציות. וברשימות ושיחות כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מוזכר רבות. ואין כאן המקום להעתיק משם. ומסומן בשולי הגליון מקום סיפורים אלו ברשימות ושיחות הנדפסות).

הערות כלליות

נדפסו כאן גם דרושים אלו שכבר באו בס' תורה אור, לקו"ת וכו' — שהוגהו ע"י אדמו"ר ה"צמח צדק" — כי אי אפשר גם למהדורא קמא ולנוסחא אחרת מבלי חידוש. עוד זאת — קרוב לדאי, ע"פ סיפורי חסידים בדיוק הקפדני של הנחות הר"פ, שאם באמירת המאמר חזר אדה"ז איזה דברים פעמים (בעת התלהבות ודביקות בקודש) בא גם הכפל בהנחות אלו. הדרושים נדפסו על הסדר שבאו בביכל הכת"י. אבל צ"ע בטעם סדר זה.

מענינים המיוחדים לכת"י זה: בכל מקום כותב האף במקום אף). (קליפת) נוג"ה — בסימן של (ר"ת) הדגשה.

הערות הבאות לקמן — עיקר מטרתן לציין אלו הדרושים שכבר באו בדפוס בתורא, לקו"ת וכו' בתוספות הערות וביאורים.

1) ח"א פכ"ו.

2) אם רוח המושל צ"ה. כ"ה שבט צ"ו אות ז, יד, יח, כא, כב, כג, כה, כו, כח, לא, לב, לג, מד, מה, מח. מאמרים ע"ח תמוז תש"ב עמוד 7. התמים חוב' ב עמוד סג. התמים חוב' ח עמוד כד, כה, כח. תורת שלום עמוד 98, 256. בד קדש עמוד 20. תולדות מהר"ש עמוד 9. קצורי תניא עמוד כה, לט, קיט. קונטרס סו עמוד 202, 203. קונטרס עב עמוד 87. קונטרס צב עמוד 276, 277, 279. קונטרס צו עמוד 81. קונטרס צט עמוד 106. ליקוט לו עמוד 48, 50.

3) ראה מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר הנדפס בהוספה לתורא הוצאת ברוקלין תשס"ו.

4) המג"י הדפסת ספר זה שינה בכמה מקומות בחשבו את ה"א לטעות המעתיק.

אבל גם בגוף כת"י הר"פ (נדפס לעיל במאקסימיליא) כן הוא האף.

ה ע ר ו ת ז צ י ו ז י ם

קצב

עמוד	שורה	
א	ומסיים	הא איתמר וכו' : לשון חזרה. ע"ד ביאורי חזרה לרבנו אדמו"ר הוקן — ראה הקדמת אדמו"ר האמצעי לסי ביאורי הזהר.
ב	נפתלי	זכר כי כל וכו' : משמע זכר ולא מקבל. וראה ר"ח שעה"ק רפ"י. אור התורה להצ"צ דף שע"ש"ש"א.
בביא	בביא	דקול כו' לדיבור : בענין קול ודיבור — ראה באוה"ז ר"פ שמות.
למערב	למערב	בביא : בבת אחת כאילה. ואולי צ"ל : בדיב.
ג	אמר	כידוע : ראה זחיב קו, סעיב. וישוב הסתירות בזה — קהלת יעקב בערכו.
ד	בחי	אמר כו' : ראה בכ"ז סידור ד"ה אין אמר ואילך. בפיה"מ מהדיב ס"ל ואילך.
ה	פנימיי	כי וזרד : כנראה צ"ל : כי אורח וזרד.
	וילך	בי"ט : כנראה צ"ל : ב"ט" או ב"ח"ט.
	ויאמר	וילך : דרוש זה וביאורו נדפס (באיזה שינוים) בתורה אור וכ"ו. ושם (פה, ג) מביא רא"י מנוסח הגזח זו של הר"ם משקלאח.
ז	בחי	גי"כ : כנראה צ"ל : וכו'. ורומז ליעקב.
ח	וביורו	חמ"ל : אולי צ"ל חני"ל.
	לסוסי	זחב : כן הוא בכ"מ. ולכאורה הי' צ"ל : כס"ף שהרי כס"ף הוא מדריגת אברהם.
יא	זכר	לסוסי : נדפס (בשינוים) בתרי"א פ' בשלת.
יב	חנון	זכר רב : נדפס (בשינוים) בסידור ע"פ זה. ובתוספת ביאור.
	ענין	חנון ורחום : נדפס (בשינוים) בסידור ע"פ זה. ובתוספת ביאור.
	וה'	ענין שמינית : (נדפס בשינוים) בתרי"א (צ"א, ב. קי"ט, ג) — בתוך ד"ה יכאו לבוש ד"ה ויקח המן.
	אמר	שמינית שבשמינית : סוטה ה' א. ולכאורה צ"ע מרמב"ם ה"ל דעות ס"ב הי"ג שספק דאפילו מקצתה לא. וכ"פ בר' יונה לאבות פ"ד מ"ה. ועייגי"כ שו"ע רבנו הוקן הארי"ה סקניה סרי"א וסקניו פ"ג.
יג	אמר	וה' חולץ : נדפס (בשינוים) בתרי"א (ס"ד, ג) כביאור לדרוש לסוסי הנ"ל.
יד	אימתא	אמר ר' אליעזר : ראה בסידור דרושי עניני סעודת שבת, דרושי סדר סעודת שבת.
	אני	אימתא זיווג : ראה ד"ה זה בביאורו פ' אמור — בתוספת ביאור.
ל	הללוי	אני לודוי : נדפס (בשינוים) בלקרי"ת ס"פ ראה עם הערות וכ"ו. חללוי : נדפס (בשינוים) בסידור ע"פ זה. וראה ג"כ רשימות ה"צמח צדקי על התהלים ובהוספות שם. סה"מ"צ להצ"צ ד"ה ענין הלל.
לב	סקודא	פקודא : נדפס (בשינוים) בפיה"מ לה"צמח צדקי — בתוספת הערות וכ"ו.
לח	ברכו	ברכו : נדפס (בשינוים) בביאורו פ' בלק.
מ	וסרתם	וספרתם : נדפס (בשינוים) בלקרי"ת פ' אמור בתוספת הערות וכ"ו.
מה	תיר	תיר כיצד : נדפס (בשינוים) בלקרי"ת שה"ש בטופו בתוספת הערות וכ"ו.
מו	לבאר	לבאר ענין : נדפס (בשינוים) בלקרי"ת פ' נשא — בתוספת הערות וכ"ו — בחור ביאור ל"ה נשא את ראש הנדפס בלקרי"ת שם.

שורה	עמוד
כי	מט
זהר	נב
סור	נז
ביאור	נח
ואכלתם	סא
ששים	סב
ושבתי	סז
מים	סט
ויאמר	עב
הטעם	עט
למקיף	פ
משה	פא
והחיות	פב
עיני	פה
אני	פט
והניף	פז
אלה	קו
עתידה	קי
ת"ר	קכב
כל	קכה
שחורה	קכז
מדת	קלז
שיר	קלח
שער	קנז
יונתי	קס
ששים	קסז
בת"א	קעז

כי על כל: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת שה"ש (מו, ג) — בתוספת הערות וכו' — כביאור לדי'ה כי על כל כבוד הג'דס מקודם לו, וע"ס משי"כ כאן הנהו ה"תורה שבולאבי'ן. זהר במדבר: ג'דס (בשינויים) כביאוה"ו (בהוספות) כביאור יותר.

פור נתן: ג'מצא (בשינויים) כביכל סקאבלא (דף שנג, א). ביאור הענין: ג'דס (בשינויים) בתוי"א פ' נה. ובלקי'ת לג"ס הערות וכו' על דרוש זה. וכן כביכל חן (רס, ב). ואכלתם אכול: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת פ' זו. ששים: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת שה"ש (לה, ב) בתוספת הערות וכו'.

ושבתי: ג'דס (בשינויים) בתוי"א בתוספת הערות וכו'. וכן ביאור על המאמר. וכן באוה"ח. — שם רטיב בהגהת הצי"צ: די'ה ששים המה כ"י ורשו אדמו"ר ז"ל בשבת א' עם הדרוש ושבתי בשלום.

מים: ג'דס (בשינויים) בתוי"א ר"פ נה. ובלקי'ת לג"ס בתוספת הערות וכו'.

ויאמר: ג'דס (בשינויים) בתוי"א פ' בשלה. וכאן הוא באריכות הרבה יותר.

הטעם: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת ס"פ ברכה די'ה מזמור שיר. ר"ש בן שסח: כן הוא גם בלקי'ת. וראה ירוש' תגיגה ס"ב ה"ב (הובא בתוס' תגיגה סז, ב). וצ"ג.

שחחליפו הקרשים שבמשכן על אבנים: ג'דס (בשינויים) בתוספת לגבי הגוסס בלקי'ת. ראה שם ובהגהות אדמו"ר (מהרש"ב) ג'ע שבסוף הספר.

והחיות: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת שה"ש (מו, א) כביאור לדי'ה שימני כחוחם.

עיני: ג'דס (בשינויים) בלקות פ' מטות (פה, ב). אני ישינה: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת שה"ש (לג, ג). והניף: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת אמור בתוספת ביאורים הערות וכו'.

אלה מסעי: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת פ' מסעי (פה, ג) בתוספת הערות וכו'.

עתידה א"י: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת פ' מסעי (פט, ב) בתוספת הערות וכו'. מרז"ל זה ראה: פסיקתא רבתי פ' שבת ור"ה. ילקוט ישעי' רמז תקג.

ת"ר נר חנוכה: ג'דס (בשינויים) בתוי"א (לב, ב). כל הנביאים: ראה תוי"א (צ, ד, צב, א).

שחורה אני: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת שה"ש (ו, ב) בתוספת הערות וכו'.

מדת חסדו: ראה לקי'ת ס"פ עקב.

שיר השירים: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת שה"ש בתוספת הערות וכו'.

שער לבן: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת תוריע (כב, ג) בתוספת הערות וכו'.

יונתי: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת שה"ש בתוספת הערות וכו'.

ששים חמה: ג'דס (בשינויים) בלקי'ת שה"ש (מ, ב) בתוספת הערות וכו'.

בת"א: הגהת מעתיק לאחר זמן רב. כי תתי"א ג'דס בשנת תקצ"ז — לאחרי פטירת הר"פ ז"ל. וכן בכ"מ בספר זה.

הוספות

•

- (א) הוספות להקרות וציונים
- (ב) מ"מ וציונים למסוקים ומארז"ל
המובאים בטפר

הוספות להערות וציורים

לספר

מאמרי ארמו"ר הזקן — הנחות הר"פ ז"ל

o

הערות כלליות

(א) הדרושים שבס' זה הם מהשנים תקס"ו — תקע"ב, אך אינם מסודרים על סדר השנים, וגם לא על סדר הפרשיות.

(ב) בכל מקום שנדפס בס' זה "תקס"ד הוא טה"ד, וצ"ל: "תקס"ד".

(ג) ביכל גוסף של מאמרים אלו, על הסדר הנדפס כאן, הי' באוסף מתהיי של כ"ק אדמו"ר מוהררי"צ ג"ע, והגיע אלינו רק הנפתח של כתי' זה (מס. 1128). באוסף הנ"ל הי' מסומן במספר 6. בכ"מ יש שינוי בסדר המאמרי' שבשני כתי' אלו, ובד"כ, בכת"י 1128, הסדר מתאים יותר; בכ"מ, בהנדפס, נרשם "הנ"ל" וקאי אדלקמן, ובכתי' הנ"ל הוא כראוי.

(ד) רוב הדרושים הנדפסים כאן — בהנחת הר"פ, נמצאים גם בהנחת כ"ק אדמו"ר האמצעי; הנחת הרה"ק ר"מ באדה"ז; הרה"ק מהרי"ל אחי אדה"ז. וזהו עיקר מטרת ההערות הבאות לקמן — לציין בכל מאמר היכן נמצאות בגוכתי"ק, או נדפסות, ההנחות הנ"ל.

עמוד א

תקס"ד שקלאב: טה"ד, וצ"ל: תקס"ו.

נפתלי אילה שלוחה: הנחת אדה"מ מדרוש זה נדפסה בס' תקס"ו ע' יא (מגוכתי"ק 1196 עא, א). הנחת הר"מ באדה"ז — בגוכתי"ק 1066 (מו, א). דרוש זה בשינוים, בתוס' קיצורים והגהות מהצ"צ — באוה"ת בראשית ו' תתשמב, ב (מגוכתי"ק 1112 נב, ב).

עמוד ג

אחד א' אבא: דרוש זה הוא חלק מהמשך פירוש המלות בתפלה שאמר אדה"ז במשך שנת תקס"ו, ומתחיל בד"ה השמים מספרים, ונדפס בסידור ק"עה, א ואילך (ד"ה אמר — שם קט, ד).

בגוכתי"ק אדמו"ר האמצעי, נרשם המשך זה בפ"ע (1025 קמה, א ואילך) בלי תאריכים. בגוכתי"ק הר"מ באדה"ז מופיע כל מאמר במקומו על סדר השנה — ד"ה השמים מספרים (1066 כט, ב) לפני דרוש פ' ויגש תקס"ו, וד"ה אמר וידן (שם מב, ב) לפני דרוש פ' ויחי תקס"ו (ד"ה נפתלי אילה שלוחה הנ"ל).

עמוד ה

לאדי . . . ס"ד: טה"ד, וצ"ל: ס"ו.

וילן לסע"ו: הנחת אדה"מ מדרוש זה, בתוס' הביאור דלקמן (ע' ז), בגוכתי"ק 1025 (קכו, ב). הנחת הר"מ באדה"ז בגוכתי"ק 1066 (ט, א) — בשניהם בכותרת "ליל שבת פ' לך לך". ועל הביאור, בכתי"ק הר"מ באדה"ז, יום ב' פ' וירא תוס' ביאור הדברים הנ"ל. הנחה גוספת נדפסה בתו"א יא, א (והביאור נכלל שם יא, ד ד"ה אך לפני ואילך), ונראה שהיא הנחת מהרי"ל אחי אדה"ז.

חוספות להערות וצינונים

קצח

ההנחה שבתיאור, בתוסי הגהות וקיצורים, נדפסה בלקוית לגיפ (עו, א), לאחיו שם (פב, א) באה הנחת אדהא"מ הגיל (עם הביאור), בכותרת: „דרוש לך לך הגיל בהרחב יותר“ ונעתקה משם באוהית בראשית ו' (תתרכב, א).

עמוד ז

ביאור: ראה לעיל ע' ה, בהערה לד"ה וילך למסעיו.

עמוד ח

פ' בשלח תקס"ד: טה"ה, וצ"ל: תקס"ו.

לסוסי: הביאור לדרוש זה נדפס לקמן ע' יג. הנחת אדהא"מ מדרוש זה וביאורו בגוכתי"ק 1196 ה, ב ואלך, ונדפסו בסי' תקס"ו ע' מ [נאכל שם — הדרוש הוא רק ההתחלה, והביאור כולל גם הענינים המבוארים בדרוש עצמו]. הנחה נוספת מדרוש זה וביאורו נדפסו בתיאור בשלח סג, ד; ונראה שהיא הנחת מהרי"ל אחי אדה"נ.

עמוד יא

תקס"ד אלול, לאדי: טה"ה, וצ"ל: תקס"ו.

זכר רב טובך: דרוש זה הוא חלק מהמשך פירוש המלות בתפלה שאמר אדה"ו במשך שנת תקס"ו, וכבר נזכר לעיל ע' ג, שבגוכתי"ק אדמ"ר האמצעי נרשם המשך זה בפ"ע, בלי תאריכים, וגם דרוש שלמינו הוא שם (כת"ק 1025 קנ"ג א) ונדפס בסידור מו, ד (וחלק השני של הדרוש, הוא ד"ה חנון ורחום — שם נא, ד). גם בגוכתי"ק הרי"מ באדה"ו באים דרושי פירוש המלות בתפלה (של חול) בפ"ע, בלי תאריכים, בכת"ק 237 (בוך הגיל נכרך שלא על הסדר, ודרוש זה נכרך שם בדרך התשיעי).

עמוד יב

ענין שמינית שבשמינית: ראה מ"ש בהערות וצינונים מכ"ק אדמ"ר שליט"א כאן, ובהגסמן בסי' תקי"ע ע' רפו הערה 10.

עמוד יג

ביאור לפ' בשלח תקס"ד שקלאב: טה"ה, וצ"ל: תקס"ו. והוא ביאור לד"ה לסוסי דלעיל ע' ה, וראה מ"ש לעיל שם.

עמוד יז

ת"ח ברזא דשמא קדישא: הנחת אדהא"מ מדרוש זה בגוכתי"ק 1196 (עו, א), בכותרת: „שבת פ' יתרו [תקס"ו] בעזריה“. הנחת הרי"מ באדה"ו — בגוכתי"ק 1066 (מט, ב), בכותרת „ליל ש"ק פ' יתרו (פה מאהליב)“.

עמוד יז

אמר ר' אליעזר: הנחת אדהא"מ מדרוש זה בגוכתי"ק 1196 (עו, ב), בכותרת: „בעזריה יום שבת פ' יתרו [תקס"ו], ונדפסה בסידור [קע"ג, א; קצט, ג; ד, ג — ששלשתם מאמר אחו]. הנחת הרי"מ באדה"ו — בגוכתי"ק 1066 (נב, ב), בכותרת „ביום השבת הגיל“.

עמוד כג

אימתא זיווגא: הנחת הרי"מ באדה"ו מדרוש זה בגוכתי"ק 1066 (צו, ב) בכותרת „ליל ש"ק פ' תצא [תקס"ו]“.

עמוד כה

אני לדודי: הנחת אדהא"מ מדרוש זה וביאורו בגוכתי"ק 1196 (נה, א) בכותרת „בעזריה שבת פ' כי תצא [תקס"ו], ונדפסו בסידור (רכה, ג) ואלך. הנחת הרי"מ באדה"ו

— בגוכתי"ק 1066 (צט, א) בכותרת: „תורה ברבים ש"ק פ' תצא (ב) לחודש אלול תקס"ז לפ"ק". והביאור שם (ק, ב) בכותרת: „בעזרה"י יום א' פ' תבא". הנחה נוספת נדפסה בלקו"ת (ראה לג, א) ונעפ"ז צריך לתקן מ"ש בהוספות להערות ללקו"ת שם, שכנראה נאמרו בפי שופטים, ונראה שהיא הנחת מהרי"ל אחי אדה"ז.

עמוד ל

הזלויה: הנחת אדה"מ מדרוש זה בגוכתי"ק 1025 (קנו, א) בכותרת: „בעזרה"ה (שבת פ' כי תשא תקס"ז), ונדפסה בסידור (נו, ב). הנחת הר"מ באדה"ז בגוכתי"ק 237 (16 ע"ב).

עמוד לב

פקודא ליתן מחצית השקל: הנחה זו עם הגהות הצי"צ — ביאור"ז ח"ב ע' תתכס. הנחת אדה"מ מדרוש זה בגוכתי"ק 1196 (פג, א) בכותרת: „בעזרה"ה שבת פ' כי תשא [תקס"ז] ונדפסה בכאוה"ז תשא (גב, ד). הנחת הר"מ באדה"ז בגוכתי"ק 1066 (סו, א).

עמוד לה

ואיש כי יחרט: הנחת אדה"מ מדרוש זה בגוכתי"ק 1196 (צב, א) בכותרת: „שבת פ' תוריע [תקס"ז] בעזרה"ה. ונדפסה משם בס' תקס"ז ע' צח. ובתוס' הגהות וקיצורים מהצי"צ — בכאוה"ז ח"ב ע' תצא. הנחה נוספת נדפסה בס' תקס"ז (ע' קב) והוא מכת"י ירושלים 1085 (יא, ב) [ומ"ש במפתח ס' תקס"ז שהוא מבוך 1066 (דא"כ היא הנחת הר"מ באדה"ז) הוא טעות]

עמוד לח

ברכו ה' מלאכיו: הנחה זו (בשינוים קלים) עם הגהות הצי"צ — ביאור"ז ע' תצו. הנחת אדה"מ מדרוש זה בגוכתי"ק 1025 (עה, א) בכותרת: „שבת פ' פנחס [תקס"ז] בעזרה"ה, ונדפסה בכאוה"ז בלק (ק, א).

עמוד מ

וספרתם לכם: הנחה אחרת [מהדרוש עצמו — בלי הביאור דלקמן ע' מב] בלקו"ת אמור לה, ב [וראה בהוספות להערות וצינונים שם]. הנחה נוספת, בתוס' קיצורים והגהות מהצי"צ באוה"ת ויקרא ג' ע' תתסו.

עמוד מה

חתונה זלאבין: היא חתונת הרבנית ביילא בת אדה"מ עם הרה"ח רבי יקותיאל זלמן נכד הרה"ק רלווי"צ מברדיטשוב, בפי נשא תקס"ז.
ת"ר כיצד מוקוין: הנחת אדה"מ מדרוש זה בגוכתי"ק 1196 (לו, א) ונדפסה בס' תקס"ז ע' קפו. הנחת הר"מ באדה"ז — בגוכתי"ק 1066 (פו, א). הנחה נוספת נדפסה בלקו"ת שה"ש (מת, ב), ונראה שהיא הנחת מהרי"ל אחי אדה"ז.

עמוד מו

ביאור . . . תקס"ד: טה"ה וצ"ל: תקס"ה. והוא ביאור לד"ה נשא תקס"ז (הנדפס בלקו"ת נשא כ, א ובס' תקס"ז ע' קצב).
לבאר ענין ג' ידות: הנחת אדה"מ מדרוש זה בגוכתי"ק 1196 (לט, א) ונדפסה בס' תקס"ז ע' קצו. הנחה נוספת נדפסה בלקו"ת נשא (כא, ב) ונראה שהיא הנחת מהרי"ל אחי אדה"ז.

עמוד מט

ביאור על תורה שבזלאבין, שקלאב: התורה שבזלאבין — הנחת אדה"מ בגוכתי"ק 1196 (לה, א) והביאור שם (לה, א) ונדפסו בסידור קכה, ד ואילך. הנחת הר"מ באדה"ז

(מהדרוש והביאור) בגוכתייק 1066 (פב, ב ואילך). הנחה גוספת (מהדרוש והביאור) גופסה בלקיט' שהי'ש (מו, ב ואילך) וגראה שהיא הנחת מהרי"ל אחי אדה"ו. חלקו הועתק באוה"ת בלק ע' תחקטג (בשינויים).

עמוד נב

זהו במדבר דכ"ב (צ"ל: דק"כ) ע"א: הנחת אדה"מ מדרוש זה בגוכתייק 1025 (מו, א) וגופסה בבאוה"ו קמו, ב. הגהות הצי"צ (להנחת אדה"מ) גופסו בבאוה"ו שלו ע' תסט (ומצוין לפי גוכתייק הג"ל).
הנחת הרי"ם (הגופסת כאן) בתוסי' הגהות מהצי"צ — בבאוה"ו שלו ע' תסד.
זהו זה נתבאר גם בסי' תקס"ה (ע' תרט) ובסי' תקס"ו (ע' קסה).

עמוד נח

ענין טפירה: ראה בהגסמן בסי' תקס"ט ע' שמ הערה 23. קטע הובא בבאוה"ו אמור ע' שזב: וכן מצאתי בכ"י הרי"ם משקלאב ז"ל מה ששמע מאאומ"ו ג"ע בדרך בלי"ג בעומר כמדומה שנת תקס"ט או תקע"א.

עמוד נז

פזר נתן לאביונים: דרוש זה בתוספת הגהות מהצי"צ — בבאוה"ו שלו ע' תסג ואוה"ת במדבר ע' א'תפו.

עמוד נה

ביאור ע"פ ח"ס רבי'ם זלקמן: ע' סט, וגם שם לא גרשם תארך אמירת המאמר — רק "פי' זה שקלאב".
בגוכתייק 1196 חסרי'ם המאמרים דחורף תקס"ה, אבל במפתח שם, לאחר דרושי תשרי תקס"ה: "מים רבים קמה, ב; ביאור על הג"ל קמו, א", ויש מקום לשער שהכוונה להדרוש וביאורו שלפנינו — הנחת אדה"מ.
הנחה גוספת (מהדרוש וביאורו) בתו"א נח (ה, ג ואילך), וגראה שהיא הנחת מהרי"ל אחי אדה"ו.

עמוד סא

ואכלתם אכול: בכתי' 617, שממנו גופס ס' זה, מופיע דרוש זה בדף ב"ע — הכרוך כאן, אבל במפתח כתי' 1128, רשום מאמר זה לאחר ד"ה תיר' כיצד מרקין (דלעיל ע' מה), ושם מקומו, כי שניהם נאמרו על התחונה דולאבין בפי' נשא תקס"ו, וכדלקמן: הנחת אדה"מ מדרוש זה בגוכתייק 1196 (לג, ב) וגופסה משם בסי' תקס"ו (ע' רנא). הנחת הרי"ם באדה"ו — בגוכתייק 1066 (פא, ב) בכותרת: "בעזרי"ה ביום השבת הג"ל [פי' נשא תקס"ו] בסעודת שחרית". הנחה גוספת גופסה בלקיט' צו (ו, א) ובהוספות להערות וצינונים שם: "תרי' אדמיר' כשהי' בקי"ק זלאבין"; וגראה שהיא הנחת מהרי"ל אחי אדה"ו. [בסי' תקס"ו הג"ל גופס אצל פי' חוקת, ובשוה"ג שם: "געתק מבוך 1066, ושם אינו רשום יום אמירתו, ונמצא ג"כ בבוך 953 ושם רשום דרוש יום ב' פי' חוקת", וכ"ז סעות וכנ"ל].

עמוד סג

חתונה, שבת פ' ויצא: היא חתונת ר' ברוך, נכד אדה"ה, בפי' ויצא תקס"ה, כדלקמן — בהערות לדרוש זה ושלאתריו.
והיה כמשוש: בכתי' 1196 מאדה"מ חסרי'ם דרושי חורף תקס"ה, אבל במפתח שם, בין מאמרי החתונה דפי' ויצא: "כמשוש חתן קנו, א". הנחה גוספת בכתי' 258 קכו, א [גם שם הוא מופיע בהמשך לד"ה ששים המה מלכות דלקמן ע' סה, בגוסס הגופסת בלקיט', וא"כ אפשר גם היא הנחת מהרי"ל אחי אדה"ו].

עמוד סה

ששים המה מלכות : בכתי"ק 1196 מאדהא"מ חסרים דרושי חורף תקס"ח, אבל במפתח שם, בין מאמרי החתונה דפי ויצא : „ששים המה מלכות קנא, א"י. הנחת הר"ם באדה"ז בגוכתי"ק 1066 (קיב, ב) בכותרת : „ליל ש"ק פי ויצא [תקס"ח] תורה ברבים (כיום חתונה)”. הנחה נוספת בלקי"ת שה"ש (לה, ב) ונראה שהיא הנחת מהרי"ל אחי אדה"ז.

עמוד סז

ושבתי בשלום : במפתח כתי"ק 1196, בין דרושי ויצא תקס"ח : „וידר יעקב נדר קנה, א ; ביאור על הגיל והאבן הזאת קנה, ב"י. הנחת הר"ם באדה"ז, מדרוש זה וביאורו, בגוכתי"ק 1066 (קיג, ב), ושם ההתחלה היא : „ויקח האבן אשר שם מראשותיו” והכותרת : „ביום השבת הגיל"י [פי ויצא תקס"ח]. הנחה נוספת, מדרוש זה וביאורו, בתו"א ויצא, (כא, א) ושם מתחיל הדרוש : „ושבתי בשלום”, והביאור : „והיה הוי' לי לאלקים והאבן הזאת”, ונראה שהיא הנחת מהרי"ל אחי אדה"ז.

ב"מ"מ כתי"י" שבהוספות לתו"א שם : „תורת שבת חתונה של גכר אדמיו שי' האברך מ' ברוך גי"י. וא"כ גם שני הדרושים שלפניו (ד"ה והי' כמשוש וד"ה ששים) נאמרו על חתונת ר' ברוך הגיל. ובמקום אחר (הערות וביאורים אהלי תורה, גליון צט, מסות תשמ"א) הוכחתי שהיא חתונת ר' ברוך בן הרבנית פרידא בת אדה"ז.

באוהה חתונה נאמר גם ד"ה ונערים ממשחה נגינתם, גרשם במפתח כתי"ק 1196 הגיל, וקיצור לדרוש זה, מגוכתי"ק הצי"צ, נדפס בס' תקס"ז ע' תלה בכותרת : „קיצור מ"ש בבוך דו"ח תקס"ז ע"פ ונערים ממשחה נגינתם, והוא מה שדרש אאומ"ר גי"ע על חתונת ב"ד מ' ברוך ז"ל משנת הגיל"י, שהכונה לכתי"ק 1196 הגיל, הכולל דרושי תקס"ז, ובסופו — דרושי תחלת חורף תקס"ה. ומפורש כן גם בכתי"ק הצי"צ בוך תרס"ו (מס. 1072) „קיצור ד"ה ונערים ממשחה נגינתם, בוך מו"ח, ויצא תקס"ח"י. הנחת הר"ם באדה"ז מדרוש זה בגוכתי"ק 1066 (קטו, א) ומתחלת „מהרה ישמע . . . ונערים ממשחה נגינתם”.

עמוד סח

פי נח שקלאב : תקס"ח ? — ראה לעיל בהערה לע' נח.

עמוד עב

חתונה הגיל : לא נתפרש כאן אמאי קאי, וזמפתח כתי" 1128, שהוא העתק גוסף מכת"י הנחות הר"ם, מופיע לפני דרוש זה „אני ישנה ולבי ערי' דלקמן ע' פט — בכותרת : „חתונה, חצי שבטי. הנחת אדהא"מ משני דרושים אלו (ד"ה אני ישנה וד"ה ויאמר משה) נדפסו בס' תקס"ח (ע' יד וע' כח) בכותרת : „בעז"ה ליל שבת פי' בשלח [תקס"ח] על חתונה” ; „בעז"ה יום שבת פי' בשלח על החתונה הגיל"י. הנחה נוספת משני דרושים אלו בתו"א בשלח (סה, א) ובלקו"ת שה"ש (לג, ג) ונראה שהם הנחות מהרי"ל אחי אדה"ז. וראה גם בהוספות להערות וציונים ללקי"ת שה"ש שם „שבת פי' בשלח על החתונה שנת תקס"ח. ובאוה"ת בשלח (ע' תקצח) : „כי שני דרושים אלו שייכים להודי ונאמרו בשבת א' והכל ענין ודרוש א"י. ובמקום אחר (הערות וביאורים אהלי תורה, גליון סה, תבא תשי"מ) הוכחתי שהיא חתונת הרבנית ברכה בת אדהא"מ עם הרה"ח ר' יונה.

עמוד עה

אל יתהלל : הנחת אדהא"מ מדרוש זה נדפסה בס' תקס"ח (ע' מא), לאחר ד"ה ויאמר משה הגיל, בכותרת : „ביאור על הגיל”.

עמוד עו

הטעם ששושין : הנחת אדהא"מ מדרוש זה בגוכתי"ק 1196 בתחלתו, ונדפסה בסידור יט, ד. הנחת הר"ם באדה"ז בגוכתי"ק 1066 (לט, ב) בכותרת : „בעז"ה יום ג' פי' שמות

בחנוכת בית חומה (של מהר"ם דשקלאב) פה שקלאב] והוא בעל הנחות הר"ם שלפנינו. הנחה נוספת נדפסה בלקו"ת ס"ס ברכה (צו, ד) [בשלישת המקומות הנ"ל מתחלת: מומור שיר חנוכת הבית] ונראה שהיא הנחת מהר"ל אחי אדה"ו.

עמוד פא

אנא אוקיר: בלקו"ת שם (ק, ב) וכלל דרוש זה בדי"ה מומור שיר (שהוא דרוש הטעם שעושין הנ"ל (ע' עט). ונדפס כדרוש בפ"ע במאה שערים (לב, א). ובאמת, גם בכת"י 1101 (חרסס, א) שממנו נדפס הלקו"ת נכתב כדרוש בפ"ע, בהמשך לדי"ה מומור שיר שלפניו, וצוין בכת"ק הצי"צ לצרפו לדרוש שלפניו.

עמוד פב

אם את כל דגי' הים: הנחת הר"ם באדה"ו מדרוש זה בנכות"ק 1066 (מב, א) ומתחלת להבין טעם למנהג ישראל לאכול דגים קודם בשר כו', בכותרת "בסעודה הנ"ל" [יום ג' פ' שמות תקס"ז בחנוכת בית חומה], ונדפסה משם בסי' תקס"ז ע' קצא [בין מאמרי חתונת נשא תקס"ו, ובשוה"ג שם: "מאמר זה לא נמצא בבוקר 1196 (שממנו נעתק המשך מאמרי חתונה) ונעתק פה בבוקר 1066, והוא שם אחר ד"ה ת"ר כיצד מרקו"ן, והוא טעות וכנ"ל, ועד"ו צריך לתקן שם ע' תעה שוה"מ להבין טעם]. הנחה נוספת בלקו"ת בהעלותך (לג, א) ונראה שהיא הנחת מהר"ל אחי אדה"ו.

ביאור שבת פ' ויחי, שקלאב, ס"ז סבת, ס"ז: כלומר, ביאור לדי"ה שימני כחותם שנאמר בשבת פ' ויחי. במפתח לכת"ק (אדה"א"מ) 1196 בתחלתו "שימני כחותם דף ב' ע"א" אך דף זה חסר, ואולי הי' שם גם הביאור. בכת"ק הר"ם באדה"ו (1066 לד, א) רק התחלה של די"ה שימני כחותם, בכותרת: "בעזרה"י ליל ש"ק [ויחין] ס"ק שקלאב (ברבי"ם), והשאיר כמה דפים חלק, ע"מ לרשום בו הדרוש [והביאור?]. הנחה נוספת מהדרוש וביאורו נדפסו בלקו"ת שה"ש (מה, א ואל"ך) ונראה שהם הנחות מהר"ל אחי אדה"ו.

עמוד פה

חתונה הנ"ל: במפתח כתי"י 1128 בא לפניו ד"ה אל יתהלל (הנ"ל ע' עח) וע"ו קאי מ"ש כאן חתונה הנ"ל — דחצי שבט תקס"ח, כדלקמן. עיני כל: הנחה זו נדפסה (עם הגהות הצי"צ) בלקו"ת מטות (פה, ב) הנחת אדה"א"מ מדרוש זה נדפסה בסי' תקס"ח (ע' נב) בכותרת: "בעזרה"י ליל יום ג' [שאחר ש"ס בשלח תקס"ח] על החתונה".

עמוד פו

להבין השינוי הברכות: הנחת אדה"א"מ מדרוש זה נדפסה בסי' תקס"ח (ע' מד) בכותרת "בעזרה"י ליל יום ב' [שאחר ש"ס בשלח תקס"ח] על החתונה".

עמוד פט

אני ישנה: הנחת אדה"א"מ מדרוש זה נדפסה בסי' תקס"ח (ע' יד) בכותרת: "בעזרה"י ליל שבת פ' בשלח על החתונה". הנחה נוספת נדפסה בלקו"ת שה"ש (לג, ג) ונראה שהיא הנחת מהר"ל אחי אדה"ו. וראה בהערות לדי"ה ויאמר משה לעיל ע' עב.

עמוד צו

שבת פ' מטעי . . . ד' פ' אמור: כלומר: נאמר בשבת פ' מטעי תקס"ח, והוא ביאור על תורת והניף כו' שבפ' רביעי בפרשת אמור [שנאמרה בזה"ש תקס"ח, כדלקמן]. והניף וכו': הנחת אדה"א"מ מביאור זה נדפסה בסי' תקס"ח (ע' רנז) בכותרת: "בעזרה"י ביאור על התורה הנ"ל, וקאי על די"ה והניף הנדפס לפניו שם (ע' רמו) בכותרת: "בעזרה"י תורה שני' בתג השבועות". הנחה נוספת מדרוש זה וביאורו בלקו"ת אמור (לו, א; לו, ג) ונראה שהם הנחות מהר"ל אחי אדה"ו.

עמוד קו

שבת הנ"ל : ס' מסעי תקס"ח, כנ"ל הערה לדרוש שלפניו.
 אלה מסעי : הנחת אדהא"מ מהביאור דלקמן (ע' קי) גרפסה בסי' תקס"ח (ע' שנד). הנחה
 נוספת מדרוש זה וביאורו גרפסה בלקו"ת מסעי (פח, ג ; פט, ב), ונראה שהיא הנחת מהרי"ל
 אחי אדה"ו.

עמוד קי

עתידיה ארץ ישראל : ראה בהערה לדרוש אלה מסעי (לעיל ע' קו).

עמוד קכ

המצווה מניח תפילין : לכאורה אין לזה משמעות, ונראה שחסרה התחלת הדרוש, גם
 במסכת כתי"י 1128 לא גרשמה התחלה זו.

תוכן הענין המבואר כאן נמצא גם בתו"א (צ, רע"ד — עד סוף הקטע. ושם צא, א
 ד"ה אך ואילך ; ואילו הקטע שביניהם (ד"ה ולכן ארז"ל) הוא בהנחת הר"ם דרוש בפ"ע
 כולקמן, ואיכ אפשר שהוא סיום הנחת הר"ם מדרוש יביאו לבוש מלכות הגרפס בתו"א שם.
 גם ד"ה כל הנביאים עתידים ליבטל (דלקמן ע' קכה) שייך לדרוש יביאו לבוש מלכות
 הנ"ל, ותוכנו בתו"א שם (צ, ד ד"ה ולכן ארז"ל עד סוף הסעיף), וכאן בהנחת הר"ם הוא
 דרוש בפ"ע.

דרוש יביאו לבוש מלכות הנ"ל (ההנחה שבתו"א) נמצא בכתי"י 284 (קכה, ב) בכותרת :
 "פורים תקע"ב".

הנחת הצ"צ מדרוש זה בגוכתי"ק 1116 (— דרושי תקע"ב) מב, א — רק חלק, ולא
 נגמר בכתי"ק.

קיצור מהצ"צ לדרוש זה — בהוספה לאוה"ת מג"א (ע' כא) ; תוכן הקטע שלפנינו
 נכלל שם בסעי' ב ; ד נסעי' ג' הוא ד"ה כל הנביאים הנ"ל.
 הנחה נוספת מהדרוש — בכתי"י 126 קיט, א.

הנחת אדהא"מ מהדרוש (וביאורו) באריכות הביאור גרפסה בשערי אורה (ג, א).
 הנחה נוספת מהדרוש, באריכות הביאור, גרפסה בעבודת הלוי ח"ג (כת, ג). ונמצאת
 בכתי"י ירושלים 2916 (יג, א) בכותרת : "מאדמיר דובער נבגי"מ".

ביאור לדרוש זה [בנוסף לשני הביאורים שבתו"א שם צא, ב ; צב, ב] גרפס לקמן
 (ע' קמד) בכותרת : "ביאור תורה דפורים תקע"ב", ותוכן הקטע שלפנינו מבואר שם (ע'
 קג ואילך).

הנחה אחרת מביאור זה, בתוספת הגהות מהצ"צ, גרפסה בהוספה לאוה"ת מג"א (ע'
 כג).

הביאור נזכר בתשו' מהרי"ל בסלן (יגיל תורה חל"ו ע' שמג) : "הביאור שעל פסוק
 יביאו לבוש מלכות אשר לבש בו המלך, אשר הוא ביאור נפלא מכ"ק אדמו"ר וצוק"ל"
 (והשוה הערה 28 שם).

עמוד קכא

ענין חבלי משיח : רובו מועתק, בחוסי הגהות, באוה"ת בראשית ג' תקלב, א.

עמוד קכב

ת"ר נר חנוכה : גרפס (בשינויים קטנים, וכאן חסר הסיום) בתו"א (לב, ד). ונמצא
 (בשלימותו) בכתי"י 127 (קס, ב). הנחה נוספת בכתי"י 1052 (קכה, א).

עמוד קכה

כל הנביאים : ראה מ"ש בזה בהערה לר"ה המצווה מניח תפילין (לעיל ע' קכ).

עמוד כז

שחורה אני : הנחה אחרת בלקיט שהיש (ז, ד). ובכתיי 4 (קנא, ב) בכותרת : „ביאור עי"ם שחורה אני וגאווה מ' קדושים".

עמוד קלח

חתונה שבט תקע"א : כ"ה גם בכתיי 330 (מ, א) בכותרת (הנחה הגדפסת בלקיט שהיש א, א של) דרוש זה. והיא חתונה הרה"ק רבי יעקב ישראל מצערקאס עם הרבנית דבורה לאה בת אדהא"מ (ראה צילום התנאים, גוכתי"ק אדה"ו, אגרות-קודש מלואים ע' לר : החופה למזי"ס ביום ה' ששה ימים בחדש שבט הבע"ל דהאי שתא [תקע"א] פה ק' לאד"י).

עמוד קמד

איזתא במי"ח : ראה מ"ש בזה בהערה לדי"ה המצוה מניח תפילין (לעיל ע' קכ).

עמוד קנד

סער לבן : ראה מ"ש בזה בסי' תקס"ט (ע' שמא הערה 29).

עמוד קנו

פ' בהר בחוקתי : הנחה אחרת נדפסה בסי' תקס"ט (ע' קלא), ועמשי"ש (ע' שמא הערה 28). קסע ממאמר זה נעתק באוה"ת תשא ע' בי"מא.

עמוד קס

יונתי בחנוי טלע : הנחת אדהא"מ מדרוש זה בכוכתי"ק 1194, ונדפסה משם בסי' תקס"ט (ע' סג), ועמשי"ש (ע' שמא הע' 25).
דרוש זה (בנוסח הנדפס כאן) נמצא בכתיי 184 (שע"א, ב) בכותרת : „בעדי"ה שבת פ' לך לך ק"ק ליבאו"יך" [היינו שאדמ"ר הצי"ץ חזר על דרוש זה בליובאוויטש בפי לך], ובסופו הוספה (מהצי"ץ) : ועמ"ז יובן הפסוק ויאמר ה' אל אברם לך לך גר [הדרוש עם ההוספה גם בכתיי 424 קנ"ה, א"].

עמוד קסד

ששים המה מלכות : הנחת אדהא"מ מדרוש זה נדפסה בראש סי' תקי"ע, והוא מפי יתרו חקי"ע בראהטשוב. ועמשי"ש (ע' רפ"ה הערה 4).

עמוד קעג

ולתוטי ביאור : מכאן ואילך נעתק, בתוסי' הגהות כ"ו מהצי"ץ, באוה"ת במדבר ע' איתקטב ואילך. קסע נעתק גם באוה"ת קהלת ע' אקטו.

עמוד קעז

בארזיטשוב : תקי"ע בסמיכות למורים, וראה מ"ש בזה בסי' תקי"ע (ע' רפ"ו הערה 7).

עמוד קפו

דרוש זה . . . להבין ענין חנסירה שבב"ד תקט"ה : ונדפס בלשונו בבאוה"ו להצי"ץ (ע' שצ"ג), רק שינה ההתחלה (בכתי"ק 1055 שה, א) ומתחלת : להבין ענין המבואר בוהר פ' אמור דצי"ס בסדר תקיעת שופר. לאחיו, בבאוה"ו שם, הגהות וקיצורים מהצי"ץ.

מראי מקומות וציונים

לספר

מאמרי אדמו"ר הזקן — הנחות הר"פ ז"ל

עמוד א

אבא יסד ברתא : זחיג רנו, ב ובכימ.
לשמש שם אהל בהם : תהלים יט, ה.

עמוד ד

והוא חכתן יוצא מחופתו : שם, ו.
הנותן ביים דרך : ישעי מג, טו.
ים היינו בחיי מל' : ראה מאויא עי ים.
כי : כיה בכתהיי ואוציל : כוי.
כי הננה ידוע : ראה בכיז ספר הערכים עי
אור הלבנה עי שב ואילך.

עמוד ח

אורייתא מחכי נפקת : זחיב קכא, א.
סדר זרעים חסד : ראה הקדמת התזו (ה)
א—ב).
נשמה יתרה שנמשכה בשבת : ביצה טז, א.
וילך למסעיו : לך יג, ג.
חכים ולא בחכמה ידיעא : תזו יז, ב.
ומוטב דלידייני וליתי לעלמא דאתי : חגיגה
טו, ב.

כמיש בלקוים : כגראה זוהי הגהת אדמו"ר
הציצ.

והוא יושב פתח האוהל : וירא יח, א.
ויהי ערב .. אחד : בראשית א, ה.
אב המון גוים : לך יז, ד.
למה הצדיקים דומין .. כנר בפני האבוקה :
פסחים ת, א.
לא גלו .. גרים : שם מז, ב.
גלו לאדום שכינה עמהם : ספרי מסעי לה, לה.

עמוד ו

לך לך .. והיי ברכה : לך יב, א"ב.
ואיחא ביהר .. הוא דא עתיקא : זחיג
קעה, ב.

ועבר הלוי הוא : קרח יח, כג.
ונקבה חטובב גבר : ירמי לא, כא.
נקודה בהיכלא : זחיא ו, א.
וידבר שלשת אלפים משל : מ"א ה, יב.
" שלה שני קוצין כנוודע : ראה מדרש שער
האותיות ספ"ג.
ונבלות חכמה של מעלה תורה : ב"ר יח, ה.

נפתלי אילה שלוחה : ויחי מט, כא.
איהו וגרמותי חד : תזו ג, ב.

קארי תדיר ולא שכיך : זחיב קמ, א.
אלקים אל דמי לך : תהלים פג, ב.
ותתן טרף לביתח : משלי לא, טו.
זכר תמים יקריבנו : ויקרא א, ג.
בן פורת יוסף : ויחי מט, כב.
עיני כל אליך ישברו : תהלים קמה, טו.
לית לה מנרמה כלום : ראה זחיא רמט, ב.
משה רועה אבן ישראל : ויחי מט, כד.
שתי אבנים בונות : ס"י פ"ד מ"ד.
אבן מאסו הבונים : תהלים קיח, כב.
סוס ורכבו : בשלח טו, א.
דההורח לאו מידי עביד : ראה ברכות כ, ב.
הניא רמליה.
הכריעה היא יו"ד הזקיפה ו' כו' : ראה גם
פ"עח ש"ט פ"ח ואילך.

עמוד ב

שרש האותיות .. למעלה מן השכל : ראה
גם אגה"ק ס"ה ובכימ.
זחי' קו האמצעי עולה עד הכתר : ראה
ע"ח שער הכללים פ"ז ובכימ. וראה גם
בד קודש פ"ב.

שפרו מעשיכם : ויקיר כט, ו.
טוף מעשה במחית : פיוס לכה דודי.
נפתלי פרק אחרון זהוד : ראה זחיב
קד, סע"ב.

רבות בנות עשו חיל : משלי לא, כט.
כל הפקודים למחנה יהודה : במדבר ב, ט.

עמוד ג

הדי דגלים הם חזיג כו' : ראה זחיג קיח, ב.
ביאהיו ריפ במדבר.

קלא פנימאה זלא אשתמע : זחיא ג, ב.
אין אוטר כו' : תהלים יט, ד.
יום ליום כו' אוטר : שם ג.
כולם בחכי עשית : תהלים קד, כו.
בראשית נמי מאמר הוא : ר"ה לב, א.
בכל הארץ יצא קום : תהלים יט, ה.

עמוד ז

ותורה שם בישראל: תהלים עח, ה.
וימדרו בחומר ובלבנים: שמות א, יד.
קיים אברהם כל התורה כולה: קידושין
פב, א.
שיצא ממנו ישמעאל: פסחים נו, א. ובכ"מ.
ועמי"ש . . . כאן: כנראה הגהת הציצ.

עמוד י

היש מספר לגדודיו: איוב כה, ג.
אני ה' לא שניתי: מלאכי ג, ה.
צעק לבס אל ה': איכה ב, יח.
מי לי בשמים ועמך לא חפצתי: תהלים
עג, כה.
והחיות רו"ש: יחזקאל א, יד.
ונתתי מסר ארצכם: עקב יא, יד.
ונתתי עשב: שם טו.
ואשים דברי בפיך: ישעי' נא, טו.
ודברת בס: ואתחנן ו, ז.
מתניתי מלכתא: ביצה כה, ב.
מאן מלכי רבנן: ראה גיטין סב, א.
והיו הדברים כו': ואתחנן ו, ה.
שכל מה שיש ביבשה וכו': חולין קכו, א.
לא מחשבותי מחשבותיכם: ישעי' נה, ת.
כמה מחשבותיך אינן: ראה ת"ז תסי"ט
(קטו, א).
גם חזש" . . . כיום יאיר: תהלים קלט, יב.
הפך ים ליבשה: שם סו, ו.
ויעברו ברוח הים ביבשה: נחמי"ט, יא.
שם נשמחה בו: תהלים סו, ו.

עמוד יא

ושמחת לפני ה'א: ראה יב, יח.
דרמיח איברים הם רמיח מצוות: ראה
ת"ז ת"ל.
חסד דרועא ימינא: ת"ז יו, א.
גבורה דרועא שמאלא: שם.
איזהו גבור הכושב את יצרו: אבות ד, א.
תפארת גופא: ת"ז יז, א.
מה תצעק אלי: בשלח יד, טו.
בעתיקא תליא: זח"ב מה, א.
הי ילחם . . . תחרישון: בשלח יד, יד.
זכר דב טובך יביעו: תהלים קמה, ז.
טוב הוא יסוד: מא"א ט, ה.
אמרו לצדיק כי טוב: ראה ישעי' ג, י.
רב טוב לבית ישראל: ישעי' סג, ז.
המגביהי . . . לראות: תהלים קיג, ה'ו.

עמוד ח

הוא עשנו ולו אנחנו: תהלים ק, ג. וראה
סה"ל דא"ח צ"צ ערך "לא, לו".
א' רישא דאתון: זח"א ג, ב.
כתר: ראה ת"ז תמי"ט. מא"א ע' א.
ואברהם בן . . . בצאתו מחרן: לך יב, ד.
רישא דעשו: טעפוי דיצחק: ראה תיב"ע
ויחי ג, יג.
לוט בנימטריא מ"ה: מא"א לו, כו.
מואב חכי דקליפה כו': ראה מא"א מ, סה.
לקרית להארזילי פי וירא. קה"י מערכת
זלפה. וראה גם תו"א יא, ד. לקרית חוקת
סו, ג.
ויאהל אברהם עד מקום שכס: ראה לך
יב, ו; יג, יח.
לו ישמעאל יחיי לפניך: לך יז, יח.
ויקרא שם אברהם בשם ה': לך יג, ד.
לטוסי . . . רעיתי: שה"ש א, ט.
בוהר בשלח דמ"ז: ריש ע"א.
והי הולך לפניהם יומם: בשלח יג, כא.
ויסור מלאך . . . מאחריהם: בשלח יד, יט.

עמוד ט

וכמבואר לעיל: ע' א"ב.
בא אתה . . . אל התיבה: נח ו, א.
היינו ע"י אותיות התפלה: ראה גם הוספות
לכשי"ט (הוצאת קה"ת) סי' ז' ואילך.
לא בגבורת הטוט יחפץ: תהלים קמו, י.
רוצה ה' את יריאיו: שם יא.
רוח אייתי רוח ואמשיך רוח: זח"ב קסב, ב.
מלא כל הארץ כבודו: ישעי' ו, ג.
השמים והארץ אני מלא: ירמי' כד, כד.
אין כבוד אלא תורה: אבות ו, ג.
כבוד בני' ל"ב נתיבות דחכ"י: מא"א כ, ו.
וביני שם.
שכל היושב וקורא . . . כנגדו: ראה תדא"ר
רפ"ח.
כי תרכב על סוסיך: חבקוק ג, ת.
מדלג על ההרים: שה"ש ב, ח.
וירד ה' על ש"ס: יתרו יט, כ.

אשירה לה: בשלח טו, א.

עמוד יד

גלו לאדום כו: ספרי מסעי לה, לה.
אנכי ארד כו: ויגש מו, ד.
ויאנחו בני ויזעקו: שמות ב, כג.
חכי מאין תמצא: איוב כה, יב.
שבשבועות מתגלה בחי' הכתר: פע"ח שער חג השבועות פ"א.

עמוד טו

כחשיכה כאורה: תהלים קלט, יב.
בוהר: ח"ב מו, ב.
חיורתא דגולגלתא: ראה זח"ג קכח, ב.
משנת חסידים מסי' א"א פ"ד מ"ג. תניא פמא בהג"ה.
ביוכ"פ . . הכתר: פע"ח שער יוהכ"פ פ"ה.

עמוד טז

אין מלך בלא עם: בחיי וישב לת, ל
ובכ"מ.
מיכאל . . המזבח: תוספות סוף מנחות ובכ"מ.
והוכן בחסד כסאו: ראה ישעי' טו, ה.
פני שור ופני נשר: יחזקאל א, י.
כדמות אר"י ע"ג המזבח: ראה זח"א ה, ב.
זח"ב רעה, א. זח"ג יו, א.
פני אר"י אל הימין: יחזקאל שם.
וכמו שבקדושה שבעים נפש . . שבעים אומות: ראה פרש"י האוינו לב, ה.

עמוד יז

מאמר הנשים המקטרות: ירמי' מו, ית.
יתרו . . כל הע"ז: מכלתא ופרש"י יתרו ית, יא.
כהן און: ראה ויחי מא, מה. שמות ג, א.
פרעה אותיות עורף: ל"ת להאריו"ל פ' וישב ור"פ שמות. ובכ"מ.
ס' שבילי אמונה: ראה שם נתיב ד' שביל א'.
מלך הראשון . . בלע: וישלח לו, לב.
לא ידעתי את הוי': שמות ה, ב.
מלך זקן וכסיל: קהלת ד, יג.
החכי תחי': שם ז, יב.
אך עשרתי מצאתי און לי: הושע יב, ט.
אימא מקננא בכורסיא: ת"ז ת"ו (כג, א).
ובכ"מ.
וידעו מצרים כי אני ה': וארא ז, ה.
מלך אלקים על גוים: תהלים מו, ט.

איחא בע"ח: הוה שער אר"א פ"א. שער הולדת אר"א פ"ו. שער הנסירה פ"ו.
צדק מלאה ימינך: תהלים מה, יא.
מאזני צדק: קדושים יט, לו.
רננה ברמטא . . שמחה בצפרא: זח"א רכט, ב.

עמוד יח

חנון . . אפים: תהלים קמה, ת.
באור פני מלך חיים: משלי טו, טו.
כח"ש באדר: ראה זח"ג קכח, ב.
קנה חכמה: משלי ה, ה.
כסא דוד מלכא כו: יומא עד, א.
כוסי רוי': תהלים כג, ה.
איזוה חסיד כו: זח"ב קיד, ב. זח"ג רכב, ב.
ת"ז בהקדמה (א סעי"ב).
שמינית שבשמינית: סוטה ה, א. ולכאורה צ"ע מרמב"ם הל' דעות פ"ב הי"ג שמשק דאפי' מקצתה לא. וכ"פ ברי' יונה לאבות פ"ד מ"ד. ועיי"גכ שו"ע רבנו הזקן תאריך סקני'ה סו"ס א' וסקני'ו ס"ג (הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א).

ואנחנו מה: ראה בשלח טו, ז.
ויגבה לבו בדרכי ה': דה"ב יו, ו.
ואדרבה . . נגד מלכים: תהלים קיט, מה.
מיט . . למקום מנוח: ראה תענית ז, א.
משה בחי' דעת: ראה ע"ח שער הכללים פ"ה. ובכ"מ. וראה לקריש ח"ו ע' 244 ואילך.
ומשה ה"י עניו: ראה בהעלותך יב, ג.

עמוד יט

ובלב משכן יסוד האש: ראה זח"ג רלג, סעי"ב.
לך אמר לבי: תהלים כו, ת.
בפע"ח: שער הציצית פ"א.
ה' מלך גאות לבש: תהלים צג, א.
וה' הולך לפנייהם: בשלח יג, כא.
הוא ובי': שמירר יט, ו.
ויטע . . מאחריהם: בשלח יד, יט.
בוהר דח"ב: צ"ל: דמי'ו רע"א. וכי'ה לעיל ע' ח.
דרכו של איש לחזור אחר אשה: קדושין ב, ב.
כמבואר לעיל: בגוף המאמר (ע' ה' ואילך).
קארי תדיר: זח"ב קמ, א.
אלקים אל דמי': תהלים מג, ב.
למען יזמרך כבוד: שם ל, יג.

כי שמשם . . אלקיס: שם סד, יב.
האומות . . דאלקיא: מנחות קי, א.
רם על כל גוים ה': תהלים קיג, ד.

עמוד יח

אני ה' לא שנית: מלאכי ג, ו.
ואת רוח . . אעביר: זכריה יג, ב.
עתידה חזיר ליסתר: ראה לקו"ש חייב
ע' 175.

עתה ידעתי כו': יתרו יח, יא.
קצץ צירופי . . ושרש קליפות כו': ראה
פע"ח שער תהמיצ פ"ו.
אדמת בני חם: ברכת ק"ש (עברית).
בו אוני: וישלח לה, יח.
ידון עמים אלקיס: תהלים סו, ג.
ותחן טרף: משלי לא, טו.
רפ"ח עה"כ עולה טרף: אמת ליעקב ט, כח.
קה"י ע' טרף.
חק ג"כ ל' מזון: ראה גם לקו"ת ר"ה
גד, ד.

עמוד ימ

אז תתענג על ה': ישעי' נח, יד.

עמוד כ

ששת ימים כו': יתרו כ, יא.
כל יומא דעביד עבידתיי: זח"ג צד, ב.
ובכ"מ.
וירא . . והנה טוב . . ויכולו השמים:
בראשית א, לא — ב, א.
צדיקים יושבים . . השכינה: ברכות יו, א.
וישבות ביום השביעי: בראשית ב, ב.
והאכלתיך נחלת יעקב כו': ישעי' נח, יד.
נחלה בלי מצרים: שבת קיח, א.
כלתה נפשי: תהלים פד, ג.

עמוד כא

שנברא ב"י מאמרות: אבות רפ"ה.
ביני ובין בניי כו': תשא לא, יז.
בסוכות . . כנגד ע' אומות: סוכה גה, ב.
אברהם יצא ממנו ישמעאל: פסחים נו, א.
סוספיתא דהבא: זח"ב רלו, ב.
בינה דינין מתערין מינה: זח"ג י, סע"ב.
ובכ"מ.
תיקון אוכל נפש מותר: בא יב, טז.

עמוד כב

שאי' הדינין נמחקין אלא בשרשן: ראה
פע"ח שער השופר פ"א. תניא פלי"א.

מוחין דאימא עלמא דחירות: ראה זח"ב
קפג, א.
שאו"א . . דל"מ: ראה זח"ג ד, א. ובכ"מ.
תבונה אותיות דן ובת: זח"ג רצ, ב.
בשבת . . גיהנם נח בו: ראה כ"ר פ"א, ה.
יל"ש איוב רמז תתקו. זח"א יד, ב. מה,
א. קצו, ב. רלו, ב. זח"ב לא, ב. רג, ב.
ועוד.

עמוד כג

ויסוד נקי' חותם: רארה פע"ח שער הלולב
פ"ד.
להנחיל אוהבי יש: משלי ח, כא.
ש"י עולמות: סוף עוקצין.
אינן כל חדש תחת השמש: קהלת א, ט.
למעלה מן השמש יש כל חדש: קהלת א, ט.
זח"ב קטו, ב.
עושה מלאכיו . . אש לוהט: תהלים קד, ו.
ה' בחכמה . . בתבונה: משלי ג, יט.

עמוד כד

חכמה בראש חכ' בסוף: זח"א כו, ב.
זח"ג רלה, סע"א.
והחכ' תח"י: קהלת ו, יב.
ימותו ולא בחכ': איוב ד, כא.
ומחמת זה יכול כו': ראה גם תניא פ"ח.
תבא האס ותקנח צואת בנה: במדבר פ"ט,
ד. פרש"י חוקת כ, ב.

עמוד כה

לסתר . . חסאתיכם: אחרי טו, ל.
אני לדודי . . בשושנים: שה"ש י, ג.
שושנה . . דרחמי: זח"א א, א.
מי אל כמות: מיכה ז, יח.
אל רחום: תשא לד, ו.
המתגלים בריח אלול: ראה פע"ח שכ"ד
פ"א. מ"ח מס' אלול פ"א מ"ב.
הס מ' יוס . . בדצון: ראה פרש"י עקב
ט, יח.
אני לדודי . . ר"ת אלול: אבודרהם תפלת
סדר ר"ה בשם הדרשנים. פע"ח שער ר"ה
פ"א.
ויעבד . . ויקרא: תשא לד, ו.
כל ימיו בתשובה: שבת קנג, א.
יש שני דיעות . . לידי מעשה: קדושין
ב, ב.

ב, ב

את השמים . . מלא: ירמ' כג, כד.
מלכה"כ: ישעי' ו, ג.

ואנכי . . הראשונים : עקב י, י.
 אני . . תשוקתו : שהי'ש ז, יא.
 מיכה . . למעלה מיג'ים שאי משה : מיכה
 ז, ית. שמות לה, ו.

ועתה הניחה לי : תשא לב, י.
 ויקד . . וישתחו : שם לה, ח.
 בזהר : ח'ג קלג, ב.
 עולם חסד יבנה : תהלים פט, ג.
 ועשב לעבודת האדם : שם קד, יד.

עמוד ל

בכל לבבך בבי יצרך : ברכות נד, א.
 ובכל נפשך אפי' נהיב : ראה אוהית ואתחנן
 עי רלב.

אכלתי . . דבשי : שהי'ש ה, א.
 בהילו . . ראשי : איוב כט, ג.
 לאו . . כלל : תיז יז, ב.
 אברהם . . ישמעאל : פסחים קיט, ב.
 וישא . . יצחק : תיביע ויחי ג, יג.
 הללי נפשי כוי : תהלים קמו, א.
 נפש דוד : שיא יח, א.

עמוד לא

עי' בהיז . . גם במל' : כנראה הגהת
 כ"ק אדמיר' הצ"צ.

בזהר ויקחו לי תרומה : זח"ב קכת, א.
 זכרנו . . חנם : בהעלותך יא, ה.
 ישועה נקי' חסדים : ראה מקי"מ לזח"ב
 רכג, א.

נקי' גבורות : ראה מקי"מ לזח"א א, א.
 יעקב . . אחזרי"ם דבא : ע"ח שער המלכים
 פ"ח. שער יעקב ולאה פ"א.

נהירא דחכמתא : ראה זח"ב קכב, ב.
 תוצא . . חיי' : בראשית א, כד.
 ארבי' שבוימא : ראה זח"ב מח, ב. אבל
 ראה מקי"מ שם.

כל . . היס' קהלת א, ז.
 אמת הוא רתי"ם של אותיות : ירושי' סנהדרין
 פ"א הי"א דבי"ר פ"א, י. שהשיר פ"א, ט.
 חותמו של הקב"ה אמת : שם. שבת נה, א.

עמוד לב

עושה . . לי תיקון : ראה פרשיי' לבי"ר
 פ"א, ו.
 צמאה נפשי : תהלים מב, ג.
 דאשו בין ברכיו : גדה ל, ב.
 תלת . . תלת : ראה זח"ב ג, א.

יהי אור : בראשית א, ג.
 בדבר . . נעשו : תהלים לג, ו.

עמוד כו

ותורתך בתוך מעי : תהלים מ, ט.
 אין כבוד אלא תורה : אבות ו, ג.
 ובאורייתא ברא קובי"ה כוי : ראה זח"ב
 קסא, א.

ואשים דברי בפיך : ישע"י גא, טו.
 וע"כ הלבושים יותר יקרים מהמזון : ראה
 גם לקמן עי' עט. לקו"ח ברכה צח, ד.
 המשך מים רבים תרלי"ו בתחלתו.

חחת . . כל : תבוא כה, מז.
 היום לעשותם : עקב ז, יא.
 ואם צדקת כוי : איוב לה, ז.

עמוד כז

יפה שעה א' כוי : אבות ב, יז.
 לפני מלך מלך לבניי' וישלח לו, לא.
 אינו זו . . לו : יומא פו, א.

זכנה שארו זלבו : ע"פ תהלים עג, כו.
 השיבנו אליך ונסובה : איכה ה, כא.
 תערה רוח ממרום : ע"פ ישע"י לב, טו.
 נר . . אדם : משלי כ, כו.

בזהר . . טו"ו : זח"א יח, ב.
 מצמיח . . לבהמה : תהלים קד, א.
 א"ת . . ששונים : שבת ל, ב.

עמוד כח

כולו . . נאלחו : תהלים נג, ד.
 הנשמה עצמה אי'צ תיקון : ראה ע"ח שכ"ו
 ספ"א.

א"ח ע"ב : משלי יב, ד.
 עקימת . . מעשה : סנהדרין סה, ב.
 בחכ"י אתברירו : ראה זח"ב רנה, ב. ע"ח שי"ח
 פ"ה. ובכ"מ.

לבושים שהם המצות כנודע : ע"ח שער מ"ד
 פ"ג. תניא ספ"ה.

עמוד כט

ימי . . שנה : תהלים צ, י.

למה . . אבוקה : פסחים ח, א.
 ברא . . דאבוה : ראה עירובין ע, ב.
 מ"מעמקים קוראתיך : תהלים קל, א.
 ישת חשך סתרו : תהלים יח, יב.

במקום . . עומדין : ברכות לה, ב.
 כמי' : בע"ח.
 דמשכ"ו . . יתיר : זח"א קכט, ב.

מראי מקומות וציונים

עמוד לה

צדיק וצדק: ראה זח"א פ, א. ובכ"מ.
 בע"ת צריך שמירה שלא יחזור לסורו:
 ראה אר"ת להה"מ (הוצאת קה"ת) הוספות
 ס"מ ובהנסמן שם.
 כאלמנה .. הים: סנהדרין קד, א.
 ויהי .. מראה: וישב לט, ו.
 ר"ת יתום: ל"ת להארז"ל וישם שם.
 כמ"ש בזהר תרומה: קסו, ב. וראה ביאוה"ז
 להצ"צ ח"ב ע"י תתיח.
 דרך גבר בעלמה: משלי ל, יט. וראה
 קדושין ב, ב.

עמוד לו

שא' יחזקאל: יחזקאל א, א"כו.
 וישב .. הוי': דה"א כט, כג.
 וישב .. לעולם: תהלים כט, י.
 מלך .. לבש: שם צג, א.
 תרין כתרין .. נעשה ונשמע: ראה שבת
 פח, א.
 על .. האדם: עקב ה, ג.

עמוד לז

כונן .. בתבונה: משלי ג, יט.
 וראיתי .. לחכמה: קהלת ב, יג.
 ותרב .. קדם: מ"א ה, י.

עמוד לח

ברכו ה' מלאכיו כו': תהלים קג, כ.
 בשעתא כו': זח"ג קצא, א.
 בצלמנו כדמותנו: בראשית א, כו.
 כי .. אש: ואתחנן ד, כד.
 איידי .. פליט: ראה חולין קח, ב.
 בע"ח: שער מיעוט הירח.
 נתיי: = נקודה תחת יסוד.

עמוד לט

בידך אפקיד רוחי: תהלים לא, ו.
 שחורה .. שלמה: שה"ש א, ה.
 מלך .. ארץ: משלי כט, ד.
 איתא .. משיח .. בקן ציפור: ראה
 זח"ב ז, ב ואילך.
 הכפירים שואגים: תהלים קד, כא.
 ופני ארי אל הימין: יחזקאל א, י.
 אר"י אותיות ראי': תקרינ ת"ע (קכב, א).
 אנשי כה"ג החזירו עטרה ליושנה: יומא
 סט, ב.
 ישראל עלו במחשבה: ראה ב"ר ס"א, ד.
 פ"י אל עליון כו': ראה פע"ח שער העמידה
 ס"ג.

צדיק וצדק: ראה זח"א פ, א. ובכ"מ.
 בע"ת צריך שמירה שלא יחזור לסורו:
 ראה אר"ת להה"מ (הוצאת קה"ת) הוספות
 ס"מ ובהנסמן שם.
 כאלמנה .. הים: סנהדרין קד, א.
 ויהי .. מראה: וישב לט, ו.
 ר"ת יתום: ל"ת להארז"ל וישם שם.
 כמ"ש בזהר תרומה: קסו, ב. וראה ביאוה"ז
 להצ"צ ח"ב ע"י תתיח.
 דרך גבר בעלמה: משלי ל, יט. וראה
 קדושין ב, ב.
 אמרו בזהר אל אחר אסתרס כו': זח"ב
 קג, א.
 ובגמ' אמרו צונן כו': ראה ב"ב עד, ב.
 ר"ת אצלו: סידור הארז"ל במקומו.
 פקודא כו': זח"ב קפו, ב.

עמוד לט

עיקר .. כידוע: ראה ע"ח שער השמות
 ספ"ו. תניא פליה בהגה"ה.
 אין אני .. לדור: ערכין טו, ב.
 אני .. ישנתי: מלאכי ג, ו.
 קונים .. קרבנות .. עושין .. האדנים:
 ראה פרש"י תשא ל, טו.
 בס"י: ס"א מ"ד.

באד"ר: ראה אר"ז זח"ג רצב, א.
 (בשגם כו': המוסגר לא נמצא בכיאוה"ז
 להצ"צ (ראה הערות וציונים), וכנראה
 הוא הוספה מאוחרת של איוה מעתיק.

עמוד לד

בפרוס: שער אם הא"ס הוא הכתר ס"ג
 ואילך. וראה גם: ע"ח שכ"ג פ"ח.
 מ"ח מס' א"ק ס"א. הנסמן בסה"מ תשי"ח
 ע' 242 ובאמרי בינה ח"ג ע' 33.
 כדתי"מ: = כתר דעת תפארת יסוד מלכות.
 יסוד אבא ארוך .. אימא קצר: ע"ח שער
 הכללים ס"ו. שער פרצופי זויג ס"ג
 ובכ"מ.
 בינה עד הוד אתפשט': ראה זח"ג רכג, ב.
 ובכ"מ.
 איידי .. פליט: ראה חולין קח, ב.
 וצבא .. משתחוים: נחמי ט, ו.
 ולכן נמצא כו': ראה גם תניא פי"ח.
 איהו ברוך ואיהי .. ברכה: זח"ג רסו, ב.
 עטרת תפארת כו': משלי טו, לא.

בראתיו . . עשיתיו : ישעי מג, ז.
גבורי . . דברו : תהלים קג, כ.

ולאו . . דהדיומא : ראה זח"ג קמט, ב.

עמוד מג

ותתן טרף לביתה : משלי לא, טו.
ארי טורף : נחום ב, יג. וראה ב"ק
טו, ב.
והוי גבור כארי : אבות ה, כ.
דמות ארי' כו' : זח"א ו, ב.
המשנה : אבות ב, ד.
לך ה' הגדולה : דה"א כט, יא.

עמוד מ

זס הוא הנפש : ראה יב, כג.
וספרתם . . השבת : אמור כג, טו.
(אף שלא כו' : המוסגר הוא כנראה הגהת
הצ"צ.
נגלה . . וגאלם : הגש"פ.
בחפזון : ראה טו, ג.
כי . . תלכון : ישעי גב, יב.
וירד . . סיני : יתרו יט, כ.
למען . . חי"ד : ראה טו, ג.
וכמארז"ל : ססחים קטז, ב.
בכל יום : ראה תניא רפמ"ו.
נושאות ומנושאות : ראה בחיי תרומה כה, י
(בשם פדר"א).
אלף . . ושמונ"י : דניאל ז, י.
לבני האדם גבורותיו : תהלים קמה, יב.
מלכותן . . עולמים : שם יג.

עמוד מד

שכל המקיפים הם מבינה : ע"ח שער
סנת"א פ"ג. שער השמות ס"ו.
שמבואר בוהר : זח"ג קפח, ב.
אין התינוק . . דגן : ברכות מ, א.
שאיאת בוהר . . ח"ט : שם.
אמר בוהר . . אבוה : שם.
חסא דאדם . . חסה : ברכות מ, א. זהר שם.

עמוד מה

ת"ר כו' : כתובות טו, ב.
כלחה נפשי : תהלים פב, ג.
אע"ג . . חזי : מגילה ג, א.
ושם דרך : תהלים ג, כג.
כל השם אורחותיו : מו"ק ה, א.
משכני אחריך נרוצה : שה"ש א, ד.
חסד . . ימוט : תהלים כא, ח.
ישראל . . אתפאר : ישעי מט, ג.
רפאני . . אתה : ירמ"י יו, יד.

עמוד מא

מן הארץ . . ת"ק שנה : חגיגה יג, א.
לא ידעתי כו' : שמות ה, ב.
פלה אבות תקנום : ברכות כו, ב.
זרע אברהם אוהבי : ישעי מא, ח.
תורתו קבע ומלאכתו ארעי : ברכות לה, ב.
כי . . השדה : שופטים כ, יט.
ליעקב . . את אברהם : ע"פ ישעי כט, כב.
דבר מתוך דבר : עירובין ק, ב. ובפרש"י
שם.

עמוד מו

עושה שלום במדומיו : איוב כה, ב.
צדיק . . דרכיו : תהלים קמה, יו.
שלום . . שלמעלה : במד"ר יב, ח.
ג' ידות : ראה זח"ג רפ, א. ת"ז ט, א.
מקדש . . יד"ך : בשלח טו, יו.
הפעט . . אלי : ויצא כט, לד.
אין מלך בלא עס : בחיי וישב לה, ל
ובכ"מ.

אנכי . . אעשך : ויגש מו, ד.
וירא . . הגדולה : בשלח יד, לא.
כי . . עמו : האוינו לב, ט.

עמוד מב

מאכל בהמה מן השעורים : סוטה יד, א.
שנים עשר בקר : דה"ב ד, ד.
ובהמה בכלל חיי' : ראה ב"ק יו, ב.
הים . . מלמעלה : דה"ב ד, ד.
בהמה רבה : יונה ד, יא.
ב"ן בני' בהמה : ראה מאו"א ע' בהמה.
נותן . . לחמה : תהלים קמו, ט.
ע' . . לזה : כנראה הגהת הצ"צ.
והניף . . הוי' : אמור כג, יא.
יומט . . חסו : תהלים מב, ט.
או"א דא"ח : עירובין יג, ב. יבמות יג, ב.
האומר אין לי . . אין לו : יבמות קח, ב.

עמוד מז

מדבר העמים : יחזקאל כ, לה.
עולם שנה נפש ר"ת עש"ן : הקדמת הראב"ד
לסי"י.
כך יש הכל בנפש האדם : ראה פי' הראב"ד
לסי"י פ"ו מ"א.
עור ובשר תלבשני : איוב י, יא.

מראי מקומות וצינונים

במית . . . אירוטין . . . לעתיד . . . נישואין :
 ראה גם תרי"א מד, ד.
 כי . . . עושיך : ישע"י גר, ה.
 שהאשה נקנה בבאה : משנה ריש קדושין.

עמוד נב

קול חתן וקול כלה : ירמי לג, יא.
 ביום ההוא . . . הקדמוני : זכרי"ד יד, ח.
 בחכמה אתברירו : ראה זחי"ב רנד סע"ב.
 צלותא בלחש : ראה תי"ז מזיח קנה, א.
 זחי"ב רב, א ובהנסמן בניצוצי זהר שם.
 קול גדול ולא יסף : דאתחנן ה, יט.
 אשת חיל עשרת בעלה : משלי יב, ד.
 זהר במדבר דכ"ב : צ"ל דק"ב.
 ובא . . . דרומית : זבחים גג, א.
 כי אתה אבינו : ישע"י סג, טו.
 וקרן . . . מלי : ראה מארי"א ע"י קרנים.

עמוד נג

וכח"ש בעי"ח : ראה שם ריש שער העיבורים
 ובכ"מ.
 וצפונך . . . בסנס : תהלים יז, יד.
 ושמיית . . . תתפש : משלי ל, כח.
 עמי לא התבונן : ישע"י א, ג.
 משך . . . ארץ : משלי כט, ד.

עמוד נד

דינא דמלכותא דינא : גיטין י, ב.
 תכלת . . . ושצי : זחי"א נא, א.
 ואתם . . . היום : ואתחנן ד, ד.
 וחסד . . . היום : תהלים נב, ג.
 תנה . . . השמים : תהלים ת, ב. וראה שבת
 פה, ב.
 פנה לכבש : בבאוח"ז : עלה בכבש [וזבחים
 גג, א].
 כבשי דרחמנא : ברכות י, א.

עמוד נה

אם . . . לך : ע"ס איוב לה, ו.
 ושמיית . . . מלך : משלי ל, כח.
 ה' איש מלחמה : בשלח טו, ג.
 ובגמי איתא : ראה מכלתא יתרו כ, ב.
 פרש"י שם.
 לית שמאלא כו' : זחי"ג קכט, א.
 כתיב : בשלח טו, יז.
 אל הו"י מספרו נ"ז : מארי"א אות יר"ך
 ס"ח.
 יום עם הכולל . . . נ"ז : מארי"א שם.

עצי שטים עומדים : תרומה כו, טו.
 שרפים עומדים : ישע"י ו, ב. וראה זחי"ב
 קכט, א.

מה להלן כו' : ברכות כב, א.
 אין עמידה אלא שתיקה : סוטה לט, א.
 עמך . . . בארץ : תהלים עג, כה.
 בזאת . . . הקדש : אחרי טו, ג.
 יראה תתאה : ראה זחי"א יא, ב.
 ונתתי . . . האלה : זכרי"ג ז, ז.
 כלתה נפשי : תהלים פו, ג.
 סטגונא . . . שש גזונים : שבת כח, א.
 ולו יקתה עמים : ויחי מט, י.
 והרים את הדשן : ויקרא ז, ג.
 אליו יתכונשו עממי' : ראה תי"א ויחי שם :
 ולה ישתמעון עממיא.
 מור וקציעה וכו' : כריתות ו, א.
 כי המור ה"י נעשה כו' : ראה תרי"א צט, א.
 לקרית נשא כא, א. יגדיל תורה שנה ב
 חובי' כה ע"י תשנו, ובהנסמן במי"מ שם ושם.

עמוד מח

שמאלו תחת לראשי : שה"ש ב, ו.
 ע"פ אהרן : נשא ד, כז.
 אנכי עפר זאפר : וירא יח, כז.

עמוד מו

ימינך . . . אויב : בשלח טו, ו.
 ועיין . . . דקתה כו' : כנראה הגהת הצי"צ.
 כי . . . חופה : ישע"י ד, ה.
 ברוך . . . ממקומו : יחזקאל ג, יב.
 כבוד חכמים ינחלו : משלי ג, לה.
 כבוד בנימטי ל"ב : זחי"ג לג, א.
 שזעיר הוא סוף עולם אצ"י : ראה גם
 תרי"א תרומה פא, ב.

עמוד נ

שר של אש . . . שלום בניהם : במד"ר
 יב, ח.
 וכל יצר . . . לבו : בראשית ו, ה.
 ויאמר . . . האדם : נח ת, כא.
 שתוק כך עלה במח"ד : מנחות כט, ב.

עמוד נא

גלגלתא . . . מוחא : זחי"ג קכה, ב.
 בזהר : שם קכט, א.
 בעטרה . . . אמו : שה"ש ג, יא.
 ישקני . . . פיהו : שה"ש א, ב.

עמוד נו

אשר פסקו למות תלמידי ר"ע : ראה טושי"ע
אוי"ח רס"י תצג ובהנסמן בב"י שם.
שאיאת בגמרא : תענית ב, א.
אלו ירדו שנים טיפין מנקב א' כו' : ב"ב
טו, ב.
נותן דרך לחזיו קולות : איוב כח, כו.

עמוד נז

פור . . לעד : תהלים קיב, ט.
וכמה שכתוב : הקדמת התיז יו, א.
זרעו לכס לצדקה : הושע י, יב.

עמוד נח

והתהלכתי בתוככם : בחקתי כו, יב.
ועי . . דקרו : הגהת הצי"צ.
בשיר השירים : ח, ו.
במקום . . שם : ברכות לד, ב.
אנא . . דתורא : ראה ב"ק עב, א. והלשון
צע"ק.
מתחלה . . שיתף : ראה ב"ר יב, טו.
כמארז"ל : אבות ה, ב.
ומלא . . הענן : ראה מ"א ה, יא.
נאמר : ירמ"י לב, לא.

עמוד נט

כמבואר בתניא : פ"ג.
אחור וקדם צרתני : תהלים קלט, ה.
אין לך עשב כו' : ב"ר י, ו.
הודו . . קרובו : תהלים קמח, יגיד.
ועמך לא חפצתי : שם עג, כה.
באשרי . . בנות : ויצא ל, יג.
כי . . לי : ישע"י נה, ט.
ואולם . . מן הארץ : ראה וארא ט, טו.
ותמלא הארץ חמס : נח ו, יא.

עמוד ס

כי השחית כו' : שם ו, יב.
ויכוסו ההרים : שם ז, יט.
אברהם קראו ה' : פסחים פח, א.
וישבות . . ונח : בראשית ב, ב.
ונח . . בו : אסתר ט, יז.
חרגומו ונברכו : כנראה חסר כמה תיבות,
וצ"ל : תרגומו ונח.
תפלה . . שבת : ראה זח"ג רמו, ב. זח"ב
רס, ב. לקרית בהר מ, א. ברכה צו, א.
ויאמר . . התיבה : נח ז, א.
ותיבה . . אותי : ראה צוהת הריב"ש סע"ה.

בחכי יבנה בית : משלי כד, ג.
בדעת חדרים כו' : שם.

עמוד סא

אליו ולא למדותיו : ספרי הובא בפרדס שליה
פ"ב.
בתניא : פנ"ג. אגה"ק סכ"ט.
וימינו תחבקני : שה"ש ב, ו.
לאשתאבא בגופא דמלכא : זח"א ריו, ב.
אימתי . . אלקינו : זח"ג ה, א.
רגלי החיות כו' : תגינה יג, א.
ושדים אין לה : שה"ש ח, ה.
דבר מלך שלסון : קהלת ה, ד.
ואכלתם . . להפליא : יואל ב, כו.
כל . . בראתיו : ישע"י מג, ז.

עמוד סב

אין לך . . המכה : ב"ר י, ו.
מזלי חזי : מגילה ג, א.
יזל מיט : בלק כו, ז.
פני אדם לארבעתן : ראה יחזקאל יא, י.
וכדאיאת בר"מ : ראה זח"ב צד, ב. קכא, א.
תוי"א ע"ד ג.
לוייתן ושור הבר : ויק"ר יג, ג.
חנן פ"ז דפסחים : סו, א.

עמוד סג

(כמ"ש . . דערה) : כנראה הגהת הצי"צ.
בירושלמי : ערלה פ"א ה"ג.
תוי"ט . . דערה : פ"א מ"ה.
יצאו . . הקדמוני : זכר"י יד, ה.
משארז"ל : ב"ב ע"ה, ב.
נאלמתי דומיה : תהלים לט, ג.
כאלם . . פיו : שם לח, יד.
שמו"ע בלחש : ראה תיז מו"ח קנה, א.
זח"ב רב, א ושי"ג.
קול גדול ולא יסף : ואתחנן ה, יט.
והיה . . אלקי"ד : ראה ישע"י סב, ה.
לבבתי . . כלה : שה"ש ד, ט.
ס"ר אותיות . . חלק וכו' : נסמן בלקו"ש
ח"ב ע' 333.
ונהר יוצא מעדן : בראשית ב, י.
למען . . ידום : תהלים ל, יג.
אין . . תורה : אבות ו, ג.

עמוד סד

ומשם יפרד : בראשית שם.
נקבה תשובב גבר : ירמ"י לא, כב.

מראי מקומות וציונים

כיצד . . . הכלה : כתובות טו, ב.

עמוד פה

ששים . . . תמתי : שה"ש ו, ח.

א"ת . . . תאומתי : שהש"ר ה, ב. זח"ג רצו, א.

מסכתות . . . ברייתות . . . הלכות : שהש"ר במקומו.

א"ת . . . מאורטה : פסחים מט, ב.

שפעט נאמר להיפך : ראה זח"ג עג, א.

ועמך כולם צדיקים : ישע"י ט, כא.

הייתי . . . חרבות : תהלים קב, ז.

אוד זרוע כו' : תהלים צו, יא.

זורע . . . ישועות : ברכות ק"ש.

וישע . . . שעה : בראשית ד, ד"ה.

בחריש ובקציר תשבות : ויקהל לה, כא.

רוח . . . הארץ : זכרי' יג, ב.

עין . . . יראו : ישע"י נב, ח.

עתידים . . . קדוש : ב"ב עה, ב.

זבר . . . הלכה : שבת קלת, ב.

עמוד פו

מאמר המיון : סנהדרין לט, א.

עיניך יוניס : שה"ש ד, א.

עין . . . ידיאיו : תהלים לג, יח.

וירא . . . טוב : בראשית א, לא.

ונהר . . . יפרד : שם ב, י.

ומעיין . . . השמים : יואל ד, יח.

נהר מכי"פ מירבך : שבת סה, ב.

עמוד פז

שטו העט : בהעלותך יא, ח.

ושבתי . . . והי' : ויצא כה, כא.

ויצא . . . חרנה : שם כח, י.

צוח . . . יעקב : תהלים מד, ה.

בס"י : פ"ד מ"ד.

מה שאיתא : ראה תגיגה טו, א.

ויקם . . . בישראל : תהלים עח, ה.

עמוד פח

כי אחה אבינו : ישע"י סג, טו.

ליצחק דוקא : ראה שבת פט, ב.

כל . . . לי : וירא כא, ו.

חרן . . . גרוני : תהלים סט, ד. וראה לקו"ת

להארזי"ל וישב מ, א.

כידוע . . . מצה : זח"ג רנא, ב.

גער חז"ת קנה : תהלים סח, לא. וראה

זה שם.

וכמ"ש : איוב כה, ב.

שר . . . זא"ז : במד"ר יב, ת.

בשלוט שלום ב"פ : ראה גם תו"א ט, ד.

קט, ב.

לרחוק שנעשה קרוב : ראה ברכות לר, ב.

כי שמש . . . אלקים : תהלים פה, יב.

עמוד פט

מים רבים כו' : שה"ש ח, ז.

לעיל מיני' : שם ח, ו.

כאשר . . . בן : ישע"י נד, ט.

יום שכולו שבת : תמיד בסופה.

וזרקתי . . . וסתרתי : יחזקאל לו, כה.

וכמ"ש רז"ל : ב"ר מה, כא.

מוטב . . . דאתי : תגיגה טו, ב.

יפה . . . עוה"ב : אבות ד, יו.

ממגד . . . ומטגד כו' : ברכה לג, יג.

גבוה מעל גבוה : קהלת ה, ז.

וכמ"ש : תהלים קמה, יג.

עמוד ע

צדיקים . . . השכינה : ברכות יז, א.

טוב מאד זה כו' : בראשית א, לא. ב"ר

ט, י.

ויגברו המים מאד : נח ז, יח.

ותלך . . . ותרם חתיבה : שם, יז"ח.

כי בו שבת : בראשית ב, ג.

מכל תפלה . . . הארה משבת : ראה זח"ג

רמז, ב. זח"ב רס, ב. לקו"ת בהר מ, א.

ברכה צו, א.

כי ההריס כו' : ישע"י נה, י.

עמוד עא

ה' איש מלחמה : בשלח טו, ג.

די לחכימא ברמיזא : ראה זח"ג רפ, ב

ובהנסמן בניצוצי זהר שם.

והיו . . . היום : ואתחנן ו, ו.

ועיין ביאורו לעיל : ע' נח : ביאור ע"פ מים

רבים דלקמן (כנראה הגהת המעתיק).

עמוד עב

ויאמר . . . תמצאוהו כו' : בשלח טו, כה.

אין . . . מלמעלה : ראה ב"ר י, ו.

ולקטו . . . בתורת' : בשלח טו, ד.

יש בה ס"ר כו' : נסמן בלקו"ש ח"ב

ע' 333.

כי תרכב על סוסי' : חבקות ג, ת.

הודו . . . ושמים : תהלים קמה, יב.

עמוד עז

מדלג על ההרים: שה"ש ב, ח.
הנני . . חדשים: ישעי' סה, יו.
נקבה חסובב נבר: ירמי' לא, כא.
לכו לחמו בלחמי: משלי ט, ה.

במי נמלך: ראה ב"ר ח, ז.
א"ת . . בוניך: ברכות סד, א.
שעוסקים . . עולם: שבת ק"ד, א.
כשם . . ישראל: תענית ג, ב.
הנה מקום אתי: תשא לג, כא.

עמוד עח

הלוך . . הנגבה: לך, יב, ט.
אל יתהלל . . אותי: ירמי' ט, כב.
בנו של ריב"ל: פסחים ג, א.
יש מחלוקת: חגיגה יב, א.
ביום . . ושמים: בראשית ב, ד.

עמוד עט

ששה . . האחת: תצוה כח, י.
ב"י . . עלמא: אבות רפ"ד. וראה זח"ב
מג, א.
ה' . . רעשה: שופטים ה, ד.
וירד . . סיני: יתרו יט, כ.

עמוד עפ

כי אני . . נאום ה': ירמי' ט, כב.
וידבר . . משל: מ"א ה, יב.

המלאכים כו': ראה שבת סה, ב.
בכל יום . . מצרים: פסחים קסו, ב. וראה
תניא רפמ"ו.

עמוד פ

הללוהו . . גדולו: תהלים קג, ג.
קרא ק"ש . . לא ימוש: מנחות צט, ב.
מצות עשה מכין אותו: כתובות פו, א.
שרשב"י . . לק"ש: שבת יא, א.
אבל ללולב כו': ירושלמי ברכות ס"א ה"ב.
שבת ס"א ה"ב.

אכלתי . . דבשי: שה"ש ה, א.
הן ק"ש ושמי'ע: ראה זח"ג רכו, א.
מצרף . . מהללו: משלי כו, כא.

עמוד עך

בתוספתא דפאה: ג, יג.
ר"ש . . למצרים כו': ראה ירושלמי חגיגה
ב, ב.
כל הרודף כו': ראה עירובין יג, ב.
והקימותי . . נאמן: ראה מ"א יא, לח.
לא גבה לבי: תהלים קלא, א.

צדיק . . תחסר: משלי יג, כה.
או . . עונג: ישעי' נח, גי"ה.
דא . . דעתיקא: ראה זח"ב פת, ב.
שבה וינפש: תשא לא, יו.
כתרגומו: ת"י בראשית א, א.
בס"י . . נקבות: ראה שם פ"ג מ"ה ואילך.
מי שיש לו . . מקטני אמנה: סוטה מה, ב.
נער הייתי גם זקנתי: תהלים לו, כה.
שרו ש"ע אמרו: יבמות טז, ב.
עיני . . תשבענח: משלי כז, כ.
קוצותי . . לילה: שה"ש ה, ב.
קוצותיו תלחלים: שם ה, יא.

עמוד פא

מזמור . . הבית: תהלים ל, א.
יהי . . פרץ: רות ד, יב.
בני . . במזלא: מו"ק כח, א.
אל המנוחה זו שילה כו': ראה יב, ט.
זבחים קיט, א.
ויקח . . ראשה: ויצא כח, יא, יח.
אמרו . . שהחמיץ: ר"ה ג, ב.
די אבן . . די אעא: עזרא ה, ד.
שכי' הרמב"ם: מל"ת יג.
לא תסע כו': דברים טז, כא.
אבן . . הבונים: תהלים קיה, כב.
שרה . . ממנה: לך טו, ב.
דוד . . שפחה: ע"מ מאמר חקור הדין ח"ג
פ"י, וראה מ"ש בזה לקו"ת ברכה ק,
רע"א.

עמוד עה

ישא אליך: גשא ז, כו.
היש . . איך: בשלח יו, ז.
ועינו . . הבדולח: בהעלותך יא, ז.
מי . . ישעי' מ, יב.
וקו . . דקרדוניתא: ראה זח"א טו, א.
טלא . . אתחזי ב"י: זח"ג קכח, ב.

עמוד עו

נבלע באברים: יומא עה, ב.
בכוונת י"ב לחמים: פע"ח שער השבת
פ"ה.

בכל . . דרשתיך : תהלים קיט, י.
והאדם יע : בראשית ד, א.

עמוד פז

כי . . חופה : ישעיה ד, ה.
ואתה . . בעתם : תהלים קמה, טו.
באתי . . אכלתי : שה"ש ה, א.
לבבתי . . כלה : שם ד, ט.
בלתי . . אוכל : ע"פ וישב לט, ו.
בקידוש לבונה : סנהדרין מב, א.
פותח . . ידיך : תהלים שם, טו.
מקדש . . ידיך : בשלח טו, יז.
באר . . שרים : חוקת כא, יח.
אין . . כלי : סנהדרין כב, ב.
כי . . עושיך : ישעיה נד, ה.
ואל . . תשוקתך : בראשית ג, טו.
ועמיש . . כו' : כנראה הגהת הצי"צ (וכ"ה)
בלקרי"ת מסות פה, ד.
בביאור . . תברכו : ראה לקרי"ת גשא כו, ב.
כתיב : שה"ש ג, יא.

עמוד פז

ובתוספתא שם : צ"ל : ובתו"ס שם (ד"ה)
וקושר.
לפעמים נקי החכמה דין : כמ"ש החיי"ט
(לקרי"ת ראה לא, א) והוא בפירושו לסי
מצרכת האלקות רפ"ד.
אלפים . . התורה : מדרש תלים צ, יב.
וכמ"ש : משלי ה, ל.

עמוד פח

על . . נשמתן : ראה שבת פח, ב.
ויתנצלו . . חורב : תשא לג, ו.
לא . . אמי : שמות נב, ד.
ביום . . מ"ת : משנה סוף תענית.
נכנס . . סוד : עירובין סה, א.
חתן . . דרגא : ראה יבמות סג, א.
שיעשה רצונך כרצונו : ראה אבות ב, ד.
ואני . . אולם : ראה לקרי"ת שה"ש כו, ב
ובהנשמן במ"מ שם.
כתיב : זכרי יד, ט.
למען . . וריעי' : תהלים קכב, ת.
ע' ביאור זעל כל כבוד : לקרי"ת שה"ש
מו, ג.

בשלי"ה : קו, ב ואילך.
שבע רצון : ברכה לג, כב.

עמוד פט

אני . . ער : שה"ש ה, ב.

בוהר . . ויקרא : זח"ג ג, ב.
ז"ש . . משכן : ברכות נה, א.
אנא . . ואפרנט : לשון הכתובה.
שאי' . . אשתו : יבמות סב, ב.

עמוד פב

אט את דגי היס כו' : בהעלותך יא, כב.
שם . . בקרבו : שם יא, כא.
דגים עינא פקיא : ראה זח"ג קכט, ב.
ע"ה אטור לאכול בשר : פסחים מט, ב.
והחיות . . ושוב : יחזקאל א, יד.
הר ההר . . על גבי הר : תנחומא חקת יד.
ולא יכנף וכו' : ישעיה ל, ב.
של"ת גדולה מבחי עשה : ראה אגה"ת
פ"א

עמוד פג

לא . . שעטנו : תצא כב, יא.
כל המרחם . . השמים : שבת קנא, ב.
אשה . . זכר . . איש . . נקבה : ברכות
ס, א.

כחותם . . לבך : שה"ש ה, ו.
תפילין . . ראש : זח"ג קכ, ב.
כל אות . . פסול : מנחות כט, א.
אבא . . ממזל חי' : ע"ח שער הכללים פ"ה.
סופר וספר : ראה ס"י פ"א מ"א.

עמוד פד

פיתוחי חותם : תצוה כה, יא.
ד' פרשיות . . ד' מוחין : זח"ג רסב, א.
אני . . בפ"ן : מ"מ להב"י ד"פ ויקרא
ועוד.

רצועות . . לבא : זח"ג קעה, ב.
באירא : זח"ג רצב, א.
רצועות . . מטיני : מנחות לה, א.
מבאר בפוסקים : טושי"ע א"ח סל"ג.
בוהר : ח"ג קכ, ב.
באשה קרא מושב : פסחים ג, א.
וישב . . לעולם : תהלים כט, י.
לך . . לאות : מנחות לו, ב.

עמוד פה

מרחוק אקרא : ראה תהלים סא, ג.
עיני . . ישברו : שם קמה, טו.
מיש : משלי לא, כב.
בוהר : ח"ג רנג, ב.
וכל . . בליב' : זח"א קג, ריש ע"ב.
הלב . . שומע : קה"ר פ"א, לת.

עמוד צד

תושביכ .. דאבא ותושבעיפ .. דאימא :
 ראה לקרית שמעיץ פה, ב ובהנסמן שם.
 קפיד בחיי אחוריים דשם הוי' : ראה משנת
 חסידים מסי גמיח פיא מיג. וראה לקמן
 עי ק.
 ומבואר .. פגס : ראה טעהמיצ, פי וירא.
 שער מאמרי רשב"י, מיח שם.

עמוד צו

באדר : ראה הערת כ"ק אדמו"ר שליטיא
 מלח הרמון שמות עי שטכ.
 כמיש .. בקרבו : בהעלותך יא, כא.
 כי .. סליך : ישעי' כו, יט.
 הנפי י"ג תיקונין : ראה זחיג קלא, א
 ובכ"מ.

עמוד צז

והניף כו' : אמור כג, כ.
 כי .. יחי' : עקב ת, ג.
 נעשה אדם : בראשית א, כו.
 תדשא הארץ : שם.

עמוד צח

וירדו .. חים : בראשית א, כו.
 כל .. למינהו : שם א, כא.
 ולשון הרמב"ם כו' : כנראה הגהת הציצ.
 במדרש .. וגבריאל : שהשיר פיג, כ.
 אין .. שליחות : פרשיי וירא יט, כב.
 אנפי .. דרבבא : ראה תגיגה יג, ב.
 דמות .. מלמעלה : יחזקאל א, י.

עמוד צט

לעולם .. כארוז : תענית כ, א.
 בזהר .. שלים : ראה זחיא רטו, ב. וחבי
 קנו, ב.
 (וכמשנית .. ע"ש) : כנראה הגהת הציצ.
 וכמשנית : תוי"א י, ג.
 ויאמר .. אחד : נח יא, ו.

עמוד ק

איתא בספרי הקבלה : ראה מיח מח' גמיח
 פיא מיג ואילך.
 (ועיין .. השופר) : כנראה הגהת הציצ.
 מ"ש : תוי"א עז, א.
 וכל .. השופר : יתרו כ, טו.
 עמיש .. שניהם כו') : כנראה הגהת הציצ.

בזהר : חיג זה, א.

עורה למה תישן : תהלים מד, כד.
 אותותינו .. ראינו : שם עז, ט.
 האותיות שאלוני על בני : ישעי' מה, יא.
 צור לבבי : תהלים עג, כו.
 חלת .. וכבדא : זחיב קנג, א.
 כל .. טלא : קהלת א, ז.
 רוח .. רוח : זחיב קטב, ב.

עמוד צ

בע"כ אתה חי : אבות ד, כא.
 ויקם .. בישראל : תהלים עת, ה.
 שארז"ל במסנה : ברכות פ"ב מ"ב.
 לעושה .. לבדו : תהלים קלו, ד.
 וה' .. שרה : וירא כא, א.
 פקד פקדתי : שמות ג, טו.
 ופליג .. שייפין : ראה זחיג רכא, ב.
 פתחו .. מחס : ראה בהנסמן לעיל עי פת.

עמוד צא

רעייתי .. פרנסתי : שהשיר א, ט.
 ישראל .. שבשמים : זחיג ז, ב.
 ומעז .. מתוק : שופטים יד, יד.
 אף שבאדם יש ג"כ כו' : ראה תוי"א עז, א
 ובכ"מ.

אחור למעיב : ברכות סא, א.
 במחשבה .. עלו : ראה ב"ר פ"א ד.
 כי .. יבנה : תהלים פט, ג.
 עיני .. תשבנוה : משלי כו, ב.
 מי .. קוביה : יבמות טו, ב.
 בכל .. כחודשים : ראה פרשיי תבא כו, טו.
 שארז"ל .. אברהם : ב"ר יד, ו.
 האדם הגדול בענקים : יהושע יד, טו.
 הלוח ונסוע : לך יב, ט.
 עיני .. צדיקים : תהלים לד, טו.

עמוד צב

שארז"ל : זחיג קיג, א.
 שראשי .. סל : שה"ש ה, ב.
 אה"י .. לישראל : הושע יד, ו.
 סל לא מיטער : תענית ג, א.
 כל .. אולם : מדות פ"ב מ"ב.
 וכך דומין צדיקים : ססחים ת, א.

עמוד צג

גלו .. עמסה : ספרי מסעי לה, לה.
 דמות ארי' כו' : זחיא ו, ב. ובכ"מ.

מראי מקומות וציונים

עמוד קה

והי' מניח . . הכבשים : מנחות סב, א.
למעלה : ע' צא.
באור החיים : עה"ט אחרי יו, יד.
לחם . . יסעד : תהלים קד, טו.
לחם בגימטי' מזלא : מק"מ לוח"ב קנה, א.

עמוד קו

ונקי' חסה : ת"ז קיד, ב.
יש מעלה בתושב"ע"פ : ראה גם אגה"ק ס"א.
סכ"ט. ובכ"מ.
וכמ"ש . . ואלף : מ"א ה, יב.
איתא בפע"ח : שער קשעהמ"ט פ"א.
אלה . . ואהרן : מסעי לג, א.

עמוד קז

קומה . . ובנוחה כו' : בהעלותך י, להילן.
מדבר העמים : יחזקאל כ, לה.
נחש שרף ועקרב : עקב ת, טו.
כנסי' . . רחל : זח"ב כט, ב.
רחל . . בני' : ירמי לא, יד.
כרחל . . נאלמה : ישע"י נג, ז.
נאלמתי דומי' : תהלים לט, ג.
בשתיים יעופף : ישע"י ו, ב.
אב"ג = אנא בכח גבורת.
וכמבואר בע"ח : ראה שער פני' וחי' פ"ג.
כמ"ש : שמות ב, י.

עמוד קח

זלה . . לנו : שמות ב, יט.
הנה . . אתי : תשא לג, כא.
הוא . . עולם : ב"ר סח, ט.
עונתיכם מבדילים : ישע"י נט, ב.
הוא ית' המדע והיודע : רמב"ם הלי' יסוה"ת
פ"ב ה"י.
כמארו"ל . . היום : ברכות כא, א.
ויעקב . . נחלתו : האוינו לב, ט.
עו . . ישראל : ראה ביצה כה, ב.
שום . . מלך : שופטים יו, טו.
ע' . . פ"י"ח : כנראה הגהת הצ"צ.
לאהבה . . חז"ן : נצבים ל, כ.
ירא' . . לחיים : משלי יט, כג.
מלכותך . . עולמים : תהלים קמה, יג.

עמוד קט

יעשה . . המקום : אבות ב, יג.
להנחיל . . יש : משלי ת, כא.

במ"א : ראה לעיל ע' לב. באוה"ז נב, ד
ואילך.

מאמר הרע"ט : זח"ב קפו, ב.
וכמו שאיתא : ראה ס' תקס"ה ע' עה.
ובכ"מ.

שאיאתא בגמרא : ברכות נה, א.
אכילת מזבח : חולין פא, ב.
בוהר . . מלאכים : זח"ג רמא, א.

עמוד קא

וכמ"ש : נח ה, כא.
ואכלת . . אלקיך : עקב ה, י.
מה שאיתא : ראה מ"ח תפלת העש"י ד, ו.
רמ"ז ר"ט צו.
פסוק : פנחס כה, ד.
לפני . . נאלמה : ישע"י נג, ז.
וכדאיתא בוהר : ראה זח"ב כט, ב : כנ"י הכי
אקרי רחל. וראה ע"ח ריש שער פרצופי
זו"ג. לקרי"ת צו ה, ד.

עמוד קב

וכדאיתא בוהר : ח"ג ס, ב. וראה בהגסמן
באל תצר ע' 25.
ועשתה . . צפרני' : תצא כא, יב.
שאיאתא : יומא כא, ב. זח"א ו, א וש"ג.
ולכן איתא : ע"ח שער ר"ה פ"ג.
(ועמ"ש . . בחסדים) : כנראה הגהת הצ"צ.
ע"פ ויקחו : לקרי"ת חקת ט, א.
בדבר . . נעשו : תהלים לג, ו.

עמוד קג

והכשבים . . יעקב : ויצא ל, מ.
שאיאתא בע"ח : שער הנסירה רפ"ו.
אני . . גבורה : משלי ת, יד.
ממ"ש בע"ח : שער או"א מ"ח ובכ"מ.
(ועמ"ש . . לך כו') : כנראה הגהת הצ"צ.
ועמ"ש : תו"א יא, ג.

עמוד קד

וכמ"ש : נח ה, כא.
כמ"ש במ"א : ראה גם לעיל ע' ג.
הכל . . שבהיכל : זח"ג קלד, א.
זה . . לו : ישע"י כה, ט.
בפע"ח : שער חג המצות פ"ז.
ס"י : א, ד.
רק לפעמים . . נמנה : ע"ח שכ"ג פ"ח
ובכ"מ.

מי . . המדבר : שה"ש ג, ו.

עמוד קיג

שמבואר בע"ח : ראה שם שער אביעץ ס"ג.
קוב"ה בגלותא אסתלק : ראה זח"א ר"י, א.
זח"ג סו, א ובהנסמן בניצוצי זהר שם.
אור אבא . . ומל' בעש"י : ראה ת"ז ת"ו.
ע"ח שמ"ז ס"ג. הערת כ"ק אדמו"ר
שליט"א סה"מ ת"ש ע' 59.

עמוד קיד

שרמו רו"ל : כתובות מת, א.
משה . . יסוד אבא : מאר"א, אות מ' סני"ה.
תרין . . מתפרש'ן : זח"ג ב, א.
גם . . לנו : שמות ב, יט.
נק' . . דמלכא . . דמטרוניתא : זח"ג כ, א.
בהעלותך את הנרות : בהעלותך ה, ב.
נר . . אדם : משלי כ, כו.
פ"י תיבת אהרן : ראה ספר הערכים ח"ב
ע' אהרן ע' סט.
אאלפך חכמה : איוב לג, לג.
לא . . הר : ספחים פח, א.
ובשתים יעופף : ישעי ו, ב.
שם מ"ב דאנא בכח : ראה פע"ח שער
הקדישים רפ"ב שער פני וח"י פ"ב.
וכמ"ש : גה"א כט, יא.

עמוד קמו

ספירת העומר . . מבינה לז"א : ראה פע"ח
שער ספה"ע ספ"א.
הנה ידוע כו' : ראה זח"ג רג, ב ובמק"מ שם.
עשיראה דכולא : ראה זח"ג קפ, ב. מק"מ
שם. ע"ח ריש שער פרצופי זו"ג. אוה"ת
במדבר ע' שפ"א.
ויבן . . הצלע : בראשית ב, כב.
לא . . בתבונה : משלי יח, ב.
אותיות ב"ן ובית' : זח"ג רצ, ב.
ונק' תעלומות לב : תהלים מד, כב. וראה
תניא פט"ז.

עמוד קמז

מ"ש ריב"ז : ברכות כח, ב.

עמוד קיז

נו"ה . . לבר מגופא : זח"א כא, ב.
ונק' בדי' ערבות : פע"ח שכ"ט ס"ב ובכ"מ.
וראה זח"א רכ, ב.
שאין . . וריח : ויק"ר ל, יב.

אמר . . אותו : ברכות כח, ב.
בהעלות . . הנרות : תצוה ל, ת.
נר . . אדם : משלי כ, כו.
ריח אפ"ן : שה"ש ז, ט.
וירח . . בגזיו : תולדות כז, כו.
ובזר : ח"ג קפ"א, א.
ארז"ל : אבות ד, יו.
לטל . . בעל פה : ראה ב"ר סו, ג.

עמוד קי

וירח . . הניחוח : נח ה, כא.
חות דרגא : ראה יבמות סג, א.
והריחו : ישעי י"א, ג.
וארז"ל : סנהדרין צג, ב.
עתיבה . . א"י : ראה יל"ש ישעי רמו
תק"ב.
בע"ח : ראה שער מ"ן ומ"ד פ"א. פע"ח
שער מקראי קדש פ"ב.
שטממא . . מדרבנן : גיטין ה, א.
ושמתי . . שמשותיך : ישעי נד, יב.

עמוד קיא

וירושלים . . לעשרה קדושות : כלים א, ר"ט.
ומ"ש . . השמים : ויצא כח, יו.
כמ"ש בזר : ח"ב קמ"א, א.
לעתיד נאי' : זכרי' יג, ב.
וכמ"ש בזר . . במדבר' כו' : ראה זח"ב
קנו, א.
וכמ"ש בזר . . הא כו' : ראה זח"ג סו, ב.
ובהנסמן באל תצר ע' 25.
אלם . . בע"ח : ריש שער מוחין דקטנות.
וראה לקו"ת פנחס עט, ג.
ויהי . . ח"י : בראשית ב, ז.
מראה . . הוי" : יחזקאל א, כת.
במראה . . אתודע : בהעלותך יב, ו.

עמוד קיב

אך . . איש : תהלים לט, ז.
מי . . באלים : בשלח טו, יא.
מי . . באלמים : גטין נו, ב.
ע"א . . בהיכלו : ראה יומא סט, ב.
הן הן גבורותיו : יל"ש נחמי' רמו תתרע"א.
ובחינת . . רחל : נסמן לעיל ע' קא.
נאלמתי . . החשוני : תהלים לט, ג.
רית נד"ה : ר"ח שער הקדושה פ"ז ד"ה
גם צריך לזהר בשם מ"כ.
ה' דמים סמאים : נדה יט, א.
אלה . . מצרוים : מסעי לג, א.

מראי מקומות וציטוטים

מבואר בע"ח : ראה פ"ח שער העמידה פ"ד.
והחכמה . . תמצא : איוב כח, יב.

ואח"כ נאמר : תרומה כה, ח.

עמוד קכא

וילבש . . מרדכי : אסתר ו, יא.
מרדכי . . זכאי : חולין קלט, ב.
ותאלצו . . להב : שופטים טו, טו.

עמוד קכב

כליות יועצות : ברכות סא, א.
מלאך . . ת"ק שנה : ראה חגיגה יג, ב.
ירושלמי רפ"ט דברכות. לקי"ת אמור
לו, א.
היינו החורג : באוה"ת בראשית תקלב, א
מועתק : תבית וז"ה.
בע"ג עולמות : שם : בשלשה עולמות.
ה' חורג : שם : ה"ת שבחג"ת נז"ה.
ת"ד . . בקדש כו' : שבת כא, ב.
נר . . אורי : משלי ו, כג.
נר . . אדם : שם כ, כז.
ובזהר . . לבושין : זח"ב רי, א. וראה תניא
ספ"ה. אנה"ק סי כט.

עמוד קכג

ילכו מחיל אל חיל : תהלים פד, ח.
נהר דינור : דניאל ז, י. וראה תוי"א לא, א
ובכ"מ.
צדיק . . חבירו : ראה ב"ב עה, א.
כל מקום . . בלי גבול : ראה עירובין נז, א.
ולכן ארז"ל : חגיגה טו, ב.
שמבואר בע"ח . . ופרגוד : ריש שער סדר
אבי"ע.
משל הקדמוני : ש"א כד, יג.
דפעט . . ארץ תחלה : בראשית א, א. שם
ב, ד. חגיגה יב, א.
כאן במעשה כאן במחשבה : ראה גם לקו"ש
ח"ו ע' 76 ובהגסמן בהערה 44 שם.

עמוד קכד

והיום . . שכרן : עירובין כב, א.
מראות הצובאות : ויקהל לת, ח.
במראה ולא בחדות : בהעלותך יב, ח.
אספקלריא המאירה כו' : ראה יבמות מט, ב.
ויק"ר א, יד.
וביד . . אדמה : הושע יב, יא.
בגמרא דיבמות : מט, ב.
דישע"י שאמר : ישע"י ו, א.

עמוד קיח

שאמר שמואל : ש"א טו, כט.
שרש . . הימנית : זח"א כא, ב.
שקול . . ואהרן : ברכות לא, ב. וראה
זהר שם.
משה . . דאבא : ראה לקו"ש ח"ו ע'
244. וראה זהר שם.
משה . . שמו : תהלים צט, ו.
בן ט' . . ביאה להוליד : ראה גדה מה, א.
עסרת . . בניס : משלי יו, ו.
וירא . . נורא : ויצא כח, יז.
שום . . אימתו עליו : שופטים יו, טו. וראה
קידושין לב, ב.
כתוב במשיח : ישע"י יא, ג.
דמורח ודאין : סנהדרין צג, ב.
וכמ"ש : ישע"י יא, ג.
ותהלתי . . לך : ישע"י מח, ט.
וגם בגמ' : ראה תענית כט, א. זח"ג קל, ב.

עמוד קיט

וכמ"ש ר"נ : ראה ב"ק עב, א.
שאיחא בגמ' : ברכות יז, א.
וכמ"ש . . וישתו : משפטים כד, יא.
לכו . . בלחמי : משלי ט, ה.
סל . . תושבע"פ : ראה ב"ר סו, ג.
סל תורה מחייהו : יל"ש ישע"י רמז תלא.
שפרש"י : שה"ש א, ב.
וירח . . הניחוח : גח ת, כא.
שכר מצוה מצוה : אבות ד, ב.
בוהר תפיס ולא תפיס : זח"ב רנט, ב.
וירח . . ויברכהו : תולדות כז, כז.

עמוד קכ

צדיקים . . בראשיהו : ברכות יו, א.
יריחו . . התמרים : דה"ב כח, טו.
צדיק . . יפרח : תהלים צב, יג.
מנעלה של אי" : ראה במד"ר טו, טו.
בח"י יסוד : ראה לעיל ע' כב.
גן . . כלה : שה"ש ד, יב.
לא נחלקה כלל לשבטים : ראה ספרי בהעלותך
ספ"א. פרש"י שם י, לב.
רק מי שיבנה . . בחלקו : שם.
למה נק' שמו ירדן : בכורות נה, א.
כי . . ישועה : חבקוק ג, ח.
רכב . . בקודש : תהלים סח, יח.

עמוד קכח

כי לא יראני כוי תשא לג ב.
כל הנביאים .. אסתר : ירושלמי מגלה פ"א היה.

ואנכי .. ההוא : וילך לא ית.
ואמרו בגמי : חולין קלט, ג.
ועשו .. בתוכס : תרומה כה, ח.
לעיל כתיב : ישעי כה, ט.

הנביאים .. מנצח והוד : ראה פרדים שעה"כ בערכו. שער הנבואה פ"א. וראה גם שעהיחיה"א פ"ה.

אתה .. מסתתר : ישעי מה, טו.
ימי הפורים .. לא יעברו : אסתר ט, כח.
וכן הלכות : ירושלמי שם.

עמוד קכו

כי הנה כתיב : אסתר ב, יב.
אמרו בגמרא : פסחים ג, א.

בפורים נאמר : אסתר ט, כג. שבועות לט, א.

עמוד קכז

שחורה .. ירושלים : שה"ש א, ה.
וכמאמר אליהו : מ"א יז, א.
מתי .. ואראה : תהלים מב, ג.

המלאכים .. בכל ד' שעות : ראה ישעי ו, ג. תדב"א פ"ו. לקו"ת שה"ש כט, ב.

עמוד קכח

וכמאמר .. ושרפן : סנהדרין לח, ב.
בחולות .. מלך : תהלים מה, טרסז.
ביום .. מ"ת : תענית כו, ב.
מלמדים .. סטרו כוי : גדה ל, ב.
באידרא קל"ב : זחיג קלב, א.
ושער .. נקא : דניאל ה, ט.

שחורות כעורב : שה"ש ה, יא.
כנוכר בטי' עמק המלך : שער ג, הובא במק"מ זחי"א טו, א.
ובזהר פ' שמות : כ, א.

עמוד קכט

תלתיים .. הלכות : עירובין כא, ב.
החיות .. הכסא : בחיי תרומה כה, י בשם פדר"א.

עמוד קל

ועל .. מלמעלה : יחזקאל א, כו.
וכמבואר בע"ח : שער כ"ו. הובא בתניא סל"ז (מה, ב).

שיש ג' שותפין באדם : קדושין ל, ב.
בכל לבבך .. יצרך : ברכות נו, א.
כאהלי קיוד : שה"ש א, ה.
מן המותר בפיך : שבת כה, ב.

עמוד קלא

אל .. השמש : שה"ש א, ו.
היאכל תפל בלי מלח : איוב ו, ה.
מלה .. בתרין : מגילה יח, א.

עמוד קלב

ונשגב .. ההוא : ישעי ב, יא.
והתהלכתי בתוככס : בחוקותי כו, יב.
שנתנה תורה .. אש לבנה : ירושלמי שקלים ו, א.

גר .. מאש הלבן : ראה זחי"א גא, א.
ישת .. סתרו : תהלים יח, יב.
חושך ענן וערפל : ואתחנן א, יא.

עמוד קלג

כריעות .. שהשלוט שלו : שהש"ר א, ה.
ביפ שלום .. במעוזי כוי : ישעי כו, ה.
וישכס .. ולבנותיו : ויצא לא, נה.

עמוד קלד

שאמר משה : ואתחנן ג, כה.
ואמרו בגמי : סוטה יח, א.
ואנכי עפר ואפר : וירא יח, כז.
בספרי מקובלים קדמונים : ראה אור התורה בראשית ז, א.

רק בע"ח : באור התורה שם : המקובלים הראשונים (שלמני הפרסד והע"ח).
והענין כוי : ראה גם תהלים יהל אור תקמו, א.

עמוד קלה

היום לעשותן : ואתחנן ז, יא.
ומבטלין .. מעשיות : מ"ק ט, ב.
שיש ג' שותפים באדם : קדושין ל, ב.
הדם הוא הנפש : ראה יב, כג.
כתיב .. להוי' : ראה קרח יח, יו.
וארז"ל .. פשתן : תנחומא בראשית ט.
אין .. גדל : ב"ר י, ו.
וכמיש : ברכה לג, יח.

עמוד קלו

כל .. בארץ : תהלים קלה, ו.

עמוד קלו

הגדול . . ובארץ : ברכת ישתבח.
 בד בד לבדו : יומא עא, ב. זכחים יח, ב.
 הכל בגדי בד : אחרי טו, ד.

עמוד קלח

באבל . . פשתן : תענית כט, ב.
 שיר . . מיון : שהיש א, א.ב.
 צאינה . . חתונתו : שם ג, א.
 כל . . לתורה : ברכות ו, ב.
 ואורייתא . . כוח : ראה זחיא כו, א.

עמוד קלט

וכתיב . . אלקיס : ישעי מד, ו.
 שמש . . אלקיס : תהלים סד, יב.
 שהוא לי אהבה : אוצ'ל : לי אבה.
 חתנו . . דרגא : ראה יבמות סג, א.
 איתא : פדריא פ"ג.

עמוד קמ

אור . . העילות : ת"ז קלה, ב.

עמוד קמא

והנה . . נקבה : ראה תוד"ה ה"ג פסחים
 קטו, ב.

וכמיש : בשלח טו, א.

וכמאמר : שבת רפ"ה.

ארז'ל . . בתורה : ע"ז ג, ב.

אלה . . האדם : ראה אחרי יח, ה.

יומם . . חסדו : תהלים מב, ט.

שני' יושב דין : ע"ז ג, ב.

עמוד קמב

ובליזה . . עמי : תהלים שם.

דכתיב : משלי לא, טו.

הכפירים . . לטרף : תהלים קד, כא.

וכדכתיב . . צבאם : תהלים לג, ו.

וכמאמר . . עשית : תהלים קד, כד.

וכמאמרז'ל . . התורה : ראה מדרש תהלים

ז, ד. ב"ר פ"ה, ב.

אאלפך . . בינה : ראה איוב לג, לג. שבת

קד, א.

צהבו . . ר' אבוה : ירושלמי פסחים י, א.

כי . . נחלתו : האינו לב, ט.

עמוד קמג

בני . . ישראל : שמות ד, כב.

וברא . . דאבוה : ראה עירובין ע, ב.

שכינה . . משה : ראה זח"ג רלב, א. ובהנמסן

בלקויש ח"ד ע' 1087.

ידבר עמים : תהלים מז, ד.

משכיל . . אשריה : שם פט, א.ב.

איתן הם תנאים : ת"ז מד, רע"א.

וכמיש . . כסיתין : ישעי נא, טו.

אמרז'ל : ברכות לד, ב. ישעי סד, ג.

וימררו את חייהם : שמות א, יד.

אנכי . . מצרימה : ויגש מה, ד.

והתהלכתי . . קוממיות : בחוקותי כו, יב.

עתידים . . קדוש : ב"ב עה, ב.

ברייתו . . נהורא : שבת עז, ב.

זורע . . ישועות : ברכות ק"ש.

עמוד קמד

כמבואר במ"א : ראה תניא פל"ז (מת, ב).

נכנס . . סוד : עירובין סה, א.

איתא במ"ח : באוה"ת מג"א הוספות ע' כג,

מציון הציצ' למס' כללות העולמות פ"ג

מ"ג ולמס' כללות האצי ספ"ג. וראה גם

ע"ח שער עגולים ויושר ענף ב.

גדול . . מעשה : קדושין מ, ב.

שכל . . נאמר כו' : תהלים קיא, י. ברכות

יז, א.

ואיתא בגמ' : מו"ק ט, ב.

וכל . . בה : משלי ה, יא.

עמוד קמה

וידבר . . משל : מ"א ה, יב.

עמוד קמו

כמו עמוד . . לקרקע : ראה פרוס שיח פ"ג

וראה גם אגה"ק סכ"ט.

מוחא . . שבילין : ראה זח"ג קכה, ב. וראה

גם תקס"ז ע' תיח.

בע"מ . . העולם : אבות רפ"ה.

עמוד קמז

כי . . ונבראו : תהלים קמח, ה.

וכל . . בארץ : שם קלה, ו.

אצי' נקי' חכי' כו' : ראה ע"ח שער סדר אביע'

פ"ג. לקרית קרח גב, ד.

עמוד קמח

שמבואר בכתבים : ע"ח ש"ב ענף ג.

כי הנה כתיב : תהלים לג, ו.

עמוד קנ

בלילה . . . עלמין : ע"ז ג, ב.
רכב . . . שגן : תהלים סה, ית.

עמוד קנב

וכמו שמזמר . . . לבא בקהל : קדושין עג, א.
(הגיה . . . עניה) : כנראה מהצ"צ.

עמוד קנא

ומלאכים . . . בליה : ראה חגיגה יב, ב.
מהלך ת"ק שנה : ראה שם יג, ב. ירושלמי
רפ"ט דברכות. לקו"ת אמור לה, א.
שאיחא בגמרא : סוכה ה, ב.
מט"ט . . . רבו : סנהדרין לת, ב.
נער . . . אמרו : יבמות טז, ב.

עמוד קנז

היום . . . שחרט : ואתחנן ז, יא. עירובין כב, א.
רמב"ם פסק : הלי' טומאת צרעת פ"ב ה"ט.
והתהלכתי . . . קוממיות : בחוקותי כו, יב.
אחרי . . . תלכי : דברים יג, ה.
התהלך לפני : לך יז, א.

עמוד קנב

בהמן כתיב : אסתר ו, יא.
חוצפה בלא תנא : סנה' קה, א.
ויגבה . . . ה' : דה"ב יז, ו.
שאמרו רז"ל : סוטה ה, א. וראה לעיל ע'
יב ובהנסמן שם.
כולו סג' יחזיו' : תהלים נג, ד.
רשב"י אמר : זח"א רכה, א.

עמוד קנז

שתוק . . . במחשבה : מנחות כט, ב.
מה שמקשה בגמ' : ברכות לה, ב.
הוקשה . . . לתפילין : קדושין לה, א.

עמוד קנח

כעת . . . צדקה : ראה אגה"ק ט.
בגמרא . . . תפילין : ברכות ז, א.
וראית את אחורי : תשא לג, כג.
בגמ' מאה אמה : ב"ב עה, א.
ג' . . . כפולות : סי' יצירה פ"א מ"ב. וראה
תניא רפ"ג

עמוד קנג

וזהו שאמרו המן כו' : חולין קלט, ב.
המן העץ : בראשית ג, יא.
ומבני . . . ברבים : גטין נו, ב.
וזהו שאמרו בגמ' : יבמות קה, ב.
(וע' . . . כנ"ל) : כנראה הגהת הצ"צ.

עמוד קנמ

הראני . . . כבודך : תשא לג, ית.
שמיכאל . . . המזבח : ראה תוס' סוף מנחות.
במשה נאמר : תהלים ח, ו. וראה ר"ה כא,
ב. ת"ז סוף תכ"ב. וראה לקו"ת במדבר
יב, א.
בהקשר . . . דתבונה : ראה פע"ח שער
התפילין פ"ה.
אזה"ר . . . החיות : ראה ת"ז תמ"ט (פה)
ב). וראה ד"ה מצה זו תרכ"ט.
וע"כ אין כשר כו' : שבת עט, ב.
זח"ן . . . ימין : ת"ז מז"ח קס, ב.

עמוד קנד

שער . . . זרקיע כו' : ב"מ פה, א.
קדוש . . . כתר : ראה סעה"מ סי' נשא ע"פ
קדש יהי' גדל פרע.
שלפעמים : ראה פע"ח שער הק"ש רפ"ב.
שער חזרת העמידה רפ"ג. דרמ"צ קנה,
א ואילך.
והמלך . . . מ"א ב, מה.
איהו ברוך ואיהי ברכה : זח"ג רסד, ב.
מה שאיתא . . . כלפי חוץ רע : ע"ח שמ"ח
ושמ"ט פ"ג

עמוד קם

שאיחא בזהר : ראה זח"א א, ב. וש"נ.
יונתי . . . המדריגה כו' : שה"ש ב, יד.
נשמח . . . יונה : ראה שבת מט, א.
איחא בר"מ : זח"ג ריט, א.
בס"י : פ"א מ"ה.
שחיבר א"א : ראה ס"י בסופו ובפ"י הראב"ד
שם.

מה שאיתא . . . בא הננע : זח"ג מו, א. מט.
ב. ע"ח שער לאה ורחל פ"ו.
מה שאיתא . . . תפארת הוי' : ע"ח שער
השמות פ"ג ופ"ו.
ותירץ ע"ז המניד צזק"ל : השוה גם תהלים
יהל אור ע' תקנב. אוה"ת בראשית תרסו,
א.

ואפי' . . ומצוחצח כוי : ת"ז קלה, ב.

שאמרו בגמי' ברכות יג, א.
כדכתיב : ירמי' כג, כט.

עמוד קסו

ועד"מ . . ברע כוי : נדה לא, א.
טהור . . ברע : חבקוק א, יג.
אין . . מלמטה וכוי : חולין ז, ב.
וכמיש . . ה' וכוי : משלי טו, יא.
ידע מה בחשיכא כוי : דניאל ב, כב.
וכמארוזל . . מלי : ביצה כח, ב.
מאן מלכי רבנן : ראה גטין סב, א.
וכמארוזל . . כנגדו : תואיר רמ"ת.
וכמיש המגיד להביי : מגיד מישרים פ'
ויקרא ובכ"מ.
וזוהו מה שכתוב : משפטים כ, כא.
כמאמר איוב : ראה ש"ב כג, ב.
וכמיש דוד המלך : תהלים נא, יז.
נגיד . . קדמוהי : דניאל ז, י
וכמו שאיתא . . למיתקא : זח"א ד, א.

עמוד קסז

וכמיש משל : ראה ב"ר נב, ה, עז, ז.
ויקיר א, יג.
כסות . . אחרים : מנחות מג, א.
מה . . מחשבותיך : תהלים צב, ו.

עמוד קסח

ומה ל"י . . כולא כוי : ב"ק סה, א.
וכמארוזל . . תאומתי : שהשיר ה, ב, זח"ג
רצו, א.

עמוד קסח

וכמיש . . עולמים : תהלים קמה, יג.
יש . . מנה : ב"ק עז, א.

עמוד קע

מה' . . כוננו : תהלים לו, כב, חולין ז, ב.
ומספר . . ישראל : בלק כג, י.
עמוד קעא

וכמיש בע"ח : שער סדר אבי"ע פ"ג.
על תלמוד בבלי . . הושבני : סנהדרין כד, א.
תפלה של יד כוי : ראה מ"ח מסי' תפלת
הבריאה פ"א מ"ז.
לרקמות . . רעותי' : תהלים מה, טו.

עמוד קעב

והאומר . . אין לו : יבמות קט, ב.
ולשון הגמי' . . מלמטה : תענית כה, ב.

עמוד קסא

ותמלא כזה : ח"ש כד, טז.
כיד טפרין דאורייתא : ראה תקוין מו, ב.
טולס . . השמימה : ויצא כה, יב.
והחיות . . הכסא : בחיי תרומה כה י בשם
הפדריא. וראה פדריא ספ"ד. שמויר ספכ"ג.
על . . מלמעלה : יחזקאל א, כו.
כתיב ג"כ : ש"א טו, כט.
חסד דרועא ימינא : ת"ז יז, א.
ובע"ח נקי' : בסי' תקסי"ט ע' פח : בלי המדרש
פנימי' ואחוריים כמיש אחור וקדם, או
פנימי' וחיצוני' בלי הע"ת.
שבגמי' . . כל כחבי : שבת קכ, א.

עמוד קסב

בסדה . . לו : סוטה ה, ב.
מגלה . . חושך : איוב יב, כב.
ויצא . . חיצו : זכרי' ט, יד.
ע"ז נאמר : ישע"י לו, כ.
שאיתא באור החיים : עה"פ אחרי יו, יד.
כידוע שקול . . מיס : מאריא ע' קול.
ניחר גרוני : תהלים סט, ד.

עמוד קסג

ועשיתם . . עשאוני : ויקיר לה, ז.
ביוד . . העוה"ב : מנחות כט, ב.
נחות טלא עתיקא : ראה זח"ג קכה, ב, קלה
ב.
מחוי ל"י במחוג : ראה ברכות מו, ב.

עמוד קסד

ששים . . יונתי כוי : שה"ש ו, ה.
וארוזל : שהשיר במקומו.
מיש גבי מ"ת : יתרו כ, א.
כמאמר . . שטענוס : מכות כד, א.
פ"י הפסוק : שה"ש ב, ה.
שנאמר בו : יתרו כ, טו.
בכל . . כמון : ירמי' י, ז.
רבות . . מספר : תהלים מ, ו.
נפלאותיך ומחשבותיך אלינו : שם.

עמוד קסה

וזוהו . . בתחנותי' : תנחומא גשא טז.
במדב"ר יג, ו.
אמרו בגמי' : מגילה לא, א.

עמוד קעג

זהר ר"פ בא : לב, ב.
 כמי"ש . . לחמו : ישעי' סה, כה.
 ועמי"ש . . בני : תוי"א כ, ב.
 חוצפא . . מחני : סנהדרין קה, א.
 כי . . תגא : שם.
 אם . . ראשו : משלי כה, כאיכב.
 עי . . ידענו : תוי"א צג, א.
 בדי"ה . . היום : שם סה, א.
 ובדי"ה . . טעמיה : שם טו, ג.
 ובדי"ה . . יעיר : לקו"ת דברים עז, ג.

עמוד קעמ

בדי"ה וכל בניך : לקו"ת דברים כט, א.
 בדי"ה ראה ריח בני : תוי"א, כ, ב.
 וזהו מה שנאמר : ישעי' לב, כ.
 מבואר במ"ח : מס' מוצאי שבת ס"ז מ"ז.
 וראה יצח שער המלכים פ"ח.
 מה שאמר ר"ג : ראה ברכות לה, ב.

עמוד קפא

כבוד . . גבורותיו כו' : תהלים קמה, יאיב.
 אפקוהו למס"ס : תגיגה טו, א.
 אברהם . . לכורסיי' : זחי"ג צט, ב.
 אמרו לפני מלכות : ר"ה טו, א.
 וה' . . היום : תבוא כו, יח.

עמוד קפז

בראש . . חגנו : תהלים סא, ד. ביצה
 טו, א.
 בדבר . . נעשו : תהלים לג, ו.
 ואין חבוש מתיר וכו' : ברכות ה, ב.
 בזמן . . בבשר : פסחים קט, א.
 בפ"ך . . וכו' : דברים לו, יד.
 הושיט . . ושרפן : סנה' לת, ב.
 מלאכים . . ובטלים : איכה רבתי ג, ת. זחי"ג
 כה, ב.
 מצמיח . . חדא : תהלים קה, יד. זחי"א
 רכג, א.
 ויש . . עומדים : זחי"ב קסט, א.
 יבאו . . פחד כו' : ישעי' ב, יט.
 עתה . . בעוז כו' : תהלים עז, יג.

עמוד קעג

מבואר בעי"ח . . דיצי" : ראה טעה"מ פי'
 ואתחנן. פיעץ שער הנהגת הלימוד.
 ובעי"ח . . בעשי" : ראה שם ושם.
 בשער עיבור ז"נ : ראה ריש שער הפרצופים.
 המל' . . מעלות : אבות מ"ו מ"ו, וראה
 ד"ה עולת תמיד תקסי"ט ע' רכב. אוה"ת
 דברים ע' א' תג.
 שהם בחי' אלקות : צ"ל : שהוא בחי' אלקות
 (אוה"ת גיך ח"ב ע' א'קטו).
 ואין בגדר : צ"ל : ואינו בגדר (אוה"ת שם).
 (צ"ע . . ועדיין צ"ע) : כנראה הגהת הצי"צ.
 ויאמר אברהם כו' : ח"ש כו, ב.

עמוד קעד

שהיא פסולה . . אמה : משנה ריש סוכה.
 וצריך . . קרקע : שם יא, א.
 שתכלת . . הלבן כו' : מנחות לה, א.
 בת"א פ' וארא : נו, ד.
 בת"א בדי"ה . . והנה פורים : צג, ג.

עמוד קעה

נח"י . . לבר מגופא . . ענף הגבורה :
 ראה זחי"א כא, ב.
 כמו שאמר אילפא : זענית כא, א.

עמוד קעז

וכמי"ש . . ידעה : ח"ש כה, טו.
 המוציא . . הראי' : יוכא ט, א ובכ"מ.
 באד"ר : זחי"ג קלב, א.
 ע"פ : שה"ש ה, יא.
 ודלת . . כארגמן : שה"ש ז, ו.
 אשר כתיב גבה : משפטים כא, ת.

עמוד קעז

ונוגשי"ך צדקה : ישעי' ס, יז.
 כי כתיב : האויגו לב, ת.
 ע"פ : קהלת י, טו.
 בזחי"ב ס"פ תרומה : קעד, ב.
 ובדי"ה יושב יעקב : תוי"א כו, א.
 ובדי"ה ואני אראה : לקו"ת דברים פח, ב
 ואילך, והביאור ראה תקס"ד ע' רלה.
 כמי"ש . . א"ל : איוב כ, טו.
 עי בדי"ה בשלח פרעה : תוי"א סא, ב.